

Stadsfullmäktiges

i

Karlstad

Handlingar

år

1919

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige var från 1863 till och med 1970 det högsta beslutande valda organet i en stad i Sverige. Vid kommunreformen 1971 ersattes stadsfullmäktige i likhet med motsvarande organ i tidigare landskommuner och köpingar, kommunalfullmäktige, av kommunfullmäktige.

Stadsfullmäktige huvudsakliga uppgift är att fatta beslut och fatta politiska beslut för kommunen. Stadsfullmäktige representerar medborgarna och väljs genom allmänna val vart fjärde år.

De viktigaste funktionerna och uppgifterna för stadsfullmäktige inkluderar:

1. Budget och ekonomi: Stadsfullmäktige ansvarar för att fastställa kommunens budget och besluta om kommunens ekonomi, inklusive skatter och avgifter.
2. Politiska beslut: Stadsfullmäktige fattar beslut om viktiga politiska frågor som påverkar kommunen och dess invånare. Det kan handla om allt från skolpolitik och hälso- och sjukvård till stadsplanering och miljöfrågor.
3. Tillsättning av nämnder och styrelser: Stadsfullmäktige tillsätter vanligtvis olika nämnder och styrelser som ansvarar för specifika områden som utbildning, socialtjänst, kultur och teknik. Dessa nämnder är ansvariga för att genomföra beslut och arbeta med att förvalta kommunens verksamheter inom deras respektive områden.
4. Kontroll och granskning: Stadsfullmäktige har en övervakande funktion och ska se till att kommunens förvaltning agerar i enlighet med de politiska beslut som har fattats och att kommunens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt.
5. Representation av medborgarna: Stadsfullmäktige fungerar som en plattform där medborgarna kan få sina röster hörda genom sina valda representanter. Fullmäktigeledamöterna är förtroendevalda som ska företräda medborgarnas intressen och agera på deras vägnar.

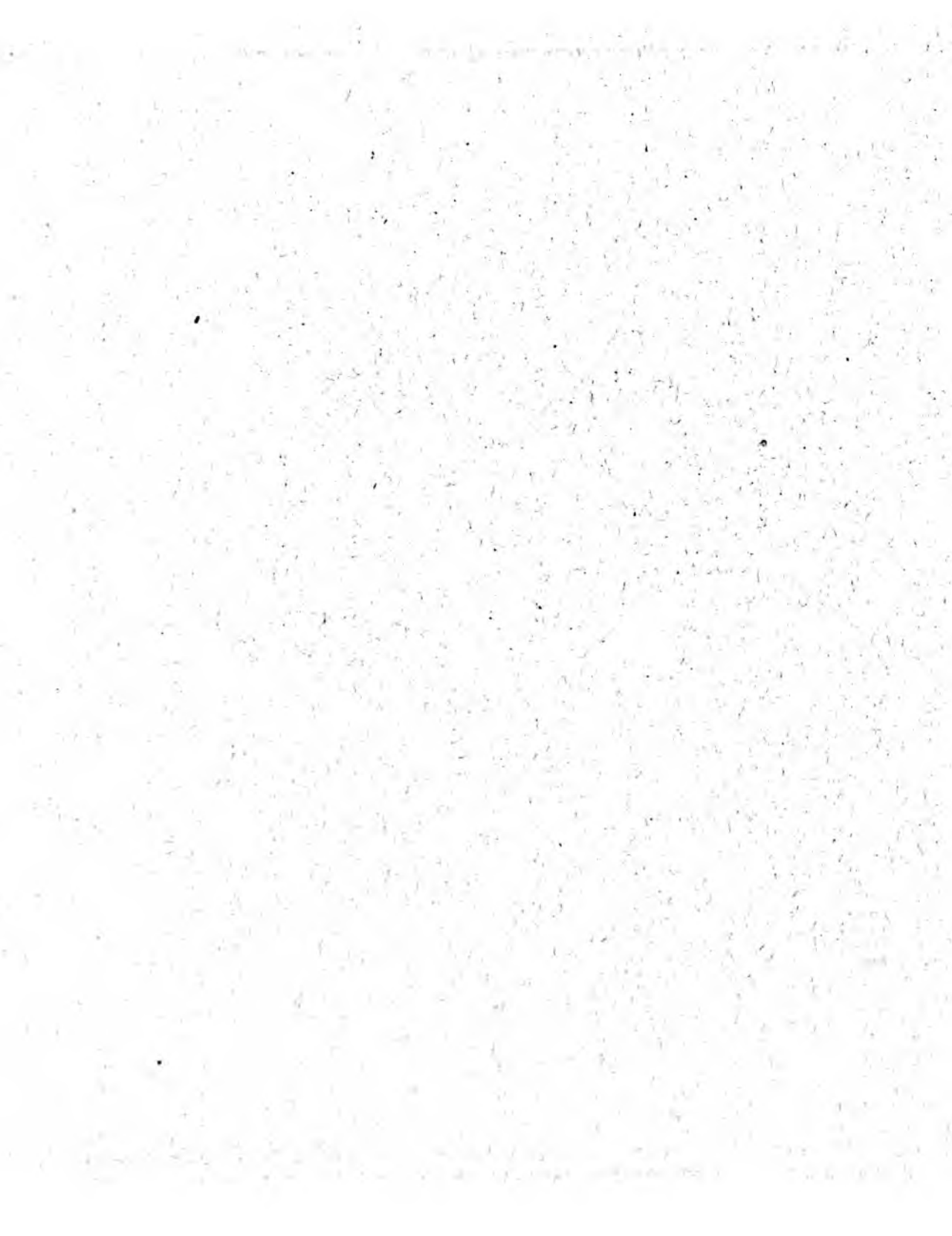
Det är viktigt att notera att exakta befogenheter och ansvarsområden för stadsfullmäktige kan variera något beroende på kommunens storlek och lokala regleringar. Men i allmänhet har stadsfullmäktige en central roll som den högsta beslutande församlingen i en kommun.

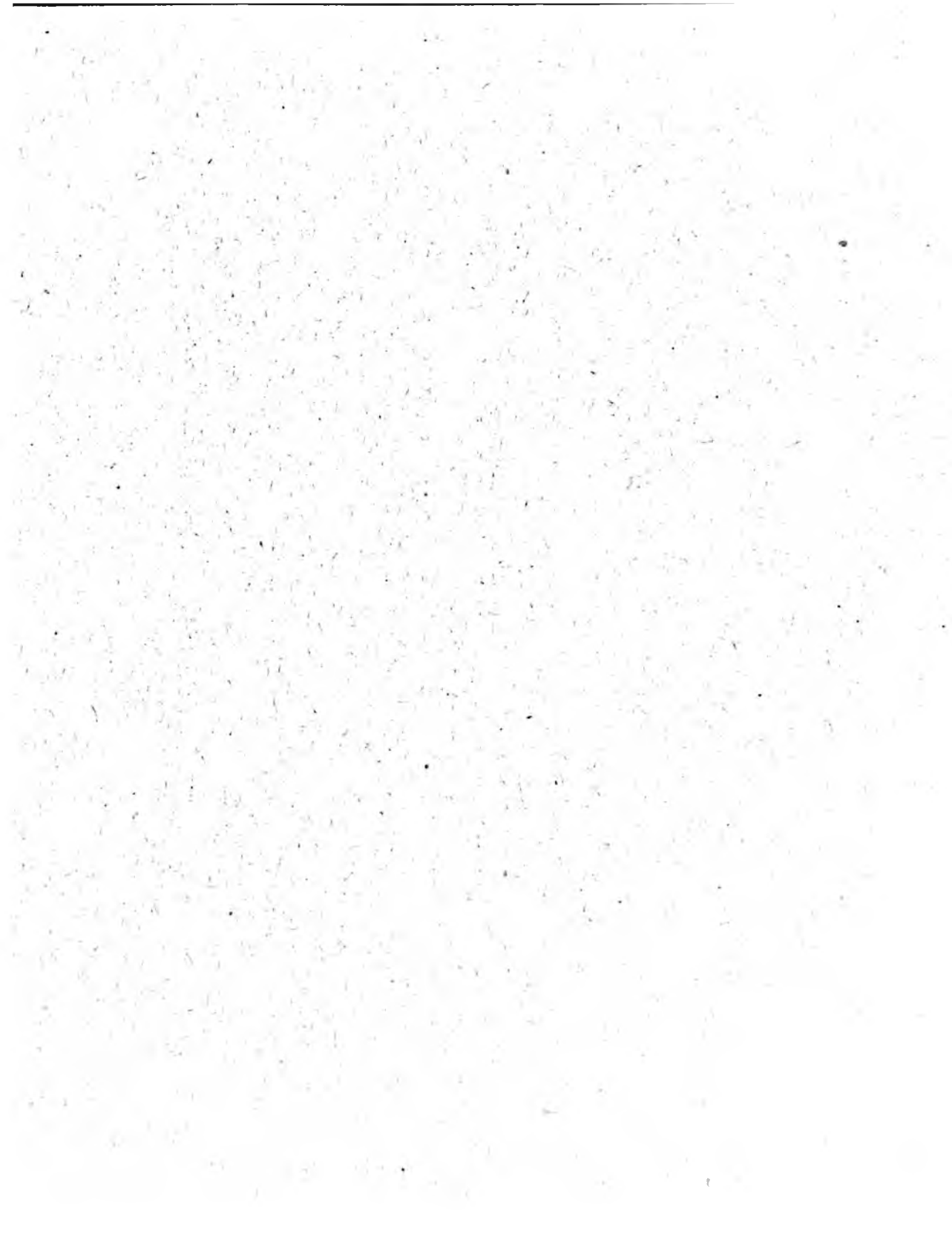
Publicering

Karlstads Kommunarkiv har beslutat (2023) att digitalisera och publicera en del av stadens fullmäktige- protokoll/handlingar. Publiceringen sker som sökbara pdf-filer.

Dessa görs tillgängliga i kommunarkivets album hos **wermlandsbilder.se**. Filerna är fritt tillgängliga och går att ladda ner.

Protokollen är en utmärkt lokalhistorisk källa. Långt in på 1900-talet beslutade fullmäktige i så pass "små" ärenden att dess protokoll är en ren guldgruva för lokalhistoriker.

Od(p)

45173

Ref.

REGISTER

till

Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1919.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
A.				
Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad, ang. lån till	29	16/1	1	22
Allmänna läroverket byggnadsfond, revisionsberättelse ang.	61	20/3	—	—
Allmänna lyshållningen 1919—1920	136	19/6	9	35
Amorteringslån, se Lån.				
Apotek, stadens, ang. alternerande stängning nattetid ...	205	16/10	—	—
Arbetsförmedlingsanstalten, revisionsberättelse ang.....	120	19/6	—	—
Arbetslöshets- och hjälpkommittén, ang. anslag till	32	16/1	1	37
	70	20/3	—	—
Arbetsstugan, ang. anslag till	193	16/10	13	13
Arvidslundsvägen, ang. iståndsättande av	249	18/12	16	56
Avloppsverket, se Vattenlednings- och avloppsverket.				
Avlusningsanstalt, ang. inrättande av	135	19/6	9	32
B.				
Badtaxa, se Varmbadhuset.				
Barnavårdsnämnden, ang. anslag för anställande av sek- reterare	125	19/6	9	2
Barnkrubborna, ang. extra anslag till	229	20/11	15	20
Barnmorskedistrikt, ang. stadens indelning i, m. m.....	176	18/9	12	27
Begagnade föremål, se Handel.				

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1919.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Belysningsstyrelsen:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.....	16	16/1	—	—
berättelse för 1918	119	19/6	10	1
Beredningsutskottet:				
val av ledamöter	9	2/1	—	—
val av suppleanter	79	2/4	—	—
anmälan ang. val av ordförande m. m.....	10	2/1	—	—
anmälan ang. val av ordförande m. m.....	80	2/4	—	—
anmälan ang. val av ordförande m. m.....	16	16/1	—	—
Besvär, beslut att anföra:				
över Konungens Befallningshavandes utslag den 31 december 1918 i fråga om skyldighet för Kronan att för regementets byggnader erlägga avgifter till stadens brandväsende.....	137	19/6	9	38
över Konungens befallningshavandes utslag den 31 december 1918 i fråga om färjhållningen till Hammarön	172	18/9	12	15
Bostadsbyggen, kommunala:				
beslut ang. sådant i Sundstad	52	20/2	2	84
ang. färdigställande av sådant å tomten n:o 218 å Herrhagen	201	16/10	13	27
tillsättande av	68	20/3	4	11
Bostadssubvention, kommunal, ang. anslag till	266	30/12	16 ¹ / ₂	11
Brandstationen, ang. reparationer å	149	28/6	11	8
Brandstyrelsen:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.....	16	16/1	—	—
ekonomisk berättelse för år 1918.....	100	15/6	—	—
Brandväsendet, berättelse för år 1918	99	15/5	7	1
Budgetsberedning:				
tillsättande av	168	18/9	12	2
anmälan ang. val av ordförande... ..	187	16/10	—	—
Byggnader, stadens, ang. underhållsarbeten å	202	16/10	13	28
Byggnadsnämnden:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.	16	16/1	—	—
val av suppleant i	114	15/5	—	—

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1919.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
C.				
Centralförrådet, ang. köp av inventarier till	222	20/11	15	8
Centralköket, ang. upphörande av	142	19/6	—	—
D.				
Dejefors Kraft- och Fabriks Aktiebolag, ang. upprättande av tilläggskontrakt med	141	19/6	9	51
Dispensären, stadens, ang. dess anslutning till landstingets dispensärorganisation	151	23/6	11	13
meddelande ang. landstingets beslut i saken....	186	16/10	—	—
ang. ordnande av därav föranledda förhållenden ..	264	30/12	16 ¹ / ₂	2
Dispensärstyrelsen:				
val av ledamöter i	17	16/1	—	—
anmälan ang. val av vice ordförande.....	38	20/2	—	—
Donationer:				
av bankdirektör A. Sandwall, ang. användande av	51	20/2	2	82
av änkefru Charlotta Elisabeth Ekelund, skrivelse ang.	106	15/5	6	7
Donationsjord:				
Konungens befallningshavandes förordnande av ledamot i särskild värderingsnämnd vid försäljning av	214	20/11	—	—
ang. rätt att avyttra inom landeriet Marieberg	215	20/11	—	—
Drätselkammaren:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.....	12	2/1	—	—
val av ledamöter och suppleanter.....	114	15/5	—	—
anmälan ang. val av vice ordförande.....	121	19/6	—	—
Dyrtidsverksamheten, den statsunderstödda:				
ang. handhavande av	156	28/6	11	29
ang. revision av	156	28/6	11	29
cirkulär ang. anslag därtill från kommunerna.....	163	18/9	—	—
Dyrtidstillägg, se kristidstillägg.				
E.				
Elektriska ljusledningar:				
uppskov med framdragande av till Svinbäcken...	27	16/1	1	19

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1919.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
ang. framdragande av till Norra Svinbäcken ...	231	20/11	15	26
Elektricitetsverket:				
	42	20/2	2	19
ang. ändring av tarifferna för	263	30/12	16 ^{1/2}	1
	274	30/12	—	—
ang. inköp av en dieselmotor för	273	30/12	—	—
F.				
Fattigvårdsstyrelsen, ang. tilläggsanslag för år 1919 .	255	20/11	16	68
Folkpark & Lamberget, ang. iordningsställande av.. .	127	19/6	9	15
Folkrestaurant, ang. upplåtande av nuvarande rektorsbo- staden för	154	28/6	11	22
Folkskoleseminariets nybyggnad, ang. upprättande av by- tesbrev rörande tomt för	171	18/9	12	8
Folkskolestyrelsen:				
Anmälan ang. val av ordförande m. m.	16	16/1	—	—
ang. tilläggsanslag för bränsle	19	16/1	1	2
val av ledamöter och suppleanter i	84	17/4	—	—
revisionsberättelse för år 1917	123	19/6	—	—
revisionsberättelse för år 1917	194	16/10	13	14
Fondräntor, ang. användning av	126	19/6	9	7
Fontän & Herrhagstorget	126	19/6	9	7
Fruktaffärerna, ang. utsträckt tid för öppethållande av..	245	18/12	16	49
G.				
Gaskol, ang. inköp av	178	18/9	12	33
Gaspriset, ang. höjning av	177	18/9	12	29
Gatuarbeten år 1920, ang. anslag till	226	20/11	15	12
Gatubelysningen, ang. avgifter för	179	18/9	12	35
se ock Allmänna lyshållningen.				
H.				
Hamnkranarna, ang. taxa för	105	15/5	6	1
	41	20/2	2	1
Hamnordningen, ang. ändring i	235	20/11	15	35

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1919.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Hamnspåren, ang. förbud för uppläggande av gods invid Hamnstyrelsen:	254	18/13	16	66
anmälan ang. val av ordförande m. m.....	38	20/2	—	—
förvaltningsberättelse för år 1918	40	20/2	3	1
Hamntaxan, ang. höjning av	50	20/2	2	78
Handel med vissa begagnade föremål, yttranden över ansökningar ang. rätt till	65	20/3	4	3
Hyresnämnden:	130	19/6	9	24
val av ledamöter och suppleanter	92	17/4	—	—
val av ledamöter och suppleanter	115	15/5	—	—
ang. ersättning åt ordförande och sekreterare .. .	167	18/9	12	1
ang. anslag för år 1920	134	19/6	9	30
Hyresreglering:	246	18/12	16	50
beträffande stadens nybyggnad i kvarteret Loke ..	25	16/1	1	12
beträffande Aktiebolaget Smälägenheters byggnader	26	16/1	1	16
Hälsövardsnämnden:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.....	16	16/1	—	—
val av suppleant	18	16/1	—	—
anslag för täckande av brist m. m.....	199	16/10	13	22
tilläggsanslag för år 1919	257	18/13	16	71
I.				
Idrottsnämnden:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.....	16	16/1	—	—
ang. anslag till täckande av skuld å idrottsplatsen	233	20/11	15	29
Intressekontoret, Karlstads allmänna, ang. anslag till ...	200	16/10	13	24
K.				
Karlstad — Munkfors järnvägsaktiebolag:				
val av ombud vid bolagsstämmor vid	71	20/3	—	—
ang. utredning rörande järnvägens ekonomiska berättighet m. m.....	88	17/4	5	6
ang. försäljning av stadens aktier i	204	16/10	13	38
ang. täckande av stadens utlägg för borgen å järnvägens obligationslån	217	20/11	15	1
Kohlsätters Aktiebolag, ang. utbyggande av bolaget tillhöriga vattenfall	55	20/2	2	60

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1919.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Kohlsäters Aktiebolag, ang. tecknande av borgen för ..	55	20/2	—	—
	224	20/11	—	—
Kommittéuppdrag, redogörelser ang.:				
från egnahemskommittén	39	20/2	—	—
» kommunikationskommittén	39	20/2	—	—
» trafiknämnden	39	20/2	—	—
» tekniska läroverkskommittén	39	20/2	—	—
» kommunalhuskommittén	39	20/2	—	—
» pensioneringskommittén	62	20/3	—	—
Kommunalutskylder:				
ang. nedsättning för Hilma Augusta Nygren.....	86	17/4	5	2
Kommunikationskommittén, val av suppleant i.....	114	15/5	—	—
Konditorierna, ang. utsträckt tid för öppethållande av ..	218	20/11	15	3
Kristidstillägg åt stadens befattningshavare och pensionärer:				
för 2:a halvåret 1918 och 1:a halvåret 1919	46	20/2	2	34
för 3:e kvartalet 1919	147	28/6	11	1
för 4:e kvartalet 1919	174	18/9	12	21
ang. ökat tillägg åt sjuksköterskorna vid fattigvårds- inrättningen.....	47	20/2	2	46
ang. bestämmande av lärarekårens tillägg för 1918	48	20/2	2	47
» » » » » » 1919	49	20/2	2	50
ang. ökat tillägg för kommunalarbetarna	152	28/6	11	17
Kronokassörens ersättning för upprättande av förteckningar enligt pensionsförsäkringslagen, Kungl. Maj:ts brev ang.	211	20/11	—	—
Kylanderska fonden, anmälan ang. räntan å	103	15/5	—	—
L.				
Lamberget, se Folkpark.				
Lambergskanalen, ang. muddring i	236	20/11	15	45
Landsvägar, stadens, ang. underhåll å.....	221	20/11	15	7
Ledningar till kvarteret Trumpeten m. fl., ang. utdragande av ..	131	19/6	9	25
	228	20/11	15	19
Livsmedelsnämnden, val av ledamöter i ..	268	30/12	16 ¹ / ₂	17
Lärlings- och yrkesskolorna, ang. antagande av reglemente och fastställande av stat för.....	170	18/9	12	4
Läsestugorna:				
ang. förhyrande av lokal för.	110	15/5	6	15

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1919.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
ändring i fråga om styrelseval	189	16/10	13	1
revisionsberättelse för år 1918.....	196	16/10	13	8
Lån:				
åt Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad	29	16/1	1	22
ang. upptagande av amorteringslån	30	16/1	1	24
Kungl. Maj:ts resolution ang. rätt att upptaga amorteringslån	165	18/9	—	—
Löneförbättring, tillfällig, åt stadens befattningshavare ..	267	30/12	16 ^{1/2}	12
Lönenämnden:				
Anmälan ang. val av ordförande	102	15/5	—	—
val av ledamöter och suppleanter i	93	17/4	—	—
ang. förslagsanslag för nämndens omkostnader	114	15/5	—	—
ang. förslagsanslag för nämndens omkostnader	124	19/6	—	—
ang. förslagsanslag för nämndens omkostnader	133	19/6	9	29
Lönereglering:				
för folkskollärarekåren	49	20/2	2	50
» folkskoleinspektören	111	15/5	6	17
» skorstensfejaren	112	15/5	6	21
» flickskolans lärarinnor	265	30/12	16 ^{1/2}	8
M.				
Mantalspenningar, ang. befrielse från	129	19/6	9	22
Mariebergssområdet, ang. avloppsledningar till.....	251	18/12	16	60
Mellqvistska slöjdstipendiet:				
ang. uppskov med lyftande av	109	15/5	6	15
ang. utdelning av	157	28/6	11	31
Mellqvistska studiestipendiet, ang. utdelning av	85	17/4	5	1
Mjölkkaffärerna, ang. utsträckt tid för öppethållande av .	230	20/11	15	23
Musiklivet i Karlstad, anslag för höjande av	126	19/6	9	7
N.				
Nattågsförbindelserna Stockholm—Kristiania, meddelan-	162	18/9	—	—
den och framställningar ang.	252	18/12	16	62
Nykterhetsanslaget, ang. fördelning av	192	16/10	13	7
Nykterhetsnämnden:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.,.....	38	20/2	—	—

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1919.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
redogörelse för år 1918	62	20/3	—	—
Nymätning, stadens, fortsatt anslag för.....	234	20/11	15	33
Nöjesskatt, ang. upptagande av	153	28/6	11	20
Nödlidande fordringar, ang. avskrivning av.....	63	20/3	4	1
O.				
Omformare, ang. inköp av	54	20/3	—	—
P.				
Pensioner:				
ang. beviljande åt:				
gatuarbetaren Nils Eriksson Bergman.....	23	16/1	1	9
vattenledningsförmannen Karl Gustafsson	66	20/3	4	4
städerskan Matilda Olsson	89	19/4	5	18
poliskonstapeln K. V. Hedmans änka	90	17/4	5	21
läraren vid Tekniska skolan Napoleon Cæsar	155	28/6	11	27
stadsarbetaren A. G. Andersson	175	18/9	12	22
Änkefru Emma Enander	191	16/10	13	5
bergsprängaren A. G. Pettersson	195	16/10	13	16
stadsbarnmarskan A. H. Lundgren.....	197	16/10	13	19
ang. höjning åt:				
stadsbarnmarskan Vilhelmina Adamsson	28	16/1	1	20
stadsarbetaren Anders Olsson	108	15/5	6	12
Pensioneringskommittén:				
ang. förslagsanslag till	20	16/1	1	3
val av ledamot i.....	166	18/9	12	1
Planteringar, ang. nyanläggningar av	227	20/11	15	16
Praktiska ungdomsskolor, ang. organisation av.....	139	19/6	9	43
Pålarmsbyggnad ovan Sandgrund	45	20/2	2	32
R.				
Registerkarta för staden, ang. fortsatt anslag för upprät- tande av	225	20/11	15	11
Reglemente för fattigvården m. m., ang. antagande av..	244	18/12	16	29
Restutskylder, ang. avkortning av	24	16/1	1	11

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1919.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Revisionsberättelse ang. stadens delegationer.....	243	18/12	16	1
Rudsvägen, ang. breddning av.....	219	20/11	15	4
Rusdrycker:				
yttrande i anledning av besvär över Konungens Befallningshavandes utslag rörande detaljhandel med	21	6/1	1	4
yttrande över ansökningar ang. tillfällig utsträckning av utskänkningstiden å Stadshotellet.....	94	17/4	—	—
framställning ang. viss ändring i föreskrifterna för detaljhandeln	116	15/3	—	—
Kungl. Maj:ts utslag på besvär över länsstyrelsens utslag i fråga om detaljhandeln för 1919—1921	190	16/10	13	2
	211	20/11	—	—
S.				
Saluballstaket, ang. reparation å	67	20/3	4	6
Sjöförklaringar, förslag å sakkunniga biträden vid.....	259	18/12	—	—
Skolkök, provisoriskt, ang. inrättande av.....	140	19/6	9	49
Skollovskolonier, ang. anslag till	198	16/10	13	21
Skottpenningar, val av kontrollant för utbetalning av...	253	18/12	16	65
Spritförsäljningsaktiebolaget, ang. ansvarsfrihet för.....	113	15/5	6	24
	169	18/9	12	3
Spårvägskommittén, val av suppleant	114	15/5	—	—
Stadsbiblioteket och föreläsninganstalten:				
anmälan ang. val av ordförande m. m... ..	38	20/2	—	—
ang. anslag till	203	16/10	13	32
Stadsfullmäktige:				
val av ordförande	3	2/1	—	—
	75	2/4	—	—
val av vice ordförande	7	2/1	—	—
	77	2/4	—	—
tillsättande av sekreterare	8	2/1	—	—
magistratens protokoll ang. sammanräkning för utseende av nya ledamöter	36	20/2	—	—
ang. kungörande av fullmäktiges sammanträden...	212	20/11	—	—
	270	20/12	16 ^{1/2}	18
Stadsingenjören, ang. fastställande av taxa för.....	31	16/1	—	—
Stadsläkarne:				
ang. hostad åt t. f. 1:e	44	20/2	2	30
ang. tillsättande av 1:e	53	20/2	—	—

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1919.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Stadsplan för Mariebergsområdet, K. Maj:ts brev ang. . .	188	16/10	--	—
Stadsveterinären, ang. ersättning för sportler	22	16/1	1	6
Sundstatjärn, ang. reglering av avloppet från	256	18.12	16	69
Svenska statsförbundet:	87	17/4	5	3
ang. stadens årsavgift i	184	16/10	—	—
ang. ombud vid förbundets konferens	185	16/10	—	—
T.				
Tekniska läroverkskommittén:				
ang. bidrag till utredningskostnader	150	28 6	11	11
val av nya ledamöter i	232	23/11	15	28
Torrlägningsföretag, avseende landeriet Gräsdalen, yttran-				
de ang.	107	15/3	6	11
Tormestad, ang. försäljning av tomt i	158	28/6	—	—
Trafiknämnden, anmälan ang. val av ordförande	213	20/11	—	—
Trädgårdsförvaltningen, ang. ordnande av	148	28/6	11	4
U.				
Utgifts- och inkomststaten för 1919, ang. jämkning i . . .	69	20/3	4	25
Utgifts- och inkomststaten för 1920, ang. antagande av	275	30/12	17	1
Utskänkning, se Rusdrycker.				
Uttern, kvarteret:				
ang. ordnande av tomtmarksinnehavet i	132	18/6	9	26
ang. försäljning av tomten N:o 39 i	173	18/9	12	15
V.				
Val, allmänna	242	18/12	—	—
Varmbadhuset:				
ang. höjning av badtaxan	271	30/12	17	97
ang. inköp av torkcentrifug	272	30/12	17	95
Vattenavgifterna:				
ang. ändring av allmänna taxan för	43	20/2	—	—
ang. ändring av taxan för lasarettets vattenförbruk-	247	18/12	16	53
ning	248	18/12	16	55

Register till Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1919.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Vattenlednings- och avloppsverken, berättelse för:				
år 1918	104	15/5	8	1
anslag å extra stat för vattenverket.....	220	20/11	15	6
anslag å extra stat för avloppsverket	223	20/11	15	9
Västra bron, ang. reparation å.....	138	19/6	9	42
Å.				
Ångcentralen, ang. fyllnadsanslag för.....	91	17/4	5	24
Ångpanneförening, Mellersta och Norra Sveriges, ang. ledamotskap i	128	19/6	9	19

Karlstad, Karlstads-Tidnings A.-B. 1920.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 2 Januari.

N:o 1.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av ordförande för år 1919;
 - 2:o) Val av vice ordförande för år 1919;
 - 3:o) Tillsättning av sekreterare för år 1919;
 - 4:o) Val av fyra ledamöter i beredningsutskottet för tiden till den 1 januari 1921 (efter Herrar Ankers, Håkansson, Lindh och Vendel);
 - 5:o) Val av en ledamot i beredningsutskottet för tiden till den 1 januari 1920 (efter Herr af Geijersstam);
 - 6:o) Val av tre suppleanter i beredningsutskottet för tiden till den 1 januari 1921 (efter Herrar Ågren, Forsbäck och Christenson);
 - 7:o) Val av en suppleant i beredningsutskottet för tiden till den 1 januari 1920 (efter Herr Karlsson).
-

PROTOKOLL, hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 2 januari 1919

§ 1.

Här skulle till en början antecknas, att enligt behörigen förrättade val hade att under år 1919 såsom stadsfullmäktige tjänstgöra följande personer, nämligen Ingenjören A Svanbom, lektorn V. Vendel, lasaretsöverläkaren P. Clarholm, landsfiskalen J. Noréus, handlanden W. Welin, godsexpeditören J. A. Håkansson, stadsläkaren H. Severin, apotekaren S. Gullström, gårdägaren C. J. Magnusson, handlanden Karl Fr. Arne, handlanden Alfr. Nyberg, fabrikören Axel Svensson, boktryckaren Emil Ankers, översångsläraren N. Fr. Lindh, grosshandlaren Josef Löfberg, byggmästaren Olof Wästlund, fru Gerda Hellberg, filareförmannen W. E. Wiktorin, förvaltaren E. Forsbäck, expeditören Anders Norsell, skolföreståndarinnan Anna Danielsson, bankombudsmannen Otto Ågren, tandläkaren H. Hultman, lantbrukaren Georg Wennerström, kopparslagaren M. P. Bandelin, häradshövdingen H. A. Christenson, handlanden Aug. Wahlberg, folkskolläraren Ernst Strandman, handelsföreståndaren Alb. Svensson, boktryckaren E. Ander, stadsveterinären Hugo Berg, byggmästaren J. A. Frimodig, grosshandlaren Herman Geijer, sysslomanen O. Sandberg och plåtslagaren C. A. Westlund.

§ 2.

Sammanträdet öppnades av Herr Svanbom i egenskap av stadsfullmäktiges till tjänsteåren äldste ledamot, och leddes jämväl tillsvidare dagens förhandlingar av Herr Svanbom.

§ 3.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges här ovan antecknade ledamöter med undantag av Fröken Danielsson samt Herrar Hultman och Christenson, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 4.

Härefter företogs val av ordförande för stadsfullmäktige för innevarande år, och utsågs därtill med acklamation lasaretsöverläkaren P. Clarholm.

§ 5.

Övertog Herr Clarholm ledningen av dagens förhandlingar.

§ 6.

Att jämte Herr Ordföranden tisdagen den 7 innevarande januari kl. 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Severin och Gullström.

§ 7.

Till vice ordförande för stadsfullmäktige för innevarande år utsågs med acklamation apotekaren S. Gullström.

§ 8.

Uppdrogs åt Herrar Ordföranden, vice Ordföranden och Ordföranden i beredningsutskottet att utse sekreterare hos stadsfullmäktige och beredningsutskottet för innevarande år.

§ 9.

Till ledamöter i beredningsutskottet utsågos med acklamation för tiden till den 1 januari 1921 Herrar Emil Ankers, J. A. Håkansson, N. Fr. Lindh och V. Vendel, samt för tiden till den 1 januari 1920 Herr Otto Ågren.

§ 10.

Till suppleanter i beredningsutskottet valdes med acklamation dels för tiden till den 1 januari 1921 Herrar E. Forsbäck, H. Christenson och H. Hultman, dels ock för tiden till den 1 januari 1920 Herr A. Norsell.

§ 11.

Remitterades till beredningsutskottet för avgivande av yttrande Herr J. A. Frimodigs m. fl:s hos Kungl. Maj:t anförda besvär över Konungens Befallningshavandes i länet utslag ifråga om rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden för tiden efter den 1 innevarande januari.

§ 12.

Föredrogs och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige nu ingivna

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 2 januari 1919.*

§ 3.

Vid med slutna sedlar nu företagna särskilda val utsågos till drätselkammarens ordförande för innevarande år herr landsfiskalen J. Noréus samt till vice ordförande för samma tid herr konsuln H. Th. Holm.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 7 januari 1919.

PER CLARHOLM.

S. GULLSTRÖM. HUGO SEVERIN.

Offentligen uppläst den 7 januari 1919; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 16 Januari,

N:o 2.

Föredragningslista:

1:o) Remiss av inkomna ärenden; 2:o) Beredningsutskottets förslag till val av ledamöter i dispensstyrelsen (efter Herrar A. Löfberg och Alstermark); 3:o) Beredningsutskottets förslag till val av suppleant i hälsovårdsnämnden (efter Herr A. Löfberg); 4:o) Beredningsutskottets utlåtande över folkskolestyrelsens framställning angående tilläggsanslag för bränsle under år 1918; 5:o) D:o d:o över pensioneringskommitténs framställning om anslag till kommitténs verksamhet; 6:o) D:o d:o i anledning av magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över byggmästaren J. A. Frimodigs m. fl:s underdåniga besvär, i fråga om upplåtande av rättighet till detaljhandel med rusdrycker inom staden för tiden efter den 1 januari 1919;	7:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning angående ersättning åt stadveterinären för minskade sportler; 8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående pension åt gatuarbetaren Nils Eriksson-Bergman; 9:o) D:o d:o över drätselkammarens förslag till avkortning av restutskylder från 1918 års tre uppbördsstämmor; 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående bestämmande av hyrorna i stadens nybygge å tomten N:o 218 i kvarteret Loke; 11:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående beräkning av hyror för lägenheter i av Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad uppförda byggnader, m. m.; 12:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning om uppskov med framdragande av elektrisk ljusledning å Svinbäcksområdet;

- 13:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning angående förhöjd pension åt f. stadsbarnmorskan Wilhelmina Adamson;
- 14:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning i fråga om utlåning av medel till Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad;
- 15:o) D:o d:o över drätselkammarens förnyade förslag i fråga om upptagande av amorteringslån för staden;
- 16:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till taxa för stadsingenjören i Karlstad;
- 17:o) D:o d:o över arbetslöshets- och hjälpkommitténs framställning angående ytterligare anslag till arbetslösa.
-

PROTOKOLL, hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 16 Januari 1919.

§ 13.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herr Welin, vilken emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av fullmäktige godkändes.

§ 14.

Att jämte Herr ordföranden måndagen den 20 innevarande januari klockan 6 eftermiddagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Magnusson och Arne.

§ 15.

För avgivande av yttrande remitterades:

dels till *byggnadsnämnden och beredningsutskottet*.

Kungl. Byggnadsstyrelsens erinringar mot av stadsfullmäktige beslutad ändring i och utvidgning av stadsplanen för viss del av Herrhagen;

dels till *pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet*:

Johan Olof Olssons av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående pension.

§ 16.

Föredrogos och lades till handlingarna följande från olika delegationer inkomna protokollsutdrag och skrivelser angående val av ordförande och vice ordförande m. m. inom delegationerna:

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.

§ 1.

Till ordförande inom utskottet för innevarande år utsågs Lektorn V. Vendel och till vice ordförande för samma tid Boktryckaren Emil Ankers.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Utdrag av protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 15 januari 1919.

§ 2.

Företogs val av ordförande och vice ordförande i byggnadsnämnden för innevarande år; och utsågos därvid:

till ordförande: Herr Rådmanen R. Rhodin; samt

till vice ordförande: Herr Ingeniör Axel Svanbom;

och skulle magistraten och stadsfullmäktige härom meddelas underrättelse genom utdrag av protokollet.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 8 januari 1919.

§ 2.

Sammanträdet öppnades af Herr Borgmästaren K. J. Lindholm, som valdes till Nämndens ordförande för innevarande år, hvarefter Herr Lasarettsofverläkaren Per Clarholm utsågs till vice ordförande för samma tid.

Denna § justerades genast.

§ 3.

Till Hälsovårdsnämndens sekreterare under år 1919 antogs undertecknad Otto Ågren.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Protokoll hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 11 januari 1919.

Närvarande: styrelsens ledamöter herrar boktryckaren Emil Ankers, kassören A. O. Alstermark, byggmästaren Olof Wästlund, fabrikören Reinhold Ternquist och byggmästaren E. Forsgren samt dess suppleanter verkstadsförmannen W. E. Wiktorin och ritaren J. A. Andersson,

§ 1.

Förutvarande ordföranden herr Ankers öppnade sammanträdet.

§ 2.

Vid härefter företaget val utsågos:

till ordförande herr Ankers och till vice ordförande herr Alstermark.

In fidem:

PER ÅGREN.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Belysningsstyrelse den 3 januari 1919.

S. d § 1. Sammanträdet öppnades av Herr Gullström, varefter skreds till val med slutna sedlar av ordförande och vice ordförande.

Valet utföll så att

till Ordförande utsågs Apotekaren S. Gullström och

α vice Ordförande Fabrikören K. A. Falk.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

Utdrag av protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 3 januari 1919.

§ 1.

Till folkskolestyrelsens ordförande för år 1919 utsågs genom omröstning med slutna sedlar herr läroverksadjunkten A. Bergh.

§ 2.

Till folkskolestyrelsens vice ordförande för år 1919 utsågs genom omröstning med slutna sedlar herr seminarieriktorn A. Olsson.

In fidem:

BROR A. LARSON.

*Utdrag av protokoll vid Karlstads stadsförsam-
lings 3:dje ordinarie kyrkostämma den 16 december
1918.*

§ 6.

I tur att utgå ur folkskolestyrelsen voro herrar Ellström, Severin, Olsson och Magnusson.

Herrar Severin och Olsson omvaldes genom acklamation till ledamöter i folkskolestyrelsen för en tid av 4 år.

Beträffande de efter herrar Ellström och Magnusson lediga rummen valdes byggmästaren J. A. Frimodig och handelsföreståndaren Alb. Svensson genom acklamation.

Såsom suppleanter i folkskolestyrelsen efter herr Frimodig valdes genom acklamation läroverksadjunkten K. G. A. Franzén för en tid av fyra år.

Angående det lediga rummet efter fru Gerda Hellberg voro meningarne delade. Två förslag framställdes nämligen vagn- och stallkarlen Emil Svensson och grosshandlanden Anders Löfberg. Efter anställd omröstning befanns Anders Löfberg hava fått 230 röster och Emil Svensson 622 röster, vadan sålunda Emil Svensson blivit utsedd till suppleant för en tid av 4 år.

Den del av folkskolestyrelsen, som utses av kyrkostämman består sålunda av följande personer nämligen herrar folkskolläraren E. V. Gelin, verkmästaren K. F. Rabe och direktör E. Ankers (1917—1920) samt herrar doktor H. Severin, rektor A. Olsson, byggmästaren J. A. Frimodig och handelsföreståndaren Alb. Svensson (1919—1922).

Suppleanter herr gjuteribokhållaren K. A. Strid (1917—1920) samt herrar läroverksadjunkten K. G. A. Franzén och vagn- och stallkarlen Emil Svensson (1919—1922).

G. JAKOBSSON,
p. l.

Karlstad den 7 Januari 1919.

Stadsfullmäktige, Karlstad.

Med anledning av fattat beslut att utöka Idrottsnämnden från 3 till 7 ledamöter, får jag härmed meddela nämndens nya sammansättning.

Ordförande: Bankdirektör Ragn. Tjerneld.

v. d:o: Byggnadschef Erik Björkman.

Sekreterare: Köpman Oscar Starck.

Övriga ledamöter: Konsul N. Chr. Jensen.
Tandläkare Holter Hultman.
Löjtnant Erik Björnlund.
Banktjänsteman G. Lundberg.

Högaktningsfullt
Karlstads Idrottsnämnd
OSCAR STARCK.

§ 17.

Till ledamöter i dispensärstyrelsen utsågos i enlighet med beredningsutskottets förslag dels efter grosshandlaren A. Löfberg för tiden till den 1 januari 1920 Disponenten F. E. Bonnevier, dels efter Kassören A. O. Alstermark för tiden till den 1 januari 1921 Folkskolläraren G. A. Gustafsson.

Se Serien A. N:o 1; sid. 1.

§ 18.

I enlighet med beredningsutskottets förslag utsågs till suppleant i hälsovårdsnämnden efter Grosshandlaren A. Löfberg för tiden till den 1 januari 1923 Handelsföreståndaren Alb. Svensson.

§ 19

Till stadsfullmäktige hade folkskolestyrelsen inkommit med en så lydande framställning angående tilläggsanslag för bränsle för år 1918:

Se Serien A. N:o 1; sid. 2.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 1; sid. 2,

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Norsell att, enär folkskolestyrelsen i statavräkningen beräknat att under år 1918 erhålla i statsbidrag för fortsättningskolorna ett belopp av något över 7,000 kronor, men detta belopp icke influtit förr än under innevarande år, stadsfullmäktige måtte höja det begärda tilläggsanslaget till 14,600 kronor att anskaffas på sätt utskottet föreslagit.

Stadsfullmäktige bifollo vad Herr Norsell sålunda yrkat.

§ 20.

Med bifall till en av pensioneringskommittén därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige

till bestridande av de med pensioneringskommitténs arbete förenade kostnader ett förslagsanslag av 1,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 1; sid. 3.

§ 21.

Genom magistraten hade Konungens Befallningshavande i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över byggmästaren J. A. Frimodigs med fleres underdåniga besvär ifråga om upplåtande av detaljhandel med rusdrycker inom staden Karlstad för tiden efter den 1 januari 1919; varande resolutionen med tillhörande handlingar så lydande:

Se Serien A. N:o 1; sid. 4.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 1; sid. 5.

Under överläggningen i är ndet yrkades *dels* av Herr Vendel, att Stadsfullmäktige såsom infordrad förklaring uttala, att enligt fullmäktiges åsikt ifrågavarande inskränkningar beträffande åldersgräns och maximikvantitet vore stridande mot gällande författning, men att samma inskränkningar, i vad de avsåge skattestreck och förbud för utminuterung till militärpersoner, syntes vara förenliga med innehållet i rusdrycksförordningen, samt på grund därav biträda besvären ifråga om de båda sistberörda inskränkningarna, men beträffande inskränkningarna rörande åldersgräns för inköpsrätt och maximikvantitet för utminuterungen hemställa, att besvären icke måtte vinna nådigt bifall; *dels ock* av Herr Ankers, att stadsfullmäktige måtte i enlighet med den av honom och Herr Gullström mot beredningsutskottets förslag avgivna reservationen förklara sig biträda besvären i dess helhet.

Efter det Herr Ordföranden på framställda propositioner jämlikt beredningsutskottets förslag och sålunda nu gjorda yrkanden förklarar sig anse yrkandet om bifall till Herr Ankers förslag vara med övertvägande ja antaget, men votering begärts, bestämdes först, att till kontraposition mot Herr Ankers yrkande skulle antagas Herr Vendels förslag, varefter stadsfullmäktige, med 17 röster mot 16, beslöto bifalla Herr Ankers yrkande.

Vid justeringen av detta protokoll anmälde Herr Christenson sin reservation mot stadsfullmäktiges i ärendet fattade beslut under uttalande, att enligt hans åsikt stadsfullmäktige bort besluta i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 22.

I enlighet med av hälsovårdsnämnden gjord framställning, som av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet tilltrycks, beviljade stadsfullmäktige

ett anslag av 1,500 kronor att utgå till stadsveterinären för år 1919 såsom ersättning för minskade löneförmåner, varjämte bestämdes att berörda belopp skulle, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.
Se Serien A. N:o 1; sid. 6.

§ 23.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort en så lydande framställning angående pension åt gatuarbetaren Nils Eriksson-Bergman:

Se Serien A. N:o 1; sid. 9.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits av pensioneringskommittén och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se Serien A. N:o 1; sid. 10.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 24.

I enlighet med av drätselkammaren därom avgivet förslag, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige medgiva avkortning av restutskylder från 1918 års tre uppbořdsstämmor till ett sammanlagt belopp av 10,358 kronor 89 öre.

Se Serien A. N:o 1; sid. 11.

§ 25.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort en så lydande framställning angående fastställande av hyror för lägenheterna i stadens nybygge & tomten N:o 218 i kvarteret Loke:

Se Serien A. N:o 1; sid. 12.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 1; sid. 15.

Under överläggningen yrkades *dels* bifall till beredningsutskottets förslag, *dels* av Herr Ankers, att de av utskottet tillstyrkta hyresbeloppen måtte nedsättas med 12 %, *dels* av Herr Noréus bifall till utskottets förslag med tillägg, att drätselkammaren skulle äga rätt att i särskilda fall med hänsyn till förhandenvarande förhållanden, vidtaga jämkningar i hyresbeloppen, *dels* ock av Fröken Danielsson, att en av lägenheterna i ifrågavarande nybygge skulle reserveras för en vice värd.

Sedan Herr Ordföranden på framställda propositioner jämlikt utskottets förslag samt de av Herrar Ankers och Noréus nu framställda yrkandena funnit propositionen om bifall till Herr Noréus' yrkande vara med övriga ja antaget, men votering begärts, antogs först till kontraposition mot Herr Noréus yrkande det

av Herr Ankers framställda förslaget, varefter stadsfullmäktige med 27 röster mot 7 beslöto att bifalla Herr Noréus' yrkande.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige att avslå det av Fröken Danielsson väckta förslaget.

§ 26.

Angående beräkning av hyror för lägenheter i av Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad uppförda byggnader m. m. hade drätselkammaren till stadsfullmäktige inkommit med följande framställning:

Se Serien A. N:o 1; sid. 16.

Häröver hade beredningsutskottet utlätit sig sålunda:

Se Serien A. N:o 1; sid. 18.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 27.

På därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige lämna belysningsstyrelsen begärt uppskov med framdragande av en den 20 december 1917 beslutad elektrisk ljusledning å Svinbäcksområdet.

Se Serien A. N:o 1; sid. 19.

§ 28.

Hos stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden gjort en så lydande framställning angående förhöjning av till f. stadsbarnmorskan Wilhelmina Adamson utgående pension:

Se Serien A. N:o 1; sid. 20,

Häröver hade pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade yttranden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 1; sid. 22.

Under överläggningen i ärendet yrkades dels av Herr Hultman, att stadsfullmäktige måtte bevilja Wilhelmina Adamson en årlig pension av 750 kronor jämte sedvanligt kristidstillägg därå, dels ock av Herr Noréus, att stadsfullmäktige måtte bevilja henne pension i enlighet med vad hon i skrivelse den 30 maj 1918 hos hälsovårdsnämnden begärt.

Efter framställda särskilda propositioner jämlikt beredningsutskottets förslag samt sålunda nu gjorda yrkanden, beslöto stadsfullmäktige bifalla Herr Hultmans yrkande.

§ 29.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning ifråga om utlåning av medel till Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad:

Se Serien A. N:o 1; sid. 22.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 1; sid. 23.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 30.

Sedan stadsfullmäktige jämlikt beslut den 20 september 1918, § 172, till drätselkammaren för förnyad behandling återremitterat då behandlat ärende angående upptagandet av ett 40-årigt amorteringslån å 1,020,000 kronor, hade drätselkammaren, efter hörande av hamnstyrelsen och belysningsstyrelsen, inkommit med protokoll angående förnyad behandling av ärendet den 16 december 1918, §§ 8, 9 och 10, vilka protokoll med tillhörande handlingar voro så lydande:

Se Serien A. N:o 1; sid. 24.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 1; sid. 34.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 31.

Angående fastställande av taxa för stadsingenjören i Karlstad hade byggnadsnämnden till beredningsutskottet inkommit med följande förslag:

Se Serien A. N:o 1; sid. 34.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, därvid utskottet anförde:

Se Serien A. N:o 1; sid. 36;

och beslöto stadsfullmäktige att i enlighet med utskottets hemställan fastställa ifrågavarande förslag till taxa för stadsingenjören i Karlstad.

§ 32.

Till stadsfullmäktige hade arbetslöshets- och hjälpkommittén inkommit med en så lydande framställning angående ytterligare anslag till arbetslösa:

Se Serien A. N:o 1; sid. 37.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, därvid av utskottet anfördes:

Se Serien A. N:o 1; sid. 39.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 33.

Det antecknades att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

Justerat den 20 januari 1919.

PER CLARHOLM.

C. J. MAGNUSSON. KARL FR. ARNE.

Offentligen uppläst den 22 januari; betygar

In fidem:
ELIAS STENIUS.

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 20 Februari.

N:o 3.

Föredragningslista:

<p>1:o) Remiss av inkomna ärenden;
2:o) B. U:s utlåtande över hamnstyrelsens framställning angående ändringar i och tillägg till gällande hamnordning;
3:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning angående ändring av vissa av elektricitetsverkets tariffer;
4:o) D:o d:o över D. K:s förslag angående ny taxa för vattenavgifter;
5:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning angående beredande av bostad åt t. f. förste stadsläkaren;
6:o) D:o d:o över hamnstyrelsens framställning angående utförande av en pålarmsbyggnad ovan Sandgrund;
7:o) D:o d:o över Herr S. Gullströms motion med flere framställningar i fråga om kristidstillägg åt stadens befattningshavare för senare halvåret 1918 och för år 1919 jämte lönenämndens i anledning därav avgivna förslag;
8:o) D:o d:o över sjuksköterskornas vid fattigvårdsinrättningen</p> | <p>gen m. fl:s av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående ökade kristidsförmåner;
9:o) D:o d:o över Herr Strandmans motion i fråga om beräkning av kristidstillägget för år 1918 för stadens folk- och småskollärarekår;
10:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående reglering av lärarekårens löneförmåner och kristidstillägg;
11:o) D:o d:o över D. K:s framställning angående godkännande från stadens sida av ifrågasatt utbyggande av Kohlsäters Aktiebolag tillhöriga vattenfallen vid Blixbol och Sägbacka, m. m.;
12:o) D:o d:o över hamnstyrelsens framställning i fråga om höjning av den för Karlstads hamn gällande hamntaxan för åren 1919 och 1920;
13:o) D:o d:o över Bankdirektören A. Sandwalls skrivelse angående användningen av en av honom till staden gjord donation.</p> |
|---|--|

PROTOKOLL, hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 20 Februari 1919.

§ 34.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av Herrar vice ordföranden och Forsbäck, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 35.

Att jämte Herr ordföranden den 23 innevarande februari kl. 6 e. m. i drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Nyberg och Axel Svensson.

§ 36.

Föredrogs och lades till handlingarna till stadsfullmäktige inkommet protokoll från magistratens sammanträde den 21 januari 1919, utvisande att vid då förelagen sammanräkning för utseende av efterträdare åt Herr Osterman, vilken avgått ur stadsfullmäktige från och med innevarande år, fanjunkaren M. Skoglund blivit vald till stadsfullmäktig för tiden till den 1 januari 1921.

§ 37.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till beredningsutskottet:*

1. Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över av E. J. Karlsson hos Konungens befallningshavande gjord ansökan om rätt till handel med vissa begagnade föremål;

2 Drätselkammarens framställning angående särskild bokföring av nödlidande skattefordringar.

B. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Folkskolestyrelsens framställning angående rätt för barnavårdsnämnden att anställa ett juridiskt biträde, m m.

C. *Till hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskollet:*

Borgmästaren John Karlssons i Västerås skrivelse angående testamentariska dispositioner till staden av avlidna änkefru Charlotta Elisabeth Ekelund.

§ 38.

Föredrogs och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige ingivna skrivelser och protokollsutdrag angående val av ordförande och vice ordförande m. m; inom delegationerna:

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Nykterhetsnämnden har för innevarande år till ordförande valt grosshandlaren Anders Löfberg och till v. ordförande och sekreterare folkskolläraren Ernst Strandman.

Karlstad den 17 jan. 1919.

ERNST STRANDMAN.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsningssanstalt den 7 januari 1919.

§ 1.

Till ordförande och föreståndare för föreläsningssanstalten utsågs läroverksadjunkten Aug. Bergh, till vice ordförande fru Nancy Enwall-Gardell, till kassaförvaltare grosshandlare G. Edman och till materialförvaltare undertecknad, som i egenskap av bibliotekarie vid stadsbiblioteket jämväl tjänstgör som styrelsens sekreterare.

In fidem:

G. A. GUSTAFSON.

Utdrag av protokoll hållet vid Dispensärstyrelsens sammanträde den 31 januari 1919.

§ 1.

Styrelsen konstituerade sig sålunda:

Till ordförande utsågs doktor H. Severin, till vice ordförande doktor A. F.

Warberg och till sekreterare folkskollärare G. A. Gustafson. Och beslöt styrelsen att medelst protokollsutdrag härom underrätta stadsfullmäktige och hälsovårdsnämnden.

In fidem:
G. A. GUSTAFSON.

*Utdrag av protokoll hållet hos hamnstyrelsen i
Karlstad den 17 januari 1919.*

Vid häråfter med slutna sedlar förrättade val utsågos för innevarande år:
Till ordförande översten m. m. C. O. Ahlmark, till v. ordförande grosshandlanden Josef Löfberg.

In fidem:
IWAR OLSSON.

§ 39.

Föredrogos och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige ingivna redogörelser angående kommittéupdrag:

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Egnahemskommittén har under 1918 haft sex sammanträden.

Yttranden hafva avgifvits över Herr Zieglers motion om bostadsbristens lindrande, över drätselkammarens förslag om nybyggnader av en-familjshus och över Herr Lindhs motion om kommunal bostadssubvention.

Efter initiativ från kommittén och med understöd från stat, kommun och enskilda industriidkare har Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad låtit uppföra bostadshus med smälägenheter å tomten N:o 148 i kvarteret Slepner och i tomten N:o 116 kvarteret Liljan.

Karlstad den 31 januari 1919.

På Kommitténs vägnar:
K. J. LINDHOLM.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Kommunikationskommittén har under förra året haft tre sammanträden.

Kommittén har anskaffat trafikberäkning för linien Edebäck--Slättne och därmed kompletterat koncessionsansökningen.

Järnvägsförslaget Sunne—Deje har med hänsyn till den beräknade kostnadssummans storlek måst bordläggas för omräkning, sedan normalare tider inträddt.

Förslag till bredspårig järnväg Karlstad—Högsäter föreligger färdigt och har kommittén föranställt om en approximativ trafikberäkning, varmed arbetet pågår.

Karlstad den 31 januari 1919.

På kommitténs vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enligt given föreskrift för Stadsfullmäktiges i Karlstad nämnd för bevakande av näringslivets intressen beträffande samtliga kommunikationsmedel, som beröra staden Karlstad — här nedan benämnd trafiknämnden — härmed avgiva redogörelse för sin verksamhet under år 1918.

Trafiknämnden har under årets förra del på grund av kända förhållanden ej ansett sig med någon utsikt till framgång kunna ingripa för ernående av en förbättring av Karlstads otillfredsställande tågförbindelser. Så snart emellertid efter vapenstilleståndet i världskriget importen av stenkol och oljor m. m. kunnat upptagas och möjlighet beretts för en återgång till normala förhållanden, har trafiknämnden trätt i förbindelse med vederbörande för att få de viktigaste önskemålen dryftade. Genom benäget tillmötesgående har trafiknämnden under personligt möte med ledamöter av Kungl. Järnvägsstyrelsen och distriktsförvaltningen vid statens järnvägars andra distrikt kunnat framföra de önskemål, som dels i skrivelser från Karlstads Handelsförening kommit trafiknämnden tillhanda, dels uttryckts i prässen. På basis av därvid förda underhandlingar har trafiknämnden avlåtit lika lydande skrivelser till Kungl. Järnvägsstyrelsen och distriktsförvaltningen i Göteborg, och nämnden har haft nöjet att se de framförda önskemålen redan delvis beaktade, varförutom ytterligare förbättringar ställts i utsikt inom en närmare framtid.

Trafiknämnden har även i avlåtna skrivelser till Styrelserna för Bergslagens Järnvägsaktiebolag, Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolag och Karlstad—Skoghalls järnvägsaktiebolag sökt verka för realiserande av de krav, som av stadens näringsidkare genom Karlstads Handelsförening framförts till nämnden.

Till postmästaren i Karlstad har trafiknämnden framfört ett från enskilt håll till nämnden framkommet önskemål om införande av postgång å det tåg, som avgår från Karlstad till Kil kl. 11,55 f. m., och har framställningen rönt välvilligt tillmötesgående.

Handelskammaren i Karlstad har ställt sin lokal till förfogande för trafiknämndens sammanträden, varjämte Handelskammarens sekreterare benäget tjänstgjort som nämndens sekreterare.

Karlstad den 20 februari 1919.

Enligt uppdrag;
VALDEMAR VENDEL.
Ordf.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den av Stadsfullmäktige tillsatta kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad får angående sin verksamhet under år 1918 meddela, att den vid tvenne sammanträden behandlat frågan om en framställning till den från 1919 års början inrättade nya Skolöverstyrelsen med hemställan, att denna måtte föreslå Karlstad såsom plats för ett dylikt läroverk.

Karlstad den 28 januari 1919.

Å kommitterades vägnar:
AXEL DAHLMAN.
Ordförande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den av stadsfullmäktige tillsatta kommittén för utredning rörande anskaffande av en större allmän samlingshall här i staden får angående sin verksamhet under år 1918 härmed anmäla, att kommittén under året tagit i betraktande ett flertal olika platser, som möjligen skulle kunna befinnas lämpliga för uppförande av en byggnad av ifrågasatt slag, varefter kommittén lämnat stadsarkitekten i uppdrag att uppgöra särskilda skisser med förslag, lämpade efter de sålunda ifrågasatta olika platserna.

Karlstad den 28 januari 1919.

Å kommitterades vägnar:
AXEL DAHLMAN.
Ordförande.

§ 40.

Beslöts att i stadsfullmäktiges tryckta handlingar skulle intagas följande genom drätselkammaren till fullmäktige ingivna förvaltningsberättelse från hamnstyrelsen för år 1918:

Se Serien A. N:o 3; sid. 1.

§ 41.

Till stadsfullmäktige hade hamnstyrelsen inkommit med en så lydande framställning angående ändringar i och tillägg till gällande hamnordning:

Se Serien A. N:o 2; sid. 1.

Häröver hade drättselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 2; sid. 18.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 42.

Hos stadsfullmäktige hade belyningsstyrelsen gjort en så lydande framställning angående ändring av vissa av elektricitetsverkets tariffer:

Se Serien A. N:o 2; sid. 19.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits *dels* av drättselkammaren så lydande:

Se Serien A. N:o 2; sid. 23;

dels ock av beredningsutskottet, som anförts:

Se Serien A. N:o 2; sid. 25;

och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med vad utskottet hemställt, att bifalla vad drättselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 43.

Med bifall till en av drättselkammaren därom gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att vattenavgifterna för första kvartalet 1919 skulle debiteras enligt samma taxa som för år 1918, samt att vattenavgifterna från och med andra kvartalet år 1919 och tills vidare skulle debiteras enligt ett av vattenverkets föreståndare däröver den 25 januari 1919 uppgjort förslag, alternativ II.

Se Serien A. N:o 2; sid. 25.

§ 44.

Till stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden inkommit med en så lydande framställning angående beredande av bostad åt t. f. förste stadsläkaren:

Se Serien A. N:o 2; sid. 30.

Häröver hade infordrade yttranden avgivits av drättselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförts:

Se Serien A. N:o 2; sid. 32.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 45.

Angående utförande av en pålarmsbyggnad ovan Sandgrund hade hamnstyrelsen hos fullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 2; sid. 32.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, varande utskottets så lydande:

Se Serien A. N:o 2; sid. 34.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 46.

Till stadsfullmäktige hade Herr S. Gullström m. fl. inkommit med framställningar i fråga om kristidstillägg åt stadens befattningshavare för senare halvåret 1918 och för år 1919, vilka framställningar, jämte lönenämndens i anledning därav avgivna förslag, voro så lydande:

Se Serien A. N:o 2; sid. 34.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningutskottet, vilket sistnämnda därvid anført:

Se Serien A. N:o 2; sid. 45.

Härjämte hade från lönenämnden till stadsfullmäktige denna dag ingivits följande med därtill hörande tablå så lydande skrivelse:

Till Stadsfullmäktige.

Sedan lönenämnden den 17 nästlidne januari meddelade sitt yttrande över gjorda framställningar rörande kristidsförmåner åt stadens befattningshavare efter att hava vid två tidigare sammanträden överlagt i detta ärende, hava förhållandena i viss mån ändrats. Dyrtidssvårigheterna synas hava kulminerat under förlidet år och nu befinna sig på återgång, i det att numera åtskilliga lättnader inträtt såväl i avseende å tillgången å de viktigaste förnödenheterna som ock i prisen å desamma.

Vid sådant förhållande skulle det ej synas nämnden omotiverat, om vid ifrågavarande ärendes behandling i stadsfullmäktige röster höjdes för någon avprutning i de av nämnden föreslagna kristidsförmånerna för år 1919. Efter det nämnden fattade sitt beslut, har nämnden kommit i tillfälle att jämföra sitt förslag med vad som föreslagits i ett flertal andra städer och därvid funnit, att beträffande år 1919 på de flesta ställen liksom här föreslagits fördubbling av kristidstilläggsprocenten, varemot i avseende å grundbeloppet en del städer bibehållit detta vid det förut fastställda och andra förhållit sig avvaktande.

För den händelse vid stadsfullmäktiges behandling av ärendet något förslag i den riktning, som härovan antytts, skulle framkomma, vill lönenämnden, som denna dag å sammanträde diskuterat frågan, härigenom hava meddelat, att nämnden för sin del icke har något att erinra mot, att grundbeloppet för år 1919 bestämmes till *samma* belopp som fastställt genom stadsfullmäktiges beslut den 20 juni 1918, ej dubbla beloppet, som av nämnden i dess yttrande föreslagits.

Enligt av stadskamreraren verkställd beräkning skulle genom ett dylikt beslut medföras en besparing för staden av 95,285 kronor pr år, motsvarande 23,821 kronor 25 öre pr kvartal.

Karlstad den 20 februari 1919.

Å Lönenämndens vägnar:
KARL AD. FALK.

Gustaf E. Berg.

Beräknad minskning av kostnaderna för kristidstillägg till Karlstads stads befältningshavare genom grundbeloppens nedsättande till respektive 365:— och 200:— kronor:

Magistraten och drätselkammaren.....	5,840:—
Belysningsverken.....	5,475:—
Vattenverket }	
Avloppsverket }	1,825:—
Fattigvårdsstyrelsen ..	6,752:50
Häsovårdsnämnden ..	4,745:—
Dispensärstyrelsen ..	912:50
Folkskolestyrelsen ..	29,200:—
Flickskolan ..	8,030:—
Tekniska Afton- och Söndagsskolan ..	365:—
Brandväsendet ..	6,570:—
Polisväsendet ..	14,600:—
Centralförrådet ..	365:—
Saluhallstyrelsen ..	365:—
Varmbadhuset ..	4,015:—
Hamnstyrelsen ..	1,825:—
Pensionärer ..	4,400:—
	<hr/>
Summa Kronor	95,285:—
per år, motsvarande....	23,821: 25
per kvartal.	

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 20 februari 1919.

H. WESTLIN.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr Sandberg bifall till beredningsutskottets förslag, *dels ock* av Herr Vendel, i anslutning till lönenämndens sistberörda skrivelse, att stadsfullmäktige måtte bifalla beredningsutskottets hemställan, dock med följande ändring i mom. d) i kammarens förslag, att efter orden "varå senast utbetalda kristidstillägg för år 1918 beräknats, dock" insättes orden "med den inskränkning, att grundbeloppet minskas till hälften ävensom", samt att i följd därav det under mom. e) i samma förslag upptagna förslagsanslaget av 280,788 kronor 32 öre måtte nedsättas till 233,145 kronor 82 öre.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla vad Herr Vendel sålunda yrkat.

§ 47.

I enlighet med av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna förslag, beslöto stadsfullmäktige, att en av sjuksköterskorna vid fattigvårdsinrättningen m. fl. hos fullmäktige gjord, av Herr Norsell som motion upptagen framställning angående ökade kristidsförmåner icke skulle till någon fullmäktiges åtgärd föranleda.

Se Serien A. N:o 2; sid 46.

§ 48.

På sätt av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet föreslagits: beslöto stadsfullmäktige, att en av Herr Strandman hos fullmäktige väckt motion ifråga om beräkning av kristidstillägget för år 1918 för stadens folk- och småskollärarekår icke skulle till någon fullmäktiges åtgärd föranleda.

Se Serien A. N:o 2; sid. 47. §49.

Till stadsfullmäktige hade folkskolestyrelsen inkommit med en så lydande framställning angående reglering av lärarekårens löneförmåner och kristidstillägg:

Se Serien A. N:o 2; sid. 50.

I ärendet hade infortrade utlåtanden avgivits dels av lönenämnden så lydande:

Se Serien A. N:o 2; sid. 58;

dels av drätselkammaren av följande innehåll:

Se Serien A. N:o 2; sid. 58;

dels ock av beredningsutskottet, som därvid anförde:

Se Serien A. N:o 2; sid. 59.

Under överläggningen i ärendet yrkades av *Herr Vendel* att stadsfullmäktige måtte i enlighet med den av honom och av stadsfullmäktiges ordförande mot beredningsutskottets förslag avgivna reservationen bifalla samma förslag med undanlag av det kommunala åldersstillägget, av *Herr Lindh* att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammerens i ärendet avgivna förslag med den ändring, som

betingades av fullmäktiges förut denna dag under § 46 av detta protokoll fattade beslut, ävensom av Herr Ågren att stadsfullmäktige måtte bifalla beredningsutskottets förslag oförändrat.

Efter framställda särskilda propositioner jämlikt sålunda gjorda yrkanden, beslöto stadsfullmäktige bifalla Herr Lindhs yrkande.

§ 50.

Till stadsfullmäktige hade hamnstyrelsen inkommit med en så lydande framställning ifråga om höjning av den för Karlstads hamn gällande hamntaxan för åren 1919 och 1920:

Se Serien A. N:o 2; sid. 78.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden; och beslöto stadsfullmäktige i enlighet därmed att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan, att den för Karlstads hamn gällande hamntaxan måtte för åren 1919 och 1920 få i sin helhet höjas med 50 % med rätt för stadens hamnstyrelse att, om och när den under tiden kunde finna sådant lämpligt, nedsätta taxan.

§ 51.

Till stadsfullmäktige hade bankdirektören A. Sandwall inkommit med en så lydande skrivelse angående användningen av en av honom till staden gjord donation:

Se Serien A. N:o 2; sid. 82.

Häröver hade hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 2; sid. 84.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 52.

Angående uppförande av till uthyrning avsedda bostadshus å ägofiguren N:o 2 i Sundstad hade drätselkammaren till fullmäktige inkommit med följande förslag:

Se Serien A. N:o 2; sid. 84.

I ärendet hade infordrade utlåtanden avgivits dels av egnahemskommittén och byggnadsnämnden, dels ock, efter remiss från beredningsutskottet, av hälsovårdsnämnden, som därvid anförts:

Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 12 februari 1919.

§ 15.

Vid behandlingen av en utav drätselkammaren hos stadsfullmäktige gjord framställning angående uppförande av tio egnahemsbyggnader, hvar om två rum och kök, på ägofiguren N:o 2 i Sundstad, över vilket förslag egnahemskommittén och byggnadsnämnden tidigare yttrat sig, hade beredningsutskottet med anledning därav, att avloppsledning icke funnes på det till bebyggande föreslagna området och icke utan omfattande åtgärder kunde där anordnas, begärt Hälsovårdsnämndens yttrande över framställningen.

Efter handlingarnas föredragning upplyste sundhetstillsyningsmännen, att det förekommit fall, då älven närboende avstjälpt orenlighetsämnen i älven, och att enligt anställda experiment, hvad som kastades i älven utanför här ifrågavarande område fördes direkt ned till vattenverkets intagsbrunn å Sandgrund.

Under dessa nu uppgivna förhållanden fann Hälsovårdsnämnden starka betänkligheter mot att staden byggde bostäder å här till bebyggande avsedda område och sålunda genom sina åtgöranden ökade faran för vattenledningsvattnets förorenande.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Härefter hade beredningsutskottet i ärendet avgivit följande utlåtande:

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 20 februari 1919.

§ 35.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens förslag angående uppförande av till uthyrning avsedda bostadshus å ägofiguren N:o 2 i Sundstad.

I ärendet hade infortrade utlåtanden avgivits av egnahemskommittén, byggnadsnämnden och hälsovårdsnämnden.

Med hänsyn till vad hälsovårdsnämnden anfört, ansåg sig utskottet icke kunna förorda bifall till ifrågavarande framställning, men då drätselkammaren, enligt vad utskottet hade sig bekant, för närvarande hade under behandling ett

annat ärende angående åtgärder för avhjälpande av den rådande bostadsbristen, samt det för nu ifrågavarande bostadsbyggen avsedda beloppet syftes utskottet lämpligen böra komma till användning för sådana ändamål, som av drätselkammaren kunde komma att föreslås, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte återremittera ärendet till drätselkammaren för förnyad behandling.

Stadsfullmäktige beslöt i enlighet med utskottets hemställan att återremittera ärendet till drätselkammaren för förnyad behandling.

§ 53.

Sedan Kungl. Medicinalstyrelsen den 30 december 1918 fastställt ny instruktion för stadsläkarna i Karlstad samt magistraten därefter kungjort förste stadsläkartjänsten ledig, hade inom ansökningstidens utgång ansökningar till tjänsten inkommit från t. f. förste stadsläkaren härstädes Axel Fredrik Warberg och praktiserande läkaren Jakob Bergqvist.

Med skrivelse den 19 innevarande februari hade härefter magistraten anmodat stadsfullmäktige att anställa val samt därvid till tjänstens erhållande förordat t. f. förste stadsläkaren Warberg. Vid magistratens skrivelse hade fogats, förutom ansökningshandlingarna, yttranden från Kungl. Medicinalstyrelsen samt hälsovårdsnämnden så lydande:

Till Magistraten i Karlstad.

Med anledning av Eder skrivelse till Kungl. Medicinalstyrelsen den 14 februari 1919 får Kungl. Medicinalstyrelsen, återställande de med skrivelsen inkomna ansökningshandlingarna, härigenom meddela, att legitimerade läkarne Axel Fredrik Warberg och Jakob Bergqvist äro kompetenta till den av dem sökta förste stadsläkartjänsten i Karlstad, dock att Bergqvist på grund av sjukdom icke sedan flera år kunnat erhålla Medicinalstyrelsens förordnande å läkartjänst med mera självständig verksamhet. Kungl. Styrelsen torde framdeles i god tid få motse underrättelse om vilken av sökandena varder till tjänsten antagen, med uppgift tillika om tillträdesdagen, på det den antagne läkaren må varda härstädes antecknad till åtnjutande av tjänstårsberäkning.

På Kungl. Medicinalstyrelsens vägnar:

F. BLOCK.

Sven Ridholm.

Stockholm den 15 februari 1919.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 19 februari 1919.

§ 35.

Magistraten hade begärt Hälsovårdsnämndens yttrande över de till förste stadsläkaretjänsten inkomna ansökningshandlingarna.

Med hänvisning till vad Kungl. Medicinalstyrelsen anfört om sökanden doktor Bergqvist fann Hälsovårdsnämnden detta utgöra ett bestämdt hinder för hans antagande, och beslöt sålunda till tjänstens erhållande förorda den andre sökanden t. f. förste stadsläkaren Axel Fredrik Warberg.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

Härefter hade beredningsutskottet i ärendet avgivit följande utlåtande:

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 20 februari 1919.

§ 33.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges Herr Ordförande hade beredningsutskottet att avgiva utlåtande i anledning av från magistraten till fullmäktige ingiven skrivelse angående företagande av val till besättande av förste stadsläkaretjänsten här i staden.

Härvid hade fogats, förutom ansökningshandlingar till tjänsten från t. f. förste stadsläkaren härstädes Axel Fredrik Warberg och praktiserande läkaren i Vedum Jakob Bergqvist, i ärendet avgivna yttranden från Kungl. Medicinalstyrelsen och hälsovårdsnämnden.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet, med hänsyn till vad Kungl. Medicinalstyrelsen i ärendet anfört, till tjänstens erhållande förorda t. f. förste stadsläkaren Axel Fredrik Warberg.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med vad beredningsutskottet sålunda hemställt, att till förste stadsläkare här i staden utse t. f. förste stadsläkaren Axel Fredrik Warberg.

§ 54.

Till stadsfullmäktige hade belysningsstyrelsen inkommit med en så lydande framställning angående anslag för inköp av en omformare samt förstärkning av belysningsledningarna:

Utdrag av protokoll från Karlstads Belysningsstyrelses sammanträde den 15 februari 1919.

§ 2.

Föredrogs ett av Belysningsingeniören upprättat förslag av den 13 februari 1919 rörande inköp av en omformare samt förstärkning av belysningsledningarna.

Styrelsen, som genom tvenne av ledamöterna låtit granska förslaget, beslöt nu att tillstyrka detsamma i det skick, det av Elektricitetsverksingeniören förelagts. Vidare beslöt styrelsen att till stadsfullmäktige ingå med anhållan om ett anslagsbelopp av tillsammans 108,000 kronor till förenämnda arbetens utförande; medlen att täckas genom upplåning.

Denna § förklarades genast justerad.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Härvid hade fogats följande:

Förslag till inköp av en ny omformare samt förstärkning av belysningsnätet.

Energiförbrukningen å likströmsnätet har under denna belysningssaison varit av den omfattning, att en utvidgning av omformarnes kapacitet och en förstärkning av belysningsledningarna ovillkorligen måste göras till nästa höst. Belysningen har, som envar torde hava erfarit, varit mycket svag vissa tider å dygnet, nämligen kl. 4—7 e. m.

Behovet av förenämnda arbeten gjorde sig visserligen gällande redan vid början av denna belysningssaison, ehuru man då på grund av de höga materialpriserna och brist på koppar ej kunde tillråda ett vidlyftigt utvidgningsförslag. Vidare var det lämpligt att utröna hur stor belastningen skulle bli efter den livliga anslutning, som då försiggick, för att därmed konstatera var förstärkningarna lämpligast borde ske.

Omformarne.

På grund av omformarnes otillräcklighet har spänningen ej kunnat hållas till normalt volltal. Man har nödgats sänka volltalet 10 % under det normala. Strömstyrkan har då varit 1,300 ampere och motsvarande generatoreffekt 860

hkr. Som generatorerna ej kunnat lämna mer än 750 hkr. har ackumulatorbatteriet övertagit 110 hkr av belastningen.

Vid en höjning av spänningen med 10 %/o erfordras en generatoreffekt av 1,000 hkr. Om nuvarande generatorer bibehållas oförändrade, skulle på batteriet komma 250 hkr. Denna höga belastning å batteriet är ej tillräddlig, ty därmed förlorar batteriet sin egenskap av en *första-hands-reserv*.

En utökning av omformarnes kapacitet synes alltså vara nödvändig, i synnerhet som de befintliga äro strängt belastade och någon reserv ej finnes vid eventuellt mankemang å någon av dem.

Den effekt, som synes vara lämplig för en ny omformare är 500 hkr. Kostnaden för ett dylikt aggregat ställer sig sålunda:

1 st. motorgenerator å 500 hkr.	6,000: —
Instrumentering och ledningar	10,000: —
Fundament	6,000: —
	<hr/>
	Kronor 77,000: —

Kablnätet:

Kablnätet bör förstärkas med en ny matarledning i Hamngatan och ny tryckpunktskista nedläggas mitt för Fredsgatan. Kostnaden för dessa arbeten bliver följande:

2 x 675 met. jordkabel 50 m/m	21,000: —
1 st. tryckpunktskista	3,000: —
Grävningar och nedläggningar samt gatureparatipner	7,000: —
	<hr/>
	Kronor 31,000: —

Karlstad den 13 februari 1919.

J. THALÉN.

I ärendet hade infortrade utlåtanden avgivits *dels* av drätselkammaren, så lydande:

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 17 februari 1919.*

§ 78.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av belysningsstyrelsen gjord framställning om ett anslag å 108,000 kronor i och för inköp av en omformare samt förstärkning av belysningsledningarna.

Drättselkammaren, som fann det av belysningsstyrelsen äskade anslaget oundgängligen nödvändigt, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte i och för inköp av en omformare samt förstärkning av belysningsledningarna anvisa ett förslagsanslag å 108,000 kronor;

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att det sålunda beviljade anslaget skall täckas genom upplåning samt besluta att för ändamålet upptaga ett 20-årigt amorteringslån å 108,000 kronor och därtill söka Kungl. Maj:ts tillstånd; samt

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drättselkammaren att, sedan sådant tillstånd erhållits, verkställa ifrågakvarande upplåning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

dels ock av beredningsutskottet, som därvid anförde:

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 20 februari 1919.*

§ 34.

Uppå remiss trån stadsfullmäktiges Herr Ordförande hade beredningsutskottet att yttra sig över en av belysningsstyrelsen hos fullmäktige gjord framställning om ett anslag å 108,000 kronor i och för inköp av en ny omformare samt förstärkning av belysningsnätet i enlighet med ett av belysningsingenjören den 13 februari 1919 däröver uppgjort förslag.

Häröver hade drättselkammaren, på sätt framginge av dess protokoll den 17 februari 1919, § 78, avgivit utlåtande och förslag; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drättselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 55.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning angående godkännande från stadens sida av ifrågasatt utbyggande av Kohlsäters Aktiebolag tillhöriga vattenfallen vid Blixbol och Sågbacka m. m.:

Se Serien A. N:o 2; sid. 60.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 2; sid. 77.

Vad utskottet sålunda hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige, på yrkande av Herr Vendel, att hos Kungl. maj:t göra underdånig ansökning därom, att Kungl. Maj:t måtte förklara hinder icke möta för staden att ikläda sig ifrågavarande borgensansvarighet.

§ 56.

Det antecknades, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 23 februari 1918.

PER CLARHOLM.

AXEL SVENSSON. ALFR. NYBERG.

Offentligen uppläst den 23 februari 1919; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 20 Mars.

N:o 4.

Föredragningslista:

kallas härmed till sammanträde å magistratens sessionssal i härvarande rådhus torsdagen den 20 mars 1919 kl. 6 e. m.; därvid förekomma följande ärenden:

- 1:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 2:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens förslag angående särskild bokföring av nödlidande skattefordringar;
- 3:o) D:o d:o i anledning av magistratens resolution med infördrande av stadsfullmäktiges yttrande över av E. J. Karlsson hos Konungens befallningsbavande i länet gjord ansökning om rätt till handel

med vissa begagnade föremål;

- 4:o) D:c d:o över drätselkammarens framställning angående pension åt vattenledningsförmannen Carl Gustafsson;
- 5:o) D:o d:c över saluhallsstyrelsens framställning angående reparation av saluhallstaket;
- 6:o) D:o d:o över Herr N. Fr. Lindhs motion angående kommunal bostadssubvention;
- 7:o) Beredningsutskottets framställning angående viss jämkning i stadens utgifts- och inkomststat för innevarande år.

PROTOKOLL, hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 20 Mars 1919.

§ 57.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Severin, Christenson och Sandberg, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av fullmäktige godkändes.

§ 58.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 24 innevarande mars kl. 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Lindh och Löfberg.

§ 59.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till beredningsutskottet:

1. Drätselkammarens framställning i anledning av verkställd utredning rörande Karlstad—Munkfors järnvägs ekonomiska bärighet m. m.;
2. Drätselkammarens framställning angående minskning av Hilma Augusta Nygren påförda kommunalutskylder för år 1918;
3. Särskilda ansökningar från J. E. Anderson m. fl. angående erhållande av Mellqvistska studiestipendierna;

B. Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:

1. Skorstensfejaren A. Sundelius' framställning om löneförhöjning;
2. C. J. Törnqvists av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående kristidstillägg till stadens arbetare;

C. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

1. Hamnstyrelsens förslag till taxa för hamnkranarna m. m.;
2. Belysningsstyrelsens framställning i fråga om anslutning till Elektriska verkens ekonomiska förening u. p. a.

§ 60.

Föredrogs och godkändes av plåtslagaren Alfr. Nilsson ingiven avsägelse att vara suppleant i folkskolestyrelsen; och uppdrogs åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till suppleant i Nilssons ställe.

§ 61.

Föredrogs och lades till handlingarna följande

Revisionsberättelse:

Undertecknad, som af Herrar Stadsfullmäktige utsetts att granska räkenskaperna för år 1918 öfver Karlstads Högre Allmänna Läroverks Byggnadsfond, får härmed efter fullgjordt uppdrag afgifva följande berättelse.

Vid årets början innestående på bank.....	15,560: 33	
och kontant.....	55: 14	15,615: 47
Under året hafva ingått:		
för skolafgifter	4,945: —	
» hyror	388: 50	
» försålda materialier	18: 25	
» ränta	838: 48	6,190: 23
		<u>Kronor 21,805: 70</u>
Under året hafva utbetalts:		
till byggnadsreparationer.....	6,257: 23	
» diverse reparationer.....	703: 45	
» skatter	831: 60	
» renhållning	575: —	
» körslor	325: —	
» brandstodsafgifter.....	184: 99	
» diverse utgifter.....	250: 30	9,127: 57
Behållningen vid 1918 års slut utgjorde sålunda:		
innestående på bank	12,490: 22	
och kontant.....	187: 91	12,678: 13

Då räkenskaperna äro såsom vanligt väl förda och verifierade och ingen anledning till anmärkning förekommit, föreslås decharge för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 3 mars 1919.

A. SANDWALL.

§ 62.

Föredrogs och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige ingivna redogörelse:

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Nykterhetsnämnden överlämnar härmed berättelse över sin verksamhet och över det allmänna nykterhetstillståndet i staden under år 1918.

Under året har ingått anmälan mot tre personer för missbruk av rusdrycker i så hög grad, att Nykterhetsnämnden borde ingripa. I samtliga fall nödgades Nämnden gå i författning om omedelbart omhändertagande av de anmälda, vilka erhöilo en tids vård å arbetsinrättningen Klaraborg. Två av dem meddelades genom ordföranden varning, varefter de övervakats av Nämnden. Den tredje blev på grund av Nämndens ansökan om internering intagen å statens alkoholistanstalt Venngarn.

Nämnden har under året fått sig ålagt att övervaka handeln med motorsprit. Anledning till anmärkning har icke förekommit.

Däremot har vid upprepade tillfällen meddelats till Nämnden att missbruk av denaturerad sprit skulle förekomma, att handeln med sådan ej överallt skulle ske enligt av Konungens Befallningshavande meddelade föreskrifter, samt att redenaturering skulle förekomma. I fråga om handeln konstaterades i ett fall oegentligheter, men rättelse vanns efter Nämndens ingripande. Vad redenaturering beträffar kunde Nämnden ej få så säkra bevis, att anmälan till åtal kunde ske. Sådant gjordes senare av enskild nykterhetsvän, och de skyldiga dömdes till böter.

Användandet av alkoholhaltiga preparat, parfymers, hårvatten och dylikt, i berusningssyfte syntes en tid tilltaga. Nämnden sökte åstadkomma rättelse dels genom att i stadens tidningar införa en annons, vari försäljare av dylika preparat uppmanades att noga kontrollera, till vem försäljning skedde, dels ock genom varning till innehavarna av ett par affärer, från vilka försäljning till notoriska drinkare bevisligen skett.

Olaga brännvinshandel har i ett fall av Nämnden uppdragats och anmälts till åtal.

Nykterhetstillståndet i staden har under året varit jämförelsevis gott. Antalet fylleriförseelser har enligt uppgift från poliskommissarien varit 311 mot 390 år 1917. Således en nedgång. Någon stegring av dessa förseelser mot årets slut har icke här som i en del andra städer kunnat påvisas.

Nykterhetsnämnden har till stadsfullmäktige avgivit en del yttranden, såsom i frågan om Karlstads spritförsäljnings aktiebolags oktrojfråga och fördelningen av till nykterhetens befrämjande anslagna medel, samt till Kungl. kontrollstyrelsen om försäljningen av den. brännvin inom staden.

Som Nämndens representant att närvara vid Spritförsäljningsbolagets styrelsesammanträden har utsetts ordföranden Anders Löfberg med v. ordf. Ernst Strandman som suppleant.

Nämnden har ock genom en representant deltagit i besiktningen av lokaler avsedda för utskänkning av rusdrycker.

Under året har ålta sammanträden hållits.

Karlstad i februari 1919.

ANDERS LÖFBERG.

Ernst Strandman.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Den av stadsfullmäktige tillsatta pensioneringskommittén har under år 1918 uppgjort ett slutligt förslag angående principerna för pensionering av stadens befattningshavare, vilket förslag för närvarande är överlämnat till sakkunnig person för försäkringsteknisk granskning och kostnadsberäkning.

Då emellertid en särskild av ombud från ett flertal svenska städer tillsatt kommitté för närvarande är sysselsatt med utredning rörande möjligheten att lösa städernas pensionsfråga genom en anslutning till "Sveriges privatanställdas pensionskassa", har kommittén beslutit att i avvaktan på denna utredning icke framlägga något förslag i pensionsfrågan för fullmäktige.

Kommittén har härjämte avgivit yttrande i ett flertal från fullmäktige remiterade kommunala pensionsärenden.

Karlstad den 25 februari 1919.

Å kommitténs vägnar:

AXEL DAHLMAN.

§ 63.

Med bifall till en av drätselkammaren därom gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att i boksluten skulle avskrivas alla nödlidande fordringar och desamma bokföras i separat räkning.

Se serien A. N:o 4; sid 1.

§ 65.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av E. J. Karlsson hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om rätt till handel med vissa begagnade föremål, be-

slöto stadsfullmäktige, på förslag av beredningsutskottet, att tillstyrka bifall till berörda ansökan.

Se serien A. N:o 4; sid. 3.

§ 66.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort en så lydande framställning angående pension åt vattenledningsförmannen Carl Gustafsson:

Se serien A. N:o 4; sid. 4.

Häröver hade pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 4; sid. 5.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 67.

Till stadsfullmäktige hade saluhallsstyrelsen inkommit med en så lydande framställning angående reparation av saluhallstaket:

Se serien A. N:o 4; sid. 6.

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförts:

Se serien A. N:o 4; sid. 10.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 68.

Angående kommunal bostadssubvention hade Herr N. Fr. Lindh hos stadsfullmäktige väckt en så lydande motion:

Se serien A. N:o 4; sid. 11.

I ärendet hade infortrade utlåtanden avgivits *dels* av egnahemskommittén, så lydande:

Se serien A. N:o 4; sid. 13;

dels av drätselkammaren, som därvid till behandling jämväl upptagit ett av stadsfullmäktige till kammaren återremitterat ärende angående uppförande av till uthyrning avsedda bostadshus å Sundstad, samt angående dessa båda ärenden yttrat sig sålunda:

Se serien A. N:o 4; sid. 19;

dels ock av beredningsutskottet, vars utlåtande var av följande innehåll:

Se serien A. N:o 4; sid. 24.

Under överläggningen yrkades av Herr *Lindh* bifall till drätselkammarens förslag med tillägg av följande stycke mellan andra och tredje styckena av mom. b), nämligen:

“dels att ställa kostnadsfritt biträde för ritningars uppgörande till deras hjälp, som komma att begagna sig av subventionen”,

samt av Herr *Strandman*, att stadsfullmäktige måtte bifalla beredningsutskottets förslag, dock med den ändringen, att frågan om uppförande av bostadshus å Sundstad bleve tills vidare bordlagd i avvaktan på resultatet av den ifrågasatta bostadssubventionen.

Sedan stadsfullmäktige först med 24 röster mot 9, avgivna för Herr *Strandmans* yrkande om bordläggande av ärendet angående uppförande av bostadshus å Sundstad, beslutat att samma förslag icke skulle till någon åtgärd föranleda, biföllo stadsfullmäktige drätselkammarens i övrigt i ärendet avgivna förslag med det av Herr *Lindh* påyrkade tillägget därtill.

§ 69.

Till stadsfullmäktige hade beredningsutskottet inkommit med en så lydande framställning angående viss jämkning i stadens utgifts- och inkomststat för innevarande år:

Se serien A. N:o 4; sid. 25.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 70.

Från kommunala arbetslöshets- och hjälpkommittén hade till stadsfullmäktige inkommit följande framställning:

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

I och med innevarande års början inträdde visserligen förbättring av arbetstillfälle vid textilindustrien här i staden, men de knappt tilldelade råvarorna ha dock ej tillåtit, att arbetet upptagits i sin helhet. Dessutom har arbetsledningen vid A.-B. Karlstads Yllefabrik meddelat, att på grund av arbetets delvisa omläggning därstädes så kallat hemarbete hädanefter ej kommer att utlämnas såsom förut skett. På grund av dessa båda förhållanden sakna fortfarande många textilarbeterskor sysselsättning.

Även inom andra arbetsgrenar börjar det råda arbetslöshet, och särskilt är detta fallet inom bageriyrket, varför kommittén f. n. utdelar understöd till tvenne bageriarbetare.

Vid senaste utbetalningen den 6 mars erhöilo alltså 42 arbetslösa, omfattande 69 personer, unders'öd. Om också kommitténs arbetsutskolt hoppas kunna något minska detta antal genom att skaffa en och annan arbete, så torde dock

de flesta bli utan. Under sådana förhållanden måste kommitténs verksamhet fortsättas, åtminstone en tid framåt.

Emellertid har av det för månaderna januari—mars beviljade anslaget, 5,000 kr., redan utbetalts kr. 4,793:20, och något statsbidrag för dessa månader har ännu ej erhållits. Kommittén saknar därför snart pänningar för fortsatta utbetalningar.

Med stöd av det anförda får därför arbetsutskottet å Kommunala arbetslöshets- och hjälpkommitténs vägnar anhålla,

att stadsfullmäktige måtte för månaderna april—juni detta år bevilja ett förslagsanslag av 5,000 kr. att av kommittén användas enligt Kungl. kungörelserna den 19 maj 1916 och den 16 augusti 1918; och

att drättselkammaren bemyndigas att i likhet med vad hittills skett förskottera statens andel i understödsbeloppen, alldenstund denna andel utbetalas i efterskott månadsvis.

Karlstad den 16 mars 1919.

H. TH. HOLM.

David Karlström.

Häröver hade, uppå remiss, utlåtanden avgivits dels av drättselkammaren, så lydande:

Utdrag av protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 17 mars 1919.

§ 118.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade drättselkammaren att avgiva yttrande över kommunala arbetslöshets- och hjälpkommitténs framställning om anslag till kommitténs verksamhet under innevarande års andra kvartal;

och beslöt drättselkammaren på de av kommittén anförda skäl hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för månaderna april—juni detta år bevilja ett förslagsanslag av 5,000 kronor att av kommunala arbetslöshets- och hjälpkommittén användas enligt Kungl. kungörelserna den 19 maj 1916 och den 16 augusti 1918; samt

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drättselkammaren att i likhet med vad hittills skett förskottera statens andel i understödsbeloppen.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

dels ock av beredningsutskottet, som därvid anförde:

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 20 mars 1919.*

§ 37.

Beredningsutskottet, som hade allt yttra sig över en av kommunala arbetslöshets- och hjälpkommittén hos stadsfullmäktige gjord och av drätselkammaren tillstyrkt ansökan om anslag till kommitténs verksamhet under innevarande års andra kvartal, beslöt att med förordande av ansökningen hemställa, att stadsfullmäktige måtte,

dels för månaderna april—juni detta år bevilja ett förslagsanslag av 5,000 kronor att av kommunala arbetslöshets- och hjälpkommittén användas enligt Kungl. Kungörelserna den 19 maj 1916 och den 16 augusti 1918;

dels bestämma att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej dätill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering;

dels ock bemyndiga drätselkammaren att, i likhet med vad hittills skett, förskottera statens andel i understödsbeloppen.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 71.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag utsågo stadsfullmäktige lektorn V. Vendel att såsom Karlstads stads ombud föra stadens talan och utöva dess rösträtt vid bolagsstämmor under innevarande år med delägarne i Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolag ävensom till suppleant för Herr Vendel att vid förfall för honom fullgöra uppdraget grosshandlaren Josef Löfberg.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 24 mars 1919.

PER CLARHOLM.
JOS. LÖFBERG.
N. FR. LINDH.

Karlstads-Tidningens Aktiebolags tryckeri,
Karlstad 1919.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 2 April.

N:o 4¹.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 2 April 1919.

§ 72.

Här skulle till en början antecknas att enligt under nästlidne mars månad förrättade nyval hade att under tiden från och med den 1 innevarande april till årets slut såsom stadsfullmäktige tjänstgöra följande personer, nämligen: lasarets-överläkaren Per Clarholm, lektorn V. Vendel, landsfiskalen J. Noréus, handlanden W. Welin, speditören J. A. Håkansson, andre stadsläkaren H. Severin, apotekaren S. Gullström, handlanden Alfr. Nyberg, fabrikören Axel Svensson, plåtslagaren O. W. Karlsson, boktryckaren Emil Ankers, översångläraren N. Fr. Lindh, gross-handlaren Josef Löfberg, plåtslagaren Olof Eriksson, byggmästaren Olof Wästlund, fru Gerda Hellberg, expeditören Anders Norsell, skolföreståndarinnan Anna Danielsson, bankombudsmannen Otto Ågren, tandläkaren Holter Hultman, folkskolläraren Ernst Strandman, handelsföreståndaren Alb. Svensson, sömmerskan Sofia Elofsson, ingenjören Simon Wennberg, garvaren K. Eliasson, filaren Gust. E. Johansson, järnsvarvaren Nils Hult, lagerchefen Oskar Starck, lokreparatören Emil Svensson, stensättaren Reinhold Olsson, bankkamreraren Viktor Andersson, fru Hulda Andersson-Flood, fru Gertrud Wikström, fru Alma Norsell, ingenjören Anton Huse och järnsvarvaren Robert Dahlén.

§ 73.

Sammanträdet öppnades och förhandlingarna leddes tills vidare av stadsfullmäktiges till tjänsteåren äldste ledamot, Herr Clarholm.

§ 74.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herr Starck, vilken emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av fullmäktige godkändes.

§ 75.

Till ordförande för stadsfullmäktige för tiden till innevarande års slut utsågs med acklamation lasarettsoverläkaren P. Clarholm.

§ 76.

Bestämdes att justeringen av dagens protokoll skulle företagas i samband med justeringen av protokollet vid ordinarie sammanträdet innevarande månad.

§ 77.

Till stadsfullmäktiges vice ordförande för tiden till innevarande års slut utsågs med acklamation expeditören A. Norsell.

§ 78.

Föredrogs och godkändes från byggmästaren J. A. Frimodig inkommen avsägelse att vara suppleant i stadens hyresnämnd; och uppdrogs åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till suppleant i nämnden i Herr Frimodigs ställe.

§ 79.

Till ledamöter i beredningsutskottet valdes genom acklamation dels för tiden till den 1 januari 1921 Herrar P. Clarholm, J. A. Håkansson, Emil Ankers och Alb. Svensson, dels ock för tiden till den 1 januari 1920 Herrar V. Vendel, H. Severin och A. Norsell; och utsågs Herr Vendel att sammankalla utskottet.

§ 80.

Till suppleanter i beredningsutskottet utsågos med acklamation dels för tiden

till den 1 januari 1921 Herrar O. W. Karlsson, N. Fr. Lindh och Ernst Strandman,
dels ock för tiden till den 1 januari 1920 Herrar Olto Ågren och Emil Svensson.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 22 april 1919.

PER CLARHOLM.

ERNST STRANDMAN. OLOF ERIKSSON.

Offentligen uppläst den 22 april 1919; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Karlstads-Tidningens Aktieförbund
 Karlstad 1919.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 17 April.

N:o 5.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Beredningsutskottets förslag till val av suppleant i folkskolestyrelsen för tiden till den 1 januari 1923; 4:o) Beredningsutskottets förslag till fördelning av Mellqvistska stipendiet för innevarande år; 5:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens framställning om nedsättning av Hilma Augusta Nygren påförda kommunalutskylder för år 1918; 6:o) D:o d:o över K. A. Strids m. fl:s av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående reglering av avloppet från Sundstatjärn;	7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning i anledning av verkställd utredning rörande Karlstad—Munkfors järnvägs ekonomiska bärighet m. m.; 8:o) D:o d:o över Folkskolestyrelsens framställning angående pension åt stüderskan vid gamla folkskolan Matilda Olsson; 9:o) D:o d:o över magistratens framställning angående pension åt avlidne poliskonstapeln Karl Vallentin Hedmans änka och barn; 10:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning angående fyllnadsanslag för ångcentralanläggningen m. m.; 11:o) Beredningsutskottets förslag till val av suppleant i hyresnämnden.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 17 April 1919.

§ 81.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Gullström, Ågren och Hultman, Fru Hellberg, samt Fröknarna Danielsson och Elovsson, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av fullmäktige godkändes.

§ 82.

All jämte Herr Ordföranden tisdagen den 22 innevarande april klockan 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Eriksson och Strandman.

§ 83.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till beredningsutskottet:*

1. Kantor Sigurd Regnströms framställning angående uppskov med lyftande av ett honom tilldelat Mellqvists slöjdstipendium;
2. Framställning från vederbörande arbetsstyrelse angående stadsfullmäktiges yttrande rörande nyttan av ett torrlägningsföretag, avseende uppgrävning av avloppsdike genom och från ägor till landeriet Gräsdalen m. m.

B. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Kronokassörens framställning angående fastställelse å förslag å sådana personer, vilka böra befrias från erläggande av mantalspenningar.

C. *Till nykterhetsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet.*

Särskilda framställningar från styrelsen för Karlstads läsestugor angående dels förhyrning för ytterligare ett år av de nuvarande lokalerna för läsestugorna; dels och ändrade bestämmelser rörande val av ledamöter och suppleanter i styrelsen.

§ 84.

Beslöts, i enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag att till suppleant i folkskolestyrelsen för tiden till den 1 januari 1923 efter plåtslagaren Alfr. Nilson utse fröken Sofia Elovsson.

§ 85.

Med bifall till av beredningsutskottet därom avgivet förslag, beslöto stadsfullmäktige, att nu tillgängliga ränta å Mellqvistska stipendiefonden för goda framsteg i studier, vilken ränta uppginge till 500 kronor, skulle med lika belopp till var och en fördelas emellan Erik Gunnar Andersson, John Harald Elofsson, Anna Westling och Greta Lind.

Se Serien A. N:o 5; sid. 1.

§ 86.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, medgåvo stadsfullmäktige, att Hilma Augusta Nygren för år 1918 påförda kommunalutskylder finge nedsättas att utgå efter en inkomst av allenast 1,600 kronor, eller med 149 kronor 25 örc.

Se Serien A. N:o 5; sid. 2.

§ 87.

Sedan K. A. Strid m. fl. hos stadsfullmäktige gjort en av Herr Norsell som motion upptagen framställning angående reglering av avloppet från Sundstatjärn m. m., hade hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet i däröver avgivna utlåtanden på anförda skäl hemställt, att denna framställning icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda; och beslöto fullmäktige i enlighet med vad nämnda delegationer sålunda föreslagit.

Se Serien A. N:o 5; sid. 3.

§ 88.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren, i anledning av verkställd utredning rörande Karlstad—Munkfors järnvägs ekonomiska bärighet m. m., inkommit med en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 5; sid. 6.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 5; sid. 17.

På av Herr Noréus framställt yrkande beslöto stadsfullmäktige bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 89.

Angående pension åt städerskan vid gamla folkskolan Mathilda Olsson hade folkskolestyrelsen hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 5; sid. 18.

Häröver hade pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 5; sid. 20.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 90.

Till stadsfullmäktige hade magistraten inkommit med följande framställning angående pension åt avlidne poliskonstapeln Karl Vallenin Hedmans änka och barn:

Se Serien A. N:o 5; sid. 21.

I ärendet hade infordrade utlåtanden avgivits av pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se Serien A. N:o 17; sid. 23.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 91.

På därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige ett fyllnadsanslag av tillhopa 86,132 kronor för vissa i styrelsens protokoll för den 21 mars 1919, § 6, närmare angivna ändamål; och bestämdes därjämte, att berörda summa skulle anskaffas genom upplåning och amorteras till ett belopp av 64,132 kronor på 20 år och till ett belopp av 22,000 kronor på 40 år.

Se Serien A. N:o 5; sid. 24.

§ 92.

Till suppleant i hyresnämnden efter byggmästaren J. A. Frimodig, som av sagt sig uppdraget, utsågs, efter omröstning, med 16 röster byggmästaren Hjalmar Ljungdahl.

Vid valet avgåvos 14 röster för filareförmannen W. E. Wiktorin, vilken av beredningsutskottet föreslagits till suppleant i Herr Frimodigs ställe.

§ 93.

Sedan fabrikören K. A. Falk i skrivelse till stadsfullmäktige av sagt sig uppdraget att vara ledamot av stadens lönenämnd, beslöto fullmäktige, med god-

kännande av den gjorda avsägelsen, att i enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag, utse till ledamot efter Herr Falk suppleanten i nämnden, disponenten F. E. Bonnevier, samt till suppleant efter denne ingenjören Simon Wennberg.

§ 94.

Sedan källarmästaren Fr. Odén hos Konungens befallningshavande i länet anhållit om tillstånd att vid Värmländska Bergsmannaföreningens middag den 24 samt vid Odd Fellow Ordens middag den 26 innevarande månad få i härvarande stadshotells fästvåning och enskilda lokaler utskänka vin och maltdrycker till klockan 2 på natten, hade Konungens befallningshavande däröver infortrat stadsfullmäktiges yttrande; och beslöto fullmäktige, i enlighet med hemställan från beredningsutskottet, att tillstyrka den gjorda framställningen i vad avsåge utskänkning till uti ifrågavarande tillställningar deltagande personer.

§ 95.

Det antecknades att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 22 april 1918.

PER CLARHOLM.

ERNST STRANDMAN. OLOF ERIKSSON.

Offentligen uppläst den 22 april 1919; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Karlstad-Tidningens A.-B. tryckeri Karlstad 1919.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 15 Maj.

N:o 6.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över hamnstyrelsens förslag till ordningsföreskrifter och taxa för begagnande av hamnens lyftkranar; 4:o) D:o d:o angående mottagande av till staden gjorda testamentariska donationer av framlidna änkefru Lotten Ekelund; 5:o) D:o d:o i anledning av vederbörande arbetsstyrelsens framställning om stadsfullmäktiges yttrande rörande nyttan av ett torrlägningsföretag inom landeriet Gräsdalen m. m.; 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående förhöjning av åt förre stadsarbetaren Anders Olsson utgående pension; 7:o) D:o d:o över kantorn Sigurd Regnströms framställning om uppskov med lyftande av	ett honom tilldelat Mellqvists slöjdstipendium; 8:o) D:o d:o över styrelsens för läsestugorna framställning angående förhyrande av lokal för läsestugorna; 9:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående reglering av löneförmånerna för stadens folkskoleinspektör, m. m.; 10:o) D:o d:o över stadens skorstensfejares framställning om förbättrade löneförmåner; 11:o) D:o d:o i fråga om ansvarsfrihet åt styrelsen för Karlstads spritförsäljningsaktiebolag beträffande 1917 års förvaltning och räkenskaper; 12:o) Beredningsutskottets förslag till val av ledamot i drätselkammaren m. fl. delegationer och nämnder efter konsuln H. Th. Holm; 13:o) Beredningsutskottets förslag till val av suppleant i hyresnämnden efter byggmästaren E. Forsgren.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 15 Maj 1919.

§ 96.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herr Vendel och Fru Wikström, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 97.

Att jänte Herr Ordföranden måndagen den 19 innevarande maj kl. 6 e. m. å drätselkammarens sessionssal justera dagens protokoll utsågos Herr Wästlund och Fru Hellberg.

§ 98.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till beredningsutskottet:

1. Handlanden C. Nymans framställning angående rätt till handel med vissa begagnade föremål;
2. Drätselkammarens framställning angående tomtlösen inom kvarteret Uttern;
3. Drätselkammarens framställning om anslag för utförande av ledningar till kvarteren Trumpeten, Viskan och Trumman;
4. Drätselkammarens framställning angående medlemskap i Mellersta och Norra Sveriges Ångpanneförening för vissa av stadens centralvärmeanläggningar;

B. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

1. Carl Johanssons m. fl:s av Herr Karlsson som motion upptagen framställning angående iordningställande av väg till Arvidslund;
2. Hyresnämndens framställning angående ersättning till nämndens ordförande och sekreterare;
3. Idrottsnämndens av Herr Starck som motion upptagna framställning angående ökat område för idrottsplatsen;
4. Lönenämndens framställning om anslag för nämndens verksamhet.

§ 99.

Beslöto stadsfullmäktige att i dagens protokoll skulle intagas följande av brandstyrelsen till fullmäktige ingivna berättelse över brandväsendet i Karlstad under år 1918:

Se serien A. N:o 7; sid. 1.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, på därom av brandstyrelsen gjord anhållan, att trettio tryckta exemplar av stadsfullmäktiges handlingar, innefattande den av brandchefen avgivna årsberättelsen, skulle ställas till brandchefens förfogande för utdelning på sedvanligt sätt bland rikets brandchefer och brandförsäkringsbolag.

§ 100.

Föredrogs och lades till handlingarna följande från brandstyrelsen till fullmäktige ingivna ekonomiska berättelse för år 1918:

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1915 får brandstyrelsen härmed avgiva följande *ekonomiska berättelse för år 1918*:

I enlighet med föreskrifterna i stadens brandordning har brandchefen överlämnat en berättelse över brandkårens verksamhet och eldsläckningsväsendet inom Karlstad under år 1918^a, vilken brandstyrelsen samtidigt med denna ekonomiska berättelse till stadsfullmäktige överlämnar.

Det synes brandstyrelsen därför vara lämpligt att här endast anföra följande:

Av den uppgjorda statavräkningen, som här bifogas, framgår att inkomst- och utgiftsposterna i flera full icke överensstämman med motsvarande i staten upptagna.

Beträffande *inkomsterna* är att märka, att inkomsten av körarbete för stadens räkning understiger den i staten beräknade med kr. 2,277:22. Detta förhållande vill styrelsen förklara på följande sätt. Av de fyra hästar, som äro avsedda att utföra körarbete, har en varit uthyrd till drätselkammaren mot en ersättning av sex kronor pr dag (i staten upptages tio kronor beräknat för häst och karl; hästen har emellertid körts av drätselkammarens körkarl). Dessutom har brandkåren icke kunnat utföra det i staten beräknade antalet kördagsverken, dels emedan en arbetshäst, som i januari månad på grund av sjukdom måst nedslaktas, ej förrän i mars månad kunnat ersättas med en ny, dels på grund av sjukdomsfall bland personalen och hästarne, dels emedan hästarne måst användas för brandkårens eget behov för utförande av diverse körsor.

Med *utgifterna* beträffar, så-hava utbetalningarna & olika anslag i några fall varit större än motsvarande enligt stat, vilket förhållande huvudsakligen är bero-

Brandstyrelsens Stat-

Litt.	Utbetalningar	Enligt stat	
403	Personalkostnader	30,458	—
404	Underhåll	4,250	—
406	Stallet	9,200	—
407	Allmänna utgifter	19,126	60
410	Kristidstillägg	—	—
420	Oförutsedda utgifter	495	40
571	Brandtelegraf och allarmedningar	400	—
572	Brandsyner	800	—
573	Ersättning vid eldsvådor	100	—
574	Brandväsendets avgifter till Vattenverket	9,970	—
	Tilläggsanslag jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 november 1918	—	—
		Kronor	74,800 —
	<i>Inbetalningar:</i>		
281	Ersättning för körslor	11,500	—
406	Hästupplägg m. m.	200	—
407 d	Hyra för ett rum	150	—
	Egna inkomster	11,850	—
	Stadskassans tillskott	62,950	—
		Kronor	74,800 —

avräkning år 1918.

Extra anslag		Summa		Verkliga		Över		Under		Anmärkningar
						beräknade				
387	50	30,845	50	30,383	24	—	—	462	26	Extra anslaget ej använt.
—	—	4,250	—	2,766	23	—	—	1,483	77	
—	—	9,200	—	17,635	85	8,435	85	—	—	
—	—	19,126	60	21,541	24	2,414	64	—	—	
19,147	08	19,147	08	19,147	08	—	—	—	—	
—	—	495	40	262	77	—	—	232	63	
1,050	—	1,450	—	194	35	—	—	1,255	65	
—	—	800	—	715	86	—	—	84	14	
—	—	100	—	195	—	95	—	—	—	
—	—	9,970	—	9,970	—	—	—	—	—	
3,861	40	3,861	40	—	—	—	—	3,861	40	
24,445	98	99,245	98	102,811	62	10,945	49	7,379	85	
—	—	11,500	—	9,222	78	—	—	2,277	22	
—	—	200	—	279	96	79	96	—	—	
—	—	150	—	—	—	—	—	150	—	
—	—	11,850	—	9,502	74	79	96	2,427	22	
24,445	98	87,395	98	93,308	88	5,912	90	—	—	
24,445	98	99,245	98	102,811	62	5,992	86	2,427	22	

Uppdelat på vederb. littera.

Betalt under år 1919.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 25 februari 1919.

H. WESTLIN.

ende på den under året fortgående prisstegringen å förnödenheter av alla slag. Så t. ex. har anslaget till hästarnes underhåll överskridits med omkring 8,400 kr., utgörande omkring 80 proc. av det belopp varmed utbetalningarna överskrida de i staten beräknade. Anslaget till kokgas har överskridits med omkring 1,200 kr., huvudsakligen beroende på det förhöjda priset å gas.

Övriga utgiftsposter avvika icke i sådan proc. från de i staten beräknade, att de förjåna särskilt omnämmande.

Karlstad den 19 april 1919.

EMIL ANKERS.

Ordförande.

Per Ågren.

§ 101.

Föredrogs från kassören A. O. Alstermark inkommen avsägelse av ledamotskap i folkskolestyrelsen och lönenämnden; och beslöto stadsfullmäktige att med godkännande av avsägelsen uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter i nämnda delegationer i Herr Alstermarks ställe.

§ 102.

Föredrogs och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige ingivna

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 23 April 1919.*

§ 18.

Vid nu företaget val av ordförande i lönenämnden för återstående del av innevrande år utsågs härtill enhälligt expeditören A. Norsell.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

§ 103.

Föredrogs och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige ingivna

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 7 april 1919.*

§ 153.

Stadskamreraren ingav en så lydande anmälan angående räntan å Kylanderska donationsfonden:

«Till drätselkammaren i Karlstad.

Jämlikt stadsfullmäktiges i Karlstad den 21 februari 1918 fattade beslut får jag härmed, i och för stadsfullmäktiges och folkskolestyrelsens delgivande, meddela, att per 31 december 1918 upplupna räntan å Kylanderska donationsfonden utgör Kr. 1,216:72.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 31 mars 1919.

H. WESTLIN.«

Stadsfullmäktige skulle genom protokollsutdrag delgivas anmälningen och skulle räntebeloppet till folkskolestyrelsen överlämnas att användas på av donator föreskrivet sätt.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

§ 104.

Beslöto stadsfullmäktige att i fullmäktiges handlingar skulle intagas följande från drätselkammaren inkomna årsberättelse för vattenlednings- och avloppsverken för år 1918:

Se serien A. N:o 8; sid. 1.

§ 105.

I enlighet med vad drätselkammaren och beredningsutskottet i avgivna yttranden hemställt, beslöto stadsfullmäktige fastställa ett av hamnstyrelsen jämlikt dess protokoll den 18 mars 1919 framlagt förslag till ordningsföreskrifter och taxa för begagnande av hamnens lyftkranar:

Se serien A. N:o 6; sid. 1.

§ 106.

Från utredningsmannen i boet efter avlidna änkefru Charlotta Elisabeth Ekelund hade till fullmäktige inkommit en så lydande skrivelse angående testamentariska donationer av änkefru Ekelund till staden:

Se Serien A. N:o 6; sid. 7.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits av hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se Serien A. N:o 6; sid. 11.

Vad utskottet sålunda hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 107.

Efter framställning av vederbörande arbetsstyrelse angående fullmäktiges yttrande rörande nyttan av ett torrlägningsföretag, avseende nygrävning av avloppsdike genom och från ägor till landeriet Gräsdalen m. m., beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med beredningsutskottets hemställan, att vitsorda nyttan av berörda företags utförande ävensom behovet av detsamma understödjande av statsmedel.

Se Serien A. N:o 6; sid. 11.

§ 108.

På frnmställning i ämnet från drätselkammaren och i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige, att förre stadsarbetaren Anders Olssons pension skulle från och med den 1 april 1919 höjas till 500 kronor för år, ävensom att i anledning därav erforderligt anslagsbelopp skulle, i den mån tillgängliga medel därtill ej lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 6; sid. 12.

§ 109.

På därom av kantorn Sigurd Regoström gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadfullmäktige Regnström uppskov till instundande sommar med lyftande av ett honom tilldelat Mellqvists slöjdstipendium.

Se Serien A. N:o 6; sid. 15.

§ 110.

Hos stadsfullmäktige hade styrelsen för Karlstads Läsestugor gjort en så lydande framställning angående förhyrande av lokaler för läsestugorna:

Se Serien A. N:o 6; sid. 15.

I ärendet hade hyresnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 6; sid. 17.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr Strandman bifall till utskottets förslag, *dels ock* av Herrar Lindh och Karlsson, att ärendet måtte bordläggas till fullmäktiges junisammanträde, samt att hyresnämnden måtte erhålla i uppdrag att till nämnda sammanträde införskaffa upplysning, huruvida de ifrågasatta lokalerna kunde, därest desamma icke komme att upplåtas till läsestugorna, bliva använda såsom bostadslägenheter.

Efter det bordläggningsyrkandet blivit med 21 röster mot 13 avslaget, beslöto stadsfullmäktige bifalla utskottets i ärendet avgivna förelag.

§ 111.

Till stadsfullmäktige hade folk-kolestyrelsen inkommit med en så lydande framställning angående reglering av löneförmånerna för stadens folkskoleinspektör m. m.:

Se Serien A. N:o 6; sid. 17.

I ärendet hade lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 6; sid. 21.

Vad utskottet sålunda hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 112.

Hos stadsfullmäktige hade stadens skorstensfejare gjort en så lydande framställning angående förbättrade löneförmåner:

Se Serien A. N:o 6; sid. 21.

Över denna framställning hade infortrade utlåtanden avgivits av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet, därvid anført, dels av drätselkammaren:

Se Serien A. N:o 6; sid. 23.

dels ock av beredningsutskottet följande:

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 maj 1919.*

§ 63.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över stadens skorstensfejares framställning angående förbättrade löneförmåner.

Jämlikt utskottets beslut den 2 innevarande maj hade vidare utredning i ärendet begärts från Sundelius; och hade från denne inkommit en så lydande skrivelse:

Härmed enl. önskan uppgift på de arbetare som på olika tider hos mig arbetade år 1918 och aflöning de åtnjöto:

Fr. Wolgast	för 10 månader	2,100.
C. Eriksson	« 12 «	2,400.
Jerry Fors	« 3 «	540.
H. Denckert	« 3 «	400.
L. Söderquist	« 3 «	540.
A. Aspenberg	« 3 «	540.
C. Jonsson	« 1 «	180.
		<hr/> 6,700.

För närv. äro 3 anställda af 4—5 behöfliga och Åtnjuter hvar och en kr. 55 pr vecka. Jag kan ej anställa tillräcklig personal i brist på aflöningsresurser. Snar hjälp härutinnan är af nöden.

Karlstad den 8 maj 1919.

ANTON SUNDELIUS.

I ärendet hade infordrade utlåtanden avgivits av lönenämnden och drätselkammaren, och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 113.

Beslöto stadsfullmäktige att för sin del tillstyrka ansvarsfrihet åt styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag beträffande dess räkenskaper och förvaltning för år 1917.

Se Serien A. N:o 6; sid. 24.

§ 114.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag, beslöto stadsfullmäktige att i ledigheter efter konsula H. Th. Holm utse:

dels till ledamot i drätselkammaren för tiden till den 1 januari 1921 suppleanten i kammaren speditören J. A. Håkansson, samt till suppleant efter Herr Håkansson för tiden till den 1 januari 1920 plåtslagaren O. W. Karlsson;

dels till ledamot i lönenämnden suppleanten i samma nämnd byggmästaren Olof Wästlund samt till suppleant efter Herr Wästlund lektorn Einar Engström;

dels till ledamot i trafiknämnden grosshandlaren Herman Geijer;

dels till suppleant i byggnadsnämnden för tiden till den 1 januari 1923 länsassessorn E. Stenius;

dels till suppleant i spårvägskommittén ingenjören Anton Huse;

dels ock till suppleant i kommunikationskommittén speditören J. A. Håkansson.

§ 115.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag utsågo stadsfullmäktige till suppleant i hyresnämnden efter byggmästaren Ernst Forsgren ingenjören Simon Wennberg.

§ 116.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av källarmästaren Fr. Odén i Karlstad gjord framställning att vid Värmländska Ingeniörsföreningens supé den 17 innevarande maj samt vid 1919 års studentfest samma dag få i Stadshotellets festvåning samt enskilda lokaler utskänka vin och maldrycker till klockan 2 på natten, beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med beredningsutskottets hemställan, att tillstyrka bifall till berörda framställning i vad densamma avsågo utskänkning till uti ifrågavarande fester deltagande personer.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 19 maj 1919.

PER CLARHOLM.

OLOF WÅSTLUND. GERDA HELLBERG.

Offentligen uppläst den 19 maj 1919; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 19 Juni.

N:o 7.

Föredragningslista:

<p>1:o) Val av justeringsmän;
 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
 3:o) Beredningsutskottets förslag till val av ledamot i folkskolestyrelsen för tiden till den 1 januari 1921;
 4:o) D:o d:o till val av suppleant i lönenämnden för tiden till den 1 januari 1921;
 5:o) Beredningsutskottets utlåtande över folkskolestyrelsens framställning om rätt för barnavårdsnämnden att anställa en juridiskt utbildad sekreterare;
 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning rörande användningen av vissa tillgängliga fondräntor;
 7:o) D:o d:o över Herr Strandmans motion om iordningställande av en folkpark å Lamberget;
 8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående medlemskap för staden i Mellersta Sveriges Ångpanneförening;</p> | <p>9:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens förslag angående befrielse från erläggande av mantalspenningar;
 10:o) D:o d:o i anledning av handlanden Carl Nymans hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökan om rätt till handel med vissa begagnade föremål;
 11:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående utförande av ledningar till kvarteren Trumpeten, Viskan och Trumman;
 12:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående ordnande av tomtmarksinnehavet inom kvarteret Uttern;
 13:o) D:o d:o över lönenämndens framställning angående förslagsanslag till bestridande av nämndens omkostnader under år 1919;
 14:o) D:o d:o över hyresnämndens framställning om ersättning till nämndens ordförande och sekreterare;</p> |
|--|--|

- 15:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning om inrättande av s. k. avlusningsanstalt för staden;
- 16:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens förslag till allmänna lyshållningen under nästkommande lysår;
- 17:o) D:o d:o över drätselkammarens utlåtande i anledning av Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 31 december 1918 i fråga om skyldighet för Kungl. Maj:t och Kronan att för Värmlands regementes inom staden belägna byggnader erlægga avgifter för underhåll av stadens brandredskap;
- 18:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående
- anslag för reparation av västra bron;
- 19:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens förslag till organisation inom staden av de av 1918 års riksdag beslutade praktiska ungdomsskolorna;
- 20:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående iordningställande av ett provisoriskt skolkök i gamla folkskolans vindsvåning m. m.;
- 21:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning om godkännande av mellan staden briksaktiebolag upprättat tilläggskontrakt rörande le- och Dejefors Kraft- och Faverans av elektrisk kraft.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 19 Juni 1919.

§ 117.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Gullström och Alb. Svensson samt Fruarna Hellberg och Wikström, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av fullmäktige godkändes.

§ 118.

Att jämte Herr vice Ordföranden onsdagen den 26 innevarande juni klockan 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Fröken Elofsson och Herr Eliasson.

§ 119.

Beslöt stadsfullmäktige att i dagens protokoll skulle intagas följande från belysningsstyrelsen till fullmäktige överlämnade berättelse för år 1918 rörande gasverket:

Se Serien A N:o 10; sid. 1.

§ 120.

Föredrogs och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige ingivna revisionsberättelse rörande länets arbetsförmedlingsanstalt för år 1918:

Undertecknade revisorer av Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper och förvaltning för år 1918 få efter verkställd granskning avgiva följande berättelse:

<i>Behållning från år 1917</i>		2,161: 73
<i>Inkomster under år 1918:</i>		
Landstingets anslag	5,050: —	
Statsbidrag	1,335: 77	
Landstingets kristidsanslag för år 1918	2,356: 67	
Karlstads stads anslag	3,000: —	
Bidrag från Säffle	150: —	
Upplupna räntor	109: 20	12,001: 64
	Summa Kronor	14,163: 37

Utgifter under år 1918:

Löner och arvoden: Avlöningar	6,100: —	
Semesterbidrag	250: —	
Kristidstillägg	2,356: 67	
Sekreterarearvode	15: —	
Kassörens arvode	120: —	8,841: 67
Resebidrag åt arbetslösa		1: 40
Renhållning, lyse bränsle och vatten		616: —
Kontorshyra		1,000: —
Övriga utgifter		1,517: 94
		<u>Kronor 11,977: 01</u>

Behållning till år 1919:

Inventarier	1,081: 23
I bank inestående medel	1,191: 67
	<u>2,272: 90</u>

Härifrån avgår:

Skuld till kassören	86: 54	2,186: 36
	<u>Summa kronor</u>	<u>14,163: 37</u>

Då räkenskaperna är ordentligt förda och fullständigt verifierade få vi tillstyrka full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 14 juni 1919.

A. J. ROTH.

Av Värmlands läns landsting utsedd revisor.

ERNST LUNDHOLM.

Av Karlstads stadsfullmäktige utsedd revisor

§ 121.

Föredrogs och lades till handlingarna följande anmälan angående val av vice ordförande inom drätselkammaren:

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 12 Maj 1919.*

§ 221.

Företogs val av vice ordförande i kammaren för återstående del av innevarande år efter herr Holm;

och utsågs härtill herr sparbanksdirektören R. Tjerneld med 6 röster mot 1, som tillföll herr Ankers.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

§ 122.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till beredningsutskottet:*

Inkomna ansökningar till Mellqvistska slöjdstipendiet;

B. *Till pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Fru Emma Enanders av Herr Noréus som motion upptagna framställning angående pension från staden:

C. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

1. August Johanssons m. fl:s av Herr Ohlsson som motion upptagna framställning angående iordningsställande av gata från östra landsvägen till Hantverkaregatan;

2. Styrelsens för tekniska skolan framställning angående godkännande av reglemente för Karlstads lärlings- och yrkesskolor samt angående anslag till dessa skolor;

D. *Till belysningsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

C. W. Johanssons m. fl:s av herr Karlsson som motion upptagna framställning angående framdragande av elektriska ljusledningar till sökandenas fastigheter;

E. *Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet:*

Anton Johanssons och Fredrik Odéns av Herr Noréus m. fl. som motion upptagna framställning i fråga om rätt för Länsstyrelsen att utan stadsfullmäktiges hörande lämna tillstånd till viss utsträckning av utskänkingsrättighet;

F. *Till byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Herr N. Fr. Lindhs motion angående tillsättande av ett s. k. skönhetsråd för staden.

§ 123.

Stadsfullmäktige utsågo, dels i enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag, till ledamot i folkskolestyrelsen för tiden till den 1 januari 1921 efter kassören A. O. Alstermark bankombudsmannen Thure Pettersson, dels ock till suppleant för samma tid efter den sistnämnde underyrkesinspektören Nils Adler.

Det antecknades att suppleantvalet verkställdes genom omröstning, därvid herr Adler erhölet 23 röster samt folkskolläraren Ernst Strandman, vilken av beredningsutskottet föreslagits till suppleant, 9 röster.

§ 124.

Till suppleant i lönenämnden för tiden till den 1 januari 1921 efter kassören A. O. Alstermark utsågo stadsfullmäktige fabrikören K. F. Rabe.

§ 125.

Till stadsfullmäktige hade folkskolestyrelsen inkommit med en så lydande framställning angående rätt för barnavårdsnämnden att anställa en juridiskt utbildad sekreterare m. m.;

Se Serien A. N:o 9; sid. 2.

Häröver hade drätselkammaren avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 9; sid. 5;

och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med vad beredningsutskottet hemställt, att bifalla drätselkammarens i ärendet avgivna förslag.

§ 126.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning rörande användningen av vissa tillgängliga fondräntor m. m.:

Se Serien A. N:o 9; sid. 7.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 9; sid. 14.

Härjämte hade från anföraren för regementets musikkår inkommit en så lydande till stadsfullmäktige nu överlämnad skrivelse:

Till drätselkammaren, Karlstad.

Enligt uppdrag av Herr Ingeniör Björkman att inkomma med skrivelse rörande friluftskonserter för stadens räkning får jag härmed meddela att jag, under förutsättning av Herr Regementschefens medgivande, är villig att med Kungl. Värml. regementets musikkår utföra nämnda konserter enligt nedanstående:

- a) Att konserterna äger rum söndagar 1—2,30 e. m.
- b) Antalet medverkande 20 man à 6 kr. pr man och konsert kr. 120.
- c) Att eventuella konserter å vardagar endast kan äga rum 6—7,30 e. m.
- d) Att alla omkostnader för konserterna bestridas av staden såväl annonsering som uppsättning av musikstråd och transport av diverse musikmateriel från och till regementets musikpaviljong.

Med stöd av resultat friluftskonserter med entré givit vilken behållning i ge-

nomsnitt utgjort 8 à 9 kronor pr man och konsert med 20 à 25 man vilja vi härmed tillmötesgå såväl stadens intressen som den stora allmänhetens önskemål.

Karlstad den 15 juni 1919,

AUG. GREHN.

Musikunderlöjtnant i K. Värml. reg:te.

Under överläggningen i ärendet yrkades

dels av herr Vendel att, då uppgörelse sålunda icke kunnat träffas med regementsmusiken angående ordnande av friluftskonsorter, tredje punkten av beredningsutskottets förslag måtte utgå och fjärde punkten i stället erhålla följande ändrade lydelse: "Till höjande av musiklivet i Karlstad på det sätt, varom stadsfullmäktige senare kunna komma att besluta, skall för åren 1919—1923 avsättas 8,500 kronor, därav 1,378 kronor 25 öre ur Fahlgrenska fonden och 7,121 kronor 75 öre ur Lagerlöfska fonden";

dels av herr Axel Svensson att, då det icke vore antagligt att anskaffandet av ett kallbadhus vore ett sådant ändamål, som avsåges i donationsbeslämmelserna, beredningsutskottets förslag om reserverade medel för ett eventuellt uppförande av kallbadhus måtte utgå;

dels ock av herr Welin att, då det mest behjärtansvärda av de ändamål, för vilka utskottet föreslagit att medel skulle reserveras, vore uppförande av ett kallbadhus, stadsfullmäktige måtte bestämma att de reserverade medlen, 30,000 kronor, skulle användas för sådant ändamål.

Efter framställda särskilda propositioner jämlikt utskottets förslag samt sålunda gjorda yrkanden beslöto stadsfullmäktige att, med avslag å herrar Svenssons och Welins yrkanden, bifalla beredningsutskottets hemställan med däri av herr Vendel föreslagen ändring.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat att av ifrågavarande tillgängliga medel skulle

dels till förskönande av antingen västra Klarälvstranden eller av stora torget eller ock till anläggande av ett kallbadhus för staden, allt enligt framtida beslut av stadsfullmäktige, avsättas 30.000 kronor, därav ur Lagerlöfska fonden 959 kronor 83 öre och ur Eneströmska fonden 29,140 kronor 17 öre;

dels till en fontän å Herrhagstorget anslås 5,300 kronor ur Fahlgrenska fonden;

dels till höjande av musiklivet i Karlstad på det sätt, varom stadsfullmäktige sedermera kunna komma att besluta, för åren 1919—1923

avsättas 8,500 kronor, därav 1,378 kronor 25 öre ur Fahlgrenska fonden och 7,121 kronor 75 öre ur Lagerlöfska fonden;

dels ock till oförutsedda utgifter i enlighet med förslag, som drätselkammaren framdeles kommer att avgiva, avsättas 909 kronor 5 öre ur Lagerlöfska fonden.

Tillika hade stadsfullmäktige beslutat, att herr H. Zieglers motion angående åtgärder till västra Klarälvsstrandens förskönande skulle tills vidare vila.

§ 127.

Angående iordningsställande av en folkpark å Lamberget hade herr Strandman hos stadsfullmäktige väckt en så lydande motion:

Se Serien A. N:o 9; sid. 15.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlålanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 9; sid. 19.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

Tillika uttalade herr Strandman önskvärheten av att vid ett eventuellt upprättande av stadsplan för Lamberget lämpligt område, och då helst det nu provisoriskt upplåtna, måtte utläggas till folkpark, samt att drätselkammaren måtte undersöka, om och på vilka villkor den skogsslott, som sköte in i den nu upplåtta folkparken, kunde komma att av staden förvärfvas; och skulle vad herr Strandman sålunda uttalat enligt stadsfullmäktiges beslut intagas i dagens protokoll.

§ 128.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort en så lydande framställning angående medlemskap i Mellersta och Norra Sveriges Ångpanneförening beträffande vissa av stadens verk:

Se Serien A. N:o 9; sid. 19.

I ärendet hade beredningsutskottet utlåtits sig sålunda:

Se Serien A. N:o 9; sid. 22.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 129.

I enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanbeslöt stadsfullmäktige godkänna av fattligvårdsstyrelsen ingivet förslag angående befrielse från erläggande av mantalspenningar för innevarande år.

Se Serien A. N:o 9; sid. 22.

§ 130.

I enlighet med av beredningsutskottet gjord hemställan beslöto stadsfullmäktige för sin del tillstyrka bifall till en av handlanden Carl Nyman hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om rätt till handel med vissa begagnade föremål.

Se Serien A. N:o 9; sid. 24.

§ 131.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning angående utförande av ledningar för kvarteren Trumpeten, Viskan och Trumman:

Se Serien A. N:o 9; sid. 25.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 9; sid. 26.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 132.

Angående ordnandet av tomtmarksinnehavet inom kvarteret Uttern hade drätselkammaren hos fullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 9; sid. 26.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 9; sid. 28.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 133.

Till stadsfullmäktige hade lönenämnden inkommit med en så lydande framställning angående förslagsanslag till bestridande av nämndens omkostnader under år 1919:

Se Serien A. N:o 9; sid. 29.

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde;

Se Serien A. N:o 9; sid. 30.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 134.

Hos stadsfullmäktige hade hyresnämnden gjort en så lydande framställning angående ersättning till nämndens ordförande och sekreterare:

Se Serien A. N:o 9; sid. 30.

I ärendet hade drätselkammaren utlåtit sig sålunda:

Se Serien A. N:o 9; sid. 31;

och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med beredningsutskottets hemställan, att bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 135.

Angående inrättandet av en s. k. avlusningsanstalt för staden hade hälsovårdsnämnden hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 9; sid. 32.

I ärendet hade infordrade yttranden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anført:

Se Serien A. N:o 9; sid. 34.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 136.

Till stadsfullmäktige hade belyningsstyrelsen inkommit med ett så lydande förslag till allmänna lyshållningen under lysperioden 1 aug. 1919—15 maj 1920:

Se Serien A. N:o 9; sid. 35.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 9; sid. 37.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 137.

I enlighet med av beredningsutskottet gjord hemställan beslöto stadsfullmäktige att hos Kungl. Maj:t överklaga Konungens Befallningshavandes i Värmlands län utslag den 31 december 1918 på de besvär Kungl. Arméförvaltningens ombudsman anført däröver, att Kungl. Maj:t och Kronan för Kungl. Värmlands regementes inom Karlstads stad belägna byggnader påförts avgifter för åren 1914 och 1915 till underhåll av stadens brandredskap; och beslöto stadsfullmäktige tillika lämna drätselkammaren i uppdrag att hos Kungl. Maj:t anhängiggöra och utföra stadens talan i målet.

Se Serien A. N:o 9; sid. 38.

§ 148.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning angående anslag för reparation av västra bron:

Se Serien A. N:o 9; sid. 42.

Häröver hade beredningsutskottet utlåtit sig sålunda:

Se Serien A. N:o 9; sid. 43.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 139.

Till stadsfullmäktige hade folkskolestyrelsen inkommit med ett så lydande förslag till organisation inom Karlstad av de av 1918 års riksdag beslutade praktiska ungdomsskolorna:

Se Serien A. N:o 9; sid. 43.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 9; sid. 49.

Stadsfullmäktige biföllo vad utskottet sålunda föreslagit.

§ 140.

På därom av folkskolestyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att för iordningsställande av ett provisoriskt skolkök och inrättande av vaktmästarebostad i Gamla Folkskolan anvisa folkskolestyrelsen ett förslagsanslag av 7,600 kronor att, i den mån tillgängliga medel därtill ej lämna tillgång, anskaffas genom upplåning.

Se Serien A. N:o 9; sid. 49.

§ 141.

Till stadsfullmäktige hade belyningsstyrelsen inkommit med en så lydande framställning angående godkännande av mellan staden och Dejefors Kraft- och Fabriksaktiebolag upprättat tilläggskontrakt om leverans av elektrisk kraft:

Se Serien A. N:o 9; sid. 51.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts följande:

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 19 juni 1919.*

§ 85.

Beredningsutskottet hade uppå remiss från stadsfullmäktige att yttra sig över en av belyningsstyrelsen hos fullmäktige gjord framställning om bemyndi-

gande för styrelsen att med Dejefors Kraft- och Fabriksaktiebolag avsluta nytt avtal om fyllnadskraft i enlighet med ett framställningen vidfogat kontraktsförslag.

Med biträdande av vad drätselkammaren i avgivet utlåtande i ärendet anfört beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med godkännande av det föreliggande kontraktsförslaget bemyndiga belyningsstyrelsen att å stadens vägnar underteckna detsamma.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med beredningsutskottets hemställan, att med godkännande av det föreliggande kontraktsförslaget, bemyndiga belyningsstyrelsen att å stadens vägnar underteckna detsamma.

§ 142.

På därom av livsmedelsnämnden gjord hemställan, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige godkänna nämndens beslut att från och med den 1 innevarande juni upphöra med centralköksverksamheten.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Justerat den 26 juni 1918.

A. NORSELL.

SOFIA ELOVSSON. C. A. ELIASSON.

Offentligen uppläst den 26 juni 1919; betygar

På tjänstens vägnar:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 28 Juni.

N:o 8.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över lönenämndens förslag angående kristidstillägg åt stadens befattningshavare och pensionärer för innevarande års tredje kvartal; 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående ordnandet av stadens trädgårdsförvaltning; 5:o) D:o d:o över brandstyrelsens framställning angående utförande av vissa reparationsarbeten inom brandstationen; 6:o) D:o d:o över framställning från kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad angående anslag för utredningskostnader; 7:o) D:o d:o över Värmlands läns dispensärnämnds framställning i fråga om stadsdispensärens anslutning till lands-	tingets dispensärorganisation; 8:o) Do: d:o över stadens kommunalarbetares av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående ökade kristidsförmåner från och med år 1918; 9:o) D:o d:o över drätselkammarens förslag i fråga om upptagande inom staden av s. k. nöjesskatt; 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående försäljning till Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag av nuvarande rektorsbostaden jämte lämpligt tomtområde för inrättande därstädes av en folkrestaurant; 11:o) D:o d:o över styrelsens för Tekniska afton- och söndagskolan framställning angående pension åt avgående läraren vid skolan Napoleon Cæsar;

12:o) D:o d:o över livsmedelsnämndens framställning angående anslag till den statsunderstödda dyrtidsverksamheten under senare halvåret 1919, m. m.;

13:o) Beredningsutskottets förslag angående utdelning av Mellqvistska slöjdstipendiet för innevarande år.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 28 Juni 1919.

§ 143.

I anseende av förfall för herr ordföranden leddes dagens förhandlingar av herr vice ordföranden.

§ 144.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av, förutom herr ordföranden, Herrar Gullström, Hultman, Strandman, Johansson, Emil Svensson och Huse samt fröken Danielsson och fru Wikström, vilka samtliga emellertid för sin frånvaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 145.

Att jämte herr vice ordföranden onsdagen den 2 nästkommande juli klockan 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Alb. Svensson och Wennberg.

§ 146.

Föredrogs från pensioneringskommittén inkommen skrivelse med anhållan att stadsfullmäktige måtte utse ny ledamot i kommittén efter framlidne stadskamreren Gustaf Enander; och beslöto stadsfullmäktige remittera skrivelsen till beredningsutskottet för avgivande av förslag i ärendet.

§ 147.

Till stadsfullmäktige hade lönenämnden inkommit med en så lydande framställning angående kristidstillägg åt stadens befattningshavare och pensionärer för innevarande års tredje kvartal:

Se Serien A. N:o 11; sid. 1.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört:

Se Serien A. N:o 11; sid. 3.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 148.

Angående ordnande av stadens trädgårdsförvaltning hade drätselkammaren hos fullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 11; sid. 4.

I ärendet hade beredningsutskottet utlåtit sig sålunda:

Se Serien A. N:o 11; sid. 7.

Under överläggningen yrkades av herr Hult, att den tid, för vilken drätselkammaren skulle bemyndigas att förlänga arrendeavtalet, måtte begränsas till den 1 januari 1921.

Med avslag härå beslöto stadsfullmäktige bifalla vad beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

§ 149.

Med bifall till en av brandstyrelsen därom gjord och av drätselkammaren tillstyrkt framställning beviljade stadsfullmäktige till utförande av reparationsarbeten i brandstationen ett anslag av 2,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Se Serien A. N:o 11; sid. 8.

§ 150.

Från kommittén för främjande av frågan om inrättande av ett tekniskt läroverk i Karlstad hade till stadsfullmäktige ingivits en så lydande framställning angående anslag för utredningskostnader:

Se Serien A. N:o 11; sid. 11.

Häröver hade infortrade utlåtanen avgivits dels av drätselkammaren så lydande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 12.

Dels ock av beredningsutskottet, som därvid anfört:

Se Serien A. N:o 11; sid. 12.

Under överläggningen i ärendet yrkades, förutom bifall till beredningsutskottets förslag, av herr Noréus att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens hemställan.

Stadsfullmäktige beslöto efter omröstning, med 20 röster mot 7, avgivna för herr Noréus yrkande, att bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 151.

Till stadsfullmäktige hade Värmlands dispensärnämnd ingivit en så lydande framställning i fråga om stadsdispensärens anslutning till landstingets dispensärorganisation:

Se Serien A. N:o 11; sid. 13.

Häröver hade tillstyrkande utlåtanden avgivits av dispensärstyrelsen, hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se Serien A. N:o 11; sid. 16.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 152.

Hos stadsfullmäktige hade stadens kommunalarbetare gjort en så lydande av herr Norsell som motion upptagen framställning angående ökade kristidsförmåner från och med 1918:

Se Serien A. N:o 11; sid. 17.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet, varande utskottets utlåtande med däremot av herrar Norsell och Emil Svensson avgiven reservation så lydande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 19.

Under överläggningen i ärendet yrkades av herr Ohlsson, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nämnda reservation.

Stadsfullmäktige beslöto efter omröstning, med 14 röster mot 12, avgivna för herr Olssons yrkande, att i enlighet med utskottets förslag avslå ifrågavarande framställning.

§ 153.

Ifråga om upptagande inom staden av s. k. nöjesskatt hade drätselkammaren till stadsfullmäktige inkommit med följande förslag:

Se Serien A. N:o 11; sid. 20.

Häröver hade infordrat utlåtande avgivits av beredningsutskottet, vilket därvid anförde:

Se Serien A. N:o 11; sid. 21.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 154.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning ifråga om försäljning till Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag av nuvarande rektorsbostaden med lämpligt tomtområde för inrättande därstädes av en folkrestaurant:

Se Serien A. N:o 11; sid. 22.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 25.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av herr Ankers, att, enär ifrågasvarande område eventuellt kunde behövas för en erforderlig utvidgning av brandstationen, stadsfullmäktige måtte före ärendets avgörande inhämta yttrande däri från brandstyrelsen, *dels ock* av herr Håkansson, att stadsfullmäktige måtte be- myndiga drätselkammaren att, om kammaren så funne skäligt, antingen på viss tid och på villkor i övrigt, som drätselkammaren kunde pröva lämpliga, uthyra den s. k. rektorsbostaden med erforderligt tomtområde till spritförsäljningsaktiebolaget för användning till s. k. folkrestaurant med rätt för bolaget att därstädes efter godkännande av drätselkammaren och byggnadsnämnden vidtaga de lillbyggnads- och ändringsarbeten, som kunde anses erforderliga, eller också, om bolaget icke vore villigt självt vidtaga ifrågasvarande arbete, att i samråd med bolagets styrelse snarast möjligt utarbeta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag jämte kostnadsberäkning för dylik inredning och utbyggnad att av staden utföras för att kunna tillhandahålla bolaget lämpliga lokaler för en folkrestaurant.

Efter det stadsfullmäktige först efter omröstning med 17 röster mot 9 avslagit herr Ankers yrkande om ärendets remiss till brandstyrelsen, beslöto stadsfullmäktige bifalla herr Håkanssons förslag.

Mot detta fullmäktiges beslut i vad det avsåge avslag å yrkandet om remiss till brandstyrelsen, anmälde herrar Ankers och Löfberg sin reservation,

§ 155.

Till stadsfullmäktige hade styrelsen för Tekniska afton- och söndagsskolan inkommit med följande framställning angående pension åt avgående läraren vid skolan Napoleon Cæsar:

Se Serien A. N:o 11; sid. 27.

dels ock av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört:

Se Serien A. N:o 11; sid. 28.

Under överläggningen i ärendet yrkades, förutom bifall till beredningsutskottets förslag, av fru Norsell, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med pensioneringskommitténs hemställan.

Stadsfullmäktige beslöto efter omröstning, med 18 röster mot 9, avgivna för beredningsutskottets hemställan, att bifalla vad pensioneringskommittén i ärendet föreslagit.

§ 156.

Med bifall till av livsmedelsnämnden därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige,

dels att uppdraga åt livsmedelsnämnden att under senare halvåret 1919 handhava den statsunderstödda dyrtidsverksamheten inom Karlstad stad,

dels att för verksamhetens bedrivande under nämnda tid ställa till livsmedelsnämndens förfogande ett belopp av 25,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnna tillgång, anskaffas medelst uttaxering,

dels ock att uppdraga åt livsmedelsnämnden att hos Kungl. Maj:t söka statsbidrag till ifrågakvarande verksamhet till ett belopp av 74,676 kronor 16 öre.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att till revisorer av dyrtidsverksamheten under senare halvåret 1919 utse bankombudsmannen Thure Peltersson och skogsförvaltaren P. Thoreson med handlanden Karl Fr. Arne och advokaten O. H. Granqvist som suppleanter att i nu nämnd ordning inträda i tjänstgöring.

Se serien A. N:o 11; sid. 29.

§ 157.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag beslöto stadsfullmäktige, att nu tillgängliga räntan å Mellkvistska slöjdstipendiefonden, uppgående till 500 kronor, skulle med hälften till vardera fördelas mellan folkskollärarna Valfrid Georg Wahlström och Sven Birger Florell, med skyldighet för dem att vid högre slöjd-undervisningsanstalt genomgå en slöjdkurs å minst sex veckor och med rätt att uppbära hälften av stipendiet, sedan de styrkt sig vara vid sådan läroanstalt inskrivna, och den andra hälften, då de visat sig hava under fyra veckor därstädes åtnjutit undervisning.

Se Serien A. N:o 11; sid. 31.

§ 158.

Till stadsfullmäktige hade från drättselkammaren inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 28 juni 1919.*

§ 292.

Från hovslagaren Axel Andersson och övriga sterbhusdelägare efter avlidna fru Anna Charlotta Andersson hade inkommit köpeanbud å staden tillhöriga 269⁹⁴/₁₀₀ kvadratmeter av ägofiguren N:o 288 i Tormestad, utgörande del av tomten N:o 14 i kvarteret Snigeln i stadsdelen Östra Haga, med dels därå och dels på stadens mark i Hagagatan uppförda byggnader mot en köpeskilling av 8,000 kronor och på villkor i övrigt, som angäves i ett anbudet åtföljande förslag till köpekontrakt.

Drätselkammaren antecknade, att fastigheten av staden inköpts i och för erhållande av nödig gatumark och reglering av tomtförhållandena i kvarteret, ävensom att anbudsgivarna vore ägare av återstående del av tomten N:o 14.

Fastighetsförvaltaren, som haft ärendet till sig överlämnat för yttrande, hade tillstyrkt anbudets antagande.

Då genom köpet av fastigheten staden erhållit den behöfliga gatumarken och genom den föreslagna försäljningen, vilken måste anses ekonomiskt fördelaktig för staden, tomten N:o 14 i sin helhet komme i en ägares hand, beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte med godkännande av det handlingarna åtföljande förslaget till köpekontrakt, bemyndiga drätselkammaren att å stadens vägnar underteckna detsamma.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

I enlighet med vad beredningsutskottet vid sammanträde förut denna dag hemställt, beslöto stadsfullmäktige att bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justeras:

A. NORSELL.

SIMON WENNBERG. ALBERT SVENSSON.

Offentligen uppläst den 2 juli 1919; helygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 18 September.

N:o 9.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Beredningsutskottets förslag till val av en ledamot i pensioneringskommittén efter framlidne stadskamreraren G. Enander; 4:o) D:o d:o till val av en ledamot i hyresnämnden efter underinspektören G. Strömberg och av en suppleant i samma nämnd efter kassören Otto Bengtsson; 5:o) D:o d:o angående tillsättande av en budgetsberedning; 6:o) D:o d:o i fråga om ansvarsfrihet för spritförsäljningsaktiebolagets styrelse för år 1918; 7:o) Beredningsutskottets utlåtande över styrelsens för Tekniska afton- och söndagsskolan framställning om godkännande av uppgjorda förslag dels till suppleanter för Karlstads lärlings- och yrkessko-	lor, dels ock till nämnda skolors ordinarie stat för år 1920; 8:o) D:o d:o över Drätselkammarens framställning angående uppgörande av bytesbrev mellan Kungl. Maj:t och Kronan samt Karlstads stad beträffande tomt för folkskoleseminariets i Karlstad nybyggnad m. m.; 9:o) D:o d:o över Drätselkammarens framställning angående överklagande av Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 31 december 1918 i fråga om skyldighet för staden att deltaga i kostnaden för färjhållningen över Suttersälven mellan stadens område och Hammarön; 10:o) D:o d:o över Drätselkammarens framställning angående försäljning av tomten n:o 39 i kvarteret Uttern; 11:o) D:o d:o över Lönenämndens framställning angående kris-

- tidstillägg åt stadens befattningshavare och pensionärer under innevarande års fjärde kvartal;
- 11:o) D:o d:o över stadsarbetaren A. G. Anderssons av Herr Norsell som motion upptagna framställning om pension från staden;
- 13:o) D:o d:o över Hälsovårdsnämndens förslag i fråga om stadens indelning i barnmorske-distrikt m. m.;
- 14:o) D:o d:o över Belysningsstyrelsens förslag angående höjning av gaspriset från och med den 1 oktober 1919;
- 15:o) D:o d:o över Belysningsstyrelsens framställning om rörelsekapital för inköp av gaskol;
- 16:o) D:o d:o över Belysningsstyrelsens framställning angående beräkning av avgiften för gatubelysningen med gas under lysåret 1919—1920 m. m.

PROTOKOLL, hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 18 September 1919.

§ 159

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Welin, Ankers Gullström och Hult samt Fröken Daniels-son och Fru Wikström, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 160.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 29 innevarande september kl. 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Ågren och Hultman.

§ 161.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till beredningsutskottet:*

1. Nykterhetsnämndens förslag angående fördelning av anslaget till nykterhetens befrämjande för år 1920;
2. Drätselkammarens framställning angående pension åt bergsprängaren A. G. Petterson;
3. Stadsrevisionens berättelse rörande granskning av styrelsens för läsesluggorna förvaltning under år 1918;
4. Stadsrevisionens berättelse över verkställd granskning av folkskolestyrelsens räkenskaper och förvaltning under 1917;

B. *Till hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet:*

Innehavarnes av apoteken i staden framställning angående tillstånd till alternerande stängning nattetid av apoteken;

C. *Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet:*

Särskilda framställningar från Axelina Andersson m. fl. angående tillstånd till försäljning av pilsnerdricka till avhämtning;

D. *Till brandstyrelsen, hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

A. L. Sandbergs i Nolby m. fl:s av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående utsträckning av vattenledningen norrut i Rudsvägen;

E. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

1. Herr Vendels motion angående höjning av till rektor vid härvarande läroverk utgående hyresersättning.

2. Styrelsens för stadsbiblioteket och föreläsninganstalten framställning om anslag från staden för år 1920;

3. Hälsovårdsnämndens förslag angående bidrag från staden till stadsbarnmorskan Gina Lundgrens pensionering;

4. Hälsovårdsnämndens framställning om anslag till inköp av inventarier vid epidemisjukhuset m. m.;

5. Styrelsens för arbetsstugan framställning om anslag för år 1920;

6. Styrelsens för skollovskolonierna framställning om anslag för år 1920;

F. *Till trafiknämnden och beredningsutskottet:*

Herr Strandmans motion angående vidtagande av åtgärder för nattågens stannande vid Karlstads östra station.

§ 162.

Föredrogs och lades till handlingarna från Kungl. järnvägsstyrelsen inkommet meddelande angående tiderna efter den 1 nästkommande oktober för nattågsförbindelserna mellan Stockholm och Kristiania.

§ 163.

Föredrogs Folkhushållningskommissionens cirkulär av innevarande månad angående anslag från kommunernas sida till dyrtidsverksamhet under perioden 1 januari—30 juni 1919; och beslöts att cirkuläret skulle överlämnas till drätselkammaren för kännedom och iakttagande.

§ 164.

Föredrogs från apotekaren S, Gullström inkommen avsägelse av uppdraget att vara ledamot av stadsfullmäktige, och beslöto stadsfullmäktige att, med godkännande av avsägelsen, göra anmälan om Herr Gullströms avgång till magistraten för verkställande av ny röstsammanräkning till utseende av ledamot i fullmäktige i Herr Gullströms ställe.

§ 165.

Föredrogos till stadsfullmäktige överlämnade avskrifter av Kungl. Maj:ts resolutioner den 4 och 24 juli 1919 angående rätt för staden att upptaga amorteringslån; och beslöts att avskrifterna skulle för kännedom och iakttagande överlämnas till drätselkammaren.

§ 166.

Till ledamot i pensioneringskommittén efter framlidne stadskamreraren Gustaf Enander utsågs lyktfändaren Axel Larsson.

Se Serien A. N:o 12; sid. 1.

§ 167.

I enlighet med beredningsutskottets förslag utsågo stadsfullmäktige till ledamot i hyresnämnden efter underinspektören Gustav Strömberg underinspektören Nils Adler och till suppleant i samma nämnd efter kassören Otto Bengtsson förmannen W. E. Wiktorin.

Se Serien A. N:o 12; sid. 1.

§ 168.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag beslöto stadsfullmäktige *dels* att tillsätta en budgetsberedning bestående av fem personer, därav en representant från var och en av beredningsutskottet, drätselkammaren, de affärsdrivande verken samt hamnstyrelsen, *dels* att till ledamöter i budgetsberedningen utse från beredningsutskottet dess ordförande lektorn V. Vendel, från drätselkammaren dess ordförande landsfiskalen J. Noréus, från de affärsdrivande verken boktryckaren Emil Ankers, från hamnstyrelsen speditören J. A. Håkansson ävensom bankdirektören Tell Osterman, med hr V. Vendel såsom sammankallande, *dels ock* att såsom ersättning åt herr Osterman för hans arbete i budgetsberedningen anslå ett årligt belopp av 1,000 kronor, att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 12; sid. 2.

§ 169.

På därom av beredningsutskottet gjort förslag beslöto stadsfullmäktige att för sin del tillstyrka ansvarsfrihet för Karlstads Spritförsäljningsaktiebolags styrelse för räkenskapsåret 1918.

Se Serien A. N:o 12; sid. 3,

§ 170.

Till stadsfullmäktige hade styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan inkommit med en så lydande framställning om godkännande av uppgjorda förslag, dels till reglemente för Karlstads lärlings- och yrkesskolor dels ock till nämnda skolors ordinarie stat för år 1920:

Se Serien A. N:o 12; sid. 4.

Häröver hade infortrade yttranden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se Serien A. N:o 12; sid. 7.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 171.

Angående uppgörande av bytesbrev mellan Kungl. Maj:t och Kronan samt Karlstads stad beträffande tomt för folkskoleseminariets i Karlstad nybyggnad m. m. hade drätselkammaren hos fullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 12; sid. 8.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöto stadsfullmäktige i enlighet därmed att bemyndiga drätselkammaren att med statsverket upprätta bytesbrev beträffande tomt för folkskoleseminariets i Karlstad nybyggnad m. m. på de villkor, som finnas angivna i av fullmäktige i ärendet den 30 december 1912 och den 22 maj 1913 fattade beslut, därvid beträffande tiden för de olika områdenas av- och tillträde samt de övriga detaljbestämmelser, som kunna ifrågakomma, drätselkammaren skulle äga träffa avtal efter omständigheterna.

§ 172.

I enlighet med av drätselkammaren avgivet förslag beslöto stadsfullmäktige att hos Kungl. Maj:t överklaga Konungens Befallningshavandes i Värmlands län utslag den 31 december 1918 på ansökning av vägstyrelsen i Karlstads härads väghållningsdistrikt angående åläggande för staden Karlstad att deltaga i kostnaden för färjhållning mellan stadens område och Hammarö socken ävensom att lämna drätselkammaren i uppdrag att föra stadens talan i ärendet.

Se Serien A. N:o 12; sid. 15.

§ 173.

Angående försäljning av tomten N:o 39 i kvarteret Uttern hade drätselkammaren hos fullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 12; sid. 15.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A: N:o 12; sid. 20.

Under överläggningen i ärendet yrkades, dels av herr Norsell att, enär det av drätselkammaren och beredningsutskottet föreslagna försäljningspriset singe anses vara för lågt, ärendet borde återremitteras till drätselkammaren för att vid försäljning å offentlig auktion jämväl andra personer skulle lämnas tillfälle uppträda såsom spekulanter, *dels ock* av herr Olsson att, om ej ärendet bleve återremitterat, stadsfullmäktige måtte antaga det av C. J. Törnkvist avgivna anbudet.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla herr Norsells yrkande.

§ 174.

Till stadsfullmäktige hade lönenämnden inkommit med en så lydande framställning angående kristidstillägg åt stadens befattningshavare och pensionärer under innevarande års fjärde kvartal:

Se Serien A. N:o 12; sid. 21.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 12; sid. 22.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 175.

Hos stadsfullmäktige hade stadsarbetaren A. G. Andersson gjort en så lydande av herr Norsell som motion upptagen framställning om pension från staden:

Se Serien A. N:o 12; sid. 22.

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits, dels av pensioneringskommittén så lydande:

Se Serien A. N:o 12; sid. 24,

Dels ock av drätselkammaren och beredningsutskottet, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 12; sid. 26.

Under överläggningen i ärendet yrkades av herr Noréus bifall till pensioneringskommitténs förslag, samt av herr Norsell bifall till samma förslag med tillägg att pensionen skulle utgå från den 1 januari 1919; och beslöto stadsfullmäktige i enlighet med vad herr Norsell sålunda yrkat.

§ 176.

I enlighet med av hälsovårdsnämnden avgivet förslag, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige uttala sig för och hemställa:

att staden icke önskar uteslutas ur länets indelning i barnmorske-distrikt;

att staden skulle indelas i två barnmorskedistrikt, det västra, omfattande stadsområdet väster om Östra Torggatan och dess tänkta förlängning, samt det östra, området öster om samma linje, med en barnmorska i vardera distriktet;

att intill dess nya lagen här vinner tillämpning, nuvarande två stadsbarnmorskors tjänstgöring fördelas så, att Gina Lundgren placeras till tjänstgöring i västra distriktet och Maria Häll i östra distriktet, samt

att stadsbarnmorskorna skola vara skyldiga betjäna barnaföderskor i första hand inom eget distrikt men vid förfall för barnmorskan i andra distriktet även inom detta, dock med rätt för dem båda att utöva praktik i hela staden.

Angående detta stadsfullmäktiges beslut skulle underrättelse meddelas barnmorskestyrelsen i Värmlands län genom protokollsutdrag i två exemplar.

Se Serien A. N:o 12; sid. 27.

§ 177.

Till stadsfullmäktige hade belyningsstyrelsen inkommit med en så lydande framställning angående höjning av gaspriset från och med den 1 oktober 1919: Se Serien A. N:o 12; sid 29.

Och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden, att gaspriset skulle från och med den 1 oktober 1919 höjas till 40 öre pr kubikmeter.

§ 178.

På därom av belyningsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att för inköp av gaskol ställa till belyningsstyrelsens föfogande ett anslag av 200,000 kronor, allt i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, täckas medelst tillfällig upplåning. Se Serien A. N:o 12; sid. 33.

§ 179.

Angående beräkning av avgiften för gatubelysningen med gas under lysåret 1919—1920 m. m. hade belyningsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 12; sid. 35.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanen, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 12; sid. 36.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 180.

Det antecknades att herr borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justeradt den 29 september 1919.

PER CLARHOLM.

OTTO ÅGREN. HOLTER HULTMAN.

Offentligen uppläst den 29 sept. 1919; betygar.

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 16 Oktober.

N:o 10.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över styrelsens för läsestugorna framställning i fråga om ändrade bestämmelser för val av ledamöter i styrelsen; 4:o) D:o d:o över hr Noréus m. fl:s motion i fråga om visst tillägg till de för detaljhandeln med rusdrycker här i staden meddelade föreskrifter; 5:o) D:o d:o över änkefru Emma Enanders av hr Noréus som motion upptagna framställning om pension från staden; 6:o) D:o d:o över nykterhetsnämndens förslag till fördelning av anslaget till nykterhetens befrämjande för år 1920; 7:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads Arbetstuga framställning om anslag för år 1920; 8:o) D:o d:o över stadsrevisionens berättelse över verkställd granskning av folkskolestyrelsens räkenskaper och förvaltning under år 1917;	9:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående pension åt bergsprängaren A. G. Pettersson; 10:o) D:o d:o över stadsrevisionens berättelse över verkställd granskning av styrelsens för Karlstads läsestugor räkenskaper och förvaltning under år 1918; 11:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning angående bidrag från staden till stadsbarnmorskan Anna Helgina Lundgrens pensionering; 12:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads förening för anordnande av skollovskolonier framställning om anslag för år 1920; 13:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning om anslag till täckande av uppkommen brist samt till inköp av inventarier; 14:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag till Karlstads allmänna intressekontor för år 1919; 15:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till fä-

- digställande av stadens nybyggnad å tomten n:o 218 å Herrhagen;
- 16:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till reparations- och underhållsarbeten under år 1920 å stadens byggnader;
- 17:o) D:o d:o över styrelsens för stadsbiblioteket och föreläsningssalsten framställning om anslag för år 1920; samt
- 18:o) D:o d:o i fråga om drätselkammarens förslag rörande Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolags ekonomi och i samband därmed uppkommen fråga om försäljning av stadens aktier i bolaget.
-

PROTOKOLL, hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 16 Oktober 1919.

§ 181.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av Fröken Danielsson och Herr Hult, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 182.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 20 innevarande oktober klockan 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Johansson och Starck.

§ 183.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till Beredningsutskottet:*

1. Konungens Befallningshavandes skrivelse angående utseende av kommunombud vid årets mantalsskrivningar samt Herr C. J. Linds avsägelse att vara dylikt ombud;

2. J. P. Magnussons av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående rätt till utsträckt tid för mjölkförsäljning under sön- och helgdagar;

3. Karlstadsortens mejeriförenings av Herr Håkansson som motion upptagna framställning angående enahanda rätt;

4. I. Smedbergs m. fl:s av Herr Håkansson som motion upptagna framställning om rätt till försäljning till avhämtning av konditorivaror under sön- och helgdagar.

B. *Till hamnstyrelsen och beredningsutskottet:*

Distriktsförvaltningens vid statens järnvägar skrivelse angående orduingsföreskrifter för uppläggande av gods vid hamnspåret.

C. *Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet:*

E. Norrboms och O. Hanssons ansökningar om rätt att försälja pilsnerdricka.

D. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

1. Fattigvårdsstyrelsens förslag till reglemente för fattigvården i Karlstad m. m.
2. Idrottsnämndens av Herr Hultman som motion upptagna framställning om anslag till täckande av skuld & idrottsplanen;
3. Belysningsstyrelsens framställning om anslag för utsträckande av ledningar till kvarteren Trumpeten och Mimer; samt
4. Styrelsens för barnkrubborna framställning angående extra anslag för år 1920.

§ 184.

Föredrogs från Svenska Stadsförbundet inkommet meddelande angående stadens årsavgift i förbundet; och beslöts att detsamma skulle överlämnas till drätselkammaren för kännedom.

§ 185.

Föredrogs en från svenska stadsförbundet till stadsfullmäktige inkommen skrivelse angående stadens representerande i en konferens för bildande av en sammanslutning att företräda kommunernas intressen vid förhandlingar med kommunalarbetare; och beslöto stadsfullmäktige att till stadens representant vid konferensen utse ordföranden i stadens lönenämnd, stadsfullmäktiges vice ordförande Herr A. Norsell.

§ 186.

Föredrogs till stadsfullmäktige ingivet utdrag av innevarande års landstings protokoll angående rätt för länets städer att ingå i landstingets dispensärorganisation; och beslöts att protokollsutdraget skulle för kännedom överlämnas till hälsovårdsnämnden.

§ 187.

Föredrogs och lades till handlingarna från stadens budgetsberedning inkommet meddelande därom, att till ordförande i beredningen utsetts lektorn V. Vendel.

§ 188.

Föredrogs genom Magistraten till stadsfullmäktige överlämnad avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 28 augusti 1919 angående fastställelse å stadsplan för viss del av Marieberg; och beslöts att avskriften skulle för kännedom överlämnas till byggnadsnämnden.

§ 189.

I enlighet med en av styrelsen för läsestugorna gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige, att nykterhetsnämnden skulle, i stället för stadsfullmäktige, bland sina medlemmar eller suppleanter utse tre ledamöter i styrelsen för Karlstads läsestugor.

Se Serien A. N:o 13; sid. 1.

§ 190.

Till stadsfullmäktige hade herrar Anton Johansson och Fredrik Odén inkommit med en så lydande av herr Noréus m. fl. som motion upptagen framställning angående visst tillägg till de för detaljhandel med rusdrycker här i staden meddelade föreskrifter.

Se Serien A. N:o 13; sid. 2.

Häröver hade infordrade yttranden avgivits dels av nykterhetsnämnden så lydande:

Se Serien A. N:o 13; sid. 3,

dels ock av beredningsutskottet, som därvid anfört:

Se Serien A. N:o 13; sid. 4.

Under överläggningen i ärendet yrkade *dels* herr Strandman, att stadsfullmäktige måtte i enlighet med den av honoin mot nykterhetsnämndens beslut avgivna reservationen avslå motionen, *dels* herr Noréus, att stadsfullmäktige måtte bifalla beredningsutskottets hemställan.

Stadsfullmäktige beslöto efter omröstning med 21 röster mot 12, avgivna för herr Strandmans yrkande, att, med bifall till motionen, hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning om sådant tillägg till de för detaljhandeln med rusdrycker här i staden meddelade föreskrifter, att Konungens Befallningshavande må, efter för varje gång särskilt gjord ansökan, för visst tillfälle, såsom festligt samkväm eller annan särskild tillställning, utan stadsfullmäktiges vidare hörande bevilja utsträckning av utskänkningstiden å Stadshotellet och Grand hotell utöver den tid, som genom Konungens Befallningshavandes utslag den 4 november 1918 blivit bestämd.

§ 191.

Hos stadsfullmäktige hade änkefru Emma Enander gjort en så lydande, av herr Noréus som motion upptagen framställning angående pension från staden:
Se Serien A. N:o 13; sid. 5.]

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits av pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se Serien A. N:o 13; sid. 6.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 192.

Angående fördelning av anslaget till nykterhetens befrämjande för år 1920 hade nykterhetsnämnden hos stadsfullmäktige gjort ett så lydande förslag:

Se Serien A. N:o 13; sid. 7.

Med bifall till vad beredningsutskottet i avgivet utlåtande i ärendet anförde beslöto stadsfullmäktige, att av det för innevarande år disponibla anslaget skulle utgå

till läsestugorna.....	kr. 1,550: —
» nykterhetsorganisationernas ungdomsavdelningar	» 300: —
» Vita bandet.....	» 300: —

Summa kronor 2,150: —

samt att återstående del av anslaget skulle ställas till nykterhetsnämndens förfogande.

§ 193.

Till stadsfullmäktige hade styrelsen för Karlstads Arbetsstuga inkommit med en så lydande framställning om anslag för år 1920:

Se Serien B. N:o 13; sid. 13.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anfördes:

Se Serien A. N:o 13; sid. 14.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 194.

Till stadsfullmäktige hade Stadsrevisionen inkommit med en så lydande berättelse över verkställd granskning av folkskolestyrelsens räkenskaper och förvaltning under år 1917:

Se Serien A. N:o 13; sid. 14.

och beslöto stadsfullmäktige, med bifall till därom av beredningsutskottet gjort yrkande, att under erinran om nödvändigheten av effektiv kontroll över kassaförvaltningen från styrelsens och dess kassakontrollants sida, bevilja folkskolestyrelsen ansvarsfrihet för 1917 års räkenskaper och förvaltning.

§ 195.

Angående pension åt bergsprängaren A. G. Petersson hade drätselkammaren hos fullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 13; sid. 16.

Häröver hade pensioneringskommittén och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 13; sid. 17.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 196.

Till stadsfullmäktige hade Stadsrevisionen inkommit med en så lydande berättelse över verkställd granskning av styrelsens för Karlstads läsestugor räkenskaper och förvaltning under år 1918:

Se Serien A. N:o 13; sid. 18.

och beslöto stadsfullmäktige med bifall till av beredningsutskottet därom framställt yrkande, att bevilja styrelsen för läsestugorna ansvarsfrihet för förvaltningen under år 1918.

§ 197.

Angående bidrag från staden till stadsbarnmorskan Anna Helgina Lundgrens pensionering hade hälsovårdsnämnden hos stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 13; sid. 19.

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört:

Se Serien A. N:o 13; sid. 20.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 198.

Styrelsen för Karlstads förening för anordnande av skollovskolonier hade till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande framställning om anslag för år 1920:

Se Serien A. N:o 13; sid. 21.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 13; sid. 22.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 199.

Till stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden inkommit med en så lydande framställning om anslag till täckande av uppkommen brist samt till inköp av inventarier:

Se Serien A. N:o 13; sid. 22.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infördrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 13; sid. 24.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 200.

Angående anslag till Karlstads Allmänna Intressekontor för år 1919 hade drätselkammaren hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 13; sid. 24.

I häröver avgivet utlåtande hade beredningsutskottet anført:

Se Serien A. N:o 13; sid. 26.

Under överläggningen i ärendet yrkades dels av herr Ågren att, enär ekonomiska föreningar borde själva vidkänna sina förvaltningskostnader, stadsfullmäktige måtte avslå framställningen, dels ock av herr Löfberg, att stadsfullmäktige måtte bifalla beredningsutskottets förslag; och beslöto stadsfullmäktige i enlighet med vad herr Löfberg sålunda yrkat.

§ 201.

Angående anslag till färdigställande av stadens nybyggnad å tomten n:o 218 å Herrhagen hade drätselkammaren hos fullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 13; sid. 27.

I häröver avgivet utlåtande hade beredningsutskottet anført;

Se Serien A. N:o 13; sid. 28.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 202.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning om anslag till reparations- och underhållsarbeten för år 1920 å stadens byggnader:

Se Serien A. N:o 13; sid. 28.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 13; sid. 31.

Stadsfullmäktige biföllo vad utskottet hemställt.

§ 203.

Styrelsen för Stadsbiblioteket och Föreläsninganstalten hade till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande framställning om anslag för år 1920:

Se Serien A. N:o 13; sid. 32.

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se Serien A. N:o 13; sid. 37.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 204.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning rörande ordnande av Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolags ekonomi och i samband därmed uppkommen fråga om försäljning av stadens aktier i nämnda bolag:

Se Serien A. N:o 13; sid. 38.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 13; sid. 51.

Efter det sammanträdet först ajournerats till kl. 9 e. m. för enskild överläggning i ärendet yrkades under den därefter företagna diskussionen *dels* av herr Ankers, att ärendet måtte bordläggas och frågans ytterligare ntredning överlämnas åt en kommitté på fem personer, *dels* av herr Noréus, att, enär ett bifall till beredningsutskottets förslag skulle medföra alltför stora ekonomiska förpliktelser för staden, ärendet måtte omedelbart företagas till avgörande på sätt drätselkammaren föreslagit, *dels ock* av herr Norsell, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad herr Ankers föreslagit dock med den ändringen, att kommittémedlemmarnas antal bestämdes till sju.

Sedan stadsfullmäktige först med 28 röster mot 5 beslutat bordlägga ärendet, beslöto stadsfullmäktige att uppdraga åt en kommitté på sju personer att verkställa ytterligare erforderlig utredning i ärendet samt därmed inkomma till stadsfullmäktige; och utsågo stadsfullmäktige till ledamöter i kommittén följande personer, nämligen: borgmästaren K. J. Lindholm, sammankallande, stadsfullmäktiges ordförande lasaretsöverläkaren P. Clarholm, stadsfullmäktiges vice ordförande

sekreteraren A. Norsell. drätselkammarens ordförande landsfiskalen J. Noréus, speditören J. A. Håkansson, grosshandlaren Jos. Löfberg samt byggnadschefen E. Björkman.

Tillika uppdrogs åt stadsfullmäktiges herr ordförande att om detta fullmäktiges beslut undervätta verkställande direktören för Nordmark—Klarälvens Järnvägsaktiebolag.

Herr Vendel anhöll att få till protokollet antecknat, att han, som röstat mot ärendets bordläggning, därvid bestämts dels därav, att staden genom avtal vore bunden för ytterligare fem år vid gemensam förvaltning med Nordmark—Klarälvens Järnväg, dels därav, att staden ej lyckats få till stånd det samarbete med äldalssocknarna, som krävts för lösningen av Klarälvdalens järnvägsfrågor på det sätt staden ansett för socknarna och staden fördelaktigast.

§ 205.

I en till Konungen ställd ansökan, vilken ingivits till stadsfullmäktige, hade innehavarna av stadens båda apotek anhållit om tillstånd att på angivna villkor i tur och ordning hålla ettdera av nämnda apotek stängt nattetid.

I enlighet med av hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet avgivna yttranden i ärendet beslöto stadsfullmäktige att med tillstyrkan överlämna ifrågavarande framställning till Konungen.

§ 206.

Det antecknades att Herr borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justeradt den 20 okt. 1919.

PER CLARHOLM.

GUST. E. JOHANSSON. OSCAR STARCK.

Offentligen uppläst den 20 oktober 1919; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 20 November.

N:o 11.

Föredragningslista:

1. Val av justeringsmän; 2. Remiss av inkomna ärenden; 3. Beredningsutskottets förslag till val av kommunalombud vid mantals-skrivningarna; 4. Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens framställning angående täckande av på grund av stadens borgen för Karlstad--Munkfors järnvägsaktiebolags obligationslån utbetalda belopp; 5. D:o d:o över Isidor Smedbergs m. fl:s av hr Norsell som motion upptagna framställning i fråga om rätt att försälja konditorivaror till afhämtning under sön- och hälgdagar; 6. D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till färdigställande av den beslutade breddningen av Rudsvägen; 7. D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag å extra stat till vattenverket för år 1920; 8. D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till under-	hållsarbeten å stadens landsvägar under år 1920; 9. D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag å extra stat till centralförrådet för år 1920; 10. D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag å extra stat till avloppsverket för år 1920; 11. D:o d:o över drätselkammarens framställning angående tillägg till stadsfullmäktiges föregående beslut i fråga om stadens borgen för Kohlsäters Kraftaktiebolags förbindelser; 12. D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till fortsättande av arbetet med upprättandet av registerkarta över staden för år 1920; 13. D:o d:o över drätselkammarens förslag till gatuarbeten under år 1920; 14. D:o d:o över drätselkammarens förslag till nyanläggning av planteringar under år 1920; 15. D:o d:o över belysningsstyrelsens

- framställning angående utsträckning av gasledningar till kvarteren Trumpeten och Mimer;
16. D:o d:o över styrelsens för barnkrubborna framställning om extra anslag för år 1920;
17. D:o d:o över särskilda av herrar Håkansson och Norsell som motioner upptagna framställningar från Karlstadsortens Mejeriförening och J. P. Magnusson angående utsträckt tid för mjölkhandel under sön- och hälgdagar;
18. D:o d:o över D. Ekelunds i Karlstad m. fl:s av hr O. W. Karlsson som motion upptagna framställning angående utdragande av elektrisk ljusledning till Norra Svinbäcken;
19. D:o d:o över Rektor A. Dahlmans m. fl:s avsägelse av ledamotskap i kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad;
20. D:o d:o över Idrottsnämndens av Herr Hultman som motion upptagna framställning om bidrag från staden till täckande av å idrottsplatsen vilande skuld;
21. D:o d:o över byggnadsnämndens framställning om anslag för fortsättande av stadens nymätning;
22. D:o d:o över hamnstyrelsens förslag i från Konungens Befallningshavande i länet återremitterade ärendet angående ändring av och tillägg till gällande hamnordning; samt
23. D:o d:o över hamnstyrelsens framställning om anslag för år 1920 till muddring i Lambergskanalen m. m.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 20 November 1919.

§ 207.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Fröken Danielsson, Fru Flood och Herr Hult, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 208.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 24 innevarande november klockan 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Emil Svensson och Olsson.

§ 209.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till Lönenämnden, Drätselkammaren och Beredningsutskottet:

1. Magistratens framställning angående personligt lönetillägg till förste rådmannen Erik Lundblad.
2. Flickskolestyrelsens framställning angående löneförhöjning åt skolans vaktmästare m. m.
3. Folkskolestyrelsens framställning angående bestämmande av lärarepersonalens löneförmåner för 1920 m. m.;

B. Till Brandstyrelsen, Hälsovårdsnämnden, Drätselkammaren och Beredningsutskottet:

Ordförandens i XII distriktet av Svenska Röda korset av Herr Ankers som motion upptagna framställning angående bidrag från staden till en sjuktransportbil för Värmland;

C. Till Beredningsutskottet:

1. Hyresnämndens förslag till stat för år 1920;

2. Drätselkammarens framställning angående utförande av avloppsledningar & Mariebergsområdet;
3. Drätselkammarens förslag angående uppförande av en bekvämlighetsinrättning & hamnområdet;
4. Drätselkammarens förslag angående ny taxa för vattenavgifter från och med år 1920;
5. Drätselkammarens förslag angående höjning av avgiften för lasarettets vattenförbrukning;
6. G. Nilssons m. fl:s av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående utsträckning av tiden för fruktaffärernas öppethållande inom staden;

D. Till Drätselkammaren och Beredningsutskottet:

1. Hälsovårdsnämndens framställning angående ersättning åt stadsveterinären för mistade sportler;
2. Belysningsstyrelsens förslag angående höjning av elektricitetsverkets taxor;
3. Belysningsstyrelsens framställning om anslag & elektricitetsverkets extra stat för år 1920;
4. Folkskolestyrelsens framställning angående om- och tillbyggnad av gamla folkskolan;
5. E. J. Svenssons m. fl:s av Herr Wästlund som motion upptagna framställning angående uppsättande av en vattenkastare vid Strömsholm;
6. Fattigvårdsstyrelsens framställning angående tilläggsanslag för år 1919;
7. Hanna Söderbergs av Herr Welin som motion upptagna framställning angående återbetalning av kommunalskatt för år 1917;
8. Brandstyrelsens framställning i fråga om uppskov beträffande stadens brandredskap med i Kungl. Kungörelsen den 6 juni 1918 föreskrivna åtgärder;
9. Hälsovårdsnämndens framställning om tilläggsanslag för år 1919.

§ 210.

Föredrogs till stadsfullmäktige ingivna avsägelser dels från apotekaren S. Gullström att vara examensvittne vid realskoleexamen och ledamot av stadens kommunikationskommitté, dels från hamnkassören Iwar Olsson att vara ledamot av belysningsstyrelsen; och beslöto stadsfullmäktige att med godkännande av avsägelserna överlämna desamma till valnämnden.

§ 211.

Föredrogos och lades till handlingarna till stadsfullmäktige överlämnade avskrifter dels av Kungl. Maj:ts utslag den 5 september 1919, varigenom, efter besvär av J. A. Frimodig m. fl., Kungl. Maj:t visat ärendet angående rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden under åren 1919—1921 åter till Länsstyrelsen för förnyad behandling, dels ock av ämbetskrivelse till Länsstyrelsen den 24 oktober 1919 med meddelande att Kungl. Maj:t icke funnit skäligen bifalla av stadsfullmäktige gjord hemställan om ersättning åt stadens kronokassör för uppgörande av de i § 14 av pensionsförsäkringslagen den 30 juni 1913 omförmälda förteckningar.

§ 212.

Föredrogos och lades till handlingarna till stadsfullmäktige ingivet utdrag av magistratens i Karlstad protokoll den 21 oktober 1919, utvisande att vid då företagen röstsammanräkning länsjägmästaren Gunnar Fries blivit utsedd till ledamot av fullmäktige efter apotekaren S. Gullström, som avgått ur fullmäktige; och blev i samband härmed länsjägmästaren Fries av Herr Ordföranden hälsad välkommen.

§ 213.

Föredrogos och lades till handlingarna från trafiknämnden inkommen anmälan därom, att till ordförande i nämnden efter direktören H. Th. Holm, som avflyttat från orten, utsetts grosshandlaren Josef Löfberg.

§ 214.

Föredrogos till stadsfullmäktige inkommen skrivelse från K. Befhde i länet av innehåll, att K. Befhde förordnat länsassessorn Karl Holmberg att för Kungl. Maj:ts och Kronans räkning vara ledamot i den nämnd, som jämlikt Kungl. Maj:ts nådiga brev den 10 oktober 1919 angående tillstånd för staden att avyttra viss donationsjord hade att i varje särskilt fall verkställa värdering av ifrågakommande område; och beslöts att skrivelsen skulle för kännedom överlämnas till drätselkammaren.

§ 215.

Föredrogos och överlämnades till drätselkammaren för kännedom och iakttagande till stadsfullmäktige inkommen avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 10 oktober 1919 angående rätt för staden att avyttra viss donationsjord inom landeriet Marieberg.

§ 216.

Till kommunalombud för Karlstads stad vid mantalsskrivningarna utsågs i enlighet med beredningsutskottets förslag poliskonstapeln Karl Erland Johannesson. Se Serien A. N:o 15; sid. 1.

§ 217.

På därom av drätselkammaren gjort förslag, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige, att det belopp av 70,035 kronor 85 öre, som staden under innevarande år nödgats utbetala på grund av sin borgen för Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolags obligationslån, skulle täckas genom tillfällig upplåning.

Se Serien A. N:o 15; sid. 1.

§ 218.

På framställning i ämnet av konditor Isidor Smedberg m. fl. vilken framställning upptagits som motion av Herr Norsell, och med instämmande i vad beredningsutskottet i avgivet utlåtande i ärendet anført, beslöto stadsfullmäktige, jämlikt bestämmelserna i 3 och 5 §§ av lag om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse den 30 maj 1919, att beträffande konditorierna inom staden medgiva, att desamma få hållas öppna för försäljning av konditorivaror å sön- och helgdagar jämväl under tiden mellan klockan 1 och 3 e. m., ävensom att överlämna beslutet härom till magistraten för vederbörligt underställande.

Se Serien A. N:o 15; sid. 3.

§ 219.

I enlighet med av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att för färdigställande av den av fullmäktige beslutade breddningen av Rudsvägen anvisa ett tilläggsanslag av 6,500 kronor som, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 15; sid. 4.

§ 220.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att för i kammarens protokoll den 27 oktober 1919, § 554, angivna utgifter å vattenverkets extra stat för år 1920 ställa

till drätselkammarens förfogande ett anslag av 4,200 kronor, varav 1,200 kronor skulle täckas medelst uttaxering och 3,000 kronor skulle anskaffas genom upplåning.

På yrkande av Herr Noréus beslöto stadsfullmäktige därjämte att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan om tillstånd att för ifrågavarande ändamål få upptaga ett lån å 3,000 kronor att amorteras under en tid av högst 40 år.

Se Serien A. N:o 15; sid. 6.

§ 221.

På förslag av drätselkammaren, vilket av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige ett anslag av 17,300 kronor för underhållsarbeten å stadens landsvägar under år 1920 i enlighet med ett av byggnadschefen däröver uppgjort förslag, varjämte bestämdes att berörda belopp skulle, i den mån tillgängliga medel icke därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 15; sid. 7.

§ 222.

I enlighet med av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, anvisade stadsfullmäktige för år 1920 ett belopp av 6,000 kronor till inköp för centralförrådets räkning av inventarier, varibland en ny vattenvagn, varjämte bestämdes att berörda belopp skulle i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 15; sid. 8.

§ 223.

I enlighet med av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att för anläggande av å avloppsverkets extra stat för 1920 upptagna servisledningar ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag av 1,500 kronor att anskaffas medelst upplåning.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, på yrkande av Herr Noréus, att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan om tillstånd att för ifrågavarande ändamål få upptaga ett lån å 1,500 kronor att amorteras under en tid av högst 40 år.

Se Serien A. N:o 15; sid. 9.

§ 224.

I enlighet med av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige förklara, att fullmäktiges förutvarande

beslut ifråga om stadens tecknande av borgen för Kohlsäters Kraftaktiebolags förbindelser skulle avse tecknande av borgen såsom för egen skuld.

Se Serien A. N:o 15; sid 10.

§ 225.

På av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, anvisade stadsfullmäktige till fortsättande av arbetet med upprättande av registerkarta över staden för år 1920 ett anslag av 6,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 15; sid. 11.

§ 226.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med ett så lydande förslag till gatuarbeten under år 1920:

Se Serien A. N:o 15; sid. 12.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit infordrat utlåtande, vilket med däremot av Herrar Vendel, Clarholm och Severin avgiven reservation var så lydande:

Se Serien A. N:o 15; sid. 15.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr Noréus bifall till den mot beredningsutskottets förslag avgivna reservationen, *dels* av Herr Ankers bifall till drätselkammarens hemställan, *dels ock* av Herr Håkansson att, därest reservationen bifölles, det för omläggning av Kungsgatans norra körbana utanför kvarteret Vägen upptagna beloppet av 18,700 kronor icke måtte i sin helhet utgå av länemedel utan 6,000 kronor därav anskaffas genom uttaxering.

Stadsfullmäktige beslöto efter omröstning med 23 röster mot 10, avgivna för reservanternas förslag, att bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

§ 227.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med ett så lydande förslag till nyanläggning av planteringar under år 1920:

Se Serien A. N:o 15; sid. 16.

Häröver hade beredningsutskottet utlätit sig sålunda:

Se Serien A. N:o 15; sid. 18.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 228.

I enlighet med av belysningsstyrelsen därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige för utsträckande av huvudledningar för gas i samband med nu pågående arbeten för vatten- och avloppsledningar till kvarteret Trumpeten i Klara och kvarteret Mimer & Herrhagen ett anslag av 2,700 kronor; och beslöts därjämte, att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan om tillstånd att för ifrågavarande ändamål få upptaga ett lån å berörda belopp att amorteras under en tid av högst 40 år.

Se Serien A. N:o 15; sid. 19.

§ 229.

Till stadsfullmäktige hade styrelsen för barnkrubborna inkommit med en så lydande framställning om extra anslag för år 1920:

Se Serien A. N:o 15; sid. 20.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden; och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med utskottets hemställan, att bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 230.

I anledning av särskilda framställningar från Karlstadsortens Mejeriförening och J. P. Magnusson, vilka framställningar upptagits såsom motioner, Mejeriföreningens av Herr Håkansson och Magnussons av Herr Norsell, beslöto stadsfullmäktige, med instämmande i vad beredningsutskottet i avgivet utlåtande i ärendet hemställt, att jämlikt bestämmelserna i 3 och 5 §§ av Lag om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse den 30 maj 1919, beträffande de bodar inom staden, där handel idkas med mejeriprodukter, medgiva att desamma få hållas öppna för försäljning av dylika produkter å sön- och helgdagar jämväl under tiden mellan klockan 1 och 3 e. m., ävensom att överlämna beslutet härom till magistraten för vederbörligt underställande.

Se Serien A. N:o 15; sid. 23.

§ 231.

Hos stadsfullmäktige hade D. Ekelund m. fl. gjort en så lydande, av Herr O. W. Karlsson som motion upptagen framställning angående utdragande av elektrisk ljusledning till Norra Svinbäcken:

Se Serien A. N:o 15; sid. 26.

Häröver hade belysningsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 15; sid. 27.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 232.

Sedan rektorn A. Dahlman, överstelöjtnanten Th. Helleberg, ingenjören Axel Svanbom och kabinettskammarherren Aug. Herlenius hos stadsfullmäktige avsagt sig ledamotskapet i kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad, beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med av beredningsutskottet i ärendet avgivet utlåtande, dels att godkänna de sålunda gjorda avsägelserna, dels ock att till nya ledamöter i kommittén utse lektorn V. Vendel, sammankallande, lektorn E. Lundholm och handelskammarens sekreterare Uno Källström, med rätt för kommittén att med sig adjungera lämpliga personer.

Se Serien A. N:o 15; sid. 28.

§ 233.

På därom av Idrottsnämnden gjord framställning, vilken upptagits som motion av Herr Hultman och blivit av drätselkammaren och beredningsutskottet i avgivna utlåtanden tillstyrkt, beviljade stadsfullmäktige Idrottsnämnden ett anslag av 10,000 kronor som bidrag till täckande av på idrottsplatsen vilande skuld, vilket belopp skulle, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Det antecknades att detta beslut fattats efter omröstning med 21 röster mot 12, avgivna för ett av Herr Norsell under överläggningen gjort yrkande om avslag & Idrottsnämndens framställning.

Se Serien A. N:o 15; sid. 29.

§ 234.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige till fortsättande av arbetet med stadens nymätning under år 1920 ett anslag av 17,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 15; sid. 33.

§ 235.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom resolution den 30 juni 1919 till Hamnstyrelsen för yttrande återremmitterat ärende angående av stadsfullmäktige sökt fastställelse å beslutad ändring av och tillägg till för staden gällande hamnordning, hade Hamnstyrelsen, jämlikt sitt protokoll den 20 augusti 1919, § 105, för sin del godkänt vissa av hamnkassören i skrivelse den 31 juli 1919 föreslagna ändringar i underställda förslaget samt med handlingarnas överlämnade till stadsfullmäktige hemställt, att fullmäktige måtte hos Konungens Befallningshavande göra förnyad anhållan om fastställelse ävensom ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om att ett högsta bötesbelopp av 500 kronor måtte få tillämpas å Karlstads hamnområde; varande de av Hamnstyrelsen sålunda överlämnade handlingarna av följande lydelse:

Se Serien A. N:o 15; sid. 35.

I ärendet hade infortrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört:

Se Serien A. N:o 15; sid. 44.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 236.

Till stadsfullmäktige hade Hamnstyrelsen inkommit med en så lydande framställning om anslag till muddring i Lambergskanalen m. m.

Se Serien A. N:r 15; sid. 45.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, och beslöto stadsfullmäktige i enlighet härmed att för år 1920 ställa till Hamnstyrelsens förfogande för i styrelsens protokoll den 30 oktober 1919, § 172, angivna ändamål, ett belopp av 192,600 kronor, varav i enlighet med Hamnstyrelsens i samma protokoll antecknade förslag 162,000 kronor skulle täckas genom upplåning och 30,600 kronor anskaffas medelst uttaxering.

På förslag av Herr Noréus beslöto stadsfullmäktige härjämte att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan att för de arbeten, vilkas kostnader sålunda skulle täckas med lånemedel, få upptaga ett lån å 162,000 kronor att amorteras under en tid av högst 40 år.

§ 237.

Det antecknades att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 25 nov. 1919.

PER CLARHOLM.

REINHOLD OHLSSON. EMIL SVENSSON.

Offentligen uppläst den 25 november 1919; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 18 December.

N:o 12.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän; 2:o) Remiss av inkomna ärenden; 3:o) Val till de kommunala befattningar och uppdrag, vilka med innevarande års utgång bliva lediga (enligt utsända valsedlar); 4:o) Beredningsutskottets utlåtande över stadsrevisionens berättelse om verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning under år 1913; 5:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens förslag till reglementen för fattigvården i Karlstad och för Karlstads stads vårdhem samt till instruktioner för syssloman, kassör, tillsyningsmän och sekreterare vid stadens fattigvård; 6:o) D:o d:o över G. Nilssons m. fl:s av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående utsträckning av tiden för fruktaffärernas öppethållande här i staden; 7:o) D:o d:o över Drätselkammarens förslag i fråga om hyresnämndens stat för år 1920;	8:o) D:o d:o över Drätselkammarens förslag angående ny taxa för vattenavgifter att gälla från och med år 1920; 9:o) D:o d:o över Drätselkammarens förslag angående höjning av avgiften för länslasarettets vattenförbrukning; 10:o) D:o d:o över Karl Johanssons i Arvidslund m. fl:s av Herr O. W. Karlsson som motion upptagna framställning angående i-ståndsättande av vägen till Arvidslund; 11:o) D:o d:o över Aug. Johanssons och P. A. Perssons i Sundby av Herr Ohlsson som motion upptagna framställning angående i-ordningställande av gatan från Östra landsvägen förbi Östbro till Hantverkaregatan; 12:o) D:o d:o över Drätselkammarens framställning angående utförande av avloppsledning å Mariebergssområdet; 13:o) D:o d:o över Herr Strandmans motion angående framställning

- till Kungl. Järnvägsstyrelsen om att nattågen måtte stanna vid Karlstads Östra järnvägsstation;
- 14:o) D:o d:o över Drätselkammarens förslag angående utseende av granskningsman för utbetalande av skottpänningar för dödade skadedjur;
- 15:o) D:o d:o över Distriktsförvaltningens vid statens järnvägars II distrikt skrivelse angående utfärdande av förbud för uppläggande av gods inom visst avstånd från hamnspåren i Karlstad;
- 16:o) D:o d:o över Fattigvårdsstyrelsens framställning angående tilläggsanslag för innevarande år;
- 17:o) D:o d:o över Hälsovårdsnämndens framställning om anslag för år 1920 till ersättning åt stadsveterinären för minskade sportelinkomster;
- 18:o) D:o d:o över Hälsovårdsnämndens framställning angående tilläggsanslag för innevarande år m. m.
-

PROTOKOLL,

hålet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 18 December 1919.

§ 238.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Fröken Danielsson och Herr Hult, vilka emellertid för sin utevaro anmäلت förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 239.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 22 innevarande december klockan $\frac{1}{2}$ 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herr Andersson och Fru Flood.

§ 240.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Fattigvårdsstyrelsens framställning angående pension åt avlidne tillsyningsmannen Alfr. Johnsons änka, Lovisa Johnson;

B. *Till belysningsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Saluhallsstyrelsens framställning angående omläggaing av belysningsinstallationen i Saluhallen;

C. *Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet:*

Särskilda framställningar från Karlstads Bryggeriaktiebolag och Färjestads Bryggeriaktiebolag angående tillstånd till försäljning av pilsnerdricka m. m.;

D. *Till beredningsutskottet:*

Överstelöjtnanten Klas Rhodins avsägelse av ledamotskap i Folkskolestyrelsen;

E. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

1. Magistratens förslag angående bestämmelser om polismännens rätt till ersättning vid olycksfall i tjänsten;

2. Styrelsens för Karlstad Barnhem framställning angående anslag från staden

§ 241.

I en till stadsfullmäktige ingiven skrivelse hade Fröken Anna Danielsson, vilken utsetts till ledamot av fullmäktige för tiden till den 1 januari 1921, av sagt sig berörda ledamotskap; och beslöto fullmäktige godkänna den sålunda gjorda avsägelsen varjämte bestämdes, att anmälan härom skulle genom utdrag av detta protokoll avlästas till magistraten för den åtgärd, som på grund av Fröken Danielssons avgång från fullmäktige, på magistraten ankomme.

§ 242.

Vid härefter företagna val utsågos:

1. I drätselkammaren till ledamöter för tiden till den 1 januari 1923 Bankdirektören R. Tjerneld och Fabrikören K. A. Falk samt till suppleanter dels för tiden till den 1 januari 1923 Byggmästaren Olof Wästlund och Plåtslagaren O. W. Karlsson, dels ock för tiden till den 1 januari 1921 Filaren Gustaf Johansson;

2. I fattigvårdsstyrelsen till suppleant för tiden till 1 januari 1923 Fru Alma Norsell;

3. I hälsovårdsnämnden, efter det fullmäktige bestämt att antalet av fullmäktige valda ledamöter och suppleanter skulle utgöra tre, till ledamöter Lasaretsöverläkaren P. Clarholm, Tandläkaren Anders Nygren och Byggmästaren Olof Wästlund, samt till suppleanter för samma tid att i nu nämnd ordning inträda i tjänstgöring, Bankombudsmannen Otto Ågren, Doktor A. Högström och Handelsföreståndaren Alb. Svensson, varjämte genom lottning avgjordes, att tjänstgöringstiden för Tandläkaren Nygren och Bankombudsmannen Ågren skulle utgöra två år och för de övriga fyra år, allt räknat från och med den 1 januari 1920;

4. I hamnstyrelsen till ledamöter för tiden till den 1 januari 1923 Översten C. O. Ahlmark och Ingenjören Gustaf Nygren samt till suppleanter för år 1920 Skeppsredaren J. Bergendorff, Speditören J. A. Håkansson och Rådmannen Carl Lidberg, att tjänstgöra i här nämnd ordning;

5. I belysningsstyrelsen till ledamöter för tiden till den 1 januari 1923 Fabrikören K. A. Falk och Ingenjören Vilh. Nyström, för tiden till den 1 januari 1922 Läroverksadjunkten A. Zachrisson och för tiden till den 1 januari 1921 Boktryckaren E. Ander samt till suppleanter för år 1920 Grosshandlaren S. L. Stawe och Länsjägmästaren G. Fries, att tjänstgöra i nu nämnd ordning;

6. I brandstyrelsen till ledamöter för tiden till den 1 januari 1923 Kassören A. O. Alstermark och Byggmästaren E. Forsgren samt till suppleanter för år 1920

Förmanen W. E. Wiktorin och Ritaren J. A. Andersson, att i nu nämnd ordning inträda i tjänstgöring;

7. I brandstodskommittén till ledamöter för år 1920 Stadsarkitekten C. Crispin och Byggmästaren Joh. Wästlund samt till suppleanter för samma år Gårdägaren C. J. Magnusson och Bankombudsmannen Otto Ågren, att tjänstgöra i nu nämnd ordning;

8. I styrelsen för Karlstads lärlings- och yrkesskolor till ledamöter dels för tiden till den 1 januari 1923 Regementspastorn Bror Larson och Fabrikören K. F. Rabe, dels för tiden till 1 januari 1922 Fabrikören K. A. Falk och Fabrikören Axel Svensson, dels ock för tiden till den 1 januari 1921 Kopparslagaren M. P. Bandelin och Plåtslagaren C. A. Wästlund;

9. I styrelsen för flickskolan till ledamöter för tiden till den 1 januari 1923 Bankdirektören K. Östman och Fru Greta Gullström samt till suppleanter för år 1920, att tjänstgöra i här nämnd ordning, Bankombudsmannen Thure Pettersson och Fru Bertha Warberg;

10. I styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsningsskolan till ledamöter för tiden till den 1 januari 1924 Fru Nancy Enwall-Gardell, Plåtslagaren Olof Eriksson och Järnhandlaren G. A. Edman samt till suppleant för samma tid Komministern Claes Jacobsson;

11. I badhusstyrelsen till ledamot för tiden till 1 januari 1923 Boktryckaren Albin Forssell samt till suppleanter för år 1920, att tjänstgöra i här nämnd ordning Stadsläkaren H. Severin och Byggnadschefen E. Björkman;

12. I saluhallsstyrelsen till suppleant för tiden till den 1 januari 1922 Handelsföreståndaren Alb. Svensson;

13. I terminsavgiftsnämnden till ledamot för tiden till den 1 januari 1922 Boktryckaren Albin Forssell och till suppleant för samma tid Kronofogden J. Stenström;

14. Till examensvittnen i realskoleexamen för år 1920 Fil. d:r Fr. Lovén, Boktryckaren Albin Forssell, Lektorn Alarik Hallström och Överstelöjtnanten M. Tisell samt till suppleanter för samma tid, att i här nämnd ordning inträda i tjänstgöring, Regementspastorn Bror Larson, Länsassessorn E. Stenius, Tandläkaren H. Hultman och Tandläkaren And. Nygren;

15. I styrelsen för Mariebergsskogen till ledamot för tiden till den 1 januari 1923 Sysslomannen A. W. Adde;

16. I arbetsförmedlingsanstalten till ledamot för tiden till den 1 januari 1924

Ingenjören A. Svanbom, till suppleant för samma tid Fabrikören Ad. Nyhlén, till revisor för 1920 Lektorn Ernst Lundholm, till revisorssuppleant för samma år Ingenjören Folke Tjerneld samt till kontrollant Plåtslagaren C. A. Westlund;

17. I stadens taxeringsnämnder för år 1920:

Inom 1:a distriktet: Boktryckaren Albin Forssell med Handlanden C. G. Ohlsson som suppleant, Fabrikören K. A. Falk med Handlanden Alfr. Nyberg som suppleant, Majoren R. Huss med Majoren Frans Göthlin som suppleant och Lokreparatören Emil Svensson med Byggnadssnickaren R. J. Törnqvist som suppleant;

Inom 2:dra distriktet: Speditören J. A. Håkansson med Plåtslagaren O. W. Karlsson som suppleant, Handlanden Joh. Gillstedt med Gårdegaren C. J. Magnusson som suppleant, Ingenjören A. Svanbom med Byggmästaren Olof Wästlund som suppleant och Bokhållaren P. A. Palm med Kassören Otto Bengtsson som suppleant; samt

Inom 3:dje distriktet: Kyrkoskrivaren J. E. Andersson med Trädgårdsmästaren A. Drake som suppleant, Fabrikören R. Ternqvist med Handlanden Axel Larsson som suppleant, Snickaren Adolf Karlsson med Banarbetaren K. E. Skog som suppleant samt Ingenjören Simon Wennberg med Handlanden David Forssén som suppleant;

18. I hästuttagingsnämnden till ledamöter för tiden till den 1 januari 1924 Sysslomannen A. W. Adde, Direktören Hj. Nerman, Disponenten A. Egnell och Disponenten F. E. Bonnevier samt till suppleanter för samma tid, att i här nämnd ordning inträda i tjänstgöring, Handlanden L. Martin och Grosshandlaren John Löfberg;

19. Till ordförande i stadsrevisionen för tiden till den 1 januari 1922 Bankdirektören T. Osterman;

20. I sakrevisionen till ledamöter för år 1920 Skogsförvaltaren P. Thoresson, Handlanden Karl Fr. Arne och Bankdirektören K. Östman samt till suppleanter för samma år, att tjänstgöra i här nämnd ordning, Ingenjören Simon Wennberg, Advokaten O. H. Granqvist och Järnhandlaren G. A. Edman;

21. Till inventerings- och besiktningsmän för år 1920 Ingenjören E. J. Rydahl, Fabrikören Ad. Nyhlén, förvaltaren E. Forsbäck, Konsuln H. Geijer, Tandläkaren H. Hultman och Bruksförvaltaren G. Malmström samt till suppleanter för dem, att i här nämnd ordning inträda i tjänstgöring, järnhandlaren R. Österberg, Ingenjören A. Huse, Lagerchefen Oscar Starck och Stensättaren Reinhold Ohlsson;

22. Till ledamöter i sifferrevisionen för år 1920 Sekreteraren A. Norsell, Banktjänstemannen G. Nordström och Förste Postexpeditören W. Lydén samt till supp-

leanter för dem Bankkamreraren C. Eliasson, f. Stationsinspektoren H. Ullman och Bankkamreraren K. J. Åhgren, att tjänstgöra i nu nämnd ordning;

23. Till revisor av allmänna läroverkets byggnadsfond för år 1920 Bankdirektören A. Sandwall med Bankdirektören A. Austrin som suppleant;

24. Till stadens ombud vid mantalsskrivningarna år 1920 Poliskonstapeln K. E. Johannesson;

25. Till ledamöter i nämnden för utdelning år 1920 av räntan å fonden Mæchels gåva Fru Ida Hedström, Kamreraren John Mæchel, Fröken Maria Ros, Syslomanen A. W. Adde och Fröken Gertrud Mæchel;

26. I stadens pensionsnämnder till ledamöter för tiden till den 1 januari 1924, inom 1:a distriktet: Doktor Karl L. Eriksson och Fru Therese Skarin, inom 2:a distriktet: Kassören A. O. Alstermark och Tillsyningsmannen O. Sandberg och inom 3:e distriktet: Kyrkoskrivaren J. E. Andersson och Doktor A. Högström samt till suppleanter för samma tid, inom 1:a distriktet: Byggmästaren J. A. Frimodig och Skräddaren A. Löfgren, inom 2:a distriktet: Komministern Claes Jacobsson och Förmannen A. Aurell samt inom 3:e distriktet: Fru Alma Norsell och Verkmästaren S. P. Florell;

27. Till ledamot i kommunikationskommittén Lektorn V. Vendel samt till suppleant i samma kommitté Bankkamreraren Viktor Andersson;

28. I lönenämnden till ledamöter för tiden till den 1 januari 1921 Ingeniören Simon Wennberg och Lektorn E. Engström samt till suppleanter för samma tid Länsjägmästaren G. Fries och Ingeniören A. Huse.

Det antecknades, att samtliga i denna paragraf omförmälda val företagits genom aklamation, med undantag dels för valet till suppleanter i hälsovårdsnämnden, därvid Bankombudsmannen Ågren erhållit 32 röster, Doktor Högström 24 röster, Handelsföreståndaren Svensson 23 röster och Stadsläkaren Severin 20 röster, dels ock beträffande valet av ledamöter i styrelsen för Karlstads lärlings- och yrkesskolor för tiden till den 1 januari 1921, därvid Plåtslagaren Westlund erhållit 33 röster, Kopparslagaren Bandelin 21 röster och Filaren Gustaf Johansson 12 röster.

§ 243.

Till stadsfullmäktige hade stadens sakrevisorer inkommit med en med tillhörande handlingar så lydande berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1918:

Se Serien A. N:o 16; sid. 1.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 16; sid. 28.

Under överläggningen i ärendet yrkade Herr Vendel bifall till beredningsutskottets förslag med tillägg, att stadsfullmäktige måtte besluta tillsätta en kommitté med uppgift att efter infordrande av vederbörande delegationers instruktioner, inkomma till stadsfullmäktige med förslag om nödiga ändringar däri, särskilt med avseende på:

1. Omfattningen av delegationernas rätt att själva tillsätta tjänstemän och bestämma deras avlöning;
2. Normerna för delegationernas upphandling och entreprenader;
3. Den lämpliga formen för ingående av bindande ekonomiska avtal; samt att stadsfullmäktige måtte lämna beredningsutskottet i uppdrag att inkomma med förslag beträffande kommitténs sammansättning.

Vad Herr Vendel sålunda yrkat blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 244.

Till stadsfullmäktige hade fattigvårdsstyrelsen inkommit med följande förslag till reglemente för fattigvården i Karlstad och för Karlstads stads vårdhem samt till instruktioner för syssloman, kassör, tillsyningsmän och sekreterare vid stadens fattigvård:

Se Serien A. N:o 16; sid. 29.

I enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden beslöto stadsfullmäktige dels att antaga och före innevarande års slut underställa Konungens Befallningshavandes prövning det upprättade förslaget till reglemente för fattigvården i Karlstad, dels ock att fastställa de upprättade förslagen till reglemente för Karlstads stads vårdhem samt till instruktioner för syssloman, kassör, tillsyningsmän och sekreterare vid stadens fattigvård.

§ 245.

Hos stadsfullmäktige hade G. Nilsson med flere gjort en så lydande av Herr Norsell som motion upptagen framställning angående utsträckning av tiden för fruktaffärernas öppethållande här i staden:

Se Serien A. N:o 16; sid. 49.

Häröver hade Beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 16; sid. 50.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Starck, att den begärda utsträckningen måtte beviljas allenast för år 1920.

Stadsfullmäktige beslöto, i enlighet med beredningsutskottets hemställan, att be-
träffande fruktaffärerna här i staden för sin del medgiva, att desamma få under söc-
kendagar, utöver eljest medgiven tid, hållas öppna mellan klockan 7 och 8 efter-
middagen samt under tiden från och med den 10 till och med den 23 december
därjämte mellan klockan 8 och 9 eftermiddagen, ävensom att överlämna beslutet
därom till magistraten för vederbörligt underställande.

§ 246.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med ett så lydande för-
slag ifråga om hyresnämndens stat för år 1920:

Ss Serien A. N:o 16; sid. 50.

Häröver hade beredningsutskottet utlåtit sig sålunda:

Se Serien A. N:o 16; sid. 53.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Lindh, att stadsfullmäktige
måtte besluta i enlighet med av drätselkammarens ordförande och Herr Nyberg mot
drätselkammarens förslag avgiven reservation.

Stadsfullmäktige beslöto efter omröstning med 18 röster mot 16, avgivna för
Herr Lindhs yrkande, att i enlighet med beredningsutskottets hemställan bifalla
drätselkammarens i ärendet gjorda förslag.

§ 247.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med ett så lydande för-
slag angående ny taxa för vattenavgifter att gälla från och med år 1920:

Se Serien A. N:o 16; sid. 53;

och beslöto stadsfullmäktige, jämlikt av beredningsutskottet gjord hemställan,
att fastställa vattenavgifterna att från och med den 1 januari 1920 utgå i enlighet
med ifrågavarande av drätselkammaren ingivna förslag.

§ 248.

Angående höjning av länslasarettets vattenförbrukning hade drätselkammaren
hos fullmäktige gjort ett så lydande förslag:

Se Serien A. N:o 16; sid. 55;

och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med av beredningsutskottet gjord hem-
ställan, att avgiften för vatten, som från stadens vattenverk levereras till härvarande
länslasarett, skulle från och med den 1 januari 1920 utgå med 16 öre för kubikmeter.

§ 249.

Hos stadsfullmäktige hade Karl Johansson i Arvidslund m. fl. gjort en så lydande av Herr O. W. Karlsson som motion upptagen framställning angående iständsättande av vägen till Arvidslund.

Se Serien A. N:o 16; sid. 56.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 16; sid. 58.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 250.

Angående iordningsställande av gatan från östra landsvägen förbi Östbro till Hantverkaregatan hade Aug. Johansson och P. A. Persson i Sundby gjort en så lydande av Herr Ohlsson som motion upptagen framställning:

Se Serien A. N:o 16; sid. 58.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 16; sid. 60.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Ohlsson, att det av utskottet föreslagna anslaget måtte höjas med 900 kronor att användas till påkörning av erforderlig makadam och grus samt till vältning med ångvält och verkställande av behörlig dikning.

Stadsfullmäktige beslöte efter omröstning med 23 röster mot 11, avgivna för Herr Ohlssons yrkande, att bifalla beredningsutskottets hemställan.

§ 251.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning angående utförande av avloppsledning å Mariebergsområdet:

Se Serien A. N:o 16; sid. 60.

Häröver hade beredningsutskottet utlåtit sig sålunda:

Se Serien A. N:o 16; sid. 62.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 252.

Hos stadsfullmäktige hade Herr Strandman väckt en så lydande motion angående framställning till Kungl. Järnvägsstyrelsen om att nattågen måtte stanna vid Karlstads Östra järnvägsstation:

Se Serien A. N:o 16; sid. 62.

Häröver hade infordrade utlåtan den avgivits av trafiknämnden och beredningsutskottet, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 16; sid. 64.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Strandman, att stadsfullmäktige måtte bifalla hans i motionen gjorda förslag.

Stadsfullmäktige beslöto, i enlighet med beredningsutskottets hemställan, att ifrågavarande motion icke skulle till någon fullmäktiges åtgärd föranleda.

§ 253.

I enlighet med av drätselkammaren därom avgivet förslag, utsågo stadsfullmäktige Lektor n Conrad Fristedt att här i staden under åren 1919—1923 öva sådan kontroll, som av landstinget fordras för utbetalande av skottpenningar för dödade skadedjur.

Se Serien A. N:o 16; sid. 65.

§ 254.

Distriktsförvaltningen vid Statens Järnvägars II:a distrikt hade till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande skrivelse angående utfärdande av förbud för uppläggande av gods inom visst avstånd från hamnspåren i Karlstad.

Se Serien A. N:o 16; sid. 66.

Häröver hade hamnstyrelsen och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtan den, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 16; sid. 67.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 255.

Hos stadsfullmäktige hade fattigvårdsstyrelsen gjort en så lydande framställning angående tilläggsanslag för innevarande år:

Se Serien A. N:o 16; sid. 68.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtan den, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 16; sid. 69.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 256.

Till stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden inkommit med en så lydande framställning om anslag för år 1920 till ersättning åt stadsveterinären för minskade sportelinkomster:

Se Serien A. N:o 16; sid. 69.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 16; sid. 70.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 257.

Hos stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden gjort en så lydande framställning angående tilläggsanslag för innevarande år m. m.:

Se Serien A. N:o 16; sid. 71.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 16; sid. 72.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 258.

På förslag av Herr Vendel beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren, att, i den mån kammaren så funne skäligt, före instundande julhelg till stadens befattningshavare i förskott utbetala de löne-medel, som förfölle till betalning den 1 januari 1920.

§ 259.

Stadsfullmäktige, som jämlikt bestämmelserna i 314 § sjölagen, sådan denna lyder enligt lagen den 16 oktober 1917, hade att avgiva förslag å personer att såsom sakkunniga biträda Karlstads Rådhusrätt vid upptagande av sjöförklaringar m. m. under år 1920, beslöto, i enlighet med valnämndens hemställan, dels att detta förslag skulle omfatta fem personer, dels ock att såsom sådana sakkunniga föreslå hamnkaptenen J. Österberg, ingenjören Gustaf Nygren, sjökaptenen A. H. Borgström, ingenjören Simon Wennberg och kontorschefen H. Lundbohm.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 22 December 1919.

PER CLARHOLM.

HULDA FLOOD. V. ANDERSSON.

Offentligen uppläst den 22 december 1919; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

Den 30 December.

N:o 13.

Föredragningslista:

1:o) Val av justeringsmän;	
2:o) Remiss av inkomna ärenden;	
3:o) Beredningsutskottets utlåtande över belysningsstyrelsens förslag till höjning av elektricitetsverkets taxor för belysning och värme;	
4:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens förslag i fråga om vissa förhållanden, som föranledas av stadsdispensärens anslutning till länets dispensärorganisation;	
5:o) D:o d:o över flickskolestyrelsens framställning angående tillfällig	löneförbättring åt flickskolans lärarinnor;
	6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående ytterligare anslag för bostadssubvention;
	7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående tillfällig löneförbättring för år 1919 åt stadens befattningshavare m. fl.;
	8:o) D:o d:o över magistratens generalförslag till utgifter och inkomster för staden för år 1920.

PROTOKOLL, hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 30 December 1919.

§ 260.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av Herr Hultman, vilken emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av fullmäktige godkändes.

§ 261.

Att jämte Herr Ordföranden onsdagen den 7 nästkommande januari klockan 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos fru Wikström och herr Hult.

§ 262.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till beredningsutskottet:

1. Sven Florells ansökan om rätt till uppskov med lyftandet av ett honom tilldelat Mellqvists slöjdstipendium;
2. Herman Sandquists m. fl:s av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående utsträckt tid för tobaksaffärernas öppethållande här i staden.

B. Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet:

Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över C. Leilers hos Konungens Befallningshavande gjorda framställning angående rätt till försäljning till avhämtning av porter av 2:a klass.

§ 263.

På därom av belysningsstyrelsen gjort förslag, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige fastställa den av belysningsstyrelsen jämlikt dess protokoll den 30 oktober 1919, § 6, antagna höjningen av elektricitetsverkets taxor för belysning och värme.

Se Serien A. N:o 16¹/₂; sid. 1.

§ 264.

Till stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden inkommit med ett så lydande förslag i fråga om vissa förhållanden, som föranledas av stadsdispensärens anslutning till länets dispensärorganisation:

Se Serien A. N:o 16¹/₂; sid. 2.

Häröver hade fattigvårdsstyrelsen, drätselkammaren, och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 16¹/₂; sid. 7.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med utskottets hemställan:

att dispensärstyrelsens verksamhet skall upphöra med innevarande års utgång;

att den dispensärläkare, som kommer att tillsättas av landstingets dispensärnämnd, skall erhålla ett lönetillägg från stadens sida av 600 kronor utöver de 400 kronor, som utgå från landstinget;

att uppdraga åt hälsovårdsnämnden att till stadsfullmäktige inkomma med utredning och förslag angående de åtgärder, staden har att vidtaga för att få kostnaden för tuberkulosvård åt i staden hemmahörande fattiga helt ersatt av landstinget;

att tuberkulosavdelningen å Klaraborg skall i avbidan å resultatet av denna utredning fortsätta sin nuvarande verksamhet, men anordnas som en särskild avdelning under fattigvårdsinrättningen å Klaraborg;

att avdelningen i enlighet därmed skall under särskilt konto upptagas i fattigvårdsinrättningens räkenskaper och stat;

att särskild läkare för avdelningen skall förordnas av fattigvårdsstyrelsen;

att avlöning till läkaren skall utgå med 750 kronor för år; samt

att läkarens lön, då beslut därom icke fattats, för nästkommande år skall upptagas på hälsovårdsnämndens stat.

§ 265.

Hos stadsfullmäktige hade Flickskolestyrelsen gjort en så lydande framställning angående tillfällig löneförbättring åt flickskolans lärarinnekår för år 1919:

Se Serien A. N:o 16¹/₃; sid 8.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 16¹/₂; sid. 10.

Vad utskottet sålunda föreslagit, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 266.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige, *dels* att för fortsatt bedrivande av bostadssubventionsverksamhet efter enabanda grunder, som den 20 mars 1919 av stadsfullmäktige fastställte, ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag av 300,000 kronor, *dels* att hos Kungl. Maj:t göra framställning om rätt för staden att för nyssnämnda ändamål få upptaga ett amorteringslån å 300,000 kronor på högst 40 år, *dels* ock att

uppdraga åt drätselkammaren att skyndsamt vidtaga alla de åtgärder, som kammaren kunde finna nödiga för genomförandet av detta beslut.

Se Serien A. N:o 16^{1/2}; sid. 11.

§ 267.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort en med lönenämndens däröver avgivna yttrande så lydande framställning angående tillfällig löneförbättring för år 1919 åt stadens befattningshavare m. fl.:

Se Serien A. N:o 16^{1/2}; sid. 12.

I ärendet hade beredningsutskottet utlåtit sig sålunda:

Se Serien A. N:o 16^{1/2}; sid. 16.

Under överläggningen i ärendet yrkades dels av *Herr Vendel* bifall till utskottets förslag, dels av *Herr Ågren m. fl.* bifall till drätselkammarens förslag, dels ock av *Herr Norsell*, att stadsfullmäktige måtte, med avslag å övriga i ärendet framställda yrkanden, tilldela de av stadens befattningshavare, f. d. befattningshavare och pensionsberättigade änkor, vilkas taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt för innevarande år icke överstiger 8,000 kronor och för vilka lönerna, respektive understöds- och pensionsbeloppen för året icke genom tidigare beslut reglerats, tillfälliga lönetillägg för år 1919 med de belopp, som av lönenämnden och drätselkammaren föreslagits, samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att härför erforderligt belopp skall, i den mån tillgängliga medel icke därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Sedan Herr Ordföranden efter framställda särskilda propositioner jämlikt sålunda gjorda yrkanden funnit propositionen om bifall till Herr Norsells förslag vara med övervägande ja besvarat, men votering begärts, bestämdes först att till kontraposition i huvudvoteringen skulle tagas drätselkammarens förslag. varefter stadsfullmäktige, med 29 röster mot 5, beslöto bifalla det av Herr Norsell framställda yrkandet.

§ 268.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige att för år 1920 omvälja livsmedelsnämndens nuvarande ledamöter och suppleanter.

Se Serien A. N:o 16^{1/2}; sid. 17.

§ 269.

Till suppleant i saluhallsstyrelsen i stället för Herr Alb. Svensson, som av sagt sig uppdraget, utsågo stadsfullmäktige, i enlighet med beredningsutskottets förslag, slaktaren Axel Andersson.

Se Serien A. N:o 16^{1/2}, sid. 17.

§ 270.

I fråga om kungörandet om stadsfullmäktiges sammanträden m. m. under år 1920 hade beredningsutskottet inkommit med följande förslag:

Se Serien A. N:o 16^{1/2}: sid. 18.

Under överläggningen i ärendet yrkades, dels av Herr Strandman, att kungörande måtte ske i alla de tidningar, som trycktes i staden, dels ock av Herr Lindh att stadsfullmäktige, med frångående av därom tidigare fattat beslut, måtte bestämma, att jämväl föredragningslistorna skulle intagas i kungörelserna.

Stadsfullmäktige beslöto, med avslag å sålunda framställda yrkanden, att kungörande av fullmäktiges sammanträden m. m. skulle för år 1920 liksom under innevarande år ske i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad;

§ 271.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med ett så lydande protokollsutdrag:

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 december 1919.

§ 690.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över ett av badhusstyrelsen väckt, i dess protokoll den 31 oktober 1919, § 2, antecknat förslag till ny badtaxa för varmbadhuset.

Efter föredragning av förslaget och överläggning i ärendet beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte godkänna badhusstyrelsens ifrågavarande förslag till badtaxa.

Denna § justerades genast.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande, att godkänna badhusstyrelsens ifrågavarande förslag till badtaxa.

Se Serien A. N:o 17; sid. 97.

§ 272.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med ett så lydande protokollsutdrag:

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 december 1919.

§ 691.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av badhusstyrelsen gjord framställning om anslag för anskaffande av en torkcentrifug; och beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte i och för anskaffande av en torkcentrifug för varmbadhusets räkning anvisa ett belopp av 2,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

och beslöto stadsfullmäktige i enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande, att bifalla vad drätselkammaren sålunda föreslagit.

Se Serien A. N:o 17; sid. 95.

§ 273.

Till stadsfullmäktige hade belysningsstyrelsen inkommit med följande handlingar:

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Belysningsstyrelse den 12 december 1919.

§ 2.

Efter föredragning av härvid fogade framställning från Belysningsingeniören rörande inköp av en dieselmotor om 400 hkr beslöt styrelsen, enär kostnaden för densamma, 100,000 kronor, genom försäljning av trenne obehövlige omformare skulle kunna nedbringas med c:a 30,000 kronor, att hos stadsfullmäktige för ändamålet hemställa om ett anslag av 70,000 kronor, och föreslog styrelsen att medel härtill skulle anskaffas genom tillfällig upplåning.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

Förslag till inköp av en dieselmotor.

Då vattenbristen och den därav föranledda inskränkningen i kraftleveransen från Dejefors troligen kommer att fortfara flera månader framåt och kanske även ytterligare inskränkning i kraftleveransen kommer att vidtagas, blir det nödvändigt att omedelbart gå i författning om inköp av en dieselmotor.

Kraftleveransen har hittills tryggats med tillhjälp av ångcentralen, som under de högsta belastningstillfällena levererat 1,500 hkr d. v. s. 10 % mer än som aggregatet är konstruerat för. Med hänsyn till denna överbelastning förefinnes risk att aggregatet kan förstöras och en ytterligare inskränkning av kraftleveransen från Dejefors skulle således ännu mer öka förutnämnda risk och äventyra kraftleveransen i sin helhet. En omedelbar förstärkning av reservmaskineriet är därför behövlig, om man skall vara rustad att möta en väntad inskränkning i vattenkraftleveransen. Svårigheter hava även yppat sig för anskaffning av behövligt bränsle till ångcentralen. Dagsbehovet har uppgått till 8 ton stenkol, 114 kbm. träavfall och 25 kbm. träkol. Att under nuvarande bränslebrist dagligen anskaffa denna bränslekvantitet är ju omständligt och osäkert, och priserna äro också mycket höga.

I betraktande av de höga priserna å kol och vedbränsle är det anmärkningsvärt att dieselmotoroljan håller sig i så relativt lågt pris som 26 å 28 öre pr kg., som motsvarar en förhöjning av endast 2,5 ggr 1914 års pris. Detta låga brännolja pris talar således för att man vid en förstärkning av reservmaskineriet bör hålla sig till oljemotorerna, men även andra faktorer tala för detta slag av maskineri. Den goda tillgången av dieselmotorer i Tyskland i förening med den låga markkursen, gör, att priserna å dieselmotorer äro låga. Då t. ex. en ny dieselmotor från svensk fabrik för 6 månaders leverans betingar ett pris av 96,000 kr. för en 400 hkr motor utan generator, har offert erhållits å en i Sverige befintlig, obetydligt begagnad motor av samma storlek för 75,000 kr. med generator, ett pris, som är lägre än priset före kriget. Har man nu eller framdeles bruk för dieselmotorer bör man givetvis begagna sig av nämnda säregna prisförhållande, som troligen icke framdeles återkommer. Förutom nu berörda förhållanden finnas även tvenne andra motiv till anskaffandet just av en dieselmotor. Vårt ackumulatorbatteri är nu på grund av 5 års användning utan reparation i ett sådant skick, att detsamma ej utan synnerlig stor risk kan upptaga den belastningsstöt, som uppkommer vid eventuella avbrott å kraftledningen. En behövlig förstärkning av batteriet skulle under nuvarande förhållanden kosta 150,000 kr. Genom anskaffandet av en dieselmotor, vilken finge dela belastningen med batteriet, skulle man kunna uppskjuta batteriets förstärkning under flera år framåt och därmed kunna spara rätt så stora årliga ränteutgifter.

Genom dieselaggregatet kan man även frigöra tre mindre omformare för en sammanlagd försäljningssumma av 30,000 kr., varmed dieselaggregatets inköpssumma kan minskas. Med hänsyn till 8 timmars arbetsdagens införande skulle man genom dieselaggregatet, vilket i första hand kommer att anlitas vid driftavbrott, kunna reducera personalkostneden. Dieselmotorn skötes av en man, då däremot ångcentralen

erfordrar minst tre man. Man kan således minska kostnaden för ångcentralens beredskap något.

Kostnaden för anläggningen i sin helhet blir följande:

I st. obetydligt begagnad dieselmotor å 400 hkr med generator och övriga tillbehör	75,000: —
Frakter och montage	5,000: —
Tillbyggnad av omformarestationen	20,000: —
	<hr/>
	Summa kronor 100,000: —

Om de genom dieselmotorns insättning obehövliga omformarne försäljas erhålles 30,000 kr. och *anslagssumman kan därmed reduceras till 70,000 kr.*

Karlstad den 12 december 1919.

J. THALÉN.

Häröver hade drätselkammaren avgivit så lydande utlåtande:

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 december 1919.

§ 694.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av belyningsstyrelsen gjord framställning om anslag för inköp av en dieselmotor; och beslöt drätselkammaren efter överläggning i ärendet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja belyningsstyrelsen ett anslag å 70,000 kronor för inköp av en dieselmotor;

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp, 70,000 kronor, skall anskaffas genom tillfällig upplåning;

samt att stadsfullmäktige måtte å berörda beslut söka Kungl. Maj:ts fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande i ärendet, att bifalla vad drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 274.

Till stadsfullmäktige hade belyningsstyrelsen inkommit med en så lydande framställning angående provisorisk höjning av elektricitetsverkets taxor:

*Utdrag av protokoll hållet hos Belysningsstyrelsen
den 28 december 1919.*

§ 4.

Från elektricitetsverksingeniören hade inkommit förslag till provisorisk höjning av elektricitetsverkets taxor för distribution av elektrisk ström med anledning av den rådande vattenbristen och därav föranledd ökning i verkets driftkostnader. (Bilaga).

Med godkännande av förslaget ifråga beslöt styrelsen ingå till stadsfullmäktige med anhållan att få vidtaga nämnda provisoriska höjning av elektricitetstaxan för den förbrukning av ström, för vilken betalning erlägges i april vid 2:dra uppbördens 1920.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem:
ERIK BJÖRKMAN.

Härvid hade fogats följande handlingar:

Till Belysningsstyrelsen.

Betr. förslag att tillfälligt höja elektriska tarifferna i anledning vattenbrist vid Dejeforsen.

Sedan början av november har till följd av vattenbrist vattenkraftleveransen från Dejefors reducerats med 40 % av det maximalt kontrakterade kraftbeloppet och denna begränsning torde även komma att göras minst tre å fyra månader nästa år. Som ersättning för denna kraftminskning har reservcentralen måst anlitas. Med nuvarande höga bränslekostnader är det självklart, att reservkraften kommer att göra ett kraftigt grepp i kassan och i avsevärd grad minska den beräknade vinsten för såväl detta år som det kommande. För att icke i alltför hög grad förskjuta statsberäkningen torde det vara nödvändigt att genom tillfällig höjning av tarifferna minska den extra kostnaden för reservkraften, och på grund därav vill jag föreslå belysningsstyrelsen, att hos stadsfullmäktige rekommendera den förhöjning, som framgår av bifogade uppställning.

Om denna förhöjning tillämpas för ett kvartal och om man förutsätter, att samma förbrukning för detta kvartal äger rum som under samma kvartal föregående år, skulle en extra inkomst på c:a 60,000 kronor inflyta. Emellertid har man anledning befara, att på grund av taxeförhöjningarna sparar abonnenten på kraften och därmed minskas åter inkomsten. Den reducerade energiförbrukningen åter har till följd, att behovet av reservkraft minskas. Energibehovet för ändamål, där tarifferna äro relativt låga, är dock så stort i förhållande till kraftbehovet för belysning med hög tariff, att kostnaden för det förstnämnda energibehovet icke motsvarar inkomsten genom den högre

tariffen å ett relativt ringa kraftbehov. Man har därför anledning tro, att den föreslagna tariffökningen icke kommer att fullt kompensera de genom ångcentralens drift ökade kostnaderna.

Karlstad den 28 december 1919.

J. THALÉN.

Karlstads elektricitetsverk.

Approximativ beräkning av ökade inkomster under 1:sta kvartalet 1920 genom förhöjning av förbrukningstaxorna enligt nedanstående:

Taxa A ₁ 6.	Kwt.-priset höjes från 40 till 60 öre	20,000: —
» A ₂ .	Accordpriset höjes med 1 krona pr 10 watt	20,000: —
» B.	{ Kwt.-pris för vaxelström höjes fr. 25 till 40 öre 750: — { » » » likström » » 30 » 60 » 3,300: —	4,050: —
Taxa C ₁ .	Acc-priset pr kw. och värmeår höjes fr. 30 till 50: — kr.	3,250: —
» D ₁ .	Kraft enligt årsaccord höjes 25 %/o	7,500: —
» D ₂ .	{ Grundavgiften höjes fr. 40 till 50: — kr pr hkr år	1,000: —
	{ Kwt. » » » 12 » 18 öre	2,500: —
Taxa E.	{ Kwt.-priset för lågtariff höjes från 10 till 20 öre	1,500: —
	{ » » » hög » » » 40 » 60 »	150: —
	Summa kronor	59,950: —

I ärendet hade drätselkammaren utlåtit sig sålunda:

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 29 december 1919.*

§ 695.

För yttrande hade till drätselkammaren överlämnats ett belyningsstyrelsens protokoll den 28 december 1919, § 4, bilagt förslag till provisorisk höjning av elektricitetsverkets taxor för distribution av elektrisk ström.

Efter överläggning i ärendet beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige ville med godkännande av berörda taxeförslag, besluta i enlighet med vad belyningsstyrelsen i ärendet hemställt.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

och beslöto stadsfullmäktige i enlighet med av beredningsutskottet avgivet yttrande, att bifalla vad drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 275.

Från magistraten hade till stadsfullmäktige överlämnats följande med därtill hörande handlingar så lydande generalförslag till utgifter och inkomster för staden för år 1920:

Se Serien A. N:o 17; sid. 1.

Uppå remiss hade beredningsutskottet däröver avgivit detta yttrande:

Se Serien A. N:o 17; sid. 109.

Under överläggningen i ärendet yrkades med anledning av fullmäktiges förut denna dag fattade och under § 267 här ovan i protokollet antecknade beslut angående tillfällig löneförbättring åt stadens befattningshavare för år 1919 följande ändringar i beredningsutskottets förslag, nämligen: *dels* av Herr Norsell, att i bristberäkningen till år 1919 den däri upptagna posten »Avkortning å äldre restantier kr. 70,000: —» måtte utgå och i dess ställe kostnaden för den beslutade löneförbättringen upptagas med samma belopp, *dels ock* av Herr Håkanson, att den utgående bristen till 1920 måtte ökas med det belopp, vartill kostnaden för berörda löneförbättring kan beräknas uppgå, samt att till täckande av den sålunda ökade bristen stadsfullmäktige måtte besluta en uttaxering för kommunala ändamål av 0,25 % av den bevillningstaxerade inkomsten utöver den av utskottet föreslagna samt alltså bestämma uttaxeringen å samma inkomst i sin helhet till 9 %.

Stadsfullmäktige biföllo beredningsutskottets hemställan med den ändring, som Herr Håkansson sålunda föreslagit; och skulle av drätselkammaren utarbetas de ändringar i staten, som av detta fullmäktiges beslut betingades.

§ 276.

Det antecknades att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Justerat den 7 januari 1920.

PER CLARHOLM.

GERTRUD WIKSTRÖM. NILS HULT.

Offentligen uppläst den 7 januari 1920 betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Karlstad, Karlstads-Tidn:s A.-B. 1920.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

16 Januari.

N:o 1.

Beredningsutskottets förslag till val av ledamöter i dispensärstyrelsen.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.*

§ 2.

Till ledamöter i dispensärstyrelsen beslöt utskottet föreslå dels efter Grosshandlaren A. Löfberg för tiden till den 1 januari 1920 Disponenten F. E. Bonnevier, dels efter Kassören A. O. Alstermark för tiden till den 1 januari 1921 Folkskolläraren G. A. Gustafsson.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag till val av suppleant i hälsovårdsnämnden.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.*

§ 3.

Till suppleant i hälsovårdsnämnden efter Grosshandlaren A. Löfberg för tiden till den 1 januari 1923 beslöt utskottet föreslå Handelsföreståndaren Alb. Svensson.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Folkskolestyrelsens framställning angående tilläggsanslag för bränsle under år 1918.

Utdrag av protokoll vid sammanträde hos Karlstads folkskolestyrelse den 10 december 1918.

§ 98.

Från byggnads- och ekonominämnden meddelades, att kassaförvaltaren i det till magistraten och drätselkammaren iolämnade statavräkningsförslaget för år 1918 upptagit ett tilläggsanslag för ytterligare behövt bränsle under året av 6.378 kronor 99 öre, samt föreslogs, att folkskolestyrelsen nu skulle hos stadsfullmäktige begära nämnda tilläggsanslag.

Styrelsen beslöt i enlighet med detta förslag.

In fidem:
BROR A. LARSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 december 1918.

§ 6.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över folkskolestyrelsens framställning om tilläggsanslag för innevarande år; och beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja folkskolestyrelsen ett tilläggsanslag för år 1918 av 6,378 kronor 99 öre ävensom bestämma, att sålunda beviljat anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.

§ 4.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning angående tilläggsanslag för bränsle un-

der år 1918, däröver drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja folkskolestyrelsen ett tilläggsanslag för år 1918 av 6,378 kronor 99 öre ävensom bestämma, att sålunda beviljat anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Pensioneringskommitténs framställning om anslag för kommitténs arbete.

Utdrag av protokoll, hållet hos den av stadsfullmäktige i Karlstad tillsatta pensioneringskommittén den 27 november 1918.

§ 5.

För bestridande av de med kommitténs arbete förenade kostnader särskilt de nu pågående försäkringstekniska beräkningarna av särskild sakkunnig rörande såväl pensionering av stadens befattningshavare som ock änke- och pupillpensionering, beslöt kommittén att hos stadsfullmäktige anhålla om ett förslagsanslag av 1,500 kronor.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 december 1918.

§ 5.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av pensioneringskommittén gjord framställning om ett förslagsanslag å 1,500 kronor; och beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte till bestridande av de med pensioneringskommitténs arbete förenade kostnader anvisa ett förslagsanslag å 1,500 kronor ävensom bestämma, att sålunda beviljat anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.*

§ 5.

Med tillstyrkande av en av pensioneringskommittén därom gjord och av drätselkammaren förordad framställning, beslöt utskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte till bestridande av de med pensioneringskommitténs arbete förenade kostnader anvisa ett förslagsanslag å 1,500 kronor ävensom bestämma, att sålunda beviljat anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över byggmästaren J. A. Frimodigs m. fl:s underdåniga besvär i fråga om upplåtande av detaljhandel med rusdrycker inom staden Karlstad.

Resolution.

Översändes till Magistraten i Karlstad, som anmodas att, efter stadsfullmäktiges hörande, i ärendet avgiva yttrande samt därmed sedermera hit inkomma och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 30 december 1918.

På tjänstens vägnar:

GEORG SAMUELSON.

Överlemnas till Stadsfullmäktige i Karlstad för yttrande.

Karlstads rådhus den 2 jan. 1919.

På Magistratens vägnar:

C. LIDBERG.

Kungl. Maj:ts nådiga vilja är, att Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i Värmlands län — efter vederbörandes hörande, häröver avgiver underdånigt utlåtande samt därmed ävensom med handlingarna i målet till Kungl. Maj:t inkommer.

Stockholm den 9 december 1918.

På nådigste befallning:

F. V. THORSSON.

Till Konungen!

Över Konungens Befallningshavandes i Värmlands län utslag i fråga om upplåtande av rättighet till detaljhandel med rusdrycker i Karlstad för tiden efter 1 januari 1919 anföres härmed i underdånighet besvär.

Såsom av det i bestyrkt avskrift bifogade utslaget framgår har Konungens Befallningshavande vägrat fastställa av stadsfullmäktige fattade beslut rörande inskränkning i de §§ 34 och 48 av förordningen angivna maximibestämmelserna. Dessa bestämmelser gällde

dels att utminutering icke finge äga rum till den, som för de tre senaste åren resterade för obetalda kommunalutskylder eller pensionsavgifter, ej heller till den, som för sig, hustru eller minderårigt barn åtnjöte fattigunderstöd eller den, som bruste i honom åliggande försörjningsplikt,

dels om förbud för utminutering till militärpersoner av manskaps grad, som bo i logement, dit rusdrycker icke få medföras,

dels att åldersgränsen för inköpsrätt höjes till 25 år,

dels ock att maximikvantiteten, som får utskänkas pr månad, begränsas till två liter.

Då dessa av stadsfullmäktige föreslagna inskränkningar enligt vad vi kunna finna icke stå i strid med allmän lag eller annorledes överskrida deras befogenhet, som fattat desamma, hemställa vi att Eders Kungl. Maj:t behagade, med undanröjande av Konungens Befallningshavandes resolution i vad densamma överklagats, visa ärendet åter till Konungens Befallningshavande för förnyad laglikmätig behandling.

Karlstad den 20 november 1918.

Underdånigst

J. A. FRIMODIG.

Byggmästare.

AXEL GRÖNDAHL.

Handlande.

A. G. LINGREN.

Folkskoll, ordf. i Karlstads Kristl.
Nykterhetslokalkommitté.

JOHAN WÄSTLUND.

Byggmäst.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.*

§ 6.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av byggmästaren J. A. Frimodigs m. fl:s

underdåniga besvär över Konungens Befallningshavandes utslag den 4 november 1918 ifråga om upplåtande av rättighet till detaljhandel med rusdrycker inom staden Karlstad för tiden efter den 1 januari 1919, hade beredningsutskottet uppå remiss från fullmäktige allt däröver avgiva utlåtande.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr Ågren, att då överklagade utslaget måste anses vara lagligen grundat, utskottet måtte föreslå stadsfullmäktige att hemställa om besvärens ogillande, *dels* av Herr Ankers, att utskottet måtte hemställa, att besvären måtte av stadsfullmäktige biträdas.

Utskottet beslöt efter omröstning, med 3 röster, därav Herr ordförandens, mot 3, att i enlighet med Herr Ågrens yrkande föreslå,

att stadsfullmäktige måtte hemställa om besvärens ogillande.

Mot detta beslut anmälde Herrar Ankers och Gullström sin reservation.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Hälsovårdsnämndens framställning angående ersättning åt stadsveterinären för minskade sportler.

Utdrag af protokoll, hål'et hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 23 oktober 1918.

§ 135.

Under framhållande af att stadsveterinärens lön för tretton år sedan bestämts till allenast 750 kronor med hänsyn därtill, att han beräknades erhålla hufvuddelen af sina inkomster i tjänsten genom de afgifter för kött- och fläskbesiktning, som han ägde rätt uppbära, men att denna inkomst *dels* på grund af kristiden *dels* genom tillkomsten af slakthuset i Kil nedgått från 2,500 till endast några hundra kronor, anhöll Hälsovårdsnämnden den 10 oktober 1917, att Stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag för 1917 af 1,000 kronor att utgå till stadsveterinären som ersättning för dessa mistade sportler samt meddelade, att liknande anslag beräknats i Nämndens statförelag för 1918.

Detta blef af Stadsfullmäktige godkändt, och beloppet har till stadsveterinären utbetalats.

Då emellertid berörda sportelinkomst nu ytterligare minskats, beslöt Hälsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige hemställa om ett anslag för samma ändamål år

1919 af 1,500 kronor, som Hälsovårdsnämnden i afvaktan på Fullmäktiges beslut upptagit i sitt förslag till stat för detta år.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 13 december 1918.*

§ 10.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över hälsovårdsnämndens framställning om anslag för 1919 till ersättning åt stadsveterinären för minskade sportler.

Lönenämnden beslöt hemställa

att stadsfullmäktige måtte för år 1919 bevilja ett anslag å 1,500 kronor att utgå till stadsveterinären såsom ersättning för minskade löneförmåner.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 16 december 1918.*

§ 13.

I en till stadsfullmäktige ingiven framställning hade hälsovårdsnämnden anhållit om anslag för 1919 till ersättning åt stadsveterinären för minskade sportler.

Häröver hade lönenämnden avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt drätselkammaren att med instämmande däri hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för år 1919 bevilja ett anslag å 1,500 kronor att utgå till stadsveterinären såsom ersättning för minskade löneförmåner, ävensom bestämma, att berörda belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.*

§ 7.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en av hälsovårdsnämnden hos fullmäktige gjord framställning angående ersättning åt stadsveterinären för minskade sportler.

Häiöver hade lönenämnden och drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtanden; och beslöt utskottet, att med instämmande däri, hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för år 1919 bevilja ett anslag å 1,500 kronor att utgå till stadsveterinären såsom ersättning för minskade löneförmåner, ävensom bestämma, att berörda belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående pension åt gatuarbetaren Nils Eriksson-Bergman.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 20 Augusti 1918.*

§ 23.

Från hos drätselkammaren anstälde gatuarbetaren Nils Eriksson-Bergman hade inkommit en så lydande framställning om pension:

Till Drätselkammaren i Karlstad.

På grund av sjukdom och ålder, har mina krafter så försvagats, att jag ej längre anser mig kunna genom arbete försörja mig och min hustru.

Jag lider av svår reumatisk värk och blåskatarr, för vilken jag legat på lasarettet 2 gånger under 1917—1918.

Jag är född 5 maj 1850, arbetat under Drätselkammaren sedan 1888. Min senaste ordinarie timlön har varit 47 öre.

Med stöd av ovanstående vågar jag vördsamt hemställa: Att Drätselkammaren ville ingå till Stadfullmäktige med begäran om en pension av 60 procent på min senaste årsinkomst, jemte dyrtids- och kristidshjälp, att utgå från 1:sta Jan. 1919.

Och som jag är utan existensmöjligheter, vågar jag vördsamt anhålla:
Att Drätselkammaren (tills dess pensionsfrågan ordnats) godhetsfullt låter mig behålla det understöd av halv avlöning jag hittills under min sjukdom åtnjutit.
Karlstad den 9 Aug. 1918.

Vördsamt

NILS ERIKSSON-BERGMAN.

Herrhagsbaracken.

Drätselkammaren, som ansåg Eriksson-Bergman med hänsyn till såväl tjänstetid som antal levnadsår berättigad till pension, fann det emellertid principiellt oriktigt, att pensionen skulle bestämmas att för framtiden utgå med viss procent å senaste, av den nu rådande kristiden betingade årsinkomst och under den närmaste tiden med ett kristidstillägg des-utom. Då stadsfullmäktige senast eller den 17 Juni 1915 bestämt pension åt en stadens arbetare i ung-färligen enahanda inkomstställning, hade pensionsbeloppet bestämts till 500 kronor, vilket belopp för närvarande ökades med kristidstillägg å 33 proc. samt grundbelopp å 200 kronor. Med hänsyn härtill och med påpekande av, att med erhållande av dessa pensionsförmåner Eriksson-Bergman skulle komma att under kristiden åtnjuta cirka 60 proc. å sin senaste, under kristiden bestämda årsinkomst, beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja gatuarbetaren Nils Eriksson-Bergman en årlig pension av 500 kronor att från och med den 1 Januari 1919 utgå under hans återstående livstid,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda pensionsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Över detta förslag skulle, innan ärendet överlämnades till stadsfullmäktige, inhämtas yttrande från den av fullmäktige tillsatta pensioneringskommittén.

Beträffande framställningen i övrigt beslöt drätselkammaren, med bifall därtill, berättiga Eriksson-Bergman att tillsvidare intill dess pensionsfrågan bleve ordnad uppbära samma sjukavlöning som hittills.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos den av stadsfullmäktige i Karlstad tillsatta pensioneringskommittén den 27 november 1918.

§ 1.

På därom av drätselkammaren framställd begäran hade pensioneringskommittén att yttra sig över en av gatuarbetaren Nils Eriksson-Bergman till kammaren ingiven framställning angående pension från staden.

I utlåtande i ärendet hade kammaren på anförda skäl föreslagit, att Eriksson-Bergman måtte beviljas en årlig pension från och med år 1919 av 500 kronor.

Efter tagen del av handlingarna beslöt kommittén att, med instämmande i vad drätselkammaren anförde och under framhållande särskilt, att Eriksson-Bergman, vilken endast i trettio år varit i stadens tjänst, icke uppnått den för full pension vedertagna tjänstetiden, för sin del instämma i det av drätselkammaren avgivna förslaget.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.

§ 8.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en av drätselkammaren gjord framställning angående pension åt gatuarbetaren Nils Eriksson-Bergman, över vilken framställning pensioneringskommittén avgivit tillstyrkande utlåtande.

Utskottet, som icke fann anledning till erinran mot framställningen, beslöt att i enlighet med densamma hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja gatuarbetaren Nils Eriksson-Bergman en årlig pension av 500 kronor att från och med den 1 januari 1919 utgå under hans återstående livstid, ävensom bestämma, att berörda belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående avkortning av restutskylder från 1918 års tre uppbördsstämmor.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 december 1918.

§ 18.

Sedan av drätselkammaren utsedda delegerade med biträde av stadskamreraren genomgått och granskat av stadsfogden till avkortning föreslagna rästutskylder, så hade uppgjorts och till kammarerna ingivits förslag om avkortning av restutskylder från årets tre stämmor till ett belopp av sammanlagt 10.358 kronor 89 öre; och som kammarerna vid granskning ej fann något att erinra mot förslaget, beslöt kammarerna att till stadsfullmäktige ingå med framställning om de föreslagna avkortningarnas beviljande.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.

§ 9.

I enlighet med av drätselkammaren därom ingivet förslag, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte medgiva avkortning av restutskylder från 1918 års tre uppbördsstämmor till ett sammanlagt belopp av 10,358 kronor 89 öre.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående fastställande av hyror för lägenheterna i stadens nybygge å tomten N:o 218 i kvarteret Loke.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 december 1918.

§ 24.

Angående fastställande av hyra för lägenheter i under uppförande varande byggnaden å tomten N:o 218 i kvarteret Loke på Herrhagen hade från fastighetsförvaltaren inkommit en så lydande framställning:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Enär förfrågningar gjorts å lägenheter i stadens nybygge å tomten Herrhagen 218, anhålles, att Drätselkammaren ville meddela ej blott det kapital, som skall förräntas, utan även den procent, som får läggas till grund för beräkningen av hyres beloppen.

Sedan sådan beräkning skett, skall densamma föreläggas kammaren till prövning och godkännande.

Karlstad den 29 sept. 1918.

N. FR. LINDH.»

Sedan drätselkammaren i anledning härav uppdragit åt stadsarkitekten att uppgöra förslag i ärendet, bade från denne inkommit följande utredning och förslag:

”Utredning av kostnaderna för egendomen N:o 218 i kvarteret Loke å Herrhagen samt förslag till hyror inom samma egendom.

Byggnadskostnader.

Grundläggning enligt kontrakt av 2 Juli 1918	18,600: —
Stommen m. m. enligt kontrakt av 8 juli 1918	63,400: —
Gas, vatten och avlopp enligt kontrakt.....	5,450: —
Elektriska belysningsledningar	1,490: —
Spisar med cisterner.....	2,006: 25
Låstrycken.....	312: —
Brygghuspanna	201: 45
Diverse oförutsedda utgifter, planeringar, staket m. m.....	3,540: 30

Summa Kronor 95,000: —

Härtill borde rätteligen läggas värdet av ritningar och tillsyn 2,000 kronor.

Egendomens värde.

Byggnaderna	95,000: —
Tomten 741,84 m ² à 4 kr. =	2,967: 36
	<hr/>
	S:a Kronor 97,967: 36

Från denna summa skall avdragas dels statsbidraget i rundt tal 20,000 kronor, dels stadens eget bidrag eller i rundt tal 10,000 kronor, eller tillsammans 30,000 kronor, varå staden ej får beräkna någon inkomst.

Återstående värde att förränta blir alltså 67,967: 36 eller i rundt tal 68,000 kronor, varå 5 % utgör 3,400 kronor.

Omkostnader.

Underhåll	500: —
Brandförsäkring*)	172: —

*) 2 kr. pr tusen av 95,000 = 190: —

med avdrag för rabatt . . . 18: —

172: —

Vattenavgifter 22 rum à 4 kr.	88: —
Trapp-, källare- och brygghusbelysning 10 lampor à 6: —	60: —
Renhållning av gård och gata	150: —
Vice värd (fri bostad)	500: —
Skatter: kronoskatt 75: 09, kommunalskatt 624: 75	699: 84
	<hr/>
	S:a Kr. 2,169: 84

Hyrorna skola alltså fördelas på följande omkostnader:

1:o omkostnader i avrundad summa	2,170: —
2:o 5 % à 68,000 kronor	3,400: —
	<hr/>
	S:a Kronor 5,570: —

Hyror.

3 stycken enkelkök å vinden à 250 kr. =	750: —
4 » lägenheter i bottenvåningen om 1 rum och kök à 520 kr... =	2,080: —
3 » lägenheter i 2:dra våningen à 570 kr. =	1,710: —
1 » lägenhet i 2:dra våningen à 530 kr. =	530: —
1 » lägenhet i 2:dra våningen à 500 kr. (till vice värd)	500: —
	<hr/>
	Summa Kronor 5,570: —

Karlstad i Stadsarkitektkontoret den 3 oktober 1918.

CARL CRISPIN. »

Häröver hade fastighetsförvaltaren avgivit yttrande, så lydande:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Efter verkställd granskning av Stadsarkitektens upprättade bärighetskalkyl över fastigheten Herrhagen 218, får undertecknad med vitsordande av den uppgjorda kalkylens riktighet likväl föreslå Kammaren en nedsättning i de föreslagna hyresbeloppen.

Då årshyran för ett bostadskök uppgår till 250 kr. och för lägenhet av 1 rum och kök intill 570 kr., blir frågan, om ej omkostnaderna på något sätt kunna minskas för att härigenom kunna åstadkomma en nedsättning i hyrorna.

Fastigheten i fråga har ej den inkomst, att den kan betala en vice värd med 500 kr. pr år. Det blir ett arbete, som fastighetsförvaltaren med den hjälp, han kan skaffa sig av någon hyresgäst, måste åtaga sig. Härigenom beräknas 330 kr. kunna inbesparas, med vilket belopp de föreslagna hyrorna böra nedsättas, varigenom de komma att uppgå till följande belopp:

3 st. bostadskök à 200	=	600: —
4 » lägenheter I v. à 500 ..	=	2,000: —
3 » » II à 550	=	1,650: —
1 » » » à 510	=	510: —
1 » » » à 480	=	480: —

Kronor 5,240: —

Omkostnaderna skulle med detta avdrag uppgå till kronor 1,840: —
Ränta à 5 %/o kronor.....: 3,400: —

Kronor 5,240: —

Om detta förslag vinner kammarens bifall, skall det vinna tillämpning vid kontraktens uppgörande.

Karlstad den 9 nov. 1918.

N. FR. LINDH.,

Som utbetalandet av beviljat statsbidrag vore beroende av hyresbeloppens fastställande, beslöt drätselkammaren att nu företaga ärendet till avgörande.

Med hänsyn till de hyressatser, som tillämpas av Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad och då det för övrigt syntes kammaren mindre välbetänkt att fastställa hyresbelopp, som skulle så avsevärt överstiga nu gällande genomsnittshyror som de föreslagna, beslöt drätselkammaren för sin del antaga följande hyrestaxa:

8 st. bostadskök å vinden å Kr. 225: —	=	675: —
4 st. lägenheter i bottenvåningen om 1 rum och kök å Kr 425: —	=	1,700: —
3 st. i 2:dra våningen om d:o d:o å Kr. 465: —	=	1,395: —
1 st. i » » » » » à » 430: —	=	430: —
1 st. i » » » » » à » 410: —	=	410: —

S:a Kr. 4,610: —

Då tillämpningen av denna taxa emellertid vore liktydig med en omedelbar nedskrivning av fastighetens värde med cirka 50 %/o, beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige anhålla om fastställelse av den av kammaren sålunda antagna taxan.

Mot drätselkammarens beslut i fråga om hyressatserna reserverade sig herrar Ankers och Håkansson med hänvisning till sitt under överläggningen framställda förslag, att hyrorna måtte fastställas till högst de belopp, som i medeltal betalades för liknande lägenheter i Aktiebolaget Smålägenheter trenne bostadshus.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.*

§ 10.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning angående fastställande av hyrorna i stadens nybygge å tomten n:o 218 i kvarteret Loke.

Under överläggningen i ärendet yrkades, *dels* att utskottet måtte tillstyrka det av drätselkammaren i ärendet avgivna förslaget, *dels* av Herr Gullström tillstyrkande av samma förslag med den ändringen, att hyran för tre stycken bostadskök å vinden skulle bestämmas till 200 kronor för vardera, *dels* ock av Herr Håkansson, att utskottet måtte föreslå stadsfullmäktige att antaga följande hyrestaxa:

3 st. bostadskök å vinden	à kr. 200 =	600: —
4 st. lägenheter i bottenvåningen om 1 rum och kök	à kr. 370 =	1,480: —
3 st. i 2:dra våningen om d:o d:o	à kr. 400 =	1,200: —
1 " " "	à kr. 370 =	370: —
1 " " "	à kr. 360 =	360: —

Summa kronor 4,010: —

Med avslag å övriga yrkanden beslöt utskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte fastställa den av drätselkammaren föreslagna hyrestaxan.

Mot detta utskottets beslut reserverade sig Herrar Ankers och Håkansson till förmån för det av den sistnämnde framställda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens framställning angående beräkning av hyror för lägenheter i av Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad uppförda byggnader m. m.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 2 december 1918.*

§ 23.

Från Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad hade inkommit en så lydande skrivelse:

Till Drättselkammaren i Karlstad.

Härmed få vi öfverlämna kostnads- och hyre-beräkning för våra nybyggnader å tomterna N:o 116 inom kvarteret Luljan och N:o 148 inom kvarteret Sleipner härstades jämte afskrifter af upprättade entreprenadkontrakt och infördade kostnadsuppgifter. Ritningar och arbetsbeskrifningar hafva vi ingifvit med vår skrivelse af den 1 juli 1918.

Som af tablan framgår, hafva vi ej räknat med något statsbidrag till nybyggnaden å tomten N:o 116, och ehuru som motvikt däremot så stort belopp som möjligt af det för byggnaderna tillskjutna aktiekapitalet, å hvilket endast fem procent ränta beräknats, tagits i anspråk för den förra byggnaden, hafva kostnaderna per rum i denna ställt sig sex kronor högre om året än i den senare.

Skulle, såsom vi hoppas, lån kunna erhållas mot lägre ränta än beräknade sex procent, blir skillnaden mellan hyrorna för alldeles likvärdiga lägenheter i båda husen ännu större. Såsom vi i skrivelse den 28 sistlidne augusti framhållit, kommer detta att medföra stora svårigheter såväl vid uthyrningen som vid bokföringen, så mycket mer som hyrorna i de byggnader, vi förut med statsbidrag uppfört, icke få sättas högre än omkring 180 kronor årligen, oaktadt lägenheterna där äro bekvämare och något rymligare.

För att undgå dessa svårigheter tillåta vi oss vördsamt hemställa att Drättselkammaren ville hos vederbörande göra framställning därom, att våra byggnader, som ju alla tillkommit under kristiden för att motverka bostadsbristen, måtte få betraktas som ett enda företag, hvad bidrag från stat och kommun beträffar, samt att, vare sig statsbidrag till N:o 116 kommer att utgå eller icke, bidragen må fördelas på alla byggnaderna så, att hyrorna kunna göras likformiga, givetvis dock under förbehåll fortfarande, att vinsten på det insatta aktiekapitalet, oberäknadt stadens andel under tio år, icke öfverstiger fem procent.

Karlstad den 29 november 1918.

Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad.

OTTO ÅGREN. c

Härvid funnos fogade de i skrivelsen omförmälta handlingar, varibland en så lydande:

"Kostnads- och hyresberäkning för Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstads fastigheter N:o 116 inom kvarteret Liljan och N:o 148 inom kvarteret Sleipner i Karlstad."

<i>Tomt- och byggnadskostnader.</i>	N:o 116.	N:o 148.
Tomt	1,204: 88	1,788: 04
Ersättning för gatumark	94: 50	522: 90
Byggnadernas uppförande	66,300: —	126,400: —
Vatten-, aflopps- och gasledningar	3,620: —	6,155: —
Elektriska ljusledningar	1,375: —	2,675: —
Målning och tapetsering	7,750: —	17,900: —
Tegel- och plåttäckning å vattentaken	1,750: —	4,050: —
Klosettkärl och soptunnor	150: —	250: —
Brandredskap	85: —	150: —
Planering och dränering af gårdsplanerna	700: —	300: —
Kontrollant- och besiktningensarvoden	600: —	800: —
Ritningar och tekniskt biträde	850: —	970: —
Lagfartskostnader	45: 60	59: —
Oförutsedda utgifter	750: —	1,000: —
	Kronor	
	85,274: 98	163,019: 94
<i>Erforderligt kapital.</i>		
Tillskott till aktiekapitalet: af enskilda	75,456: 09	4,543: 91
af staden	—	17,000: —
Statsbidrag	—	34,834: 45
Räntefritt lån af Karlstad stad	9,818: 89	417: 23
Inteckningslån	—	106,224: 35
	Kronor	
	85,274: 98	163,019: 94
<i>Årliga omkostnader.</i>		
5 procent ränta å Kr. 80,000: — aktiekapital	3,772: 80	227: 20
6 procent ränta å inteckningslån	—	6,374: —
Skatter	630: —	1,200: —
Brandförsäkringsavgifter	192: —	360: —
Underhållskostnader	525: —	1,000: —
Administrationskostnader	425: —	800: —
Trappljus	50: —	70: —
	Kronor	
	5,594: 80	10,031: 26
<i>Årlig hyra pr rum</i> (om bostadskök räknas som 1 ¹ / ₃ rum, innehåller N:o 116 20 rum och N:o 148 36 ² / ₃ rum)		
Kronor	280: —	274: —

Karlstad den 29 november 1918.

Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad.

OTTO ÅGREN. »

Drätselkammaren beslöt *dels* överlämna de ingivna handlingarna till statens byggnadsbyrå, *dels* hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara sig för sin del medgiva, att de av Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad under kristiden med bidrag från stat och kommun uppförda byggnader få i avseende å dessa bidrag betraktas som ett enda företag, samt att bidragen må fördelas på alla byggnaderna så, att hyrorna kunna göras likformiga, dock under fortfarande förbehåll, att vinsten på det insatta aktiekapitalet, oberäknat stadens andel under tio år, icke överstiger fem procent; samt

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om enahanda medgivande från Kungl. Maj:ts sida.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.

§ 11.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade utskottet att yttra sig över en av drätselkammaren ingiven framställning angående beräkande av hyror för lägenheter i av Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad uppförda byggnader m. m.

Utskottet, som icke fann anledning till erinran mot framställningen, beslöt att i enlighet med densamma föreslå:

att stadsfullmäktige måtte förklara sig för sin del medgiva, att de av Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad under kristiden med bidrag från stat och kommun uppförda byggnader få i avseende å dessa bidrag betraktas som ett enda företag, samt att bidragen må fördelas på alla byggnaderna så, att hyrorna kunna göras likformiga, dock under fortfarande förbehåll, att vinsten på det insatta aktiekapitalet, oberäknat stadens andel under tio år, icke överstiger fem procent; samt

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om enahanda medgivande från Kungl. Maj:ts sida.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Belysningsstyrelsens framställning angående uppskov med framdragande av elektrisk ljusledning å Svinbäcksområdet.

Utdrag ur protokollet hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 2 december 1918.

§ 14.

Genom beslut den 20 december 1917 hade stadsfullmäktige bemyndigat Styrelsen att i enlighet med av Styrelsen uppgjort förslag och villkor framdraga elektrisk ljusledning å Svinbäcksområdet till den med Litt. B. betecknade punkten å den av elektricitetsverksingeniören i ärendet uppgjorda ritning. Då emellertid Styrelsen f. n. ej disponerar mera elektrisk energi eller materiel än som äro nödvändiga för stadens behov, beslöt Styrelsen hos stadsfullmäktige anhålla att med utförandet av ifrågavarande ledning måtte få tillsvidare anstå.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.

§ 12.

Beredningsutskottet, som urpå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av belysningsstyrelsen hos fullmäktige gjord framställning angående uppskov med framdragande av en den 20 december 1917 beslutad elektrisk ljusledning å Svinbäcksområdet, beslöt att med tillstyrkande av samma framställning hemställa:

att stadsfullmäktige måtte medgiva det av belysningsstyrelsen begärda uppskovet med utförandet av ifrågavarande ljusledning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Hälsovårdsnämndens framställning angående förhöjning av till f. stadsbarnmorskan Wilhelmina Adamson utgående pension.

Utdrag av protokoll hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 12 juni 1918.

§ 74.

Föredrogs en så lydande ansökan:

«Till Hälsovårdsnämnden i Karlstad.

Får hos Hälsovårdsnämnden anhålla om avsked från min anställning som stadsbarnmorska den 11 nästinstundande juni, enär jag nämnda datum uppnår 60 levnadsår samt varit i stadens tjänst sedan april månad 1885.

Därjämte vågar jag vördsamt anhålla, att Hälsovårdsnämnden ville tillerkänna mig i pension min nuvarande lön, som är 750 kronor sedan 1909, samt att jag dessutom så länge kristiden varar måtte få uppbära nu till mig utgående lönetillägg och kristidstillägg, tillsammans 25 kronor pr månad.

Jag är visserligen tacksam för att Hälsovårdsnämnden berett mig en pension å 550 kronor, men under nuvarande förhållanden finnes det ingen möjlighet att få detta belopp att räcka till mat, kläder, husrum, bränsle m. m. och jag har ej några besparingar att tillgripa, enär jag ej kunnat göra några sådana dels på grund av att mina inkomster varit små — under de 20 första åren av min tjänstetid var min lön endast 350 kronor pr år — och dels för att jag under en lång följd av år nödgats utgiva relativt mycket penningar för att vårda min bräckliga hälsa.

Karlstad den 30 Maj 1918.

WILHELMINA ADAMSON.α

Efter antecknande därav, att enligt stadsfullmäktiges beslut den 12 november 1909 under § 172 i då förda protokoll stadsbarnmorska äger avgå vid sextio års ålder med en pension motsvarande grundlönen eller 550 kronor, som under de fem första åren betalas av staden ensam men däråfter med 400 kronor av staden och 150 kronor av barnmorskornas pensionsanstalt, att Wilhelmina Adamson antagits till stadsbarnmorska den 2 april 1885 samt att hon den 11 innevarande månad uppnått sextio års ålder, beslöt Hälsovårdsnämnden *dels* bevilja henne begärt avsked från den 11 denna månad *dels* anhålla, att stadsfullmäktige ville anslå medel till hennes pension, *dels ock* under framhållande av att Wilhelmina Adamson förut genom enskild praktik kunna skaffa sig inkomster utöfver lönen men att hon numera på grund af ålder och sjuklighet är urståndsatt att bereda sig annan in-

komst än pensionen, hemställa, att Stadsfullmäktige ville med hänsyn till hennes långa och oförvitliga tjänstgöring bereda henne så stort kristidstillägg, att hon under nu rådande dyrtid icke måtte behöfva sakna sitt livsuppehälle.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos den av stadsfullmäktige i Karlstad tillsatta pensioneringskommittén den 27 november 1918.

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade pensioneringskommittén att avgiva yttrande över en av f. stadsbarnmorskan Wilhelmina Adamson till fullmäktige ingiven framställning angående förhöjning av till henne utgående pension från 550 till 750 kronor.

Efter tagen del av handlingarna beslöt kommittén, enär sökandens pension blivit bestämd genom stadsfullmäktiges beslut den 12 november 1909 samt densamma med nu utgående kristidstillägg uppginge till ett belopp av 933 kronor 33 öre, hemställa att ifrågavarande framställning icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda, detta så mycket hellre, som förslag angående förhöjning av barnmorskornas löne- och pensionsförmåner antagligen komme att föreläggas nästa års riksdag till behandling.

Som ovan

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 16 december 1918.

§ 5.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av f. stadsbarnmorska Wilhelmina Adamson gjord framställning om förhöjning av till henne utgående pension från 550 till 750 kronor.

Pensioneringskommittén, som i ärendet avgivit yttrande, hade på anförda skäl hemställt, att framställningen icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd för-
anleda; och beslöt drätselkammaren, med instämmande häruti, hemställa,

att ifrågavarande framställning icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd
föranleda.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.*

§ 13.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över
av hälsovårdsnämnden gjord framställning angående förhöjning av till f. stads-
barnmorskan Wilhelmina Adamson utgående pension.

Häröver hade pensioneringskommittén och drätselkammaren avgivit infordrade
utlåtanden; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa:

att ifrågavarande framställning icke måtte till någon stadsfullmäk-
tiges åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning i fråga om utlåning av medel till Aktiebo- laget Smälägenheter i Karlstad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 2 december 1918.*

§ 22.

Från Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad hade inkommit en så lydande
framställning:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Härmed tillåta vi oss vördsamt anhålla, att, om utsikt för oss finnes att
genom Drätselkammarens bemedling erhålla lån ur pensionsfonden ätven till våra

nybyggen å tomterna N:o 116 inom kvarteret Liljan och N:o 148 inom kvarteret Sleipner, Drätselkammaren ville ingå till Kungl. Pensionsstyrelsen med framställning om sådant lån till högsta möjliga belopp, och äro vi villiga ikläda oss de förpliktelser, som därför kunna erfordras.

Byggnadskostnaderna beräknas uppgå till omkring Kr. 88,000: — för N:o 116 och omkring Kr. 163,000: — för N:o 148 och byggnaderna torde kunna tagas i bruk i februari eller mars nästa år.

Karlstad den 16 november 1918.

Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad.

OTTO ÅGREN.

Drätselkammaren, som genom tidigare fördriftväxling inhämtat, att möjlighet förefunnnes för erhållande av lån hos Kungl. Pensionsstyrelsen, beslöt i anledning av den gjorda framställningen ingå till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige ville besluta att för utlåning till Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad upptaga ett 40-årigt amorteringslån å 62,750 kronor, motsvarande 25 proc. av den beräknade byggnadskostnaden för bolagets nybyggnader å tomterna N:o 116 inom kvarteret Liljan och N:o 148 inom kvarteret Sleipner, samt därtill söka Kungl. Maj:ts tillstånd;

samt att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren dels att, sedan sagda tillstånd erhållits, verkställa ifrågavarande upplåning, dels att mot säkerhet av inteckningar i nyssnämnda fastigheter, liggande mellan 55 proc. och 80 proc. av fastighetsvärdet, på enahanda villkor, som för staden fastställts, till Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad utlåna de sålunda erhållna medlen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.*

§ 14.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren gjord framställning ifråga om utlåning av medel till Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad beslöt utskottet hemställa:

att stadsfullmäktige ville besluta att för utlåning till Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad upptaga ett 40-årigt amorteringslån å 62,750 kronor, motsvarande 25 proc. av den beräknade byggnadskostnaden för

bolagets nybyggnader å tomterna n:o 116 inom kvarteret Liljan och n:o 148 inom kvarteret Sleipner, samt därtill söka Kungl. Maj:ts tillstånd; samt

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren dels att, sedan sagda tillstånd erhållits, verkställa ifrågavarande upplåning, dels att mot säkerhet av inteckningar i nyssnämnda fastigheter, liggande mellan 55 proc. och 80 proc. av fastighetsvärdet, på enahanda villkor, som för staden fastställts, till Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad utlåna de sålunda erhållna medlen.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förnyade framställningar i återremitterade ärendet angående upptagande av ett amorteringslån å 1,020,000 kronor.

(Övriga tid ärendet hörande handlingar finnas intagna i Serien A N:o 9 för år 1918, sid. 18 och följ.)

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 december 1918.

§ 8.

I återremitterade ärendet angående upptagande för stadens räkning av ett 40-årigt amorteringslån å 1,020,000 kronor hade från stadskamreraren inkommit en så lydande framställning, avseende drätselkammaren berörande poster:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Med anledning af Stadsfullmäktiges i Karlstad den 20 september innevarande år fattade beslut att till Drätselkammaren återremittera framställningen om upptagande af ett 40-årigt amorteringslån å Kr. 1,020,000: — fick jag sedermera Kammarens uppdrag, att inkomma med förnyadt förslag i ärendet.

Med åberopande af närlagda förteckning å de poster, som beröra Drätselkammaren, hvilken kompletterats med Stadsfullmäktiges den 21 dennes fattade beslut om upplåning af, dels Kr. 4,925: — för en matvarukällare vid Epidemisjukhuset och dels Kr. 1,050: — för brandtelegrafledning till nya hamnen, får jag härmed föreslå Drätselkammaren, att hos Stadsfullmäktige hemställa,

att Stadsfullmäktige ville, med ändring af sina beslut i vad avser sättet för medelsanskaffningen enligt §§ 157, 202 och 230 år 1916, 19, 60, 76, 82, 159 och 250 år 1917, 63, 82, 91, 105, 133, 167, 174, 206

och 215 år 1918, för i sagda förteckning närmare angifna ändamål;
dels upptaga ett 40-årigt amorteringslån å Kr. 371,000: —;
dels besluta att genom tillfällig upplåning täcka Kr. 40,000: —;
dels söka Kungl. Maj:ts tillstånd för upptagandet af ifrågavarande
amorteringslån;

och dels uppdraga åt Drätselkammaren att, sedan sagda tillstånd
erhållits, verkställa ifrågavarande upplåning å tid och sätt, som Kam-
maren kan finna för staden fördelaktigast.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 22 november 1918.

H. WESTLIN. »

Härvid fanns fogad den i framställningen åberopade förteckning.

Efter föredragning av handlingarna beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad i stads-
kamrerarens ovanintagna framställning föreslagits.

Denna § justerades genast.

Som ovan:

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Förteckning över medel, som efter upptagande av 1916 års fasta lån,
anvisats att täckas genom upplåning.

År	§	Ä n d a m å l	40-årigt amorterings- lån	Tillfälligt lån
1916	157	Inköp av egendomen 282 i Tormestad.....	12,000	—
	202	Ytterligare utbyggnad av materialgården....	9,000	—
	230	Vattenverket, servisledningarna	5,117	34
1917	19	Breddning av Rudsvägen samt		
1918	82	anordning av skyddsvall mot översvämning .	—	10,000
1917	60	Inköp av Strömsholm n:o 4.....	8,500	—
	76	Vatten- och avloppsledningarna i Lång- o. John Erikssonsgatorna	29,648	72
	82	Portvaktstuga vid Klaraborg	5,500	—
1918	159 } 91 }	Inköp av Kohlsätters Aktiebolag m. m.	195,000	30,000
1917	250	Vattenverket, servisledningarna	2,000	—
1918	63	Inlösen av fastigheten Östra Haga n:o 38...	43,942	50
	105	Teckning av aktier i Aktiebolaget Smälägen- heter (efter avdrag för tomtförsäljningar) ..	14,368	96
	138	Tillbyggnad vid Herrhagsskolan	8,000	—
	167	Vatten- och avloppsledningarna till kvart. Udden	6,200	—
	174	Inköp av fastigheten n:o 282 i Tormestad ..	19,000	—
	206	Källarbyggnad vid Epidemisjukhuset	4,925	—
	215	Brandtelegrafledning till nya hamnen	1,050	—
		Beräknad kostnad för detta låns upptagande	6,747	48
		Kronor	371,000	40,000

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 22 november 1918.

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drittselkammaren
i Karlstad den 16 December 1918.

§ 9.

I återremitterade ärendet angående upptagande för stadens räkning av ett 40-årigt amorteringslån å 1,020,000 kronor hade från stadskamreraren inkommit en så lydande framställning, -avseende hamnstyrelsen berörande poster:

- Till Drätselkammaren i Karlstad.

Med anledning af Stadsfullmäktiges i Karlstad den 20 september innevarande år fattade beslut, att till Drätselkammaren återremittera framställningen om upptagande af ett 40-årigt amorteringslån å Kr. 1,020,000: — fick jag sedermera Kammarens uppdrag, att inkomma med förnyadt förslag i ärendet.

Efter inhämtande av Hamnstyrelsens yttrande får jag härmed anföra följande:

Jämlikt närlagda protokollsutdrag föreslår Hamnstyrelsen, att för i samma angifna ändamål upptaga:

Ett 40-årigt amorteringslån å Kr. 225,431: 16.

ett 20-årigt amorteringslån å Kr. 165,000: —

samt att uttaxera Kr. 7,241: 13.

Härtill kommer af Stadsfullmäktige den 17 oktober d. å. beslutad upplåning för nya kranskopor kr. 11,700: —, att amorteras under 20 år samt kostnaderna för lånens upptagande

40-åriga lånet..... Kr. 4,568: 84

20-åriga lånet..... » 3,300: —

Med anledning häraf får jag föreslå Drätselkammaren, att hos Stadsfullmäktige hemställa:

att Stadsfullmäktige ville, med ändring af sina beslut i vad avser belopp och sättet för medelsanskaffning enligt §§ 161 och 222 år 1916, 224, 234 och 250 år 1917 samt 49, 221 och 229 år 1918, för i sagda protokollsutdrag närmare angifna ändamål med de af mig här ofvan gjorda tilläggen,

dels upptaga ett 40-årigt amorteringslån å Kr. 230,000: —,

dels upptaga ett 20-årigt amorteringslån å Kr. 180,000: —,

dels besluta att genom uttaxering täcka Kr. 7,241: 13,

dels söka Kungl. Maj:ts tillstånd för upptagandet af ifrågavarande amorteringslån;

samt dels uppdraga åt Drätselkammaren att, sedan sagda tillstånd erhållits, verkställa upplåningen å tid och sätt, som Kammaren kan finna för staden fördelaktigast.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 7 november 1918.

H. WESTLIN.

Härvid fanns fogat det framställningen åberopade protokollsutdrag.

Efter föredragning av handlingarna beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad i stadskamrerarens ovanintagna framställning föreslagits.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen
i Karlstad den 12 oktober 1918.*

§ 151.

Sedan drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställt om upptagande av ett 40-årigt amorteringslån på 1,020,000 kr. hade fullmäktige, enär en del i låneförteckningen upptagna poster, som voro av beskaffenhet att bära gäldas med uttaxeringsmedel och en del att amorteras på kortare tid, än den för lånet föreslagna, återremitterat ärendet till drätselkammaren med uppdrag för kammaren, att efter vederbörande delegationers hörande inkomma med förnyad framställning, varom kammaren i ingivet protokollsutdrag underrättat hamnstyrelsen.

Efter i anledning härav verkställd granskning av de i låneförteckningen upptagna, hamnen vidkommande posterna, beslöt hamnstyrelsen föreslå, att anslag för följande ändamål måtte täckas genom

	Amorteringslån.		Uttaxering.
	40 år.	20 år.	
Järnvägsspår.....	3,225: —		
Portalkranen.....	100,000: —		
Fyren vid Röskär			5,000: —
Muddring för varvsanläggning	30,000: —		
d:o i propsgårdshamnen			2,000. —
Ny brygga		3,000: —	
Hamuspår	15,000: —		
Muddring i yttre hamnen	2,000: —		
Temperleykranen.....	40,000: —		
Brokranen.....		120,000: —	
Kronor	190,225: —	123,000: —	7,000: —

Därjämte ville hamnstyrelsen hava meddelat, att hos stadsfullmäktige äskats följande tilläggsanslag, som i anslutning till förestående bära täckas sålunda:

Temperleykranen.....	19,000: —		
Brokranen		42,000: —	
Muddring i yttre hamn.....	500: —		
Fyren vid Röskär.....			241: 13
Hamnspår.....	15,706: 16		
	Kronor 225,431: 16	165,000: —	7,241: 13

In fidem:
IWAR OLSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 16 december 1918.*

§ 10.

I återremitterade ärendet angående upptagandet för stadens räkning av ett 40 årigt amorteringslån å 1,020,000 kronor hade från stadskamreraren inkommit en så lydande framställning, avseende belysningsstyrelsen berörande poster:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Med anledning af Stadsfullmäktiges i Karlstad den 20 september innevarande år fattade beslut, att till Drätselkammaren återremittera framställningen om upptagande af ett 40-årigt amorteringslån å Kr. 1,020,000. — uppdrog kammaren åt undertecknad, att inkomma med förnyadt förslag i ärendet.

Efter inhämtande af Belysningsstyrelsens yttrande får jag härmed anföra följande:

Jämlikt närlagda protokollsutdrag med tillhörande specifikation föreslår Belysningsstyrelsen, att, för i sistnämnda angivna ändamål,

dels upptaga ett 40-årigt amorteringslån å Kr. 155,996: 55,

dels upptaga ett 20-årigt amorteringslån å Kr. 180,782: 45,

dels genom tillfällig upplåning täcka Kr. 25,000,

dels genom uttaxering täcka Kr. 13,788: 66.

Härtill kommer kostnaderna för lånens upptagande:

40-åriga lånet..... Kr. 3,003: 45

20-åriga lånet..... » 4,217: 55

Med anledning härav tillåter jag mig föreslå Drätselkammaren, att hos Stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige ville, med ändring af sina beslut i vad avser belopp och sättet för medelsanskaffning enligt §§ 158, 224, 227, 230 och 240 år 1916, 79, 102, 120, 121, 122 och 250 år 1917, 28, 68, 191

och 194 år 1918, för i sagda förteckning närmare angivna ändamål med de av mig härovan gjorda tilläggen,

dels upptaga ett 40-årigt amorteringslån à Kr. 159,000: —,

dels upptaga ett 20-årigt amorteringslån à Kr. 185,000: —,

dels besluta att genom tillfällig upplåning täcka Kr. 25,000: —,

dels besluta genom uttaxering täcka Kr. 13,788: 66,

dels söka Kungl. Maj:ts tillstånd för upptagandet af ifrågavarande amorteringslån,

samt dels uppdraga åt Drätselkammaren att, sedan sagda tillstånd erhållits, verkställa upplåningen å tid och sätt, som Kammaren kan finna för staden fördelaktigast.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 9 december 1918.

H. WESTLIN. »

Härvid fanns fogat det i framställningen åberopade protokollsutdrag med tillhörande specifikation.

Efter föredragning av handlingarna beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad i stadskamrerarens ovanintagna framställning föreslagits.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll hållet hos Karlstads Belysningsstyrelse den 2 december 1918.

§ 12.

Sedan Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige hemställt om upptagande av ett 40-årigt amorteringslån på 1,020,000: — kronor, hade Stadsfullmäktige, enär en del i låneförteckningen upptagna poster, som vore avsedda att täckas genom ifrågavarande lån, vore av beskaffenhet att böra gäldas med uttaxeringsmedel och en del att amorteras på kortare tid, än den för lånet föreslagna, återremitterat ärendet till Drätselkammaren med uppdrag för kammaren, att efter vederbörande delegationers hörande inkomma med förnyad framställning, varom kammarer i ingivet protokollsutdrag underrättat belysningsstyrelsen.

Efter i anledning härav verkställd granskning av de i låneförteckningen upptagna gas- och elektricitetsverken vidkommande posterna, beslöt belyningsstyrelsen föreslå Stadsfullmäktige

att med upphävande av sina beslut enligt §§ 158, 227, 230, 240, 224, 230 och 240 år 1916, 79, 102, 120, 121, 122 och 250 år 1917 samt 28, 68, 191 och 194 år 1918 för i sagda förteckning närmare angivna ändamål bevilja sammanlagt Kronor 434,452:16,

samt bestämma att därav Kronor 180,782:45 skall amorteras på en tid av tjugo år, Kronor 155,996:55 på en tid av fyrtio år, samt att Kronor 13,788:66 anskaffas medelst uttaxering och Kronor 25,000:— genom tillfällig upplåning.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

År	§	Ä n d a m å l	Anslaget belopp	Verklig kostnad	Tillkommer ytterligare	
1916	158	Elektrisk ledning till Sanna	2,060	—	—	
	227	Utvidgning av Färjestadsledn.	4,000	—	—	
	230	Materiel för utvidgn. av nätet	20,000	—	—	
	240	» » » » »	23,817	26	26,983 51	
	»	Elektr. ledning till Lamberget	2,045	—	—	
	»	» » » Sjöstad	3,850	—	—	
	»	» » » Örsholmen	1,490	—	—	
	224	Spåntgn för ångcentralen	5,000	—	4,566 90	
	230	Servisledningar för gas	1,821	65	1,821 65	
	»	» » elektr.	9,558	29	9,558 29	
	»	Ny motor till omformarestation	10,000	—	10,035 —	
240	Transformatoriosk v. Glasbruket	1,200	—	—		
1917	79	Gasledning till kv. Mimer	5,500	—	3,646 05	
	102	Tvenne transformatorer å 100 kva	8,800	—	6,224 —	
	120	Ny ångcentral	128,000	—	243,882 36	
	121	Utjämningsaggregat	5,700	—	6,064 76	
	122	Ny åskledare	3,500	—	3,157 —	
	250	En reservtransformator	1,200	—	1,090 —	
	»	En d:o	900	—	1,243 —	
	»	Servisledningar för gas	1,500	—	653 41	
	»	d:o » elektr.	3,000	—	1,486 86	
	»	Materialier för utvidgning av elektriska ledningsnätet	35,000	—	22,651 45	
1918	28	Kablar och garnityrdelar	25,000	—	25,000 —	
	»	Transformatoranläggning å nya varvet	17,500	—	13,732 —	
	68	En reservtransformator	7,000	—	10,475 —	
	191	Gasledningar till kv. Udden	2,350	—	847 08	
	194	Elektr. ledning till Örsholmen	500	—	500 —	
S:ma Kronor			330,292	20	368.118 32	66,333 84

Summa	20-årigt lån	40-årigt lån	Uttaxering	Tillfällig upplåning		
26,983 51	26,983 51					
4,566 90	—	—	4,566 90			
1,821 65	1,821 65					
9,558 29	9,558 29					
10,035 —	10,035 —					
—	—					
3,646 05	—	3,646 05				
9,989 —	9,989 —					
263,000 —	54,115 —	150,000 —	—	—		*)58,885 —
6,064 76	—	—	6,064 76			
3,157 —	—	—	3,157 —			
1,090 —	1,090 —					
1,718 —	1,718 —					
1,500 —	1,500 —					
3,000 —	3,000 —					
30,000 —	30,000 —					
25,000 —	—	—	—	25,000 —		
15,497 —	15,497 —					
14,975 —	14,975 —					
2,350 —	—	2,350 —				
500 —	500 —					
434,452 16	180,782 45	155,996 05	13,788 66	25,000		—

*) Redan uttaxerade enligt det ursprungliga beslutet.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.*

§ 15.

Sedan stadsfullmäktige jämlikt sitt beslut den 20 september 1918, § 172, till drätselkammaren för förnyad behandling återremitterat ärendet angående upptagande av ett 40-årigt amorteringslån å 1,020,000 kronor, hade drätselkammaren, efter hörande av hamnstyrelsen och belyningsstyrelsen, på sätt framginge av kammarens protokoll den 16 december 1918 under § 8 i fråga om kammarens egna lånebehov samt under § 9 beträffande hamnstyrelsens och under § 10 i vad anginge belyningsstyrelsens lånebehov, hemställt att stadsfullmäktige måtte, med ändring av vissa i protokollet och därvid fogade förteckningar närmare angivna beslut i vad avsåge sättet för anskaffandet av därigenom beviljade medel, besluta att till täckande av i samma förteckningar angivna ändamål *dels* upptaga ett 40-årigt amorteringslån å 760,000 kronor och ett 20-årigt amorteringslån å 365,000 kronor, *dels ock* anskaffa genom tillfälligt lån 65,000 kronor och genom uttaxering 21,029 kronor 79 öre.

Tillika hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte söka Kungl. Maj:ts tillstånd till upptagande av ifrågavarande amorteringslån ävensom uppdraga åt drätselkammaren att, sedan sagda tillstånd erhållits, verkställa upplåningen å tid och sätt, som kammaren kunde finna för staden fördelaktigast.

Efter tagen del av handlingarna, beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot den sålunda gjorda framställningen, föreslå,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet hemställt.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Byggnadsnämndens förslag till taxa för stadsingenjören i Karlstad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden
i Karlstad den 13 November 1918.*

§ 118.

Då jämlikt den för stadsingenjören i Karlstad fastställda instruktion stadsingenjören vore berättigad att för sådana förrättningar åt enskilda personer. vilkas

utförande ingå i hans skyldighet, uppbära ersättning enligt av Stadsfullmäktige fastställd taxa, hade Byggnadsnämnden, på därom av stadsingeniören gjord framställning, uppdragit åt honom att uppgöra och till nämnden inkomma med förslag till dylik taxa, vilket förslag borde upptaga dels avgiften för respektive förrättningar exclusive hantlangning, dels avgifter för samma förrättningar inclusive hantlangning.

Sedan stadsingeniören nu inkommit med dylikt förslag, tog Byggnadsnämnden detta ärende i övervägande, därvid Nämnden, med hänsyn till de stora växlingarna i arbetsprisen, för sin del fann det lämpligast att stanna vid den princip, att hantlangning ej borde ingå i taxan. Då nämnden genom jämförelse med motsvarande taxor i en del andra städer kunnat konstatera, att de föreslagna avgifterna finge anses skäliga, beslöt nämnden hos stadsfullmäktige till antagande föreslå följande taxa för stadsingeniören i Karlstad:

Taxa för stadsingeniören i Karlstad för förrättningar åt enskilda personer.

Kostnad för hantlangning vid mätning är ej inberäknad och kommer sålunda att debiteras sökanden särskilt.

För mätning vid arealer intill 500 kvm.	10: —	Kr.
Dessutom erlägges för varje fullt 100-tal kvm. mellan 500 och 1,500 kvm.	0: 90	»
» » » » » » » » 1,500 » 3,000 »	0: 50	»
» » » » » » » » « 3,000 » 10,000 »	0: 20	»
» » » » » » 200-tal kvm. över 10,000 kvm.	0: 12	»
För kvarta vid arealer intill 500 kvm.	10: —	»
För karta i tomtskala (1: 400) vid arealer intill 1,000 kvm.	12: —	»
» » » » » » » » mellan 1,000 och 3,000 kvm.	15: —	»
» » » » » » » » » 3,000 » 10,000 »	20: —	»
» » » » » » » » » över 10,000 kvm.	25: —	»
» » » » » » » » » » över 10,000 »	20: —	»
» kopia av kartor på papper vid arealer intill 1,000 kvm.	8: —	»
» » » » » » » » » mellan 1,000 och 10,000 kvm.	10: —	»
» » » » » » » » » » över 10,000 kvm.	15: —	»
» » » » » » » » » » kalkérväv vid arealer intill 1,000 kvm.	4: —	»
» » » » » » » » » » » mellan 1,000 och 10,000 kvm. ..	5: —	»
» » » » » » » » » » » » över 10,000 kvm.	7: 50	»
» protokoll vid tomtmätning eller avstyckningsförrättning enl. gällande förordn. ang. exp. lösen		
Protokoll vid avstyckningsförrättning enligt gällande förordn. ang. exp. lösen.		
För protokollsutdrag, arealbevis, bevis rörande avvägning enligt gällande förordn. ang. exp. lösen.		
För gränsutstakning i anledning av nybyggnad	8: —	»

1918, § 118, intaget förslag till taxa för stadsingeniören i Karlstad, vilket förslag av drätselkammaren tillstyrkts.

Utskottet, som icke fann anledning till erinran mot förslaget, beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte fastställa ifrågakvarande förslag till taxa för stadsingeniören i Karlstad.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Arbetslöshets- och hjälpkommitténs framställning angående ytterligare anslag till arbetslösa.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vid den undersökning, som arbetslöshets- och hjälpkommittén företagit för att få kännedom om förhållandena på arbetsmarknaden vid årsskiftet särskilt inom textilindustrien, har det visat sig, att fabrikerna visserligen erhållit ett parti råvaror, men att detta är alltför litet för att arbetet på nyåret skulle kunna fullt upptagas.

Vid Karlstads yllefabrik komma dock alla, som förut arbetat på vävnadsavdelningen, att få sysselsättning. Däremot bli de, som hittills haft arbete på trikåavdelningen, utan sådant en längre eller kortare tid i början av det nya året. Detsamma gäller också alla dem, som haft s. k. hemarbete, De kunna ej erhålla sådant förrän fram i februari eller mars månader.

Vid Värmlands trikåfabrik äro utsikterna till arbete ännu mörkare, då denna fabrik erhållit blott ett mindre parti råvaror. Men den har dock löfte om ökad tilldelning av bomullsgarn, som väntas komma när som helst.

Om alltså en lju-ning börjat inträda, så råder dock fortfarande brist på råvaror vid våra trikåfabriker, varför behovet av fortsatt utbetalning av understöd till arbetslösa gör sig gällande.

Vid det stundande årsskiftet uppgår nämligen de arbetslösa till c:a 55 över 18 år, och understöden till dessa komma under december månad att uppgå till omkring 3,600 kronor. Utgående alltså från denna månads utbetalning, som för stadens vidkommande belöper sig till c:a 1,800 kronor och med tanke på den ringa behållningen av redan anslagna medel — omkring 600 kronor — anser sig arbetslöshetskommittén behöva för de 3 första månaderna av 1919 ett förslagsanslag å 5,000 kronor.

Efter erinran från Statens arbetslöshetskommission om vikten att anordna s. k. yrkeskurser liknande dem, som voro anordnade här i början av innevarande

är, har kommittén vid en förberedande undersökning funnit, dels att intresset för sådana kurser är ytterst litet bland de arbetslösa, och dels att dessa kurser skulle kunna välla svårigheter för deltagarna att mottaga det arbete, som kommittén hoppas skall under en snar framtid erbjudas dem.

Skulle det emellertid visa sig, att dylika kurser borde komma till stånd, torde täckandet av de utgifter, som därmed bliva förenade, kunna ske dels genom ett anslag av 2,000 kronor, som Kvinnornas Uppbåd för detta ändamål fått mottaga från Karlstads Sparbank, och dels genom det statsbidrag, som kan erhållas för dylika kurser, Dessutom återstår av förut beviljade medel till Kvinnornas Uppbåd 415 kronor. Kommittén anser sig därför ej nu åtminstone böra begära något ytterligare anslag för eventuellt anordnande av yrkeskurser utan blott att få begagna de redan beviljade men ej förbrukade medlen för dylika kurser.

På grund av det anförda får, alltså kommunala arbetslöshets- och hjälpkommittén anhålla

att Stadsfullmäktige utöver redan beviljade anslag till understöd åt arbetslösa måtte till arbetslöshets- och hjälpkommitténs förfogande ställa ett förslagsanslag å 5,000 kronor för att användas i enlighet med de grunder, som angivas i Kungl. kungörelserna den 19 maj 1916 och den 16 augusti 1918;

att för den händelse s. k. yrkeskurser komma att anordnas, de redan tillgängliga medlen för detta ändamål måtte få begagnas; samt

att Drätselkammaren bemyndigas att i likhet med vad hittills skett förskottera statens andel i understödsbeloppen, vilken andel utbetalas i efterskott månadsvis.

Karlstad den 16 december 1918.

Å Kommitténs vägnar:

AXEL SVANBOM.

DAVID KARLSTRÖM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 december 1918.

§ 4.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av arbetslöshets- och hjälpkommittén gjord framställning om anslag till understöd åt arbetslösa.

Med tillstyrkande av vad kommittén föreslagit beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till understöd åt arbetslösa för de tre första månaderna 1919 ställa till arbetslöshets- och hjälpkommitténs förfogande ett förslagsanslag å 5,000 kronor att användas i enlighet med de grunder, som angivas i Kungl. Kungörelserna den 19 Maj 1916 och den 16 Augusti 1918, ävensom bestämma, att sålunda beviljat anslag skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, täckas genom uttaxering;

att stadsfullmäktige måtte medgiva, att för den händelse s. k. yrkeskurser komma att anordnas, de redan tillgängliga medlen få för detta ändamål begagnas; samt

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att, i likhet med vad hittills skett, förskottera statens andel i understödsbeloppen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1919.*

§ 117.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av arbetslöshets- och hjälpkommittén hos fullmäktige gjord och sedermera av drätselkammaren tillstyrkt framställning angående ytterligare anslag till arbetslösa, beslöt att med förordande av samma framställning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till understöd åt arbetslösa för de tre första månaderna 1919 ställa till arbetslöshets- och hjälpkommitténs förfogande ett förslagsanslag å 500 kronor att användas i enlighet med de grunder, som angivas i Kungl. kungörelsen den 19 maj 1916 och den 16 augusti 1918, ävensom bestämma, att sålunda beviljat anslag skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering;

att stadsfullmäktige måtte medgiva, att för den händelse s. k. yrkeskurser komma att anordnas, de redan tillgängliga medlen få för detta ändamål begagnas;

samt att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att, i likhet med vad hittills skett, förskottera statens andel i understödsbeloppen.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1919.
KARLSTAD

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

20 Februari.

N:o 2.

Hamnstyrelsens framställning angående ändringar i och tillägg till gällande hamnordning.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen
i Karlstad den 17 september 1918.*

§ 144.

Enligt uppdrag hade hamnkassören och hamnkaptenen inkommit med förslag till vissa ändringar och tillägg i gällande hamnordning, vilket förslag nu genomgicks; och beslöts härefter att till stadsfullmäktige översända det förslag till ändring i angivna delar av hamnordningen, som är detta protokoll bilagt, med hemställan, att fullmäktige ville, efter egen prövning, därå söka Konungens Befallningshavandes fastställelse.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Hamnordning för Karlstad.

Hamnområde.

§ 1.

Mom. 1. Hamnområdet omfattar såväl vatten- som landområde.

Till vattenområde hänföres, vad som nu är eller framdeles kan vardas av Kungl.

Maj:t bestämt.

Vattenområdet omfattar för närvarande, jämlikt Kungl. Brevet den 25 maj 1905, det Klarälven och Hammarösjön tillhörande vattenområde, som begränsas, i norr: av en rät linje, dragen från öster till väster tvärs över Klarälven efter stadsområdets gräns strax norr om Borgmästareholmen; i väster: av en rät linje, dragen från sydligaste spetsen av Lötudden tvärs över den till Skoghall ledande Klarälvsgrenen till Hammarölandet; i söder: av Hammarön; och i öster: av en rak linje, dragen från nordligaste udden av Tynäs å Hammarön till sydligaste udden av fastlandet vid Välsviken.

Vattenområdet indelas i fyra distrikt.

- I. *Älven*, omfattande allt hamnområdet tillhörande vatten i Klarälven med dess utloppsgrenar, jämte angränsande, utom till Hammarösjön och pråmkanalen hörande vatten.
- II. *Inre hamnen*, omfattande inloppskanalen, pråmkanalen och inre hamnbassängen.
- III. *Yttre hamnen*, omfattande det icke förenämnda distrikt tillhörande vatten, som finnes inom en rät linje, dragen mellan Hammars Hammar och sydligaste udden av Gerholmen, samt
- IV. *Redden*, omfattande övriga delar av vattenområdet.

Jämlikt föreskrift i förberörda nådiga brev skall vatten, som hänföres till hamnområdet, men icke gränsar till stadens mark, men därvid möjligen anlagda lastbryggor, i vad angår tillämpningen av denna hamnordning och övriga för hamnen gällande ordningsföreskrifter, lyda under stadens myndigheter.

Mom. 2. Förutom hamnens genom köp förvärvade eller genom fyllningar skapade markområden lyda, i den omfattning stadsfullmäktige besluta, vissa vid vattenområdet belägna, för hamnrörelsen erforderliga och staden tillhöriga landområden under hamnstyrelsens förvaltning. Utav den direkta avkastning, som hamnen kan av stadens mark bereda sig, skall, efter stadsfullmäktiges bestämmande, viss procent erläggas till stadskassan.

Landområdet indelas i:

- a) Lastnings- och lossningsplatser, avsedda för den löpande godstrafiken;
- b) Upplagsplatser och industritomter, avsedda att för längre eller kortare tid upplåtas, samt
- c) Övrigt landområde.

Mom. 3. Hamnen med vad därtill hör förvaltas av en hamnstyrelse. Inom hamnområdet övervakas ordningen av en hamnkaptan med underlydande personal.

Insegling.

§ 2.

Mom. 1. Befälhavare å från Vänerne och skärgården ankommande fartyg åligger, att vid insegling hissa fartygets nationalflagga och att, under tid, som enligt vedertaget bruk är flaggtid, hava den tillsatt, till dess den i § 4 föreskrivna anmälan ägt rum.

Mom. 2. Fartyg, som innebar last av eldfarlig olja eller explosiva varor, åligger att med avseende å insegling i hamnen iakttaga de föreskrifter och försiktighetsmått, som gällande allmänna författningar därutinnan upptaga.

Förtöjning och förhaling.

§ 3.

Mom. 1. Hamnkaptene lämnar anvisning om, varest fartyg, virkesflotte eller timmerbom skall förtöjas, därest förtöjningen ej sker vid strand eller brygga, var-över staden ej förfogar.

Vid anvisande av plats för ankonna fartyg skall avseende i huvudsak fästas vid den ordning, vari de blivit anmälda; börande om möjligt fartyg, som regelbundet trafikera hamnen och särskilt passagerarfartyg, erhålla för året bestämda tilläggsplatser.

Sedan fartyg sålunda anvisats plats, bör det genast dit förhålas och får sedan icke, utan vederbörligt medgivande, vändas eller till annan plats förflyttas. Vad sålunda föreskrivits, gäller dock ej bogseringsfartyg eller mindre passagerareångfartyg, angående vilka hamnstyrelsen äger utfärda särskilda bestämmelser.

Då sådant av förhållandena nödvändiggöres, är fartygsbefälhavare eller flottgodsägare pliktig att på hamnkaptene's order genast till annan plats förhåla. Underlåter någon att härutinnan ofördröjligen efterkomma hamnkaptene's tillsägelse, äger denne losskasta eller kapa förtöjningar, och vare den, som underlåtit vidtaga anbefalld åtgärd, pliktig ersätta all skada, som därav kan bliva en följd.

Mom. 2. Fartyg, flotte eller länsbom får icke så förtöjas, att hinder i trafiken uppstår eller tillgång till landstigningstrappa eller lastbrygga hindras. Varptross eller förtöjning får ej fastsättas annorstädes än uti därtill avsedda järnringar, pällare och dykdalber, med iakttagande tillika att, om nämnda anstalter tillhöra enskild person, dennes samtycke till desamma's begagnande erfordras.

Mom. 3. Vid kaj liggande segelfartyg skall, där ej annorlunda medgivits, hava klyvarbommen toppad eller intagen.

Mom. 4. Fartyg, segel- eller roddbåtar få ej till förtöjande eller förhalande begagna enskildas bryggor utan vederbörande ägares eller rättsinnehavares tillstånd.

Mom. 5. Vid kajerna i inloppskanalen få fartyg icke förtöjas annat än för lastning och lossning. Fartyg skola vid ifrågavarande kajer efter mörkrets inbrott hava en med klart vitt sken lysande lanternorna anbrakt på lämplig plats å fartyget.

Mom. 6. Hamnkaptenen äger att från stadens kajer utvisa fartyg, som utan giltig anledning fördröjer lossning eller lastning och ligger till hinder eller tidspillan för annat fartyg, som behöver plats.

Mom. 7. Lastpräm skall i inre och yttre hamnen säkert förtöjas med för- och aktertåg och får ej läggas så, att därav uppstår hinder för annan fartygstrafik.

Mom. 8. Innehavare av vid kaj belägen upplagsplats äger ej rätt fordra, att fartyg, som skall lasta från eller lossa till platsen, under alla förhållanden erhåller den härför bekvämaste tilläggsplatsen; dock bör hamnkaptenen därutinnan tillmötesgå framställd önskan, om annan trafikants bättre rätt ej trädes för nära.

Anmälan.

§ 4.

Mom. 1. Så snart till hamnområdet ankommet fartyg blivit förtöjt eller förankrat samt, om sådant erfordras, tullvisitation ägt rum, åligger det fartygsbefälhavare att anmäla sig å hamnkontoret och fullgöra de skyldigheter, som jämlikt gällande klareringsordning honom åligga.

Mom. 2. Har fartyg ankommit så sent på dagen, att befälhavare icke kan samma dag infinna sig å hamnkontoret, medan detsamma hålles öppet, eller har ankomsten skett å sön- eller hëlfdag, skall förut omförmälda anmälningskyldighet fullgöras omedelbart efter kontorets öppnande nästföljande söckendag.

Mom. 3. Då fartygsbefälhavare för första gången besöker hamnen och ävenledes så snart hamnordningen ändrats, skall hamnkaptenen avgiftsfritt mot kvitto överlämna ett exemplar av hamn- och klareringsordningen och samtidigt lämna muntligt meddelande om de väsentligaste bestämmelserna rörande anmälan, klarering, lastning och lossning samt om vad som därutöver kan, på grund av erhållna upplysningar om fartyg och last, befinnas nödigt.

Lastning och lossning.

§ 5.

Mom. 1. Vid lastning och lossning i hamnen och på hamnens landområde även-

som vid landtagning, sjöläggning, transport och förtöjning av flottgods samt tillfälliga länsbommars anbringande skola av hamnkaptenen meddelade föreskrifter lända till efterrättelse.

Mom. 2. Angående lossning och lastning av krut, dynamit, eldfarliga oljor eller andra därmed jämförliga explosiva eller eldfarliga ämnen gäller vad allmän författning därom stadgar; och får sålunda lossning och lastning icke ske vid annan plats än som av hamnkaptenen, med polismyndighetens tillstånd, därtill anvisas, varjämte de försiktighetsmått, som av nämnda myndigheter för varje särskilt fall, vare sig i avseende å myckenheten av dylika varor, som var gång får till hamnens kajer uppkomma och där uppläggas eller i andra avseenden kunna föreskrivas, skola noggrant iakttagas.

Mom. 3. Gods, som lossas eller upplägges, skall stuvras så, att det intar minsta rum; det skall uppläggas med omsorg och får ej uppstaplas så högt, att fara för ras, sättning eller förskjutning kan uppstå; det får icke uppläggas på sådant sätt, att kaj därav kan skadas eller så att det blir till hinder för trafik å kaj, gata, väg, hamnspår, trappa, brygga eller dylikt; skolande, därest hamnstyrelsen i allmänhet eller för visst fall meddelat bestämmelser om huru nära kajs ytterkant varor må uppläggas, sådana bestämmelser lända till ovillkorlig efterrättelse. Mellan kajs ytterkant och närmast liggande järnvägsspår, får gods ej utan särskilt tillstånd uppläggas. Gods, som höjer sig över räls överkant, får ej uppläggas inom 2¹/₂ meter från hamnspårs mitt.

Mom. 4. Gods, som från fartyg lossas, skall skyndsamt bortföras. Efter hamnkaptенens beprövande kan gods å tillfällig upplagsplats av 1:a klassen, med undantag för plats framför varuskjul, få kvarligga under högst 5 och å 2:a och 3:e klassen under högst 10 arbetsdagar. Mellan kaj och varuskjul upplossat gods må icke kvarligga mer än 2 arbetsdagar.

På lastningsplats må i allmänhet icke uppläggas mera gods, än som kan samma dag hinna inlastas.

Mom. 5. Hamnstyrelsen äger rätt att kvarhålla gods, till dess ägaren eller hans ombud betalt den hamnavgift, som skall för godset utgå, dock utan ansvar för den försämring av varan, som härigenom uppkommer eller för den förlust eller skada, som eljest kan genom kvarhållandet uppstå. Transport-, magasins- eller andra omkostnader, som härav föranledas, skola ock gäldas innan varan får från hamnen förflyttas.

Mom. 6. Den, som lossar eller lastar, åligger att efter slutat arbete eller eljest, när hamnkaptenen så kan finna skäligt påbjuda, rengöra arbetsplatsen och till anvi-

sat ställe bortföra soporna; likaså skall upplagsplats efter begagnandet genast rengöras av den, som platsen brukat.

Mom. 7. På orätt ställe eller på olämpligt sätt upplagt gods skall efter tillsägelse ofördröjligen bortföras eller omläggas.

Mom. 8. Lossad barlast tillfaller hamnen, så vida ej ägaren vid anmälningen tillkännagivit, att han själv vill förfoga över densamma.

Mom. 9. Därest i fall, som omförmäles i momenten 4, 6 och 7 här ovan, genom hamnens försorg arbete utförts på trafikants eller arrendators bekostnad så är denne därför icke befriad från bötesansvar enligt vad i § 13 säges.

Förekommande av hinder och fara i seglationen och av hamnens uppgrundning.

§ 6.

Nom. 1. Motor-, segel- och roddbåtar få ej korsa in- och utgående fartygs kurslinie så nära, att fara för ombordläggning uppstår.

Mom. 2. Om fartyg eller farkost sjunkit i hamnområdet, äger hamnstyrelsen förelägga vederbörande viss, efter omständigheterna avpassad tid, inom vilken arbetet med upptagandet skall påbörjas för att därefter oavbrutet fortsättas. Om arbetet icke påbörjas inom den förelagda tiden, eller om det efter påbörjandet icke oavbrutet fortsättes på sätt och med den skyndsamhet, som hamnstyrelsen finner med hamnens intressen förenligt, eller om omständigheterna icke tillåta att med upptagandet dröja så länge, som iakttagandet av ovanstående bestämmelser skulle medföra, äger hamnstyrelsen att på ägarens eller befälhavarens bekostnad vidtaga alla nödiga anstalter, utan att några ersättnings- eller skadeståndskrav därför kunna ställas på hamnstyrelsen.

Är varken ägaren eller befälhavaren känd, eller kan icke någon av dem anträffas, eller utebliver likvid, äger hamnstyrelsen att på offentlig auktion försälja fartyget och använda köpesumman så långt den räcker till kostnadens betäckande. Eventuellt överskott redovisas, om rätt ägare anmäler sig.

Mom. 3. Hava varor sjunkit i hamnen (spillgods), få dessa efter anmälan hos hamnkaptenen, upphämtas av den, som styrker sig vara ägare därtill.

Om sjunket gods är till hinder eller fara för trafiken, äger hamnstyrelsen att i fråga om dess upptagande förfara såsom i föregående moment är beträffande fartyg föreskrivet.

Om vederbörande helt och hållet underlåter att upptaga spillgods och sådant verkställs genom hamnens försorg, så är det upphämtade hamnens egendom.

Mom. 4. Har rundvirke eller annat flottgods löst inkommit i hamnområdet, så att, efter hamnkaptensens bedömande, fara eller olägenhet för trafiken därav kan uppkomma, så bör han, därest ägaren eller annan vederbörande, efter därom erhållen tillsägelse, uraktlåter eller icke med tillräcklig skyndsamhet hopsamlar och bortför godset, eller om ägaren icke är känd eller kan anträffas, låta utföra arbetet. Sådant gods, som genom hamnens försorg bergas och omhändertages, äger den, som styrker sig vara ägare därtill, att emot erläggande av bergnings- och förvaringskostnaden utbekomma, om anmälan därom göres inom utgången av det år, under vilket tillvaratagandet ägt rum, i annat fall tillfaller godset hamnen såsom dess egendom.

Mom. 5. Virkesflottar skola vid transport längs segelled hållas vid sidan av denna, och får transport tvärs segelled ej ske, när fartyg nalkas. Virkesflotte får inom hamnområdet ej hålla större längd än 115 meter och få vid transport tvärs segelled icke flere flottor i längd sammankopplas.

Förhalning av virkesflotte i eller till inre hamnen får icke utan särskilt tillstånd äga rum annat än mellan kl. 12 midnatt och kl. 5 f. m.

Mom. 6. Å fartyg, liggande i yttre hamnen annorstädes än vid kaj, virkesflotte eller timmerbom, som ligger förankrad eller är under transport i allmän farled inom hamnområdet, skall under mörker alltid finnas en med klart vitt sken lysande lan-
tärna anbrakt på minst 1½ meters höjd över vattenytan.

Mom. 7. En och samma bogserbåt må ej på samma gång bogsera mer än 3 pråmar.

Mom. 8. Det åligger dessutom en var att inom hamnområdet ställa sig till efterrättelse, vad allmän författning stadgar om åtgärder till förekommande av ombordläggning.

§ 7.

Mom. 1. Den, som oavsiktligt förstör eller flyttar prick, boj eller annat märke, vare skyldig att därom genast göra anmälan hos hamnkaptensens, som har att på den vållandes bekostnad snarast iståndsätta eller flytta märket till dess rätta plats.

Mom. 2. Utan hamnstyrelsens medgivande får i stadens vattenområde eller å hamnens landområde icke pålar eller dykdalber nedslås, bojar utläggas, fyllning eller fördjupning företagas, sand, jord eller sten bortföras, träd eller buskar fällas, fiskredskap, som kan hindra eller försvåra trafiken, utsättas, ledningar utläggas, eller byggnad eller anläggning av något slag utföras.

Mom. 3. På hamnens landområde, i stadens vattenområde eller i farled inom hamnområdet får, evad vattnet är isbelagt eller ej, icke utkastas eller uppläggas bar-

last, sten, sopor, slagg, snö, fyllnadsämnen eller dylikt på annan än av hamnstyrelsen anvisad plats.

Mom. 4. Inom stadens vattenområde får icke utan hamnkaptensens tillstånd upptagas vak i isen eller skridskobana anläggas. Vid sådant tillstånds lämnande skall föreskrivas, att vak skall på betryggande sätt utmärkas eller inhägnas. Vid avloppsutloppen uppkommande öppningar i isen skola av vederbörande inhägnas.

Stängsel kring vakar och skridskobanor, ävensom ruskor för vintervägar eller dylikt, skall av den, som sådant anbrakt, i god tid före islossningen borttagas.

Mom. 5. Den, som idkar fiske i stadens vattenområde, får ej där kvarlämna stenar, stakar och dylikt, utan skall sådant efter slutat arbete upptagas och bortföras.

Mom. 6. Vid lastning och lossning skola lämpliga åtgärder vidtagas till förekommande av spillning i vattnet.

Mom. 7. Endast då sådant är oundgängligen nödigt, såsom vid storm, fartygs förhaling av grund eller dylikt, må tross föras tvärs över hamn eller segelränna. Så vitt ske kan, bör hamnkaptens om sådan åtgärd underrättas, innan den vidtages; påkallas åtgärden av omständigheter, som ej medgiva dylik anmälan före åtgärdens vidtagande, skall meddelande härom så fort ske kan lämnas hamnkaptens.

Förhaling bör, så vitt tross därför blivit fastgjord, utan uppehåll verkställas. När tross finnes sträckt över hamn eller segelled, skall den, för vars räkning sådant skett, dygnet om där hålla vakt, samt efter mörkrets inbrott hava trossen utmärkt medelst en med klart vitt sken lysande lanterna, och, såvitt sig göra låter, genast släcka trossen, då det avspärrade stället skall passeras av annat fartyg.

Eldfaras förebyggande.

§ 8.

Mom. 1. Till förebyggande av eldfara förbjudes:

a) att ombord å fartyg eller farkost koka tjära, beck, olja eller annat eldfarligt ämne; varande dylik kokning tillåten endast på av hamnkaptens anvisad plats, varvid det emellertid alltid åligger den, som uppgjort elden, att fullständigt släcka den innan han från platsen avlägsnar sig;

b) att å hamnens landområde eller inom 1:a, 2:a och 3:e distriktet av hamnområdet lossa skott eller avbränna fyrverkeri, utan vederbörligt tillstånd;

c) att å fartyg, som innehar last av eldfarliga ämnen, såsom krut, hampa, lin, bomull, drev, hö, halm eller dylikt, röka tobak eller elda annat än under ångpanna, så länge lossning eller lastning av sådana ämnen pågår.

Mom. 2. Med högtrycksmaskiner försedda ångfartyg skola inom hamnområdet vid gång inom 200 meter från byggnad, eldfarligt upplag eller anläggning vara försedda med av svenska brandförsäkringsbolag godkända gnistersläckare.

Med kondenseringsmaskiner försedda ångfartyg, som eldas med annat än stenkol, koks eller annat mindre gnistalstrande ämne, skola vara försedda, antingen med i skorstenen insatt spjäll av plåt eller järntrådsduk med 4 maskor pr 25 m/m., eller hava ett vid skorstenens överkant fäst järntrådsskydd med 4 maskor per 25 m/m., och skola sådana fartyg vid gång inom 200 meter från byggnad, eldfarligt upplag eller anläggning iakttaga:

att spjäll hålles stängt,

att sotluckor ej öppnas, medan eld är under ångpanna, samt

att konstlat drag eller s. k. ångsotning ej användes.

Mom. 3. Utom vad här ovan är stadgat, åligger det en var, att i hamnområdet iakttaga all varsamhet och försiktighet med eld och eldfarliga ämnen, så att eldsvåda icke må uppkomma, och att ställa sig till noggrann efterrättelse, vad hamnkaptenen i avseende å eldstäder och eldningssätt kan finna nödigt bestämma, ävensom de särskilda föreskrifter och försiktighetsmått till eldfaras förekommande, som Magistraten kan finna skäligt påbjuda.

Mom. 4. I avseende på inrättande av eldstäder inom hamnens område gäller, vad därom är stadgat i stadens byggnadsordning.

Förhållande vid inträffande fara i hamnområdet.

§ 9.

Mom. 1. Inträffar eldsvåda å fartyg, åligger det befälhavare å alla andra i hamnområdet förlagda fartyg med besättning ombord att, då sådant utan fara för eget fartyg kan ske, genast sända manskap med båtar och redskap för eldens släckning eller det brinnande fartygets uthalande. Befälhavare vare skyldig att, då eld å fartyg utbrutit, därom genast göra anmälan hos hamnkaptenen eller polisman.

Mom. 2. Uppstår annan allmän fara å fartyg inom hamnområdet, vare befälhavare pliktige, att i vad på dem kan ankomma, skyndsamt med sina besättningar vara behjälpliga till densammas avvärjande.

Mom. 3. Befälhavare, som försummar någon av de i denna § meddelade föreskrifter, böte minst 20 kronor.

Särskilda föreskrifter för ångfartyg.**§ 10.**

Mom. 1. Då ångfartyg är förtöjt vid staden tillhörig kaj eller brygga, skall vid rundgående med maskinen minsta möjliga kraft användas. Vid annat fartygs tillläggning eller avgång skall maskinen genast stoppas.

Mom. 2. Ångfartyg, som genom annat fartygs förhållning eller av annan giltig orsak icke kan framkomma, må, då nödtvång förbjuder släckning av för ändamålet begagnade kättingar eller trossar, icke kapa eller spränga dessa, utan avbida passagens klagörande.

Mom. 3. Å ångfartyg, som i inre eller yttre hamnen ligger vid kaj eller brygga eller i lag, vare sotning förbjuden från kl. 5 f. m. till kl. 10 e. m.

Mom. 4. Å ångfartyg, förtöjt vid kaj eller brygga inom hamnområdets 1:a, 2:a eller 3:e distrikt, får signalering med ångvissla ej äga rum annat än då sådant erfordras för att varsko annat fartyg.

Allmänna föreskrifter.**§ 11.**

Mom. 1. Med fartyg förstås i denna hamnordning varje farkost, avsedd att föra passagerare eller last eller att bogsera.

Motorbåt betraktas som ångfartyg.

Mom. 2. Ägare av fartyg, som huvudsakligast användes inom hamnområdet, skall årligen vid seglationens början till hamnkontoret skriftligen angiva detta till namn, nummer och, där avgift för samma skall utgå efter dräktighet, dess tontal.

Om fartyg tillkommit, efter det sådan uppgift lämnats, eller om fartyg bytt ägare, namn eller nummer, eller ommäts, skall anmälan härom genast göras hos hamnkaptenen.

Mom. 3. Hamnstyrelsen äger utfärda föreskrift om den högsta fart, med vilken fartyg får färdas, eller den största maskinstyrka, som får för ett fartygs framdrivande användas i hamnområdet eller del därav.

Oavsett meddelade föreskrifter om maximifart, åligger det alltid fartygsbefälhavare att så avpassa fartygets fart, att skada ej uppkommer.

Mom. 4. Lastemottagare eller lastavsändare, som på förhand blivit underrättad om ett fartygs ankomst, bör, om detta ej har sig fast tilläggsplats anvisad, fortläst

möjligt härom underrätta hamnkontoret, på det att lämplig plats må kunna i tid beredas, och fartyget genast efter ankomsten må kunna utan uppehåll dit förläggas.

Mom. 5. Å fartygs yttersidor skall med tydlig text av minst 5 cm:s höjd an-givas dess namn eller nummer.

Mom. 6. Hamnstyrelsen ikläder sig intet ansvar för å hamnens landområde, varuskjul eller vattenområde befintligt gods.

Mom. 7. Motor-, segel- och roddbåtar få ej inom hamnområdet förtöjas eller å landområdet uppläggas på andra än av hamnkaptenen anvisade platser.

För användande av för sådana båtar avsedda, numrerade och med förtöjnings-anordningar försedda båtplatser, erlägges den avgift, som hamnstyrelsen bestämmer.

Den, som annorstädes än å hamnens slipanläggning vill kölhala eller sjösätta fartyg, göra därom skriftlig ansökan hos hamnstyrelsen.

Mom. 8. Vid alla de tillfällen, då befälhavare ej själv förer befäl å fartyg, vare styrman eller annan, som i befälhavares ställe satt är, underkastad de skyldig-heter och det ansvar, som denna hamnordning bestämmer.

För pråm, färja eller dylikt, där befälhavare ej är anställd, skall ägare fullgöra de skyldigheter, som för befälhavare äro stadgade.

Mom. 9. Uppstår oväsen eller oordning å något i hamnen liggande fartyg, skall hamnkaptenen vid härom erhållen kännedom skyndsamt begiva sig ombord och på lämpligt sätt söka återställa ordningen eller ock förhållandet hos polismyndighet genast anmäla.

Mom. 10. Hamnkaptenen skall från sjöfartens början till dess slut vara att träffa vid hamnen å de tider på dagen, då hans därvaro erfordras. Hamnkontoret skall under seglationstiden hållas öppet å tider, som hamnstyrelsen bestämmer.

Hamnkaptenen och övrig för hamnens ordningsväsende av hamnstyrelsen anställd personal skall under tjänsteutövning bära tjänsten betecknande igenkänningsmärke, som av hamnstyrelsen fastställles.

Mom. 11. Vid slussning skall för slussvaktaren skriftligen uppgivas fartygs ägare, dess namn, dräktighet, last, lastavsändare och lastemottagare, varifrån det kommer och vart det skall gå samt företes behörigt intyg om att utgående hamn-avgifter blivit betalda.

Vid slussning av pråmar och större fartyg, då två slussportar behöva öppnas, är vederbörande besättning skyldig att härvid vara slussvaktaren behjälplig.

Trafikant må ej påkalla slussning mellan kl. 9 på aftonen och 5,30 på för-middagen annat än mot erläggande av den tilläggsavgift, som hamnstyrelsen be-stämmer.

I avseende på kanalbrons öppnande gäller vad hamnstyrelsen förordnar.

Mom. 12. Sker genom fartyg eller annans förvällande skada å kaj, bro, pålarm, kran eller annan hamnen tillhörig byggnad, anläggning eller driftapparat, anställes omedelbart besiktning av hamnkaptenen och hamningeniören, eventuellt med biträde av annan sakkunnig, där endera parten så äskar. Vid denna besiktning, till vilken den, som vållat skadan, kallas att närvara, föres protokoll, vari antecknas, när och huru skadan uppstått, dess omfång och den kostnad, vartill iståndsättandet av det skadade föremålet vid tillfället kan uppskattas. Protokollet upprättas i 2 exemplar och underskrives av samtliga vid besiktningen närvarande. Det ena exemplaret överlämnas till den ersättningskyldige och det andra till hamnkassören.

Det uppskattade ersättningsbeloppet har den vållande att genast erlægga, eller godkänd borgen därför ställa.

Om det efter reparationsarbetets utförande visar sig, att detta kunnat ske för mindre kostnad, än som vid besiktningen antagits, och har betalning erlagts, skall det överskjutande beloppet vederbörande tillhandahållas.

Mom. 13. Det vare förbjudet att inom hamnområdet ombord i fartyg utminu-tera öl till fartygsbesättning eller annan ombordvarande med undantag för fartygsbefälhavare, stewart eller restauratris.

Hamntjänstemännens och de trafikerandes ömsesidiga förhållande.

§ 12.

Mom. 1. Hamnens tjänstemän åtnjuta under tjänsteutövning sådant skydd, som tillkommer dem, som äro förordnade att offentligt tjänsteärende förrätta. Våld och misshandel å och förolämpning emot någon av dem under tjänsteutövning straffas alltså enligt allmän lag om ansvar för brott mot offentlig myndighet.

Mom. 2. Fartygsbefälhavare, förare av pråmar och timmerflottar ävensom en var annan, som begagnar sig av hamnen eller någon dess inrättning äro pliktiga hörsamma hamntjänstemans i tjänsten givna föreskrifter.

Mom. 3. Allt vad hamnkaptenen till befrämjande av behörig ordning och nödig bekvämlighet föreskriver, även i andra fall än denna hamnordning upptager, skola vederbörande ställa sig till efterrättelse.

Mom. 4. Om på grund av denna hamnordnings bestämmelser eller eljest hamnkaptenen anbefallt utförande av visst arbete eller vidtagande av viss åtgärd, och detta icke hörsammas eller icke verkställs med erforderlig skyndsamhet eller på anbefallt

sätt eller om den, som verkställigheten ålegat, icke är känd eller kan anträffas, så äger hamnkaptenen vidtaga alla nödiga åtgärder.

Mom. 5. Den, som förmenar sig hava anledning till klagomål emot hamntjänsteman angående tjänstens utövning, har att skriftligen hänvända sig till hamnstyrelsen, som äger upphäva eller meddela rättelse i fattat beslut eller anbefalld åtgärd.

Besvär över hamnstyrelsens efter sådana klagomål meddelade beslut skola anföras hos magistraten i Karlstad inom 20 dagar efter av beslutet erhållen del.

Åtal och ansvar.

§ 13.

Mom. 1. Hamnens tjänstemän åligger det i främsta rummet att över denna hamnordnings efterlevnad hålla noga eftersyn och att den, som däremot bryter, till laga åtal anmäla, vilken anmälan sker genom hamnkaptenen; dock vare stadens polispersonal därför icke frikallad från den uppmärksamhet på möjliga oordningar, som enligt lag och författningar densamma tillkommer.

Mom. 2. Överträdelse av denna hamnordning, för vilka särskilt ansvar i gällande lag och författning icke finnes föreskrivet, straffas med böter.

Minsta bot vare 10 kronor, där ej annorlunda i hamnordningen finnes för särskilt fall bestämt, och högsta bot 500 kronor, och vare överträdare i varje fall skyldig ersätta vållad skada.

Mom. 3. Då genom hamnens försorg arbete eller åtgärd vidtagits såsom i 12 § 4 mom. sägs, vare den felande skyldig ersätta alla kostnader, som därav kunna bliva en följd.

Mom. 4. Av ådömda böter skola tre fjärdedelar ställas till polismyndighetens förfogande för att kunna användas till uppmuntran av nitiskt arbete i polismyndighetens tjänst och återstoden tillfaller stadens hamnkassa.

Mom. 5. Åtal angående förseelser utföras av allmänne åklagaren i Karlstad.

Klareringsordning

innehållande föreskrifter att lända till efterrättelse vid tillämpningen av gällande hamntaxa.

§ 1.

Mom. 1. Då fartygsbefälhavare, jämlikt hamnordningens 4 §, anmäler sig å

hamnkontoret, skall han, om så äskas, uppvisa fartygets mätbrev och certifikat samt å *anmälningssedel*, som där tillhandahålles, ifylla följande uppgifter:

- a) Fartygets nationalitet, namn, slag, hemort, redarens namn och adress, avgifts- pliktiga nettodräktigheten samt längd och djupgående;
- b) varifrån fartyget kommer;
- c) varest det är förtöjt eller förankrat;
- d) huruvida veterligen någon ombord är behäftad med sjukdom, som kan miss- tänkas vara smittosam, samt
- e) namn på fartygets mäklare eller kommissionär.

Vid samma tillfälle skola på en gång avlämnas antingen samtliga *fraktsedlar* över all den last, som skall utlossas, eller ock en *godsförteckning*, innehållande an- teckning om varans namn och slag, antal, mått eller vikt, samt varumottagarens namn och adress, allt i den mån, dessa uppgifter kunna erhållas av fraktsedel eller annan varan åtföljande handling.

Å fraktsedel eller godsförteckning skall särskilt anmärkas, om gods är tullplik- tigt; likaså skall, om sådant är vid handlingarnas avlämnande bekant, anmälas om och i så fall vad, som av lasten skall lossas annorstädes än på kaj eller brygga.

Anmälningssedel och godsförteckning skall vara av befälhavaren egenhändigt underskriven.

Mom. 2. Från skyldighet att, på sätt i föregående mom. sägs, avlämna anmäl- ningssedel, fritages befälhavare å följande fartyg, då de ej föra betalande passagerare eller avgiftspliktigt gods:

- a) kronans fartyg, som vid ankomsten skola besökas av hamnkaptenen;
- b) dykeri-, hergnings-, lots- och lustfartyg;
- c) fartyg, som erlägga registreringsavgift, för resor inom hamnområdet, även då de föra betalande passagerare;
- d) fartyg, som göra prov- eller besiktningaresor, samt
- e) fartyg, som eljest äro på grund av bestämmelser i gällande hamntaxa från hamnavgift befriade.

Mom. 3. Sedan den i mom. 1 föreskrivna anmälan ägt rum, skall befälhavare infinna sig på hamnkassörskontoret och där avlämna anmälningssedeln samt erlägga de avgifter, som på honom ankomma,

Då varor äro ställda till order och då ett godsparti är sammanlagd för flera mottagare och det icke kan styrkas, huru mycket, som tillkommer en var godsägare, åligger det fartygets befälhavare att själv erlägga hamnavgiften för hela partiet, med rättighet att av vederbörande godsägare söka ersättning.

Mom. 4. Innan fartyg får från hamnen avgå, skall, där ej hamnstyrelsen anorlunda medgivit, befälhavare å hamnkotoret, med företende av hamnkassörens kvitto, styrka, att fartyget åliggande avgifter blivit betalda samt lämna uppgift om, vart-hän fartyget skall härifrån avgå, all den last, fartyget här intagit, till namn och slag, antal, mått eller vikt, samt lastavsändarens namn och adress, allt i den mån dessa uppgifter kunna erhållas av fraktsedel eller annan varan åtföljande handling. Dessutom skall uppgivas, vad som av lasten skall lossas å utrikes ort och vad som inlastats, utan att därvid hava förts över kaj eller brygga.

Fartyg, som gör regelbundna resor mellan hamnen och viss annan ort efter en på förhand kungjord och hamnstyrelsen delgiven plan (turlista) eller som i sådant fartygs ställe insättes i dylik reguljär fart, må medgivas rätt att insända uppgift över här intagen last inom loppet av åtta dagar efter det fartyget från hamnen avgått. Har ingen last intagits, skall meddelande härom likväl insändas.

Mom. 5. Fartygsbefälhavare må för fullgörande av sina åligganden enligt denna klareringsordning använda kommissionär, mäklare eller annan ställföreträdare, men vare därför ej frikallad från ansvar för fel eller försummelse.

§ 2.

Den, som sjöledes avsänder gods, skall snarast möjligt och sist inom tre dagar efter det godset skeppats, till *hamnkassörskotoret* ingiva *godsförteckning*, innehållande uppgift om: dag för inlastningen, fartygets namn, godsets namn och slag samt antal, mått eller vikt, allt efter som det för hamnavgiftsberäkningen efter gällande taxa erfordras, godsets lossningsplats samt vad som inlastats, utan att därvid hava förts över hamnen tillhörig kaj eller brygga.

I fråga om uppgifter över trälaster, som mätas och justeras vid utlossningen, skall den kvantitet, som vid uppmätningen ej tages som god vara, angivas såsom ved.

§ 3.

Mom. 1. Emottagare och avsändare av *massgods* skola snarast möjligt och sist inom tre dagar, efter det godset utlossats eller inlastats, med företeende av fraktsedel eller annan handling, som godset rör, å *hamnkassörskotoret* erlægga belöpande hamnavgifter.

I Karlstad bosatta, större emottagare och avsändare av *styckegods*, såsom affärsmän och industriidkare, skola betala hamnavgift *omedelbart* efter däröver erhållen räkning.

Tillfälliga och utom staden boende trafikanter, som icke här hava kommissionär, skola mot hamnkassörens kvitto betala hamnavgift, innan godset från hamnen avföres.

Hamnstyrelsen äger att, då den så finner lämpligt, även för andra fall bestämma, att hamnavgift skall vara betald eller godkänd säkerhet därför ställd, innan gods, vare sig inkommande eller utgående, massgods eller stykegods, får från hamnen avföras.

Mom. 2. För trävaror, som flottledes hitföras och landtagas för att undergå förädling och därefter över hamnen skeppas, erlägges hamnavgift för den förädlade varan vid dess skeppning, liksom ock för de vid förädlingen uppkomna biprodukterna.

För flottledes inkommande trävaror, som landtagas utan att sedermera sjöledes utgå, erlägges hamnavgift såsom för lossat gods.

Mom. 3. I de fall, då vikt utgör grund för beräkning av hamnavgift, bör avgiften utgå efter varans nettovikt, så att för taran eller yttre omslaget avgift ej erlägges. Med tara förstås dock icke det närmaste omslaget t. ex. buteljer och kärl för flytande varor, burkar för ansjovis, fat för såpa eller färg o. s. v., som sålunda medräknas i varans vikt. Är vikten uppgiven endast i brutto, erlägges avgiften oavkortad enligt den uppgivna kvantiteten.

§ 4.

I fråga om mått och vikt skall detta å godsförteckning angivas i svenskt sådant.

§ 5.

För bogserad pråm eller flotte åligger det befälhavaren å bogseringsfartyg att fullgöra de åligganden, som äro i § 1 föreskrivna.

§ 6.

Befälhavare å fartyg, som på regelbundna, förut kungjorda tider besöker hamnen, ägare eller förare av ångslup eller pråm, som oftare anlöper hamnområdet, liksom ock godsemottagare och godsavsändare må, uppå därom gjord ansökan, medgivas rätt att, under de villkor, hamnstyrelsen kan finna skäligt föreskriva, ingiva godsförteckning eller inbetala hamnavgifter en eller flera gånger under kalendermånad.

§ 7.

För begagnande av upplagsplatser, kranar, varuskjul eller andra hamnens inrättningar erlägges betalning i den ordning, som härför behörigen fastställda föreskrifter och taxor stadga.

§ 8.

Alla uppgifter och inlagor till hamnen skola, då formulärblanketter finnas och tillhandahållas, avfattas å eller i överensstämmelse med dessa.

§ 9.

En var, som fraktar, avsänder, emottager, upplägger eller flottar gods i hamnen vare skyldig att, efter anmodan, förete lastbok, fraktsedel, räkning, utlossningskvitto, viktnota eller anuan handling, som godset rör, och att eljest om detsamma lämna alla de upplysningar, om så äskas skriftliga, som hamntjänsteman i tjänsten påfordrar.

§ 10.

Mom. 1. Uppstår anledning ifrågasätta riktigheten av lämnade uppgifter om mängden och beskaffenheten av gods, äge hamnkassören låta genom mätning, vägning eller annat lämpligt sätt skaffa sig visshet om rätta förhållandet. Kostnaden för sådan undersökning drabbar, om uppgifterna befinnas riktiga, hamnkassan, men i annat fall den felande.

Mom. 2. Beträdes någon med att hava uppsåtligen lämnat oriktig eller vilseledande uppgift, eller uraktlåter fartygsbefälhavare att utan tillstånd före fartygets avgång inbetala alla honom åliggande avgifter, vare han, där ansvar enligt strafflagen icke yrkas, skyldig att betala ett belopp, motsvarande femdubbel avgift, för vad han sökt undandölja eller undandraga sig, eller som han oriktigt uppgivit.

§ 11.

Det åligger närmast hamnkassören att över denna klareringsordnings efterlevnad hålla noga tillsyn och att förbrytelser däremot till laga åtal anmäla.

I övrigt gälle i tillämpliga delar i fråga om åtal och ansvar, vad som stadgas i hamnordningens 13 §.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 december 1918.

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över ett av hamnstyrelsen till fullmäktige överlämnat förslag till vissa ändringar och tillägg i gällande hamnordning.

I anledning av bestämmelserna i föreslagna § 8 om eldfaras förebyggande hade kammaren ansett sig böra inhämta yttrande från brandstyrelsen, och hade sådant nu inkommit av innehåll, att brandstyrelsen för sin del icke hade något mot förslaget att erinra.

Utan att själv vilja föreslå någon förändring i formuleringen, ansåg sig drätsel-

kammaren böra påpeka, att avfattningen av förslagets § 7 mom. 4 möjligen kunde giva anledning till kollision med stadgandet i § 7 av ordningsstadgan för rikets städer oeh § 4 i Magistratens ordningsföreskrifter för staden av den 27 Maj 1907.

Till förtydligande av § 12 mom. 3 ville drätselkammaren föreslå, att efter ordet "bekvämlighet" inskjutas orden "inom hamnområdet."

Som drätselkammaren i övrigt ej fann anledning till anmärkning mot förslaget, beslöt kammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte

dels för sin del godkänna den av hamnstyrelsen jämlikt dess beslut den 17 September 1918, § 144, antagna omredigeringen av hamnordningen med ovan angivna ändring i § 12 mom. 3;

dels ock å sålunda beslutade ändringar i hamnordningen söka Konungens Befallniugshavandes fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem :
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1919.*

§ 20.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva utlåtande över ett av hamnstyrelsen den 17 september 1918 antaget och till stadsfullmäktige överlämnat förslag till vissa ändringar och tillägg i gällande hamnordning.

I häröver avgivet utlåtande hade drätselkammaren, med tillstyrkande av förslaget i övrigt, hemställt att till förtydligande av § 12 mom. 3 måtte efter ordet "bekvämlighet" inskjutas orden "inom hamnområdet".

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte *dels* för sin del godkänna den av hamnstyrelsen jämlikt dess beslut den 17 september 1918 antaga omredigeringen av hamnordningen med av drätselkammaren däri föreslagen ändring i § 12 mom. 3, *dels ock* å sålunda beslutade ändringar i hamnordningen söka Konungens Befallningshavandes fastställelse.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Belysningsstyrelsens framställning angående ändring av vissa av elektricitetsverkets tariffer.

Utdrag ur protokoll hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 2 december 1918.

§ 2.

Belysningsingenjören hade till styrelsen inlämnat förslag till ändring av elektricitetsverkets tariffer A², B, D¹, D², D³ och C, vilket förslag nu av styrelsen granskades; Och beslöts att med tillstyrkande därav hos stadsfullmäktige anhålla, att ifrågakvarande tariffer måtte varda ändrade i överensstämmelse med bilagda, av motivering åtföljda förslag.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Till styrelsen för Karlstads Elektricitetsverk.

Förslag till ändring av elektricitetsverkets tariffer A², B, D¹, D², D³ och C.

Efter en ingående granskning av verkets tariffer har jag funnit, att åtskilliga ändringar i dessa böra vidtagas dels med hänsyn till nuvarande förhållanden dels på grund av tariffernas verkningssätt, som jag under de senaste årens driftsresultat kunnat konstatera.

I. Beträffande taxan A², ljusackord.

Ackordet för belysning utgår nu med 3:— kronor per enhet om 10 watt, d. v. s. att en 10-ljuslampa kostar 4:50 kronor per år, en 16-ljuslampa 6:— kronor och en 25-ljuslampa 9:— kronor per år.

För kontrollering av ackordets storlek uppsattes en s. k. strömbegränsare, för vilken avgift dock ej uttages.

Med denna tariff avsåg man belysningen i mindre lägenheter, där det vanliga mätning förfarandet med en kilowattmemetare skulle bliva för omständigt och tungrott ur administrationssynpunkt. Vid ackordsbeloppets fastställande utgicks ifrån det förhållandet, att vid en antagen medelanvändningstid per lampa av 800 timmar per år skulle ackordspriset motsvara belysningsavgiften efter det då rådande kilowattimmepriset.

Nu har dock erfarenheten visat, att bränntiden är längre än 800 timmar — i många fall ända till 2,000 timmar, och jag är övertygad därom, att medelbränn-

tiden är minst 1,200 timmar per år. Denna medelbräntid motsvarar en kilowattimförbrukning av 12 kw. vid varje enhet om 10 watt, som med nu gällande kilowattimmepris motsvarar en årskostnad av 4:80 kronor i stället för den hittills debiterade av 3:— kronor. Tager man så hänsyn till verkets årliga utgift för strömbegränsaren, blir inkomsten för strömmen endast 2:70 kr. per 10 watt. Denna kostnad motsvarar således endast 29 öre per levererad kilowattimme.

En förhöjning av ackordspriset är på grund av nämnda förhållande behöflig. Jag föreslår en förhöjning till 3:50 kronor per 10 watt för belysning i lokaler med normalt dagsljus. För ackordsbelysning i trappor, källare och vindar och därmed jämförliga lokaler föreslår jag en förhöjning till 4:— kronor per 10 watt. Vidare anser jag det lämpligt, att styrelsen äger rätt ytterligare höja ackordets storlek från fall till fall vid belysning i rum, som ej äger normalt dagsljus eller där bräntiden kan antagas bliva avsevärt lång.

Som jämförelse har jag inhämtat upplysningar om ackordspriser vid följande kommunala verk:

Upsala, föreslaget ackordspris från 1/1 1919	4:—	kr.	per 10 watt
Örebro	3:30	»	»
Falun	3:50	»	»
Hernösand	5:—	»	»
Göteborg, nu gällande	3:50	»	»
Malmö	3:93	»	»
Borås	4:—	»	»
Eskilstuna	3:50	»	»

II. *Beträffande taxan B. motorkraft enligt kilowattimmemätare för motorer intill 3 hkr.*

Strömavgiften utgår nu med 22 öre per kw. för såväl växelström som likriktad ström.

Denna tariff är avsedd för motorer med mera tillfällig drift och den årliga avgiften per hkr. är ganska ringa.

Ehuru drifttiden är kort, orsaka dessa motorer verket dock relativt stora kostnader, icke så mycket beträffande energiutgifter, som fastmer för ledningsnätets amortering och detta speciellt vid avgreningsledningarna från stamledningarna. Då motorerna kunna antagas vara inkopplade växelsvis, blir den samtidiga belastningen å *stamledningarna* ej stor relativt det sammanlagda motorhästkraftbeloppet, detta förhållande gäller däremot ej för avgreningsledningarna med ett fåtal motorer. Dylika avgreningsledningar, där belysning samtidigt förekommer, måste

dimensioneras med hänsyn till motorbelastningen för att motorerna ej skola orsaka blinkning i ljuset.

Enligt min åsikt är kilowattimmepriset för lågt för att täcka nämnda ledningsutgifter. Jag föreslår därför en höjning till 25 öre per kwt. för växelströmsnätet och till 30 öre per kwt. för likströmsnätet, vilket senare dessutom drager större kostnader än det förra. Rabatt vid högre förbrukning bör ej lämnas. För långvarig drift av motorer kan abonenten med fördel övergå till taxan D².

III. *Beträffande taxan D¹ motorkraft med årsabonnemang.*

Nu gällande ackord äro:

för	1 till	3 hkr.	165:—	kronor	per	hkr.	och	år
»	3 »	6 »	145:—	»	»	»	»	»
»	6 »	10 »	140:—	»	»	»	»	»
»	10 »	30 »	135:—	»	»	»	»	»
»	30 »	50 »	125:—	»	»	»	»	»

Tariffen är avsedd för motorabonnemang med lång utnyttningstid. Kilowattimmepriset blir lägre, ju mer motorn användes, och detta är ju rättvist. Däremot är det ej rätt, att hästkraftpriset skall vara oförändrat, d. v. s. att totalkostnaden per hkr. skall vara densamma för kort som lång drifttid.

Tariffornen bör vara sådan, att vid ökad drifttid skall kilowattimmepriset visserligen sjunka men däremot den totala kostnaden per hkr. stiga. Ett dylikt förhållande ernås med den numer allmänt införda tariffen med en grundavgift per hkr. och en förbrukningsavgift per kwt.

Vid bestämmande av proportionerua mellan grundavgift och förbrukningsavgift har jag utgått ifrån att bibehålla det totala kilowattimmepriset vid en enligt statistiken beräknad medelutnyttningstid, m. a. o. att vid denna utnyttningstid är det totala kilowattimmepriset oförändrat i den nuvarande och den föreslagna tariffen. Den sålunda konstruerade tariffen skulle bliva följande:

vid	1 till	3 hkr.	110:—	kr.	per	ansluten	hkr.	och	år	+ 5 öre	per	kw.
»	3,5 »	10 »	100:—	»	»	»	»	»	»	+ 5 »	»	»
»	10,5 »	20 »	90:—	»	»	»	»	»	»	+ 5 »	»	»

För anslutning över 20 hkr. bör avgiften bestämmas från fall till fall.

IV. *Beträffande taxan D², nattenergi för motordrift.*

På grund av ovannämnda förändring bör taxan D² annulleras och pris lämnas från fall till fall.

V. Beträffande taxan D³ för motorkraft intill 10 hkr.

Nu gällande tariff utgår med 44: — kronor per installerad hkr. och år samt en förbrukningsavgift av 8 öre per kw.

Tariffen är avsedd att bilda en övergång från taxan B med kort drifttid å motorn till taxan D¹ med lång drifttid.

Vid en jämförelse med taxan D¹ skulle man hava anledning tro, att det totala kilowattimmetriset skulle bliva högre vid lång utnyttningstid. Så är dock ej fallet. Inom de gränser man praktiskt kan använda kraften, är taxan D³ faktiskt gynnsammare än taxan D¹, m. a. o. att för motorer intill 10 hkr., som är maximalanslutningen för taxan D³, skulle det vara meningslöst att använda sig av taxan D¹, då taxan D³ i sig innesluter förmånerna i båda dessa tariffformer. Orsaken till detta förhållande beror på en oriktig proportion mellan grundavgiften och förbrukningsavgift.

Jag föreslår därför, att grundavgiften sänkes till 40: — kr. per ansluten hkr. och att förbrukningsavgiften höjes till 12 öre per kw. Det totala kilowattimmetriset blir i denna form något lägre vid kortare drifttid och något högre vid längre tid än i den nuvarande formen.

VI. Beträffande taxan C för värmeenergi till rumsuppvärmning.

Nu gällande tariff utgår med 25: — kronor per ansluten kilowatt och år med begränsning av tiden till mellan kl. $\frac{1}{3}$ 10 e. m. och kl. $\frac{1}{3}$ 7 f. m. Hyran för kontrollapparaten har hittills utgått med 5: — kronor per år.

Med värmeackordets införande avsåg man uppvärmning i rum eller lokaler, som saknade möjlighet att på annat sätt tillfredsställande kunna hållas varma. Någon konkurrens med vanliga uppvärmningsmetoder avsåg man däremot ej. Energin skulle tagas från den då till viss kvantitet tillgängliga överskottskraften, varför priset också sattes så lågt som 25: — kronor per kilowatt.

På grund av under de senare åren stegrade kostnader för underhåll och tillsyn ävensom avsevärda kostnader för bränsle vid tillfällen av fel å kraftledningen från vattenkraftstationen är energidistributionen enligt denna taxa för verket förlustbringande. Jag föreslår därför en höjning av hyran för kontrolluret till lägst 15: — kronor och för energien till 30: — kronor per kw. och år. Vidare anser jag det vara lämpligt fixera användningstiden under året från 1 januari till 15 maj och 1 oktober till 31 december.

Som jämförelse hänvisar jag till följande uppgifter:

Upsala: Anslutnings- och mätaravgift 25: — kr. per år plus 25: — kr. per kilowatt plus 1 öre per kilowatt.

Falun: 35: — kr. per kilowatt plus mätarehyra.

Eskilstuna: 25: — kr. per kilowatt plus 2 öre per kilowatt plus mätarhyra med
12: — kr.

Göteborg: 25: — kr. per kilowatt plus 1 öre per kilowatt plus mätarhyra.

Om dessa ändringsförslag vinna styrelsens gillande skulle återopade tariffer i verkets taxa få följande lydelse:

Taxa.

A^a. Vid användandet av strömbegränsare (ackordsmätare), för lokaler med normal dagsbelysning 3:50 kronor per år och varje enhet om 10 watt, för källare, vindar, trappor och därmed jämförliga lokaler 4: — kronor per år och varje enhet av 10 watt. För lampor med lång bränntid bestämmes priset från fall till fall av belysningsstyrelsen. Högsta tillåtna ackord inom samma lägenhet är 100 watt.

B. Avgiften för energi till motordrift upp till 3 hkr. är 25 öre per kilowatt å växelströmsnätet och 30 öre per kw. å likströmsnätet.

C. Avgiften för under natten ($\frac{1}{2}$ 10— $\frac{1}{2}$ 7) förbrukad energi för värmeändamål är 30: — kr. per ansluten kw. och år. Värmesäsongen räknas från 1 oktober till 15 maj. Mätarehyran lägst 15: — kr. per år.

D. Avgiften för energi till motordrift å växelströmsnätet är antingen

1. en grundavgift av 110: — kr. per ansluten hkr. och år för	1—3 hkr.
» » » 100: — » » » » » » » »	3 $\frac{1}{2}$ —10 »
» » » 90: — » » » » » » » »	10 $\frac{1}{2}$ —20 »

samt dessutom en förbrukningsavgift av 5 öre per uttagen kw.

eller för motorer om högst 10 hkr.

3. en grundavgift av 40: — kronor per ansluten hkr. och år samt dessutom en förbrukningsavgift av 12 öre per kw.

Karlstad den 30 november 1918.

J. THALÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 13 januari 1919.

§ 17.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över belysningsstyrelsens förslag till ändring av elektricitetsverkets tariffer.

I detta ärende hade från belysningsstyrelsen nu inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

» Utdrag av protokoll hållet vid sammanträde
in capsulam med belysningsstyrelsen i Karlstad den
13 januari 1919.

§ 1.

Vid sitt sammanträde den 2 december 1918 § 2 i protokollet beslöt styrelsen begära stadsfullmäktiges medgivande att ändra taxorna D¹ och D².

Sedan det emellertid nu blivit känt, att proposition kommer att av regeringen föreläggas årets riksdag om införande av lagstadgad åtta timmars normalarbetsdag, och ett antagande av nämnda lagförslag kan tänkas komma att utöva stor inverkan å olika industriers kraftförbrukning eller i varje fall åstadkomma förskjutning i tiderna för kraftförbrukningen, beslöt styrelsen att hos drätselkammaren, där ärendet för närvarande föreligger på remiss från stadsfullmäktige, hemställa, att förslaget, i vad detsamma berör ovannämnda taxebestämmelser, tills vidare må få vila.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.»

Då de föreslagna höjningarna syntes drätselkammaren skäliga, beslöt kammaren, med biträdande av vad belysningsstyrelsen föreslagit, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att elektricitetsverkets taxa med avseende å tarifferna A², B, C och D³, får följande lydelse:

- » A². Vid användandet av strömbegränsare (ackordsmätare), för lokaler med normal dagsbelysning kr. 3: 50 per år och varje enhet om 10 watt, för källare, vindar, trappor och därmed jämförliga lokaler kr. 4: — per år och varje enhet av 10 watt. För lampor med lång bränntid bestämmes priset från fall till fall av belysningsstyrelsen. Högsta tillåtna ackord inom samma lägenhet är 100 watt.
- B. Avgiften för energi till motordrift upptill 3 hkr. är 25 öre per kwt. å växelströmsnätet och 30 öre per kwt. å likströmsnätet.
- C. Avgiften för under natten (kl. ¹/₂ 10 e. m.—¹/₂ 7 f. m.) förbrukad energi för värmeändamål är kr. 30: — per ansluten kw. och år. Värmesäsongen räknas från den 1 oktober till den 15 maj. Mätarehyran lägst kr. 15: — per år.

D⁹. För motorer om högst 10 hkr. en grundavgift av kr. 40:— per ansluten hkr. och år samt dessutom en förbrukningsavgift av 12 öre per kwt.; att taxan i övrigt tills vidare bibehålles oförändrad; samt att de sålunda angivna ändringarna i taxan skola tillämpas från och med den 1 januari 1919.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1919.

§ 21.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva utlåtande över av belysningsstyrelsen jämlikt dess protokoll den 2 december 1918; och den 13 januari 1919 föreslagna ändringar av elektricitetsverkets tariffer, i vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat yttrande.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag angående ny taxa för vattenavgifter.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 27 januari 1919.

§ 48.

Från stadsfullmäktige hade till drätselkammaren inkommit en så lydande skrivelse:

«Till Drätselkammaren.

Sedan stadsfullmäktiges beredningsutskott i samband med sitt utlåtande över stadens utgifts- och inkomststat för innevarande år framhållit önskvärdheten av att

vattenavgifterna höjdes, i sådant avscende föreslagit en ökning av rumsavgiften till 5 kronor och av avgiften efter mätare till 25 öre per kubikmeter, få stadsfullmäktige härmed, jämlikt sitt beslut den 30 december 1918, anmoda drätselkammaren att i ärendet verkställa utredning och avgiva förslag.

Karlstad den 7 januari 1919.

Å Stadsfullmäktiges vägnar:

PER CLARHOLM.

Elias Stenius».

I anledning härav hade kammaren uppdragit åt vattenverkets föreståndare att inkomma med utredning och förslag i ärendet, till fullgörande av vilket uppdrag denne nu överlämnade ett förslag till ny taxa för vattenavgifter

Förslaget genomgicks och granskades av drätselkammaren utan anmärkning, och skulle detsamma såsom drätselkammarens förslag i ärendet överlämnas till stadsfullmäktige.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Förslag till ny taxa för vattenavgifter.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

För yttrande har till mig överlämnats stadsfullmäktiges till drätselkammaren ställda skrivelse av den 7 jan. 1919, vari drätselkammaren anmodas att verkställa utredning och inkomma med förslag till höjning av vattenavgifterna. Med anledning härav får jag anföra följande:

Före 1 jan. 1918 har sedan flera år tillbaka vattenledningsverket debiterat vatten enligt följande taxa med de rabatter å genom mätare serverat vatten, som framgå av bilaga 1.

För vatten till hushålls- eller därmed jämförligt behov årligen 3 kr.

För varje inom egendomen varande boningsrum, kök, badrum, tvättstuga, ämbets-, kontors- och försäljningsrum, ävensom för varje med fönster å yttervägg eller tak samt anordning för uppvärmning försedd tambur, verkstads- eller fabriksrum.

För vattenkastare å gård, där vattenledning i huset icke finnes, beräknas avgiften lika, som om ledningen blivit i huset införd

För vattenklosett, ansluten till septic tank, årligen 6 kr.

För vattenklosett, utan septic tank, årligen 10 »

För vatten till häst- eller nötkreatur årligen för varje kreatur.....	2 »
För vatten till rengöring av åkdon med 4 hjul	3 »
» » » » » » » » 2 »	1 »
För arbetsåkdon ingen avgift, och i fråga om avgift för vatten till flera än 2 åkdon särskild överenskommelse.	
För vattning av gräsmattor och planteringar ävensom för spolning av gårdar årligen, om slang användes pr kvadratmeter utan slang dito	5 öre 2 »
För vatten till byggnadsarbete för varje tusen tegel.....	60 »
För vatten, som enligt vattenmätare åtgått pr kubikmeter	20 »
Vid större förbrukning efter mätare har rabatt av styrelsen medgivits.	

För vatten till andra än här ovan icke nämnda ändamål har överenskommelse i varje särskilt fall träffats.

Genom beslut av 20 dec. 1917 beslöto Stadsfullmäktige följande höjningar i denna taxa:

Rumsavgiften för alla i taxan nämnda rum utom badrum höjdes från 3 till 4 kronor.
Avgiften för badrum, höjdes från 3 till 10 kr.
» » W. C. med tank » 6 » 10 »
» » W. C. utan tank » 10 » 15 »
Alla rabatter å vatten serverat genom mätare borttogos.

De för vattenledningsverkets ekonomi viktigaste av dessa å-priser äro rumsavgiften och priset för vatten genom mätare.

Efter rumsavgift debiteras övervägande delen av s. k. hushållsförbrukningen. Eftermätning debiteras industriell förbrukning, de flesta offentliga institutioners förbrukning (bl. a. Värmlands regemente, Länslasarettet, Statens Järnvägar), vatten till hotell- och restaurangrörelse samt en obetydlig del av hushållsförbrukningen. Jämförelse mellan de nämnda taxorna visar att hushållsvattnet genom den företagna höjningen ökades med $33\frac{1}{3}$ % under det att priset å det efter mätning debiterade vattnet för de minsta förbrukarne blev orubbat och för den större industriella förbrukningen ökades med upp till 25 %. Höjningen betraktades vid tidpunkten för dess tillkomst såsom provisorisk för att täcka de ökade utgifterna till avlöningar och dyrtidstillägg. Då den nu synes tendera att bliva av mera permanent karaktär är av vikt att en reglering av förhållandet mellan rumsavgiften och avgiften för det mätta vattnet äger rum. I och för en eventuell höjning av vattenavgifterna får jag då föreslå följande tvenne alternativ:

Alternativ 1.

Avgiften för vatten förbrukat genom mätare höjes till 27 öre pr m³ utan rabatt
Alla övriga avgifter bibehållas lika med de 20
dec. 1917 beslutade.

Alternativ 2.

Rumsavgiften höjes till pr rum	kr. 4:50
Vatten förbrukat genom mätare höjes till	30 öre pr m ³ utan rabatt
Avgifterna för badrum och W. C. bibehålles vid de	
20 dec. 1917 beslutade eller alltså :	
För badrum	kr. 10:—
» W. C. med tank	» 10:—
» W. C. utan tank	» 15:—

Alla övriga speciella å-priser samt s. k. ackordspris, tillkomna genom särskild överenskommelse, höjas med 50 % å de belopp, vartill de år 1917 debiterades.

Genom dessa höjningar kan man beräkna att stads-kassan genom vattenledningsverket skulle tillföras följande ökade inkomster:

<i>genom alternativ 1 pr år:</i>	C:a kr. 8,000:—
<i>genom alternativ 2 pr år:</i>	
Rumsavgifternas höjning	kr. 5,500:—
Kubikmeterprisets höjning	» 12,000:—
Övrig höjning	» 2,500:—
	<u>kr. 20,000:—</u>

För 1919 kan emellertid dylik inkomstökning endast beräknas för högst 3 kvartal, under förutsättning att stadsfullmäktige fattar beslut om eventuell höjning å sitt sammanträde i februari, d. v. s. enligt alt. 1 c:a kr. 6,000:— och enligt alt. 2 i runt tal c:a kr. 16,000:—.

Vid tidpunkten för uppgörande av Vattenledningsverkets stat för 1919 beräknades att med bibehållande av de avgifter, som tillämpats under 1918, brist i staten skulle uppstå med kr. 5,930:—. Härvid beräknas att avlöningar och dyrtidstillägg skulle för 1919 utgå med samma belopp som 1918.

Enligt dessa förutsättningar vore alltså en höjning av taxan enl. alt. 1 tillräcklig för att få inkomsterna att täcka utgifterna.

Efter vad man nu har anledning förmoda kommer emellertid en ytterligare avsevärd ökning i såväl avlöningar som dyrtidstillägg att erfordras för 1919. Under sådana förhållanden blir nödvändigt med en större höjning i avgifterna, om man fortfarande vill hålla på den hittills praktiserade regeln, att vattenavgifterna böra täcka vattenledningsverkets utgifter.

Med hänvisning till föregående utredning får jag därför tillstyrka att drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige:

att vattenavgifterna för 1:sta kvartalet 1919 debiteras enligt samma taxa som för 1918 samt

att vattenavgifterna fr. o. m. 2:ra kvartalet 1919 och tillsvidare debiteras enligt förutnämnda förhöjda taxa, alternativ 2.

Karlstad den 25 jan. 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Bil. 1.

Karlstads Vattenledningsverk.		Rabatter å förbrukat vatten 1917.	
Då förbrukningen uppgår till		2,500 kbm. beviljas 4 proc. rabatt	
»	»	3,000	4 ¹ / ₂
»	»	3,500	5
»	»	4,000	5 ¹ / ₂
»	»	4,500	6
»	»	5,000	6 ¹ / ₂
»	»	5,500	7
»	»	6,000	7 ¹ / ₂
»	»	6,500	8
»	»	7,000	8 ¹ / ₂
»	»	7,500	9
»	»	8,000	9 ¹ / ₂
»	»	8,500	10
»	»	9,000	10 ¹ / ₂
»	»	9,500	11
»	»	10,500	13
»	»	13,500	15
»	»	15,500	17
»	»	17,500	19
»	»	19,500	20

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1919.*

§ 22.

Sedan stadsfullmäktige den 30 december 1918 anmodat drätselkammaren att verkställa utredning och avgiva förslag angående ifrågasatt höjning av vattenavgifterna, hade vattenverkets föreståndare, efter uppdrag av drätselkammaren, utarbetat två alternativa förslag till dylika höjningar; och hade kammaren däref- ter, jämlikt sitt beslut den 27 januari 1919, till stadsfullmäktige överlämnat förslaget med förordande av alternativ 2 i detsamma.

Utskottet, som icke fann anledning till erinran mot vad kammaren sålunda föreslagit, beslöt att i överensstämmelse därmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att vattenavgifterna för första kvartalet 1919 debiteras enligt samma taxa som för år 1918.

samt att vattenavgifterna från och med andra kvartalet 1919 och tillsvidare debiteras enligt ovannämnda av vattenverkets föreståndare uppgjorda förslag, alternativ 2.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Hälsovårdsnämndens framställning angående beredande av bostad åt t. f. förste stadsläkaren.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 december 1918.

§ 3.

Angående beredande av bostad åt t. f. förste stadsläkaren hade från Hälsovårdsnämnden inkommit en så lydande framställning:

«Till Drätselkammaren i Karlstad.

I betraktande av den synnerliga angelägenheten att få en läkare hit till staden har hälsovårdsnämnden sökt förmå lämplig person att mottaga det förordnande som förste stadsläkare, som doktor Severin numera icke anser sig hinna sköta. Den största svårigheten därvid har varit bristen på rum.

Nämnden har emellertid nu utsikt att få lämplig och kompetent person, om våning kan anskaffas. En dublett i staden kan fås för mottagningar, och familjebostad skulle kunna beredas på Marieberg, om kammaren ville gå i författning om dess reparation.

Hälsovårdsnämnden ber därför få hemställa, att Drätselkammaren ville snarast gå i författning om reparation av våningen å Marieberg och medgiva dess uthyrande till blivande t. f. 1:ste stadsläkaren.

Nämnden påpekar sakens synnerligen brådskande beskaffenhet, då den till för-

ordnandet påtänkte har för utsikt att söka annan befattning, om han icke inom allra närmaste tiden blir tillförsäkrad familjebostad här.

Karlstad den 21 december 1918.

På Hälsovårdsnämndens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren uppdraga åt herrar vice ordföranden och Nyberg att i samråd med hälsovårdstillsyningsmannen Olov Flodin söka på lämpligaste sätt ordna ifrågavarande bostadsfråga.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 13 januari 1919.*

§ 18.

I ärendet under § 3 i drätselkammarens protokoll den 23 december 1918 angående hälsovårdsnämndens framställning om åtgärder för beredande av bostad åt t. f. förste stadsläkare meddelade herr ordföranden, att de av kammaren utsedde kommittéerade funnit den som läkarebostad ifrågasatta lägenheten å Marieberg taiva icke obetydliga reparationer för att kunna användas för nämnda ändamål, varförutom elektrisk ljusledning måste dit utdragas och vatten transporteras från stadsdelen Berget; att kommittéerade ansett det oförenligt med stadens intresse att nedlägga de sålunda erforderliga kostnaderna å en byggnad, som inom en närliggande framtid — i samband med den nya seminarieanläggningens uppförande — måste rivas; att då tillfälle erbjudit sig att få övertaga en i allo lämplig lägenhet vid Järnvägsgatan mot erläggande till dess innehavare av flyttningskostnad till Stockholm, beräknat till 1,200 kronor, av vilket belopp t. f. förste stadsläkaren åtagit sig att själv erlægga 200 kronor, kommittéerade funnit det såväl för staden billigare, som ock, med hänsyn till fördelen av att t. f. förste stadsläkaren hade sin bostad inom själva staden, i övrigt förmånligare att antaga detta erbjudande än att iordningsställa lägenhet å Marieberg; samt att då annan utväg att lösa ifrågavarande bostadsfråga ej yppat sig, avtal träffats i enlighet med nysnämnda erbjudande, därvid genom ordförandens försorg för ändamålet utanordnats 1,000 kronor från stadskassan.

Drätselkammaren beslöt, med godkännande för sin del av vad sålunda i ärendet åtgjorts, att hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till gäldande av kostnad för beredande av bostad åt t. f. förste stadsläkaren anvisa ett belopp av 1,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering, ävensom föreskriva, att sålunda beviljat anslagsbelopp skall uppföras å hälsovård-nämndens stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1919.

§ 23.

Med förordande av en av drätselkammaren hos fullmäktige gjord framställning ifråga om beredande av bostad åt t. f. förste stadsläkaren, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till gäldande av kostnad för beredande av bostad åt t. f. förste stadsläkaren anvisa ett belopp av 1,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering, ävensom föreskriva, att sålunda beviljat anslagsbelopp skall uppföras å hälsovårdsnämndens stat.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Hamnstyrelsens framställning angående utförande av en pålarmsbyggnad ovan Sandgrund.

Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i Karlstad den 27 december 1918.

§ 192.

I skrivelse av den 23 november anmälde hamnkaptenen, att älven igenlamrats vid Sandgrund, så att trafiken där stoppats och nu måste dirigeras genom västra älvgrenen.

Med erinran om att i somras på platsen verkställdes muddring, som drog en kostnad av närmare 6,000 kr. och att denna åtgärd torde behöva upprepas ett par gånger om året för att hålla en trafikabel ränna öppen, föreslog hamningeniören en utbyggnad på den befintliga pålarmen så att den komme att infånga mera vatten till östra älvgrenen, vilket arbete angavs komma att kosta c:a 16,000 kronor.

För att på platsen taga förhållandena i skärskådande beslöts bordlägga ärendet.

§ 212.

Sedan i det ärende, som omförmäles under § 192, hamnstyrelsen på platsen tagit de lokala förhållandena i skärskådande och hamningeniören demonstrerat en över anläggningen upprättad plankarta, så beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte av uttaxeringsmedel anvisa 16,000 kronor till utförande av en pålarmsbyggnad ovan Sandgrund på sätt å bilagda plankarta är med röd heldragen linje angivet.

In fidem:

IWAR OLSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 13 januari 1919.*

§ 15.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över hamnstyrelsens framställning om anslag för utförande av en pålarmsbyggnad ovan Sandgrund.

Sedan upplysts, att den ifrågasatta pålarmsbyggnadens längd utgjorde 200 meter och att kostnaden beräknats till 80 kronor per längdmeter, beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte till utförande av en pålarmsbyggnad ovan Sandgrund i enlighet med hamnstyrelsens förslag anvisa ett anslag av 16,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1919.*

§ 24.

Med förordande av en av hamnstyrelsen hos stadsfullmäktige gjord och av drätselkammaren i avgivet infordrat utlåtande tillstyrkt framställning angående utförande av en pålarmsbyggnad ovan Sandgrund, beslöt utskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte till utförande av en pålarmsbyggnad ovan Sandgrund i enlighet med hamnstyrelsens förslag anvisa ett anslag av 16,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan

In fidem:
ELIAS SIUNTES.

Herr S. Gullströms motion med flera framställningar i fråga om kris-tidstillägg åt stadens befattningshavare för senare halvåret 1918 och för år 1919 jämte lönenämndens i anledning därav avgivna förslag.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Till behandling vid stadsfullmäktiges sammanträde den 21 dennes föreligger förslag till reglering av stadens befattningshavares dyrtidstillägg för år 1918 att tillämpas retroaktivt från årets början. Om detta förslag godkännes, kommer därigenom stadens dyrtidstillägg att i huvudsak utgå efter de grunder, som av riksdagen i *våras* bestämdes för statens befattningshavare.

Sedan utredningen för här nu föreliggande regleringsförslag börjades, hava emellertid levnadskostnaderna än mera stigit, vilket också föranlett nya framställningar om ytterligare ökat dyrtidstillägg, såsom av stadsfullmäktiges handlingar ser. A. n:r 11 framgår.

Vid stadens affärsdrivande verk är situationen sådan, att dessa, om ej vederbörlig hänsyn toges till sålunda gjorda eller väntade framställningar, sannolikt ej ha stor utsikt att få behålla sin med arbetet förtrogna personal, och att i konkurrens med industrien rekrytera tjänsterna är för närvarande ytterst svårt.

Frågan om dyrtidstillägg har nu också kommit i ett delvis nytt läge med anledning av till urtima riksdagen avlåten k. proposition om en betydande ökning

av dyrtidstilläggen för statens befattningshavare, avseende tiden 1 juli—31 december 1918, varjämte bl. a. Stockholms stad i höst ytterligare ökat dyrtidstilläggen.

Angeläget synes därför vara att snarast igångsätta utredning om nästa års dyrtidstillägg, så att förslag därom kan föreligga samtidigt med statförslaget för år 1919. Och det är helt visst önskvärt, att stadsfullmäktige redan då beredas tillfälle att i görligaste mån bedöma, vilket belopp som till detta ändamål bör reserveras för år 1919.

Om stadsfullmäktige vid ordinarie novembersammanträdet besluta tillsätta en avlöningsnämnd enligt då föreliggande förslag, synes det vara lämpligt att omedelbart uppdraga åt nämnden att upptaga detta ärende till behandling. Skulle förslaget om avlöningsnämnd däremot icke bliva antaget eller möjligen ställas på framtiden, torde frågan med liknande anhållan om skyndsamt åtgärd böra direkt överlämnas till drätselkammaren.

Med hänvisning till ovanstående har jag sålunda äran hemställa, att stadsfullmäktige ville låta genom avlöningsnämnden eller, om sådan nu ej tillsättes, genom drätselkammaren utreda frågan om dyrtidstillägg för stadens befattningshavare för nästa år med anhållan tillika om förslags avgivande så tidigt, att beslut däröver kan fattas före godkännandet av staten för nästa år.

Karlstad den 20 november 1918.

S. GULLSTRÖM.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

För en tid sedan ingaf poliskåren tillsammans med öfriga i stadens tjänst anställda löntagare begäran om att för tredje och fjärde kvartalen innevarande år erhålla ett ytterligare dyrtidstillägg af 40 proc. af under sagda tid till respektive löntagare utgående löneförmåner. Stadsfullmäktige hafva senare beslutat att till stadens befattningshavare, med undantag för poliskåren, skulle utgå ett belopp af sammanlagt 400 kronor per befattningshavare, men har däremot den förenämnda ansökan om procentuellt tillägg för årets båda sista kvartal hitintills icke föranlett till någon stadsfullmäktiges åtgärd. Emellertid torde det vara ett känt faktum, som äfven erkändts af riksdagen genom dess senaste beslut om ökat kristidstillägg åt statens befattningshavare, att de af dyrtiden föranledda ekonomiska svårigheterna under senaste tiden ytterligare stegrats i sådan grad, att ytterligare kristidstillägg är oafvisligen nödvändigt. Det torde äfven böra framhållas, att minst 60 procent af en polismans tjänstgöring infaller under sådan tid, då andra personer åtnjuta hvila. Denna tjänstgöring, nämligen tjänstgöringen

nattetid, torde vara för samhället outhärligast, men är den å andra sidan för polismannen mest betungande, någonting som hitintills, vid fastställandet af löne-regleringar m. m., allt för litet beaktats. Följden häraf har också blifvit att en stor del af polispersonalen lämnat kåren, och att det blifvit allt svårare att fylla de på grund häraf uppkomna vakanserna.

I anledning af förestående hafva undertecknade af poliskåren erhållit i uppdrag att ånyo framställa begäran om ytterligare dyrtidstillägg för innevarande års tredje och fjärde kvartal, och få vi, fullgörande detta vårt uppdrag, härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte åt polispersonalen bevilja samma ytterligare dyrtidstillägg att retroaktivt utgå under förenämnda tid, som av riksdagen beviljats åt statens löntagare, samt att ärendet må behandlas så snabbt, att det begärda tillägget må kunna utbetalas i en summa före innevarande års utgång.

Karlstad den 2 december 1918.

PER ZANDÉN.

AUG. STÅLFORS.

A. Y. NILSSON.

ROBERT WIDE.

J. E. L. BERGDAHL.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får undertecknad vördsamt anhålla att få komma i åtnjutande af ökat dyrtidstillägg i likhet och efter samma grunder som statens pensionärer, nu efter senaste riksdagsbeslutet blifvit bestämt. Den pension jag af staden uppbär är i dessa tider mycket otillräcklig för mitt upphålle, och vågar jag därför vädja till herrar fullmäktige om bifall till min ansökan.

Karlstad den 29 november 1918.

C. JOHANSON,

f. d. arbetsförman.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 17 januari 1919.*

§ 5.

Från stadsfullmäktige hade till lönenämnden för yttrande överlämnats dels herr S. Gullströms motion i fråga om förslag till dyrtidstillägg för stadens befattningshavare för år 1919;

dels poliskårens framställning om ytterligare dyrtidstillägg för år 1918 års tredje och fjärde kvartal;

dels förre arbetsförmannen C. Johanssons av herr Norsell som motion upptagna framställning om ökat dyrtidstillägg å pension;

dels framställningar från åtskilliga befattningshavare, avseende såväl lönereglering som kristidstillägg.

Därjämte hade till nämnden ingivits följande framställningar:

”Till Karlstads stads Lönenämnd.

Å stadens befattningshavares vägnar ingingo undertecknade i oktober månad d. å. till dåvarande avtalskommittén med framställning om ett med 40 procent ökat dyrtidstillägg, att utgå för innevarande års senare hälft (skrivelsen intagen i stadsfullmäktiges handlingar av 21 nov. 1918 Ser. A. n:o 11 sid. 86).

På grund av sin sammansättning kunde avtalskommittén dock ej föra frågan vidare utan hänvisade till den föreslagna lönenämnden.

Vår framställning, som vid avgivandet väl motiverades med den ständigt växande dyrtiden, — varom Socialstyrelsens prisindex ger en rätt uppfattning — otillräckliga dyrtidstillägg att möta prisförhöjningen med, och exempel på ökning av tilläggen i Göteborg, Stockholm m. fl. städer, har nu erhållit ytterligare kraftigt stöd genom det beslut årets urtima riksdag fattat i dyrtidsfrågan för statens tjänstemän. Genom detta riksdagens beslut gives ett officiellt erkännande på nödvändigheten av ökat tillägg även för befattningshavare i de kommuner, som följt statens exempel beträffande tilläggens storlek, och bland vilka kommuner Karlstads stad får räknas enligt stadsfullmäktiges beslut av den 20 juni d. å.

Upprepande våra skäl i föregående framställning och med anledning här ovan relaterade förhållanden, få vi härmed som oavvisligt rättvist krav anhålla, att Lönenämnden ville hos stadsfullmäktige föreslå:

att för tredje och fjärde kvartalet innevarande år åt stadens tjänstemän och befattningshavare beviljas en ökning av det tidigare tillerkända dyrtidstillägget i full översensstämmelse med det beslut som av urtima riksdagen fattats beträffande statens befattningshavare, och att detta tillägg snarast måtte utbetalas i en summa.

Karlstad den 30 november 1918.

OLLE SANDBERG.

1:ste tills.-man.

D. PETTERSSON.

Badmästare.

PER ZANDÉN.

Poliskommissarie.

ANDERS LINDH.

Tillsyningsman.

J. M. LIDÉN.

Förrådsförvaltare.

K. J. BERG.

Ex.-vaktmästare.”

“Protokoll hållet vid sammanträde med Föreningen Karlstads stads Tjänstemän den 13 december 1918.

Närvarande: Herrar Ordföranden, vice ordföranden, Adde, Hugo Berg, Björkman, Byttner, Crispin, Engström, Granqvist, Johansson, Rhodin, Sundelius, Ullman, Zander, Per Ågren, Österberg samt undertecknad Westlin vid protokollet.

§ 1.

Från styrelsen hade inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Föreningen Karlstads stads Tjänstemän den 10 december 1918.

§ 1.

Sedan riksdagen numera beslutat om ökning av kristidstillägget till statens funktionärer att gälla retroaktivt fr. o. m. den 1 juli innevarande år, så beslöt nu styrelsen föreslå Föreningen Karlstads stads Tjänstemän, att ingå till stadsfullmäktige med begäran att stadsfullmäktige ville besluta

dels att tillerkänna stadens samtliga befattningshavare, med undantag av de under kollektivavtalets bestämmelser hörande, ökat kristidstillägg och kristidshjälp eller i huvudsak samma grunder som nu senast bestämts vis å vis statens löntagare, att gälla retroaktivt från 1 juli innevarande år,

och dels att kristidstillägget måtte tills vidare automatiskt regleras efter Riksdagens blivande beslut rörande dyrtidstillägg åt statens befattningshavare.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Efter förelagning härav, och sedan det uttalats önskvärdheten av, att, för tids vinnande, den föreslagna framställningen måtte överlämnas till lönenämnden i stället för till stadsfullmäktige direkt, så beslöt nu föreningen ingå till lönenämnden med anhållan

att lönenämnden benäget ville hos stadsfullmäktige hemställa i enlighet med styrelsens förenämnda beslut.

§ 2.

Att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll utsågs herrar rådman Carl Lidberg och kamreraren Thure Byttner.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Justeras:

IVAR OLSSON.

THURE BYTTNER.

C. LIDBERG.

Lönenämnden som redan vid två föregående sammanträden underkastat dessa frågor en ingående granskning, hade beträffande kraven å extra kristidsförmåner för sista halvåret 1918 allt ifrån början varit på det klara med, att dessa krav icke kunde avvisas. Sedan genom år 1918 års urtima riksdags beslut kristidstilläggen och kristidshjälpen åt befattningshavare i statens tjänst för senare halvåret 1918 fördubblats, och då ett stort antal städer dels följt statens sålunda givna exempel, dels redan före riksdagens beslut, i detta avseende fattat liknande beslut, fann lönenämnden sig icke kunna undgå att på sätt här nedan närmare angives, i huvudsak tillstyrka den framställning, som i denna del gjorts av Föreningen Karlstads stads Tjänstemän för de stadens befattningshavare, som icke falla under kollektivavtalet.

Sedan Herr Norsell, med erinran att även den under kollektivavtal anställda personalen åtnjöte kristidshjälp, föreslagit att för sista halvåret 1918 denna förmån måtte fördubblas, beslöt lönenämnden tillstyrka jämväl detta förslag.

Enligt av stadskamreraren gjorda beräkningar skulle stadens utgifter vid beviljandet av nu berörda extra kristidsförmåner belöpa sig till 151,375 kr. 41 öre.

Med avseende å frågan huru avlöningsförhållandena borde regleras i dyrtidsavseende för innevarande år hade nämnden i början känt sig tveksam, huruvida redan från och med detta års ingång en generell omreglering av lönerna borde ske och därefter ett lägre kristidstillägg å de sålunda omreglerade lönerna borde lämnas, eller om man lämpligen borde fortsätta på den inslagna vägen att reglera uteslutande genom kristidstillägg å de gamla lönerna. Då nämnden känt sig förvissad, att en återgång till det gamla penningvärdet icke vore att förvänta inom en överskådlig framtid, hade nämnden först varit böjd för en lönereglering redan nu och därpå nedlagt en del arbete i form av införskaffande av uppgifter från delegationer, upprättande av jämförande tabeller m. m. Under arbetets gång hade nämnden emellertid funnit det stöta på oöverstigligen svårigheter att på så kort tid

åstadkomma ett tillfredsställande förslag i detta avseende, att löntagarne utan olägenhet skulle kunna invänta behandlingen av ett dylikt förslag. Lönenämnden beslöt alltså nu att, med fortfarande avsikt att under året till stadsfullmäktige inkomma med förslag till generell löne reglering för stadens befattningshavare, föreslå fortsatt tillämpning av principen om reglering uteslutande genom kristidsförmåner intill dess ny löne reglering kunde vara genomförd.

Lönenämnden ville i detta sammanhang erinra därom, att folkskollärarekåren med innevarande års ingång erhållit väsentligt ökade löne förmåner, såsom framginge av utredningen i ett annat till behandling samtidigt härmed föreliggande ärende. Med hänsyn härtill syntes rättvisan mot övriga löntagare kräva, att som utgångspunkt för beräkningen av 1919 års kristidstillägg, toges för samtliga löntagare de löne förmåner, som legat till grund för beräkningen av kristidstilläggen för sista halvåret 1918. Folkskollärarekåren, som till den bestämda grundlönen under sista året åtnjutit extra lönelillägg, utgörande för ordinarie folkskollärare med grundlön av 1,800 kronor dels från staten 400 kronor, dels från kommunen 300 kronor, skulle emellertid, om denna beräkningsgrund tillämpades oförändrad, komma i en väsentligt gynnsammare ställning än övriga löntagare, i det att den totala grundlönen från och med 1919 års ingång komme att ytterligare ökas med belopp, som för nyssnämnda lärarekategori utgjorde 500 kronor. Det kunde dessutom möjligen väntas, att kristidsförmåner beviljades folkskollärarekåren från statens sida. Under dessa förhållanden syntes det lönenämnden skäligt, att för folkskollärarekårens del gjordes avdrag å de enligt förutnämnda beräkningsgrund bestämda kristidsförmånerna med dels sist avgivna ökning i totallönen (oberäknat kristidstillägg), dels vad som kunde komma att i kristidsförmåner utgå från statens sida.

Kostnaden för det nu föreslagna kristidstillägget 1919 skulle enligt stadskamrerarens beräkning uppgå till kronor 140,394: 16 i kvartalet.

Med tillämpning av vad sålunda fastslagits, beslöt lönenämnden hos stadsfullmäktige hemställa, det fullmäktige ville besluta:

a) att tillerkänna samtliga de stadens nuvarande befattningshavare och pensionärer, som avses i de av stadsfullmäktige den 20 juni 1918 fattade beslut angående beviljande av kristidsförmåner och på grund av dessa beslut eller senare, desamma kompletterande bestämmelser åtnjutit dylika förmåner för sista halvåret 1918 eller del därav, extra kristidsförmåner för samma tid till enahanda sammanlagda belopp, som de förut för nämnda tid uppburit;

b) att tillerkänna stadens under kollektivavtal anställda arbetare extra kristidshjälp för sista halvåret 1918 med samma belopp, som förut för samma tid i sådant avseende utgått;

c) att tillerkänna samtliga i mom. a och b här ovan avsedda löntagare och pensionärer kristidsförmåner för år 1919 att utgå tillsvdare, intill dess annan reglering kan bliva fastställd, med beräkning enligt samma grunder, som efter beslutet i nämnda moment tillämpats för sista halvåret 1918 och å de avlöningsbelopp, varå senast utbetalda kristidstillägg för år 1918 beräknats, dock att ifråga om folk- och småskollärarekåren det efter dessa grunder uträknade kristidstillägget skall minskas med *dels* det belopp som motsvarar skillnaden mellan 1919 och 1918 års totallöner, däruti inberäknat tillfälliga lönetillägg men oberäknat kristidstillägg, *dels* vad som kan komma att i kristidsförmåner utgå från statens sida; skolande liknande avdrag göras jämväl för den vid flickskolan anställda personalen, för den händelse denna personal kommer i åtnjutande av statligt löne eller kristidstillägg; samt

d) att överlämna åt lönenämnden att pröva och avgöra tillämpningen av dessa bestämmelser i tvistiga fall.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Kostnadsberäkning

för ökat kristidstillägg och ökad kristidshjälp under tiden 1 juli—31 december 1918 jämlikt Lönenämndens förslag den 17 januari 1919.

Magistraten och Drätselkammaren.....	22,335: 88
Gasverket	2,867: 39
Elektricitetsverket	6,934: 50
Vattenverket.....	2,814: 41
Avloppsverket.....	121: 75
Fattigvårdsstyrelsen.....	7,600: —
Hälsovårdsnämnden	6,012: 29
Dispensärstyrelsen	992: 22
Folkskolestyrelsen.....	42,300: 97
Elementarläroverk för flickor ...	9,275: 75
Tekniska Afton- & Söndagsskolan	694: 20
Brandväsendet	9,297: 50
Polisväsendet	22,968: —
Centralförrådet	702: 50
Saluhallsstyrelsen.....	828: 72
Varmbadhuset	3,892: 83
Hamnstyrelsen	4,016: 50

Kronor 143,655: 41

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 23 januari 1919.

H. WESTLIN.

Kostnadsberäkning

per kvartal för kristidstillägg och kristidshjälp under år 1919 jämlikt Lönenämndens förslag den 17 januari 1919.

Magistraten och Drätselkammaren	22,335: 88
Gasverket	2,867: 39
Elektricitetsverket	6,934: 50
Vattenverket.....	2,814: 41
Avloppsverket.....	121: 75
Fattigvårdsstyrelsen	7,600: —
Häsovårdsnämnden	6,012: 29
Dispensärstyrelsen	992: 22
Folkskolestyrelsen	31,319: 72
Elementarläroverk för flickor	9,275: 75
Tekniska Afton- & Söndagsskolan	694: 20
Brandväsendet	9,297: 50
Polisväsendet	22,968: —
Centralförrådet.....	702: 50
Saluhallsstyrelsen.....	828: 72
Varmbadhuset	3,892: 83
Hamnstyrelsen	4,016: 50

Kronor 132,674: 16

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 23 januari 1919.

H. WESTLIN.

Kostnadsberäkning

per kvartal för kristidshjälp till Karlstads stad under kollektivavtalets bestämmelser hörande arbetare för år 1919 jämlikt Lönenämndens förslag den 17 jan. 1919.

Drätselkammaren:

Gatuförvaltningen	4,200: —	
Husbyggnadsavdelningen	420: —	
Vattenverket.....	480: —	
Centralförrådet.....	330: —	5,430: --
<i>Gasverket</i>		970: —
<i>Elektricitetsverket</i>		90: --
<i>Hamnen</i>		1,230: —
		Kronor 7,720: —

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 23 januari 1919.

H. WESTLIN.

Kostnadsberäkning

för ökad kristidshjälp till Karlstads stads under kollektivavtalets bestämmelser hörande arbetare jämlikt Lönenämndens förslag den 17 januari 1919, avseende tiden 1 juli—31 december 1918.

Drätselkammaren:

Gatuförvaltningen	4,200:—	
Husbyggnadsavdelningen	420:—	
Vattenverket.....	480:—	
Centralförrådet.....	330:—	5,430:—
<i>Gasverket</i>		970:—
<i>Elektricitetsverket</i>		90:—
<i>Hamnen</i>		1,230:—
		<hr/> Kronor 7,720:—

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 23 januari 1919.

H. WESTLIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 januari 1919.*

§ 29.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över *dels* herr S. Gullströms motion ifråga om förslag till dyrtidstillägg för stadens befattningshavare för år 1919;

dels poliskårens av herr A. Norsell som motion upptagna framställning om ytterligare dyrtidstillägg för 1918 års tredje och fjärde kvartal;

dels förre arbetsförmannen C. Johanssons av herr Norsell upptagna framställning om ökat kristidstillägg å pension.

Lönenämnden, som i ett sammanhang behandlat dessa ärenden och vars utlåtande nu förelåg för drätselkammaren, hade samtidigt yttrat sig över

dels en av åtskilliga löntagare gjord framställning om ökning av kristidstillägget för sista halvåret 1918;

dels Föreningen Karlstads stads Tjänstemäns framställning i avseende å kristidstillägg för sista halvåret 1918 samt år 1919;

dels folkskolestyrelsens i sammanhang med fråga om viss lönereglering gjorda framställning om kristidstillägg för år 1919;

dels herr Norsells i lönenämnden väckta förslag om ökning av kristidshjälpen för stadens under kollektivavtal anställda arbetare för sista halvåret 1918.

Efter föredragning av handlingarna och sedan *dels* upplysts, att enligt till lönenämnden numera inkommen utredning av 23 städer, från vilka uppgifter infördrats, 22 reglerat kristidstilläggen för sina befattningshavare retroaktivt från den 1 juli 1918, de flesta i överensstämmelse med 1918 års urtima riksdags beslut i avseende å statens löntagare, *dels* erinrats, att stadsfullmäktige ur 1919 års stat utbrutit alla anslag till kristidsförmåner för nämnda år, vilka belopp tillförts stadsfullmäktiges oförutsedda utgifter, fann drätselkammaren skäligt, med tillstyrkande av vad lönenämnden föreslagit, hemställa, att stadsfullmäktige ville i anledning av ifrågavarande motioner och framställningar besluta:

a) att tillerkänna sammliga de stadens nuvarande befattningshavare och pensionärer, som avses i de av stadsfullmäktige den 20 juni 1918 fattade, under §§ 146, 147, 148 och 150 antecknade beslut angående beviljande av kristidsförmåner och på grund av dessa beslut eller senare, desamma kompletterande bestämmelser åtnjutit dylika förmåner för sista halvåret 1918 eller del därav, extra kristidsförmåner för samma tid till enahanda sammanlagda belopp, som de förut för nämnda tid uppburit;

b) att tillerkänna stadens under kollektivavtal anställda arbetare extra kristidshjälp för sista halvåret 1918 med samma belopp, som förut för samma tid i sådant avseende utgått;

c) att till bestridande av den av beslutet i mom. a och b härovan föranledda merkostnaden anvisa ett förslagsanslag av 151,375 kronor 41 öre att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering;

d) att tillerkänna samtliga i mom. a och b här ovan avsedda löntagare och pensionärer kristidsförmåner för år 1919 att utgå tills vidare, intill dess annan reglering kan bli fastställd, med beräkning enligt samma grunder, som efter beslutet i nämnda moment tillämpats för sista halvåret 1918, och å de avlöningsbelopp, vara senast utbetalda kristidstillägg för år 1918 beräknats, dock att ifråga om folk- och småskollärarekåren det efter dessa grunder uträknade kristidstillägget skall minskas med *dels* det belopp, som motsvarar skillnaden mellan 1919 och 1918 års totallöner, däruti inberäknat tillfälliga lönetillägg men oberäknat kristidstillägg, *dels* vad som kan komma att i kristidsförmåner utgå från statens sida; skolande liknande avdrag göras jämväl för den vid flickskolan anställda personalen, för den händelse denna personal kommer i åtnjutande av statligt löne- eller kristidstillägg;

e) att till bestridande av den av beslutet i mom. d föranledda kostnaden under 1919 års första sex månader bevilja ett förslagsanslag av 280,788 kronor

32 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst ulti-axering; samt

f) att överlämna åt lönenämnden att pröva och avgöra tillämpningen av dessa bestämmelser i tvistiga fall.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1919.

§ 25.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva utlåtande över *dels* herr S. Gullströms motion ifråga om förslag till dyrtidstillägg för stadens befattningshavare för år 1919, *dels* poliskårens av herr A. Norsell som motion upptagna framställning om ytterligare dyrtidstillägg för 1918 års tredje och fjärde kvartal, *dels* förre arbetsförmannen C. Johanssons av herr Norsell upptagna framställning om ökat kristidstillägg å pension, *dels* en av åtskilliga löntagare gjord framställning om ökning av kristidstillägget för sista halvåret 1918, *dels* Föreningen Karlstads stads Tjänstemäns framställning i avseende å kristidstillägg för sista halvåret 1918 samt år 1919, *dels* folkskolestyrelsens i sammanhang med fråga om viss löneroglering gjorda framställning om kristidstillägg för år 1919, *dels* och Herr Norsells i lönenämnden väckta förslag om ökning av kristidshjälpen för stadens under kollektivavtal anställda arbetare för sista halvåret 1918, över vilka samtliga framställningar lönenämnden avgivit utlåtande.

Vid behandling av dessa framställningar den 27 januari 1919 hade drätselkammaren, på sätt närmare framginge av dess protokoll samma dag § 29, avgivit förslag angående utbetalande av kristidstillägg åt stadens befattningshavare och pensionärer för sista halvåret 1918 och för år 1919 tillsvidare intill dess annan reglering kunde bli va fastställd, och beslöt utskottet som biträdde vad drätselkammaren anförde, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Sjuksköterskornas vid fattigvårdsinrättningen m. fl:s av herr Norsell som motion upptagna framställning angående ökade kristidsförmåner.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Enligt Stadsfullmäktiges beslut utgår till oss sjuksköterskor och biträden vid Karlstads Fattigvårdsinrättning, kristidstillägg för år 1918 med $33\frac{1}{3}$ proc. å grundlönen jämte grundplåt av 365 kr. å vilket sammanlagda belopp vi enligt samma beslut fått vidkännas 50 proc. avdrag.

Vi anhålla härmed vördsamt att stadsfullmäktige måtte beakta den svåra ekonomiska ställning vi i dessa dyrtider befinna oss i och hemställa att kristidstillägget måtte till oss utgå i enlighet med stadens övriga befattningshavaode, alltså utan 50 proc. avdrag, räknat från och med den 1 januari 1918.

Karlstad den 17 December 1918.

INEZ OLSSON.

ELIN BERGLUND.

Sjuksköterskor.

Upptages som motion: A. Norsell.

IDA JOHANSSON.

JULIA BLOMQVIST.

Sjukbiträden.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 17 januari 1919.*

§ 9.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över en av sjuksköterskor och sjukhusbiträden vid stadens fattigvårdsinrättning gjord, av herr Norsell som motion upptagen framställning att för år 1918 få åtnjuta fulla kristidsförmåner å sin kontanta avlöning utan det avdrag å 50 proc., som gjorts på grund av den för dem tillämpade avlöningformen fri kost och logi.

Med hänsyn till det av nämnden denna dag fattade beslut om tillstyrkande av extra kristidsförmåner för stadens befattningshavare för sista halvåret 1918 beslöt lönenämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå framställningen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 27 januari 1919.

§ 31.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av sjuksköterskor och sjukhusbiträden vid stadens fattigvårdsinrättning gjord, av herr A. Norsell som motion upptagen framställning att för år 1918 få åtnjuta fulla kristidsförmåner å sin kontanta avlöning utan det avdrag å 50 proc., som gjorts på grund av den för dem tillämpade avlöningsformen fri kost och logi, i vilket ärende lönenämnden avgivit utlåtande.

Drätselkammaren beslöt att i likhet med lönenämnden och på av denna anförda skäl hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå framställningen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1919.

§ 26.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av sjuksköterskorna vid fattigvårdsinrättningen m. fl. av Herr Norsell som motion upptagen framställning angående ökade kristidsförmåner.

Häröver hade lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden; och beslöt beredningsutskottet att med instämmande däri hemställa,

att ifrågasvarande framställning icke måtte av stadsfullmäktige bifallas.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Herr Strandmans motion i fråga om beräkning av kristidstillägget för år 1918 för stadens folk- och småskollärarekår.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Den 20 sisl. juni beslutade Stadsfullmäktige på framställning av folkskolestyrelsen

att bevilja samtl. vid stadens folk- och småskolor anställda ordinarie och extra ordinarie folkskollärare och folkskollärarinnor, småskollärarinnor, handarbetslärarinnor etc. kristidstillägg och kristidshjälp i enlighet med arbetsavtalskommitténs den 30 sisl. maj föreslagna och av drätselkammaren den 3 juni tillstyrkta bestämmelser rörande kristidstillägg och kristidshjälp åt stadens övriga befattningshavare,

samt att stadsfullmäktige för bestridande av merkostnaden för den föreslagna ökningen av kristidstillägg och kristidshjälp åt folkskollärarekåren för innevarande år bevilja ett förslagsanslag av 49,343 kr. 17 öre.

Vid beräkningen av detta kristidstilläggs storlek utgick folkskolestyrelsen från att det procentuella tillägget borde beräknas å den lön resp. lärare och lärarinnor enligt fastställd lönestat uppburit för år 1917.

Men genom det av stadsfullmäktige vid sammanträdet den 20 juni fastställda stadgandet i § 19 av Bestämmelser rörande kristidstillägg m. m. har procentuellt kristidstillägg icke fått beräknas å en av Riksdagen för år 1917 för folk- och småskolekåren beviljad tillfällig löneförbättring.

Då emellertid denna tillfälliga löneförbättring *icke* är att betrakta såsom något som helst dyrtidstillägg, utan, såsom ock vid riksdagsbeslutet uttryckligen betonades, såsom tillfällig löneförbättring, som även om kristid icke tillkommit hade blivit verklighet i avvaktan på ny löne reglering, så ansåg folkskolestyrelsen helt naturligt att den borde beräknas.

Då nu därtill kommer att flertalet befattningshavare i staden genom denna dag fattat beslut fått beräkna procentuellt kristidstillägg å tillfälliga löneförbättringar, så torde rättvisan fordra, att de av folkskolestyrelsen följda beräkningsgrunderna för lärarekåren vid folkskolan må tillämpas vid beräkningen av beviljat kristidstillägg.

Något nytt anslag av stadsfullmäktige för ändamålet nödvändiggöres icke genom ett beslut härom, enär redan beviljade 49,343 kr. 17 öre täcker även denna merutgift.

På grund, av vad som sålunda anförts, hemställas att stadsfullmäktige måtte besluta

att, sedan drätselkammaren gjort nödvändiga utredningar, det av stadsfullmäktige den 20 sisl. juni åt lärarekåren vid stadens folk- och småskolor beviljade kristidstillägget måtte få beräknas med $33\frac{1}{3}$ procent även å den av Riksdagen för 1917 beviljade tillfälliga löneförbättringen.

Karlstad den 21 nov. 1918.

ERNST STRANDMAN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 17 januari 1919.*

§ 10.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över herr Strandmans motion i fråga om beräkning av kristidstillägget för år 1918 för stadens folk- och småskollärarekårer.

Med hänsyn till det av nämnden denna dag fattade beslut om tillstyrkande av extra kristidsförmåner för stadens befattningshavare för sista halvåret 1918, beslöt lönenämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå motionen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 januari 1919.

§ 32.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över herr E. Strandmans motion i fråga om beräkning av kristidstillägget för år 1918 för stadens folk- och småskollärarekårer, i vilket ärende lönenämnden avgivit infortrat u låtande.

I likhet med lönenämnden och på av denna anförda skäl beslöt drätselkammaren hemställa,

att herr Strandmans ifrågasättande motion icke måtte till någon stadsfullmaktiges åtgärd föranleda.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmaktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1919.

§ 27.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av Herr Strandman hos fullmäktige väckt motion ifråga om beräkning

av kristidstillägget för år 1918 för stadens folk- och småskollärarekår, beslöt att med instämmande i vad lönenämnden och råttelkammaren i ärendet anfört hemställa,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS

Folkskolestyrelsens framställning angående reglering av lärarekårens löneförmåner och kristidstillägg.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Genom beslut av innevarande års riksdag har en omfattande reglering av folk- och småskollärares löneförmåner ägt rum. Detta beslut är av sådan innebörd, att det även nödvändiggör en reglering av de förmåner, varmed kommunerna äro skyldiga att deltaga i nämnda befattningshavares avlöning, och måste denna reglering vara vidtagen före den 1 januari 1919, enär då de nya lönerna författningssenligt skola utgå. De nya bestämmelserna angående lärarepersonalens avlöning äro utfärdade i en kungl. kungörelse av den 16 sept. 1918. Enligt dessa skola folk- och småskolelärarepersonalens löner fortfarande såsom hittills utgå dels med kontant minimilön, som med nio tiondelar bestrides av staten och med en tiondel av kommunen, dels med fri bostad och bränsle, i enlighet med vad därom särskilt är stadgat, eller ock motsvarande ersättning, vilka förmåner eller ersättningar skola bestridas av kommunen.

De särskilda stälgångarna om fri bostad och bränsle äro angivna i en genom kungl. kungörelse av den 18 sept. 1918 fastställd boställsordning. Enligt densamma skall bostaden utgöra: för ord. folkskollärare minst 3 rum och kök, för ord. folkskollärarinna minst 2 rum och kök och för övriga lärarekategorier minst 1 rum och kök, med rummen i varje fall av bestämt föreskriven storlek och beskaffenhet; och skall tjän teinnehavaren erhålla för uppvärmning av sådan bostad lämpligt bränsle eller ock kontant ersättning härför till belopp, svarande mot åtgången och ortens pris. Kommunernas skyldighet att deltaga i lärarepersonalens avlöning utgör alltså enligt de nya bestämmelserna: en tiondel av den kontanta minimilönen, bostad av ovannämnda storlek och bränsle därtill eller ersättning härför enligt ortens pris.

I städerna lämnas i allmänhet icke bostad och bränsle in natura, utan utgår

ersättning härför; åtminstone gäller detta rikets större och medelstora städer. Den hittills utgående ersättningen är likväl alldeles för liten för att motsvara ersättning för sådan bostad jämte därtill hörande bränsle, som föreskrivas i den förenämnda boställsordningen. Och då såsom villkor för statsbidrags erhållande bl. a. fastställts, att lärarnas löneförmåner, så väl den kontanta avlöningen som ock naturaförmånerna, fullt motsvara, vad i sådant avseende stadgas, har det, på grund av de nya bestämmelserna, för vederbörande städer blivit nödvändigt att vidtaga en reglering av de från kommunerna utgående ersättningsbeloppen.

Vid uppgörande av förslag till denna reglering har man att beakta ersättningsbeloppen efter bestämmelserna i den fastställda boställsordningen. Då de av riksdagen beslutade kontanta minimilönerna äro beräknade för normala tider, torde emellertid bostads- och bränsleersättningarna icke böra beräknas efter nuvarande abnorma stögring av såväl hyror som bränslekostnader. Dessutom torde vid regleringen även de av staten bestämda kontanta minimilönerna för städernas lärarepersonal behöva höjas, en höjning, som förut ansetts motiverad på grund av de drygare kostnader, som livsuppehållet i en stad alltid medför, och som nu måste anses vara det i ännu högre grad på grund av bestämmelsen i boställsordningen, att vid tjänstebostad lämpligt trädgårdsområde skall upplåtas och i ordningställas. Slutligen finnas vid städernas folkskolor en del lärare och lärarinnor, som äro enbart kommunalt anställda, och för vilka kommunen icke erhåller något statsbidrag eller ock sådant efter andra grunder än för folk- och småskollärare, nämligen efter antalet av dem undervisade elevgrupper; och torde även för de sa en löne-reglering böra verkställas, om de skola bliva i jämförelse med de förenämnda i ekonomiskt avseende rättvist ställda.

För skolmyndigheterna i städerna hava sålunda en del särskilda uppgifter framkommit i och med löne-reglering-frågans utredning. För att beträffande rikets större och medelstora städer söka åstadkomma möjligast enhetliga lösning av dessa och erhålla jämförbara förslag samlades därför på inbjudan av Örebro folkskolestyrelse representanter för folkskolestyrelserna i Göteborg, Malmö, Norrköping, Gävle, Örebro, Eskilstuna, Jönköping, Uppsala, Linköping, Västerås, Borås, Lund, Karlskrona, Karlstad och Lunds-krona till ett möte i Örebro den 26 och 27 september d. å., och utarbetades vid detta möte ett gemensamt förslag om folk- och småskollära-nes kommunala löneförmåner, vilket förslag skulle tillställas de nämnda städernas folkskolestyrelser att av dessa läggas till grund för framställningar i ärendet till respektive stadsfullmäktige.

Enligt detta förslag skulle man icke under nuvarande förhållanden söka genomföra någon definitiv löne-reglering utan endast en reglering, som upptog ersättningarna för bostad och bränsle till sådana belopp, att villkoren för statsbidra-

gets erhållande under normala tider därigenom uppfylldes. Den förhöjning av de av riksdagen fastställda normallönerna och de för normala tider beräknade ersättningsarna, som den närvarande dyrtiden särskilt för städernas lärarepersonal krävde, borde fortfarande under rådande förhållanden utgå i form av dyrtidstillägg, och borde detta då beräknas på hela den sammanlagda totallönen för varje löntagare. Och då staten beträffande folk- och småskolans lärarekår icke beviljat något dyrtidstillägg, borde detta, som hittills varit fallet, bestridas av kommunerna och utgå efter samma grunder som för varje stads övriga befattningshavare. I fråga om ersättningsbelopp för bränsle och bostad följdes i förslaget de i boställsordningen föreskrivna minimifordringarna för nämnda förmåner utom beträffande småskollärarinnorna, vilka, särskilt på grund av deras genom riksdagens beslut ogynsamma ställning i jämförelse med övriga lärarkategorier, ansågos böra åtnjuta lika stora ersättningsbelopp som folkskollärarinnorna, samt beträffande e. o. lärare och lärarinnor, vilka ansågos böra åtnjuta lika stora ersättningsbelopp som ord. lärare och lärarinnor. Dessutom föreslogs utökande av de i lag föreskrivna ålderstilläggen till den storlek, de redan nu hade i flertalet städer.

Genom de sålunda föreslagna ersättningsbeloppen komme varje lärarekat go i att erhålla totallöner, som i allmänhet understiga de löner, som årets riksdag bestämt för de med folkskolans lärarekår ifråga om utbildning och arbetskyldighet fullkomligt jämförbara lärare och lärarinnor vid seminariernas övningsskolor, vilka på dessa sina löner erhålla dyrtidstillägg efter samma grunder som statens övriga befattningshavare.

Handarbetslärarinnor och skolkökslärarinnor, vilka äro enbart kommunalt anställda, och för vilka kommunerna erhålla statsbidrag efter andra grunder, blevo i förslaget likställda med respektive småskollärarinnor och folkskollärarinnor, varvid från de sistnämndas löner avdrag skulle göras för värdet av den naturaförmån, skolkökslärarinnorna åtnjuta i form av middagar i skolköken.

Karlstads folkskolestyrelse, som anser det i hög grad önskvärt, att möjligast enhetliga avlöningsförhållanden måtte komma till stånd för lärarepersonalen i de större och medelstora städerna, har för sin del anslutit sig till de i här ovan berörda yttrande och förslag (Bil. 1) framhållna synpunkterna för en lönereglering under nuvarande förhållanden samt funnit de av mötet föreslagna normala ersättningsbeloppen för i lag föreskrivna förmåner av bostad och bränsle lämpliga. Och då lärarekåren vid skolan nu framkommit med begäran om reglering av dess löner i överensstämmelse med riksdagens fattade beslut (Bil. 2), har styrelsen därför beslutat hos stadsfullmäktige göra framställning om fastställande från och med år 1919 av de vid Örebromötet föreslagna löneförmånerna även för lärarepersonalen vid Karlstads folkskolor, under förutsättning att dyrtidstillägg kommer att beviljas

på de beräknade totallönerna efter enahanda grunder, som kunna bliva gällande för stadens övriga befattningshavare.

Skolkökslärarinnornas i Öreb oförslaget omnämnda förmån av middagar i skolköket har styrelsen därvid värderat till 200 kr. för läsår, vadan alltså deras lön skulle bliva lika med den för folkskollärarinna föreslagna med avdrag av 200 kr.

Beträffande avlöningar till facklärare i gymnastik, vilka i likhet med handarbetslärarinnor och skolkökslärarinnor äro enbart kommunalt anställda, beslöt Örebromötet icke göra något uttalande. Folkskolestyrelsen har beslutat föreslå en höjning av dessa löner med ungefär samma procent som folkskollärarnes eller från 800 till 1 200 kr.

De löneförmåner, som folkskolestyrelsen sålunda, förutom förutsatt dyrtidstillägg föreslår för de olika lärarekategorierna, äro följande:

Befattningshavare	Lönegrad	Lön bestämd av riksdagen	Kommunernas ersättning för		Ålderstillägg från		Totallön
			Bostad	Bränsle	Stat	Kom:un	
Ord. folkskollärare	1	2,100	600	300	—	—	3,000
» »	2	2,100	600	300	300	100	3,400
» »	3	2,100	600	300	600	200	3,800
» »	4	2,100	600	300	900	300	4,200
Ord. folkskollärarinna	1	1,900	400	200	—	—	2,500
» »	2	1,900	400	200	200	100	2,800
» »	3	1,900	400	200	400	200	3,100
» »	4	1,900	400	200	600	300	3,400
Ord. småskollärarinna	1	1,200	400	200	—	—	1,800
» »	2	1,200	400	200	150	50	2,000
» »	3	1,200	400	200	300	100	2,200
» »	4	1,200	400	200	450	150	2,400
E. o. och vik. folkskollärare		1,700	600	300	—	—	2,600
E. o. och vik. folkskollärarinna		1,500	400	200	—	—	2,100
E. o. och vik. småskollärarinna		1,000	400	200	—	—	1,600
Handarbetslärarinna	1				—	—	1,800
»	2				—	200	2,000
»	3				—	400	2,200
»	4				—	600	2,400
Skolkökslärarinna	1				—	—	2,300
»	2				—	300	2,600
»	3				—	600	2,900
»	4				—	900	3,200
Gymnastiklärare					—	—	1,200
Gymnastiklärarinna					—	—	1,200

Härtill kommer dyrtidstillägg på ovan angivna totallöner efter samma grunder som för stadens övriga befattningshavare.

Den höjning, så utom förutsatt dyrtidstillägg, den föreslagna löneordningen skulle medföra för staden, framgår av följande sammanställning, där nuvarande totallöner och statsbidrag kunna jämföras med föreslagna totallöner och statsbidrag:

Befattningshavare	Lönegrad	Nuvarande			Föreslagen			Kommunens ökade el. minskade kostnad
		Totallön	Statsbidr.	Kom:s egentl. kostn.	Totallön	Statsbidr.	Kom:s egentl. kostn.	
Ord. folkskollärare	1	1,800	810	990	3,000	1,910	1,090	+ 100
» »	2	2,000	960	1,040	3,400	2,210	1,190	+ 150
» »	3	2,300	1,110	1,190	3,800	2,510	1,290	+ 100
» »	4	2,700	1,260	1,440	4,200	2,810	1,390	— 50
Ord. folkskollärlarinna	1	1,500	810	690	2,500	1,710	790	+ 100
» »	2	1,600	910	690	2,800	1,910	890	+ 200
» »	3	1,750	1,010	740	3,100	2,110	990	+ 250
» »	4	1,900	1,110	790	3,400	2,310	1,090	+ 300
Ord. småskollärlarinna	1	1,000	450	550	1,800	1,080	720	+ 170
» »	2	1,100	510	590	2,000	1,280	720	+ 180
» »	3	1,250	570	680	2,200	1,380	820	+ 140
» »	4	1,400	630	770	2,400	1,530	870	+ 100
E. o. och vik. folkskollärare		1,400	810	590	2,600	1,550	1,050	+ 460
E. o. och vik. folkskollärlarinna		1,200	810	390	2,100	1,350	750	+ 360
E. o. och vik. småskollärlarinna		800	450	350	1,600	900	700	+ 350
Handarbetslärlarinna	1	1,100			1,800			+ 700
» »	2	1,200			2,000			+ 800
» »	3	1,300			2,200			+ 900
» »	4	1,400			2,400			+ 1000
Skolkökslärlarinna	1	1,200			2,300			+ 1100
» »	2	1,300			2,600			+ 1300
» »	3	1,400			2,900			+ 1500
» »	4	1,500			3,200			+ 1700
Gymnastiklärlare		800			1,200			+ 400
Gymnastiklärlarinna		800			1,200			+ 400

Den merkostnad, den föreslagna löneregleringen skulle medföra för staden för år 1919, kan beräknas sålunda:

2 ord. folkskollärare med en merkostnad av	100: —	200: —
2 » » » »	150: —	300: —
4 » » » »	100: —	400: —
4 » folkskollärarinnor	100: —	400: —
3 » » » »	200: —	600: —
5 » » » »	250: —	1,250: —
7 » » » »	300: —	2,100: —
2 » småskollärarinnor	170: —	340: —
3 » » » »	180: —	540: —
9 » » » »	140: —	1,260: —
12 » » » »	100: —	1,200: —
1 e. o. folkskollärare	460: —	460: —
2 e. o. folkskollärarinnor	360: —	720: —
2 handarbetslärarinnor	1,000: —	2,000: —
1 » » » »	900: —	900: —
2 » » » »	700: —	1,400: —
2 skolkökslärarinnor	1,300: —	2,600: —
1 » » » »	1,100: —	1,100: —
Gymnastiklärare	400: —	400: —
Gymnastiklärarinna	400: —	400: —

Summa kronor 18,570: —

Härifrån avgå stadens minskade omkostnader för 10 ord.

folkskollärare à 50: — 500: —

Återstående merkostnaden kronor 17,070: —

Härtill komma kostnaderna för dyrtidstillägg efter samma grunder som för stadens övriga befattningshavare.

På grund av det sålunda anförda får folkskolestyrelsen härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:

att de i lag för skrivna ersättningsbeloppen för bostad och bränsle till stadens folk- och småskollärarekår fr. o. m. 1919 beräknas till sådan här ovan angiven storlek, att totallönen för ord. folkskollärare blir 3.000 kr., för ord. folkskollärarinna 2,500 kr., för ord. småskollärarinna 1,800 kr., för e. o. och vik. folkskollärare 2,600 kr., för e. o. och vik. folkskollärarinna 2.100 kr. och för e. o. och vik. småskollärarinna 1,600 kr.;

att de i lag föreskrivna ålderstilläggen fr. o. m. 1919 bestämmas till 400 kr. för ord. folkskollärare, 300 kr. för ord. folkskollärarinna och 200 kr. för ord. småskollärarinna;

att handarbetslärarinna fr. o. m. 1919 i fråga om löneförhöjningar likställes med ord. småskollärarinna och skolkökslärarinna erhåller löneförhöjningar, som med 200 kr. understiga ord. folkskollärarinna;

att gymnastiklärarens och gymnastiklärarinna löner fr. o. m. 1919 bestämmas till 1,200 kr.;

samt att tills vidare under rådande dyrtid kristidstillägg för alla lärarekategorier utgå å samtliga här ovan föreslagna totallöner och åldersstillägg efter samma grunder, som komma att fastställas för stadens övriga befattningshavare.

Karlstad den 26 oktober 1918.

Å Folkskolestyrelsens vägnar:

AUG. BERGH.

Bror A. Larson.

Till Karlstads Folkskolestyrelse.

Med anledning av Riksdagens beslut innevarande år i folk- och småskolelärarepersonalens lönefråga få undertecknade, representanter för de olika lärarekategorierna vid Karlstads folk- och småskolor, vördsamt anhålla, att Folkskolestyrelsen behagade hos Stadsfullmäktige hemställa om reglering av våra löner i överensstämmelse med nämnda riksdagsbeslut.

Vid behandlingen av frågan våga vi hoppas, att Folkskolestyrelsen ville beakta några av oss här nedan anförda synpunkter och framställningar.

De lönebelopp, som enligt hittills gällande lönestat utgå till lärare och lärarinnor vid rikets folkskolor, fastställdes av riksdagen år 1906. Redan under förra hälften av år 1914 hade dessa löner efter verkställda utredningar befunnits icke motsvara dåvarande levnads- och kostnader, varför från myndigheter m. fl. behöfvat av ny löner reglering erkändes och påyrkades.

Av känd orsak har denna uppskjutits till dess riksdagen genom beslutet innevarande år reglerat lönerna för lärarekåren vid såväl statens som flertalet statsunderstödda läroanstalter i riket.

Genom denna riksdagens beslut ha folk- och småskolans lärarekår tillerkänts en löneförbättring, som visserligen icke motsvarar den innevarande dyrtidens fordringar, men som avser att väsentligen förbättra nämnda lärarekårens ekonomiska ställning.

Lönerna, som av riksdagen fastställes, äro minimibelopp och givetvis i främsta rummet avpassade efter landsbygdens förhållanden, samt utgå dels i kontant lön

och dels i naturaförmåner, bestående av bostad, bränsle och trädgårdsland eller, där sådant icke erhålles in natura, ersättning härför enligt ortens pris.

Vid bestämmandet av ersättningen för ovannämnda naturaförmåner vilja vi påpeka, att den boställsordning, som för närvarande är under utarbetande i ecklesiastikdepartementet, med all sannolikhet kommer att tillerkänna en ordinarie folkskollärare, folkskollärarynna och småskollärarynna såsom minimum en väl kvalificerad bostad på respektive 3 rum och kök, 2 rum och kök och 1 rum och kök med nödiga utrymmen.

Utom dessa löneförmåner utgå likaledes av riksdagen fastställda ålderstillägg, och hoppas vi, att dessa fortfarande som hittills komma att utökas genom bidrag även av kommunen.

För lärarinnorna i huslig ekonomi och för handarbetslärarinnorna, vilkas löner icke varit föremål för riksdagens handläggning, torde lönebeloppen böra bestämmas i förhållande till de för lärarinnorna vid folk- och småskolan utgående, varvid skolkökslärarinna på grund av utbildning jämställas med folkskollärarynna, dock att å den förras lön avdrag göres för i skolköket åtnjuten naturaförmån, och slöjd-
lärarinna med lärarinna i småskolan med den högre lön, som den längre tjänstgöringen per vecka motiverar.

Emellertid har lärarekåren icke ansett det lämpligt, att under nuvarande synnerligen abnorma prisläge framkomma med begäran om på detta grundad definitiv löne reglering varför vi våga hoppas att kommunen i stället ville tillfalligt öka ovan angivna för normala tider avsedda lönebelopp genom att på dessa beräkna s. k. kristidstillägg med samma procent, som kan komma att tillerkännas andra stats- och kommunalanställda.

På grund av ovan anförda få vi därför vördsamt hemställa, att Folkskolestyrelsen behagade föreslå stadsfullmäktige

att den kontanta grundlönen till folk- och småskolans lärarepersonal måtte för den i lag stadgade lästiden beräknas till de av riksdagen fastställda lönebeloppen att utgå från den 1 januari 1919,

att skäligen ersättning lämnas för de naturaförmåner, som äro i lag bestämda,

att ålderstilläggen beviljas enligt riksdagens beslut och med de kommunaltillägg, som anses motiverade,

att lönerna för lärarinna i huslig ekonomi och handarbete bestämmas enligt ovan angivna förhållande till lönerna för folk- och småskolans lärarinnor,

att s. k. kristidstillägg beviljas på de lönebelopp, som enligt ovan angivna beräkningar kan komma att fastställas samt

att kristidstillägget må utgå tills vidare under rådande dyrtid.
Karlstad den 7 oktober 1918.

Å lärarekårens vid Karlstads folk- och småskolor vägnar:

G. A. GUSTAFSSON.	DAVID KARLSTRÖM.	A. G. LINGREN.
	ERNST STRANDMAN.	
MARIA SÖDERQUIST.	SARA SVENSSON.	GRETA LINDGREN.
	BETTAN PERSSON.	

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 17 januari 1919.*

§ 6.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning angående reglering av folk- och småskollärares löneförmåner.

I fråga om de i framställningen begärda kristidstilläggen hade nämnden i annat sammanhang, under näst föregående § i protokollet, avgivit särskilt yttrande.

Beträffande de i övrigt framställda kraven fann lönenämnden desamma väl motiverade och skäligen.

På grund härav beslöt lönenämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med avslag å framställningen i vad den avsåge beviljande av kristidstillägg, i övrigt bifalla densamma.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. EBRG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 januari 1919.

§ 30.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över folkskolestyrelsens framställning angående reglering av lärarekårens löneförmåner och kristidstillägg.

Lönenämnden, som i ärendet avgivit yttrande, hade på anförda skäl yrkat

avslag å framställningen i vad den avsåge b gäran om kristidsulligg, men i övrigt tillstyrkt densamma.

Det antecknades, att den merkostnad, 17,070 kronor, som i händelse av bifall till framställningen i de delar, densamma tillstyrkts av lönenämnden. skulle uppkomma för staden, redan vore upptagen i staten för året och beräknad att utgå av uttaxerade medel.

Drätselkammaren beslöt i enighet med vad lönenämnden föreslagit hemsälla, att stadsfullmäktige måtte, med avslag å framställningen, i vad den avsåge begäran om kristidsförmåner, vilken framställning behandlats under nästföregående § i protokollet, dels besluta fastställa det kommunala bidraget till lärarekårens avlöning sålunda,

att ersättningsbeloppen för bostad och bränsle till stadens folk- och småskollärarekår från och med år 1919 beräknas till sådan storlek, att totallönen för ordinarie folkskollärare blir 3,000 kronor, för ordinarie folkskollärarynna 2,500 kronor, för ordinarie småskollärarynna 1,800 kronor, för e. o. och vik. folkskollärare 2,600 kronor, för e. o. och vik. folkskollärarynna 2,100 kronor samt för e. o. och vik. småskollärarynna 1,600 kronor;

att åldersstilläggen komma att från och med 1919 utgöra för ordinarie folkskollärare 400 kronor, för ordinarie folkskollärarynna 300 kronor och för ordinarie småskollärarynna 200 kronor;

att handarbetslärarynna från och med år 1919 i fråga om löneförmåner likställas med ordinarie småskollärarynna, och skolköks'ärarynna erhåller löneförmåner, som med 200 kronor understiga ordinarie folkskollärarynna; samt

att gymnastiklärare och gymnastiklärarynna löner från och med 1919 bestämmas till 1,200 kronor;

dels förklara folkskoleväsendets stat för år 1919 godkänd i avseende å däri förekommande anslag till fyllande av ovanberörda behov.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1919.*

§ 28.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över folkskolestyrerelsens framställning angående reglering av lärarekårens löneför-

måner och kristidstillägg, över vilken framställning infordrade utlåtanden avgivits av lönenämnden och drätselkammaren.

Under överläggningen i ärendet yrkades att utskottet måtte förorda drätselkammarens i ärendet gjorda förslag med följande ändringar, nämligen:

dels av Herr Lindh, att bostadsersättningen måtte höjas med 100 kronor för ordinarie folkskollärare och folkskollärarynna, i följd varav totallönen skulle utgå för ordinarie folkskollärare med 3,100 kronor och för ordinarie folkskollärarynna med 2,600 kronor;

dels av Herr Ågren att för bostadsersättningen skulle för ordinarie folkskollärarynna höjas med 50 kronor och för småskollärarynna sänkas med samma belopp, i följd varav totallönen för nämnda befattningshavare skulle uppgå till resp. 2,550 kronor och 1,750 kronor;

dels ock av Herr Clarholm, att av principiella skäl intet kommunalt ålders-tillägg skulle utgå.

Beredningsutskottet beslöt att, med bifall till vad Herr Ågren sålunda yrkat, hemställa

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit med den ändringen, att totallönen bestämmes för ordinarie folkskollärarynna till 2,550 kronor och för ordinarie småskollärarynna till 1,750 kronor.

Mot detta utskottets beslut reserverade sig *dels* Herr Lindh till förmån för det av honom framställda yrkandet, *dels ock* Herrar Ordföranden och Clarholm till förmån för den sistnämndes yrkande,

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående godkännande från stadens sida av ifrågasatt utbyggande av Kohlsäters Aktiebolag tillhöriga vattenfallen vid Blixbol och Sågbacka, m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 februari 1919.

§ 52.

I till drätselkammaren ingiven skrivelse hade Kohlsäters Aktiebolag med hänvisning till i skrivelsen åberopad och därvid fogad utredning anhållit, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige hemställa *dels* om stadens godkännande av

att vattenfallen vid Blixbol och Sägbacka utbyggas till en kraftstation vid Blixbol i enlighet med av Vattenbyggnadsbyrån upprättat förslag, samt att kraftledning utbygges Karlstad—Blixbol, allt för en ungefärlig kostnad av 1,332,500 kronor, av vilken summa ett belopp av 700,000 kronor skulle behövas under första hälften av år 1919 och alltså behöva ställas till styrelsens förfogande, *dels* att staden genom borgen eller på annat sätt ville finansiera utbyggnaden i dess helhet, vilken utbyggnad skulle komma att ske av under bildning varande Kohlsäters Kraft-Aktiebolag.

Utöver den av bolaget lämnade utredningen hade av föreståndaren för stadens elektricitetsverk uppgjorts och till kammaren överlämnats ett P. M. angående vattenkraftanläggningarna vid Kohlsäter.

Mot beräkningarna i den av bolaget lämnade utredningen anmärktes inom kammaren, att bland de grundkostnader, som måste förräntas, icke upptagits själva vattenfallens värde, liksom ej heller bland årskostnaderna upptagits något belopp för skatter. Det syntes kammaren naturligt, att kraftbolaget borde ersätta fallens värde med skäligt belopp, och att vid beräkningen av kraftkostnaden hänsyn måste tagas såväl till förräntandet av detta belopp som till de årliga skatterna. I övrigt framhölls önskvärdheten av att från bolagets sida sådana åtgärder vidtogas, att staden, därest den komme att i och för företagets finansiering ikläda sig borgensansvar, måtte snarast möjligt befrias från detta ansvar.

Då ändamålet med stadens förvärv av Kohlsäters Aktiebolag samt Blixbol med flera fastigheter var att snarast möjligt erhålla kraftkälla för åstadkommande av ytterligare erforderlig elektrisk energi inom staden, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte

dels uppdraga åt vederbörande bolagsstyrelse att på i framställningen angivet sätt ofördröjligen låta ej mindre utbygga vattenfallen vid Blixbol och Sägbacka till en kraftstation vid Blixbol i enlighet med det av Vattenbyggnadsbyrån upprättade, av Ingeniör Thalén kompletterade förslaget än även anlägga kraftledning från Blixbol till Karlstad, allt för en ungefärlig kostnad av 1,332,500 kronor;

dels bemyndiga drätselkammaren att i och för anskaffande av medel för arbetets utförande å stadens vägnar teckna borgen för Kohlsäters Aktiebolag eller eventuellt för under bildning varande Kohlsäters Kraft-Aktiebolag intill ett belopp av 1,332,500 kronor;

dels ock anmoda vederbörande bolagsstyrelse att utreda möjligheten av kostnadernas täckande medelst obligationslån eller på annat lämpligt sätt, varigenom staden snarast möjligt kunde befrias från sin ifrågavarande borgen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Under hänvisning till den utredning i fråga om stadens förvärv av Kohlsätters Aktiebolag m. fl. fastigheter, som finnes intagen i Stadsfullmäktiges handlingar av den 18 april detta år (ser. A. n:o 5) samt särskilt till den del i nämnda utredning, vilken behandlar frågan om vattenfallens *utbyggnad* och angående vilken utdrag av ovannämnda Stadsfullmäktiges handlingar här bifogas (bilaga 1), får Styrelsen för Kohlsätters Aktiebolag härmed hos Drätselkammaren anmäla, att från Belysningsstyrelsen i Karlstad inkommit anmodan, att bolaget snarast dels måtte *utbygga kraftstationen vid Blixbol* dels måtte utstaka och *utbygga kraftledning Karlstad—Blixbol* allt i enlighet med av Aktiebolaget Vattenbyggnadsbyrån förut uppgjorda förslag. Avskrift av Belysningsstyrelsens anmodan bifogas (bil. 2).

Då emellertid Styrelsen under hand hade sig beaktat att staden snarast behövde ökad elektrisk energi, och då vattenfallet icke borde ligga omonterat utan snarast förräntas, hade Styrelsen redan den 25 oktober 1918 beslutat påbörja *förarbetena* för vattenfallets vid Blixbol utbyggande (angående detta Styrelsens beslut se utdrag ur protokoll, bil. 3), ett beslut som på grund av Belysningsstyrelsens anmodan ytterligare påskyndades och stadfästes den 14 och 28 november detta år. Arbetet vid Blixbol har på grund härav redan påbörjats medelst schaktningar, röjningsarbeten och anskaffande av en del materiel m. m. samt kommer att under vinterns lopp fortsättas.

Samtidigt som Styrelsen sålunda anmäler att *arbetet är igång*, får Styrelsen äran meddela, att med tanke på möjligheten att underlätta en *eventuell försäljning av bolagets egendomar, skogar och fastigheter*, men däremot behålla för stadens räkning endast *vattenfallen med utmål*, ett nytt bolag bildats nämligen "*Kohlsätters Kraftaktiebolag*" omfattande vattenfallen med utmål medan resten kvarstår å "*Kohlsätters Aktiebolag*" i och för *eventuell försäljning*. Avsikten är alltså, att *utbyggnad av samtliga vattenfall* skall ske av det förstnämnda bolaget eller "*Kohlsätters Kraftaktiebolag*".

Då emellertid *utbyggnad av Blixbol och Sågbacka till en kraftstation vid Blixbol* i högsta grad önskas av Belysningsstyrelsen, som, enligt en av dess Belysningsingeniör J. M. Thalén den 17 dennes gjord utredning angående stadens ytterligare behov av elektrisk energi, utvisar storleken av nämnda behov (se bil. 4) och kostnaden för denna *utbyggnad av kraftstation vid Blixbol med kraftledning Karlstad—Blixbol* av Ingeniör Thalén preliminärt beräknats till ungefär Kronor 1,332,500:— (bilaga 5), med stöd av Vattenbyggnadsbyråns ungefärliga kostnadsförslag av den 10 jan. 1918 (bil. 6), har Styrelsen för Kohlsätters Aktiebolag — under förmålan att bolaget icke ensamt mäktar finansiera dessa utbyggnader — velat, innan arbetet på allvar igångsättes, hos Drätselkammaren anhålla, att Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige ville hemställa;

dels om stadens godkännande av att vattenfallen vid Blixbol och Sägbacka utbyggas till en kraftstation vid Blixbol, i enlighet med av Vattenbyggnadsbyrån upprättat förslag samt att krafledning utbygges Karlstad—Blixbol, allt för en ungefärlig kostnad, enligt ovan gjorda beräkningar, av Kronor 1,332,500:—, av vilken summa ett belopp av 700,000.— kronor torde behövas under första hälften av år 1919 och alltså behöver ställas till styrelsens förfogande;

dels att staden genom borgen eller på annat sätt ville finansiera utbyggnaden i dess helhet, vilken utbyggnad alltså skulle komma att ske av Kohlsäters Kraft-Aktiebolag.

Kohlsäter, Värmlands-Nysäter den 31 dec. 1918.

För Kohlsäters Aktiebolag:

CARL KAIJSER.

Utdrag.

Bilaga 1.

Utdrag af Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar.
(Ser. A., n:r 5, af den 18 april 1918, sid. 33).

Vattenlednings- och belyningsstyrelsens förslag i fråga om stadens förvärfvande af Kohlsäters A.-B:s m. fl. fastigheter.

Fallens utbyggnad.

Beträffande ordningsföljden för de olika fallens utbyggande bör den princip så långt som möjligt tillämpas, att icke alls eller ej nämnvärdt utnyttjade fall först utbyggas, medan sådana, som redan i afsevärd mån tillgodogöras, böra tillsvidare lämnas orörda. Först då nybyggda kraftstationers leveransförmåga är helt tagen i bruk, kan tiden anses vara inne att ombygga de äldre anläggningarna för att där bättre än hittills skett tillvarataga förefintliga kraftbelopp.

Då emellertid här afses öfverföring af kraft till annan ort och ledningskostnaden afsevärt inverkar på anläggningens ekonomi, måste hänsyn tagas äfven till ifrågasatt kraftstations större eller mindre afstånd från Karlstad såsom förbrukare af kraften.

En öfersikt öfver vattnets tillgodogörande nu visar, att fallen vid Snarkil och Blixbol äro praktiskt taget oanvända, då hvardera nu drifver endast en mindre kvarn. Däremot är kvarnanläggningen vid Karlsfors betydligt större, hvarförutom

där finnes en i full gång varande såg. Lillälfvens tre första fall leverera energi till Kohlsäters sliperi, kvarn och sågar m. m. och äro sålunda hittills bäst utnyttjade.

Tillämpas båda nyssnämnda principer, bör alltså den första kraftstationen anläggas vid Blixbol, hvilket fall såväl är minst taget i bruk som också har det kortaste afståndet till Karlstad.

Vid där afsedd uppdämning försvinner emellertid Sågbackafallet och den lilla kraftstation, som därifrån levererar någon del af sliperiets kraftbehof, kommer att sättas under vatten. Under byggnadsverksamheten vid Blixbol kan den emellertid ostört fungera ända till tiden för själfva uppdämningen.

Sågbackastationens maskinella utrustning kan då lämpligen flyttas till Torp, där nuvarande vattenrännan för ringa kostnad vidgas och en provisorisk tillbyggnad till därvarande kraftstation göres. För turbinen betyder skillnaden i fallhöjd ej synnerligen mycket och vattenmängden vid Torp är mer än tillräcklig för båda aggregaten.

På så sätt skulle fabriken m. m. kunna drivas uteslutande från de två fallen vid Torp och N. Kohlsäter, medan Blixbolsstationens energiproduktion öfverföres till Karlstad, som härvid får sitt nu tillgängliga kraftbelopp ökad med c:a 1000 hästkrafter.

Karlstad den 22 februari 1918.

För Belysningsstyrelsen:

S. GULLSTRÖM.

Rätt utdraget betygar:

För Kohlsäters Aktiebolag:

CARL KAIJSER.

Afskrift.

Bilaga 2.

Utdrag ur protoko'l hållet hos Karlstads Belysningsstyrelse den 6 november 1918.

§ 11.

På grund af de upplysningar styrelsen inhämtat rörande stadens behov af elektrisk energi, beslöt styrelsen att hos Kohlsäters Aktiebolag göra den framställningen, att bolaget ville gå i författning om omedelbart igångsättande af kraftverksanläggning vid Blixbol i enlighet med af Vattenbyggnadsbyrån uppgjort förslag, så att staden därifrån fortast möjligt kunde påräkna den energi, denna utbyggnad är beräknad att giva.

Vidare ville styrelsen hos bolaget hemställa, att kraftledningsarbetet omedelbart igångsättes å sträckan Karlstad—Edsvalla, så att denna del af ledningen kunde vara färdig nästa höst, då styrelsen erhållit medgivande från Dejefors Kraft- och Fabriksaktiebolag att fån Frykforsnätet få uttaga ett mindre energibelopp. Därjämte skulle denna linje utgöra reserv vid eventuella afbrott å nuvarande kraftledning.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Rätt avskrivet betygar:

För Kohlsäters Aktiebolag:

CARL KAIJSER.

Utdrag.

Bilaga 3.

*Utdrag ur protokoll hållet med styrelsen för
Kohlsäters Aktiebolag.*

I. Protokoll den 25 oktober 1918.

§ 3.

Diskuterades frågan angående *utbyggandet för stadens räkning af vattenfallen* och redogjorde därvid stadens Belysningsingenjör J. M. Thalén hvilken för nämnda ärende anmodats närvara, närmare för frågans läge, speciellt beträffande utbyggandet af en kraftstation vid *Blixbol (Emilsdal)*.

Frågan gällde därvid, huruvida man skulle handlägga saken efter den gällande vattenlagen eller möjligen vänta tills den nya lagen den 1 januari 1919 trädde i kraft och upp'yste ingenjör Thalén att fackmän i Stockholm rådt till att börja ärendet utgående från nu gällande lag för att sedermera öfvergå till den nya lagens bestämmelser, varigenom tid vunnes och utsikter funnos, att desto tidigare få ärendet handlagdt af den enligt nya lagen blivande vattendomstolen.

I samband härmed diskuterades frågan, huruvida man skulle börja utbyggnaderna vid Blixbol redan nu och att detta skulle ske af Kohlsäters Aktiebolag eller huruvida man skulle vänta, tills dess det nya bolaget "Kohlsäters Kraftaktiebolag" kunna blifva i allo färdigbildadt.

Likaledes diskuterades frågan, huru erforderliga medel till utbyggnaden vid Blixbol skulle anskaffas och tillhandahållas.

På grund af ofvanstående diskussion beslöt styrelsen:

att utbyggnad af en kraftstation vid Blixbol (Emilsdal) skulle snarast taga sin

början och att styrelsen därvid skulle anlita Häradshöfding Otto R. Alrutz, Stockholm för inlämnande af erforderliga handlingar för att begära syn och söka koncession (upprättande af karta och öfverenskommelser med markägare m. m.), allt utgående från bestämmelserna i nu gällande lag för att sedermera få saken behandlad af vattendomstol i enlighet med den nya lagen och i samverkan med Vattenbyggnadsbyrån.

att uppdraga åt Apotekaren S. Gullström att under resa till Stockholm i ärendet närmare konferera dels med Häradshöfding Alrutz dels med ingenjör S. Lübeck (Vattenbyggnadsbyrån); att *Kohlsäters Aktiebolag* skulle tillsvidare stå för påbörjandet af byggnadsarbetena och förskottera erforderliga medel, hvilka skulle i särskild räkning debiteras Kohlsäters Kraft-Aktiebolag, som sedermera i sitt namn skulle öfvertaga såväl byggnadsarbetet vid Blixbol som vid öfriga vattenfall, samt

att till *Karlstads stads stadsfullmäktige* ingå med erforderliga handlingar och ansökningar för godkännande af utbyggnaderna och för att få stadsfullmäktiges borgen att finansiera saken.

Åt verkställande direktören i Kohlsäters Aktiebolag uppdrogs att vidtaga erforderliga åtgärder för att redan vintern 1918—1919 framforsla till Blixbol (Eriksdal) så långt möjligt erforderliga kvantiteter grus, sand, sten och andra byggnadsmateriel, m. a. o. att för körningarne till det blifvande bygget använda vinterföret.

Justerat 14 november 1918.

A. SANDWALL.

Rätt utdraget betygar

För Kohlsäters Aktiebolag

CARL KAIJSER.

II. Protokoll den 14 november 1918.

§ 2.

Föredrogs och upplästes från Karlstads Belysningsstyrelse inkommet utdrag ur dess protokoll af den 6 november 1918, § 11, med anmodan till styrelsen för Kohlsäters Aktiebolag att *snarast gå i författning om igångsättande af vattenverksanläggning vid Blixbol* i enlighet med af Vattenbyggnadsbyrån uppgjort förslag, så att staden, på grund af inhämtadt meddelande angående stadens behof af elektrisk energi, kunde därifrån fortast möjligt påräkna den energi som denna utbyggnad beräknades gifva.

Likaledes hemställde Belysningsstyrelsen, att kraftledningsarbetet omedelbart måtte igångsättas å *sträckan Karlstad—Edsvalla*, så att denna del af ledningen kunde vara färdig nästa höst, då styrelsen erhållit medgifvande från Dejefors Kraft- och Fabriks-Aktiebolag att från Frykforsnätet få uttaga ett mindre energibelopp, hvarjämte denna ledning skulle utgöra reserv vid eventuella afbrott i nuvarande kraftledning.

På grund af ofvanstående beslöt styrelsen att — med hänvisning till styrelsens beslut enligt protokoll af den 25 oktober 1918, § 3 — omedelbart igångsätta *föarbetena* för såväl utbyggandet af en kraftstationsanläggning vid Blixbol som för Kraftledningen Karlstad—Edsvalla, hvarvid dock i senare frågan uppdrogs åt Apotekare S. Gullström att i egenskap af belysningsstyrelsens ordförande afordra Dejefors Kraft-Aktiebolag *en skriftlig förbindelse om energi från Edsvalla*, på det att tillräcklig grund måtte finnas för kraftledningens utstakning och dragande i två sektioner, nämligen *Karlstad—Edsvalla* och *Edsvalla—Blixbol*.

Styrelsen beslöt vidare att snarast sätta sig i förbindelse med Häradshöfding Otto R. Alrutz, Stockholm, för *koncessionsansökningshandlingars inlämnande* samt att, såsnart skriftlig förbindelse från Dejefors Kraft-Aktiebolag föreläge, *låta igångsätta stakning af kraftledningen* enligt ovan.

Åt verkställande direktören uppdrogs att omedelbart vidtaga åtgärder för *grundborrningar vid Blixbol* m. m.

Justeradt 29 november 1918.

A. SANDWALL.

Rätt utdraget betygar

För Kohlsäters Aktiebolag:

CARL KAIJSER.

III. Protokoll den 28 november 1918.

§ 6.

Sedan verkst. direktören meddelat, att på grund af styrelsens föregående beslut, *vid Blixbol nu vore i arbete en styrka om 1 schaktmästare, 11 man och 2 hästar* för grundborrnings-, röjnings-, schaktnings m. fl. arbeten *på land* samt att framforsling af sand, grus, byggnadsmaterialier m. m. komme att äga rum instundande vinter, beslöt styrelsen att *till Drättselkammaren i Karlstad ingå med hemställan, att drättselkammaren ville till stadsfullmäktige inlämna ansökan dels om*

godkännande af utbyggnaden vid Blixbol, innan densamma på allvar toge sin början, dels om stadsfullmäktiges borgen att finansiera saken.

och uppdrogs åt verkst. direktören att afresa till Vänersborg för att där underhandla med den i Västerbygdens vattendomstol utnämnde *vattendomaren*.

Justeradt 19 december 1918.

A. SANDWALL.

Rätt utdraget betygar

För Kohlsäters Aktiebolag:

CARL KAIJSER.

Afskrift.

Bil. 4.

Utredning öfver stadens behof af elektrisk energi.

Nuvarande energibehof:

Från Dejefors har uttagits enl. maximalmätaren	2,200 hkr.
» ångcentralen har uttagits	600 »
» ackumulatorbatteriet	100 »
	Summa 2,900 hkr.

Energibehof för år 1919:

Enligt statistiken har kraftförbrukningen ökats med c:a 10 proc. årligen, och man kan således vänta för år 1919 en ökad förbrukning af minst 300 hkr. På grund af råvarubrist under krigsåren hafva en del fabriker ej uttagit fullt kraftbelopp, men det kan förutsättas, att då råvarutillförseln åter kommer igång, elektricitetsverket har att emotse afsevärdt högre förbrukning från redan anslutna fabriker än den nuvarande. Denna merförbrukning kan uppskattas till c:a 200 hkr. Vidare är att märka, att förbrukningen å likströmsnätet kommer att ökas med 100 hkr. nästa år, då ledningsnätet blir förstärkt och kraftförbrukningen till följd däraf kommer att stiga. Under detta år har nämligen till följd af ledningsnätets och omformarnes öfverbelastning spänningen ej kunnat hållas vid fullt voltal.

Den sammanlagda förbrukningen för nästa år kan således väntas kräfva 2,900 + 300 + 200 + 100 = 3,500 hästkrafter.

Huru skall detta kraftbehof läckas?

Från Dejefors erhålles enligt det ursprungliga kontraktet 1,200 hkr. och från samma kraftkälla som tillfälligt abonnemang med 6 månaders uppsägning 700

hkr. eller tillsammans 1,900 hkr. Under förutsättning att det tillfälliga abonnemangent ej uppsäges, återstår alltså att täckas på annat sätt 1,600 hkr.

Från Dejefors har visserligen under innevarande år uttagits ända till 2,200 hkr., d. v. s. 300 hkr. mer än gällande aftal omfatta, men det torde vara vanskligt att utan någon fast uppgörelse räkna med denna krafttillgång. Som förhållandena äro, måste elektricitetsverket lita på sina egna kraftresurser för täckandet af nämnda 1,600 hkr. m. a. o. från ackumulatorbatteriet och ångcentralen.

Med nuvarande bränslepriser är det dock mindre lämpligt att belasta ångcentralen med något större energibelopp åtminstone under någon längre tid. Densamma har icke varit afsedd att fylla ett ständigt kraftbehof, utan endast den tillfälliga ökning, som ej på förhand kunnat fixeras. Efter hand som den tillfälliga kraftmätningen ett år öfvergår att blifva permanent, är det lämpligast att öfverföra densamma till vattenkraftabonnemang. Om vi anse kraftökningen från 1918 till 1919 som tillfällig kraft, att täckas från ångcentralen och ackumulatorbatteriet, d. v. s. 700 hkr., så skulle *det ytterligare behofvet af vattenkraft för nästa och ett kommande år utgöra 900 hästkrafter.*

Underhandlingar hafva förts med Dejefors Kraftbolag om utökning af kraftabonnemangent och det skulle ju ligga närmast till hands för staden att från Dejefors fortfarande täcka sitt energibehof. Som kraftledningen dock redan är fullt belastad, kan ytterligare kraft ej uttagas från densamma utan att den först ombygges. Då uppställer sig den frågan, huruvida det icke vore lämpligare att bygga en särskild ledning med anslutning till Dejeforsbolagets andra kraftstationer, t. ex. en ledning till Edsvalla med anslutning till Frykforsstationen.

Med hänsyn dels till den reserv för Dejeforskraften, som med nämnda ledning skulle vinnas, dels ock möjligheten att framdeles fortsätta Edsvalla-ledningen till Kohlsäter, är ett sådant ledningsförslag att rekommendera. Kan staden träffa aftal med Dejeforsbolaget om rält att från en Edsvalla ledning uttaga ersättning för Dejeforskraften vid eventuella avbrott å Dejeforslinjen samt dessutom kontraktera om ytterligare ett kraftbelopp af t. ex. 500 hkr. på antagliga villkor, så kan byggandet af nämnda ledning tillrådas även om den tillämnade kraftanläggningen vid Kohlsäter icke skulle blifva verklighet.

Det kan i detta sammanhang vara lämpligt framhålla, att det tillfälliga aftalet med Dejefors, d. v. s. det aftal, som handlar om kraft med 6 månaders uppsägning, ingalunda är att betrakta som något pålitligt abonnemang och det är ju minst sagdt vanskligt, att år från år kontraktera med stadens kraftafnämare på ett så löst aftal som detta med 6 månaders kontrakt. Det är därför nu på tiden, att staden omedelbart går i författning om att träffa sådana anstalter, att en eventuell uppsägning af det tillfälliga Dejeforsaftalet icke kommer som en ödesdiger öfverraskning.

Dessa anstalter skulle bestå i att dels söka realisera nyssanfödda förslag och därjämte ofördröjligen bygga kraftstationen vid Kohlsätersholagets fall i Blixbol. Enligt en här bifogad utredning öfver detta kraftstationsbygge skulle strömpriset äfven med nu gällande materialpriser blifva acceptabelt.

Kraftpriset är beräknadt efter nuvarande krafttillgång. Vid en framtida sjöreglering kommer att utvinnas större energikvantitet, räknad i kilowattimmar. Då ökas årsproduktionen och därmed sjunker enhetspriset. När de öfriga fallen skola monteras, är den drygaste delen af ledningskostnaden undanstökad, och byggnads-kostnaderna böra väl då hafva sjunkit något, så att man torde hafva anledning kunna räkna med ett lägre kilowattimmepris.

Underhandlingar hafva förts med Trollhättans kraftverk om anslutning till dess under byggnad varande kraftnät för femtioperiodersström i Dalsland, och utsikter saknas icke att detta anslutningsförslag kan komma att realiseras. Trollhättan kalkylerar nämligen med att fortsätta en Dalslandsledning till västra Värmland i afsikt att samarbeta med kraftstationerna där. Genom nämnda samarbete komma olägenheterna af den i dessa trakter förekommande oregelbundna vattentillgången att utjämnas och kostnaderna för sjöregleringen skulle kunna nedbringas.

Ofvan gjorda beräkningar och förslag kunna sammanfattas i följande faktiska uppgifter och önskemål:

1:o) att stadens kraftbehof är i ständigt stigande och att för nästa år beräknas ett maximalt kraftbehof af 3,500 hkr.,

2:o) att en kraftledning omedelbart bör byggas till Edsvalla och abonnemanget med Dejeffors åtminstone tillfälligt utvidgas med minimum 900 hkr., samt

3:o) att som reserv för kommande kraftbehof Blixbolfallet omedelbart bör monteras för en beräknad effekt af 1,100 hkr.

Karlstad den 17 december 1918.

J. THALÉN.

Rätt afskrifvet bestyrker

För Kohlsäters Aktiebolag:

CARL KAIJSER.

Afskrift.

Bilaga 5.

Utredning öfver en kraftstationsanläggning i Blixbol samt kraftledning till Karlstad.

A. Kraftstationsanläggning i Blixbol:

Kraftbelopp 1100 generatorhästkrafter.

1. Byggnadsarbeten enligt Vattenbyggnadsbyråns förslag.. 660,000: —

2. Maskinell utrustning enligt inhämtade anbud.....	230,000: —
3. Transformator à 1,000 k. v. a. ⁶⁰⁰⁰ / ₅₀₀₀₀ volt enligt anbud	35,000: —
4. Instrumentering och förbindelseledningar enligt anbud	35,000: —
	<u>Summa kronor 960,000: —</u>

B. Kraftledning Blixbol—Karlstad (5000 volts spänning).

625 st. dubbelstolpar (A-stolpar).....	37,000: —
2,000 » isolatorer med fästen.....	80,000: —
20,000 mtr. kopparledning 3×16 kvm.....	100,000: —
30,000 » kopparledning 3×10 kvm.....	40,000: —
50,000 » järnledning 16 kvm. (skyddsledning).....	8,500: —
Stolpsättning och montage, transporter.....	37,000: —
Diverse jordförbindningar, landsvägs, järnvägs-, vattentrafikleds- och telefonkorsningar	30,000: —
Marklösen	25,000: —
Diverse oförutsedda utgifter	15,000: —
	<u>Summa kronor 372,500: —</u>

Sammanställning:

A. Kraftstationen	900,000: —
B. Kraftledningen.....	372,500: —
	<u>Summa kronor 1,332,500: —</u>

Årliga kostnader:

A. För energien vid Blixbol:

6 proc. ränta å 960,000: —.....	57,600: —
2 » afskrifning å 660,000: —	13,200: —
4 » » å 230,000: —	9,200: —
4 » » å 35,000: —	1,400: —
4 « » å 35,000: —	1,400: —
Skötsel, försäkringar och underhåll	<u>13,800: —</u> 96,600: —

B. För kraftledningen:

6 proc. ränta å 372,500: —.....	22,350: —
2 » afskrifning å koptarn 100,000: —	2,000: —
2 » » å kostn. för marklösen	500: —
5 » » å öfrigt	13,375: —
Tillsyn och reparationer	<u>9,775: —</u> 48,000: —
	<u>Summa kronor 144,600: —</u>

Beträffande kraftledningen må framhållas, att kostnaden för densamma ej enbart bör läggas på Blixbolskraften de närmaste åren, enär staden äfven har nytta af densamma för den kraft, som sannolikt kommer att uttagas från Frykforslinjen, dels som kraftfyllnad dels som reserv. För att i beräkningen öfver kraftpriset få något värde af nämnda fördel, beräkna vi densamma till 15,000: -- kronor pr år. På Blixbolskraften kommer då för kraftledningen en årlig kostnad af 33,000: -- kronor och sammanlagda årliga utgiften för kraften blir då 129,600. -- kronor. Med denna kostnad ställer sig kraftpriset som följande:

I Blixbol 88: — kr. pr hkr.

I Karlstad 118: — » »

eller 5 öre pr kilowattimme.

Karlstad den 17 december 1918.

J. THALÉN.

Rätt afskrifvet bestyrker:
för Kohlsäters Aktiebolag

CARL KAIJSER.

Utdrag.

Bilaga 6.

Utdrag ur Aktiebolaget Vattenbyggnadsbyråns utredning och förslag till bebyggande af Karlstad tillhöriga i Lillälven och Snarkilsälven belägna vattenfall, (af den 10 januari 1918).

Bilaga 2.

Preliminära kostnadsberäkningar.

(Priserna afse de under hösten 1917 gällande.)

Blixbols kraftverk. Anläggningskostnad.

Byggnadsarbeten.

Regleringsdamm:

Fångdammar och länshållning	9,000: —
Jordschaktning 3,000 m ³ à 5: —	15,000: —
Bergsprängning 600 m ³ à 17: 50	10,500: —
Betong 1: 5: 7 med tätskift, stålslipning och formar	
2,800 m ³ à 50: —	140,000: —
Stenbeklädnad å betong (tilläggspris) 250 m ² à 35: —	8,750: —

Fyllning i jorddamm 1,000 m ³ à 5: =	5,000: —	
Lerpuddel i jorddamm 80 m ³ à 9: —	720: —	
Stensättning å jorddamm 80 m ² à 12: —	960: —	
Järnbalkar 7 ton à 900: —	6,300: —	
Räcke, luckor, plankdäck, spånter, flottningsränna och diverse	14,770: —	210,000: —
<i>Kraftstation med ställverksbyggnad</i>		225,000: —
<i>Aflopskanal:</i>		
Fångdammar och länshållning	4,050: —	
Jordschaktning 1,750 m ³ à 5: —	8,750: —	
Bergsprängning 1,900 m ³ à 14: —	26,600: —	
Stenbeklädnad af jordslanter 550 m ³ à 12: —	6,600: —	46,000: —
<i>Anordningar för flodvattnets framläppande nedanför be- tongdammen:</i>		
Jordschaktning 2,000 m ³ à 5: —	10,000: —	
Stenbeklädnad 400 m ³ à 14: —	5,600: —	
Bro öfver aflopskanal och flodvattenutskov	5,400: —	21,000: —
<i>Administration, projektarbete, förrädsomkostnader, arbetareförsäkringar, sjukvård</i>		
		45,000: —
<i>Provisoriska byggnader, inredning af maskinistbostad, elektrisk kraft från Sågbacka under byggnadstiden</i>		
		25,000: —
<i>Oförutsett och diverse</i>		
		63,000: —
<i>Räntor under byggnadstiden</i>		
		25,000: —
	Summa kronor	660,000: —

Maskinell utrustning.

2 st. horisontala tvillingturbiner med automatiska regula- torer och öfriga tillbehör	75,000: —	
2 st. elektriska generatorer å 560 hkr., öfrig el. lågspän- ningsutrustning, travers i kraftstationen m. m.	125,000: —	200,000: —
Totala anläggningskostnaden utgör alltså		Kr. 860,000: —
motsvarande $\frac{860,000}{1,120} = 768$ kr. pr lågspänd el. hkr.		

Årskostnad.

<i>Ränta 6 proc. å 860,000: —</i>	51,600: —
---	-----------

Afskrifningar och underhåll:

Byggnadsarbeten 2 proc. å 502,000: —	10,040: —	
Maskinell utrustning 6 proc. å 200,000: —	<u>12,000: —</u>	22,040: —
<i>Personal och administration</i>		15,000: —
<i>Förbrukningsartiklar m. m.</i>		<u>6,360: —</u>
	Summa kronor	95,000: —

Detta motsvarar $\frac{95,000}{1,120} = 85$ kr. pr lågsp. el. hkr.

Rätt utdraget betygar:
för Kohlsäters Aktiebolag
CARL KAIJSER.

P. M. angående vattenkraftanläggningarne vid Kohlsäter.**Betr. krafttillgången.**

Vid bestämmandet af krafttillgången kan man erhålla en rätt så tillförlitlig siffra vid jämförelse med den under året tillverkade kvantiteten massa. Erfarenheten har nämligen givit vid handen, att det erfordras 1 hkr. dygn för tillverkning af 10 kg. massa. Har man tillgång till massatillverkningen under året kan man således genast beräkna krafttillgången och är tillverkningen specificerad under årets månader eller dagar kan man således äfven bilda sig ett omdöme om kraftvariationen.

Under år 1918 har t. ex. tillverkats 1,800 ton massa. Motsvarande kraftförbrukning utgör således 180,000 hkr. dygn, som vid 300 dygn utgör 600 hkr. och 4,320,000 hkr.-timmar.

Denna energi har erhållits ur fallen vid Torp, Kohlsäter och Sågbacka, med en sammanlagd fallhöjd af 18,76 mtr. Läggas därtill kraften i Blixbolsfallet med en fallhöjd af 4,42 mtr., erhåller man ett tillskott af 420,000 hkr.-dygn, 145 hkr. och 1,050,000 hkr.-timmar eller sammanlagdt genom alla fallen 5,370,000 hkr.-timmar.

Vid den af Vattenbyggnadsbyrån beräknade utbyggnadseffekten af 2,560 hkr. förutsattes en drifttid af 2,500 timmar pr år. Ofvan för år 1918 erhållna energien af 5,370,000 hkr.-timmar skulle således vid en utnyttjningstid af 2,500 timmar motsvara en effekt af c:a 2,150 hkr., således något mindre än Vattenbyggnadsbyråns beräkningar. Det är emellertid att märka, att Kohlsätersfallet är monteradt för afsevärdt större kraftbelopp än de öfriga och proportionsvis fall-

höjden äfven för större effekt. På grund af nämnda olikhet och därmed större samtidig effekt och vattenåtgång för Kohlsäterskraften kommer en ej ringa vattenkvantitet att rinna fram genom Torp och Sägbacka utan motsvarande energiomsättning. Man har därför anledning antaga, att om Sägbacka och Torp varit utbyggda för proportionsvis samma effekt som Kohlsätersfallet skulle energitillgången säkerligen blifvit den, som Vattenbyggnadsbyrån beräknat.

Den af Vattenbyggnadsbyrån beräknade utbyggnadseffekten förutsätter möjlighet för dygnsreglering. Sådan vattenreglering kan redan nu genomföras med tillhjälp af sjön Aspens stora vattenmagasin. Genom en relativt billig uppmuddring af intagningsrännan till Torp är dygnsregleringen möjlig i den utsträckning, som Vattenbyggnadsbyrån förutsätter för 2,500 timmars årlig driftid.

Vattentillgången är minst under sommarmånaderna, en omständighet, som är för Karlstads vidkommande fördelaktig, då kraftbehovet är mindre denna tid af året.

Verkmästare Sundberg vid Kohlsätersfabriken har enligt bilagd uppställning angifvit vattentillgången under de senaste 10 åren. Med undantag för år 1914 har vattentillgången varit ganska lika. År 1914 var det vattenbrist vid alla kraftverk i Sverige af sådan omfattning, att ett flertal verk ej kunde leverera mer än $\frac{1}{4}$ af den normala krafttillgången.

Någon afsevärdt minskad vattentillgång på grund af särskildt stark kyla har ej konstaterats.

Af det sagda beträffande vattentillgången, vill det synas som den efter Vattenbyggnadsbyrån förutsatta sjöregleringen redan skulle vara tillfinnaudes genom de hitintills förefintliga regleringsmöjligheterna.

Betr. anläggningskostnaden vid Blixbols kraftstation.

Enligt en af Vattenbyggnadsbyrån nyligen företagen prisberäkning och på grund af de förhandlingar, sagda byrå i dagarne fört med entreprenör, skulle byggnadsarbetena efter nuvarande priser belöpa sig på 700,000 kr., alltså 40,000 kr. mer än som af mig beräknats i utredningen af den 17 december 1918.

Kostnaden för den maskinella utrustningen enligt färskta anbud ställer sig däremot 43,000 kr. billigare än som af mig förut beräknats, hvadan den totala kostnaden ej torde komma att öfverskrida den i förutnämnda beräkningen.

Rörande linjekostnaden torde man ej kunna befara någon ökning, då ledningsmaterialiet nu i allmänhet betingar lägre pris för hvarje dag som går. Möjligen skulle man kunna misstänka, att kostnaden för markersättning blir högre än som uppgifvits.

Betr. anläggningens räntabilitet.

Beträffande den årliga kostnaden är det gifvet att densamma för den *första* utbyggnaden ej kommer att ställa sig så gynnsam som för anläggningen i sin helhet. Hur räntabiliteten ställer sig för första utbyggnaden (Blixbol) framgår af föregående utredning. Motsvarande kalkyl för anläggningen i sin helhet blir följande:

1) för *Blixbol*:

Byggnadsarbeten	700,000: —	
Maskinell utrustning	190,000: —	
Transformator med instr.....	70,000: —	960,000: —

2) för *Torp*:

Byggnadsarbeten	175,000: —	
Maskinell utrustning efter afdrag af befintl. utrustning	90,000: —	
Transformator med instr.....	50,000: —	315,000: —

3) för *Kohlsäter*:

Byggnadsarbeten	100,000: —	
Maskinell utrustning	185,000: —	280,000: —
		<u>Summa kronor 1,550,000: —</u>

Årliga kostnaden för kraften i Blixbol, Torp och Kohlsäter:

Räntor	93,000: —	
Afskrifningar	44,100: —	
Skötsel och underhåll	29,900: —	
Till förräntning af vattenrättens kostnad	30,000: —	197,000: —

Utbyggnadseffekter:

Torp	750 hkr.
Kohlsäter	815 »
Blixbol	1,160 »
	<u>Summa 2,725 hkr.</u>

Kostnad för kraften i Blixbol:

För 2,725 hkr. kronor 187,000: — eller cirka 72 kronor pr hkr.

3) För kraftledningen enl. föregående beräkningar kronor 372,500: —.

Årliga kostnaden för kraften i Karlstad.

- A) för kraftstationerna 197,000: —
 B) för ledningen 48,000: — 245,000: —
 för 2,725 minus förluster med 225 hkr. eller för 2,500 hkr. i Karlstad
 245,000: — kr. eller 98 kr. pr hkr.

Karlstad den 4 februari 1919.

J. THALÉN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
 i Karlstad beredningsutskott den II februari 1919.*

§ 29.

Jämlikt sitt beslut den 4 februari 1919 hade drätselkammaren, på sätt närmare framginge av dess protokoll samma dag, § 52, anhållit om stadsfullmäktiges godkännande av ifrågasatt utbyggande av Kohlsäters Aktiebolag tillhöriga vattenfallen vid Blixbol och Sågbacka samt anläggande av kraftledning från Blixbol till Karlstad ävensom om bemyndigande för drätselkammaren att å stadens vägnar teckna borgen för de för anläggningen erforderliga medel.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet, som ansåg de ifrågasatta anläggningarna vara för staden fördelaktiga och som mot sättet för desammas utförande icke fann anledning till erinran, hemställa, att stadsfullmäktige måtte,

dels uppdraga åt vederbörande bolagsstyrelse att på i framställningen angivet sätt ofördröjligen låta ej mindre utbygga vattenfallen vid Blixbol och Sågbacka till en kraftstation vid Blixbol i enlighet med det av Vattenbyggnadsbyrån upprättade, av ingenjören Thalén kompletterade förslaget, än även anlägga kraftledning från Blixbol till Karlstad, allt för en ungefärlig kostnad av 1,332,500 kronor;

dels bemyndiga drätselkammaren att i och för anskaffande av medel för arbetets utförande å stadens vägnar teckna borgen för Kohlsäters Aktiebolag eller eventuellt för under bildning varande Kohlsäters Kraft-Aktiebolag intill ett belopp av 1,332,500 kronor;

dels ock anmoda vederbörande bolagsstyrelse att utreda möjligheten av kostnadernas täckande medelst obligationslån eller på annat lämpligt sätt, varigenom staden snarast möjligt kunde befrias från sin ifrågavarande borgen.

Som ovan.

In fidem:
 ELIAS STENIUS.

Hamnstyrelsens framställning i fråga om höjning av den för Karlstads hamn gällande hamntaxan för åren 1919—1920.

Till Stadsfullmäktige.

Utav hamnens för år 1918 avslutade räkenskaper framgår, att hamnen till täckande av årets brist från stadskassan uppburit 439,265 kr. 80 öre, varav för kapitalbildande ändamål av lånemedel kr. 326,168:90 och av uttaxeringsmedel kr. 113,096:90. Penningvärdets fall under krigsåren har gjort att utgifterna stegrats i högst oroväckande grad, medan inkomsterna blott oväsentligt ökats. Inkomstökningen kommer emellertid icke på hamnens största inkomstkälla, hamnuppboriden, utan på arrenden och platshyror. Utgifterna för räntor, administration, drift och underhåll hava från år 1914 ökats med i runt tal 74,000 kr. medan inkomsterna under samma tid ökats med knappa 7,000 kr. Hamnuppboriden, som under åren 1910—1914 höll sig mellan 60 och 70,000 kr. har under krigsåren hållit sig i ca 50,000 kr. Då hamnstyrelsen har sig bekant, att rundvirkeskeppningen för innevarande år kommer att bliva betydligt mindre än under det gångna, så kan man ej hoppas på några förbättrade trafikinkomster för detta år.

De nu gällande hamntaxesatserna hava varit noggrant avvägda med hänsyn till konkurrerande järnvägslinier och hamnar, varför någon höjning av taxan icke hittills torde hava varit välbetänkt. Emellertid hava en del ändrade förhållanden härutinnan inträtt, varför styrelsen numera utan tvekan anser sig böra föreslå denna åtgärd, för att i någon mån förbättra hamnens brydsamma ställning.

Utav härvid fogade räkenskapssammandrag framgår bland annat, att under de tre år, varunder nu gällande hamntaxa tillämpats, för hamnens behov uttaxerats kr. 223,462:57, och motsvarande belopp för innevarande år är kr. 111,571:52, vilket gör i medeltal per år ungefär 83 000 kr. För att helt undvika uttaxering, skulle erfordras en taxeförhöjning med ca 166 proc. Om alltså fog förefinnes för en så kraftig höjning, så komme en sådan sannolikt icke att beviljas och den skulle ej heller vara lämplig att erhålla, då hamnens konkurrenskraft därmed kunde äventyras och obotlig skada åstadkommas. De flästa hamnar, som hittills sökt och erhållit tillstånd till provisoriska taxeförhöjningar, hava medgivits 50 proc. förhöjning, och anser styrelsen denna procentsats vara lämplig härstädes. Då den nuvarande hamntaxans giltighetstid utgår med år 1920, så synes det styrelsen lämpligt att taxeförhöjningen finge tillämpas under de två återstående åren. Emellertid torde det, med hänsyn till rådande ovissa förhållanden, vara välbetänkt, om det kunde förbehållas hamnstyrelsen att, om och när under tiden sådant kunde av omständigheterna befinnas nödigt, vidtaga nedsättning i den förhöjning, som kan komma att beviljas.

Hamnstyrelsen får alltså hemställa,

att stadsfullmäktige ville ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan, att den för Karlstads hamn gällande hamntaxan måtte för åren 1919 och 1920 få i sin helhet höjas med 50 proc. med rätt för stadens hamnstyrelse att, om och när den under tiden kan finna sådant lämpligt, nedsätta taxan.

I detta sammanhang får styrelsen meddela, att Svenska Hamnförbundet, efter hänvändelse till chefen för finansdepartementet, inhämtat och meddelat, att ansökning om provisorisk höjning av hamntaxan kan, ställd till Konungen, få ingivas direkt till Kommerskollegium, varest erforderliga anstalter för hithörande ärendens snabba beredande till avgörande träffats, samt att Förbundets sekreterare står till tjänst med ansökans ingivande och bevakande av sökandes intressen hos prövningsmyndighet.

Karlstad den 28 januari 1919.

På Hamnstyrelsens vägnar:

JOS. LÖFBERG.

v. ordf.

Ivar Olsson.

Karlstads hamns kassaräkning åren 1916—1917.

Utbetalningar:	1916	1917	1918	Summa
Utgifter:				
Räntor	45,506 25	44,460 88	56,519 12	146,486 25
Kapitalavbetalningar	11,125 99	11,636 36	12,170 28	34,932 63
Personalkostnader	17,750 90	18,258 56	18,989 75	54,999 21
Underhåll	8,058 39	37,568 34	54,689 73	100,316 46
Driftkostnader	3,362 35	3,185 66	4,999 47	11,547 48
Allm. utgifter	4,046 77	4,631 75	6,759 42	15,437 94
Lyshållningen	1,963 —	2,119 25	2,705 19	6,787 44
Stadsandel	10,985 97	7,853 32	10,726 04	29,565 33
Diverse	5,344 56	4,397 89	4,666 97	14,409 42
Dyrtidstillägg			14,974 21	14,974 21
Kapitalbildningar:				
Driftapparater	2,222 67	45,649 10	266,132 82	314,004 59
Inventarier	276 05	29 55	137 35	442 95
Anläggningar	24,623 32	14,932 69	66,135 54	105,691 55
Fastigheter			902 58	902 58
Förskotter:				
Div. personer		957 62	7,436 31	8,393 93
Summa utbetalningar	135,266 22	195,680 97	527,944 78	858,891 97

Inbetalningar:	1916		1917		1918		Summa	
Inkomster:								
Arrenden	816	—	3,257	74	4,842	92	8,916	66
Hushyror	1,800	—	1,700	—	1,575	—	5,075	—
Platshyror	8,514	27	14,410	69	21,262	35	44,187	31
Hamnuppbörden	54,921	61	39,266	60	53,630	18	147,818	39
Kranhyror	4,348	—	4,499	85	5,740	40	14,588	25
Slipavgifter	3,834	—	3,144	50	289	—	7,267	50
Diverse	909	45	419	—	730	—	2,058	45
Realiserade tillgångar:								
Fastigheter			150	—			150	—
Inventarier	1,500	—	4,801	10	75	—	6,376	10
Förskotter:								
Div. personer	59	74	1,023	40	534	13	1,617	27
Summa inbetalningar	76,703	07	72,672	88	88,678	98	238,054	93
Brist, täckt genom								
Lån	18,182	48	53,023	09	326,168	90	397,374	47
Uttaxering	40,380	67	69,985	—	113,096	90	223,462	57
Kronor	135,266	22	195,680	97	527,944	78	858,891	97

Karlstads hamns tillgångar vid slutet av nedannämnda år.

	1916		1917		1918	
Fastigheter	58,605	—	58,455	—	59,357	58
Anläggningar	1,028,806	12	1,049,801	56	1,123,419	81
Driftapparater	114,690	24	160,862	66	419,795	48
Inventarier	18,158	51	5,630	55	5,080	55
Fordringar	3,261	03	9,087	93	11,913	59
Kronor	1,223,520	90	1,283,837	70	1,619,567	01

Karlstads hamns skulder vid slutet av nedannämnda år.

	1916		1917		1918	
Fonderade lån	854,922	88	843,286	52	831,116	24
Tillfälliga lån	119,560	14	172,583	23	525,824	82
Div. personer	92	91	82	64	94	84
Summa skulder	974,575	93	1,015,952	39	1,357,035	90
Tillgångar utöver skulder	248,944	97	267,885	31	262,531	11
Kronor	1,223,520	90	1,283,837	70	1,619,567	01

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 4 februari 1919.*

§ 53.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av hamnstyrelsen gjord hemställan, att stadstullmäktige ville ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan, att den för Karlstads hamn gällande hamntaxan måtte för åren 1919 och 1920 få i sin helhet höjas med 50 proc., med rätt för stadens hamnstyrelse att, om och när den under tiden kunde finna sådant lämpligt, nedsätta taxan.

Drätselkammaren beslöt hemställa,
att hamnstyrelsens ifrågavarande framställning måtte av stadsfullmäktige bifallas.
Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktige
i Karlstad beredningsutskott den 11 februari 1919.*

§ 30.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att avgiva yttrande över hamnstyrelsen i skrivelse den 28 januari 1919 hos stadsfullmäktige

gjord framställning ifråga om höjning av den för Karlstads hamn gällande hamntaxan för åren 1919 och 1920, beslöt att, med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anført, hemställa,

att hamnstyrelsens ifrågavarande framställning måtte av stadsfullmäktige bifallas.
Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS

Bankdirektören A. Sandwalls skrivelse angående användningen av en av honom till staden gjord donation.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

I anslutning till min skrivelse av sistlidne juli månad, med vilken jag, i anledning av min sextioårsdag, överlämnade ett belopp av sjuttiofemtusen kronor, får jag härigenom uttrycka min önskan, att detta belopp måtte användas till eller avsättas såsom en grundplåt för ett *spädbarnshem*, där ensamstående mödrar få vistas med sina barn under amningstiden och där mödrarne efter amningstidens slut kunna få lämna barnen någon tid, innan de senare utackorders eller omhändertagas på annat sätt.

Den stora betydelsen av ett sådant hem är, att det möjliggör barnets uppfödande på det enda riktiga sättet, det naturliga, samt att härigenom dels moderns ansvarskänsla gent emot barnet stärkes och dels barnets eget liv såvitt möjligt skyddas under den mest riskabla åldern.

Jag tillåter mig överlämna några redogörelser rörande å andra orter redan inrättade spädbarnshem att vara till vidare upplysning och ledning vid beslut om beloppets och dess avkastnings disponerande.

Såvida icke hemmet skulle kunna kombineras med någon redan befintlig inrättning, t. ex. barnhemmet, torde det erfordras ett betydligt större belopp än det av mig överlämnade för att upprätta ett sådant hem, som jag här ovan angivit. Då alltså min gåva eventuellt kan bliva blott en grundplåt, är min önskan, att avkastningen av beloppet under den tid, det i avbidan på användande för sitt ändamål komme att fonderas, måtte utgå till någon redan befintlig verksamhet eller institution, vars syftemål helt eller delvis sammanfaller eller är i någon mån likartat med ett ovan omförmält spädbarnshems.

Karlstad den 20 december 1917.

A. SANDWALL.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 13 november 1918.

§ 154.

Sedan Stadsfullmäktige till Hälsovårdsnämnden för yttrande remitterat en från bankdirektören Axel Sandwall till Fullmäktige inkommen skrivelse med uttalad önskan, att en af honom till staden gjord donation af 75,000 kronor skulle användas till inrättande af ett spädbarnshem för skyddande af ensamstående mödrar under amningstiden och deras späda barn eller afsättas såsom grundplåt för en sådan inrättning, beslöt Hälsovårdsnämnden, som vid tidigare sammanträden öfverlagt om bästa sättet att förverkliga donators önskan och därvid kommit till den slutsatsen, att kapitalet för närvarande vore för litet för att möjliggöra anordnandet och driften af ett sådant hem, på förslag af Herr Clarholm, som inhämtat donators samtycke till förslaget, nu föreslå, att, intill dess syftet med donationen kan komma att helt realiseras, räntan skall läggas till kapitalet, dock medgifvet Hälsovårdsnämnden att af räntan disponera, hvad som kan erfordras för att i ett eller annat särskildt fall kunna åt ensamstående mödrar och deras späda barn bereda sådan hjälp, som kan anses motsvara donators afsikt med gåfvan.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 december 1918.

§ 25.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en från bankdirektören A. Sandwall till fullmäktige inkommen skrivelse med uttalad önskan, att en av honom till staden gjord donation skulle användas till inrättande av ett spädbarnshem för skyddande av ensamstående mödrar under amningstiden och deras späda barn eller avsättas såsom grundplåt för en sådan inrättning.

Med instämmande i vad hälsovårdsnämnden, som i ärendet avgivit yttrande, föreslagit, beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att, intill dess syftet med donationen kan komma att helt realiseras, räntan skall läggas till kapitalet, dock medgifvet hälsovårdsnämnden att av räntan disponera, vad som

kan erfordras för att i ett eller annat särskilt fall kunna åt ensamstående mödrar och deras späda barn bereda sådan hjälp, som kan anses motsvara donators avsikt med gåvan.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den II februari 1919.*

§ 31.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva utlåtande i anledning av skrivelse till stadsfullmäktige den 20 december 1917 från Bankdirektören A. Sandwall ifråga om användningen av en av honom till staden gjord donation å 75,000 kronor.

I ärendet hade hälsovårdsnämnden och drätselkammaren avgivit utlåtanden; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att, intill dess syftet med donationen kan komma att helt realiseras, räntan skall läggas till kapitalet, dock medgivit hälsovårdsnämnden att av räntan disponera, vad som kan erfordras för att i ett eller annat särskilt fall kunna åt ensamstående mödrar och deras späda barn bereda sådan hjälp, som kan anses motsvara donators avsikt med gåvan.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag angående uppförande av till uthyrning avsedda bostadshus å ägofiguren N:o 2 i Sundstad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 11 november 1918.*

§ 7.

I anledning av en av Herr H. Ziegler väckt motion angående vidlagande av åtgärder till bostadsbristens avhjälpan hade stadsfullmäktige den 16 maj 1918 bl. a. beslutat uppdraga åt drätselkammaren att uppgöra och snarast möjligt till

stadsfullmäktige inkomma med förslag angående stadens byggande av bostadslägenheter.

Till fullgörande av detta uppdrag hade drätselkammaren till stadsfullmäktiges sammanträde den 6 juni 1918 inkommit med förslag till uppförande av ett större bostadshus å tomten N:o 218 i kvarteret Loke å Herrhagen och samtidigt förklarat sig, under förutsättning av stadsfullmäktiges uppdrag, ämna, så snart erforderlig utredning medhunnits, till stadsfullmäktige inkomma med förslag till uppförande jämväl av mindre bostadshus.

Efter erhållande av stadsfullmäktiges uppdrag i sistberörda avseende har drätselkammaren haft under övervägande flera förslag. — I till Kungl. Maj:t ställd ansökan den 12 juli 1918 om erhållande av statsbidrag till uppförande av bostadshus med smålägenheter har drätselkammaren förklarat sig hava för avsikt att föreslå fullmäktige att å oreglerade området Eriksdal å stadsområdet Norr Strand uppföra alternativt 10 st. egnahemsbyggnader om var 2 rum och kök för en beräknad kostnad av för varje byggnad 13,000 kronor, sålunda tillhoppa 130,000 kronor, eller 6 st. smärre hyreshus, vart och ett innehållande 2 lägenheter om 2 rum och kök, för en beräknad kostnad av tillhoppa högst 130,000 kronor, allt i enlighet med ritningar och kostnadsberäkningar av stadsarkitekten. — Sedan meddelande ingått, att statsbidrag ej beviljats för de sålunda påtänkta mindre husen, har drätselkammaren funnit sig böra upptaga till prövning jämväl andra förslag. — Mot den föreslagna byggnadsplatsen å Eriksdal har anmärkts, att densamma vore så lågt belägen, att svårigheter förefunnnes i avseende å områdets dränering, varjämte det vore vanskligt att nu fastställa höjdläget. Av övriga staden tillhöriga områden, som lämpligen kunde i förevarande avseende komma i fråga, har drätselkammaren företrädesvis haft två i tankarna, den ena utgörande byggnadsplatserna N:ris 13 samt 15—20 å Hagaborg, och det andra beläget omedelbart öster om det s. k. Viksholm å ägofiguren N:o 2 i Sundstad.

Hagaborgsområdet hade fördelen att vara beläget närmare den reglerade staden, utmed färdigs'älld väg, Rudsvägen, varjämte stadens vattenledningsnät redan nu vore utdraget till detta område. Trots detta kunde emellertid områdets lämplighet för uppförande av sådana mindre bostadshus, som kammaren tänkt sig, sättas i fråga, då platsen vore kringbyggd med större hus på ett sådant sätt, att dess trevnad som byggnadsplats för mindre hus bleve skäligen ringa.

Sundstadsområdet vore visserligen beläget på längre avstånd från staden, men då detsamma låge i omedelbar anslutning till områden, Älvkullen och Viksholm, som kunde sägas utgöra begynnelsen till en trädgårdsstad med småvillor, vore trevnaden här ojämförligt större än å Hagaborg. Från Rudsvägen till Älvkullen och Viksholm vore väg utlagd och utmed den ifrågavarande ägofiguren vore på

donationsjordskartan upptagen väg, som för närvarande ej användes. Framställning hade redan gjorts av fastighetsägarna på Älvkullen om framdragande av vattenledning till deras fastigheter; komme denna till stånd, blöve kostnaderna för anordnande av en vattenkastare invid det ifrågasatta nya byggnadskvarteret jämförelsevis obetydlig.

Sedan kammarens ledamöter genom besök å samtliga de sålunda ifrågasatta byggnadsplatserna blivit i tillfälle att ytterligare befästa sitt omdöme om deras inbördes företräden och därvid stannat vid Sun-istadområdet som det lämpligaste för det ifrågavarande ändamålet, hade kammaren uppdragit åt stadsingeniören att uppgöra plan för områdets bebyggande med enfamiljshus, till fullgörande av vilket uppdrag stadsingeniören nu inkommit med dylik plan, upptagande 13 byggnadsplatser, av vilka 10 med ett för omedelbart bebyggande lämpligt höjdläge.

Under ärendets behandling i kammaren hade byggmästaren J. A. Frimodig inkommit med anbud att för drätselkammarens räkning å stadsonrådet Norr Strand uppföra 10 st. nybyggnader om var 2 rum och kök till en kostnad av 10,750 kronor för varje byggnad, eller tillhopa 107,500 kronor, i enlighet med vid anbudet fogad ritning och beskrivning, vilket anbud skulle gälla under förutsättning att stadsfullmäktige senast i januari månad 1919 fattade beslut om uppförande av de byggnader, anbudet avsåge.

Då vid jämförelse med de av stadsarkitekten upprättade förslagen Frimodigs anbud ställde sig avsevärt billigare, och då det syntes kammaren högst osannolikt, att lägre anbud skulle kunna erhållas genom infordrande av ytterligare entreprenadanbud, beslöt drätselkammaren, som ej fann anledning till anmärkning mot Frimodigs byggnadsförslag, sådant det efter förda underhandlingar faststälts, att, med antagande av Frimodigs anbud, uppdraga åt Herr Ordföranden att, under förbehåll av stadsfullmäktiges godkännande, underteckna erforderligt kontrakt med Frimodig.

Med anledning av vad sålunda förekommit beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte, med godkännande av den uppgjorda byggnadsplanen, uppdraga åt drätselkammaren *dels* att gå i författning om uppförande av tio till uthyrning avsedda mindre bostadshus å ägofiguren N:o 2 i Sundstad i enlighet med därvid fogade ritning och kontrakt för en kostnad av 107,500 kronor att, till den del statsbidrag icke till byggnadsföretaget erhålles, anskaffas medelst upplåning: *dels* att i vederbörlig ordning söka statsbidrag till största möjliga belopp för det sålunda beslutade byggnadsföretaget.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos egnahemskommittén
i Karlstad den 29 november 1918.*

§ 1.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade egnahemskommittén att avgiva yttrande över ett från drätselkammaren inkommet förslag till uppförande av tio till uthyrning avsedda mindre bostadshus å ägofiguren N:o 2 i Sundstad för en sammanlagd kostnad av 107,500 kronor.

Vid granskning av förslaget anmärktes, att därest de ifrågasatta byggnaderna skulle förses med avloppsledningar, avloppet måste anordnas till älven, något som med hänsyn till vattenintaget vid det nedanför belägna Sandgrund vore mindre lämpligt. Man torde emellertid kunna utgå från att avloppsledningar för dylika smärre hus med detta läge vore obehövliga.

I övrigt hade kommittén intet att erinra vare sig mot den föreslagna platsen eller mot själva byggnadsförslaget sådant detta utvisades av ritning och entreprenadkontrakt.

Med avseende å kostnaden ville kommittén påpeka, att till själva byggnadskostnaden komme kostnader för ulläggande av väg och utdragande av vattenledning. Det av anbudsgivaren begärda priset för byggnadernas uppförande syntes kommittén skäligt.

Ehuru enligt kommitténs förmenande utsikterna att erhålla statsbidrag till byggnadernas uppförande vore ganska ringa, såvida ej nästa års riksdag beviljade förnyat anslag till bostadsbyggnadsverksamhetens främjande, och man sålunda finge räkna med att staden bleve nödsakad att ensam bära kostnaderna, ville kommittén likväl, med hänsyn till det stora behovet av smålägenheter och då det föreliggande förslaget uppenbarligen vore anlagt på sparsamhet, tillstyrka stadsfullmäktige att antaga detsamma.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden
i Karlstad den 4 December 1918.*

§ 120.

För yttrande hade från stadsfullmäktige till Byggnadsnämnden överlämnats ett av drätselkammaren uppgjort förslag till uppförande av tio till uthyrning av-

sedda mindre bostadshus å ägofiguren N:o 2 i Sundstad för en sammanlagd kostnad av 107.500 kronor.

Beträffande den föreslagna byggnadsplatsen hade Byggnadsnämnden intet att mot densamma erinra liksom ej heller mot den av stadsingeniören uppgjorda planen för byggnadernas förläggande. I likhet med egnahemskommittén ville Byggnadsnämnden betona, att avloppsledningar ej under den närmaste tiden finge påräknas av blivande hyresgäster, för den händelse husen komme till uppförande.

Vad själva byggnaderna beträffade ville Nämnden, som ej i detta sammanhang haft anledning att närmare granska det handlingarna åtföljande entreprenadkontraktet, men som ansåge det kunna sättas i fråga, om ej billigare pris genom infordrande av flera anbud kunde vinnas, för sin del i princip uttala sig för det föreliggande förslaget, men förbehölle sig Nämnden att i vanlig ordning pröva frågan om byggnadslov.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.	20 Mars.	N:o 3.
-------	----------	--------

Karlstads hamnstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1918.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 4 februari 1919.

§ 54.

Från hamnstyrelsen hade till drätselkammaren överlämnats styrelsens förvaltningsberättelse för år 1918 med anhållan, att berättelsen måtte genom kammarens försorg vidarebefordras till stadsfullmäktige för att i dess tryck intagas.

• Drätselkammaren beslöt överlämna ifrågavarande förvaltningsberättelse till stadsfullmäktige.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Jämlikt 1 § 8 mom. av för hamnstyrelsen gällande reglemente samt stadsfullmäktiges beslut den 17 Juni 1915 får styrelsen härmed avgiva föreskriven

Förvaltningsberättelse för år 1918.

Ledamöter och suppleanter i styrelsen samt tjänstemän hava under året varit följande:

Ledamöter:

	Invald.
Ordförande: Ahlmark, C. O., Överste	15/6 1910
v. » Berg, C. F., Köpman	1/1 1911

Övriga ledamöter: Nygren, Gustaf, Ingeniör	1/1 1906
Geijer, Herman, Köpman	1/1 1907
Forssell, Albin, Boktryckare	1/1 1913

Suppleanter:

Löfberg, Josef, Köpman	1/1 1910
Bergendorff, Josef, Skeppsredare	1/1 1913
Håkansson, J. A., Godsexpeditör	1/1 1918

Tjänstemän:

	Anställd:
Sekreterare: Olsson, Iwar	1/1 1907
Hamnkassör. d:o ..	1/4 1888
Hamningeniör: Björkman, Erik	1/4 1910
Hamnkapt:n: Österberg, J.	1/4 1906

Sammanträden.

Styrelsen har sammanträtt 19 (17) gånger och därvid behandlat 204 (188) ärenden, bland vilka följande viktigare antecknas:

Skriftväxling med K. Järnvägs- och Vattenfallsstyrelserna om godsdirigering över Karlstads hamn,

Vänerns isbrytarefråga,

Bangårdsfrågan,

Kranbyggnaderna,

Fyrbyggnad och

Ändringar av hamnordningen.

Vid årets slut voro icke slutbehandlade de ärenden, som antecknats under §§ 74, 89, 99, 100, 124, 143, 153, 164 och 169.

Fartygstrafiken.

Sjöfarten pågick mellan $13/4$ ($10/5$) och $23/12$ ($27/12$) eller under 255 (226) dygn.

Antalet fartygsresor utgjorde 2,698 (2,217), varav 987 (1,020) komna på ång- och motorfartyg, 354 (211) på segelfartyg och 1,357 (986) på prämar. Från utrikes orter ankommo 21 (32) fartyg och till utrikes orter avgingo 98 (96).

Siffror inom parentes angiva motsvarande föregående år. . .

	Inrikes ort.	Utrikes ort.	Summa.
Utan last ankommo från:	645 (412) st.	0 (8) st.	645 (420) st.
» » avgingo till:	351 (160) »	1 (0) »	352 (160) »
Summa	996 (572) st.	1 (8) st.	997 (580) st.

Med ett tontal av mindre än 160 reg.-ton.

Månad	Ankommo från				Avgingo till			
	Göteborg		Orter utanför Göteborg		Göteborg		Orter utanför Göteborg	
	sty.	tontal	sty.	tontal	sty.	tontal	sty.	tontal
13 April	24	2,910	—	—	24	2,918	3	348
Maj	63	7,449	15	913	62	7,812	10	740
Juni	74	9,003	11	477	81	9,981	19	1,425
Juli	87	11,359	5	270	92	12,089	20	1,357
Augusti	82	10,707	9	660	84	11,066	14	1,284
September	52	6,511	3	173	52	6,374	8	821
Oktober	45	5,501	7	637	41	5,034	6	483
November	33	4,126	2	72	42	5,120	10	798
23 December ..	21	2,529	1	139	20	2,427	3	410
Summa	481	60,095	53	3,341	498	62,821	93	7,666

Med ett tontal av 160 reg.-ton och däröver.

13 April ..	8	1,965	—	—	5	1,562	4	810
Maj	5	1,192	5	1,411	5	1,104	2	201
Juni	5	1,517	—	—	9	2,895	4	905
Juli	13	3,262	1	217	7	1,864	4	919
Augusti	5	1,260	1	183	4	1,085	5	1,173
September ..	2	395	2	379	2	395	1	196
Oktober	7	1,668	1	199	4	1,124	3	561
November	4	878	1	186	5	1,138	3	571
23 December ..	1	206	—	—	2	392	1	190
Summa	50	12,343	11	2,575	43	11,559	27	5,526

Sammanlagda in- och utgående tontalet utgjorde för:

	Inrikesfarten.	Utrikesfarten.	Summa.
Ång- och motorfartyg	126,764 (123,461)	9,760 (14,398)	136,524 (137,859)
Segelfartyg	15,650 (8,549)	2,702 (1,489)	18,352 (10,038)
Pråmar	104,748 (68,008)	—	104,748 (68,008)
Summa	247,162 (200,018)	12,462 (15,887)	259,624 (215,905)

Järnvägstrafiken vid yttre hamnen.

Antal S. J.-vagnar.

Månad	Ankomna		Avgångna		Summa	
	tomma	lastade	tomma	lastade	tomma	lastade
13 April.....	10	91	68	30	78	121
Maj.....	29	399	321	109	350	508
Juni.....	30	405	330	75	360	480
Juli.....	36	387	371	71	407	458
Augusti.....	62	351	253	161	315	512
September.....	11	177	176	25	187	202
Oktober.....	35	137	129	44	164	181
November.....	21	116	89	26	110	142
December.....	23	50	57	34	80	84
Summa	257	2,113	1,794	575	2,051	2,688

Antal K. M. J.-vagnar.

13 April.....	263	241	7	498	270	739
Maj.....	145	325	16	436	161	761
Juni.....	477	257	6	471	483	728
Juli.....	466	165	12	616	478	781
Augusti .. .	253	148	9	389	262	537
September.....	100	176	101	190	201	366
Oktober.....	179	148	31	274	210	422
November.....	79	157	94	153	173	310
December.....	200	198	97	327	297	525
Summa	2,162	1,815	373	3,354	2,535	5,169

Godstrafiken.

Totala importerade godsmängden uppgick till 24,316 (23,873) ton och 271,282 (266,430) m³.

Häraf voro följande huvudartiklar: Cement 3,017 (3,987) ton, Fotogén 118 (45) ton, Glaubersalt 270 (1,972) ton, Gryn 262 (25) ton, Gödning 766 (582) ton, Järn 1,464 (1,305) ton, Kalksten 1,420 (1,834) ton, Kol, koks och briketter 191,051 hl. (134,745), Klorkalk 322 (5) ton, Kvarts 934 (842) ton, Malm 7,137 (3,145) ton, Socker 1,554 (1,480) ton, Svavelkis 483 (1,507) ton, Tobak 528 (262) ton, Tegel, eldfast 1,193 (1,026) ton, Trävaror 269,230 (264,993) m³, Papp och papper 197 (286) ton, Pappersmassa 137 (1,201) ton.

Totala *exporterade* godsmängden uppgick till 36,472 (37,115) ton och 159,485 (126,311) m³.

Härav voro följande huvudartiklar: Härdslogg 947 (1,758) ton, Järn 6,047 (11,886) ton, Kisbränder 3,155 (2,577) ton, Papp och papper 2,896 (2,693) ton, Rundvirke 65,948 (39,740) m³, Sågade trävaror 79,497 (77,558) m³, Tränassa 16,230 (14,536) ton.

Hamnuppböörden.

Debiterade hamnavgifter hava utgjort:

	Inrikesfarten.	Utrikesfarten.	Summa.
Fartyg.....	12,568: 72 (10,059: 83)	833: 07 (1,107: 05)	13,401: 79 (11,166: 88)
Import.....	16,684: 15 (14,182: 39)	1,097: 52 (1,663: 85)	17,781: 67 (15,846: 24)
Export.....	17,252: 84 (16,073: 15)	1,176: 08 (1,656: 75)	18,428: 92 (17,729: 90)
Summa	46,505: 71 (40,315: 37)	3,106: 67 (4,427: 65)	49,612: 38 (44,743: 02)

Utav de debiterade avgifterna för:

	Fartyg.	Import.	Export.	Summa.
Kronor.....	13,401: 79	17,781: 67	18,428: 92	49,612: 38 (44,743: 02)
har influtit.....	13,395: 05	14,320 96	18,309: 70	46,025: 71 (37,219: 61)
och återstår	6: 74	3,460: 71	119: 22	3,586: 67 (7,523: 41)

Den debiterade hamnuppböörden ställer sig för de 10 sistförflutna åren sålunda:

	Fartyg.	Import.	Export.	Summa.
1908.....	15,557: 85	26,641: 82	19,932: 71	62,132: 38
1909.....	12,851: 83	26,341: 14	17,515: 50	56,708: 47
1910.....	16,077: 39	29,602: 63	23,174: 10	68,854: 12
1911.....	19,080: 61	29,826: 32	22,036: 54	70,943: 47
1912.....	15,114: 21	29,283: 53	20,139: 84	64,537: 58
1913.....	15,195: 14	34,269: 77	19,784: 75	69,249: 66
1914.....	12,876: —	31,815: 09	17,310: 86	62,001: 95
1915.....	12,514: 73	23,370: 16	14,460: 22	50,345: 11
1916.....	14,396: 98	28,240: 35	14,254: 80	56,892: 13
1917.....	11,166: 88	15,811: 77	17,677: 81	44,656: 46
Medeltal...	14,483: 16	27,520: 25	18,628: 71	60,632: 12
1918.....	13,401: 79	17,781: 67	18,428: 92	49,612: 38
	— 1,081: 37	— 9,738: 58	— 199: 79	— 11,019: 74

Den väsentligaste minskningen i trafiken kommer alltså på importen med 35,38 % av medeltalet.

Platshyror och arrenden.

Vid årets slut voro upplåtna omkring

31,000 (25,000) m ² till upplagsplatser, som inbrakt	kr. 12,639: 93	(7,919: 94)
40,000 (24,000) » » plats- och tomthyror » »	8,032: 14	(5,642: 20)
28,000 (28,000) » » arrenden » »	4,862: 92	(3,257: 74)
99,000 (77,000) »	25,534: 99	(16,819: 88)

Tillfälliga upplagsplatshyror belöpte sig på kr. 599: 28 mot kr. 1,145: 18 föregående år.

Lyftkranar.

Kranarna hava varit i bruk följande antal timmar:

A. Temperleykranen	1,390	(1,292)
B. Titankranen	164	
D. Portalsvängkranen	460	
E. 15-tonskranen	407	(353)
F. 6 ¹ / ₂ - »	62	(64)
G. 1 ¹ / ₂ - »	25	(82)
H. 1- »	0	(153)

Summa 2,508 (1,944)

Debiterade kranhyror belöpte sig på	kr. 5,740: 40
Driftskostnaderna » » »	4,217: 34
Underhållet » » »	3,787: 40

Portalsvängkranen har färdigbyggts så när som en del målning och på Titankranen återstå endast en del smärre justeringsarbeten. Båda kranarna hava varit i gång under seglationens senare del. Temperleykranens ombyggnad pågår, och torde bliva fullbordad till nästa seglations början.

Anläggningar.

För anläggningar hade i staten anvisats kr. 60,000: —
och under året beviljats tilläggsanslag med » 24,000: —

Kronor 84,000: —

Följande anläggningar hava utförts:	Kostnad.	Anslag.
Elektriska ledningar för kranarna	6,099: 46	6,000: —
Muddring för varvsanläggning	19,589: 48	30,000: —
» vid propsgårdsplatsen	—	2,000: —
» för borttagande av en pinnmöknl.	1,952: 97	2,500: —
Bryggor	1,745: 34	6,000: —
Fyr söder om Röske	5,241: 13	5,241: 13

Hamnspår.....	20,229: 77	21,758: 87
Kranspår.....	11,277: 39	10,500: —
	<u>Kronor 66,135: 54</u>	<u>84,000: —</u>

Utav anvisade medel återstå oanvända kr. 17,864: 46, som beräknas komma till användning 1919.

Driftapparater.

För portalsvängkranen hade i staten upptagits.....	kr. 57,228: 18
varav redan 1917 förbrukats	» 156: —

då för användning återstod kronor 57,072: 18

På extra anslaget för Temperleykranens ombyggnad återstod vid årets början	kr. 38,113: —
vartill kommer beviljat tilläggsanslag	» 6,000: —
	<u>kr. 44,113: —</u>

På extra anslaget till Titankranen återstod vid årets början	kr. 119,783: 22
vartill kommer beviljat tilläggsanslag ...	» 42,000: —
	<u>kr. 161,783: 22</u>

Summa anvisade medel kronor 262,968: 40

Årets medelsförbrukning ställer sig sålunda:

	Kostnad.	Anslag.
Portalsvängkranen	53,575: 31	57,072: 18
Temperleykranen	48,697: 59	44,113: —
Titankranen	163,859: 92	161,783: 22
	<u>Kronor 266,132: 82</u>	<u>262,968: 40</u>

Underhåll.

Jämförelse mellan verkliga och beräknade kostnader:

	Verkliga.	Beräknade.
Byggnader	776: 20	700: —
Driftapparater	10,848: 62	11,350: —
Inventarier	237: 75	300: —
Gator och vägar	10,903: 99	8,400: —
Elektriska ledningar	2,206: 42	6,000: —
Muddring i inre hamnen	9,615: 67	9,500: —
» vid Röskär		7,500: —
» i älven	5,990: 28	6,000: —
Slussportar	950: 37	950: —
Tråkajen	1,535: 98	2,000: —
Upplagsplatser	3,594: 96	4,000: —
Pålarmar	6,469: 50	7,000: —
Diverse	2,445: 55	3,150: —
	<u>Kronor 55,575: 29</u>	<u>66,850: —</u>

I staten var för underhåll upptaget kr. 39,100: —
 vartill kommer beviljat tilläggsanslag med » 27,750: — 66,850: —
 och återstår alltså oanvänt kr. 11,274: 71.

Avskrivningar.

På hamnens lösa egendom har avskrivits 612: 35
 och på fordringar 93: 32
 Kronor 705: 67

Vattenstånd.

Vänerns medelvattenstånd över Sjötorps slusströskel var:

Januari	13,44 (14,51)	Juli	13,68 (13,66)
Februari	13,47 (14,12)	Augusti	13,27 (13,42)
Mars	13,47 (13,73)	September	13,00 (13,30)
April	13,35 (13,62)	Oktober	13,02 (13,11)
Maj	13,74 (13,81)	November	13,32 (13,45)
Juni	13,74 (13,92)	December	13,07 (13,64)

(Decimalmått i fot och lin.)

Kassarörelsen.

Den justerade ordinarie staten slutade på kr. 150,000: —
 och extra staten på » 117,372: 18
 vartill komma extra anslag med » 266,846: 20

Summa anvisade medel Kr. 534,218: 38

som beräknats att täckas genom:

	Egna inkomster.	Län.	Uttaxering.	Summa.
Enligt stat	79,250: —	117,072: 18	71,050: —	267,372: 18
Extra anslag		222,343: 51	44,502: 69	266,846: 20
Summa	79,250: —	339,415: 69	115,552: 69	534,218: 38
Motsvarande verkliga	88,678: 98	326,168: 90	113,096: 90	527,944: 78
Överberäknade	9,428: 98			
Under »		13,246: 79	2,455: 79	6,273: 60

I sin helhet har staten alltså icke överskridits.

De förbrukade uttaxeringsmedlen 113,096: 90
 hava av stadskassan täckts, dels genom direkt för hamnen
 uttaxerade .. 71,050: —
 och dels av stadfullmäktiges anslag till oförutsedda be-
 stridda 14,974: 21 86,024: 21

och återstoden Kronor 27,072: 69

utgöra av stadskassan till hamnen förskotterade uttaxeringsmedel. Motsvarande
 belopp beräknades vid statavräkningsförslagets uppgörande i oktober till 28,928: 48,
 kr., som i 1919 års stat upptagits att täckas genom uttaxering.

Statavräkning.

Utbetalningar	Pag.	Beräk- nade	Verkliga	Över		under		
				beräknade				
Utgifter.								
Räntor	225	58,565 19	56,519 12	—	—	—	2,046 07	
Kapitalavbetalningar	213	12,170 28	12,170 28	—	—	—	—	
Personalkostnader	243	19,005 —	18,989 75	—	—	—	15 25	
Underhåll	245	66,850 —	54,689 73	—	—	—	12,160 27	
Förbrukningsartiklar		200 —	—	—	—	—	200 —	
Driftkostnader	247	4,500 —	4,999 47	499 47	—	—	—	
Allm. utgifter	249	4,907 —	6,759 42	1,852 42	—	—	—	
Lysthållningen	253	2,100 —	2,705 19	605 19	—	—	—	
Stadsandelen	263	10,000 —	10,726 04	726 04	—	—	—	
Isbräkning	255	5,000 —	1,698 87	—	—	—	3,301 13	
Div. utgifter	255	1,780 —	1,724 50	—	—	—	55 50	
Oförutsedda utgifter	257	1,433 33	1,200 40	—	—	—	232 93	
Dyrtidstillägg	259	14,974 21	14,974 21	—	—	—	—	
Kapitalbildningar:								
Driftapparater	209	262,968 40	266 132 82	3,164 42	—	—	—	
Inventarier	211	300 —	137 35	—	—	—	162 65	
Anläggningar	207	84,000 —	66,135 54	—	—	—	17,864 46	
Fastigheter	205	—	902 58	902 58	—	—	—	
Reparationsfonden		4,000 —	—	—	—	—	4,000 —	
Förskotter:								
Div. personer		—	7,479 51	7,479 51	—	—	—	
Avgår beräknat minskat behov av fyllnads- anslag		552,753 41 18,535 03	527,944 73	15,229 63	—	—	40,038 26	
Summa anslag		534,218 38						
Inbetalningar:								
Inkomster.								
Arrenden	228	5,600 —	4,842 02	—	—	—	757 08	
Hushyror	230	1,775 —	1,575 —	—	—	—	200 —	
Plats- och tomthyror	232	5,875 —	8,023 14	2,148 14	—	—	—	
Hamnuppbörd	218	50,000 —	53,630 18	3,630 18	—	—	—	
Kranhyror	236	4,000 —	5,740 40	1,740 40	—	—	—	
Upplagsplatshyror	238	6,800 —	13,239 21	6,439 21	—	—	—	
Slipavgifter	240	300 —	239 —	—	—	—	11 —	
Båtplatsavgifter	242	400 —	330 —	—	—	—	70 —	
Tyggårdsviken	248	400 —	400 —	—	—	—	—	
Köhalning		50 —	—	—	—	—	50 —	
Varuskjulsavgifter		50 —	—	—	—	—	50 —	

Inbetalningar:	Pag.	Beräk- nade	Verkliga	Över		Under	
				beräknade			
Realiserade tillgångar:							
Inventarier	212	—	75	—	75	—	—
Reparationsfonden		4,000	—	—	—	4,000	—
Förskott:							
Div. personer	224	—	534 13	—	534 13	—	—
Summa inbetalningar		79,250	88,678 98	—	14,567 06	—	5,138 08
Brist att täckas med:							
Lånemedel	215 &	250	839,415 69	826,168 90	—	—	13,246 79
Uttaxering			115,552 69	113,036 90	—	—	2,456 79
Kronor			534,218 38	527,944 78	—	—	14,567 06
							20,840 66

Balansräkning.

Tillgångar	Vid årets		Ökning	Minskning
	början	slut		
Fastigheter	58,455	59,357 58	902 58	—
Anläggningar	1,049,801 56	1,123,419 81	73,618 25	—
Driftapparater	160,862 66	419,795 48	258,932 82	—
Inventarier	5,630 55	5,080 55	—	550
Fordringar	9,087 93	11,913 59	2,825 66	—
Summa tillgång	1,283,837 70	1,619,567 01	336,279 31	550
<i>Skulder:</i>				
Stadskassan	1,015,869 75	1,356,941 06	341,071 31	—
Div. kreditorer	82 64	94 84	12 20	—
Summa skulder	1,015,952 39	1,357,035 90	341,083 51	—
Kapitalbehållning	267,885 31	262,531 11	—	5,354 20
Kronor	1,283,837 70	1,619,567 01	341,083 51	5,354 20

Förlust- och vinsträkningen.

Utgifter.		Inkomster.	
Räntor	56,519: 12	Hamnuppboriden	49,655: 58
Personalkostnader	18,989: 75	Arrenden	4,862: 92
Underhåll	55,575: 29	Hushyror	1,575: —
Driftkostnader	4,599: 47	Platshyror	21,271: 35
Allm. utgifter	6,759: 42	Kranhyror	5,740: 40
Lyshållningen	2,705: 19	Slipavgifter	289: —
Div. omkostnader	3,548: 50	Båtplatsavgifter	330: —
Dyrtidstillägg	14,974: 21		83,724: 25
Stadsandelen	10,726: 04	Uttaxerade medel	86,024: 21
Avskrivningar	705: 67	Kapitalminskning	5,354: 20
	<u>Kronor 175,102: 66</u>		<u>Kronor 175,102: 66</u>

På grund av de ökade omkostnaderna och de minskade inkomsterna kommer styrelsen att, så snart erforderlig utredning verkställts, till stadsfullmäktige inkomma med förslag till taxeförhöjning.

Karlstad den 23 Januari 1919.

På Hamnstyrelsens vägnar:

JOS. LÖFBERG.

v. Ordf.

Ivar Olsson.

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1919.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

20 Mars.

N:o 4.

Drätselkammarens framställning angående särskild bokföring av nödlidande skattefordringar.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 13 januari 1919.

§ 16.

Angående redovisning och indrivning av restantier hade av stadskamreraren gjorts en så lydande framställning:

*Till Drätselkammaren i Karlstad.

Med anledning av det av drätselkammaren den 9 december 1918 mig lämnade uppdraget att inkomma med förslag till förändrad restantieredovisning samt i sammanhang därmed en omläggning av sättet för indrivningen får jag härmed anföra följande:

Vad först beträffar restantieredovisningen ber jag till alla delar få instämma med bokföringskommitterade, vilkas uttalande i frågan i samband med 1915 års bokslut återfinnes i stadsfullmäktiges tryckt år 1916 ser. A. n:o 13 sidan 7.

Beträffande indrivningen av balancerade och återuppförda skatterestantier bör, enligt mitt förmenande, haandräckningsbrev och längder utskrivas genom drätselkammarens försorg, varefter magistratssekreteraren endast har att underteckna dessa skrivelser. Redovisningarna böra därefter av magistraten omedelbart mot kvitto överlämnas till stadskassan, där de inlytande kontanterna kassaföras för varje dag. Härigenom vinnes, att en stor del av ifrågavarande restantier kunna indrivas flera månader tidigare än vad nu är fallet, samt att stadskassan omedelbart få disponera de influtna medlen.

Dessa arrangement kunna naturligtvis ej utföras utan väsentligt ökat arbete

för stadskamrerarekontoret, men bör på samma gång delvis kunna ordnas i samband med annat arbete, varför merkostaden torde bliva ganska minimal.

Med anledning av förestående tillåter jag mig föreslå:

att drätselkammaren ville uppdraga åt undertecknad dels att omlägga restantieredovisningen i huvudsaklig överensstämmelse med bokföringskommittéens förenämnda förslag, och dels att underhandla med Magistraten angående sättet för ernående av en snabbare restantieindrivning på basis av vad jag här tidigare anført;

att drätselkammaren ville anvisa förslagsvis 600 kronor till extra skrivhjälp;

samt att drätselkammaren ville ingå till stadsfullmäktige med hemställan, att i bokslutet få avskriva alla nödlidande skatt fordringar samt bokföra desamma i separat räkning.

Karlstad i stadskamrerarekontoret den 11 januari 1919.

H. WESTLIN α

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren dels lämna stadskamreraren de i framställningen begärda uppdrag i avseende å omläggning å restantieredovisningen och åtgärder till åstadkommande av en snabbare restantieindrivning, dels för berörda ändamål anvisa ett förslagsanslag å 600 kronor till extra skrivhjälp, dels ock att hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige ville besluta, att i boksluten må få avskrivas alla nödlidande skattefordringar och desamma bokföras i separat räkning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 mars 1919.

§ 33.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över av drätselkammaren hos fullmäktige gjord framställning angående särskild bokföring av nödlidande skattefordringar; och beslöt utskottet att, med instämmande i vad drätselkammaren anført, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta att i boksluten måtte få avskrivas alla nödlidande skattefordringar och desamma bokföras i separat räkning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över av E. J. Karlsson hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om rätt till handel med vissa begagnade föremål.

Resolution.

Översändes till Magistraten i Karlstad, som anmodas att, efter stadsfullmäktiges hörande, i ärendet avgiva yttrande samt därmed sedermera hit inkomma och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 3 februari 1919.

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Överlemnas till stadsfullmäktige i Karlstad för yttrande.

Karlstads rådhus den 5 febr. 1919.

På Magistratens vägnar:
C. LIDBERG.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

På grund av föreskriften i Kungl. Maj:ts nådiga förordning den 28 maj 1918 angående handel med vissa begagnade föremål får jag härmed vördsamt anhålla om tillstånd att inom Värmlands län idka sådan handel med skrot och lump, som i nämnda Kungl. förordning avses. Rörelsen skall icke bedrivas som grosshandel eller genom försäljning i bod eller från annat upplagsställe, utan kommer att ske i form av resehandel. Varorna kommer jag att avyttra huvudsakligen till grossörer i Karlstad. Jag bifogar härjämte avskrifter, åldersbetyg, myndighets- och konkursbevis ävensom av bevis att jag gjort mig känd för redbarhet och ordentlighet.

Karlstad den 27 januari 1919.

E. J. KARLSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 mars 1919.*

§ 34.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över av E. J. Karlsson hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om

rätt till handel med vissa begagnade föremål, hade utskottet uppå remiss från stadsfullmäktige att däröver avgiva utlåtande; och beslöt utskottet efter tagen del av handlingarna hemställa

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka ifrågavarande ansökan.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens framställning angående pension åt vattenledningsför- mannen Carl Gustafsson.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 2 december 1918.*

§ 18.

Angående beviljande av pension hade förmanen Carl Gustafsson ingivit en så lydande framställning:

«Till Drättselkammaren, Karlstad.

Med stöd av bilagda läkareintyg om försvagad hälsa och nedsatta arbetskrifter får jag härmed vördsamt anhålla om avsted från min befattning såsom vattenledningsförman, från och med 1 Jan. 1919 med en årlig pension av Kr. 1,620: — d. v. s. 60 proc av min kontanta lön i år samt des-utom en dyrtidstillägg till denna pension efter samma grunder som övriga stadens befattningshavare.

Min ålder är f. n. 50 år och har jag varit i stadens tjänst sedan år 1883.

Karlstad den 12 Okt. 1918.

CARL GUSTAFSSON.»

Härvid fanns fogat ett så lydande läkareintyg:

«Förmanen Herr Carl Johan Gustafsson är på grund av obotlig sjukdom — hemiplegia, arteriosclerosis, nephritis chronic, ofö:mögen att sin tjänst förrätta, hvilket härmed för erhållande av pension från Carlstads stad intyggas på heder och samvete.

Karlstad 1 December 1918.

A. HÖGSTRÖM.

Leg. läkare.»

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja vattenledningsförmannen Carl Gustafsson avsked från och med den 1 januari 1919 från hans berörda befattning samt tillerkänna honom en årlig pension av 1,620 kronor att från och med nämnda dag utgå under hans återstående livstid; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma att berörda pensionsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. EBRG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad pensioneringskommitté den 25 februari 1919.

§ 2.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren anhållit, att fullmäktige måtte bevilja vattenledning-förmannen Carl Gustafsson, vilken på grund av sjukdom vore oförmögen att förrätta sin tjäns, avsked från och med den 1 januari 1919 från hans berörda befattning samt tillerkänna honom en årlig pension av 1,620 kronor, utgörande 60 proc. av hans slutlön:

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kommittén nu att häröver avgiva yttrande; och beslöt kommittén, enär Gustafsson, som under ett års tid varit förhindrad på grund av sjukdom att sköta sin tjäns, enligt av den ursprungliga kommittén föreslagna grunder egentligen icke vore skyldig avgå från tjänsten, förrän dylikt hinder fortfarit under en tid av fem år, samt hans behållna inkomst under de återstående fyra åren icke kunde komma att understiga den av kammaren föreslagna pensionen, att tillstyrka bifall till kammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 mars 1919.

§ 35.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning angående pension åt vattenledningsför-

mannen Carl Gustafsson, över vilken framställning pensioneringskommittén avgivit tillstyrkande utlåtande.

Utskottet, som icke fann anledning till erinran mot vad drätselkammaren föreslagit, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja vattenledningsförmannen Carl Gustafsson avsked från och med den 1 januari 1919 från hans berörda befattning samt tillerkänna honom en årlig pension av 1,620 kronor att från och med nämnda dag utgå under hans återstående livstid; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda pensionsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Saluhallsstyrelsens framställning angående reparation av saluhallstaket.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

I Augusti 1917 begärde Saluhallsstyrelsen ett förslagsanslag av kr. 5,700 för omläggning av räändalarna och reparation av trävirket å saluhallstaket.

Under arbetets gång har det emellertid visat sig, att taket var i så dåligt skick, att reparationen måste företas i betydligt större omfattning än vad på förhand kunnat beräknas. Trävirket i taket, som antogs endast obetydligt skadat av röta, befanns å vissa delar av taket så uppruttet, att det måst fullständigt utbytas.

Arbetena äro nu i det närmaste avslutade, så att den summa, som ytterligare behöves, nu kan beräknas. Denna summa belöper sig till omkring 13,000 kr.

Vi få sålunda vördsamt hemställa om ett anslag av kr. 13,000 för fullföljandet av reparationen av saluhallstaket.

Beloppet är upptaget å Saluhallsstyrelsens extra stat för år 1919.

Karlstad den 18 December 1918.

För Karlstads Saluhallsstyrelse:

HUGO BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 Februari 1919.

§ 76.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av saluhallsstyrelsen gjord framställning om ett anslag å 13,000 kronor för reparation av saluhallstaket.

Sedan detta ärende av kammaren överlämnats till stadsarkitekten för utredning, hade denna nu ingivit följande handlingar:

«Till Drätselkammaren i Karlstad.

I skrivelse av den 18 december 1918 har saluhallsstyrelsen hos Fullmäktige i Karlstad anhållit om ett anslag för år 1919 av 13,000 kronor för reparation av saluhallstaket, vilken skrivelse drätselkammaren remitterat till mig för närmare utredning angående omfånget av och kostnaderna för de utförda arbetena, i följd varav jag härmed får avgiva följande utlåtande.

Då jag har an'edning förmoda, att de uppkomna bristfälligheterna i saluhallstaket givit allmänheten den uppfattningen, att desamma skulle härleda sig från fel i konstruktionen av taket, och då jag ju är den, som konstruerat taket ifråga, torde det tillåtas mig att även med några ord klargöra de synpunkter, som för mig varit vägledande vid anläggandet av saluhallen och närmast vid konstruerandet av taket.

Det område å vilket saluhallen skulle anläggas, är beläget så, att de tre sidorna vetta mot gator och den fjärde mot tomtgrän, i vilken senare alltså brandmur skulle uppföras. För belysning av saluhallen stod alltså till förfogande endast 3:ne fasader, från vilka direkt belysning kuade erhållas. Men då en så stor yta, som den saluhallen upptager, ej skulle få tillfredsställande belysning från enbart gatufasaderna, blev det nödvändigt att anordna takbelysning. I sammanhang härmed gälle det att övertäcka en stor byggnadsyta. På grund av dessa omständigheter valde jag skedtakssystemet för takformen, vilket har fördelen av att lämna en jämt fördelad belysning över hela golvytan och att minska takhöjden, men däremot har detta system den nackdelen, att rännalarna äro ytterst svåra att konstruera så, att de bliva täta och lätta att rengöra från snö och isbildning, vilket förhållande jag även framhöll vid demonstrerandet av ritningarne inför drätselkammaren. Rännalarna utformades ru da för undvikande av skarpa vinklar, vilka äro till hinder vid renhållningen, och belades med äkta asfalt, som då för tiden allmänt användes vid utförandet av rännalrar av här ifrågavarande slag, och som använts av våra erkänt skickligaste byggmästare. Erfarenheten har emellertid

visat, att asfalt är synnerligen opålitlig för *yttre* arbeten och användes numera ej, där underlaget ej är fullkomligt dött, d. v. s. ej äger inverkan av temperaturvexlingar. Dessutom har det visat sig, att asfaltens goda egenskaper endast äga bestånd några få år, emedan solvärmens dragor ut de fettämnen, som göra asfalten elastisk, varför densamma bliver spröd och därför lätt spricker. Dessa olägenheter hava även visat sig i saluhallens rändalar, där asfalten lades på stråunderlag, vilket kom till användning emedan hela takkonstruktionen gjordes av trä. Rändalarnes asfalt är efter nu genomförd reparation borttagen och ersatt med «Neponset», ett beläggningssämne, som visat sig oberoende av underlagets rörelser, och dessutom är synnerligen lätt att laga vid uppkomna felaktigheter.

Beräffande de övriga delarne av saluhallstaket hava dessa angripits av röta i oförmodat stor omfattning, härledande sig från dels de otäta rändalarna, dels på grund av kondensering av vattenångor, vilka huvudsakligen bildas i fästvedelningen, där det ständigt hanteras med sköljning av så väl f.ä. som golv m. m. och där stor fuktighet ständigt är rådande.

Hallens tak är konstruerat så, att på takstolarna äro åsar lagda, på vilkas övre sida vattentaket är lagt, utgörande 25 mm. bräder, asfaltspapp och eternitskiffer eller galvaniserad järnplåt. På undre sidan av åsarna äro 25 mm. perlspåntade bräder spikade. Principen för denna konstruktion var att erhålla ett *isolerande* luftlager i och för hindran let eller minskandet av kondensering av vattenångor på takets undre sida. Som känt torde vara, är luften dålig värmeledare och värkar därför isolerande, men endast under förutsättning att den är stillastående, d. v. s. ej har tillfälle att cirkulera eller ombytts. För att sålunda ej bortaga luftlagrets isolerande förmåga anordnades ej ventilation av densamma och har jag ej heller någonstädes sett en sådan anordning använd, då man velat bibehålla isoleringsförmågan. Denna brist på ventilation har dock på annat sätt verkat skadligt, i det densamma bidagit till att röta angripit t ävirket.

Det har visat sig att trävirket angripits av röta *inuti* det rum som bildas av de tvänne lager panel, d. v. s. i *uti* luftrummet samt omkring takfönsterna.

Då takets ytterbeläggning ovanför rändalarna varit synnerligen omsorgsfullt utförd och visat sig fullt tät, kan inträngandet av fukt i luftrummet ej härleda sig från annat än den starkt vattenbängliga luften i hallen och att detta kunnat bliva fallet kan jag för min del ej förklara på annat sätt, än att den under sommaren starka solvärmens samtorkar bräderna i den undre takpanelen, som då lätt genomsläpper de vattenångor, som under sommaren, då ju avdunstningen är starkast, bildas i hallen. När sedan värmen avtar svälla åter bräderna och fukten är inestängd, varav följderna blir röta. Det kan ju påstås, att luftrummet borde vara försett med ventilation i och för hindrande av röta, men dels hade i så fall

luftrummetts isoleringsförmåga borttagits och dels kunde jag oeröjligen vid tiden för konstruerandet tänka mig att effekten skulle bliva, vad den faktiskt blivitt. Att röta angripit taketolspanelen och partier omkring takfönstren kunde konstateras vid okulärbesiktning, men att rötan tagit den stora omfattning den i verkligheten fått, blev ej uppdagat förr än vid borttagandet av takstolsåsarne. Vid nu företagen reparation har ventilation av luftrummet anordnats utåt friska luften. Visserligen borttages härigenom luftlagrets isoleringsförmåga, men då det visat sig, att synnerligen stark kondensering i alla händelser äger rum på den undre takpanelen, torde denna omständighet ej betyda så mycket; i synnerhet som det i alla fall synes vara viktigare att förhindra röta. Av det ovan anförda torde framgå, att de uppkomna bristfälligheterna ej uppstått på grund av uppenbart eller avsiktligt fel i konstruktionen eller på grund av vårdslöshet från min sida. Konstruktionen har jag byggt på teoretiska fakta, men praktiken har i detta fall kullkastat beräkningarne och verkningarne hava blivitt helt annorlunda, än vad jag tänkt mig. Senare tider hava tillfört husbyggnadsindustrien nya materialier och sätt för detaljers utförande, vilka medgiva konstruktören möjligheter till ett mera solitt byggnadssätt.

Beträffande kostnaderna torde dessa synas höga, men om man tager i betraktande, att reparationerna måst utföras successivt för att i minsta möjliga mån hindra saluhallsrörelsen och dessutom skydd mot regn måst anordnas och därtill kommer nu rådande oerhört höga arbets- och materialkostnader samt med hänsyn till de stora ytor, det här gällt att överfara, får man ej förvåna sig över kostnaden. Hos saluhallsstyrelsen har jag anhållit om erhållandet av specificerade uppgifter å kostnaderna för det utförda arbetet, och sedan jag erhållit sådana från Herrar Forsgren & Ekström, som utfört arbetena, har jag granskat verifikationerna. Att därvid kontrollera åtgången av materialier eller arbetslöner är för mig naturligtvis omöjligt. Däremot synes mig en del priser å från enskilda leverantörer lämnade materialier och arbeten oavsett dyrtiden vara ganska kraftigt tilltagna, exempelvis å levererat glas och kitt; dock har på förfrågan förklarats att någon prutmån ej finnes därå. Beträffande sättet för arbetenas utförande anser jag, att det i detta fall varit omöjligt att utbjuda desamma på entreprenad, emedan det hade varit ytterst svårt om ej omöjligt, dels att beskriva kontraktsevenligt de erforderliga arbetena, vilkas omfattning ej kunde avgöras förr än takstolarne blivitt blottade.

Jag vore tacksam om detta mitt utlåtande finge åtfölja drätselkammarens eget utlåtande till Fullmäktige.

Karlstad i Stadsarkitektkontoret den 10 Februari 1919.

CARL CRISPIN.»

"Kostnaderna

för reparation av saluhallstaket fördela sig enligt Herrar Forsgren & Ekströms räkning på följande sätt:

Avlöningar	5,475: 91
Papp och spik m. m.....	2,334: 83
Virke.....	2,428: 10
Målning.....	122: 20
Smide	5: 60
Holz Cement	315: —
Asfalttjära.....	280: —
Glas och kitt m. m.....	3,332: 90
Plåtarbeten.....	1,149: 50
Körslor av skräp.....	158: —
Byggmästarearvode.....	1,560: —

S:a Kronor 17,162: 04

Karlstad i Stadsarkitektkontoret den 10 Februari 1919.

CARL CRISPIN.»

Av den i nyssintagna kostnadsutredning upptagna totalkostnaden kr. 17,162: 04 hade ett belopp av kr. 1,279: 57 bestritts av d:t i framställningen omförmälta förslagsanslaget å kr. 5,700: —, till följd va av taivades ett ytterligare anslag å kr. 15,882: 47. Av detta belopp voro i enlighet med framställningen i årets stat upptaget kr. 13,000: —, varemot någon framställning om erhållande av det resterande beloppet kr. 2,882: 47 icke gjorts.

På grund av vad sålunda förekommit beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara saluhallsstyrelsens extra stat för år 1919 godkänd i avseende å däri för ifrågavarande ändamål upptagna belopp 13,000 kronor, samt

att stadsfullmäktige ville för samma ändamål anvisa ytterligare ett belopp av 2,882 kronor 47 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 mars 1919.

§ 36.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över av saluhallsstyrelsen gjord framställning angående reparation av saluhallstaket.

I ärendet hade drätselkammaren avgivit ett av skrivelse från stadsarkitekten Carl Crispin åtföljt utlåtande; och beslöt utskottet att med instämmande i vad drätselkammaren anfört, hemställa

att stadsfullmäktige måtte förklara saluhallsstyrelsens extra stat för år 1919 godkänd i avseende å däri för ifrågavarande ändamål upptagna belopp 13,000 kronor; samt

att stadsfullmäktige ville för samma ändamål anvisa ytterligare ett belopp av 2,882 kronor 47 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Herr N. Fr. Lindhs motion angående kommunal bostadssubvention.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Bostadsfrågan i städerna har blivit en svårlöst ekonomisk fråga. Byggnadskostnaderna hava mer än fördubblats och synas ej ännu hava nått sin kulmen. Då läget är sådant, att hyresinkomsten ej kan förränta byggnadskostnaden och lämna skäligt överskott till underhåll, skatter och skötsel, så måste på ett eller annat sätt tillskjutas kapital, som helt eller delvis kan avskrivas. I motsatt fall är f. n. ingen bostadsproduktion att förvänta.

Riksdagen har ock ställt visst begränsat kapital till förfogande i och för produktion av smålägenheter, och många sådana hava på grund av denna hjälp (även i Karlstad) kommit till stånd samt avhjälpit främsta behovet.

Men då bristen är lika stor (och i Karlstad nästan större) då det gäller lägenheter på 3 à 4 rum och kök, och riksdagen för sådant byggnadsändamål ej anvisat något kapital, blir frågan, hur bostadsproduktionen av medelstora lägenheter skall kunna underlättas.

Då bostadsproduktionen allt fortfarande torde komma att påvila det enskilda initiativet antingen under form av "egna hem", bostadsföreningar eller hyreshus, så blir ock en av huvudförutsättningarna för bostadsproduktionens återupptagande, att den härför erforderliga krediten snarast möjligt beredes. Det är en livsfråga av största betydelse för bostadsbeståndets framtid att denna fråga utan dröjsmål bringas till lösning. Härtill kunna kommunerna skänka sitt kraftiga och måhända avgörande stöd.

Ordmandet av den enskilda bostadsproduktionens kreditfråga, bör upplagas såsom en av de första och viktigaste punkterna i stadskommunernas bostadsprogram.

Denna hjälp kunna kommunerna redan nu lämna utan några större offer genom att till "egna hem" till s. k. bostadsföreningar och till produktion av hyreshus — i förstnämnda fall där så prövas behöfligt — räntefritt och utan amorteringsskyldighet för köparen under tio år till skäliga pris försälja tomter, som därefter antingen på en gång eller genom amorteringar under lämplig tid betalas; vidare kunna stadskommunerna mot inteckning i fastigheten anskaffa byggnadskreditiv till 80 o/0 av byggnadskostnaden, vilka kreditiv sedan ombildas till fasta lån. Härigenom bleve ej endast byggnadskapital tillgängligt utan även ett kapitaltillskott av tio års ränta på tomtvärdet samt den räntevinst, som genom stadskommunens borgen kunde göras på den del av byggnadslånet, som ligger mellan 50 och 80 o/0 av byggnadsvärdet.

Denna hjälp eller bostadssubvention skulle säkert stimulera till produktion av bostadsbyggnader. Men givet är, att subventionstiden finge begränsas till högst två år eller byggnadsförelag, som beräknas vara färdiga senast den 1 oktober 1920, och att subvention ej lämnas för sådan kostnad, som går utöver vad med ett ändamålsenligt men strängt byggnadssätt erfordras.

Om Egnahemskommittén här i Karlstad tager denna angelägenhet om hand och genast sätter i gång en stark rörelse för byggandet av "egna hem" och bildandet av bostadsföreningar, varigenom ett flertal familjer skulle få sin egen bostad till redan 1 oktober 1919, så skulle givet ett sådant arbete krönas med framgång.

På grund av det anförda hemställes:

att stadsfullmäktige ville besluta, att kommunal bostadssubvention beviljas till underlättande av bostadsproduktion;

att subventionen skulle utgå till "egna hem", till bostadsföreningar och till producerande av bostadshus;

att subventionen skulle utgå i:

a) ränte- och amorteringsfri tomt under de första tio åren, varefter tomtlösen skulle under lämplig tid amorteras.

b) anskaffande av byggnadskreditiv till högst 80 o/0 av byggnadskostnaden, för vilket kreditiv borgen mot säkerhet av inteckning i byggnaden skulle lämnas;

att subvention ej lämnas till sådan kostnad, som går utöver vad med ett ändamålsenligt med strängt byggnadssätt är förenligt;

att subvention ej lämnas till egnahemsbyggare i sådan ekonomisk ställning, att kommunalt understöd ej bör utgå;

att Egnahemskommittén får i uppdrag att på sätt den finner lämpligast kraftigt verka för byggandet av egna hem, bildandet av bostadsföreningar och byggandet av hyreshus med lägenheter intill 4 å 5 rum och kök;

samt att för erhållande av subvention byggnadsföretaget skall vara färdigt före 1 oktober 1920 och stå under lämplig kontroll från stadens sida.
Karlstad den 16 oktober 1918.

N. FR. LINDH.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

I motion av den 16 oktober 1918 har herr N. Fr. Lindh hemställt:

att stadsfullmäktige ville besluta, att kommunal bostadssubvention beviljas till underlättande av bostadsproduktionen;

att subventionen skulle utgå till "egna hem", till bostadsföreningar och till producerande av hyreshus;

att subventionen skulle utgå i:

a) ränte- och amorteringsfri tomt under de första tio åren, varefter tomtlösen skulle efter lämplig tid amorteras,

b) anskaffande av byggnadskreditiv till högst 80 procent av byggnadskostnaden, för vilket kreditiv borgen mot säkerhet av inteckning i byggnaden skulle lämnas;

att subvention ej lämnas för sådan kostnad, som går utöver vad med ett ändamålsenligt men strängt byggnadssätt är förenligt;

att subvention ej lämnas till egnahemsbyggare i sådan ekonomisk ställning, att kommunalt understöd ej hör utgå;

att Egnahemskommittén får i uppdrag, att på sätt den finner lämpligast, kraftigt verka för byggandet av egna hem, bildandet av bostadsföreningar och byggandet av hyreshus med lägenheter in till 4 à 5 rum och kök;

samt att för erhållande av subvention byggnadsföretaget skall vara färdigt före 1 oktober 1920 och stå under lämplig kontroll från stadens sida.

Egnahemskommittén, till vilken ärendet av stadsfullmäktige överlämnats för yttrande, vill redan från början hava framhållit, att kommittén delar motionärens mening angående behovet av den kommunala bostadssubventionen. Kostnaderna för byggnadsföretag hava stigit till den grad, att någon enskild byggnadsverksamhet utan subvention icke är att motse under den närmaste tiden. Men behovet av nya bostäder är alljämt stort, och detta gäller icke blott mindre, utan även medelstora lägenheter. Vill man sålunda undvika, att stadens utveckling alldeles hämmas, måste omedelbara åtgärder av exceptionell art från kommunens sida vidtagas för att få till stånd någon byggnadsverksamhet. Hur långt man behöver gå i detta avseende, är svårt att säga. Men erfarenheten från Stockholm visar, att man ej får stanna vid smärre åtgärder. Där har subvention i olika former

av stadsfullmäktige steg för steg beslutats utan att leda till något avsevärt resultat. Det senaste beslutet om bostadssubvention, fattat i oktober 1918, har av Egnahemskommittén i huvudsak tagits till mönster för dess hemställan i ämnet. Huruvida ens detta leder till målet, därom vågar kommittén ej fälla något visst omdöme. Men det är ett försök att göra, och synes kommittén staden hava därvid sträckt sig så långt möjligt är, om kommitténs förslag antages.

Kommittén har ansett sig begynna sin behandling av ärendet med en utredning angående de ekonomiska möjligheterna för åstadkommande av ifrågasatt subvention. Enligt motionärens förslag skulle subvention utgå dels i form av vissa lättnader vid tomtförvärf, dels i form av bistånd till anskaffande av nödiga medel för byggnadsuppförande. Vad beträffar den första formen av subvention har ju staden som markägare i sitt skön att vid tomtförsäljningar bevilja vilka lättnader i avseende å köpeskillingen och dess erläggande, som kunna anses erforderliga. Vad angår åter den andra formen av subvention, rent pekuniärt understöd till byggnadskostnad, så tarvas härför, så framt staden ej skall börja tillämpa den enligt kommitténs mening föga lämpliga principen att teckna borgen för enskilda företagare, att staden själv skaffar nödigt kapital för utlåning till bostadsbyggare. Staden har redan på förmånliga villkor lyckats erhålla lån för bostadsbyggnadsändamål ur pensionsförsäkringsfonden, och denna väg synes ej heller nu vara stängd, ehuru osäkerhet råder såväl om det belopp, som eventuellt där kan erhållas, som angående räntefoten. Kommittén har i anledning härav velat försäkra sig om möjlighet att även på annat håll erhålla dylikt lån på antagliga villkor, därvid Karlstads Sparbank förklarat sig villig att för främjande av bostadssubvention till åstadkommande av lägenheter om högst 4 rum och kök försträcka Karlstads stad ett 40-årigt amorteringslån å högst 400,000 kronor att återbetalas med lika årlig annuitet efter en ränta lika med Sparbankens vid varje tid gällande inlåningsränta, dock minst 5 proc. Den ekonomiska möjligheten för den föreslagna subventionen förefinnes sålunda i viss utsträckning.

Motionären föreslår, att subventionen skall utgå till egna hem, till bostadsföreningar och till producerande av hyreshus. I avseende å tomtupplåtelse anser kommittén, att samtliga dessa kategorier böra ställas lika berättigade till subvention. Beträffande däremot subvention till själva byggnadsföretaget synes det kommittén, som borde egnahemsbyggare och bostadsföreningar äga företräde framför andra företagare.

Kommittén vill i likhet med motionären fästa fullmäktiges uppmärksamhet vid lämpligheten av att verka för bostadsföreningars bildande. Å andra orter, exempelvis i Stockholm, finnas dylika föreningar, bildade i och för förvärf av större bostadsfastigheter. Syftet med dessa föreningar är att — allt under det den formella äganderätten till fastigheten tillkommer föreningen som sådan —

praktiskt sett göra sina medlemmar till ägare av var sin lägenhet i huset på ett sådant sätt, att medlem kan sälja densamma som sin egendom, efter eget behag nedlägga kostnader till lägenhetens förbättring o. s. v. Kommittén är beredd att genom stadens ombudsman lämna allmänheten närmare råd och upplysningar angående dylika föreningars bildande.

Angående sättet för subventionens meddelande har kommittén tänkt sig följande:

I fråga om subvention för tomts anskaffande skulle sådan ifrågakomma endast då tomt inköpes från staden; köpeskillingen skulle i sådant fall, under villkor att köparen förbinder sig att inom viss kortare tid, som av drätselkammaren i varje särskilt fall bestämmes, ha å tomten uppfört bostadshus, inrymnande lägenheter om högst 4 rum och kök enligt ritningar och beskrivning, som undersällas kammarens prövning, fastställas till 30 proc. under det före kristiden gällande värdet. Av köpeskillingen skulle endast 5 proc. behöva erläggas kontant som handpenning; återstående 95 proc. av köpeskillingen för tomten skulle under tio år ränte- och amorteringsfritt inestå hos staden. Efter utgången av denna tioårsperiod skulle 15 proc. av köpeskillingen omedelbart förfalla till betalning, varemot resterande 80 proc. skulle kunna mot 5 proc. ränta få inestå ytterligare fem år. Som säkerhet för den oguldna delen av köpeskillingen skulle lämnas inteckning i fastigheten, förskriven med 5 proc. ränta, liggande inom 80 proc. av fastighetens vid varje tid ägande värde, sådant detta framgår vid uppskattning genom drätselkammarens försorg. -- Såsom ytterligare lättnad vid tomtköp från staden i denna ordning har kommittén tänkt sig, att köparen, där inlösen av gatumark eljest skulle ifrågakomma, skulle befrias från denna skylldighet i den mån staden vid tomtförsäljningen vore ägare av gatumarken.

Subventioneringen av själva byggnadsföretagen synes, som förut framhållits, lämpligast böra ske i form av direkta lån till företagaren. Dylika lån till ett sammanlagt belopp av 400,000 kronor skulle utlämnas till byggnadsföretag, som omedelbart igångsättas och fullföljas före den 1 oktober 1920 samt inrymma lägenheter om högst 4 rum och kök och uppföras efter av drätselkammaren godkända ritningar. Lånebeloppet skulle tillsammans med eventuellt beviljat tomtlån för slagsvis ulgöra högst halva fastighetskostnaden och utlämnas mot säkerhet av inteckning, liggande mellan 40 och 90 proc. av den verkliga fastighetskostnader, dock med den modifikation, att subvention ej skulle lämnas för sådan kostnad i den mån drätselkammaren finner densamma oskäligen eller gå utöver vad med ett ändamålsenligt, men sparsamt byggnadssätt erfordras. Lånen skulle utlämnas på samma villkor, som för staden bestämts, dock att under de tio första åren staden skall vidkännas annuiteten å desamma och låntagarens betalningsskyldighet sålunda inträda först med den elfte annuitetens förfallande till betalning.

Efter ovan skisserade grunder för subventionering skulle ett egnahemsbygge om 4 rum och kök, med tomtförvärv från staden, med en beräknad byggnadskostnad av 5,000 kronor pr eldstad och efter ett förutvarande tomtpris av 35 öre pr kvadratfot komma att finansieras på följande sätt:

Kostnaderna utgöra:

tomt om 10,000 kvadratfot à 35 öre pr kvadratfot:	
gammalt pris kronor 3,500: — reducerat pris	kronor 2,450: —
byggnadskostnad	» 25,000: —
	<u>Kronor 27,450: —</u>

Härav bör företagaren disponera i egna medel:	
10 % å nämnda verkliga fastighetskostnad, i runt tal	2,750: —
I bank bör kunna placeras första inteckningen om c:a 40 % av samma kostnad	11,000: —
Hos staden inestår under tio år ränte- och amorteringsfritt	
dels 95 % av köpeskillingen för tomten c:a	2,300: —
dels av byggnadskostnaden	11,400: —
	<u>Summa Kronor 27,450: —</u>

Utgifterna för företagaren bliva, oberäknat underhåll, skatter o. d.

a) <i>under de tio första åren:</i>	
ränta å första inteckningslånet å 6 % årligen	660: —
b) <i>under 11:te året:</i>	
15 % å köpeskillingen för tomten, i runt tal kr.	375: —
5 % ränta å tomtlånet kr. 1,925: —	96: 25
ränta å första inteckningslånet	660: —
annuitet å byggnadslånet hos staden å 5 ³ / ₄ %	655: 50
	<u>Kronor 1,786: 75</u>
c) <i>12:te—15:de året:</i>	
sistnämnda räntor och annuitet	kronor 1,411: 75
d) <i>12:de året:</i>	
resterande köpeskillning för tomten	» 1,925: —
ränta och annuitet	» 1,315: 50
	<u>Kronor 3,240: 50</u>
e) <i>17:de 40:de året:</i>	
räntor och annuitet	1,315: 50
f) <i>41 och följande år:</i>	
räntor å första inteckningslånet	660: —

Stadens effektiva utgifter falla i sin helhet på de tio första åren med kronor 655:50 för år.

Stadens säkerhet utgöres av inteckningar:

a) en å kronor 2,300 för tomtköpet och

b) » » » 11.400 » byggnadslånet

tillhopa kronor 13,700, liggande inom ett

belopp av » 24,700, motsvarande 89,98 % av hela fastighetsvärdet, uträknat efter ett reducerat tomtvärde, men med nuvarande höga byggnadskostnader.

Med framhållande av att med de resurser kommittén anvisat, skulle kunna åstadkommas byggnadsföretag om en sammanlagd byggnadskostnad av 800,000 kronor och inrymmande, efter den antagna kostnaden 5,000 kronor pr eldstad, 160 rum, ävensom med påpekande av, att stadens årliga utgifter i dess helhet under de tio år, varunder subventionen komme att utgå, skulle belöpa sig till omkring 23,000 kronor, får kommittén hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:

a) att vid försäljning under åren 1919—1920 av tomter för uppförande av bostadshus, i den mån sådan försäljning av drätselkammaren prövas böra äga rum, köpeskillingen — som bör fastställas till 30 proc. under det före kristiden gällande värdet — må med undantag av 5 proc. handpenning få inestå mot köpeskillingsrevers, förskriven med 5 proc. ränta och till säkerhet för vilken skall läggas inteckningar, liggande inom 80 proc. av fastighetens vid varje tid ägande värde, sådant detta framgår vid uppskattning genom drätselkammarens försorg; att köpeskillingsreversen skall vara ouppsägbar från stadens sida samt ränte- och amorteringsfri under tio år från köpet; ävensom att, sedan sistnämnda period förflutit, 15 proc. av köpeskillingen omedelbart förfalla till betalning, under det den återstående köpeskillingen under ytterligare 5 år må inestå mot 5 proc. ränta; allt dock under villkor att köparen av sådan tomt, varom här är fråga förbinder sig:

dels att inom viss i kontraktet angiven kortare tid, som av drätselkammaren i varje särskilt fall bestämmes, ha å tomten uppfört bostadshus inrymmande bostadslägenheter om högst 4 rum och kök;

dels ock att underställa ritningarna till ifrågavarande bostadshus jämte de taljerad beskrivning däröver drätselkammaren för godkännande;

b) att uppdraga åt drätselkammaren att omedelbart utbjuda till försäljning, på i mom. a) angivna villkor de staden tillhöriga tomter, avsedda för uppförande av bostadshus, drätselkammaren kan finna lämpligt för ett omedelbart bebyggande;

c) att vid byggnadsföretag, å obebyggd, reglerad tomt, för vilken enligt stadsplanelagen särskild ersättning för gatumark skall utgå, och beträffande vilken staden icke genom redan träffat avtal avstått från sådan ersättning, ägare av sådan tomt, för så vitt han förbinder sig att å tomten uppföra bostadshus inrymmande bostadslägenheter om högst 4 rum och kök, och vilka lägenheter finnas färdiga till inflyttning senast den 1 oktober 1920, må bliva befriad från att ersätta staden värdet av gatumarken, i den mån staden redan förvärvat densamma;

d) att hos Kungl. Maj:t göra framställning om rätt för staden att upptaga ett 40-årigt amorteringslån å högst 400,000 kronor för subventionering av byggnadsföretag, som omedelbart skulle igångsättas och fullföljas före den 1 oktober 1920 samt inrymma lägenheter om högst 4 rum och kök och uppföras efter av drätselkammaren godkända ritningar; att därest dylikt lån erhålles, av sålunda tillgängliga medel till bostadsföreningar och enskilda företagare utlämna byggnadslån under enahanda lånevillkor, som för staden bestämts; skolande lånen ifråga, tillhoppa med eventuellt beviljade tomtlån, vara placerade mellan 40 och 90 proc. av den verkliga fastighetskostnaden, — med förbehåll att subvention ej lämnas för sådan kostnad i den mån drätselkammaren, som har att tillse, att byggnaderna äro på betryggande sätt brandförsäkrade, finner densamma oskäligen eller gå utöver vad med ett ändamålsenligt, men sparsamt byggnadssätt erfordras ävensom ifråga om egnahem att, där sådant övergår till person i den ekonomiska ställning, att kommunalt understöd ej bör utgå, subventionsförmånen bortfaller — samt att staden skall under de tio första åren vidkännas annuiteten för lånen, varvid på drätselkammaren för varje särskilt fall må ankomma att avfordra vederbörande enskilda företagare med säkerhet försedd förbindelse att under den tid subventionen pågår, endast tillämpa sådana hyror, som av kammaren godkänts; samt

e) att uppdraga åt drätselkammaren att skyndsammast vidtaga alla för beslutets genomförande i största möjliga utsträckning erforderliga åtgärder.

Karlstad den 29 november 1918.

Å Egnahemskommitténs vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Undertecknad har en från kommittérades flertal i så måtto avvikande mening, som jag anser, att storleken av de från staden utlämnade lånen bör begränsas till högst 45 proc. av fastighetsvärdet, och att de till säkerhet lämnade inteckningarne böra vara belägna mellan 35 och 80 proc. av samma värde.

Som ovan
OLOF WÄSTLUND.

Undertecknad anser sig icke kunna i vidare mån biträda kommittérades mening, än att jag tillstyrker bifall till motionen, sådan densamma framlagts.

Som ovan
AXEL SVANBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 3 Mars 1919.*

§ 89.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över hr N. Fr. Lindhs motion i fråga om kommunal bostadssubvention, i vilket ärende egnahemskommittén avgivit infortrat utlåtande.

Drätselkammaren, som i likhet med motionären och egnahemskommittén funnit subventionen vara det för närvarande enda lämpliga medlet att möjligen kunna få en välbehörlig bostadsbyggnadsverksamhet till stånd, har i stort sett anslutit sig till egnahemskommitténs förslag, ehuru kammaren i vissa avseenden ej ansett sig kunna gå fullt så långt som kommittén i fråga om föresläende av subventionsförmåner, men å andra sidan funnit sig böra förorda en något större frihet för företagaren än vad kommittén föreslagit. Medan kommittén tänkt sig företagarens insats begränsad till 10 procent av den verkliga fastighetskostnaden, har drätselkammaren ansett sig böra, för att nedbringa stadens risk att få övertaga fastigheten, kräva en insats av företagaren å 20 procent av nyssnämnda kostnad. — Kommittén har i avseende å det föreslagna 40-årslånet till företagaren velat lämna full ränte- och amorteringsfrihet under tio år; kammaren har ansett det ur ekonomisk fostringssynpunkt lämpligare och jämväl för staden tryggare, att företagaren redan från början får vidkännas en del av annuiteten för amorteringslånet, till följd varav kammaren föreslagit, att staden skall under de första femton åren vldkännas halva räntan och amorteringen. — Vidare har drätselkammaren tänkt sig den begränsning av subventionsförmånen, att subvention ej skall utgå för högre kostnad än 25,000 kronor per bostad, exclusive tomtvärdet, även om den verkliga kostnaden skulle överstiga detta belopp. I samband med bestämmandet av ett subventionsmaximum har drätselkammaren ansett sig kunna låta den av egnahemskommittén föreslagna begränsningen i fråga om rumsantal bortfalla, en begränsning, som efter vad kammaren har anledning antaga, skulle komma att avhålla många, som eljest kunde vara intresserade av att nu bygga, från att begagna sig av den erbjudna subventionen. I konsekvens härmed har kammaren i avse-

ende å subvention till egnahemsföretag ej velat göra någon åtskillnad mellan mer eller mindre bemedlade, en åtskillnad, som för övrigt bleve nog så vansklig att precisera. —

En fråga, rörande vilken egnahemskommittén ej uttryckligen yttrat sig, är den, huruvida subvention bör beviljas endast för byggnadsföretag inom stadens planlagda område, eller om subvention skall meddelas jämväl åt företagare, som äga eller önska av annan jordägare än staden förvärva byggnadsplats utanför det planlagda området. Det intresse, subventionen avser att främja, nämligen åstadkommandet av största möjliga antal bostäder snarast möjligt, skulle givetvis bäst tillgodoses genom subventionsförmånens utsträckning även till det icke planlagda området, där ju byggnaderna i allmänhet kunna göras högst väsentligt billigare än inom stadsplanen. Den anledning, som tidigare förelegat att söka hämma byggnadsverksamheten utanför stadsplanen såsom medförande dels otillfredsställande byggnadssätt, dels svårigheter vid framtida reglering, har i väsentlig mån bortfallit, först därigenom att Kungl. Maj:t fastställt särskilda byggnadsföreskrifter för stadens icke planlagda område, enligt vilka föreskrifter numera fordras byggnadsnämndens tillstånd för uppförande av byggnad även å icke planlagt område, och sedermera genom bestämmelserna i lagen om fastighetsbildning i stad angående avstyckning, vilka bestämmelser här lett till upprättande av omfattande, i möjligaste mån sig till varandra anslutande styckningsplaner, godkända av såväl byggnadsnämnden som vederbörande jordägare. Drätselkammaren har till följd härav ej haft något ur dessa synpunkter att invända mot att subvention beviljas även utanför stadsplanen, detta så mycket mindre som stadens intresse att till det föreslagna billiga priset sälja tomter inom den reglerade planen och till dessa draga gator och ledningar till dryga kostnader ej kan vara synnerligen stort. Med kännedom därom, att den bankinrättning, Karlstads Sparbank, som utfäst sig att finansiera subventionen, hittills haft för princip att ej belåna inteckningar i stadsfastigheter, belåna utanför stadsplanen, har drätselkammaren emellertid ej ansett sig kunna föreslå någon subvention för dylika fastigheter utan att först inhämta besked, huru sparbanken nu komme att ställa sig i detta avseende. Sedan sparbanken numera meddelat, såväl att bankens utfästelse att för ifrågavarande ändamål försträcka staden medel finge gälla, även om subventionen utsträcktes till byggnadsförslag utom stadsplanen, dock först i andra hand, som ock att banken vore villig att belåna första inteckning i dylika fastigheter under förutsättning, att byggnadsplatsen inginge i av byggnadsnämnden godkänd styckningsplan, och mot $\frac{1}{2}$ proc. högre ränta än för lån å fastigheter inom den planlagda staden, föreligger enligt drätselkammarens mening icke längre något skäl att ej utsträcka subventionen att i andra hand gälla även byggnadsföretag utanför det planlagda området.

Även om drätselkammaren, såsom av det föregående framgår, för sin del redan från början varit av den uppfattningen, att ett beslut angående beviljande av bostadssubvention i enlighet med de grunder, som ovan angivits, vore önskvärt, har kammaren likväl ej velat bringa ärendet till fullmäktiges prövning utan att först söka utröna intresset för saken hos den, det närmast anginge, nämligen den stora allmänheten. I detta syfte har drätselkammaren genom annons i stadens tidningar hänvisat de av förslaget intresserade allt hos stadens ombudsman inhämta närmare upplysningar, och har denna annons lett därtill, att mellan 60 och 70 personer begärt upplysningar och 43 personer skriftligen anmält sig till eventuellt erhållande av subvention för uppförande av bostadsbyggnader om sammanlagt cirka 225 eldstäder för en beräknad byggnadskostnad på omkring 1,000,000 kr. Ansökningarna fördela sig på olika delar av staden sålunda: Herrhagen 9, Viken 2, Klara 7, egnahemsområdet vid Marieberg 11, norra stadsområdet 8, Sommarro 1, Lamberget 4 och obestämd plats 1.

De tomter, kammaren anser lämpliga att avyttra för subventionerade byggnadsföretag, äro belägna å Herrhagen inom kvarteren Grävlingen, Höken, Heimdalen, Järven, Idun, Mimer, Lejonet och Balder, i Viken och å Berget inom kvarteren Bocken, Kvarnen, Violen, Sippan, Rosen, Liljan och Fisken samt i Klara inom kvarteren Trumpeten, Tuben, Viskan och Trumman ävensom inom det egnahemsområde å Landeriet Marieberg, för vilket stadsplan och byggnadsbestämmelser för närvarande äro beroende på Kungl. Maj:ts prövning. Mot den av egnahemskommittén föreslagna prisnedsättningen å tomter har drätselkammaren intet att erinra utom i avseende å kvarteren i Klara, beträffande vilka kammaren vill förbehålla sig att bestämma priset efter annan grund.

Med de av drätselkammaren föreslagna grunder för subventionering skulle finansieringsplanen i det av egnahemskommittén anförda exemplet få följande utseende:

byggnadskostnad	kr. 25,000: —
tomtpris	» 2,500: —
totalkostnad alltså c:a	kr. 27,500: —

Medlen anskaffas på följande sätt:

a) företagaren tillsläpper själv 20 %	kr. 5,500: —
b) lån i Karlstads sparbank 40 %	» 11,000: —
c) hos staden innestående 95 % av tomtpriset utgörande av det hela 8,64 %	» 2,375: —
d) staden utlånar på 40 års amorteringstid återstoden 31,36 %	» 8,625: —

S:a kr. 27,500: —

Företagarens kostnader:

a) *Under de tio första åren:*

sparbanksräntan å 5 ³ / ₄ %	kr.	630: —
halva annuiteten å stadslånet efter en genomsnittlig räntefot av 5 ¹ / ₄ %	»	260: —
	S:a kr.	890: —

b) *Under det elfte året:*

avbetalning på tomten	kr.	375: —
5 % ränta å återstående tomtlånet c:a	»	100: —
sparbanksräntan	»	630: —
halva stadsannuiteten	»	260: —
	S:a kr.	1,365: —

c) *Under tolfte—femtonde året:*

annuiteten på återstående tomtlånet c:a	kr.	565: —
sparbanksräntan	»	630: —
halva stadsannuiteten	»	260: —
	S:a kr.	1,455: —

d) *Under sextonde—fyrtionde året:*

sparbanksräntan	kr.	630: —
hela stadsannuiteten	»	520: —
	S:a kr.	1,150: —

e) *Därefter:*

sparbanksräntan	kr.	630: —
-----------------------	-----	--------

Sedan drätselkammaren fått till sig återremitterat ett till stadsfullmäktige överlämnat ärende angående uppförande av till uthyrning avsedda bostadshus å ägofiguren N:o 2 å Sundstad, i vilket ärende egnahemskommittén, byggnadsnämnden, hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beslöt kammarerna att i nu förevarande sammanhang upptaga detta ärende till förnyad behandling.

Beredningsutskottet hade, med kännedom därom, att drätselkammaren för närvarande hade under behandling annat ärende angående åtgärder för avhjälpan av den rådande bostadsbristen, framkastat den tanken, att det för ifrågavarande bostadsbyggen avsedda beloppet lämpligen borde komma till användning för sådana ändamål, som av drätselkammaren kunde komma att föreslås. Med hänsyn till det livliga intresse, som från allmänhetens sida visat sig för den föreslagna subventionen, fann kammarerna jämväl för sin del lämpligare, att frågan om

uppförande av hyreshus i Sundstad numera finge bortfalla och att de medel, som härför avsetts, tillades subventionsanslaget med ett runt tal av 100,000 kronor. Det skulle antecknas, att Karlstads Sparbank förklarar sig villig att på enahanda villkor som förut erbjudits till subventionens genomförande, utlåna även sistnämnda belopp ävensom att utlämna erforderliga första inteckningslån till motsvarande belopp.

Med de medel, som sålunda stode till buds, använda i enlighet med de grunder, kammaren anvisat, skulle alltså kunna åstadkommas byggnadsföretag om en sammanlagd kostnad av i runt tal 1,500,000 kronor, inrymmande efter en medelkostnad av 5,000 kronor per eldstad 300 rum. Stadens direkta uppoffringar enligt ovanstående subventionsplan skulle, oberäknat prisnedsättning å tomter och ränteförlust å tomtlån årligen uppgå till 260 kronor per 5 rum, alltså för 300 rum till 15,600 kronor om året i femton års tid.

Med hänvisning till vad sålunda i ärendet förekommit beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:

a) att drätselkammarens förslag angående uppförande av till uthyrning avsedda bostadshus å ägofiguren N:o 2 i Sundstad icke skall till någon åtgärd för-
anleda;

b) att vid försäljning under åren 1919—1920 av tomter för uppförande av bostadshus, i den mån sådan försäljning av drätselkammaren prövas böra äga rum, köpeskillingen — som utom för tomter i stadsdelen Klara bör fastställas till 30 %, under det före kristiden gällande värdet — må med undantag av 5 % handpenning få innestå mot köpeskillingsrevers, förskriven med 5 % ränta och till säkerhet för vilken skall avlämnas inteckningar, liggande inom 80 % av fastighetens vid varje tid ägande värde, sådant detta framgår vid uppskattning genom drätselkammarens försorg; att köpeskillingsreversen skall vara uppsägbar från stadens sida, samt ränte- och amorteringsfri under tio år från köpet; ävensom att, sedan sistnämnda period förflutit, reversen skall under en tid av fem år slutamorteras och under denna tid löpa med 5 % ränta å oguldet belopp, allt dock under villkor att köpare av sådan tomt, varom här är fråga förbinder sig

dels att inom viss i köpekontraktet angiven kortare tid, som av drätselkammaren i varje särskilt fall bestämmes, hava å tomten uppfört bostadshus,

dels ock att underställa ritningarna till ifrågavarande bostadshus jämte detaljerad beskrivning drätselkammaren för godkännande;

c) att uppdraga åt drätselkammaren att omedelbart utbjuda till försäljning på i mom. b) angivna villkor de staden tillhöriga tomter, avsedda för uppförande av bostadshus, drätselkammaren kan finna lämpliga för ett omedelbart bebyggande;

d) *att* vid byggnadsföretag å obebyggd, reglerad tomt, för vilken enligt lagen om fastighetsbildning i stad särskild ersättning för gatumark skall utgå, och befräffande vilken staden icke genom redan träffat avtal avstått från sådan ersättning, ägare av sådan tomt, för såvitt han förbinder sig att å tomten uppföra hus med bostadslägenheter, vilka finnas färdiga till inflyttning senast den 1 oktober 1920, må bliva befriad från att ersätta staden värdet av gatumarken, i den mån staden redan förvärvat densamma;

e) *att* hos Kungl. Maj:t göra framställning om rätt för staden att upptaga ett 40-årigt amorteringslån å högst 500,000 kronor för subventionering av byggnadsföretag, som omedelbart skulle igångsättas och färdigställas före den 1 Oktober 1920 samt inrymma uteslutande bostadslägenheter och uppföras efter av drätselkammaren godkända ritningar; *att* därest dylikt lån erhålles, av sålunda tillgängliga medel till bostadsföreningar och enskilda företagare utlämna byggnadslån under enahanda lånevillkor, som för staden bestämts, skolande lånen i fråga, tillhoppa med eventuellt beviljade tomtlån, vara placerade mellan 40 och 80 % av den verkliga fastighetskostnaden — med förbehåll att subvention ej lämnas för sådan kostnad i den mån, densamma översliger ett belopp av 25,000 kronor per bostadslägenhet, exclusive tomtvärdet, eller drätselkammaren finner densamma oskälig eller gå utöver vad med ett ändamålsenligt men sparsamt byggnadssätt erfordras, — samt *att* staden skall under de femton första åren vidkännas halva annuiteten för de till företagarna utlämnade amorteringslånen; ävensom

f) *att* uppdraga åt drätselkammaren att skyndsamt vidtaga alla för beslutets genomförande i största möjliga utsträckning erforderliga åtgärder.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 mars 1919.*

§ 37.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva utlåtande över Herr N. Fr. Lindhs motion angående kommunal bostadssubvention, över vilken motion egnahemskommittén och drätselkammaren avgivit infortrade utlåtanden.

I samband med detta ärende hade drätselkammaren jämväl upptagit till behandling ett av fullmäktige jämlikt deras beslut den 20 sistlidne februari till kam-

maren återremitterat ärende angående uppförande av till uthyrning avsedda bostadshus å ägofiguren n:o 2 i Sundstad.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet, som biträdde vad drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets framställning angående viss jämkning i stadens utgifts- och inkomststat för innevarande år.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 mars 1919.

§ 38.

Från bankdirektören T. Osterman hade till utskottet ingivits en så lydande skrivelse:

Till Beredningsutskottet.

Vid utarbetandet af den af Stadsfullmäktige beslutade staten för år 1919 har stadskamreraren funnit, det genom Beredningsutskottets formulering till beslutet i fråga ej uttryckligen framgår, att magistratens förslag till uttaxering på särskilda grunder äfvensom afkortningsprocenten 6 % blifvit af stadsfullmäktige godkända. På grund af att dessa poster, hvaremot utskottet inlett haft att invända, ej medtagits i dess ändringsförslag, böra de till stadsfullmäktiges oförutsedda utgifter anslagna medlen minskas med saldot mellan förberörda poster, utgörande 1,660 kr. 8 öre.

Anledningen till, att jag i detta ärende vänder mig till Beredningsutskottet, är, att ansvaret för förbiseendet faller uteslutande på mig såsom förslagsställare till beslutets affattning. Förklaringen ligger däri, att förslaget endast avsåg vissa ändringar i Magistratens beräkningsgrunder och reduktionen af skatteprocenten var sålunda grundadt på saldot av de verkställda ändringarne. Förbiseendet, som icke kunde föranleda någon ändring i uttaxeringen, observerades ej i brådskan, enär skillnaden ej uppgår till 1 öre på 100 kronors inkomst.

Jag tillåter mig föreslå, att Beredningsutskottet anmäler förhållandet till Stadsfullmäktige.

Karlstad den 5 mars 1919.

T. OSTERMAN.

I anledning härav beslöt utskottet att, då inkomsterna i stadens utgifts- och inkomststat för innevarande år alltså upptagits 1,660 kronor 8 öre för högt, med vilket belopp stadsfullmäktiges anslag för oförutsedda utgifter följaktligen borde minskas, hemställa

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att i stadens räkenskaper vidtaga härav påkallad jämkning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

17 April.

N:o 5.

Beredningsutskottets förslag till val av suppleant i folkskolestyrelsen för tiden till den 1 januari 1923.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1919.*

§ 42.

Beredningsutskottet som hade att avgiva förslag till val av suppleant i folkskolestyrelsen för tiden till den 1 januari 1923 efter plåtslagaren Alfr. Nilsson, beslöt att därtill föreslå fröken Sofia Elofsson.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag till fördelning av Mellqvistska studiestipendiet för innevarande år.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1919.*

§ 43.

Sedan ansökningar till Mellqvists stipendium för goda framsteg i studier till stadsfullmäktige inkommit från J. E. Andersson såsom målsman för sin onyrdige son Erik Gunnar Andersson, Märta Lingren, John Harald Elofsson, Gösta Rudin, Anna Westlind, Greta Lind och Otto Edvard Eurén, så hade nu beredningsutskottet att avgiva förslag till stipendiets fördelning.

Utskottet, som vid granskning av handlingarna fann Erik Gunnar Andersson, John Harald Elofsson, Anna Westlind och Greta Lind bära vid stipendiets fördelning företrädesvis ifrågakomma, beslöt hemställa,

att nu tillgängliga räntan å Mellqvistska stipendiefonden för goda framsteg i studier, uppgående till 500 kronor, måtte med lika belopp till var och en, fördelas mellan Erik Gunnar Andersson, John Harald Elofsson, Anna Westlind och Greta Lind.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens framställning angående nedsättning av Hilma Augusta Nygren för år 1918 påförda kommunalutskylder.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 3 Mars 1919.*

§ 104.

Till drättselkammaren hade ingivits en så lydande framställning om nedsättning av kommunalutskylder.

«Till Drättselkammaren i Karlstad.

Undertecknad har år 1918 taxerats till bevillning för inkomst av 2,050 kronor, ehuru min bevillningspliktiga inkomst uppgått till allenast 1,600 kronor. Anledningen till misstaget är att jag avgivit otydlig deklARATION, som av taxeringsnämnden misstolkats. Jag bifogar avskrift av den av mig avgivna, hos Konungens Befallningshavande förvarade deklARATIONEN, vilken utvisar att min utdelning å aktier, 450 kronor, jämväl beskattats till bevillning. På grund av misstaget har jag påförts kommunalskatt, förfallen till betalning i år, med kronor 190:88 i stället för rätteligen (enligt kronokassör Johanssons bilagda uträkning) kronor 149.25.

Jag vågar med anledning härav vördsamt anhålla, att drättselkammaren måtte nedsätta min skatt till sistnämnda belopp.

Karlstad den 26 februari 1918.

HILMA AUGUSTA NYGREN.

Fröken.

Adress: Tingvallastaden 85—86».

Härvid funnos fogade de i framställningen åberopade handlingar till bestyrkande av sökandens uppgifter.

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte medgiva, att Hilma Augusta Nygrens kommunalutskylder för år 1918 skola nedsättas att utgå endast efter en inkomst av 1,600 kronor eller med 149 kronor 25 öre.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1919.

§ 44.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en av drätselkammaren ingiven framställning angående nedsättning av Hilma Augusta Nygrens kommunalutskylder för år 1918, vilka på grund av felaktig deklARATION blivit för högt debiterade; och beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot framställningen, föreslå,

att stadsfullmäktige måtte medgiva, att Hilma Augusta Nygrens kommunalutskylder för år 1918 skola nedsättas att utgå efter en inkomst av allenast 1,600 kronor, eller med 149 kronor 25 öre.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

K. A. Strids m. fl:s av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående reglering av avloppet från Sundstatjärn m. m.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Som berörda fastighetsegare å Norrstrand samt närgränsande jordbruksfastighetsegare, icke på ett tillfredsställande sätt kunna enas om utdikningen av vattnet i afloppsdiket från Sundstadskärnet och Rudsberget ut till Kroppkärsjön, så få vi vördsamt anhålla, att fullmäktige, eller annan delegation, som kan vara rätt forum för handläggning af nämnda vattenutdikningsmål, antingen måtte förstärka veder-

börande jordegare att göra sin plikt, eller också föranstalta att vattnet nöjaktigt utdikas på stadens bekostnad. Som det nu är, förefinnes inte blott en fara för hygin, utan är det också för flera tomtegare en stor olägenhet, i det att det stillastående vattnet gör jorden vattensjuk och olämplig för odling.

Karlstad den 11 November 1918.

K. A. STRID.

Erikstad 2.

EMIL ÖRTLUND.

A. G. HENRIKSSON.

Erikstad 45.

GUSTAF KLARSTRÖM.

Erikstad 4.

ALFRED BACKMAN.

Erikstad 1.

KARL M. EDGREN.

A. J. GLÜCK.

Erikstad 25.

S. P. SVENSSON.

Hagastrand 2.

J. P. OLSSON.

Erikstad 3.

Upptages som motion.

A. NORSELL.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 11 december 1918.

§ 164.

Från Stadsfullmäktige hade till Hälsovårdsnämnden remitterats en af Herr Norsell som motion upptagen framställning från K. A. Strid m. fl. fastighetsägare i Erikstad och Hagastrand om åtgärder för utdikning af det stillastående vattnet i det från Sundstadjärnet och Rudsberget till Kroppkärrsjön framgående diket.

Efter antecknande däraf, att jordägarna på Hälsovårdsnämndens förständigande år 1908 uppränsat och utgrävt ifrågavarande dike, enhvar vid sin fastighet, men att dessa åtgärder, som icke vidtagits efter någon gemensam plan, icke medfört åsyftad verkan, beslöt Hälsovårdsnämnden remittera framställningen till stadens byggnadschef med anhållan om hans uttalande angående hvilka åtgärder lämpligen kunde vidtagas för att afhjälpa de i skrifvelsen anmärkta missförhållandena.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 8 januari 1919.

§ 12.

Enligt beslut vid sammanträde den 11 nästlidne december hade Hälsovårdsnämnden till stadens byggnadschef remitterat en af Herr Norsell som motion upptagen framställning från fastighetsägare i Erikstad och Hagastrand angående åtgärder för utdikning af stillastående vatten i det dike, som från Sundstadtjärn och Rudsberget framgår till Kroppkärrsjön med anhållan om hans uttalande om hvilka åtgärder i sådant syfte lämpligen kunde vidtagas.

Med anledning häraf hade byggnadschefen i skrivelse den 4 innevarande månad hänvisat till ett skrifvelsen bifogadt utdrag af Drätselkammarens protokoll den 3 augusti 1918, hvaraf framgick, att Drätselkammaren samma dag, sedan tjuguatta fastighetsägare i Norrstrand, bland hvilka återfinnas fem af de nio, som undertecknat den nu till Hälsovårdsnämnden remitterade framställningen, i en den 1 juli 1918 daterad skrivelse på anförda skäl begärt, att Drätselkammaren skulle föranstalta om uppgräfning af förutberörda dike, samt byggnadschefen, till hvilken ärendet öfverlämnats för utredning, meddelat, att staden icke ägde någon mark belägen omedelbart invid diket, och framhållit, att sökandena hade större intresse af den föreslagna upprensningen än staden, hvarför kostnaderna icke borde bäras af staden ensam utan fördelas genom laglig syneförrättning, i enlighet härmed beslutit ingå till Konungens Befallningshafvande i länet med begäran om förordnande för vederbörande landtbruksingeniör att jämlikt föreskrifterna i gällande lag om dikning och annan afledning af vatten förrätta syn på stället.

Då samma ärende, som afses i den af Herr Norsell som motion upptagna framställningen sålunda genom annan ansökan redan kommit under behandling af Drätselkammaren, beslöt Hälsovårdsnämnden hemställa, att densamma icke må till någon Stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 Mars 1919.

§ 101.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av K. A. Strid m. fl. gjord, av herr A. Norsell som motion upptagen framställning angä-

ende utdikning av vattnet i avloppsdiket från Sundstadkärnet och Rudsberget till Kroppkärrsjön, i vilket ärende hälsovårdsnämnden avgivit infordrat utlåtande.

Med instämmande i vad av hälsovårdsnämnden anförts och med upplysning, att vederbörande lantbruksingeniör, vilken redan erhållit Konungens Befallningshavandes förordnande att förrätta syn på stället, förklarar sig komma att under den närmaste tiden företaga förrättningen i fråga, beslöt drätselkammaren hemställa,

att nu förevarande ansökan icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1919.*

§ 45.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva yttrande över en av K. A. Strid m. fl. gjord, av Herr Norsell som motion upptagen framställning angående utdikning av vattnet i avloppsdiket från Sundstadkärnet och Rudsberget till Kroppkärrsjön, beslöt att, på skäl som av hälsovårdsnämnden och drätselkammaren i ärendet anförts, hemställa,

att förevarande ansökan icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning i anledning av verkställd utredning rörande Karlstad—Munkfors järnvägs ekonomiska bärighet m. m.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 Januari 1919.*

§ 34.

Från majoren John Nyström hade inkommit följande utlåtande med utredning angående Karlstads—Munkfors järnvägs ekonomiska bärighet m. m:

Till Drätselkammaren i Karlstad samt Styrelsen för Karlstad—Munkfors
Järnvägsaktiebolag.

«Sedan Stadsfullmäktige i Karlstad jämlikt sitt beslut den 21 Dec. 1916 hos Styrelsen för Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag gjort framställning om undersökning om förhållandena vid järnvägen för utredning av järnvägens ekonomiska bärighet m. m. samt Styrelsen på sätt framgår av dess protokoll den 2 juni 1917 § 21 förklarar sig icke hava något att erinra mot den av Stadsfullmäktige påyrkade undersökningen har på Stadsfullmäktiges uppdrag Drätselkammaren anmodat undertecknad att verkställa undersökningen ifråga. Sedan därtjemte styrelsen för Karlstad—Munkfors järnväg på sätt framgår av dess protokoll den 5 juni 1918 § 20 uppdragit åt undertecknad att verkställa utredning ifråga om innebörden av gällande avtal mellan Järnvägsbolaget å ena samt Uddeholms A.-B. å andra sidan om särskilda fraktavgifter vid trafik å bolagets järnväg, ävensom de eventuella följderna av avtalets upphörande, får jag härmed avgiva följande

Utlåtande.

Enligt Trafikchefen vid Karlstad—Munkfors järnväg yttrande till Styrelsen för järnvägen den 30 Maj 1917 avses i främsta rummet, att genom undersökningen utröna

huruvida Karlstad—Munkfors järnvägs drift- och underhållskostnader äro större än vad framförandet av dess trafik kräver

och på grund av underhandsmeddelande från medlemmar av Drätselkammaren samt på grund av uttalandet i ovan anförda Karlstad—Munkfors järnvägs styrelseprotokoll av den 5 juni 1918, anser jag, att med undersökningarne dessutom avses att få utrett

om överenskommelsen mellan Nordmark—Klarälvens, Karlstad—Munkfors och Filipstads Norra Bergslags Järnvägsaktiebolag är för Karlstad—Munkfors järnväg lämplig och huru överenskommelsen tillämpas

om det mellan järnvägsbolaget och Uddeholms Aktiebolag ingångna fraktavtalet är för järnvägsbolaget gynnsamt och i följd därav bör förnyas och om Uddeholms Aktiebolag med fördel kan för transport av sina produkter använda annan utfartsväg än över Karlstad—Munkfors Järnväg

om Karlstad—Munkfors järnvägs trafikförmåga är sådan, att den större trafik, som, om grenbanor till järnvägen anlägges, kan emotas, av banan på tillfredsställande sätt kan ombesörjas

samt *om* vilka åtgärder, som äro erforderliga för bättre tillgodoseende av behovet av vagnar vid Karlstads hamn

huruvida Karlstad—Munkfors järnvägs drift- och underhållskostnader äro större än vad framförandet av dess trafik kräver och *huruvida* överenskommelsen mellan

järnvägarna om den gemensamma trafikeringen är för Karlstad—Munkfors järnväg lämplig och huru överenskommelsen tillämpas, höra så tillsammans, att de lämpligen böra besvaras i ett sammanhang.

Av trafikeringsöverenskommelsen framgår, att samtliga gemensamma förvaltningskostnader m. m. skola fördelas banorna emellan i förhållande till bruttoinkomsten för varje bana. Då jämväl andra faktorer rättvisligen torde böra öva inflytande på fördelningen av dessa kostnader, har för åren 1913 och 1914, vilka år anses vara normalår för trafiken undersökts, huru kostnaderna skulle fördelas, om hänsyn, som sig bör, toges till följande faktorer nämligen: banlängd, tågkilometer, antal station- och hållplatser och tågantal, stationspersonals antal, personal vid banavdelningen, bruttoinkomsten, driftkostnaden, antal resande samt gods i ton, och har härvid uttrönts, att för år 1913 fördelningsprocenten möjligen bort vara 44,08 i stället för, enligt överenskommelsen tillämpad, 47,01, och för år 1914 45,43 proc. i stället för tillämpade 49,73 proc. Enligt denna beräkning skulle Karlstad—Munkfors järnväg gemensamma förvaltningskostnaden hava debiterats för år 1913 — kr. 29,330: — — i stället för enligt överenskommelsen tillämpade kronor 31,280: — och för år 1914 — Kr. 29,570: — — i stället för kronor 32,400: —.

Av trafiköverenskommelsen framgår vidare, att kostnaderna för lokomotiv-, tåg- och vagn tjänsten skola fördelas i förhållande till bruttotonkilometerna å resp. banor. I följd härav har Karlstad—Munkfors järnväg under normalåren 1913 och 1914 debiterats 46,40 proc. resp. 45,15 proc. av dessa kostnader.

Vid en del järnvägar, vid vilka gemensam trafikering tillämpas, brukar man fördela nämnda kostnader efter medeltal av tågkilometer och vagnaxelkilometer å de olika banorna.

Om man tillämpar denna fördelningsgrund vid nu förevarande banor så visar det sig, att Karlstad—Munkfors under åren 1913 och 1914 skolat för dessa kostnader debiterats 50,15 proc. resp. 46,55 proc. eller år 1913 cirka 11,700: — och år 1914 cirka 4,700: — kronor mera än vad som skett på grund av trafikeringskontraktet. Vilkendera principerna som är den rättvisaste, är vanskligt att avgöra, men så mycket kan sägas, att av denna utredning framgår, att Karlstads—Munkfors järnvägs andelar i kostnaderna för administration samt lokomotiv-, tåg- och vagn tjänsten äro lämpligt avvägda.

Då bestämmelserna i övrigt i trafikeringskontraktet äro desamma, som i dylika kontrakt äro vanliga, och ingen anmärkning synes kunna göras mot bestämmelserna, och då jag vid granskning av bolagets böcker och övriga handlingar fått det intrycket, att överenskommelsen samvetsgrant och lojalt tillämpas, och då Karlstad—Munkfors järnväg, om den gemensamma trafikeringen upphörde, genast måste anskaffa ett större antal nya, såväl vagnar som lokomotiv, vilket under nuvarande förhållanden möter snart sagt oöverstigliga hinder, så anser jag mig kunna

uttala, att överenskommelsen mellan järnvägarne, om gemensam trafikering är för Karlstad—Munkfors järnväg lämplig, och att i stort sett järnvägens drift och underhållskostnader icke äro större än vad av trafikens framförande betingas.

Huruvida fraktavtalet med Uddeholms A.-B. är för Karlstad—Munkfors järnväg gynnsamt och i följd därav bör förnyas och om Uddeholms A.-B. med fördel kan använda annan utfartsväg än över Karlstad—Munkfors järnväg.

Ifrågavarande avtal innehåller bestämmelse, att, vid försändelser för Uddeholms A.-B. räkning, Statens järnvägars taxa och godsindelning skola tillämpas jämväl vid lokaltrafik å Karlstad—Munkfors järnväg och att varuslagen järn och stål samt manufaktur därav i sändningen av minst 5,000 kg. skola taxeras under rubriken «Järn och Stål, smitt eller valsat». Denna senare bestämmelse medför nedsättning till tariff 10 för alla slags dylika sändningar.

Vid företagen undersökning för åren 1913, 1914, 1915, 1916 och 1917 har utrönt, om hänsyn tages till nedsättning av varuslagen järn och stål till tariff 10, att tillämpningen av fraktavtalet med Uddeholms Aktiebolag medfört för

år 1913	en	minskad	inkomst	för	järnvägen	av	cirka	kr.	28,000:	—
» 1914	»	»	»	»	»	»	»	»	25,000:	—
» 1915	»	»	»	»	»	»	»	»	29,000:	—
» 1916	»	»	»	»	»	»	»	»	16,000:	—
» 1917	»	»	»	»	»	»	»	»	27,000:	—

Från och med år 1918 hava såväl Statens järnvägars som Karlstad—Munkfors järnvägs taxa avsevärt höjts och är taxeförhöjningen å Karlstad—Munkfors järnväg betydligt högre än höjningen i Statsbanetaxan.

Denna större skillnad mellan loktaxan och samtrafiktaxan medför, att tillämpandet av bestämmelserna uti fraktavtalet under kristiden blivit för järnvägen betydligt ogynnsammare.

Tillämpandet av fraktavtalet har sålunda under månaderna Januari—September i år medfört en inkomstminskning för järnvägen av cirka kr. 67,000:— och torde därför kunna antagas, att inkomstminskningen för hela året kommer att uppgå till cirka kr. 90,000:—, om till jämförelse med inkomsterna enligt Statsbanetaxan tagas inkomsterna enligt s. k. tvåbanesamtrafiktaxan.

Om man i likhet med vad som ägt rum vid utredningen av inkomstminskningen för åren 1913—1917 till jämförelse med inkomsterna enligt Statsbanetaxan tager inkomsterna enligt Karlstad—Munkfors järnvägs egen lokaltaxa, så visar det sig att tillämpningen av fraktavtalet under månaderna Januari—September i år medfört en inkomstminskning av cirka kr. 150,000:— under förutsättning att icke tillämpandet av denna högre taxa förorsakat, att godset delvis expedierats andra billigare vägar.

Bestämmelsen, att varuslagen «stål och järn» skola taxeras uti tariff 10, även om sändningarne enligt godsindelningen bort taxeras efter högre tariffer, torde ej nämnvärt inverka på fraktnedsättningsbeloppen, enär enligt av järnvägens kontrollör gjorda utredningar, dylik nedsättning endast tillämpats för sändningar av ett par hundra ton om året. År 1916 omfattade transportererna för Uddeholms A.-B. räkning 121,800 ton gods eller 47,7 proc. av alla å järnvägen utförda gods-transporter.

Att en trafikant, som gynnar järnvägen med så stora transporter som Uddeholms A.-B., betingar sig den nedsättningen för sina transporter, att Statens järnvägars taxa tillämpas jämväl i lokaltrafiken, torde icke få anses obilligt, och är ju vanligt vid järnvägarne i landet.

Av ovan anförda utredning framgår också, att under normala förhållanden den nedsättning, som beredes Uddeholms A.-B. i fraktavgifterna, per år ej är allt för betydlig eller oskälilig.

Under kristiden åter verkar bestämmelsen uti fraktavtalet mera ogynnsamt för järnvägen, enär skillnaden mellan Statens järnvägars taxa och Karlstad—Munkfors järnvägs lokala godstaxa, som ovan nämnts, numera är betydligt större. I följd härav synes mig lämpligt, att, vid ett eventuellt förnyande av fraktavtalet med Uddeholms A.-B., den bestämmelsen införas, att fraktnedsättningen procentuellt ej får överstiga vad den var under normalåren 1913 och 1914.

Med denna modifikation anser jag mig obetingat böra uttala, att fraktavtalet är för jämväl järnvägsbolaget gynnsamt och anser jag mig böra tillstyrka Karlstad—Munkfors järnvägs Styrelse att förnya fraktavtalet med Uddeholms A.-B., ty det måste vara i järnvägens intresse, att genom tillmötesgående binda denna stora trafikant med sina transporter vid järnvägen, och fastän Karlstad—Munkfors järnväg måste anses vara den naturliga och lämpligaste utfartsvägen för Uddeholms A.-B. transporter, så är det dock icke uteslutet, att vissa av dessa transporter med fördel kunna verkställas *dels* från Hagfors och Stjärnsfors över Nordmark—Klarälvens och Statens järnvägar till Kristinehamn för utskeppning därstädes, och *dels* från Munkfors medelst älvtrafik till Deje för vidare befordran å Bergslagernas järnvägar.

Fastän avståndet från Hagfors till Kristinehamn är 22 kilometer större än avståndet från Hagfors till Karlstad och i följd härav samtrafikstariffen till Kristinehamn är avsevärt högre än till Karlstad, kan det för Uddeholms A.-B., om frakten hålles för hög mellan Hagfors och Karlstad, vara fördelaktigt att använda vägen över Kristinehamn, enär Bolagets egen järnväg mellan Hagfors och Finns-
hyttan härigenom tillföres trafik och det lärer förekomma, att tonvagnssändningar från Hagfors i riktning mot Finns-
hyttan i regel äga rum.

I samband med tillkomsten av Karlstad—Skoghalls järnväg komma Uddeholms A-B. transporter mellan Hagfors och Skoghall att automatiskt äga rum efter samtrafiktaxa och kommer i följd härav betydelsen av ett fraktavtal i någon mån att minskas.

Om Karlstad—Munkfors järnvägs trafikförmåga är sådan, att större framtida trafik kan tillfredsställas på järnvägen ombesörjas, måste besvaras med ett obetingat ja.

Karlstad—Munkfors järnväg är mycket väl och omsorgsfullt byggd med gynnsamma lutningsförhållanden och i följd härav måste man anse, att trafikförmågan är tillräcklig för en avsevärd framtid. Om på grund av nya grenbanors tillkomst, trafikförmågan måste ytterligare höjas, går detta lätt för sig genom anläggande av större och tätare förlagda mötesstationer. Större godståg till mångdubbelt antal kunna framföras på banan, och trafikförmågan allt mera utökas, om tillräckliga spårutrymmen anordnas på stationerna samt tillräckligt antal lokomotiv och vagnar anskaffas.

Om åtgärder för bättre tillgodoseende av behovet av vagnar vid Karlstads hamn torde sammanhånga med den överallt i vårt land under världskriget rådande vagnsbristen.

Av utredning i frågan, som jag verkställt, framgår, att vid de tillfällen, då större omlastning av gods vid järnvägarnes föreningsstationer med bredspårbanorna ägt rum samtidigt med att vagnar i större antal rekvirerats för lossning uti Karlstads hamn, stor brist på vagnar varit rådande vid hamnen, vilket förorsakat betydande dröjsmål med fartygens lossande. Dessutom har det visat sig, att vagnomsättningen vid hamnen vid dessa tillfällen varit lidande på, att växellokomotiv saknats.

Fastän Uddeholms A-B. på alla sätt sökt avhjälpa bristen på rullande materiel genom anskaffande under kristiden till mycket höga priser av dels en myckenhet godsvagnar och dels ej mindre än 9 st. lokomotiv, så att Uddeholmsbanorna disponera över 19 lokomotiv, har dock vid perioder av ökad rörelse visat sig, att vagnomsättningen icke kunnat försiggå så snabbt som önskligt i följd av brist på dragkraft.

Då Karlstad—Munkfors järnväg icke äger mera än 4 lokomotiv, vilket i alldeles för ringa antal i förhållande till rörelsen på banan, så har detta naturligtvis medverkat till att vagnsbristen blivit så tryckande och bör därför så snart normala förhållanden åter inträtt, järnvägen anskaffa ytterligare 2 st. lokomotiv samt ett antal godsvagnar. Till bevis för påståendet, att Karlstad—Munkfors järnväg har för ringa antal lokomotiv i förhållande till rörelsen på järnvägen, må anföras, att antalet lok per bankilometer på Karlstad—Munkfors järnväg endast uppgår till 0,067, då däremot medeltalet av lokomotiv på banor av samma spårvidd per bankilometer år 1915 uppgick till 0,107.

Då det för utvecklingen av rörelsen uti hamnen och affärsverksamheten uti Karlstad är av synnerlig vikt, att vagnar tillhandahållas vid hamnen så fort som möjligt efter fartygs ankomst, bör det enligt min åsikt lämpligen kunna utfärdas bestämmelse om, att Karlstads—Munkfors järnvägs vagnar, som vid rekvisitions-tillfället finnas disponibla å station inom egen bana, skola med samma förmånsrätt, som tillämpas för tillhandahållande av vagnar för omlastning vid föreningsstationerna, få disponeras för lossning från fartyg i hamnen, om det eljest riskeras, att fartygens lossning försenas. Vidare böra åtgärder vidtagas, så att växellokomotiv alltid finnes tillgängligt vid hamnen då så verkligen erfordras.

Sedan de framställda frågorna på ovan angivet sätt besvarats, anser jag mig som en sammanfattning av vad jag här ovan anfört böra uttala, att jag anser det vara för Karlstad—Munkfors järnväg lämpligt, att överenskommelsen angående gemensam trafikering av Bolagets och Uddeholms A.-B. järnvägar vidmakthålles, ävensom att i samband härmed fraktavtalet med Uddeholms A.-B. med vissa antydda modifikationer förnyas.

Anledningen till att det ekonomiska resultatet av driften å Karlstad—Munkfors järnväg varit så dåligt beror utom på vad Trafikchefen vid järnvägen i sin skrivelse till Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag den 30 Maj 1917 påpekat, nämligen att järnvägens anläggningskostnader äro ovanligt höga eller kr. 73,000: — pr kilometer, då medelkostnaden pr kilometer för samtliga banor av samma spårvidd i vårt land endast är kr. 39,430: —, dessutom enligt min uppfattning på att för låg taxa tillämpats för transportererna å järnvägen och att tågantalet varit rikligare än som varit nödvändigt

Genom någon höjning av taxan, såväl lokalt som i samtrafik, exempelvis med 5 å 10 öre pr 100 kg. i alla tariffer, och omläggning av tidtabellen så, att endast 2 genomgående persontåg i vardera riktningen framföres å banan, torde behållningen å järnvägsdriften kunna beräknas bliva sådan, att ej endast behöfliga avskrivningar må kunna äga rum, utan även möjligen någon mindre utdelning till järnvägens aktieägare kunna påräknas.

Då det emellertid torde vara av större intresse för Karlstads samhälle, att taxan å järnvägen icke ställes högre i förhållande till Statsbanotaxan än vad förut varit fallet, och att tågantalet å järnvägen till fromma för persontrafiken till och från staden hålles uppe, och då enligt min uppfattning rörelsen och inkomsterna å järnvägen i allt större mån skulle ökas, utan att utgifterna i samma mån växte,

om de nu samtrafikerade järnvägarne mera intimt sammanslötos till ett enda bolag, så synes det mig vara lämpligt, att man genom förhandlingar mellan Karlstad stad och Uddeholms A.-B. sökte åvägbringa en sammanslagning av alla de olika järnvägarne under ett bolag.

Då Uddeholms A.-B. redan äger den största delen av de samtrafikerade järnvägarne, förefaller det naturligt, att detta bolag jämväl övertog Karlstad—Munkfors järnväg genom köp av aktierna i järnvägen.

Då Uddeholms A.-B. måste anses hava intresse av att trafiken å Karlstad—Munkfors järnväg uppehålles i nuvarande omfattning med goda tågförbindelser till och från Karlstad och då bolaget i samband med sin övriga järnvägsrörelse torde kunna upprätthålla trafiken å Karlstad—Munkfors järnväg billigare än andra, så är det påtagligt att mindre taxeförhöjning å Karlstad—Munkfors järnväg erfordras för att få järnvägen burig, om trafiken handhaves av detta bolag. Då erfarenhet från skilda trakter av vårt land, varest dylik sammanslagning av järnvägar ägt rum, giver vid handen att genom sammanslagningen rörelsen å järnvägarne i betydande grad ökats samtidigt med att kostnaderna för trafiken proportionsvis minskats, så anser jag mig böra förorda, att utredning verkställles, om ej dylik sammanslagning av nu i frågavarande järnvägar kan ske och om villkoren härför.

Göteborg den 9 December 1918.

JOHN NYSTRÖM.

Drätselkammaren beslöt att från stadens representanter i järnvägsbolagets styrelse inhämta deras yttrande i anledning av den sålunda verkställda utredningen.

I sammanhang härmed utanordnades ett belopp av 1,750 kronor, utgörande stadens andel i den av major Nyström fordrade godtgörelsen å 3,500 kronor för den verkställda utredningen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 24 Februari 1919.*

§ 85.

I ärendet under § 34 i protokollet för den 27 Januari 1919 angående utredning i fråga om Karlstad—Munkfors järnvägs ekonomiska bärighet hade från stadens representanter i järnvägsbolagets styrelse nu inkommit ett så lydande utlåtande:

«Till Drätselkammaren i Karlstad.

Drätselkammaren har begärt yttrande från undertecknade stadens representanter i styrelsen för Karlstad—Munkfors Järnvägs Aktiebolag över det utlåtande, som avgivits av majoren John Nyström rörande järnvägens ekonomiska bärighet m. m.

Vi vilja därvid till en början uttala vår stora tillfredsställelse däröver, att ett grundligt och opartiskt utlåtande blivit avgivet i frågan av en på området erfaren man, till vars omdöme staden så mycket hållre kan hysa förtroende, som staden själv valt honom till uppdragets utförande.

Major Nyström har påvisat, att den gällande trafikeringsöverenskommelsen är för Karlstad—Munkfors järnväg fördelaktig och att ett upphävande därav skulle medföra nödvändigheten att för denna järnväg anskaffa ett större antal nya vagnar och lokomotiv, vilket under nuvarande förhållanden möter snart sagt oöverstigliga hinder.

Beträffande fraktavtalet med Uddeholms Aktiebolag har major Nyström funnit den nedsättning, som däri medgivits en trafikant, för vars räkning 47,7 procent av alla godstransporter å järnvägen gå, vara under normala förhållanden skälig. Den så väsentligt ökade fraktnedsättning, varav Uddeholms Aktiebolag kommit i åtnjutande under 1918, därigenom att järnvägens allmänna frakttaxa då undergått en betydligt starkare förhöjning än statens, är att tillskriva de fullkomligt exceptionella och oförutsedda förhållanden, som kristiden medfört. Då major Nyström förordar förnyelse av fraktavtalet med Uddeholms Aktiebolag, föreslår han införandet däri av en bestämmelse, att fraktnedsättningen procentuellt icke får överstiga vad den var under normalåren 1913 och 1914, varigenom ett återupprepande av 1918 års undantagsförhållanden skulle förebyggas.

Till de skäl för fraktavtalets förnyande, som av major Nyström anförts, vilja undertecknade lägga ännu ett. Skulle nämligen fraktavtalet med den av major Nyström föreslagna modifikationen icke förnyas, är Uddeholms Aktiebolag icke villigt att medgiva Karlstads—Munkfors järnväg de fördelar, samtrafikeringsöverenskommelsen bereder. Denna överenskommelse är för den skull av Nordmarks—Klarälvens Järnvägsaktiebolag uppsagd att upphöra den 1 Januari 1920 och kommer icke att förnyas utan i sammanhang med fraktavtalet.

Som emellertid inom stadsfullmäktige vid olika tillfällen skarpa anmärkningar riktats mot fraktavtalet i fråga, komma vi icke att för vår del medverka till dess förnyande utan att därtill hava stadsfullmäktiges uppdrag. Vi hemställa därför, att drätselkammaren ville underställa frågan härom stadsfullmäktiges prövning.

Vad major Nyström föreslagit i fråga om beredande av bättre tillgång till vagnar i Karlstads hamn skola vi upptaga till behandling inom järnvägsbolagets styrelse.

Major Nyström har ansett järnvägen kunna göras ekonomiskt mera bärkraftig genom införande av högre taxor och färre tågförbindelser.

Som han emellertid å andra sidan finner detta vara stridande emot stadens intresse, har han trots sig finna en lösning utan sådana åtgöranden, nämligen däruti, att Uddeholms Aktiebolag övertager stadens aktier i järnvägen och sålunda blir ägare av järnvägen och genom den gemensamma trafiken på denna och dess angränsande banor blir i stånd att med mindre taxeförhöjning få järnvägen ekonomiskt bärig och ändå kunna upprätthålla nuvarande tågförbindelser.

Undertecknade hava i detta avseende samma mening som major Nyström under given förutsättning att med Uddeholms Aktiebolag kan uppgöras ett avtal, som tillvaratager stadens och hamnens trafikintressen, och hemställa därför, att drätselkammaren ville underställa stadsfullmäktiges avgörande frågan om upptagande av underhandlingar med Uddeholms Aktiebolag angående försäljning till bolaget av stadens aktier i Karlstad—Munkfors Järnvägs Aktiebolag.

Karlstad den 7 Februari 1919.

A. SANDWALL.

K. J. LINDHOLM.

J. NORÉUS.

Därjämte hade i avskrift till drätselkammaren överlämnats följande skrivelse:

«Till Verkställande direktören vid Karlstad—Munkfors Järnvägs-
aktiebolag.

Med anledning av att styrelsen för N. Kl. J. uppsagt det med K. M. J. under år 1909 upprättade trafikeringskontraktet att upphöra med innevarande års slut, har jag velat omnämna en del engångskostnader, som, under förutsättning av att ingen uppgörelse om vidare gemensamhet i förvaltningarne, kan träffas, därigenom kommer att drabba K. M. J.

Jag utgår sålunda ifrån att K. M. J. anställer egen förvaltningspersonal som får i uppdrag att ombesörja trafikrörelsens skötsel så ekonomiskt som möjligt för järnvägsbolaget. Genom kontraktets uppgörande kan sålunda förutsättas att K. M. J. måste uppehålla sin trafikrörelse vad lokomotiv och personvagnar beträffar med egen rullande material och måste tidtabellen uppgöras i överensstämmelse härmed. Då K. M. J. ej äger mer än 4 lok, vilka icke allenast måste draga de i tidtabellen angivna tågen utan även ombesörja växling på föreningsstationerna och hamnspåren i Karlstad, har förslag till tidtabell upprättats med tanke härpå. Tidtabellen är så lagd, att så många förbinde'ser som möjligt kan upprätthållas med främmande banor vid föreningsstationerna för att befördra resandefrekvensen och loken dessutom hjälpa till vid växlingsrörelsen. Sålunda skulle ett lokomotiv framföra persontågen N:o 2, 5, 4 och 1, ett andra lokomotiv framföra persontågen

N:o 3 och 6 samt ombesörja en del av växlingsrörelsen vid Karlstad Östra och hamnen. Ett tredje lokomotiv framföra godstågen N:o 8 och 7 och det fjärde lokomotivet framföra godstågen N:o 9 och 10 samt ombesörja växling vid Deje, varjämte om så skulle erfordras dessutom användas till framförande av extra godståg å linien Deje—Karlstad Östra. Härmed äro alla K. M. J. tillhöriga lokomotiv i dagligt bruk och inga lok finnas tillgängliga för reserver om så skulle behövas. Vidare måste med berörda antal lok växlingstjänsten vid Karlstad Östra och hamnen inskränkas till högst 9 timmar per dygn, då under nuvarande förhållanden ända till 18 timmars växlingstjänst många gånger erfordras.

Härav torde framgå att K. M. J. för att med egen rullande materiel nöjaktigt kunna ombesörja trafiken å sin bana måste ytterligare anskaffa minst 2 st. nya lokomotiv.

Kostnaden härför kan med nu rådande prislägen ej sättas lägre än 150,000 kr. För ifrågavarande tidtabells tillämpning måste 2:ne lokomotiv jämte tågsätt och därtill hörande personal tillsammans minst 11 personer förläggas till Munkfors. Då varken tillgängliga lokstallar eller bostadslägenheter härför därstädes finnas och ej heller kunna hyras, måste sådana därför uppföras. Enligt införskaffade prisuppgifter skulle kostnaderna för uppförandet av dessa hus betingade efter nu gällande höga priser för ett lokstall med 2:ne stallrum kr. 50,000:— för bostadshus jämte uthus och källare för 11 familjer eller till-

sammans 15 rum och 11 kök à pr st. kr. 6,000 156,000:—

Genom kontrakt mellan Skymnäs—Munkfors och Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolag av den 1 maj 1903, har det senare järnvägsbolaget förbundet sig att åt det förra bolaget vid Munkfors uppföra och bekosta ett för minst 4 familjer avsett betjäningssrum av trä med nödiga u.hus. Visserligen har styrelsen för Skymnäs—Munkfors järnvägsaktiebolag under den 1 sept. 1906, på framställd begäran medgivit att med uppförandet av berörda hus tillsvidare finge anstå, men anser jag troligt att, Nordmarks—Klarälvens Järnvägsaktiebolag såsom det där arrenderar Skymnäs—Munkfors järnväg och som, efter skilsmässan med K. M. J. behöver ytterligare bostadsutrymmen i Munkfors, kommer att påfordra dess omedelbara uppförande.

Ifrågavarande betjäningssrum jämte uthus torde ej kunna uppföras under 45,000 kronor.

I runt tal torde sålunda omkring 400,000 kr. komma att krävas för K. M. J. för den egna trafikrörelsens ordnande.

Härför den 1 Febr. 1919.

HERM. LJUNGGREN.

Herr ordföranden meddelade, att verkställande direktören för Uddeholms Aktiebolag vid förfrågan, huru bolaget skulle ställa sig till major Nyströms förslag att vid ett eventuellt förnyande av fraktavtalet den bestämmelsen infördes, att fraktnedsättningen för Uddeholms Aktiebolag procentuellt ej finge överstiga vad den varit under normalåren 1913 och 1914, upplyst, att denna nedsättning resp. år utgjort 26,1 och 26,2 procent, samt förklarat, att sannolikhet förefunnes, att bolaget skulle gå med på en bestämmelse, att fraktnedsättningen för allt bolagets å Karlstad—Munkfors järnväg i lokaltrafiken befraktade gods finge fixeras till 30 procent.

Efter överläggning i ärendet beslöt drätselkammaren i avseende å den framkastade tanken att inleda underhandling med Uddeholms Aktiebolag angående försäljning av stadens aktier i järnvägsbolaget uttala som sin mening, att staden för närvarande ej borde reflektera härå; Herrar ordföranden och Ankers anmälde emellertid härutinnan avvikande mening. Beträffande ärendet i övrigt fann sig kammaren böra hos stadsfullmäktige hemställa,

dels att den påjorda utredningen för närvarande ej måtte till annan fullmäktiges åtgärd föranleda än att stadsfullmäktige förklara sig icke hava något att erinra mot en förnyelse av fraktavtalet mellan Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag och Uddeholms Aktiebolag på förslagsvis 5 års tid och på villkor i huvudsaklig överensstämmelse med major Nyströms förslag,

dels att fullmäktige ville till betäckande av kostnaden för den av major Nyström verkställda utredningen anvisa ett belopp av 1,750 kronor att, där tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktige
i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1919.*

§ 46.

Sedan majoren John Nyström till drätselkammaren inkommit med begärd utredning jämte utlåtande angående Karlstad—Munkfors järnvägs ekonomiska bärighet m. m. samt drätselkammaren i anledning därav inhämtat yttrande från stadens representanter i järnvägens styrelse, hade kammaren, med överlämnande av berörda handlingar, i framställning till stadsfullmäktige dels såsom sin mening uttalat, att stadsfullmäktige för närvarande icke borde reflektera å frågan majoren

Nyström och stadens representanter i styrelsen framkommet förslag angående försäljning till Uddeholms Aktiebolag av stadens aktier i järnvägen, dels ock hemställt att fullmäktige måtte förklara sig icke hava något att erinra mot en förnyelse av gällande avtal angående järnvägens trafikering i huvudsaklig överensstämmelse med av majoren Nyström avgivet förslag ävensom bevilja ett belopp av 1,750 kronor till täckande av kostnaden för Nyströms utredning.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nu beredningsutskottet att avgiva yttrande i detta ärende; och beslöt utskottet, som instämde i vad drätselkammaren anfört såväl i frågan om försäljning av stadens aktier i järnvägen som ock i övrigt i ärendet, hemställa,

att den gjorda utredningen icke måtte för närvarande till annan fullmäktiges åtgärd föranleda, än att fullmäktige ville för sin del lämna i uppdrag åt styrelsen för Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolag att förnya det mellan nämnda bolag och Nordmark—Klarälvens järnvägsaktiebolag för närvarande gällande avtal angående trafikeringen av Karlstad—Munkfors järnväg på förslagsvis fem års tid och i huvudsaklig enlighet med de riktlinjer, som av majoren Nyström föreslagits;

samt att stadsfullmäktige måtte till täckande av kostnaden för den av majoren Nyström verkställda utredningen anvisa ett belopp av 1,750 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Folkskolestyrelsens framställning angående pension åt städerskan vid gamla folkskolan Mathilda Olsson.

Utdrag av protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 18 juni 1918.

§ 47.

På förslag av ekonominämnden beslöt folkskolestyrelsen hos stadsfullmäktige göra framställning om att städerskan vid Gamla folkskolan Matilda Olsson, som varit anställd i stadens tjänst i 34 år och under innevarande år uppnår en levnadsålder av 55 år, måtte från och med den 1 januari 1919 tillerkännas en pension med 60 procent av hennes nuvarande löneförmåner att utgå under hennes återstående livstid.

Matilda Olssons nuvarande löneförmåner utgöra 1,200 kronor för år jämte bostad av rum och kök, bränsle och lyse.

In fidem:
BROR A. LARSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos den av stadsfullmäktige i Karlstad tillsatta pensioneringskommittén den 27 november 1918.

§ 3.

Pensioneringskommittén, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av folkskolestyrelsen hos fullmäktige gjord framställning angående pension åt städerskan vid gamla folkskolan Matilda Olsson, beslöt att, för vinnande av erforderlig utredning i ärendet, hos folkskolestyrelsen anhålla om upplysning angående anledningen till att Matilda Olsson ifrågasatt att avgå från sin befattning före den för full pension vedertagna levnadsåldern av 62 år.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Till Stadsfullmäktiges Pensioneringskommitté.

Med anledning av inforrad upplysning angående skolstäderskan Matilda Olssons ifrågasatta avgång från den av henne innehavda befattningen före den för full pension vedertagna levnadsåldern av 62 år, meddelas härmed, att Folkskolestyrelsen begärt pension för henne redan nu av den anledning, att hon, som i 34 år tjänstgjort såsom städerska vid Gamla folkskolan, under denna tid synes hava lidit sådan skada av det vid städningen ständigt förekommande dammet och för övrigt av det mycket påfrestande arbetet blivit så sliten, att hon nu ej längre kan på ett tillfredsställande sätt sköta henne åliggande göromål.

Karlstad den 20 januari 1919.

Enligt uppdrag:
BROR A. LARSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad pensioneringskommitté den 25 febr. 1919.

§ 1.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kommittén att avgiva yttrande över

en av folkskolestyrelsen hos stadsfullmäktige gjord framställning angående pension åt städerskan vid gamla folkskolan Matilda Olsson.

I ärendet hade kommittén jämlikt beslut den 27 november 1918 begärt vissa upplysningar från folkskolestyrelsen; och beslöt kommittén, äfter det sådana inkommit, att i anledning av framställningen göra följande uttalande:

Enligt bestämmelserna för "Sverges privatanställdas pensionskassa", vilka bestämmelser syntes lämpligen kunna här tillämpas, vore kvinnlig befattningshavare berättigad till full pension med 50 proc. av slutlönen vid en uppnådd ålder av 62 år och till avkortad pension i förhållande till åldern. Då Matilda Olssons lön, inberäknat naturaförmånerna, borde uppskattas till 1,600 kronor, skulle hon, som uppnått en ålder av 55 år, alltså vara berättigad till en pension uppgående till $\frac{55}{62}$ av fulla pensionsbeloppet, d. v. s. av 800 kronor, = 709 kronor 67 öre; och beslöt kommittén, på sådana grunder, föreslå stadsfullmäktige att, under förutsättning av hennes avgång från tjänsten före uppnådd högre ålder än 55 år, bevilja henne årlig pension med ett till 710 kronor avrundat belopp.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 17 mars 1919.*

§ 114.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av folkskolestyrelsen hos fullmäktige gjord framställning angående pension åt städerskan vid gamla folkskolan Matilda Olsson, i vilket ärende pensioneringskommittén avgivit infordrat utlåtande.

Med instämmande i vad pensioneringskommittén anfört, beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, under förutsättning att Matilda Olsson avgår från sin berörda tjänst före uppnådda 56 års ålder, bevilja henne en årlig pension av 710 kronor ävensom bestämma, att beloppet skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst ultaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1919.*

§ 47.

Beredningsutskottet som hade att yttra sig över en av folkskolestyrelsen hos stadsfullmäktige gjord framställning angående pension åt städerskan vid gamla folkskolan Matilda Olsson, beslöt att med instämmande i vad pensioneringskommittén och drätselkammaren i ärendet anført, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, under förutsättning att Matilda Olsson avgår från ifrågavarande tjänst före uppnådda 56 års ålder, bevilja henne en årlig pension av 710 kronor ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**Magistratens framställning angående pension åt avlidne poliskonstapeln
Karl Vallentin Hedmans änka och barn.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med anledning av stadsfiskalens bilagda framställning får Magistraten hemställa om ett årligt bidrag från stadens sida till underhåll åt avlidne poliskonstapeln Karl Vallentin Hedmans änka och barn till belopp, som kan finnas skäligt.

Karlstad rådhus den 17 december 1918.

På Magistratens vägnar:
K. J. LINDHOLM.

Till Magistraten i Karlstad.

Sedan poliskonstapeln Karl Vallentin Hedman den 5 oktober 1918 avlidit och boets tillgångar icke äro tillräckliga att bereda hans efterlämnade familj någon som helst utkomst får jag med hänsyn därtill, att Hedman varit i stadens tjänst anställd allt sedan den 16 april 1909, vördsamt hemställa, att Magistraten ville hos stadsfullmäktige utverka en årlig pension å skäligt belopp åt hans efterlämnade maka och barn. Som stöd för denna min framställning åberopar jag stads-

fullmäktiges beslut den 21 februari 1918 angående pension åt avlidne stadsläkaren H. Söderbaums änka och barn.

Prästbetyg angående konstapeln Hedmans änka och barn bifogas.

Karlstad den 12 december 1918.

ALBERT NELSON.

Poliskonstapeln Karl Vallentin Hedman, född den 13 december 1887, avled i Karlstad den 5 oktober 1918; gift den 31 maj 1913 med Alma Maria Forsberg, född den 28 december 1890; dessa makar hava följande barn nämligen

Aina Britta, född den 25 juni 1913,

Karl Erik, född den 7 februari 1917;

att Hedmans återlämnade änka och barn fortfarande leva och äro här kyrkoskrivna i Sjötullsborg betygar

Karlstad i pastorsexpeditionen den 17 december 1918.

AUG. EK.

Domk.-adj,

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad pensioneringskommitté den 25 febr. 1919.*

§ 4.

Pensioneringskommittén, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av magistraten hos fullmäktige gjord framställning angående beredande av pension åt avlidne poliskonstapeln Karl Vallentin Hedmans änka och barn, beslöt äfter tagen del av handlingarna och sedan antecknats, att Hedmans avlöning uppgått till 2,100 kronor, hemställa, att stadsfullmäktige måtte, i enlighet med de principer som varit bestämmande för fullmäktiges beslut den 21 februari 1918 angående pension åt avlidne stadsläkaren H. Söderbaums änka och barn, bevilja poliskonstapel Hedmans änka, så länge hon lever ogift, en årlig pension av 525 kronor, ävensom vartdera av Hedmans barn ett årligt uppfostringsbidrag av 105 kronor, till dess de uppnått aderton års ålder.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 17 mars 1919.

§ 113.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av magistraten hos fullmäktige gjord framställning angående beredande av pension åt avlidne poliskonstapeln Karl Vallentin Hedmans änka och barn, i vilket ärende pensioneringskommittén avgivil infortrat utlåtande.

Med instämmande i vad pensioneringskommittén anfört, beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja avlidne poliskonstapel Karl Vallentin Hedmans änka en årlig pension av 525 kronor, så länge hon lever ogift, ävensom vartdera av Hedmans barn ett årligt uppfostringsbidrag av 105 kronor, till dess de uppnått aderton års ålder; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att härför erforderligt belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1919.

§ 48.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över en av magistraten hos stadsfullmäktige gjord framställning angående pension åt avlidne poliskonstapeln Karl Valentin Hedmans änka och barn, beslöt att med instämmande i vad pensioneringskommittén och drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja avlidne poliskonstapeln Karl Valentin Hedmans änka Alma Maria Hedman, född Forsberg, en årlig pension av 525 kronor, så länge hon lever ogift, ävensom vartdera av dessa makars barn ett årligt uppfostringsbidrag av 105 kronor, till dess de uppnått aderton års ålder;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att härför erforderligt belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets utlåtande över belysningsstyrelsens framställning angående fyllnadsanslag för ångcentralanläggningen m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 april 1919.

§ 49.

Till stadsfullmäktige hade belysningsstyrelsen inkommit med en så lydande framställning:

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Belysningsstyrelse den 21 mars 1919.

§ 6.

Under hänvisning till stadsfullmäktiges beslut den 16 sistlidne januari om upptagande av amorteringslån (Ser. B. N:o 2 § 30) och sedan det för ärendets behandling hos Kungl. Maj:t visat sig erforderligt att stadsfullmäktige fatta särskilda beslut om varje olika anslagsbelopp, som är beräknat att ingå i lånesummorna, så beslöt nu styrelsen att hos stadsfullmäktige hemställa om fyllnadsanslag till förut redan beviljade anslag för följande ändamål:

till ny motor för omformarestationen, vartill den 21 december 1916 beviljats 10,000 kr.	35: —
till inköp av 2:ne transformatorer, vartill den 18 maj 1917 beviljats 8,800 kr.	1,189: —
till anläggning av ny ångcentral, vartill den 21 juni 1917 beviljats 128,000 kr.	76,115: —
till en reservtransformator, vartill den 31 december 1917 beviljats 900 kr.	818: —
till en reservtransformator, vartill den 21 mars 1918 beviljats 7,000 kr.	7,975: —
eller tillsammans kronor 86,132: —	
varav kronor 64,132: — föreslagits till amortering på 20 år och 22,000: — kronor på 40 år.	

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Häröver hade drätselkammaren, uppå remiss, utlåtits sig sålunda:

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 7 april 1919.*

§ 135.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av belyningsstyrelsen gjord, i dess protokoll för den 21 mars 1919, § 6, intagen framställning om fyllnadsanslag å tillhoppa 86,132 kronor för vissa i framställningen uppgivna ändamål, av vilket belopp 64,132 kronor föreslagits till amortering på 20 år och 22,000 kronor till amortering på 40 år.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla belyningsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig i ärendet, beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja de begärda fyllnadsanslagen å tillhoppa 86,132 kronor att anskaffas genom upplåning, därav 64,132 kronor på 20 år och 22,000 kronor på 40 år.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is too light to transcribe accurately.]

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

15 Maj.

N:o 6.

Hamnstyrelsens förslag till ordningsföreskrifter och taxa för begagnande av hamnens lyftkranar.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen
i Karlstad den 18 mars 1919.*

§ 36.

Efter företagen granskning utav ett av hamnkassören upprättat förslag till ordningsföreskrifter och taxa för begagnande av hamnens lyftkranar, beslöt styrelsen överlämna detsamma till stadsfullmäktige med hemställan om fastställelse.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Förslag till ordningsföreskrifter och taxa för begagnande av Karlstads hamns lyftkranar.

Ordningsföreskrifter

för begagnande av Karlstads hamns lyftkranar.

§ 1.

Mom. 1. Trafikant, som önskar begagna lyftkran, skall därom i god tid förut göra anmälan å hamnkaptenskontoret och därvid lämna uppgift om godsets vikt och slag samt om den tid, kran skall användas. Sådan anmälan göres genom ifyllande och undertecknande av »beställningssedel». Beställningssedel, vartill blankett avgiftsfritt tillhandahålles å hamnkaptenskontoret, skall vara av den lydelse, som angives i § 5.

Mom. 2. Önskar trafikant använda kran på natten eller före ordinarie arbetstid följande dags morgon, kan sådant medgivas, om tillgång på kranpersonal finnes och om framställning därom göres till hamnkaptenskontoret senast en timma före ordinarie kranarbetstidens slut.

Mom. 3. Beställning av kran medför icke rätt för trafikant att förfoga över densamma under annan eller längre tid än den, för vilken kranen beställts för utförande av i beställningssedeln angivet arbete.

Mom. 4. Har kran, som i enlighet med anmälan iordningsställts, icke inom en timma därefter tagits i bruk, så är dispositionsrätten förverkad, om annan trafikant anmäler sig, och är beställaren skyldig erlägga avgift för en timma, därest det icke kan styrkas, att dröjsmålet berott på omständigheter, varöver beställaren icke kunnat bestämma.

§ 2.

Mom. 1. Lyftkran får ej användas för lyftning av större tyngd, inklusive lossnings- eller lastningsredskapens vikt, än den, för vilken kranen är avsedd, och som är på varje kran angiven.

Mom. 2. Gods får ej förbliva hängande i kran längre tid, än som erfordras för detsammes lastning eller lossning. Gods får ej medelst kran släpas på kajplan eller om skeppsbord, utan efter av vederbörande hamntjänsteman i varje särskilt fall meddelat tillstånd. Ej heller får gods lyftas, förr än det ligger frigjort från närliggande gods eller annat hinder.

§ 3

Det åligger trafikant, som använder kran, att, därest hamnstyrelsen ej annorlunda förordnat, omedelbart efter erhållen kranräkning likvidera densamma på hamnkassörskontoret, att på egen bekostnad anskaffa det för godsets fästande vid lyftkran erforderliga material, med undantag för de skopor och mått, som hamnen tillhandahåller, att anskaffa och avlöna det manskap, som förutom kranskötaren erfordras för arbetet i fråga, att för de handdrivna kranarnas drift anskaffa och avlöna all arbetskraft, att lämna kranpersonalen erforderlig hantering vid krans förflyttning å kranspår, att ställa sig till noggrann efter rättelse de närmare föreskrifter i avseende på lyftkrans begagnande, som kunna lämnas av vederbörande hamntjänsteman eller kranpersonal samt

att vid anfordran från hamnkaptenskontoret uppvisa fraktsedel eller faktura eller anskaffa och förete eller avlämna intyg, som bestyrker uppgift om tyngden av gods, som lyfts eller skall lyftas.

§ 4.

Mom. 1. Hamnen ansvarar icke för skada, som kan åkomma gods eller andra föremål därigenom, att kran eller därtill hörande delar möjligen brista, och ej heller för skada, som godset av annan anledning kan under lyftandet erhålla eller förorsaka.

Mom. 2. Om till följd av lämnad oriktig uppgift om gods, eller genom uraktlåtenhet att iakttaga gällande eller meddelade föreskrifter, eller genom vårdslöshet från trafikants eller hans folks sida, eller eljest genom trafikants vållande skada å kran eller annan hamnens egendom uppkommer, så vare denne skyldig utgiva ersättning.

Mom. 3. Befinnes godsets vikt hava blivit för lågt uppgiven, så skall avgiften, ändock att skada därav ej uppkommit, erläggas efter dubbel gällande taxa, där avgiften skall betalas efter lyftad vikt.

Mom. 4. För att så vitt möjligt skydda trafikant för de kostnader, som på grund av onehållet i mom. 1 kunna drabba honom, har hamnen tagit försäkring mot genom krandriften förorsakad skada å person och främmande egendom (s. k. ansvarsförsäkring).

§ 5.

Beställningssedel skall hava följande lydelse:

Beställningssedel

för begagnande av Karlstads hamn tillhöriga lyftkranar.

Undertecknad anmäler sig härmed att begagna kranen Litt.....
under en tid av c:a timmar med början den
kl. m. för lättning av

från

till

varvid gripskopa kommer att för en del av — hela — tiden användas, och underkasta jag mig mig
vi oss det ansvar och förbind oss uppfylla de förpliktelser som för

begagnande av Karlstads hamns lyftkranar äro i nedanstående ordningsföreskrifter fastställda.

Taxa

för begagnande av Karlstads hamn tillhöriga lyftkranar.

§ 1.

Mom. 1. Avgift erlägges för tid samt, för enstaka lyft av 600 kilograms vikt och därutöver, med viest tillägg för varje lyft enligt stadgande i § 2.

Avgiften räknas från den tid, som kran efter gjord beställning iordningsställts och tillhandahålles trafikant.

Minsta tid, varför avgift beräknas, är en timme. Därefter påbörjad halvtimme räknas för full halvtimme och betalas efter priset på den timme, inom vilken den faller.

Mom. 2. Avgift utgår dels för *ordinarie* arbetstid och dels för *overtid*.

Med *ordinarie* tid förstås tiden mellan kl. 7 f. m. och 6 e. m., söckendagar med undantag av uppehåll för frukost- och middagsrast, eller eventuellt annan, lagstadgad eller eljest överenskommen hamnarbetstid.

Med *overtid* förstås, där icke annorlunda bestämts, tiden mellan kl. 6 e. m. och 7 f. m. samt frukost- och middagstid ävensom sön- och helgdagar.

§ 2.

För arbete på *ordinarie* tid tillämpas lägst följande taxor:

Taxor:	K r o n o r p r									
	1 tim.	2 tim.	3 tim.	4 tim.	5 tim.	6 tim.	7 tim.	8 tim.	9 tim.	10 tim.
I	8	14	21	28	35	41	46	52	56	60
II	6	11	16	21	26	31	35	39	42	45
III	4	7	10 50	14	17 50	20 50	23	26	28	30
IV	2	3 50	5 25	7	8 75	10 25	11 50	13	14	15
V	1	1 70	2 60	3 50	4 30	5 10	5 70	6 50	7	7 50

För arbete på *overtid* höjes förestående taxor med en krona per timme.

Utöver ovan angivna taxesatser erlägges, om gripskopa användes, kr. 1: 50 per timme, samt i fråga om lyft av 600 kilograms vikt och därutöver, dock ej för till massgods hänförliga varor, särskild tilläggsavgift enligt följande grunder:

för vikt av	0,6 ton	intill	1 ton	per lyft	kr.	2: —
» » »	1	» »	2	» » »	»	3: —
» » »	2	» »	3	» » »	»	5: —
» » »	3	» »	4	» » »	»	7: —
» » »	4	» »	5	» » »	»	10: —
» » »	5	» »	7	» » »	»	15: —
» » »	7	» »	9	» » »	»	20: —
» » »	9	» »	11	» » »	»	25: —
» » »	11	» »	13	» » »	»	30: —
» » »	13	» »	15	» » »	»	35: —

§ 3.

Med ett »lyft» förstås lyftning på en gång av en viss godsquantitet, vare sig samma gods upphänges i kranen eller flera gånger för erforderlig lyftning eller flyttning inom kranbjälkens område. Dock får lyft för ovannämnda betalning icke upptaga längre tid än två timmar i följd för gods av vikt intill högst 9 ton och tre timmar i följd för gods av större vikt. För varje därutöver påbörjad ny tidsperiod erlägges förutom timavgiften en ytterligare tilläggsavgift.

§ 4.

Förekommer övertidsarbete i *omedelbar* anslutning till arbete på ordinarie tid, beräknas avgiften sålunda, att antalet timmar sammanräknas och betalas enligt den för ordinarie tid gällande taxan med tillägg av en krona för varje timme på övertid. Då vid sådan sammanräkning tiden uppgår till mer än 10 timmar, så utgår avgiften för varje överskjutande timme med $\frac{1}{10}$ av den för 10 timmar fastställda avgiften, förutom övertidsersättningen.

§ 5.

Förestående taxor tillämpas sålunda:

Taxa I för kranarna A och B vid arbete mellan fartyg och de inre hamnspåren.

Taxa II för kranarna A, B och D vid arbete mellan antingen fartyg och kajspåren samt de tillfälliga upplagsplatserna eller de inre hamnspåren och kajspåren samt de tillfälliga upplagsplatserna.

Taxa III för fasta elektriska kranar.

Taxa IV för fasta handdrivna kraner F.

Taxa V för de handdrivna kranarna G. och H.

§ 6.

Hamnstyrelsen öger att, då den därtill finner anledning, för visst fall medgiva ändring i förestående taxetillämpning, ävensom att efter omständigheterna procentuellt höja antingen samtliga taxesatser eller viss taxa med viss procent, dock ej över 50.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 april 1919.

§ 140.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över ett av hamnstyrelsen framlagt förslag till ordningsföreskrifter och taxa för begagnande av hamnens lyftkranar.

Då drätselkammaren ej fann något mot förslaget att anmärka, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte fastställa detsamma.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 maj 1919.

§ 54.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över ett av hamnstyrelsen jämlikt dess protokoll den 18 mars 1919 framlagt förslag till ordningsföreskrifter och taxa för begagnande av hamnens lyftkranar.

Med instämmande i vad drätselkammaren anfört i ärendet beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte fastställa ifrågavarande förslag.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Skrivelse från utredningsmannen i boet efter avlidna änkefru Charlotta Elisabeth Ekelund angående testamentariska donationer av änkefru Ekelund till staden.

Till stadsfullmäktiges ordförande, Karlstad.

Med tillkännagivande att enda arvingen efter den 1 januari 1919 avlidna Änkefru Charlotta Elisabeth Ekelund, född Weinberg, nämligen hennes avlidne broder Bruksförvaltaren Adolf Fredrik Weinbergs dotter, Majoren vid Kungl. Bohusläns regemente Hugo Lilliehöök's hustru Fru Ida Emilia Lilliehöök, född Weinberg, jämte hennes målsman Majoren Lilliehöök godkänt i transsumt bifogade testamenten, som sålunda vunnit laga kraft, överlämnas härhos samma transsumt till Eder såsom testamentslagare; Och inföväntar jag skriftligt meddelande från Eder om Ni är villig mottaga till Eder testamenterade penningebelopp samt ställa Eder till efter rättelse de därför av testamentsgivaren bestämda villkor.

Sedan dylikt meddelande till mig ankommit kunna penningebeloppen med ränta från dödsdagen få lyftas hos mig vid halvårsskiftet.

Västerås i januari 1919.

JOHN KARLSSON,
Borgmästare, utredningsman i boet.

Transsumt.

Utdrag av protokoll, angående bouppteckningar, morgongävsbrev och avhandlingar om lösöre köp samt testamentsbevakningar, hållet hos Rådstuvu-Rät'en i Västerås den 8 januari 1919.

§ 3.

För laga bevakning efter avlidna Änkefru Charlotta Lovisa Elisabet Ekelund, född Weinberg, ingav Borgmästaren John Karlsson i huvudskrift två så lydande testamenten:

“TESTAMENTE

av Änkefru Charlotta Lovisa Ekelund, född Weinberg, upprättat den 10 sept. 1917.

Testamente.

Med upphävande av förut gjorda testamentariska förordnanden förklarar jag härmed såsom min yttersta vilja och testamente följande.

Ur mitt bo uttages först nedan angivna lösegendom att tilldelas följande personer, nämligen:

All min övriga kvarlåtenskap, såväl fast som lös egendom, skall försäljas och behållningen därav fördelas på sätt som följer:

16) Till stadsfullmäktige i Karlstad lämnas *tjugutusen (20,000) kronor* till bildande av en fond, "Ekelundska fonden för sjuksköterskor", vars avkastning skall på sätt stadsfullmäktige äga närmare bestämma, användas av Hälsovårdsnämnden till bestridande av billig och kostnadsfri sjuksköterskevård för mindre hemdelade personer i Karlstad.

17) Till stadsfullmäktige i Karlstad överlämnas likaledes ett belopp av *trettio tusen (30,000) kronor* för upprättande av ett hem för fattiga fruntimmer tillhörande s. k. "pauvres honteux". Dessa medel skola bokföras under titel "Ekelundska Asylfonden" och förvaltas på sätt stadsfullmäktige finna för gott att bestämma, dock skall redovisning över förvaltningen årligen avlämnas för att upptagas i stadens allmänna räkenskaper och tillika med dem granskas.

Sedan medlen, som icke få användas till bestridande av staden åliggande fattigvård, genom förräntning, ytterligare donation eller på annat sätt vuxit till så stort belopp, att ändamålet med detsamma lämpligen kan realiseras, skall i sådant avseende efter stadsfullmäktiges beslut köpas eller hyras en byggnad inom staden eller i dess omedelbara närhet, inrymmande enkla, men bekvämt inredda lägenheter om ett rum och kök, uti vilka sådana änkor eller äldre ogifta fruntimmer, som ovan nämnts, skola äga att avgiftsfritt åtnjuta husrum och vedbrand.

Bestämmandet om inlagandet i hemmet eller uteslutande därifrån uppdrages åt en nämnd, bestående av stadsfullmäktiges ordförande, kyrkoherden och förste stadsläkaren, men, om någon av dem är hindrad att åtaga sig uppdraget, överlämnas åt stadsfullmäktige att i hans ställe utse ledamot av nämnden och äga stadsfullmäktige jämväl bestämma om den närmare vården och förvaltningen av hemmets angelägenheter, sedan detsamma kommit till stånd.

Västerås den 10 september 1917.

LOTTEN EKELUND,
född Weinberg.

Att Änkefru Charlotta Lovisa Elisabet Ekelund, född Weinberg, vilken vi personligen känna, i vår samtidiga närvaro vid fullt och sunt förstånd och av fri vilja förklarar denna av henne undertecknade handling (bestående av 9 blad, sam-

manhäftadé med hennes avlidne man justitierådmannen C. R. Ekelunds och under-tecknades sigill), vilken handlings innehåll är oss obekant, innehålla hennes yttersta vilja och testamente samt egenhändigt under-tecknat densamma, intyga under-tecknade särskilt anmodade vittnen.

Västerås som ovan.

VICTOR ÅSBERG.

THEOFIL ÖBERG.“

“Testamente.

Till mitt i september 1917 gjorda testamente får jag härmed göra följande tillägg och ändringar, vilka jag tillika med innehållet i förenämnda testamente förklarar såsom min yttersta vilja och testamente, nämligen:

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —

Västerås den 4 november 1918.

LOTTEN EKELUND.

Allt Änkefru Lotten Ekelund, född Weinberg, vilken vi personligen känna, med fullt och sunt förstånd samt av fri vilja förklarar denna handling innehålla hennes yttersta vilja och testamente samt i bådas vår närvaro egenhändigt underskrivit densamma, intygas av oss på en gång närvarande och för ändamålet tillkallade vittnen.

Västerås den 4 november 1918.

VICTOR ÅSBERG.

THEOFIL ÖBERG.

Rådman.

Stadsombudsman.

Västerås.

Västerås.“

Efter uppläsandet härav

AVSADES.

Det åligger den, som av testamentena vill sig begagna, att medelst bestyrkta avskrifter därav delgiva desamma den avlidnas närmaste arvingar, vilka äga tid av natt och år efter delfåendet att emot testamentena anställa klander efter befogenhet.

Som ovan.

På Rådstuvurättens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.“

Rätt transsummerat, betyga:

THÉRESE QVARFOTT.

NANNY ABENIUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 12 mars 1919.

§ 40.

På remiss från stadsfullmäktige hade Hälsovårdsnämnden att yttra sig öfver ett i transsumt föreliggande testamente af numera aflidna fru Lotten Ekelund, född Weinberg, från Västerås, hvarigenom bland annat till stadsfullmäktige i Karlstad lämnas ett belopp af 20,000 kronor till bildande af "Ekelundska fonden för sjuksköterskor";

och beslöt Hälsovårdsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att med tacksamhet mottaga legatet samt, för den händelse detta blefve fullmäktiges beslut, hemställa, att Nämnden finge i uppdrag till fullmäktige inkomma med förslag till närmare bestämmelser för användningen af fondens afkastning enligt testators anvisning.

Som ofvan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 April 1919.

§ 141.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande i anledning av ett i transsumt föreliggande testamente av numera avlidna fru Lotten Ekelund, född Weinberg, från Västerås, varigenom bland annat till stadsfullmäktige i Karlstad donerats dels 20,000 kronor till bildande av "Ekelundska fonden för sjuksköterskor" dels 30,000 kronor för upprättande av ett hem för fattiga fruntimmer, tillhörande s. k. pauvres honteux, att förvaltas under titel "Ekelundska Asylfonden".

I ärendet hade hälsovårdsnämnden yttrat sig i vad avsåge fonden för sjuksköterskor.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

dels att med tacksamhet mottaga båda de ifrågavarande legaten och förklara sig villiga att ställa sig till efterrättelse de därför av testamengivaren bestämda villkor,

dels att uppdraga åt hälsovårdsnämnden att utarbeta och till fullmäktige inkomma med förslag till närmare bestämmelser för användningen av förstnämnda fonds afkastning enligt testators anvisning,

dels att lämna drätselkammaren i uppdrag att utarbета och till fullmäktige inkomma med förslag till reglemente för sistnämnda fond.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 2 maj 1919.*

§ 55.

Beredningsutskottet som på remiss från Stadsfullmäktige hade att avgiva yttrande i anledning av utav avlidna fru Lotten Ekelund, född Weinberg, till Karlstads stad gjorda donationer dels å tjugutusen kronor till bildande av "Ekelundska fonden för sjuksköterskor", dels å trettiotusen kronor för upprättande av ett hem för fattiga fruntimmer tillhörande s. k. Pauvres Honteux att förvaltas under titeln "Ekelundska Asylfonden", beslöt att, med instämmande i vad hälsovårdsnämnden och Drätselkammaren i ärendet anført, hemställa att Stadsfullmäktige ville besluta,

dels att med tacksamhet mottaga båda de ifrågavarande legaten och förklara sig villiga att ställa sig till efterrättelse de därför av testamentgivaren bestämda villkor,

dels att uppdraga åt hälsovårdsnämnden att utarbета och till fullmäktige inkomma med förslag till närmare bestämmelser för användningen av förstnämnda fonds avkastning enligt testators anvisning,

dels att lämna drätselkammaren i uppdrag att utarbета och till fullmäktige inkomma med förslag till reglemente för sistnämnda fond.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vederbörande arbetsstyrelses framställning angående stadsfullmäktiges yttrande rörande nyttan av ett torrläggningsföretag, avseende nygrävning av avloppsdike genom och från ägor till landeriet Gräsdalen, m. m.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med bifogande av handlingar*) angående nygrävning av avloppsdike genom och från ägor till landeriet Gräsdalen uti Karlstads stad, för sökande av anslag ur

*) Tillhandahållas vid stadsfullmäktiges sammanträde.

allmänna avdikningsanslaget och lån ur statens odlingslånefond upprättade av statens lantbruksingeniör Hj. Grönvall, får jag härmed vördsamt anhålla om stadsfullmäktiges yttrande beträffande

1:o nyttan av företagens utförande,

2:o behovet av detsammans understödande med statsmedel.

Hagalund, Karlstad den 3 april 1919.

Å arbetsstyrelsens vägnar:
ERLAND JOHANSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 2 maj 1919.*

§ 56.

Sedan vederbörande arbetsstyrelse hos Stadsfullmäktige gjort framställning om fullmäktiges yttrande rörande nyttan av ett torrlägningsföretag, avseende nygrävning av avloppsdike genom och från ägor till landeriet Gräsdalen m. m., hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att däröver avgiva yttrande; och beslöt utskottet efter tagen del av handlingarna hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte vitsorda nyttan av företagens utförande ävensom behovet av detsammans understödande av statsmedel.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående förhöjning av åt förre stadsarbetaren Anders Olsson utgående pension.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 januari 1919.

§ 42.

Angående förhöjning av pension hade från förre snickaren Anders Olsson inkommit en så lydande framställning:

”Till Drätselkammaren i Karlstad.

Undertecknad som i 34 år varit anställd i stadens tjänst och sedan 1912 åtnjuter en pension av 400 kronor om året ber härmed få göra en hövlig framställning om en liten ökning av densamma.

Jag är född 1844 och genom skröplighet och nedsatta krafter oförmögen till allt egentligt arbete; min hustru är lika gammal och kan likaledes ingenting förtjäna och då vi ej håller ha barn som kunna understödja oss, är det trots all sparsamhet omöjligt att reda sig. Jag nödgas därför bedja att drätselkammaren ville godhetsfullt förhjälpa mig till en ökning av pensionen med 100 kronor eller till 500 kronor.

Karlstad den 25 januari 1919.

Vördsamt
ANDERS OLSSON.
Viken 49.“

Drätselkammaren beslöt, med hänvisning till stadsfullmäktiges under § 78 i protokollet för den 18 maj 1911 antecknade beslut, anhålla om pensioneringskommitténs yttrande i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 7 april 1919.*

§ 162.

I ärendet under § 42 i protokollet för den 2 januari 1919, angående ansökan om förhöjning av förre stadsarbetaren Anders Olssons pension, hade från pensioneringskommittén inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

*”Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad pensioneringskommitté den 25 febr. 1919.*

§ 5.

Sedan drätselkammaren anhållit om pensioneringskommitténs yttrande över en av förre stadsarbetaren Anders Olsson hos kammaren gjord framställning angående förhöjning med 100 kronor av den till honom utgående pensionen å 400

kronor, beslöt kommittén, som inhämtat att Olsson nu åtnjöte ett kristidstillägg av 466 kronor 66 öre, såsom begärt yttrande uttala, att kommittén med hänsyn till det avsevärda kristidstillägget icke ansåge sig för närvarande kunna tillstyrka ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Sedan antecknats, att senast beviljade pension för löntagare i samma ställning som sökanden fastställts till 500 kronor för år, å vilket belopp för närvarande utginge kristidstillägg, beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att förre stadsarbetaren Anders Olssons pension skall från och med den 1 april 1919 höjas till 500 kronor för år, ävensom att i anledning härav erforderligt anslagsbelopp skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 2 maj 1919.*

§ 57.

Beredningsutskottet som uppå remiss från Stadsfullmäktige hade att avgiva yttrande i anledning av Drätselkammarens framställning angående förhöjning av åt förre stadsarbetaren Anders Olsson utgående pension, i vilket ärende pensioneringskommittén avgivit utlåtande, beslöt att med förordande av vad Drätselkammaren föreslagit hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte besluta, att förre stadsarbetaren Anders Olssons pension skall från och med den 1 april 1919 höjas till 500 kronor för år, ävensom att i anledning härav erforderligt anslagsbelopp skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS

Kantorn Sigurd Regnströms framställning angående uppskov med lyftande av ett honom tilldelat Mellqvists slöjdstipendium.

Till Stadsfullmäktiges ordförande, Karlstad.

Som jag på grund av värnplikt varit förhindrad att begagna mig av de medel, som år 1917 tilldelades mig ur Fahlgrenska stipendiefonden för beivrande av slöjkkurs, ville jag förvissa mig om huruvida dessa medel ännu stå till mitt förfogande, och sålunda kunna utbetäckas då jag under instundande sommar ämnar genomgå kurs i Nääs.

Jag får härmed vördsamt anhålla om uppgift å nämnda.

Agunnaryd, Prästnäs den 12 april 1919.

SIGURD REGNSTRÖM.

Kantor.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 maj 1919.

§ 58.

Med tillstyrkande av en av kantorn Sigurd Regnström därom gjord framställning beslöt Beredningsutskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte medgiva Regnström uppskov till instundande sommar med lyftande av ett honom tilldelat Mellqvists slöjdstipendium.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads läsestugor framställning angående förhyrande av lokal för läsestugorna.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Redan vid avlämnandet av årsredogörelsen för 1917 erinrade Styrelsen för Karlstads läsestugor därom, att hyresliden för de lokaler, som förhyrts för läsestugorna, utgår den 1 okt. 1919. Hyresavtalen hava också senare uppsagts i och för hyresreglering.

Då Styrelsen är av den uppfattningen att läsestugorna fortfarande hava en uppgift att fylla, varför deras verksamhet bör fortsättas, har den gjort undersökningar om, på vilka villkor nya avtal må kunna träffas. Det har därvid visat sig, att betydande förhöjning å hyrorna kräves, vadan dessa, om avtalen skola förnyas, måste bestämmas av hyresnämnden.

Styrelsen hemställer

att Stadsfullmäktige måtte besluta att uppdraga åt densamma att ytterligare på ett år förhyra de nuvarande lokalerna för läsestugorna mot hyresbelopp, som hyresnämnden kommer att fastslå.

Karlstad den 16 april 1919.

Å Styrelsens för Karlstads läsestugor vägnar:

ERNST LUNDHOLM.

Ernst Strandman.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Till nykterhetsnämnden har för yttrande remitterats läsestugustyrelsens framställning till stadsfullmäktige angående förnyelse av hyresavtalen för de lokaler, som av styrelsen f. n. v. förhyras för läsestugorna.

Nykterhetsnämnden har funnit läsestugornas verksamhet synnerligen behöfelig och av den publik, för vilken de äro avsedda, väl uppskattad (enligt uppgift besökas de av över 300 personer i medeltal pr dag) varför den vill tillstyrka att stadsfullmäktige lämna läsestugustyrelsen det begärda medgivandet att ytterligare för ett år få förhyra omskrivna lokaler.

Karlstad den 28 april 1919.

För Karlstads stads nykterhetsnämnd:

ANDERS LÖFBERG.

Ernst Strandman.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 28 April 1919.*

§ 180.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av styrelsen för Karlstads läsestugor gjord framställning om uppdrag för sty-

relsen att ytterligare på ett år förhyra de nuvarande lokalerna för läsestugorna mot hyresbelopp, som hyresnämnden komme att fastslå.

Drättselkammaren beslöt i likhet med nykterhetsnämnden, som i ärendet avgivit yttrande, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågakvarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 2 maj 1919.*

§ 59.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Beredningsutskottet att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads läsestugor av nykterhetsnämnden och Drättselkammaren tillstyrkta framställning angående förhyrande av lokal för läsestugorna; och beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot framställningen, föreslå,

att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt styrelsen för Karlstads läsestugor att för ytterligare ett år, räknat från och med den 1 oktober 1919, förhyra de nuvarande lokalerna för läsestugorna mot hyresbelopp, som hyresnämnden kan komma att fastslå, ävensom bestämma att härför erforderligt belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Folkskolestyrelsens framställning angående reglering av löneförmånerna för stadens folkskoleinspektör m. m.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Från stadens folkskoleinspektör har till folkskolestyrelsen inkommit framställning om styrelsens åtgärder för en reglering av honom tillkommande lön fr. o. m. 1919 års början. Inspektören har däri anfört följande exempel på, hur med honom jäm-

förbara, i statens eller kommunens tjänst anställda befattningshavares löneförmåner förbättrats under de tio år, som med nu innevarande förflutit från folkskoleinspektörsbefattningens inrättande i Karlstad.

Löneförmånerna för folkskoleinspektören i Karlstad bestämdes vid tjänstens inrättande år 1908 med hänsyn till arbetets omfattning till samma belopp, som då var gällande för lektor vid högre allmänt läroverk. Då utgjorde dessa löneförmåner 4,000 kronor med tre ålderstillägg å 500 kronor vardera. Från och med år 1919 utgår lektors lön med 5,800 kronor jämte två ålderstillägg å 500 kronor vardera.

Under den gångna tioårsperioden hava statens folkskolinspektörer olika gånger fått sina löner reglerade, och utgöra deras sammanlagda löneförmåner, som utgå efter delvis andra grunder, än som kunna tillämpas för kommunal inspektör och dessutom äro något olika inom olika inspektionsområden, numera minst 6,000 kronor jämte ålderstillägg.

För flera av de i Karlstads stads tjänst anställda befattningshavare i chefsställning, med vilka folkskolinspektören torde kunna jämföras, hava under de senare åren ganska betydande löneförbättringar beslutits.

I övriga med Karlstad jämförbara städer hava även i allmänhet de kommunala folkskoleinspektörernas löner förbättrats. Frånsett rikets fyra största städer, med vilka Karlstad måhända i detta avseende icke bör jämföras, utgå lönerna i ett tiotal städer (Gävle, Hälsingborg, Örebro, Jönköping, Liuköping, Borås, Lund, Upsala, Västerås, Karlskrona, med högre belopp än i Karlstad, nämligen med grundlön från 4,500 kronor upp till 7,500 kronor, varjämte i flertalet av dessa städer inspektörerna, som icke hava så omfattande expeditjonsarbete som i Karlstad, enär större delen av detta är lagt på väl avlönade överlärare, dessutom hava en del särskilda ersättningar för arbete inom barnavårdsnämnden m. m., vilka ersättningar exempelvis i Hälsingborg uppgå till över 4,000 kronor. Likväl hava i nämnda städer framställningar inlämnats till de kommunala myndigheterna om betydligt ökade löner för inspektörerna.

Enligt den nu beslutade löneregleringen för folkskollärarekåren kommer t. ex. lönen för folkskollärare i lägsta lönegraden att höjas med omkring 1,200 kronor.

Vid ett den 26 och 27 september d. å. i Örebro hållet möte med folkskolestyrelsens representanter från rikets större och medelstora städer angående den för folkskolans lärarepersonal beslutade löneregleringen gjordes beträffande de kommunala folkskoleinspektörernas löner följande uttalande:

”Beträffande de kommunala folkskoleinspektörernas löner beslöt mötet att under hänvisning till de löneförmåner, som pläga tillerkännas städernas befattningshavare i chefsställning och under framhållande av folkskoleinspektörernas ansvarsfyllda och arbetstyngda tjänst, som sin mening uttala, att de i avlönings-

avseende borde likställas med rektor vid högre allmänt läroverk, detta oberoende av huruvida vederbörande avlagt akademisk examen eller icke." Rektors vid högre allmänt läroverk lön utgör från 1919 års början 7.500 kronor jämte fri bostad.

Med anledning av folkskoleinspektörens framställning har folkskolestyrelsen beslutat att, med framhållande av ovan anförda förhållanden, för sin del föreslå, att den till inspektören utgående grundlönen måtte, med bibehållande av förut bestämda ålderstillägg samt med dyrtidstillägg efter samma grunder som för stadens övriga befattningshavare, höjas från 4,000 kr. till 6,000 kronor.

För att emellertid genom denna löneförhöjning stadens utgifter för folkskoleinspektörsbefattningen icke skola behöva annat än högst oväsentligt ökas, har folkskolestyrelsen samtidigt beslutat vidtaga åtgärder att, såsom skett i en del andra städer, anställa inspektören såsom ord. folkskollärare. Genom en dylik anordning skulle statsbidrag till hans avlönande erhållas med 1910 kronor, vadan den föreslagna löneförhöjningen endast skulle förorsaka staden en merkostnad av 90 kronor, varjämte genom delaktighet i pensionsinrättning bidrag skulle erhållas till hans pensionering.

På grund av det sålunda anförda får folkskolestyrelsen härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:

att grundlönen för folkskolinspektören i Karlstad fr. o. m. 1919 års början höjes från 4,000 kronor till 6,000 kronor;

att förut bestämda ålderstillägg bli oförändrade;

att dyrtidstillägg skall utgå för folkskolinspektören efter enahanda grunder, som kunna bliva gällande för stadens övriga befattningshavare;

samt att folkskolestyrelsen får i uppdrag att för erhållande av statsbidrag samt delaktighet i pensionsinrättning söka rätt att anställa folkskoleinspektören såsom ord. folkskollärare.

Karlstad den 26 oktober 1918.

Å Folkskolestyrelsens vägnar:

AUG. BERGH.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 11 April 1919.*

§ 12.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över en av folkskolestyrelsen gjord framställning angående reglering av löneförmånerna för stadens folkskoleinspektör m. m.

Sedan nämnden av inhämtade upplysningar rörande folkskoleinspektörens avlöning i ett flertal andra städer funnit, att de av folkskolestyrelsen föreslagna löneförmånerna finge anses skäliga, samt antecknat, att genom den föreslagna anordningen att anställa folkskoleinspektören som ordinarie folkskollärare statsbidrag till hans avlöning komme att erhållas, så att den av den förordade löneförhöjningen förorsakade årliga merkostnaden för staden skulle komma att uppgå till allenast 90 kronor, beslöt lönenämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, under villkor att folkskoleinspektören underkastar sig den tjänstgöring, som erfordras för erhållande av statsbidrag till hans avlöning som ordinarie folkskollärare, fastställa löneförmånerna för stadens folkskoleinspektör i enlighet med folkskolestyrelsens förslag, ävensom i övrigt besluta i överensstämmelse med styrelsens hemställan.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 28 April 1919.*

§ 181.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av folkskolestyrelsen gjord framställning angående reglering av löneförmånerna för stadens folkskoleinspektör m. m., i vilket ärende lönenämnden avgivit infordrat utlåtande.

Med instämmande i vad av lönenämnden anförts och med erinran därom, att jämlikt gällande bestämmelser om kristidstillägg sådant, även om den föreslagna löneförhöjningen beviljades, komme att utgå allenast å det avlöningsbelopp, vara senast utbetalda kristidstillägg för 1918 beräknats, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

dels att grundlönen för folkskoleinspektören i Karlstad från och med 1919 års början höjes från 4,000 till 6,000 kronor;

att förut bestämda ålderstillägg bli oförändrade;

samt att dyrlidstillägg skall utgå för folkskoleinspektören efter enahanda grunder, som gälla för stadens övriga befattningshavare,

allt under villkor att folkskoleinspektören underkastar sig den tjänstgöring, som erfordras för erhållande av statsbidrag till hans avlöning som ordinarie folkskollärare;

dels att folkskolestyrelsen får i uppdrag att för erhållande av statsbidrag samt delaktighet i pensionsinrättning för folkskoleinspektören söka rätt att anställa denne såsom ordinarie folkskollärare.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 maj 1919.

§ 60.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Beredningsutskottet att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens av lönenämnden och Drätselkammaren tillstyrkta framställning angående reglering av löneförmånerna för stadens folkskoleinspektör m. m.; och beslöt utskottet, som fann den föreslagna löneökningen skälig, hemställa att Stadsfullmäktige måtte besluta,

dels att grundlönen för folkskoleinspektören i Karlstad från och med 1919 års början höjes från 4,000 till 6,000 kronor;

att förut bestämda ålderstillägg bli oförändrade;

samt att dyrtidstillägg skall utgå för folkskoleinspektören efter enahanda grunder, som gälla för stadens övriga befattningshavare,

allt under villkor att folkskoleinspektören underkastar sig den tjänstgöring, som erfordras för erhållande av statsbidrag till hans avlöning som ordinarie folkskollärare;

dels ock att lämna folkskolestyrelsen i uppdrag att för erhållande av statsbidrag samt delaktighet i pensionsinrättning för folkskoleinspektören söka rätt att anställa denne såsom ordinarie folkskollärare.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Stadens skorstensfejares framställning om förbättrade löneförmåner.

Till Herrar Stadsfullmäktige, Karlstad.

Undertecknad som i slutet av förra året hos Hrr stadsfullmäktige hemställde, om att något måste åtgöras, för att förbättra min existens, blev ju då så godt som enhälligt beviljat och som tacksamt erkännes. Den summa jag då erhöll var för en lång följd av år som gått, men som ingenting sedan dess avhörts, måste

jag återkomma, med värdsam anhängan att något måste vidtagas, för att under nuvarande förhållanden skydda mig, så att jag ej helt går under. Min inkomst för i år är lika som föregående. Arbetarnes fordringar stiga oupphörligt och måste jag för att kunna något så när uppfylla fordringarne som ställas på mig, betala dem. Övriga av staden avlönade såväl tjänstemän som arbetare, hava ju ganska avsevärt fått sina inkomster ökade. — Jag ej. Mina arbetare kosta mig nu, efter antal 4 st. à 55 kr. i veckan pr år 11,640 kr. Sedan kommer arbetskammare med värme, ljus, m. m. Olycksfallsförsäkringar, fraktkostnader, materialier m. m. på c:a 1,000 kr. lindrigast, vilket gör för året kr. 12,640. — Då min totalinkomst för året i bästa fall uppgår till 14,787:03 så har jag bra mycket sämre ställt än min personal. Jag tvivlar på det någon av Hrr fullmäktige och f. ö. vem som hälst, kan tycka det vara rättvist, att arbetsgivare som under 35 år varit i stadens tjänst, och inte varit föremål, åtminstone ej offentligt, för klander och aldrig under denna långa tid varit tilltalad för någon som hälst förseelse, skall vara så styvmoderligt behandlad. Något måste åtgöras och detta omedelbart. Jag kan, som jag nämde i min förra skrivelse, ej fullgöra mina skyldigheter, vare sig till stat eller kommun. På vad sätt allt kan ordnas tillhör ju ej mig bestämma, men torde ej vara svårt uttänka. Det är för mig mycket svårt behöva framdraga mina bekymmer, men tiden och stunden kräver detta. Med hopp om Hrr fullmäktiges beaktande av ovan gjorda framställningar om snar hjälp ur min bekymmersamma belägenhet, tecknar värdsamt:

Karlstad den 20 Mars 1919.

ANTON SUNDELIUS.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 23 April 1919.*

§ 20.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över en av stadens skorstensfejare gjord framställning om förbättrade löneförmåner.

Sedan antecknats, att skorstensfejarens från staden utgående inkomst för närvarande utgjordes av dels i brandordningen bestämd avgift à 30 öre pr styck för beräknade 40,072 ordinarie sotningar pr år, dels ett personligt ålderstillägg å 1,000 kronor årligen, beslöt lönenämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillsvidare under den tid, stadens övriga befattningshavare åtnjöte kristidstillägg enligt nu gällande grunder, medgiva en provisorisk förhöjning av 50 proc. i taxan för ordinarie sotningar.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidei:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 28 April 1919.

§ 183.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av stadens skorstensfejare gjord framställning om förbättrade löneförmåner, i vilket ärende lönenämnden avgivit infortrat utlåtande.

Med instämmande i vad av lönenämnden anförts beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillsvidare under den tid, stadens övriga befattningshavare åtnjuta kristidstillägg enligt nu gällande grunder, medgiva en provisorisk förhöjning av 50 proc. i taxan för ordinarie sotningar här i staden, räknat från innevarande års början;

samt att stadsfullmäktige måtte till täckande av de av den föreslagna taxeförhöjningen under första halvåret 1919 uppkomna merkostnader anslå ett belopp av 3,005 kronor 40 öre att i den mån, tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

**Beredningsutskottets utlåtande i fråga om ansvarsfrihet åt styrelsen för
Karlstads spritförsäljningsaktiebolag beträffande 1917 års
förvaltning och räkenskaper.**

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 2 maj 1919.*

§ 62.

Beredningsutskottet som hade att yttra sig ifråga om ansvarsfrihet för Karlstads Spritförsäljningsaktiebolags räkenskaper och förvaltning för år 1917 beslöt hemställa

att Stadsfullmäktige måtte för sin del tillstyrka ansvarsfrihet åt styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag beträffande dess räkenskaper och förvaltning för år 1917.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**Beredningsutskottets förslag till val av ledamot i drätselkammaren m. fl.
delegationer och nämnder efter konsuln H. Th. Holm.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 2 maj 1919.*

§ 63.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Beredningsutskottet att avgiva yttrande i anledning av följande till Stadsfullmäktige ingivna skrivelse:

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

På grund av förestående avflyttning från Karlstad får undertecknad härmed vördsamt anhålla om enledigande från mig meddelade förtroendeuppdrag, nämligen som ledamot av drätselkammaren, lönenämnden och nämnden för bevakande av näringslivets intressen beträffande de kommunikationsmedel, som beröra staden, samt som suppleant i byggnadsnämnden, spårvägskommittén och kommittén för beredning av stadens samtliga kommunikationsfrågor med undantag av spårvägsfrågan.

Karlstad den 22 April 1919.

H. TH. HOLM.

Utskottet beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte, med godkännande av de gjorda avsägelserna, utse i stället för konsuln Holm:

dels till ledamot i drätselkammaren för tiden till den 1 januari 1921 suppleanten i kammaren speditören J. A. Håkansson samt till suppleant efter herr Håkansson för tiden till den 1 januari 1920 plåtslagaren O. W. Karlsson;

dels till ledamot i lönenämnden suppleanten i samma nämnd byggmästaren Olof Wästlund samt till suppleant efter herr Wästlund lektorn Einar Engström;

dels till ledamot i trafiknämnden grosshandlaren Herman Geijer;

dels till suppleant i byggnadsnämnden för tiden till den 1 januari 1923 länsassessorn E. Stenius;

dels till suppleant i spårvägskommittén ingenjören Anton Huse;

dels ock till suppleant i kommunikationskommittén speditören J. A.

Håkansson.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag till val av suppleant i hyresnämnden efter byggmästaren E. Forsgren.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 2 maj 1919.

§ 64.

Sedan byggmästaren Ernst Forsgren i skrivelse till stadsfullmäktige av sagt sig uppdraget att vara suppleant i hyresnämnden, hade utskottet att i anledning därav avgiva yttrande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med godkännande av den gjorda avsägelsen, till suppleant i hyresnämnden i herr Forsgrens ställe utse ingenjören Simon Wennberg.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

15 Maj.

N:o 7.

Berättelse angående brandväsendet i Karlstad under år 1918.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Brandstyrelsen får härmed överlämna brandchefens *berättelse över brandkårens verksamhet och eldsläckningsväsendet under år 1918* med anhållan, att trettio tryckta exemplar av stadsfullmäktiges handlingar, innefattande den av brandchefen afgivna årsberättelsen, ställas till brandchefens förfogande för utdelning på sedvanligt sätt bland rikets brandchefer och brandförsäkringsbolag.

Karlstad den 22 april 1919.

EMIL ANKERS.

Ordförande.

Per Ågren.

Till Brandstyrelsen i Karlstad.

Jämlikt bestämmelsen i stadens brandordning har jag härmed äran överlämna följande *berättelse över brandkårens verksamhet och eldsläckningsväsendet under år 1918*.

Eldsvådor.

Brandkåren har varit allarmerad 47 gånger: för eldsvådor eller tillbud till dylika 20 gånger, för soteldar 17 gånger, för trängrök 2 gånger, för falskt allarm 2 gånger och av andra anledningar 6 gånger.

Bifogade tabell utvisar tiden, då meddelande om eldfara ingått, brandstället, anledningen till utryckningen, brandskadeersättningarnas belopp m. m.

Av eldsvådorna hava fyra varit av den omfattning, att slangledningarna från

brandpost eller maskinspruta behöft användas. I övriga fall har elden släckts med pyttsspruta.

Den från Ludwigsbergs mekaniska verkstad i december månad 1917 inköpta motorsprutan har 2 gånger kommit till användning; härav 1 gång vid släckningen av den hotande branden vid Säfveåns Aktiebolags sågverk, då den fick tillfälle att visa sin stora effektivitet.

För skador förzuledda av eldsvådor, vid vilkas släckning brandkårens hjälp påkallats, hava brandförsäkringsbolagen utbetalat i ersättning kr. 17,039: 70.

Personal.

Inom brandkårens fast anställda personal hava följande förändringar inträffat.

Brandmästaren G. A. Welin har den 1 oktober avgått med pension efter 28 års anställning i stadens tjänst. Han erhöi i april månad 1917 Kungl. Patriotiska sällskapets medalj i guld för långvarig och trogen tjänst.

Till hans efterträdare utsåg brandstyrelsen i november månad löjtnanten i Kungl. Västerbottens regementes reserv A. A. Engström, vilken erhållit fackutbildning vid Stockholms stads brandkår.

I övrigt hava två brandmän avgått efter tilländalupen kontraktstid och två blivit av mig avskedade på grund av förseelser, begångna i tjänsten.

Rekryteringen har kunnat ske utan svårighet. Två brandmän, som förut varit anställda vid kåren, hava vunnit förnyad anställning.

I. *Den fasta kåren utgöres av:*

brandchef,
brandmästare,
maskinist,
korpral,
vice korpral,
kusk och
12 ordinarie brandmän.

II. *Den fasta brandkårens reserv utgöres av:*

- a) reservens första uppbåd:
2 förmän,
1 maskinist och
30 reservbrandmän samt
- b) reservens andra uppbåd:
alla i staden boende mantalsskrivna arbetsföra män i ålder 32—35 år
(omkring 150 man).

III. *Allmänna brandkåren.*

Enligt stadens brandordning åligger det stadens övriga innevånare att vid behov på anmodan av brandbefälet utan ersättning biträda vid eldsläcknings- och därmed sammanhängande arbete.

Avlöningsförmånerna hava varit:

a) För den fasta brandkårens personal:

brandchefen, lön och tjänstgöringspenningar	1,500: —	
ålderstillägg efter 5 och 10 år à 300	600: —	2,100: —
brandmästaren, lön och beklädnadsersättning	1,650: —	
ålderstillägg efter 5, 10 och 15 år à 150	450: —	2,100: —
För brandchefen och brandmästaren tillkommer för- månerna av familjebostad med bränsle och lyse.		
maskinisten, (arbetar på den i närheten av brandstationen liggande Karlstads Mek. Verkstad) arvode		200: —
korpralen, lön och befälsarvode	1,200: —	
ålderstillägg efter 2 och 4 år à 120	240: —	1,440: —
vice korpralen och kusken lön och befälsarvode	1,140: —	
ålderstillägg efter 2 och 4 år à 120	240: —	1,380: —
ordinarie brandman lön	1,080: —	
ålderstillägg efter 2 och 4 år à 120	240: —	1,320: —

Det ordinarie brandmanskapet åtnjuter dessutom förmånerna av bostad inom brandstationen med uppvärmning, gas för kokning (450 m³ pr år) samt uniform. Dyrtidstillägg har under året utbetalats.

I december månad beslöt stadsfullmäktige bevilja brandmästaren och samtliga brandmän ett lönetillägg av 300 kronor per år.

b) För reservkårens personal:

förste förmannen, arvode	100: —
andre d:o »	50: —
maskinisten »	300: —
brandmännen »	25: —
jämte 1 krona 50 öre i timmen för arbete vid eldsläckning.	

c) läkaren, arvode	75: —
veterinären, arvode	100: —

Hälsotillståndet har varit tillfredsställande. Sextiotre sjukdagar hava under året förekommit.

Ordinarie brandman åtnjuter läkarevård och medicin på stadens bekostnad. Gift brandman läkarevård även för familjen.

Den disponibla *utryckningsstyrkan* inom brandstationen har utgjorts av under dagen minst tio och under natten minst sju man.

Hästar.

På brandkårens stall finnas åtta hästar uppställda, av vilka fyra varit avsedda till första utryckning. Övriga hava använts till körslor för stadens räkning. Tre man av brandmanskapet hava därvid tjänstgjort såsom körkarlar med ombyte varje dag. Den fjärde hästen har körts av drätselkammarens körkarl.

Inkomsterna för berörda körarbete hava uppgått till 9,277:22 kronor.

En häst har blivit nedslaktad på grund av sjukdom och hög ålder och en annan anskaffad till ett pris av 2,500 kronor.

Underhållskostnaden, inberäknat försäkring, skoning, sjukvård m. m. har uppgått till 5 kronor per häst och dag.

Tjänstgöring.

Övningar med den kasererade styrkan hava ägt rum i regel varje dag.

Reservkåren har övats 7 gånger.

Den dagliga *sysselsättningen* för den kasererade styrkan har varit ordnad sålunda:

1 man har tjänstgjort såsom telegrafpost under 1 dygn från kl. 8 f. m. räknat, (mellan kl. 10 e. m.—5 f. m. ytterligare 1 telegrafpost); 3 man hava utfört körarbete för stadens räkning; 2 man varit kommenderade till stalltjänst samt 5 man ombestyrt rengöring inom och utanför stationen jämte andra förekommande arbeten.

Fridagar hava åtnjutits av 1 man vart tionde dygn, från kl. 8 f. m. räknat, samt var annan söndag från kl. 8 f. m. till kl. 10 e. m. Korpralen, vice korpralen och stallpersonalen hava åtnjutit fritid var femte dag från kl. 2 e. m. till kl. 1 f. m. samt under andra dagar likaledes var femte dag från kl. 2 e. m. till kl. 6 e. m.

De brandmän, som varit kommenderade på körarbete, hava åtnjutit ledighet från körarbetets slut för dagen till kl. 10 e. m. samma dag.

Under sommarmånaderna har varje brandman kommit i åtnjutande av 7 dagars *semester*.

Vakthållning under föreställning å teatern har bestridits av två man mot en

ersättning av kr. 2:25 per man och vakt, vilken ersättning tillfallit manskapet. Tillsammans hava 105 dylika vakter förekommit.

På *rekvisition av polisman* hava 6 st. skjutsar lämnats. Vid transporten har en vanlig s. k. planvagn använts, då intet annat fordon stått till brandkårens förfogande. Visserligen hava stadsfullmäktige den 18 maj 1911 beslutit anskaffa en transportvagn och anvisat medel härtill, men detta stadsfullmäktiges beslut har icke gått i verkställighet.

Brandredskap, brandtelegraf m. m.

Till *första utryckning* hava följande fordon avsetts: redskapsvagn, mekanisk stege, motorspruta och slangvagn samt till *andra utryckning* (reservkåren) manskapsvagn, två ångsprutor med kol- och slangvagn samt mekanisk stege.

Den 31 december funnos i brandväsendets ägo följande *större brandredskap* (samtliga fordon utom en mekanisk stege äro tvåspända):

manskapsvagn,
två redskapsvagnar,
motorspruta om 1,800 minutliter,
ångspruta » 1,300 »
» » 800 »
två mekaniska stegar,
en slangvagn medförande bland annat 900 mtr tryckslang 63 mm. samt
en kol- och slangvagn medförande 2 hektoliter ångkol och 500 meter tryckslang 85 mm.

Härtill komma tre handkraftsprutor samt en vagn för transport av brandsegel med tillbehör, vilka äro avsedda för reservkårens andra uppbåd.

Första utryckningens fordon hava försetts med AGA-belysning.

Slangförrådet har ökats med 300 m. 63 mm. hampslang, så att det vid årets slut utgöres av: 900 meter 85 mm. dubbel hampslang samt 2,800 meter 63 mm. enkel slang dels av linne och dels av hampa.

*Brandtelegraf*en omfattar fyra distrikt med 22 st. brandskåp. De yttre ledningarne hava en längd av omkring 22 kilometer.

Brandposternas antal har ökats med en och utgör nu 185 st. Deras skötsel har handhåfts av vattenverkets personal.

Brandväsendets utgifter och inkomster.

Utgifterna hava uppgått till kr. 102,811: 62.

Inkomsterna till kr. 9,502: 74, vadan *stadskassans tillskott blivit* kronor 93,308: 88.

Karlstad den 28 februari 1919.

PER ÅGREN,
brandchef.

Tabellariskt sammandrag
över
Eldsvådor m. m. 1918.

Tiden för eldsvådans utbrott			B r a n d s t ä l l e t		Sätt för allarmeringen	Anledningen till elden eller till uttryckning
Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats	Lägenhet		
Januari	3	6,55 e. m.	Orrholmens sågverk	Ångpannerum	Telefon	Överhettning av ved och gnistor.
	7	7,50 e. m.	Sandbäcksgatan 9	Boningshus	Telefon	Soteld.
	14	11,25 f. m.	Karlstads Spinneri- o. Väfveri-Aktiebolag	Fabrikslokal	Telefon	Upptining av vattenledningsrör.
	15	6,48 f. m.	Drottninggatan 16	Boningshus	Telefon	Trängrök.
	19	11,50 e. m.	Älvgatan 1 a	Boningshus	Telefon	Soteld.
	21	12,25 e. m.	V. Torggatan 14	Frimurareordens hus	Telefon	Lek med tändstickor.
	28	9,20 e. m.	Hamngatan 16	Boningshus	Brandskåp	Vårdslöshet med eld.
Febr.	31	11,25 f. m.	Kungsgatan 2	Boningshus	Telefon	Soteld.
	6	11,45 f. m.	Sandbäcksgatan 4		Brandskåp	Kontakt i brandtelegrafen.
	11	6,20 e. m.	Karlstads Spisbrödsfabrik.	Fabrikslokal	Telefon	Soteld.
April	18	10,25 e. m.	V. Torggatan 18	Boningshus	Telefon	Soteld.
	2	7,05 e. m.	Drottninggatan 18	Boningshus	Telefon	Soteld.
	3	2,28 e. m.	Drottninggatan 13	Boningshus	Telefon	Överhettning i kaminrör.
	14	8,50 e. m.	V. Torggatan 18	Boningshus	Telefon	Soteld.
	17	1,20 f. m.	Älvgatan 5	K. Telegrafverkets hus	Telefon och signal från brandskåp	Kortslutning.

Brandskade- ersättningar		Anteckningar
Kr.	öre	
		<p>För torkning hade ved upplagts över ångpannan. Genom gnistor, vilka antagas hava utträngt genom sotluckan, hade veden antänts. Elden hade angripit taket i ångpannerummet. Vid brandkårens framkomst var elden i det närmaste redan släckt av tillskyndande personer tillhörande sågverket.</p> <p>Genom användning av blåslampa för upptining av ett fruset vattenledningsrör hade golvet i andra våningen blivit antänt. Vid brandkårens ankomst hade fabrikspersonalen lyckats släcka elden, som förorsakat mindre skada. Någon eldfara förefans ej.</p>
479	85	<p>Vid lek med tändstickor hade en del i en garderob upphängda klädespersedlar blivit antända. Elden var vid brandkårens framkomst redan släckt.</p> <p>Vid brandkårens framkomst befanns eld, antagligen genom vårdslöshet vid handterande av bart brinnande ljus, hava uppkommit i en vedbod, belägen i källarvåningen, där förutom ved förvarades en del tomsäckar, packlådor, trasmattor m. m. Elden släcktes på några minuter med pytspruta.</p>
50		<p>Genom överhettning av ett plåtrör tillhörande en kamin hade en dåligt isolerad trävägg antänts. Elden släcktes på några minuter med pytspruta.</p> <p>Antagligen genom någon felaktighet i belysningsanläggningens instrumenttavla eller i en elektrisk värmekamin hade den trävägg, å vilken tavlan var uppsatt och vid vilken kaminen var uppställd, blivit antänd. Vid brandkårens ankomst hade elden från nämnda vägg spritt sig över taket och väggarna i linjeingenjörens tjänsterum samt trängt in i ett bredvidliggande rum och nått dörröppningen till det s. k. överkopplingsrummet. Den över dessa lokaler belägna telefonapparatsalen var fylld av rök, som tvingat telefonisterna att lämna sina platser. Apparatsalens golv var på ett ställe nästan genombränt.</p> <p>Med en ledning från brandpost släcktes elden på omkring 30 minuter; efter släckningen pågick i ungefär 1$\frac{1}{2}$ timme.</p> <p>Såväl byggnaden som innehållet voro oförsäkrade. De av elden hotade appa-</p>
529	85	

Tiden för eldsvådans utbrott			Brandstället		Sättet för allarmeringen	Anledningen till elden eller till utryckning
Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats	Lägenhet		
April	25	1,48 e. m.	Lamberget	Skogsmark	Telefon	Transport Lek med tändstickor.
Maj	5	11,13 f. m.	Drottninggatan 16	Boningshus	Telefon	Okänd.
	13	10,15 e. m.	Hamngatan	Boningshus	Telefon	Soteld.
	16	12,28 e. m.	Stadsträdgården		Telefon	Oförstånd.
	18	5,30 e. m.	Tyggårdsviken	Pumphus	Telefon	Kortslutning i elektrisk motor.
	31	7,57 f. m.	Tullholmen	Sågverk	Telefon	Obekant.
Juni	5	3,14 f. m.	Glasbruket		Brandskåp	Felaktighet i gasugn.
	•	3,50 e. m.	Den s. k. järnvägen		Telefon	Gnistor från ångbåt.
	9	12,40 e. m.	John Erikssonsgatan	Slipersupplag	Telefon	Gnistor från lokomotiv

Transport

Brandskade- ersättningar		A n t e c k n i n g a r
Kr.	öre	
529	85	<p>terna, ledningarna m. m. värderades till omkr. en halv miljon kronor (efter då gällande priser på dyl. material).</p> <p>Ett med enbuskar och mindrevärdig skog beväxt område hade antänts till en yta av ungefär 200 kvadratmeter antagligen genom oförsiktigt handterande av tändstickor. Elden var vid brandkårens framkomst redan släckt. Vakt kvarlämnades.</p> <p>I ett butiksfönster hade där liggande crêpe-papper antänts. Man antog, att elden uppkommit genom en »bubbla» i fönsterglasat, vilket verkat såsom brännglas. Elden släcktes av butikspersonalen.</p> <p>En person hade observerat eld i en rishög, som påtänts för förbränning, och allarmerat brandkåren. Någon eldfara förelåg ej.</p> <p>Genom någon felaktighet i den motor, som drager pumpverket, hade elektriska ljusfenomen uppstått. Någon eldfara förefanns icke.</p>
11,584	05	<p>Vid brandkårens framkomst befanns ett förrådshus och några tiotal staplar lådbräder s. k. banan-crates vara i full brand hotande ett såghus och övriga virkesupplag.</p> <p>Från motorsprutan — Ludwigsbergs R. S. 3 A — utlades tre ledningar med 28, 25 och 16 mm munstycken — givande 1,800 minutlitter vatten. Sprutan, som nyligen inköpts, kom här för första gången till användning. Genom densammans förträffliga egenskaper lyckades brandkåren, ehuru full storm vid tillfället blåste, rädda förstnämnda såghus samt angränsande byggnader och trävarupplag, brandförsäkrade för omkring 2 miljoner kr.</p> <p>Från den s. k. lilla ångsprutan voro två ledningar utlagda.</p> <p>Reservkåren deltog i släckningsarbetet, som pågick i 3¹/₂ timmar.</p>
828	60	<p>I det s. k. tornrummet hade golvet genom brinnande gas från en av ugnarne blivit antänd. Elden var vid brandkårens framkomst redan släckt av glasbrukets egen personal.</p> <p>Gnistor från en ångbåt hade antänt tjärat drev i timmerväggen. Elden var vid brandkårens ankomst släckt.</p> <p>Ett intill järnvägsspåret till yttre hamnen liggande slipersupplag hade antänts sannolikt genom gnistor från ett lokomotiv och stod vid brandkårens framkomst i full brand. Med två slangledningarna från brandpost släcktes elden på några minuter.</p>
12,942	50	

Tiden för eldsvådans utbrott			Brandstället		Sättet för allarmeringen	Anledningen till elden eller till uttryckning
Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats	Lägenhet		
Juni	11	5,20 e. m.	Tallåsen	Bostadshus	Telefon	Obekant. Transport
	13	11,55 f. m.	Haga 69	Boningshus	Telefon	Gnistor.
Juli	8	7,40 f. m.	V. Torggatan 14		Brandskåp	Kontakt i brandtelegrafledning.
	14	5,15 e. m.		Arvika Grep- & Skyffelfabr.		
Aug.	23	11,58 f. m.			Brandskåp	
	31	4,50 e. m.	Järnväggsgatan 1	Boningshus	Telefon	Soteld.
Okt.	5	8,45 e. m.	Herrhagen 292	Boningshus	Telefon	Soteld.
	10	9,10 e. m.	Älvgatan 19		Telefon	Trängrök.
	11	1,55 e. m.	Herrhagen 421	Vedbod	Telefon	Lek med tändstickor.
Nov.	14	6,40 e. m.			Brandskåp	
	5	5,16 e. m.	Sjötullsborg	Boningshus	Telefon	Soteld.
	17	10,10 e. m.	Pensionat Haga	Hotell	Telefon	Soteld.
	21	5,35 e. m.			Brandskåp	
	23	2,20 e. m.	Drottninggatan 18	Bageri	Telefon	Obekant.
	24	11,42 f. m.	V. Torggatan 14		Brandskåp	
	24	3,14 e. m.	Älvgatan 5	Boningshus		Soteld.

Transport

Brandskade- ersättningar		A n t e c k n i n g a r
Kr.	öre	
12,942	50	
3,547	20	Av obekant anledning hade eld uppstått på vinden i ett boningshus beläget utanför stadens område. Hjälp begärdes från stadens brandkår. Vid dennas framkomst befanns en i närheten på övning varande truppavdelning från Värmlands regemente hava påbörjat släckningsarbetet. Brandkåren utlade en ledning från motorsprutan och släckte på några minuter elden, som begränsades till vindsvåningen.
350	—	Antagligen genom gnistor från skorstenen hade vattentaket blivit antänt. Släcktes med vatten från en slangledning på några minuter. Någon eldfara förelåg icke. Per telegram begärdes hjälp från Arvika, där Arvika Grep- och Skyffelfabriks etablissemang jämte ett i närheten liggande sågverk vid telegrammets avsändande stodo i full brand. Brandchefen rekvirerade extratåg samt gav befallning, att »stora ångsprutan» med servis — korpralen och två man från kasererade kåren jämte tio man ur reservkåren — skulle klargöras för ilastning. Innan extratåget avsändes, gjordes per telefon förfrågan hos, brandbefälet i Arvika om läget på brandplatsen. Då svar ingick, att elden var begränsad, avsändes icke hjälptruppen. Inspektion av brandchefen. Någon eldfara förelåg ej. Några minderåriga pojkar hade under lek med tändstickor anlagt eld i en vedbod. Elden var vid brandkårens framkomst redan släckt. Inspektion av brandchefen. Inspektion av brandchefen.
200	—	Eld hade av okänd anledning uppstått i väggen i ångpannerummet. Släcktes med en pyttspruta. Urverket var nedgånget, men glaset ej sönderslaget.
17,039	70	

Tiden för eldsvådans utbrott			Brandstället		Sättet för allarmeringen	Anledningen till elden eller till uttryckning
Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats	Lägenhet		
Nov.	26	6,55 e. m.	Haga 25	Boningshus	Telefon	Transport
Dec.	6	12,10 e. m.	Seminariet		Brandskåp	Soteld. Oförsiktighet.
	6	4,42 e. m.	V. Torggatan 17	Boningshus	Telefon	Oförsiktighet.
	14	4,12 f. m.	Orrholmsgatan 6	Kafferosteri	Brandskåp	Soteld.
	19	8,25 e. m.	Sundby 5	Boningshus		Soteld.
	23	2,10 e. m.	Yttre hamnen	Magasin	Telefon	Överhettning av kaminrör.

Kronor

Brandskade- ersättning		A n t e c k n i n g a r
Kr.	öre	
17,039	70	<p>Eld hade uppkommit i två i tamburen hängande rockar och antagligen uppstått däri- genom, att en icke fullt släckt rökpipa eller cigarr nedlagts i en ficka. Elden var vid brandkårens framkomst redan släckt.</p> <p>I en soplår hade eld uppkommit antagligen genom ej släckt aska, som nedlagts där. Elden var vid brandkårens framkomst redan släckt.</p> <p>Ett plåtrör, som var instucket i ett glaserat vattenledningsrör gående genom en trävägg, hade genom stark eldning i den kamin, från vilken det utgick, blivit överhettat och och trots isoleringen antänt träväggen. Elden släcktes med pytsspruta på några minuter.</p>
17,039	70	

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

15 Maj.

N:o 8.

Vattenlednings- avloppsverkens årsberättelse för år 1918.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 april 1919.

§ 144.

Från byggnadschefen såsom föreståndare för stadens vattenlednings- och avloppsverk hade till drätselkammaren överlämnats verkens årsberättelse för år 1918; och beslöt drätselkammaren översända berättelsen i fråga till stadsfullmäktige för att i dess tryck intagas.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Till drätselkammaren.

Härmed får jag överlämna följande

Berättelse

beträffande

Karlstads vattenlednings- och avloppsverk år 1918.

A. Vattenledningsverket.

I. Verkets värde och nyanläggningar:

Vattenledningsverkets anläggningskostnad och bokförda värde var ^{31/12} 1917 följande:

	Anläggningskostnad:	Bokfört värde 31 dec. 1917:
Byggnader och vattentorn	Kr. 186,119: 23	Kr. 132,983: 05
Filter, bassänger och brunnar.....	» 268,001: 63	» 209,312: 10

Driftapparater.....	›	60,030: 98	›	29,472: 47
Huvudröret.....	›	511,915: 88	›	394,903: 04
Servisledningar.....	›	29,947: 12	›	20,085: 43
		<u>Summa Kr. 1,056,014: 84</u>		<u>Kr. 786,556: 09</u>

Under år 1918 hava utförts följande utvidgningar:

Huvudledning:

Enligt stadsfullmäktiges beslut av 19 sept. 1918 har huvudledning utdragits dels i Elvgatan till tomt 1 d i kvarteret Udden dels i Norra Strandgatan till tomterna 1f och 1e i samma kvarter, sammanlagt 90 meter 4"-ledning. Anslag kr. 2,600: —, verklig kostnad Kr. 2,670: 56

Servisledning:

Härtill var i staten för år 1918 förslagsvis upptaget kr. 2,000: — Verkliga kostnaden för under året utförda servisledningar har varit Kr. 2,354: 53
Kr. 791,581: 18

Avskrivningar:

Enligt fastställda amorteringsplanen har avskrivning skett med sammanlagt Kr. 21,245: 60
Bokfört värde ^{31/12} 1918 Kr. 770,335: 58

Verkets anläggningskostnad och bokförda värde ^{31/12} 1918 fördelar sig på följande sätt:

	Anläggningskostnad:	Bokfört värde 31 dec. 1918:
Byggnader och vattentorn.....	Kr. 186,119: 23	Kr. 129,294: 61
Filter, bassänger och brunnar.....	› 268,001: 63	› 204,387: 83
Driftapparater	› 60,030: 98	› 27,853: 08
Huvudröret.....	› 514,586: 44	› 387,353: 77
Servisledningar	› 32,301: 65	› 21,446: 29
	<u>Summa Kr. 1,061,039: 93</u>	<u>Kr. 770,335: 58</u>

II. *Vattenledningsverkets drift och underhåll m. m.:*

a) *Vattenförbrukningen:*

Totala vattenförbrukningen har varit..... 1,050,130 m³
och beräknas fördela sig sålunda:

Hushållsförbrukning.....	20,881	›
Industriell förbrukning o. d.	218,129	›
Allmänna behov (jämfte offentl. vattenkastare).....	96,000	›
Verkets egen förbrukning + läckage	15,120	›

Maximiförbrukningen pr dygn 4,380 m³ inträffade ¹³/₈ och minimiförbrukningen 1,090 m³ ¹⁵/₉.

Fördelad pr mantalsskriven inneånare (³¹/₁₂ 1918 18,820 inv.) ställer sig förbrukningen sålunda:

Maximum.....	232 liter pr inv. och dygn.
Medium	153 » » » » »
Minimum	57 » » » » »

Sammanställning av vattenförbrukningen under åren 1900—1918:

	Totalförbrukningen:	Dygnsförbrukning pr inv.:		
		max.	med.	min.
1900.....	267,077 kubikm.	158 lit.	61 lit.	20 lit.
1901.....	306,648 »	145 »	67 »	34 »
1902.....	285,696 »	114 »	61 »	32 »
1903.....	312,088 »	119 »	63 »	30 »
1904.....	384,038 »	105 »	72 »	26 »
1905..	459,945 »	163 »	84 »	47 »
1906.....	454,962 »	179 »	80 »	18 »
1907.....	521,466 »	153 »	88 »	44 »
1908.....	605,460 »	144 »	100 »	56 »
1909	681,562 »	162 »	112 »	77 »
1910.....	739,187 »	177 »	118 »	66 »
1911.....	721,213 »	183 »	111 »	51 »
1912.....	702,010 »	162 »	107 »	47 »
1913.....	813,230 »	188 »	120 »	42 »
1914.....	862,730 »	207 »	126 »	63 »
1915.....	833,650 »	181 »	122 »	48 »
1916	880,590 »	194 »	129 »	54 »
1917.....	953,050 »	215 »	138 »	81 »
1918.....	1,050,130 »	232 »	153 »	57 »

b) Filterdriften och vattnets beskaffenhet:

Verkets 4 filter hava alla under året varit i ständig drift med undantag endast för de tider då ett filter i sänder varit avstängt för ränsning och sandbäddens påfyllning.

Följande tabell visar antalet gånger filterna ränsats samt hastigheten för vattnets gång genom filterna.

Månad	Antal filterrännningar för filter				Filterhastighet i mm. pr tim. i medeltal
	I	II	III	IV	
Januari	1	1	2	1	50
Februari	1	2	2	0	55
Mars	2	2	2	2	58
April	3	3	3	1	60
Maj	1	2	2	1	64
Juni	1	2	1	1	60
Juli	2	1	2	1	59
Augusti	2	2	2	0	71
September	2	3	3	1	62
Oktober	2	2	1	1	64
November	1	2	2	1	60
December	2	2	2	1	64
Summa	20	24	24	11	

Kontrollering av vattnets bakteriologiska beskaffenhet har skett i likhet med föregående år vid Stockholms vattenledningsverks laboratorium genom Dr. H. Huss.

Resultatet av dessa undersökningar framgår av nedanstående tablå: (I, II, III & IV = filterna n:r 1, 2, 3 och 4; R = råvatten, S = vatten taget ur serviskran i staden.)

Datum för provtagning	Antal bakterier pr cm ³											
	vid 22 gr. C. efter 48 t.						vid 37 gr. C. efter 24 t.					
	R.	I	II	III	IV	S.	R.	I	II	III	IV	S.
14 Mars	567	19	7	4	28	28	34	1	2	1	2	3
30 April	1795	12	9	9	33	32	65	3	2	6	4	3
2 Juli	216	8	24	3	10	28	28	2	1	2	1	1
23 Juli	199	21	9	4	19	12	53	2	3	1	1	1
19 Augusti	223	33	5	16	14	10	85	10	3	2	1	3
9 September	600	5	7	3	10	6	149	2	4	0	0	2
17 November	335	7	4	4	7	6	84	3	3	2	2	1
25 December	275	11	4	6	6	7	24	1	1	1	0	1

III. Årskostnader m. m.

Utgifterna:

Årets utbetalningar jämförda med de i staten beräknade framgå av bilagda »Statavräkning». De verkliga årskostnaderna utgöra enl. bil. avskrift av »förlust- & vinstkonto» kr. 133,928:29, inklusive räntor och amorteringar å verkets värde.

Personalkostnaderna, d. v. s. utgifterna för ordinarie drift- och kontorspersonalen, har i verkligheten blivit mindre än som i staten beräknades, vilket har sin förklaring av den billigare kontorsadministration, som erhöles genom vattenverkets överflyttande till Drätselkammarens förvaltning 1 april 1918.

För underhåll, drift och allmänna utgifter utvisar statavräkningen en betydande ökning mot vad i staten beräknats, beroende på den allmänna stegring i kostnaderna för materiel och arbete, som ägt rum sedan staten i oktober 1917 uppgjordes. Beträffande underhållet tillkom dessutom en oförutsedd reparationskostnad för verkets reservmaskineri, de gamla ångpumparne jämte pannor. Vid ordinarie årsbesiktningen upptäcktes att den ena ångpannan visade tecken att spricka, vilken bristfällighet endast genom en dyrbart elektrisk svetsning kunde tillförlitligt repareras. Den under året företagna genomgripande justeringen och reparationen av ångpumparne visade sig också efter maskinernas isärtagande bliva mera omfattande än som kunnat förutses. Ökningen i driftkostnaden beror utom på den allmänna prisstegringen även därpå, att arbetet med borttagning av is från det stora öppna filtret n:r 4 under året varit mer än vanligt omfattande och besvärligt på grund av nödvändigheten att företaga flera ränsningar av filtret under den stränga vintern än ejlest varit fallet. Den avsevärda stegringen i vattenförbrukningen har givetvis även bidragit till driftkostnadernas ökning.

Genom protokollsutdrag av 26 okt. 1918 har drätselkammaren hos stadsfullmäktige anmält överskridande av ordinarie statens anslag i den mån, de då kunde beräknas (stadsfullm. tryck 1918, Ser. A, n:r 11).

Kostnader pr kubikmeter vatten:

Fördelat pr kbm från pumpstationen distribuerat vatten ställer kostnaden sig sålunda:

$$\frac{13392829}{1050130} = 12,7 \text{ öre pr kbm.}$$

Inkomsterna,

Verkets egna inkomster enligt »förlust- och vinstkontot» utgör Kr. 119,111: 22. Av uttaxeringsmedel har alltså drätselverket måst tillskjuta Kr. 14,817: 07 för att täcka årets utgifter.

B. Avloppsverket.

I. Verkets värde och nyanläggningar:

Avloppsverkets anläggningskostnad och bokförda värde var ³¹/₁₂ 1917 följande:

	Anläggningskostnad:	Bokfört värde 31 dec. 1917:
Byggnader (pumpstationen m. m.).....	31,311: 71	24,612: 61
Driftapparater (pumpar m. m.).....	18,265: 48	10,432: 66

14 febr. då 19 kbm. slam bortkördes.

2 maj » 20 » » »

23 aug. » 18 » » »

12 nov. » 20 » » »

b) *Omkostnader:*

Enligt förlust- och vinstkontot hava utgifterna under året inklusive ränta och amortering å verkets värde varit..... Kr. 39,031: 14
Inkomsterna voro » 500: —

Årets omkostnader Kr. 38,531: 14

Utbetalningarna under året jämförda med de i staten för året beräknade framgå av bilagda »Statavräkning».

Karlstad den ²⁸/₃ 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Bilaga.

Vattenledningsverket.

Förlust och vinst.

Utgifter:

Räntor	34,980: 06
Personalkostnader ..	10,332: 11
Underhåll	18,778: 15
Driftsmateriel	13,984: 95
Dyrtidstillägg	8,593: 08
Allm. utgifter.....	11,460: 85
Rabatter	4: 50
Vattenundersökningar	690: 75
Diverse omkostnader	76: —
Driftkostnader	13,019: 51
Avskrivningar.....	22,008: 33

Kr. 133,928: 29

Inkomster:

Vattenförbrukningen	107,210: 52
Arbeten mot ersättn.	304: 02
Ersättning för skötsel av brandpost och klapphuspump	1,760: —
Hushyror	866: 68
Avgift från brandväsendet	8,970: —
Drätselverket	14,817: 07

Kr. 133,928: 29

Statavräkning:

Litt.	Utbetalningar	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under		
						beräknade				
Ordinarie stat:										
401	Utgiftsräntor	35,000	—	35,000	34,980	06	—	—	19	94
402	Kapitalavbetalningar	21,500	—	21,500	21,245	60	—	—	254	40
403	Personalkostnader	13,170	—	13,170	10,332	11	—	—	2,837	89
404	Underhåll	8,800	—	8,800	18,986	74	10,186	74	—	—
405	Driftsmateriel	14,075	—	14,075	14,079	95	—	4	95	—
406	Driftskostnader	6,000	—	6,000	13,019	51	7,019	51	—	—
407	Allmänna utgifter	9,855	—	9,855	11,718	32	1,863	32	—	—
409	Rabatter	800	—	800	4	50	—	—	795	50
410	Dyrtidstillägg	—	8,593	08	8,593	08	—	—	—	—
420	Oförutsedda utgifter	2,000	—	2,000	264	36	—	—	1,735	64
471	Tillsyn av privata ledningar	300	—	300	—	—	—	—	300	—
490	Vattenundersökningar	700	—	700	690	75	—	—	9	25
106	Arbeten mot ersättning	800	—	800	3,033	76	2,233	76	—	—
	Tilläggsanslag jämlikt stadsfullm. beslut d. 21 nov. 1918*)	—	7,277	35	7,277	35	—	—	7,277	35
Extra stat:										
G.	Driftapparater, mätare	1,000	—	1,000	—	—	—	—	1,000	—
H.	Inventaripepsedlar	200	—	200	192	85	—	—	7	15
J.	Anläggningar:									
5	b1 Herrhagen	2,000	—	2,000	404	90	—	—	1,595	10
	b2 Kv. Udde	—	2,600	—	2,670	56	70	56	—	—
	e Servisledningar	2,000	—	2,000	2,354	53	354	53	—	—
	Kronor	118,200	18,470	43	136,670	43	142,571	58	21,733	37
									15,832	22
Inbetalningar:										
G.	Driftapparat	—	—	—	81	25	81	25	—	—
104	Hushyror	1,000	—	1,000	866	68	—	—	133	32
106	Arbeten mot ersättning	1,000	—	1,000	2,956	67	1,956	67	—	—
107	Mätarehyror	—	—	—	941	65	941	65	—	—
201	Vattenförbrukningen	100,270	—	100,270	100,732	31	462	31	—	—
202	Ers. för skötsel av brandposter	1,760	—	1,760	1,760	—	—	—	—	—
203	Avgift från Brandväsendet	8,970	—	8,970	8,970	—	—	—	—	—
	Verkets egna inkomster	113,000	—	113,000	116,308	56	3,441	88	133	32
	Stadskassans tillskott	5,200	18,470	43	23,690	43	2,592	59	—	—
	Kronor	118,200	18,470	43	136,670	43	142,571	58	6,034	47
									133	32

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 25 febr. 1919.

H. WESTLIN.

*) Uppelat på vederbörande litt.

Avloppsverket. Förlust och vinst.

Utgifter:

Personalkostnader	1,358: 55
Dyrtidstillägg	243: 50
Underhåll	1,203: 94
Driftsmateriel	3,509: 80
Driftkostnader	3,850: 46
Allm. utgifter	1,313: 97
Räntor	17,104: 23
Avskrivningar	10,446: 69

Kronor 39,031: 14

Inkomster:

Ersättning för skötsel av gatubrunnar	500: —
Drätselverket	38,531: 14

Kronor 39,031: 14

Statavräkning.

Litt.	Utbetalningar	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över Under	
						beräknade	
Ordinarie stat:							
401	Utgiftsräntor	16,384 81	—	16,384 81	17,104 23	719 42	—
402	Kapitalavbetalningar	7,588 62	—	7,588 62	10,446 69	2,858 07	—
403	Personalkostnader	1,500 —	—	1,500 —	1,358 55	—	141 45
404	Underhåll	1,900 —	—	1,900 —	1,227 39	—	672 61
405	Driftsmateriel	3,275 —	—	3,275 —	3,509 80	234 80	—
406	Driftkostnader	1,920 —	—	1,920 —	3,850 46	1,930 46	—
407	Allmänna utgifter	2,150 —	—	2,150 —	1,513 97	—	636 03
410	Dyrtidstillägg	—	243 50	243 50	243 50	—	—
106	Arbeten mot ersättning	—	—	—	1,002 78	1,002 78	—
Extra stat:							
J.	Anläggningar:						
	Herrhagen	6,000 —	—	6,000 —	1,189 —	—	4,811 —
	Kv. Udden	—	3,600 —	3,600 —	4,135 10	535 10	—
	Kronor	40,718 43	3,843 50	44,561 93	45,581 47	7,280 63	6,261 09
Inbetalningar:							
106	Arbeten mot ersättning	—	—	—	104 40	104 40	—
203	Ers. för skötsel av gatubrunnar	500 —	—	500 —	500 —	—	—
	Verkets egna inkomster	500 —	—	500 —	604 40	104 40	—
	Stadskassans tillskott	40,218 43	3,843 50	44,061 93	44,977 07	915 14	—
	Kronor	40,718 43	3,843 50	44,561 93	45,581 47	1,019 54	—

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 25 febr. 1919.

H. WESTLIN.

Karlstads-Tidningens Aktiebolags tryckeri
Karlstad 1919.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

19 Juni.

N:o 9.

Beredningsutskottets förslag till val av ny ledamot och ny suppleant i folkskolestyrelsen.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.*

§ 66.

Beslöt utskottet att till ledamot i Folkskolestyrelsen för tiden till den 1 januari 1921 efter kassören A. O. Alstermark föreslå bankombudsmannen Thure Pettersson samt till suppleant för samma tid efter herr Pettersson folkskolläraren E. Strandman.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag till val av ny ledamot i lönenämnden.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.*

§ 67.

Beslöt utskottet att till ledamot av lönenämnden för tiden till den 1 januari 1921 efter kassören A. O. Alstermark föreslå fabrikören K. F. Rabe.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Folkskolestyrelsens framställning angående rätt för barnavårdsnämnden att anställa en juridiskt utbildad sekreterare m. m.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Med tillstyrkande av bifall till barnavårdsnämndens i hosföljande skrivelse gjorda framställning får folkskolestyrelsen härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:

att medgiva barnavårdsnämnden rätt att till sitt biträde anställa en juridiskt utbildad sekreterare, som tillika såsom nämndens juridiska ombud har att ombesörja samtliga nämndens juridiska ärenden, med ett årligt arvode härför av 1,500 kronor att utgå av det för nämndens organisation i årets utgiftsstat upptagna och beviljade anslaget; ävensom

att medgiva barnavårdsnämnden rätt att av samma anslag med den avlöning, nämnden kan finna skälig, ersätta en person, som biträder nämnden med att ordna, leda och övervaka arbetet för de utomäktenskapliga barnen i enlighet med lagen härom, utreda förekommande fall av vanart och sedlig försummelse, anskaffa lämpliga fosterhem och göra ansökan om inträde i skyddshem samt föra alla nämnden åliggande anteckningar, diaries och förteckningar.

Karlstad den 6 februari 1919.

Å Folkskolestyrelsens vägnar:

• AUG. BERGH.
Ordförande.

Till Karlstads Folkskolestyrelse.

Behovet av ökade tjänstebiträden för fullgörande av barnavårdsnämnden åliggande verksamhet har länge gjort sig gällande.

Redan den del av verksamheten, som ålegat nämnden genom lagen angående omhändertagandet av vanartade och i sedligt avseende försummade barn av den 13 juni 1902, har framkallat sådant behov. Enligt denna lag åligger det ju nämnden att verkställa undersökningar angående anmälda eller uppdagade fall av vanart och uppfostringsförsummelse, varna föräldrar eller barn samt, om rättelse härigenom ej vinnes, skilja barnen från deras hem och överlämna dem till uppfostringsanstalt eller annat lämpligare hem för erhållande av bättre fostran. Denna verksamhet har, särskilt efter den innevarande kristidens inträdande, erbjudit ständigt växande svårigheter: antalet fall av vanarter och sedliga försummelse har blivit allt större, fallen ha blivit allmera invecklade och svåra att utreda samt

ofta förorsakat juridiska inlagor till högre instanser, bristen på lämpliga fosterhem har tilltagit så, att nämnden ofta ej kunnat verkställa ett fattat beslut om barns skiljande från hemmet, förrän så lång tid förgått, att barnet hunnit förorsaka eller taga ännu mera skada i sin omgivning, varjämte nämnden saknat möjligheter att i önskvärd grad undersöka de fosterhem, som erbjudits, eller övervaka dem, dit barn blivit överlämnade.

Till tjänstebitråde för fullgörande av sina åligganden har barnavårdsnämnden t. o. m. förra årets slut endast haft till sitt förfogande en bland folkskollärarkåren utsedd sekreterare, som härför åtnjutit ett arvode av 600 kronor, varjämte nämnden fått vidtala enskilda personer att frivilligt biträda med övervakning o. dyl. Det säger sig självt, att under sådana förhållanden de personer, som åtagit sig ledamotskap i barnavårdsnämnden, fått ofra mycket av tid och kraft såväl på att företaga undersökningar som vid långa och tröttande sammanträden, vadan det helt säkert icke skall i längden lyckas att erhålla ledamöter i nämnden, med mindre tillräckliga tjänstebiträden ställas till dess förfogande, hålst nämnden måste säga sig, att den utan sådana, trots sina bemödanden, icke på ett nöjaktigt sätt kan fullgöra densamma åliggande skyldigheter. Nämnden behöver, för att kunna nöjaktigt sköta den i lag påbjudna verksamheten för vanartade och sedligt försummade, en juridiskt utbildad sekreterare, som omhänderhar protokollföringen och den juridiska skriftväxlingen, och en pedagogiskt-socialt intresserad föreståndare för sitt klientel, som verkställer förberedande undersökningar och ombesörjer anskaffandet av lämpliga fosterhem.

Ännu mera har dock behovet av ökade tjänstebiträden framträtt efter tillkomsten av de nya lagarna om utomäktenskapliga barn av den 14 juni 1917. Enligt dessa skall barnavårdsnämnden för varje utomäktenskapligt barn, som födes efter den 1 januari 1918, och för varje därförut fölt utomäktenskapligt barn för vilket framställning därom göres eller nämnden finner anledning därtill föranleda, vidtagna åtgärder för faderskapets fastställande och underhålls uttagande för barn och moder. För denna del av verksamheten har barnavårdsnämnden icke velat anställa någon fast tjänstepersonal, innan vissa erfarenheter vunnits om verksamhetens art och omfattning, utan begärde och erhöll för år 1918 ett förslagsanslag av 5,000 kronor till de utgifter, densamma kunde komma att medföra. Under sagda år har nämnden haft att behandla 138 fall utomäktenskapliga barn, och har den behövliga juridiska hjälpen härför, som betalats äfter räkning, dragit en kostnad av 700 kronor, varjämte det mycket omfattande expeditionsarbete, verksamheten medfört, utförts av tre andra personer för en sammanlagd kostnad av 700 kronor. Det har således under det gångna året visat sig, att nämnden även för detta arbete behöver till sitt förfogande dels ett juridiskt biträde, som har

att å nämndens vägnar utföra de rättegångar, vartill en del av fallen föranleda, dels en person, som har att ombesörja anskaffandet av lämpliga barnavårdsmän samt att bistå dessa med råd och upplysningar och föra de i lag föreskrivna anteckningar om deras och nämndens åtgöranden.

Genom de vunna erfarenheterna har alltså större klarhet vunnits beträffande organisationen av hela barnavårdsnämndens arbete och de tjänstebiträden, nämnden för detsamma behöver. Båda grenarna av dess verksamhet har en mera juridisk och en mera kameral sida. De mera juridiska göromålen inom båda verksamhetsgrenarna borde förenas på en hand, de övriga göromålen på en eller flera andra. Det vore alltså, synes det nämnden, lämpligt, att nämnden i stället för den nuvarande sekreteraren finge anställa en juridiskt utbildad sekreterare, som då även kunde vara nämndens juridiska ombud för alla olika ärenden inom nämnden, samt en barnavårdsföreståndare, som hade att ordna, leda och övervaka såväl verksamheten för de utomäktenskapliga barnen som verksamheten för vanarlade och sedligt försummade barn.

För den juridiskt utbildade sekreteraren torde tills vidare böra bestämmas ett årligt arvode av 1,500 kronor, vilket arvode likväl med hänsyn till det ständigt växande arbetet snart nog torde behöva ökas.

Barnavårdsföreståndarens uppgifter torde tills vidare kunna mot den ersättning, som barnavårdsnämnden finner skälig, överlämnas åt härför tillfälligt anställd lämplig person. Ytterligare erfarenheter och undersökningar torde nämligen vara behövlige, innan för denna befattning något fast anställt och avlönat tjänstebiträde förordnas. Barnavårdsarbetet kommer nämligen genom lagarna om de utomäktenskapliga barnen, varigenom årligen ett 90-tal nya barn tillföres nämnden, och genom värlade nya lagar, varigenom sannolikt all barnavård inom kommunen kommer att centraliseras hos barnavårdsnämnden, redan under de närmaste åren få en allt större omfattning, som möjligen torde nödvändiggöra tillsättandet av en person med barnavårdsföreståndarens uppgifter såsom huvudsyssla. En del för Karlstads vidkommande aktuella frågor, såsom upprättandet av en upptagningsanstalt för sådana sedligt försummade barn, för vilka nämnden icke genast kan anskaffa fosterhem och nu efter den nya fattigvårdslagens tillämpning ej kan erhålla tillfälligt hem å Klaraborg, samt samlandet av en del barnavårdande verksamhet, som nu utövas av halvofficiella institutioner (arbetsstuga, skollovskolonier, barubespisning) men från uppfostrans och samhällsnyttans synpunkt behövde organiseras till mera intimt samarbete under en gemensam barnavårdsbyrå, såsom skett i andra städer, föreligga också och kunna möjligen länkas få inflytande på uppgörandet av en instruktion för barnavårdsföreståndaren. Dessa omständigheter hava föranlett nämnden att för närvarande, innan fullständigare utredning härom kunnat göras, endast hos stadsfullmäktige göra framställning om att av det för ändamålet

beviljade anslaget få mot skälig ersättning tillsvidare anställa en person att fullgöra barnavårdsföreståndarens uppgifter.

På grund av det sålunda anförda får barnavårdsnämnden härmed föreslå, att folkskolestyrelsen måtte hos stadsfullmäktige hemställa:

att barnavårdsnämnden får rätt att till sitt biträde anställa en juridiskt utbildad sekreterare, som tillika såsom nämndens juridiska ombud har att ombesörja samtliga nämndens juridiska ärenden, med ett årligt arvode härför av 1,500 kronor;

samt att barnavårdsnämnden erhåller rätt att av det för nämndens organisation beviljade anslaget för året med den avlöning, nämnden kan finna skälig, ersätta en person, som biträder nämnden med att ordna, leda och övervaka arbetet för de utomäktenskapliga barnen i enlighet med lagen härom, utreda förekommande fall av vanart och sedlig försummelse, anskaffa lämpliga fosterhem och göra ansökan om inträde i skyddshem samt föra alla nämnden åliggande anteckningar, diarier och förteckningar.

Karlstad den 29 januari 1919.

Å Barnavårdsnämndens vägnar:

BROR A. LARSON.

Ordförande.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 28 april 1919.*

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av folkskolestyrelsen gjord framställning angående rätt för barnavårdsnämnden att anställa en juridiskt utbildad sekreterare, m. m.

På kammarens hemställan hade lönenämnden i ärendet avgivit utlåtande, så lydande:

*“Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 11 april 1919.*

§ 14.

Uppå remiss från drätselkammaren hade lönenämnden att avgiva yttrande över en av folkskolestyrelsen gjord framställning om rätt för barnavårdsnämnden dels att till biträde och juridiskt ombud anställa en juridiskt utbildad sekreterare

mot ett årligt arvode av 1,500 kronor att utgå av anslaget för nämndens organisation, dels att av samma anslag med den avlöning, nämnden kan finna skäligt, ersätta en särskild barnavårdsman med vissa uppgivna åligganden.

Sedan lönenämnden dels införskaffat upplysningar angående arvoden till befattningshavare hos barnavårdsnämnden i vissa städer, dels inhämtat, att sekreteraren hos fattigvårdsstyrelsen här i staden, vars arbetsbörda närmast torde kunna jämföras med den av barnavårdsnämnden önskade sekreterarens, för närvarande åtnjöte ett arvode av 1,000 kronor jämte kristidstillägg. beslöt lönenämnden, med tillstyrkande av folkskolestyrelsens hemställan i övrigt, uttala sig för den ändring i förslaget till arvode åt barnavårdsnämndens sekreterare, att för enhetlighetens skull detta bestämdes till 900 kronor jämte kristidstillägg äfter samma procentberäkning som för övriga delegationers sekreterare.

Som ovan.

In fidein:
GUSTAF E. BERG.

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:

att medgiva barnavårdsnämnden rätt att till sitt biträde anställa en juridiskt utbildad sekreterare, som tillika såsom nämndens juridiska ombud har att ombesörja samtliga nämndens juridiska ärenden, med ett årligt arvode härför av 900 kronor att för innevarande år utgå av det för nämndens organisation i årets utgiftsstat upptagna och beviljade anslaget samt med rätt till kristidstillägg å nämnda arvode efter samma procentberäkning, som fastställts för stadens befattningshavare i allmänhet; ävensom

att medgiva barnavårdsnämnden rätt att av nyssnämnda anslag med den avlöning, nämnden kan finna skälig, ersätta en person, som biträder nämnden med att ordna, leda och övervaka arbetet för de utomäktenskapliga barnen i enlighet med lagen härom, utreda förekommande fall av vanart och sedlig försummelse, anskaffa lämpliga fosterhem och göra ansökan om inträde i skyddshem samt föra alla nämnden åliggande anteckningar, diariier och förteckningar.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidein:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.*

§ 68.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en av Folkskolestyrelsen gjord framställning angående rätt för Barnavårds-

nämnden att anställa en juridiskt bildad sekreterare, över vilken framställning lönenämnden och drättselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drättselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens framställning rörande användningen av vissa tillgängliga fondräntor m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 28 april 1919.

§ 184.

Angående disponibla ränteavkastningar å fonder hade stadskamreraren ingivit en så lydande anmälan:

*Till drättselkammaren i Karlstad.

Åberopande min den 23 april f. å. gjorda anmälan i ärendet (diarieförd under n:o 121 — 1918) får jag härmed meddela, att disponibla ränteavkastningarna från följande fonder utgöra:

C. A. Fahlgrens donationsfond:

perioden 1913—1917Kr. 6,678: 25

Hjalmar Lagerlöfs donationsfond:

perioden 1909—1913 » 8,890: 63

Eneströmska fonden:

perioden 1909—1913 » 4,688: 50

» 1914—1918..... » 24,451: 67

tillhoppa Kronor 44,709: 05

I fråga om samtliga dessa fonder gäller den bestämmelsen, att räntan skall samlas under fem på varandra följande år, varefter stadsfullmäktige skola besluta om den sålunda samlade räntans användning till något för staden Karlstad gagneligt och behjärtansvärt ändamål, som icke varit brukligt att genom kommunalmedlemmarnas beskattning tillgodose.

Beträffande Lagerlöfska och Eneströmska fonderna gäller vidare, att stadsfullmäktige äga rätt, om de så finna lämpligt, bespara räntan för flera femårsperioder för något större behjärtansvärt ändamål, varvid dock iakttagas, att beslut skola vid varje femårsperiods slut fattas och det ändamål varför medlen avsätts.

Karlstad den 15 mars 1919.

H. WESTLIN.*

Sedan dels antecknats, att till behandling av drätselkammaren förelåge en av herr Hugo Ziegler väckt motion avseende västra Klarälvstrandens förskönande, dels från herrar Sven av Geijerstam och Valdemar Vendel inkommit framställning om anslag till anordnande av en serie kostnadsfria friluftskonserter av regementsmusik, dels inom kammaren diskuterats åtskilliga förslag till användning av den nu disponibla ränteavkastningen av de i ovanintagna anmälan omförmälda fonder, hade kammaren beslutat hänskjuta ärendets beredning till en kommitté, vilken nu avgivit yttrande, så lydande:

*Till drätselkammaren i Karlstad.

Undertecknade, som av drätselkammaren utselts att avgiva förslag till användning av nu disponibel ränteavkastning å vissa av stadens fonder, få härmed lämna begärt yttrande i saken.

Till kommittérades bedömande förelågo följande sex förslag till räntemedlens användning:

1. Vestra Klarälvstrandens förskönande.
2. Stora torgets förskönande.
3. Anskaffande av en fontän till Herrhagstorget.
4. Anläggning av ett kallbadhus.
5. Anordnande av friluftskonserter, och
6. Reservering av medel för oförutsedda ändamål m. m.

1. *Vestra Klarälvstrandens förskönande.*

I motion av 20 aug. 1917 hade kapten Hugo Ziegler hemställt, att drätselkammaren måtte få i uppdrag att inkomma med förslag till sådant ordnande av Klarälvens stränder från Sandbäcken ner till vestra järnvägsbron, att denna vackra del av staden bleve ändå mer tilltalande än vad nu är fallet.

Som ett första led i denna plan hade byggnadschefen uppgjort ett förslag till utfyllning och skoning av strandpartierna i stadsdelen Klara närmast ovanför

och närmast nedanför vestra bron. Genom en sådan utfyllning skulle på den plats, där älven nu år för år lägger upp stora och misspyrdande sandbankar, kunna utvinnas ett betydande område lämpligt till plantering, och samtidigt skulle älvvattnet ledas på sådant vis, att framtida uppgrundningar kunde undvikas.

De uppgjorda ritningsförslagen, som nu föreläge, tydde på, att en plantering på ifrågavarande område ur estetisk synpunkt skulle komma att verka tilltalande och bli en vacker motsvarighet till planteringen på residenstorget.

Då emellertid det synnerligen omfattande förslaget enbart för fyllningar komme att draga en kostnad av närmare 75,000 kr., och arbetet i sin helhet näppeligen kunde tänkas utfört annat än i samband med byggandet av den nya vestra bron, beslöto kommittéerade, att några medel till detta förslags utförande ej nu skulle föreslås till avsättning.

2 *Stora torgets förskönande.*

Till lösningen av denna fråga hade på sin tid uppgjorts ej mindre än trenne förslag till planteringsanläggning på stora torget.

- a) ett av professor L. J. Wahlman år 1914 upprättat förslag, omfattande $\frac{2}{3}$ -delar av torgytan och slutande på en kostnad av 100,000 à 125,000 kronor;
- b) ett av arkitekt Erik Karlstrand uppgjort förslag omfattande $\frac{1}{3}$ -del av torgarealen och slutande på en kostnadssumma av omkring 40,000 kr., samt
- c) ett av härvarande byggnadskontor uppgjort förslag, i huvudsak byggt på professor Wahlmans skiss och utgörande s. a. s. en koncentrerings av detta förslag, omfattande en tredjedel av torgets yta och slutande på en kostnad av omkring 45,000 kronor.

Samtliga kostnadsberäkningar grundade på nuvarande prisläge.

Efter tagen del av de upprättade förslagen beslöto kommittéerade att göra ett avstyrkande uttalande beträffande såväl professor Wahlmans som arkitekt Karlstrands förslag. Det förra syntes komma att inskränka väl starkt på det för torghandeln nödiga utrymmet och mot det senare förslaget kunde berättigade anmärkningar framställas mot placeringen av brunnar m. m. Däremot syntes det kommittéerade, som om det av byggnadskontoret uppgjorda förslaget utgjorde en lycklig lösning av det svåra problemet.

Då det icke kunde förnekas, att den nuvarande stenöknen i stadens mitt erbjöde en tröstlös anblick och vore i största behov av något, som bryter av den fula enformigheten, ville kommittéerade varmt förorda, att om också ej planen kunde omedelbart utföras, man redan nu för dess framtida realisering borde avsätta ett belopp. Kommittéerade hade sig bekant, att för saken intresserade personer i sam-

hället på sin tid velat bidraga med rätt avsevärda belopp, men att omständigheterna då varit sådana, att man ej kunde utnyttja dessa löften.

Kommittéerade ville nu föreslå drätselkammaren att för realisering av byggnadskontorets förslag till planteringsanläggning på stora torget göra en avsättning av 30,000 kronor, under uttalande av den förhoppningen, att återstoden av kostnadssumman eller 15,000 kronor kunde, sedan tiderna blivit bättre, på enskild väg anskaffas. Skulle det enskilda intresset för saken ej visa sig starkt nog, återstode ju alltid i sista hand att taga felande medel av den ränteavkastning, som utfaller vid nästa femårsperiods slut.

3. *Anskaffande av en fontän på Herrhagstorget.*

I den nu färdiga ytterskålen till fontän på Herrhagstorget hade man från början tänkt sig en innerskål av granit, vilken senare emellertid vid ärendets behandling i stadsfullmäktige slopades, utan att ersättas med något annat.

På en utställning här i Karlstad hade skulptören Johannesson visat ett förslag till innerparti för nämnda fontän, vilken grupp säkerligen skulle komma att göra sig bra i omgivningen och på ett alldeles särskilt sätt framhålla torgets karaktär av lekplats för minderåriga. Byggnadschefen hade låtit utföra en modell i förminskad skala, som nu förevisades kommittéerade, och efter allt att döma, skulle fontänen i detta skick komma att verka synnerligen tilltalande och utgöra en välbehörlig början i täckandet av stadens på sådana konstnärliga skapelser särdeles stora brist.

Kommittéerade ville därför förorda, att medel ansloges till utförande av en fontän i överensstämmelse med skulptören Johannessons modell.

Med avseende å det material, i vilket fontänen skulle utföras, hade konstnären tänkt sig sandsten, varvid kostnaden skulle bliva 4,700 kronor.

Då emellertid detta material måste anses mindre hållbart i våra klimatförhållanden och lätt utsättas för förvittring, ville kommittéerade i stället föreslå att fontänen utfördes i mörk granit och att, då kostnaden därigenom skulle ökas med 600, ett belopp av 5,300 för saken ansloges.

Anslaget skulle tagas av räntorna å C. A. Fahlgrens donationsfond.

4. *Anläggning av ett kalibadhus.*

Då i denna vidlyftiga fråga ingen utredning ännu förelåge, kunde kommittéerade ej upplaga densamma till prövning.

5. *Anordnande av friluftskonserter.*

I särskild skrivelse till drätselkammaren hade Härads hövding S. af Geijersstam och Lektor Valdemar Vendel hemställt, att vid fördelning av nu tillgängliga ränte-

medel ett belopp förslagsvis 1,000 kronor skulle avsättas till anordnande av friluftskonserter, därvid erinrande om musikens förädlande inflytande på folk-karaktären.

I anledning därav hade underhandlingar förts med ledaren för Värmlands regementes musikkår och resulterat i en överenskommelse, enligt vilken kåren för ett pris av tre kronor per kårmedlem och konsert skulle under tiden 15 maj till 15 september avhålla inalles 18 stycken friluftskonserter på olika platser inom staden. Detta skulle motsvara en konsert i veckan. Då emellertid den erbjudna ersättningen av tre kronor per kårmedlem ej motsvarade den fulla ersättning, som musikkåren ansåg sig behöva, hade medgivande gjorts, att kåren för fyra av de 18 bestämda konserterna skulle få upptaga en entré av 25 öre pr åhörare. Staden skulle vidkännas alla extra kostnader såsom för annonser, uppsättning och nedtagning av estrad m. m. vilket allt kunde beräknas till 25 kronor per konsert. Då musikkåren i regel skulle utgöra 20 spelande, skulle varje konsert draga en kostnad av 85 kronor och 18 stycken sålunda kosta tillsammans omkring 1,500 kronor.

Då sådana friluftskonserter skulle fylla ett länge känt behov i samhället och säkerligen skulle bli mycket uppskattade, ville kommitterade varmt förorda, att för innevarande år 1,500 kronor anslöges till ändamålet. Av anslaget kunde kronor 1,378:25 tagas av räntorna å Fahlgrens donationsfond och återstoden kr. 121:75 av räntorna å Hjalmar Lagerlöfs donationsfond.

6. *Reservering av medel.*

För hållande av friluftskonserter även under kommande fyra år ville kommitterade föreslå, att ett belopp av 6,000 kronor reserverades, och att återstoden av räntemedlen eller kr. 1,909:05 avsattes till täckande av oförutsedda utgifter.

I anslutning till vad ovan anförts få kommitterade sålunda föreslå drätselkammaren följande användning av nu tillgängliga räntemedel kr. 44,709:05:

- 1) till förskönande av stora torget genom anläggning av planteringar m. m. avsattes kr. 30,000,
- 2) till en fontän å Herrhagstorget anslås kr. 5,300.
- 3) till friluftskonserter anslås kr. 1,500, och
- 4) till oförutsedda utgifter m. m. avsattes kr. 7,909:05 och att medlen tagas av de olika fondernas räntor i enlighet med nedanstående uppställning.

	Fahlgrens fond:	Lagerlöfs fond:	Eneströms fond: .	Summa kr.:
Stora torgets plantering	—	859: 83	29,140: 17	30,000: —
Fontän & Herrhagstorget	5,300: —	—	—	5,300: —
Friluftskonserter	1,378: 25	121: 75	—	1,500: —
Avs. till oföruts. utg.	—	7,909: 05	—	7,909: 05
	S:a kr. 6,678: 25	8,890: 63	29,140: 17	44,709: 05

Karlstad i april 1919.

RAGN. TJERNELD.

ERIK BJÖRKMAN.

EINAR ENGSTRÖM.

CARL CRISPIN.“

Då enligt kammarens förmenande västra Klarälvstranden kunde i lika hög grad som stora torget behöva förskönas, men det med hänsyn till rådande prisförhållanden vore ovisst, vilkendera av dessa platser, som först borde ifrågakomma, ansåge kammaren att den av kommittéerade förordade avsättningen av 30,000 kr. till planteringsanläggningar på stora torget icke borde bindas vid detta företag, utan reserveras för antingen det ena eller andra av nyssnämnda ändamål enligt framtida beslut av stadsfullmäktige.

Mot kommittéerades förslag i övrigt hade drätselkammaren intet att i huvudsak erinra.

På grund av vad sålunda förekommit beslöt drätselkammaren hemställa, dels att stadsfullmäktige måtte rörande användningen av ifrågavarande tillgängliga räntemedel bestämma, att

1) till förskönande av antingen västra Klarälvstranden eller av stora torget enligt framtida beslut av stadsfullmäktige skall avsättas 30,000 kronor, därav ur Lagerlöfska fonden 859 kronor 83 öre och ur Eneströmska fonden 29,140 kronor 17 öre;

2) till en fontän å Herrhagstorget skall anslås 5,300 kronor ur Fahlgrenska fonden;

3) till friluftskonserter innevarande år skall användas 1,500 kronor, därav 1,378 kronor 25 öre ur Fahlgrenska fonden och 121 kronor 75 öre ur Lagerlöfska fonden;

4) till friluftskonserter åren 1920—1923 skall avsättas 6,000 kronor ur Lagerlöfska fonden; samt

5) till oförutsedda utgifter, i enlighet med förslag, som drätselkammaren framdeles kommer att avgiva, skall avsättas 1,909 kronor 05 öre ur Lagerlöfska fonden;

dels att stadsfullmäktige måtte besluta, att herr Zieglers motion angående åtgärder till västra Klarälvsstrandens förskönande skall tills vidare vila.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Till drätselkammaren i Karlstad.

Det börjar nu äfven i vårt land erkännas, att musiken har en stor betydelse för folkbildningen och verkar förädlande på karaktären. Hvad som därför offras på att göra tonkonstens alster tillgängliga för den stora allmänheten är icke bortkastadt, så mycket mer som allmänhetens längtan efter musik hos oss är synnerligen märkbar. De konserter, som gifvas gratis eller till billigt pris, äro till trängsel besökta och afhöras under andaktsfull tystnad.

Det uppslag, som för några år sedan gjordes af Musikaliska Akademien och som resulterat i några af riksdagen beviljade anslag till kommunala orkestrar i en del större städer, torde väl icke för närvarande kunna fullföljas i vår stad, enär det skulle medföra för stora penningkraf på stadskassan, men hvad som skulle kunna göras utan allt för stora kostnader, nu då Värmlands regementente förfogar öfver en god musikkår, vore understödandet av friluftskonserter, kostnadsfria för allmänheten och hvilka, då de någon gång hållits, fått stor anslutning. Sådana ha sedan många år hållits på allmänna platser i en del af Italiens städer och säkerligen också i andra länder.

Då nu drätselkammaren står i begrepp att bestämma användningen af stadens fonders afkastning, hafva vi velat erinra om detta för samhället ej oviktiga, för karaktären förädlande folkbildningsmedel och hemställa, att, om möjligt, något anslag beredes för sådant ändamål.

De närmare detaljerna för verkställandet af detta vårt förslag kunna vi ej angiva, men det synes oss som om ett anslag af 1,000 kronor skulle kunna vara tillräckligt för anordnande af en serie kostnadsfria friluftskonserter af regementsmusik.

Karlstad den 17 mars 1919.

SVEN af GEIJERSSTAM.

VALDEMAR VENDEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.*

§ 69.

Sedan drätselkammaren vid behandling av frågan angående användningen av disponibla ränteavkastningen från Fahlgrenska, Lagerlöfska och Eneströmska donationsfonderna, vilken ränteavkastning uppginge till sammanlagt fyrtiofyrtusen-sjuhundranio kronor 5 öre, beslutit hänskjuta ärendets beredning till en särskild kommité samt nämnda kommité i ett under sistlidne april månad avgivet utlåtande uppgjort förslag till medlens användning, hade drätselkammaren, på sätt framginge av dess protokoll den 28 april 1919 § 184, i huvudsaklig överensstämmelse med kommittéförslaget hemställt att medlen måtte användas på följande sätt, nämligen att

1) till förskönande av antingen västra Klarälvstranden eller av stora torget enligt framtida beslut av stadsfullmäktige skulle avsättas 30,000 kronor, därav ur Lagerlöfska fonden 859 kronor 83 öre och ur Eneströmska fonden 29,140 kronor 17 öre;

2) till en fontän å Herrhagstorget skulle anslås 5,300 kronor ur Fahlgrenska fonden;

3) till friluftskonserter innevarande år skulle användas 1,500 kronor, därav 1,378 kronor 25 öre ur Fahlgrenska fonden och 121 kronor 75 öre ur Lagerlöfska fonden;

4) till friluftskonserter åren 1920—1923 skulle avsättas 6,000 kronor ur Lagerlöfska fonden; samt

5) till oförutsedda utgifter, i enlighet med förslag, som drätselkammaren framdeles komme att avgiva, skulle avsättas 1,909 kronor 5 öre ur Lagerlöfska fonden.

Beredningsutskottet, som ansåg att det kunde ifrågasättas, huruvida icke det till avsättning föreslagna beloppet 30,000 kronor skulle kunna användas till uppförande av ett kallbadhus för staden, samt att det för friluftskonserter under åren 1920—1923 föreslagna beloppet av sextusen kronor icke borde avses utslutande för anordnande av dylika konserter utan användas till höjande av musiklivet inom staden i allmänhet, ävensom att sistberörda belopp skäligen borde höjas till sjutusen kronor, men som i övrigt icke fann anledning till erinran mot vad drätselkammaren föreslagit, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte rörande användningen av ifrågasatt tillgängliga räntemedel bestämma att

1) till förskönande av antingen västra Klarälvstranden eller av Stora torget eller ock till anläggande av ett kallbadhus för staden, allt

enligt framtida beslut av stadsfullmäktige, skall avsättas trettiotusen kronor, därav ur Lagerlöfska fonden åttahundra femtio kronor 83 öre och ur Eneströmska fonden tjuguniotusen och hundra fyrtio kronor 17 öre;

2) att till en fontän å Herrhagstorget skall anslås femtusentrehundra kronor ur Fahlgrenska fonden;

3) till friluftskonserter innevarande år skall användas ettusen femhundra kronor därav ettusen trehundra sextioåtta kronor 75 öre ur Fahlgrenska fonden och ett hundra tjuguen kronor 75 öre ur Lagerlöfska fonden;

4) till höjande av musiklivet i Karlstad på det sält, varom stadsfullmäktige sedermera kunna komma att besluta, skall för åren 1920—1923 avsättas 7,000 kronor ur Lagerlöfska fonden; samt

5) till oförutsedda utgifter i enlighet med förslag, som drätselkammaren framdeles kommer att avgiva, skall avsättas 909 kronor 5 öre ur Lagerlöfska fonden.

Tillika beslöt utskottet hemställa

att stadsfullmäktige måtte besluta att herr H. Zieglers motion angående åtgärder till Västra Klarälvsstrandens förskönande skall tillsvi-dare vila.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Herr Strandmans motion angående iordningställande av en folkpark å Lamberget.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Ett förhållande, som ofta påtalats, är bristen på ordnade parker i vår stads omgivningar. Särskilt kännbar är denna brist vid Herrhagen beträffar. Befolkningen i denna stora stadsdel saknar helt och hållet en dylik rekreati-onsplats. Och dock borde en sådan vara nödvändigare i dess närhet än kanske i någon annan stadsdel, enär det till övervägande del är industriarbetare, som här bo. Bristen här torde dock lätt kunna avhjälpas, enär en både vacker och lämpligt belägen folkpark skulle kunna ordnas på det närbelägna Lamberget. Detta besöks redan nu av Herrhagsborna synnerligen gärna. Förra sommaren räknade jag många söndagar ända till 4—500 personer, som sökte sig ditopp.

Som förhållandena nu äro, är dock platsen allt annat än lämplig. Terrängen är stenig, marken mellan träden bevuxen med täta enbusksnår, varjämte vägarna dit äro av sämsta slag. En enda rägnskur göra dem ytterst smutsiga. Detta gäller framför allt vägen från John-Ericssons-gatan (och även en del av denna gata framför kvat. Hugin) till den av staden byggda spången över Lambergstjärnet liksom vägen närmast denna sydöst upp mot berget.

Redan förut har det uttalats att en del av Lamberget borde iordningställas till park. Nu torde det vara på tiden att något göres för realiserandet av denna tanke. Visserligen kanske invändes, att dylika ej alldeles oundgängliga företag borde få anstå till tider, som ej ställa så stora krav på stadens ekonomi som vår. Men min mening är icke heller, att en föreslagen folkpark häruppe skulle på en gång iordningställas. En del förberedande och mindre kostsamma arbeten borde dock nu kunna utföras. Så kunde den del av området, som skall avsättas för ändamålet bestämmas, uppmätas och utmärkas, p'an för parken uppgöras, en del röjningsarbeten företagas o. s. v. Utfördes detta arbete efter en bestämd plan och i bestämt syfte, så skulle parken så småningom växa fram utan allt för stora extra kostnader.

Jag har och förvissat mig om, att en del arbeten skulle komma att bli utförda på frivillighetens väg. Nykterhetsföreningarna äro livligt inträskade för planen och hava uttalat önskan att här medverka. Och under lämplig ledning skulle kanske ej så litet arbete framför allt röjningsarbete, bli utfört. Exempel finnas från andra städer att arbete av föreliggande slag blivit utfört på frivillighetens väg. Så har Hudiksvalls vackra folkpark Köpmanberget tillkommit.

Alla kostnader torde dock ej kunna undvikas för staden. Redan finnes dock medel anslagna, som borde till någon del kunna tagas i bruk för detta ändamål. Jag tänker på de för varje år till nykterhetens befrämjande anslagna medel. För min del tror jag att ett företag som detta skulle medverka till ökad nykterhet, liksom parken säkert skulle bli en kär tillflyktsort för Karlstads nykterhetsvänner.

Vad förbättrandet av vägen beträffar, så bör denna ske även om förslaget om parken icke skulle bli av stadsfullmäktige godkänt. På Lamberget äro nu uppförda 21 boningshus, i vilka tillsammans bo 37 familjer. Dessa kunna med allt skäl ha rätt att fordra en bättre väg än den nuvarande. Kostnaderna för denna sak hör givetvis utgå av till vägar och gator anslagna medel.

På grund av vad jag sålunda anfört; tillåter jag mig föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta

att iordningställa en folkpark på Lamberget;

att platsen för densamma snarast måtte bestämmas och området uppmätas och utmärkas;

att plan för parkens ordnande upprättas;

att en särskild styrelse tillsättes för arbetets utförande och för parkens framtida vård;

att denna styrelse får i uppdrag att på frivillighetens väg få en del arbeten vid parkens ordnande utförda, och

att ett anslag av 500 kronor ur anslaget till nykterhetens befrämjande ställes till styrelsens förfogande för gäldandet av redan nu nödvändiga kostnader.

I samband med detta förslag tillåter jag mig dessutom föreslå att stadsfullmäktige måtte besluta

att trottoar utlägges å John-Ericssons-gatan framför kvarteret Hugin samt att en gångväg iordningsställes i Vasagatans förlängning från John-Ericssons-gatan över järnvägen till Spången över Lambertstjärnet och sedan å östra sidan från Spången upp mot berget.

Karlstad den 16 maj 1918.

ERNST STRANDMAN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 22 april 1919.*

§ 171.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av herr Strandman väckt motion angående iordningsställande av en folkpark å Lambertberget m. m.

Enligt vad kammaren hade sig bekant vore inom byggnadsnämnden väckt förslag om utarbetande av stadsplan för Lambertberget, och kunde vid sådant förhållande något definitivt fastställande av område för folkpark ej gärna nu äga rum. Då emellertid kammaren funnit motionens syfte behjärtansvärt och kammaren för sin del ansåge, att frågan om stadsplan ej borde hindra åtminstone en provisorisk lösning av frågan om folkpark, hade kammaren för att utröna möjligheterna i sistnämnda avseende besökt platsen för den tilltänkta folkparken och därefter låtit stadsingeniören utarbeta en skiss över det område, som närmast skulle kunna tänkas komma ifråga. I avseende å kostnaden för de av motionären föreslagna gatu- och vägarbeten, som för ändamålet krävdes, hade byggnadschefen uppgjort kostnadsberäkning, slutande å ett belopp av 5,200 kronor.

Efter överläggning i ärendet fann drätselkammaren sig böra på det sätt tillstyrka motionen, att kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillsvidare till folkpark upplåta det område å Lamberget, som finnes angivet å en av stadsingenjören upprättad, handlingarna i ärendet vidfogad kartskiss;

att fullmäktige ville överlämna utförandet av det för själva folkparkens iordningsställande och vidmakthållande nödiga arbetet åt en kommitté, bestående av tre personer;

att denna kommitté måtte få i uppdrag att söka i den mån, så ske kan, få en del arbeten vid parkens ordnande utförda på frivillighetens väg;

att stadsfullmäktige måtte till gäldande av de nu omedelbart nödiga kostnaderna för folkparkens anordnande ställa till kommitténs förfogande ett anslag av 500 kronor ur det för året beviljade anslaget till nykterhetens befrämjande;

samt att stadsfullmäktige måtte anvisa drätselkammaren till bestridande av kostnaden dels för utläggande av trottoar å John Ericssonsgatan utanför kvarteret Hugin ett belopp av 3,200 kronor att utgå av 1913 års gatubyggnadslån, dels för iordningställande av gångväg i Vasagatans förlängning mellan John Ericssonsgatan och ifrågasatta platsen för folkpark å Lamberget ett belopp av 2,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Kostnadsberäkning

för de gatu- och vägarbeten, som i motion av den 16 maj d. å. av Herr Ernst Strandman föreslagits i och för bättre vägförbindelse mellan Herrhagen och Lamberget.

<i>Trottoar å John Ericssonsgatan utanför kvarteret Hugin, utförd i likhet med förut å denna gata anlagda trottoarer, kan beräknas med nuvarande priser kosta.....</i>	3,200: —
<i>Gångväg i Vasagatans förlängning mellan John Ericssonsgatan och ifrågasatta plateen för folkpark å Lamberget. Kostnaden härför är givetvis beroende på de anspråk, som ställas å dylik väg. Med hänsyn till nuvarande höga å-priser och nu rådande svårigheter att över huvud taget beräkna kostnaden för dylika arbeten torde vara lämpligt att f. n. endast räkna med att provisoriskt förbättra nuvarande gångstigen genom att borttaga de största ojämnheterua och stenarna, göra anordningar för avledande av vatten, samt delvis grusa gångvägen. Förslagsvis kan härför beräknas....</i>	2,000: —
	Summa kronor 5,200: —

Karlstad den 27 augusti 1918.

ERIK BJÖRKMAN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.*

§ 70.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över herr Strandmans motion angående iordningställande av en folkpark å Lamberget m. m. i vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande.

Beredningsutskottet som icke fann anledning till erinran mot vad drätselkammaren hade föreslagit beslöt hemställa

*att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren föreslagit ävensom till ledamöter i kommittén för folkparkens iordningställande och vidmakthållande utse folkskolläraren Ernst Strandman sammankal-
laude, plåtslagaren C. A. Västlund och hamnbokhållaren Alfr. Öhström.*

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning ang. medlemskap för staden i Mellersta Sveriges Ångpanneförening beträffande vissa av stadens verk.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 28 April 1919.*

§ 201.

Sedan stadsfullmäktige den 20 december 1917 uppdragit åt drätselkammaren att utreda lämpligheten av att staden för vissa av sina verk inginge i Mellersta Sveriges Ångpanneförening hade kammaren anmodat stadsarkitekten dels att inkomma med uppgift å de pannanläggningar, som lämpligen kunde komma i fråga i berörda avseende, dels att från föreningen förskaffa upplysningar angående villkoren för inträde i föreningen.

Till fullgörande av detta uppdrag hade stadsarkitekten nu inkommit med bl. a. dessa handlingar.

> Uppgift

å centralvärmeanläggningar i staden Karlstad tillhörande byggnader:

a) *Under drätselkammarens förvaltning:*

Rådhuset 1 stycke varmvattenpanna.

b) *Varmbadhuset:*

2 stycken högtryckspannor dels för uppvärmning dels för varmvattenberedning m. m.

c) *Nya flickskolan:*

2 stycken varmvattenpannor.

d) *Brandstationen:*

2 stycken lågtryckspannor.

e) *Arbets- och försörjningsinrättningen:*

Större sjukhuset, 3 stycken lågtryckspannor.

Sinnessjukhuset, 1 stycke lågtryckspannor.

Tvättuset 1 stycke högtryckspanna.

f) *Folkskolan på Herrhagen:*

4 stycken varmvattenpannor.

g) *Epidemisjukhuset:*

2 stycken varmvattenpannor.

De afwärtsdrivande verkens pannanläggningar äro ej medtagna.

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 24 Mars 1919.

CARL CRISPIN."

"Stockholm den 22 April 1919.

Stadsarkitekten Herr Carl Crispin, Karlstad.

Besvarande Eder skrivelse av den 16 d:s till vårt Göteborgskontor rörande kostnaden för medlemskap i vår Förening för 18 st. div. värmeledningspannor enligt förteckning få vi härmed meddela, att avgiften för värmeledningspannor är oberoende av pannans storlek och utgår med kronor 20: — pr år. Av de i förteckningen upptagna pannorna synes en stycken vara en högtryckspanna, och tillkommer för den en tilläggsavgift av 60 öre per m² eldyta.

Den totala årsavgiften för dessa pannor blir således 360: — à 370: — kronor allt efter storleken å tvättens panna i Arbets- och Försörjningsinrättningen.

Vid pannornas inträde i föreningen skall emellertid erläggas en inregistreringsavgift — en gång för alla — av kronor 20: — per panna, men tillkommer för övrigt inga extra utgifter för resor oeh dylikt.

För dessa avgifter utför Föreningen genom sina ingenjörer dels invändig besiktning efter slutad uppvärmningssäsong för att konstantera, huruvida några fel

eventuellt kunna förefinnas å pannorna samt lämna därvid instruktion rörande avhjälpan av sådana fel, och huru pannorna i övrigt skola skötas och iordningställas för nästa säsong.

Sedan pannorna på hösten uppeldats, utföres åter besiktning, varvid särskilt tillses, att inga otätheter förekomma, och att armatur och säkerhetsanordningar fungera tillfredsställande.

Därvid lämnas också instruktioner rörande eldningens skötsel m. m. i och för åstadkommande av möjligaste ekonomiska drift av pannorna.

Högtryckspannan, som enligt Yrkesinspektionen skall undergå årlig besiktning, undersökes dels in- och utvändigt samt under tryck en gång om året och därjämte vart 5:te år medelst vattenprovning. Medlemskapet i Föreningen befriar från skyldighet att till Yrkesinspektionen insända protokoll.

Vid anmälan av detta relativt stora antal pannor på en plats erbjuda vi oss att utan extra ersättning vid ett besök i Karlstad för annat ändamål under högvintern lämna ytterligare instruktion samt utöva tillsyn och kontroll över eldningens skötsel vid pannorna.

Vi översända en del trycksaker rörande vår verksamhet och hoppas att Ni skola hava anledning teckna medlemskap i Föreningen.

För den händelse att ytterligare upplysningar önskas, stå vi gärna till tjänst och teckna

Högaktningfullt

MELLERSTA & NORRA SVERIGES ÅNGPANNEFÖRENING

Ångtekniska avdelningen

Ernie Spetz.*

Div. bil.

Då det med hänsyn till gjorda erfarenheter syntes kammaren uppenbart vara för staden fördelaktigt att ingå i ångpanneföreningen för de av stadsarkitekten uppgivna värmeanläggningarna, beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta att för de i stadsarkitektens ovanintagna förteckning angivna centralvärmeanläggningar ingå i Mellersta & Norra Sveriges Ångpanneförening;

att stadsfullmäktige ville föreskriva, att de av medlemsskapet i föreningen föranledda kostnader skola påföras respektive delegationer och utgå av dem beviljade anslag för oförutsedda utgifter;

att stadsfullmäktige måtte lämna drätselkammaren i uppdrag att vidtaga nödiga åtgärder för beslutets verkställighet.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.*

§ 71.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren hos stadsfullmäktige gjord framställning angående medlemskap för staden i Mellersta Sveriges Ångpanneförening beträffande vissa av stadens verk beslöt utskottet hemställa

att stadsfullmäktige måtte besluta att för de i en av stadsarkitekten den 24 mars 1919 upprättad förteckning angivna centralvärmelanläggningar ingå i Mellersta Sveriges Ångpanneförening;

att stadsfullmäktige ville föreskriva, att de av medlemsskapet i föreningen föranledda kostnader skola påföras respektive delegationer och utgå av dem beviljade anslag för oförutsedda utgifter;

att stadsfullmäktige måtte lämna drätselkammaren i uppdrag att vidtaga nödiga åtgärder för beslutets verkställighet.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS

Fattigvårdsstyrelsens förslag angående personer, vilka böra befrias från erläggande av mantalspenningar.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

För fastställelse bifogas härjämte av stadens ombud vid mantalsskrivningsförrättningen för innevarande år uppgjord, och av Fattigvårdsstyrelsen kompletterad och godkänd förteckning å sådana personer*), vilka böra befrias från erläggande av mantalspenningar.

Karlstad i kronokassörskontoret den 15 april 1919.

GUST. JOHANSSON.

*) Förteckningen tillbandahålles vid stadsfullmäktiges sammanträde.

*Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med
Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 4 februari 1919.*

§ 17.

Granskades och godkändes med viss tillägg inkommen förteckning över de

personer, som av stadens ombud vid mantalsskrivningsförrättningen föreslagits böra befrias från erläggande av mantalspenningar för år 1919.

Som ovan.

In fidem:
BIRGER GILLNER

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 april 1919.

§ 172.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över av fattigvårdsstyrelsen den 4 februari 1919 avgivet förslag angående befrielse från erläggande av mantalspenningar för år 1919; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att fattigvårdsstyrelsens ifrågavarande förslag måtte av stadsfullmäktige godkännas.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.

§ 72.

Beredningsutskottet som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över fattigvårdsstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag å personer, vilka borde befrias från erläggande av mantalspenningar, beslöt hemställa,

att fattigvårdsstyrelsens ifrågavarande förslag måtte av stadsfullmäktige godkännas.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över av handlanden Carl Nyman hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om rätt till handel med vissa begagnade föremål.

Resolution.

Översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att, efter stadsfullmäktiges hörande, i ärendet avgiva yttrande samt därmed sedermera hit inkomma och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 17 april 1919.

På tjänstens vägnar:

GEORG SAMUELSON.

Överlämnas till stadsfullmäktige i Karlstad för yttrande.

Karlstads rådhus den 29 april 1919.

På Magistratens vägnar:

C. LIDBERG.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att, på sätt som omförmäles i Kungl. Förordningen den 28 maj 1918 ang. handel med vissa begagnade föremål m. m., få i min handelsbutik i huset n:r 9 Drottninggatan, Karlstad, idka handel med lumpartiklar, särskilt stickylle.

Karlstad den 12 april 1919.

CARL NYMAN,

Handlande.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.

§ 73.

Sedan konungens befallningshavande i länet genom magistraten infortrat stadsfullmäktiges yttrande över en av handlanden Carl Nyman hos konungens befallningshavande gjord ansökning om rätt till handel med vissa begagnade föremål, hade utskottet uppå remiss att avgiva yttrande i ärendet; och beslöt utskottet hemställa

att ifrågavarande ansökan måtte av stadsfullmäktige tillstyrkas.
Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående utförande av ledningar för kvarteren Trumpeten, Viskan och Trumman.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 Maj 1919.

§ 217.

Från byggnadschefen hade inkommit följande förslag angående vatten- och avloppsledningar för kvarteren Trumpeten och Viskan samt tomlerna närmast Odengatan i kvarteret Trumman i Klara:

”Drätselkammaren, Karlstad.

Anmodad inkomma med förslag till vatten- och avloppsledningar för kvarteren Trumpeten och Viskan samt tomlerna närmast Odengatan i kvarteret Trumman i Klara får jag härmed överlämna bilagda tvenne ritningar litt. B. 43 och B 51 och får meddela att kostnaderna för ledningarnes utförande i enlighet därmed, under förutsättning att vatten- och avloppsledningarna utföres samtidigt, beräknas bliva:

1. Avloppsledning, 250 m. 9" ledning, inklusive schaktning, rörläggning och återfyllning samt inspektionsbrunnar	Kr. 4,000:—
2. Vattenledning, 90 m. 6" ledning, inklusive schaktning, rörläggning och återfyllning, brandposter och avstängningsventiler.....	» 4,500:—
	Kronor 8,500:—

Karlstads stads byggnadskontor den 10 maj 1919.

ERIK BJÖRKMAN“.

Förslaget med därtill hörande ritningar föredrogs;

Och beslöt drätselkammaren, sedan antecknats, att ledningarnas utläggande nödvändiggjordes av omedelbart förestående byggnadsarbeten å tomter inom ifrågavarande kvarter, att hos stadstullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige ville till bestridande av kostnader för utförande av vatten- och avloppsledningar för kvarteren Trumpeten och Viskan samt tomterna närmast Odengatan i kvarteret Trumman i Klara ur det år 1913 upptagna lån för gator och ledningar anvisa ett belopp av 8,500 kronor.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.*

§ 74.

Med tillstyrkande av en av drättselkammaren hos stadsfullmäktige gjord framställning angående utförande av ledningar till kvarteren Trumpeten, Viskan och Trumman, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till bestridande av kostnader för utförande av vatten- och avloppsledningar för kvarteren Trumpeten och Viskan samt tomterna närmast Odengatan i kvarteret Trumman i Klara ur del år 1913 upptagna lån för gator och ledningar anvisa ett belopp av 8,500 kronor.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens framställning angående ordnandet av tomtmarksinnehavet inom kvarteret Uttern.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 10 februari 1919.

§ 72.

Angående ordnandet av tomtmarksinnehavet i kvarteret Uttern hade inkommit följande förslag:

”Till drättselkammaren i Karlstad.

Till ordnande av rättsförhållandet mellan ägarne av tomtmark inom kvarteret Uttern i stadsdelen Östra Haga: A. Löfgren och Aron Rundin å ena sidan

och Karlstads stad å andra genom av kammaren utsedda delegerade har följande förslag till avtal träffats:

A. Staden löser av A. Rundin	625,45 m ²	
mark, som skola ingå i tomten N:o 43.		
Rundin löser av staden dels.....	5,40 m ²	
och dels	47,16 m ²	52,56 m ²
som skola ingå i tomten n:o 42.		
Återstår för staden att lösa		572,89 m ²
eller 6,498,87 kv.-fot		
B. A. Rundin löser av A. Löfgren 127,19 m ² eller 1,442,86 kv.-fot, som skola ingå i tomten n:o 42.		
C. A. Löfgren löser av staden dels	53,49 m ²	
dels	79,80 m ²	133,29 m ²
som skola ingå i tomten n:o 41		
och dels		153,60 m ²
tillsammans		286,89 m ²
eller 3,254,69 kv.-fot, som skola ingå i tomten n:o 40.		

Då på grund av dels värdestegring, dels på grund av beräknat pris vid expropriation av jord i Haga tomtpriset lämpligast torde värdesättas med 1 kr. pr kv.-fot, vilket pris parterna godkänt, har detta pris tagits till grund för lösenbeloppen, som skola utgå med följande storlekar:

A. Staden betalar till A. Rundin	Kr. 6,498: 87
för 6,498,87 kv.-fot tomtmark.	
B. Rundin betalar till Löfgren.....	» 1,442: 86
för 1,442,86 kv.-fot tomtmark.	
C. Löfgren betalar till staden.....	» 3,254: 69
för 3,254,69 kv.-fot tomtmark.	

Dessutom skulle Löfgren ytterligare lösa en beräknad area av 24,80 m² eller 281,33 kv.-fot mark i Åttkantsgatan; men på grund av den stora area mark, Löfgren utan ersättning avstår till staden i blivande Garvaregatan, föreslås, att staden frånträder ersättningsanspråket för denna mark i Åttkantsgatan, detta så mycket mer som gatan redan är framdragen.

Vidare föreslås att uppgörelse snarast avslutas med Rundin, varigenom tomtarna n:ris 42 och 43 bliva reglerade, varemot Löfgren får anslånd med sin lösen-skyldighet till dess antingen tomten n:o 40 kommer att bebyggas eller staden utlägger Garvaregatan, intill vilken tid staden har *dels* nyttjanderätt till 286,89 m²

tomt- och "gatemark" och *Jels* fri infart från Åttkantsgatan till gården n:o 39/13 i Östra Haga.

Så överenskommet; betyga:

Karlstad den 30 januari 1919.

Tomtägare.

För drätselkammaren:

N. FR. LINDH.

A. LÖFGREN.

A. RUNDIN.

Egenhändiga namnteckningar beviltnas av:

ALFR. NYBERG.

J. E. DAAHLMÉ."

I överensstämmelse med detta förslag hade ombudsmannen uppgjort förslag till kontrakt med vederbörande i de delar, stadens rätt berördes, vilka förslag nu föredrogos;

Och fann drätselkammaren skäligen för sin del godkänna de sålunda uppgjorda kontraktsförslagen och bemyndiga herr ordföranden att, å stadens vägnar, med kontrasignation av ombudsmannen underteckna desamma, till följd varav kammaren beslöt att hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige måtte godkänna ifrågavarande med Aron Rundin och hans hustru Carolina Rundin träffade uppgörelse ävensom till marklösen anvisa ett belopp av 6,498 kronor 87 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.

§ 75.

Sedan drätselkammaren genom särskilda delegerade träffat avtal med vederbörande tomtägare angående ordnandet av tomtmarksinnehavet inom kvarteret Uttern på sätt framginge av ett den 30 januari 1919 därom upprättat kontrakt, samt drätselkammaren anhållit om stadsfullmäktiges godkännande av samma överenskommelse, hade beredningsutskottet uppå remiss att avgiva yttrande i ärendet.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet som icke fann anledning till erinran mot den föreslagna uppgörelsen hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna ifrågavarande med Aron Rundin och hans hustru Carolina Rundin träffade uppgörelse ävensom till marklösen anvisa ett belopp av 6,498 kronor 87 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Lönenämndens framställning angående förslagsanslag till bestridande av nämndens omkostnader under år 1919.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 23 april 1919.

§ 21.

Med hänsyn till arten av lönenämndens verksamhet vore det antagligt, att nämnden komme att vid upprepade tillfällen under året nödgas sända ombud till interkommunala konferenser. I samband med nu föreliggande löneregleringsfrågor förestode vidlyftiga utredningsarbeten, vilka sannolikt krävde mera av ordförandens tid, än som rimligen kunde offras utan ersättning. I anledning härav beslöt lönenämnden på förslag av herr vice ordföranden ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja lönenämnden ett förslagsanslag av 1,000 kronor till bestridande av omkostnader under innevarande år.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 Maj 1919.

§ 224.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av lönenämnden gjord framställning om ett förslagsanslag av 1,000 kronor till bestridande av omkostnader under innevarande år; och beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja lönenämnden ett förslagsanslag av 1,000 kronor till bestridande av omkostnader under innevarande år ävensom bestämma, att berörda belopp skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.*

§ 76.

Med instämmande i vad drätselkammaren anført angående en av lönenämnden gjord framställning om anslag till bestridande av nämndens omkostnader under år 1919, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja lönenämnden ett förslagsanslag av 1,000 kronor till bestridande av omkostnader under innevarande år ävensom bestämma, att berörda belopp skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Hyresnämndens framställning angående ersättning till nämndens ordförande och sekreterare.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hyresnämnden för Karlstads stad den 23 April 1919.

§ 373.

Enligt den av stadsfullmäktige godkända staten för innevarande år utginge arvodet till hyresnämndens ordförande med 500 kronor och till sekreteraren med 500 kronor. Hittills hade sekreterareskapet skötts av ordföranden, men på grund av arbetets tillväxt inom nämnden bleve det nödvändigt att anställa särskild sekreterare. Ersättningen till såväl ordföranden som sekreteraren måste emellertid an-

ses alltför låg med hänsyn till den dryga arbetsbörda, som komme att åligga dem bägge och ansåg nämnden, att 1,200 kronor till ordföranden och 1,200 kronor till sekreteraren skulle utgöra skälig ersättning.

Till följd av de ökade antal sammanträden nämnden måst hålla, vilket antal med hänsyn till den mängd ansökningar om hyresreglering, som inkommit, ansåges komma att betydligt överstiga antalet sammanträden föregående år, kunde det redan nu fastslås, att det i staten upptagna anslaget av 750 kronor till sammanträdesersättningar vore otillräckligt.

Nämnden beslöt nu ingå till stadsfullmäktige med hemställen,

att stadsfullmäktige måtte bestämma att ersättningen till nämndens ordförande och sekreterare skall från och med den 1 maj 1919 utgå efter 1,200 kronor för år för dem vardera,

samt att stadsfullmäktige till bestridande av kostnaderna såväl för de ökade arvodena till ordföranden och sekreteraren som för sammanträdesersättningar måtte för innevarande år ställa ett ytterligare anslag av 1,200 kronor till nämndens förfogande mot redovisningsskyldighet i vanlig ordning.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 19 Maj 1919.*

§ 223.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av hyresnämnden gjord framställning angående ökad ersättning åt nämndens ordförande och sekreterare m. m.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att ersättningen till hyresnämndens ordförande och sekreterare skall från innevarande år från och med den 1 Maj utgå med 1,200 kronor för år för dem vardera; samt

att stadsfullmäktige till bestridande av kostnaderna såväl för de ökade arvodena till ordföranden och sekreteraren som för sammanträdesersättningar måtte för innevarande år ställa ett ytterligare anslag av 1,200 kronor till nämndens förfogande mot redovisningsskyldighet i vanlig ordning ävensom bestämma, att berörda anslagsbelopp skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.*

§ 77.

Beredningsutskottet som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av hyresnämnden gjord framställning om ersättning till nämndens ordförande och sekreterare över vilken framställning drätselkammaren avgivit infor drat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**Hälsovårdsnämndens framställning angående inrättande av s. k.
avlusningsanstalt för staden.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden
i Karlstad den 13 maj 1919.*

§ 69.

Från Kungl. Medicinalstyrelsen hade på sin tid till Hälsovårdsnämnden inkommit en skrivelse, däri styrelsen med framhållande af faran för fläckfeberns införande i riket och ökad skabbinfektion på grund af minskad renlighet och tilltagande spridning af ohyra inom landet anmodat Hälsovårdsnämnden att efter företagen utredning inkomma med uppgift på de åtgärder, Nämnden redan vidtagit eller hade för afsikt att vidtaga till bekämpande af ohyran.

Hälsovårdsnämnden, som var fullt medveten om att de desinfektionsugnar som funnos vid epidemisjukhuset, folkskolan å Herrhagen och å Klaraborg visserligen kunde begagnas vid aflusning af kläder och andra föremål men icke skulle vara användbara för aflusning af personer vid en hotande fläckfeber- eller återfallsfeber-epidemi, då därtill förutsattes jämväl bad- och behandlingsrum samt af- och påklädningsrum med särskilda ingångar, uppdrog med anledning af skrivelsen åt förste stadsläkaren och Nämndens ledamot, byggnästaren Olof Wästlund, att med ledning af de anvisningar, som åtföljt Medicinalstyrelsens skrivelse, utreda möjligheten och kostnaderna för en stadens behof motsvarande aflusningsanstalt, i samband med den befintliga desinfektionsugnen å Klaraborg, där erforderliga lo-

kaler syntes kunna disponeras utan att någon nybyggnad skulle behöfva ifrågakomma.

Flera förslag afseende användande för ändamålet af källarvåningen i den nya byggnaden för sinnessjuka eller det gamla sinnessjukhuset därstädes uppgjordes och dryftades, men intet syntes tillfredsställande. Sedan Hälsovårdsnämnden gjort besök på platsen och öfverlagt med Fattigvårdsstyrelsens ordförande i saken, har byggmästaren Wästlund, som utan ersättning ställt sin erfarenhet och sitt arbete till Hälsovårdsnämndens förfogande, utarbetat de ritningar och kostnadsberäkningar, som här bifogas.

Förslaget afser iordningställandet af det gamla sinnessjukhuset å Klaraborg, hvilket nu icke användes, till aflusningsanstalt. Ingången till den oreña afdelningen är förlagd till norra gafveln och genom öppnande af en gångväg vid sidan af järnvägsspåret skulle på södra gafveln en särskild utgång kunna beredas för dem, som efter vederbörlig behandling blifvit befriade från ohyra både på sig själfva och kläderna utan att de efter rengöringen någon gång behöft komma i beröring med de oreña eller beträda lokaler, där ohyra kunde finnas.

Kostnadsberäkningarna äro uppgjorda i två alternativ, af hvilka det förra, som slutar på 3,825 kronor, vill använda varmvatten från ångpannan å inrättningen och det senare, som skulle medföra en kostnad af 3,305 kronor, afser insättande af en å Klaraborg befintlig vattenuppvärmningsapparat, som nu icke begagnas. Af dessa alternativ anser Hälsovårdsnämnden det förra obetingadt böra gifvas företräde.

Då med de sålunda föreslagna anordningarna, som utan större tidsutdräkt kunna utföras, staden skulle erhålla en aflusningsanstalt, som vid en befarad fläck-, feber- eller återfallsfeberepidemi kunde göras i ordning, beslöt Hälsovårdsnämnden hemställa

det stadsfullmäktige ville bemyndiga Nämnden att, om sådant af vederbörlig myndighet skulle påbjudas eller Nämnden eljest så pröfva erforderligt, låta iordningställa gamla sinnessjukhuset å Klaraborg till aflusningsanstalt för staden enligt bilagda förslag, alternativ I, samt för denna händelse ställa ett förslagsanslag af 3,825 kronor till Nämndens förfogande.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem
OTTO ÅGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 19 maj 1919.

§ 227.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av hälsovårdsnämnden gjord framställning att fullmäktige ville bemyndiga nämnden att, om sådant av vederbörlig myndighet skulle påbjudas eller nämnden eljest så pröva erforderligt, låta iordningställa gamla sinnessjukhuset å Klaraborg till avlusningsanstalt för staden enligt ett framställningen bifogat förslag, alternativ I, samt för denna händelse ställa ett förslagsanslag av 3,825 kronor till nämndens förfogande.

Efter föredragning av handlingarna och överläggning i ärendet beslöt kammaren hemställa,

att fullmäktige ville, med bifall till framställningen, ställa till hälsovårdsnämndens förfogande för däri uppgivna ändamål ett förslagsanslag av 3,825 kronor, att i den mån, tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.

§ 78.

Sedan hälsovårdsnämnden, på sätt framginge av dess protokoll av den 13 maj 1919, hos stadsfullmäktige anhållit om bemyndigande att under vissa betingelser låta iordningsställa gamla sinnessjukhuset å Klaraborg till s. k. avlusningsanstalt för staden enligt därför uppgjort förslag, alternativ 1, hade nu beredningsutskottet att uppå remiss från stadsfullmäktige däröver avgiva utlåtande.

I ärendet hade drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,

att stadsfullmäktige måtte med bifall till framställningen ställa till hälsovårdsnämndens förfogande för däri uppgivna ändamål ett förslagsanslag av 3,825 kronor, att i den mån, tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Belysningsstyrelsens förslag till allmänna lyshållningen under lysperioden 1 augusti 1919—15 maj 1920.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Belysningsstyrelsens förslag till allmänna lyshållningen under nästa lysår får magistraten öfverlämna och till bifall förorda.

Karlstads rådhus den 17 maj 1919.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 9 maj 1919.

s. d. § 3.

Förelåg till behandling frågan om lyshållningen i staden för nästa lysperiod och beslöt styrelsen att härom avlåta följande framställning:

”Till magistraten i Karlstad.

Härmed får belysningsstyrelsen föreslå att den allmänna lyshållningen i staden nästkommande lysperiod 1 augusti 1919 till 15 maj 1920 måtte bestridas av redan befintliga afton- och nattlyktor med följande förändringar och utökningar:

A. *Beträffande gasbelysningen.*

Sedan Elektricitetsverket uppgjort med respektive husägare om installation av elektriska ytterbelysningslampor, vilkas skötsel verkställes eller kontrolleras av verket, kunna följande gaslyktor tills vidare hållas släckta:

Aftonlyktor:	1	st. vid Kungsgatan 2,
	1	” ” ” 18,
	1	” Tingvallagatan 17,
	1	” ” ” 21,
	1	” Östra Torggatan 8,
	1	” ” ” 12,
	1	” Drottninggatan 9,
	1	” ” ” 12,
	1	” ” ” 23,

	1 st. vid Herrhagen 206.
Nattlyktor:	1 " Kungsgatan 18,
	1 " Tingvallagatan 9,
	1 " " 23,
	1 " Drottninggatan 22,
	1 " Hamngatan 20,
	1 " Klara 23,
	1 " Haga 2,
	1 " Haga 9,
	1 " Haga 4,

eller alltså 10 st. aftonlyktor à 40: $\frac{1}{3}$ kronors årsavgift, 8 st. nattlyktor à 75: $\frac{1}{2}$ kronors årsavgift samt 1 starkljusnattlykta à 150 kronors årsavgift, inalles 19 lyktor.

B. *Beträffande elektriska belysningen:*

Elektricitetsverket övertager ansvaret för ytterbelysnings hållande vid de ställen där enligt föregående gaslyktorna hållas släckta. Den ersättning, som gasverket för dessa lyktor årligen från stadskassan bekommit, tillkommer elektricitetsverket så länge verket ombesörjer belysningen ifråga.

4 st. nya elektriska nattlampor uppsättas i nya vägporten vid Hamntorget sedan den i november i år beräknas bliva färdig.

Årskostnaderna för allmänna belysningen.

Med nuvarande driftkostnader kan gasverket f. n. icke för hittills fastställda å priser utan mycket stor förlust upprätthålla gatubelysningen i full utsträckning. Att emellertid nu inkomma med förslag till ny taxa för ytterbelysningen, har styrelsen icke ansett lämpligt utan förbehåller sig att härom återkomma i höst, vid tidpunkt då marknadsläget bättre kan överblickas än vad f. n. är fallet.

Anslag.

Förutsatt att ovanstående lyshållningsförslag vunne bifall beslöt styrelsen att hos stadsfullmäktige för ovan nämnda 4 st. nya elektriska lampor i blivande vägporten anhålla om anslag med kronor 1,000.

Ur protokollet

JOHN RUNDGRÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 19 maj 1919.

§ 226.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över belyningsstyrelsens av magistraten förordade förslag till allmänna lyshållningen under nästa lysår samt styrelsens i sammanhang härmed gjorda hemställan om ett anslag å 1,000 kronor i och för uppsättande av 4 st. nya elektriska nattlampor i nya vägporten vid hamntorget.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med godkännande av ifrågavarande lyshållningsförslag, bevilja belyningsstyrelsen det begärda anslaget 1,000 kronor att i den mån, tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.

§ 79.

Beredningsutskottet som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över belyningsstyrelsens av magistraten och drätselkammaren förordade förslag till allmänna lyshållningen under nästa lysår samt styrelsens i sammanhang därmed gjorda hemställan om anslag för uppsättande av elektriska nattlampor i nya vägporten vid hamntorget, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med godkännande av ifrågavarande lyshållningsförslag, bevilja belyningsstyrelsen det begärda anslaget 1,000 kronor att i den mån, tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens utlåtande i anledning av Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 31 december 1918 på besvär av Kungl. Arméförvaltningens ombudsman i fråga om Kungl. Maj:t och Kronan för Värmlands Regementes inom staden belägna byggnader påförda avgifter för åren 1914 och 1915 till underhåll av stadens brandredskap.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 maj 1919.

§ 235.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade drätselkammaren att avgiva yttrande i anledning av Konungens Befallningshavandes i länet den 31 december 1918 meddelade utslag på de besvär, Kungl. Arméförvaltningens ombudsman anfört däröver, att Kungl. Maj:t och Kronan för Kungl. Värmlands regementes inom Karlstads stad belägna byggnader påförts avgifter för åren 1914 och 1915 till underhåll av stadens brandredskap.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta överklaga ifrågavarande utslag och lämna drätselkammaren i uppdrag att föra stadens talan i ärendet.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Avskrift.

Konungens Befallningshavandes i Värmlands län utslag på de besvär Kungl. Arméförvaltningens ombudsman anfört däröver, att Kungl. Maj:t och Kronan för Kungl. Värmlands regementes inom Karlstads stad belägna byggnader påförts avgifter för åren 1914 och 1915 till underhåll av stadens brandredskap; Givet Karlstad i landskansliet den 31 december 1918.

Av handlingarne i ärendet inhämtas följande:

Enligt företedda debetsedlar har Kungl. Värmlands Regemente för sina inom Karlstads stad belägna byggnader påförts avgifter till underhåll av stadens brand-

redskap för år 1914 med 2,134 kronor 57 öre och för år 1915 med 2,749 kronor 97 öre.

Över debiteringen i vad den avsåge år 1914 har ombudsmannen hos Kungl. Arméförvaltningen, H. Keiding, enligt av Kungl. Arméförvaltningens fortifikationsdepartement erhållet uppdrag, uti en den 28 september 1915 hit inkommen skrift å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar besvärat sig samt därvid anfört huvudsakligen följande: Jämlikt 57 § i Kungl. Förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 skulle i stad för sådan fastighet, för vilken bevilning ej erlades, utskylder ej påföras. Den vidtagna debiteringsåtgärden att för år 1914 påföra Kungl. Värmlands regemente för dess inom Karlstad belägna byggnader avgift till underhåll av stadens brandredskap, oaktat för berörda byggnader icke erlades bevilning till Staten, grundade sig, efter vad antagas kunde, å Kungl. Brevet den 24 maj 1877 angående kommunalutskyldernas utgörande i staden Karlstad. Emellertid vore av skäl, som i besvären närmare angivits, berörda nådiga brev icke tillämpligt å Kronan, utan gällde för Kronan den allmänna bestämmelsen i 57 § förberörda Kungl. Förordning, jämlikt vilket lagrum Kronan vore fri från erläggande av stadsutskylder. På grund härav yrkade Keiding, att Konungens Befallningshavande måtte förklara Kungl. Maj:t och Kronan icke vara pliktig att till staden Karlstad utgöra omhandlade avgift samt förty undanröja den verkställda debiteringen.

Sedermera har bemälda Keiding i en den 4 april 1916 hit inkommen skrift yrkat undanrödjande av debiteringen jämväl i vad den avsåge år 1915 samt såsom stöd härför åberopat vad han uti förut anmärkta besvärsskriften anfört mot påförandet av utskylderna för år 1914.

Över besvären hava stadsfullmäktige i Karlstad efter Konungens Befallningshavandes förordnande varit hörda å sammanträde den 20 juni 1918, därvid stadsfullmäktige på förslag av stadens drätselkammare och efter det stadsfullmäktiges beredningsutskott i ärendet avgivit utlåtande, beslutat hemställa om besvärens ogillande och såsom skäl därför anfört huvudsakligen följande: I underdånig skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 december 1829 hade Rikets ständer, som funnit avgifterna för brandvaks- och eldsläckningsanstallternas underhåll vara av den beskaffenhet, att Kronans hus borde i dem deltaga, tillstyrkt, att städerna måtte berättigas, att för Kronans i dem befintliga fastigheter erhålla det bidrag till berörda kostnaders bestridande, som å desamma, efter fördelning av kostnaderna mellan samtlige egendomarne inom staden till den del därav, som icke av hoställshavare begagnades och varför dessa själva borde bestrida avgifterna, kunde finnas belöpa, samt jämväl beslutat, att de härtill erforderliga medel måtte anvisas att av anslaget under riksstatens åttonde huvudtitel för Kronans hus och

byggnader i landsorterna utgå. Kungl. Maj:t, som ansåg fråga endast kunna vara om avgifter för de publika hus i städerna, som av ovannämnda statsanslag underhölles, och att avgifter ej kunde beviljas för sådana hus, som av ålder Kronan tillhört, anbefalldes genom nådigt brev den 19 juni 1830 Kungl. Kammarkollegium att, beträffande de i senare tider för Kronans räkning egentligen till landshövdingeresidens inköpta privata hus och egendomar, låta undersöka och utreda, vad årliga kostnaderna till brandvakts- och eldsläckningsanstalter inom varje stad, där så beskaffat Kronans hus funnes, utgjorde i avseende på deltagande däri för samma hus. Sedan Kungl. Kammarkollegium verkställt den anbefallda utredningen, hemställde Kungl. Kammarkollegium, att dessa avgifter, vilka enligt rikets ständers beslut borde utgå av statsanslaget för underhållet av Kronans hus och byggnader i landsorterna, måtte i de årliga förslagen över landshövdingeresidenshusens underhållskostnad upptagas samt i sammanhang med det till Kungl. Maj:t för disposition av nämnda anslag i underdånighet avgivande generalsammandrag till beloppet årligen beslännas. Genom nådigt brev den 25 augusti 1837 fann Kungl. Maj:t gott lämna nådigt bifall till vad Kammarkollegium hemställt och föreslagit. Vidare hade Kungl. Maj:t genom nådigt brev den 26 september 1865 medgivit, att avgift till stadens brandkassa finge utgå för länsfängelsebyggnaden i Karlstad. Däremot hade Kungl. Maj:t enligt nådigt brev den 8 november 1872 funnit en av stadsfullmäktige gjord framställning om bidrag i kostnaderna för brandväsendet för Statens Järnvägars byggnader i Karlstad icke böra bifallas, delta på den grund, att Staten ägde och underhölle i Karlstad, liksom vid andra stationer, brandredskap i fullgott skick och av en proportionsvis större kraft än andra husägares redskap, samt att en järnvägsstation med kraftig eldsläckningsmateriel och övat manskap snarare torde böra anses såsom en tillökning i en orls förmåga att dämpa eldsvådor än som en anledning till ökade farhågor för dylika olyckor med därav följande behov av ökat brandredskap. Med stöd av det av Rikets Ständer gjorda uttalandet och i enlighet med vad Kungl. Maj:t medgivit för landshövdingeresidenset och länsfängelset hade avgift för brandväsendet även påförts Kungl. Värmlands regemente för dess byggnader i staden och hade någon klagan däremot under de föregående åren ej blivit framställd. Någon anmärkning mot vederbörande debiterings- och uppbördslängder hade icke blivit gjord, på sätt i 67 § Kungl. Förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 stadgades.

Ytterligare har Magistraten i Karlstad uti infortrat yttrande förklarat sig instämma i vad stadsfullmäktige i ärendet anfört.

Slutligen har Keiding fått möta med påminnelser i ärendet.

Vad handlingarna sålunda och i övrigt innehålla har Konungens Befallningshavande tagit i övervägande; och enär 67 § i Kungl. Förordningen om kommu-

nalstyrelse i stad den 21 mars 1862 icke äger tillämplighet å Kungl. Maj:t och Kronan samt vid sådant förhållande av stadsfullmäktige gjord invändning därom, att Kungl. Maj:t och Kronan icke i behörig ordning framställt anmärkning mot vederbörande taxeringslängder icke förtjänar avseende;

förty och då jämlikt 57 § i förberörda Kungl. förordning för sådan fastighet, för vilken bevillning ej erlägges, stadsutskylder ej skola påföras,

samt Kungl. Maj:t och Kronan icke är för ifrågavarande inom Karlstad uppförda byggnader underkastad bevillning;

alltså och emedan, såvitt visats, icke heller i lag eller annan allmän författning annat stadgande finnes, som kan medföra skyldighet för Kungl. Maj:t och Kronan att de fordrade avgifterna erlägga,

prövar Konungens Befallningshavande rättvist undanrödja klandrade debiteringsåtgärderna.

Klagan över detta utslag må föras hos Kungl. Maj:t i dess Finansdepartement genom besvär, som, vid talans förlust, skola ingivas sist före klockan tolv å tretionde dagen från delfäendet; dock att menighet, som klagar, äger tillgodonjuta femton dagars längre besvärstid. Vid besvären skall fogas behörigen styrkt bevis, vid vad tid klaganden fått del av utslaget. Det är klaganden tillåtet att, under iakttagande för övrigt av vederbörlig tid och ordning, på eget äventyr, insända besvären i betalt brev med allmänna posten.

Dag som ovan.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

GEORG SAMUELSON.

Resolution.

Översändes till magistraten i Karlstad för att vederbörande för kännedom tillställas.

Karlstad i landskansliet den 17 maj 1919.

På tjänstens vägnar:

ELIAS STENIUS.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktige
i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.*

§ 80.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom utslag den 31 december 1918 bifallit av Kungl. Arméförvaltningens Ombudsman anförda besvär i fråga om skyldighet för Kungl. Maj:t och Kronan att för Värmlands Regementes inom staden belägna byggnader erlägga avgifter till underhåll av stadens brandredskap, hade drätselkammaren i avgivet utlåtande föreslagit att stadsfullmäktige måtte besluta överklaga utslaget.

Med instämmande häri beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta att anföra besvär över Konungens Befallningshavandes ifrågavarande utslag ävensom lämna drätselkammaren i uppdrag att föra stadens talan i målet.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

**Drätselkammarens framställning angående anslag för reparation
av västra bron.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 19 maj 1919.*

§ 228.

Byggnadschefen anmälde, att enligt verkställda undersökningar västra bron vore skadad av röta till den grad, att dess reparation ej lämpligen kunde anstå till ett kommande år. Som emellertid en del av rötan vore dold under brons överbyggnad, vore det förenat med betydande svårigheter att nu exakt angiva något kostnadsbelopp för de erforderliga reparationerna. Byggnadschefen föreslog i anledning härav, att drätselkammaren skulle hos stadsfullmäktige begära ett anslag å 10,000 kronor att, så långt det försloge, användas till utförande av nödiga reparationer å bron.

Med bifall till denna framställning beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till kostnader för reparation av västra bron anvisa drätselkammaren ett förslagsanslag å 10,000 kronor att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.

§ 81.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren gjord framställning i fråga om reparation av Västra bron beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till kostnader för reparation av västra bron anvisa drätselkammaren ett förslagsanslag å 10,000 kronor att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Folkskolestyrelsens förslag till organisation inom Karlstad av de av 1918 års riksdag beslutade praktiska ungdomsskolorna.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Från de sårkilda kommitterade vilka innehava uppdraget att utarbeta förslag till organisation inom Karlstad av de av 1918 års riksdag beslutade praktiska ungdomsskolorna, har till folkskolestyrelsen inkommit följande skrivelse:

«Till Karlstads Folkskolestyrelse.

Genom beslut av 1918 års riksdag är bestämt, att kommunerna skola upprätta praktiska ungdomsskolor, i vilka den från folkskolan avgångna ungdomen skall vara skyldig att under två års tid deltaga. På grund härav upptog folkskolestyrelsen i sin utgiftsstat för år 1919 ett förslagsanslag för undervisning i sådana skolor av 10,000 kronor, om vars användande styrelsen sedan skulle till stadsfullmäktige inkomma med särskild framställning.

Folkskolestyrelsen har sedermera överlämnat åt särskilda kommitterade att på grundvalen av Kungl. Maj:ts under tiden utkomna stadga för fortsättningsskolan utarbeta fullständig organisationsplan jämte förslag till reglemente för Karlstads praktiska ungdomsskolor. Enligt stadgan skola reglementsförslag upprättas med ledning av blivande normalreglemente med därtill hörande läroplaner, som på förslag av skolöverstyrelsen skulle komma att av Kungl. Maj:t fastställas. Sådant normalreglemente har emellertid ännu icke utkommit, utan har i stället från skolöverstyrelsen upplysts, att det samma icke är att förvänta före nästa läsårs början, och att för sagda läsår de olika skoldistrikten må äga att själva provisoriskt organisera sina fortsättningsskolor och för desamma upprätta provisoriska reglementen. Kommitterade kunna därför nu endast framlägga några förslag till sådana provisoriska anordningar för läsåret 1919—1920.

Vid utarbetandet av dessa förslag hava kommitterade utgått därifrån, att de blivande fortsättningsskolornas i Karlstad uppgift, förutom den individuellt och samhälleligt karaktärsuppfostande, åtminstone för närvarande bör bliva dels att hos eleverna väcka inträse för bestämda levnadsyrken och giva dem råd vid val av levnadsyrke, dels att för lärlingsskolorna förbereda den ungdom, som sedan på grund av sitt yrkesval blir hänvisad dit; och hava kommitterade därvid ansett synnerligen önskvärt, att redan under läsåret 1919—1920 skolavdelningar inrättas, i vilka, jämte medborgarkunskap och allmänt karaktärsdanande kunskaper, även meddelas sådan undervisning i arbetskunskap med därmed förenat manuellt arbete, som kan vara ägnad att realisera något av denna uppgift.

I överensstämmelse härmed föreslå kommitterade följande skolavdelningar att försöksvis inrättas fr. o. m. början av läsåret 1919—1920

1 gossavdelning för handelsanställda (springpojkar),

1 gossavdelning med uppgift att intressera för träarbete och förbereda för snickerilärlingsskola,

1 gossavdelning med uppgift att intressera för metallarbete och förbereda för mekanisk lärlingsskola,

1 allmän gossavdelning,

1 flickavdelning för handelsanställda (springflickor),

1 flickavdelning med uppgift att intressera för sömnadsyrket och förbereda för sömnadslärlingsskola,

2 (ev. 3) flickavdelningar med uppgift att intressera för det husliga arbetet och förbereda för lärlingsskola med husligt arbete.

Vid undervisningen i arbetskunskap med därtill hörande arbetsövningar måste var och en av dessa skolavdelningar hållas åtskilda, vid undervisningen i övriga ämnen kunna de möjligen, om de ej bliva för stora, sammanslås.

Beträffande den sammanlagda undervisningstiden i de olika avdelningarna föreslå kommitterade, att densamma må komma att omfatta:

i gossavdelningen för handelsanställda	180	timmar
i » » blivande träarbetare	240	»
i » » blivande metallarbetare	240	»
i den allmänna gossavdelningen	180	»
i flickavdelningen för handelsanställda	270	»
i « » blivande sömmerskor	270	»
i varje flickavdelning för husligt arbete	270	»

Tidernas förläggning skall författningsenligt bestämmas av folkskolestyrelsen, och ämna kommitterade härom senare till styrelsen inlämna förslag.

Läroplaner, utvisande den föreslagna undervisningstidens fördelning på de olika läroämnena, äro utarbetade och skola efter gjord justering överlämnas till folkskolestyrelsen för att av densamma godkännas. Kommitterade vilja framhålla, att den föreslagna längre lärotiden för flickavdelningarna beror därpå, att kommitterade för samtliga dessa föreslagit — för somliga avdelningar längre, för andra kortare — kurser i matlagning och hushållsarbete, vilken undervisning kommitterade anse vara av särskild betydelse för de unga flickorna.

Frågan om lärarepersonal vid de föreslagna skolavdelningarna har erbjudit ganska stora svårigheter att lösa dels på grund av det nya i undervisningen, dels på grund därav, att ännu inga bestämmelser utkommit angående anställande av särskilda lärarekrafter vid ungdomsskolorna. Undervisningen skall enligt fortsättningsenskolestadgan fullgöras av lärare och lärarinnor, som härför erhållit av skolöverstyrelsen eller vederbörande statens folkskoleinspektör meddelad behörighet, och torde det väl till en början i huvudsak bliva folkskolans lärare och lärarinnor jämte vid folkskolan anställda handarbets- och skolkökslärarinnor, som komma att söka och erhålla dylik behörighet. Kommitterade hava därför tänkt sig och föreslå härmed, att lärare och lärarinnor som erhållit lagstadgad behörighet för undervisning i fortsättningsaskola, måtte t. v. anställas såsom timlärare med arvode bestämt för undervisningstimme. För undervisningen i husligt arbete föreslås tillsättande av en vik. skolkökslärarinna, som erhållit behörighet att undervisa i arbetskunskap.

För lärarepersonalens avlöning utgår följande statsbidrag:

för undervisning i arbetskunskap	3 kr. pr timme;
« « i teoretiska ämnen	kr. 2:50 för timme;
« « i hushållsgöromål	5 kr. för arbetadag om minst 4 timmar.
« « i slöjd	kr. 1:25 för undervisningstimme;

Kommitterade föreslå med hänsyn härtill följande ersättning för undervisningen:

för undervisning i arbetskunskap	4 kr. för undervisningstimme;
« « i övriga ämnen	3 kr. för undervisningstimme;
« vik. skolkökslärarinna	samma avlöning som för sådan lärarinna inom folkskolan.

Förutom den rent skolmässiga undervisningen böra i enlighet med anvisningarna i fort-ätningsskolestadgan även anordnas lättfattliga och för ungdomen lämpliga föredrag, avsedda att väcka deras intresse för någots visst levnadsyrke eller klarlägga någon viss samhällsfråga eller verka fostrande för deras karaktärsutveckling. Ävenledes böra anordningar vidtagas att i sammanhang med skolarbetet kunna meddela de unga hjälp och råd beträffande deras yrkesval. För båda dessa ändamål bör ett mindre förslagsanslag för läsåret ställas till skolstyrelsens förfogande, och föreslå kommitterade härtill 500 kronor.

En exakt sammanfattande beräkning av de utgifter, undervisningen i de föreslagna skolavdelningarna under den del av läsåret, staten omfattar, kan ej göras, då avdelningarnas storlek ej på förhand kan fullt säkert bestämmas och sammanläggning av två ej för stora avdelningar möjligen kan äga rum vid undervisningen i vissa ämnen. Men en sammanfattande beräkning av de för den föreslagna undervisningen nödiga maximiutgifter, som säkerligen icke behöva överskridas, kan göras sålunda:

Omkr. 700 undervisningstimmar i arbetskunskap à 4 kr.	2,800:—
» 850 » » i övriga ämnen à 3 kr.	2,550:—
En vik. skolkökslärarinna.....	1,650:—
Fristående föredrag och yrkesrådgivning.....	500:—
	<u>Summa kr. 7,500:—</u>

Till täckande av dessa utgifter erhållas följande statsbidrag:

för 700 undervisningstimmar i arbetskunskap à 3 kr.	2,100:—
» 850 » » i övriga ämnen à kr. 2: 50	2,125:—
» omkr. 100 undervisningsdagar i skolkök à 4 kr.	400:—
	<u>Summa kr. 4,625:—</u>

För täckande av utgifterna uppstår en brist att fylla av 2,875 kronor, som staden måste ikläda sig för de föreslagna skolavdelningarnas igångsättande. Det i innevarande års stat för denna undervisning upptagna anslaget av 10,000 kronor är sålunda, med frändrag av det å motsvarande inkomstsida beräknade statsbidraget av 2,000 kronor, fullt tillräckligt för bristens täckande. Att så stort belopp upptogs beror därpå, att man vid tiden för statens uppgörande ännu icke hade sig något bekant om storleken av statens bidrag till denna undervisning. Någon ny uttaxering för undervisningens igångsättande behöver alltså nu icke göras, utan vilja kommitterade endast föreslå, att det sålunda i staten redan upptagna anslaget ställes till folkskolestyrelsens disposition för anordnande av fortsatt undervisning under höstterminen 1919 på sådant sätt och i den omfattning, vi ovan föreslagit.

En vid skolornas anordning mycket kännbar svårighet är bristen på tillräckliga lokaler. För den teoretiska undervisningen kunna väl under nästa läsår — ehuru med stor svårighet — vissa folkskolesalar användas under sådana tider av dagen, då de ej äro upptagna för folkskolans bruk. Men för den praktiska undervisningen i hushållsarbete finns ej tillgänglig lokal. Kommitterade hava därför sett sig nödsakade vidtaga åtgärder till erhållande härav, och har stadsarkitekten uppgjort ett förslag till anordnandet av provisoriskt skolkök i vindsvåningen av Gamla folkskolan samt i samband därmed vaktmästarebostadens förflyttande till nedre botten i skolhuset. Detta förslag, som härmed bifogas, betingar en kostnad av 7,600 kronor.

Kommitterade få sålunda föreslå folkskolestyrelsen *dels att* hos stadsfullmäktige hemställa:

att för läsåret 1919—20 fortsatt undervisning i enlighet med föreskrifterna i Kungl. Maj:ts stadga av den 16 september 1918 måtte anordnas i följande skolavdelningar:

1 gossavdelning för handelsanställda med	180	timmar
1 » » blivande träarbetare	240	»
1 » » blivande metallarbetare	240	»
1 allmän gossavdelning	180	»
1 flickavdelning för handelsanställda	270	»
1 » » blivande sömmerskor	270	»
2 eller 3 flickavdelningar för husligt arbete vardera.....	270	»

och att det i folkskolestyrelsens stat för 1919 upptagna anslaget för undervisningen i fortsättningsskolorna av 10,000 kronor får av styrelsen disponeras för den föreslagna anordningen;

dels att av drätselkammaren begära ett förslagsanslag av 7,600 kronor för inrättande av ett provisoriskt skolkök i Gamla folkskolans vindsvåning samt i samband därmed iordningställandet av vaktmästarebostad å nedra botten.

Karlstad den 23 maj 1919.

Å kommitterades för de praktiska ungdomsskolornas vägnar:

VALDEMAR VENDEL.

Ordförande.

Folkskolestyrelsen, som beslutat att i allt tillstyrka de i skrivelsen framförda förslagen, får med anledning härav hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta:

att för läsåret 1919—1920 fortsatt undervisning i enlighet med föreskrifterna i Kungl Maj:ts stadga av den 16 september 1918 anordnas i följande skolvärdningar:

1 gossavdelning för handelsanställda med	180	timmar
1 » » blivande träarbetare	240	»
1 » » blivande metallarbetare	240	»
1 allmän gossavdelning	180	»
1 flickavdelning för handelsanställda	270	»
1 » » blivande sömmerskor	270	»
2 eller 3 flickavdelningar för husligt arbete vardera	270	»

att det i folkskolestyrelsens stat för 1919 upptagna förslagsanslaget för undervisningen i fortsättningsskolorna av 10,000 kronor får av styrelsen disponeras för den föreslagna anordningen.

samt att fullmäktiges beslut härom måtte fattas på fullmäktiges junisammanträde, för att skolornas organisation och statsbidrags rekvirerande för kommande läsår måtte kunna medhinnas.

Karlstad den 27 maj 1919.

På Folkskolestyrelsens vägnar:
AUG. BERGH.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 juni 1919.

§ 247.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av folkskolestyrelsen gjord framställning med förslag till organisationen inom Karlstad av de av 1918 års riksdag beslutade praktiska ungdomsskolorna.

Efter överläggning i ärendet beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med folkskolestyrelsens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktige
i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.*

§ 82.

Till stadsfullmäktige hade Folkskolestyrelsen inkommit med förslag till organisation inom Karlstad av de av 1918 års riksdag beslutade praktiska ungdomsskolorna, på sätt framginge av styrelsens skrivelse i ärendet den 27 maj 1919.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade utskottet nu att häröver avgiva yttrande; och beslöt Utskottet att med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anfört hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med Folkskolestyrelsens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Folkskolestyrelsens framställning angående iordningställande av ett provisoriskt skolkök i gamla folkskolans vindsvåning, m. m.

Till Karlstads Drätselkammare.

Från de särskilda kommitterade, vilka innehava uppdraget att utarbeta förslag till organisation inom Karlstad av de av 1918 års riksdag beslutade praktiska ungdomsskolorna, har till folkskolestyrelsen inkommit följande skrivelse:

«Till Karlstads Folkskolestyrelse:

En vid skolornas anordning mycket kunnbar svårighet är bristen på tillräckliga lokaler. För den teoretiska undervisningen kunna väl under nästa läsår — ehuru med stor svårighet — vissa folkskoleklasser användas under sådana tider av dagen, då de ej äro upptagna för folkskolans bruk. Men för den praktiska undervisningen i hushållsarbete finns ej tillgänglig lokal. Kommitterade hava därför sett sig nödsakade vidtaga åtgärder till erhållande härav, och har stadsarkitekten uppgjort ett förslag till anordnandet av provisoriskt skolkök i vindsvåningen av Gamla folkskolan samt i samband därmed vaktmästarebostadens förflyttande till nedre botten i skolhuset. D. tta förslag, som härmed bifogas, betingar en kostnad av 7,600 kronor.

Kommitterade få sålunda föreslå folkskolestyrelsen

dels att — — — — —

dels att av drätselkammaren begära ett förslagsanslag av 7,600 kronor för inrättande av ett provisoriskt skolkök i Gamla folkskolans vindsvåning samt i samband därmed iordningsställande av vaktmästarebostad å nedra botten.

Karlstad den 23 maj 1919.

Å Kommitterades för de praktiska ungdomsskolornas vägnar:

VALDEMAR VENDEL

Ordförande.»

Folkskolestyrelsen, som beslutat att i allt tillstyrka de i skrivelsen framförda förslagen, får härmed hos drätselkammaren anhålla om ett förslagsanslag av 7,600 kronor för att i enlighet med bilagda av stadsarkitekten uppgjorda förslag under sommarferierna iordningställa ett provisoriskt skolkök i Gamla folkskolans vindsvåning och i samband därmed inrätta vaktmästarebostaden å nedra botten i skolhuset.

Karlstad den 27 maj 1919.

Å Folkskolestyrelsens vägnar:

AUG. BERGH.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 juni 1919.

§ 248.

Folkskolestyrelsen hade i en till drätselkammaren ingiven framställning anhållit om ett förslagsanslag å 7,600 kronor för att i enlighet med ett framställningen bilagt, av stadsarkitekten uppgjort förslag i samband med organisationen av de praktiska ungdomsskolorna under sommarferierna iordningställa ett provisoriskt skolkök i gamla folkskolans vindsvåning och samtidigt inrätta vaktmästarebostad å nedra botten i skolhuset.

Drätselkammaren beslöt överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige och därvid hemställa,

att stadsfullmäktige ville för berörda ändamål anvisa folkskolestyrelsen ett

förslagsanslag av 7,600 kronor att i den mån, tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom upplåning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktige
i Karlstad beredningsutskott den 3 juni 1919.*

§ 83.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren med tillstyrkande överlämnat en av folkskolestyrelsen till drätselkammaren ingiven framställning om ett förslagsanslag å 7,600 kronor för att, i enlighet med ett av stadsarkitekten uppgjort förslag, i samband med organisationen av de praktiska ungdomsskolorna iordningsställa ett provisoriskt skolkök i Gamla folkskolans vindsvåning och samtidigt inrätta vaktmästarebostad å nedra botten i skolhuset.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade nu utskottet att häröver avgiva utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för iordningsställande av ett provisoriskt skolkök och inrättande av vaktmästarebostad i Gamla folkskolan anvisa folkskolestyrelsen ett förslagsanslag av 7,600 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Belysningsstyrelsens framställning angående godkännande av mellan staden och Dejefors Kraft- och Fabriksaktiebolag upprättat tilläggskontrakt om leverans av elektrisk kraft.

Till Stadsfullmäktige.

På grund av här nedan uppgivna orsaker har Belysningsstyrelsen sett sig nödsakad att med Dejefors Kraft- & Fabriksaktiebolag träffa nytt avtal om *fyllnadskraft* och vill Styrelsen nu förelägga stadsfullmäktige detsamma för godkännande i enlighet med närslutna bilaga (1).

Med Dejeforsbolaget har staden tills dato tvenne kraftkontrakt, nämligen dels det ursprungliga om 1,200 hästkrafter à 70 kr. pr hkr. och år och gällande till år 1956, dels sedan år 1917 ett tilläggskontrakt om 600 hästkrafter à 85 kr. pr hkr. och år och gällande tillsvidare med 6 månader ömsesidig uppsägningsrätt.

Styrelsen har under de senaste åren åtskilliga gånger förhandlat med Dejeforsbolaget om utökning av kraftkontraktet för en längre tid framåt. Bolaget har dock ej velat gå med på detta förslag för längre tid än 6 månader, enär bolaget enligt uppgift ville reservera kraftöverskottet för egen del.

Styrelsen har då nödgats antaga detta *tillfälliga* avtal men för att kunna möta eventuella överraskningar har styrelsen med stadsfullmäktiges medgivande flyttat ångmaskineriet till en mera lämplig plats, och kan styrelsen nu med detta maskineri leverera energi till förhållandevis skapligt pris.

Under hösten 1918 förhandlade Elektricitetsverket muntligen med Dejeforsbolaget om utökning av kraftbeloppet å det tillfälliga avtalet och av dessa förhandlingar bibringades styrelsen den åsikten, att denna utökning av kraftbeloppet skulle kunna ske, om staden på egen bekostnad framdroge en kraftledning till Edsvalla.

I brev av den 15/11 anhöll Elektricitetsverket om skriftligt ekännande av den muntliga överenskommelsen, rörande kraftledningen till Edsvalla. Något skriftligt svar på denna framställning har ej ännu lämnats och av sedermera förda muntliga förhandlingar har framgått, att avtal icke kunde träffas om utökning av kraftbeloppet på basis av det tillfälliga avtalets bestämmelser, däremot har Dejeforsbolaget i sin skrivelse av den 28/3 1919 (bilaga 2) meddelat, att staden kunde erhålla 2,000 hkr. omedelbart och under en tid av 10 à 15 år, om det gamla avtalet å 1,200 hkr. annullerades.

Detta anbud från Dejefors betyder en årlig ökning av 57,000 kr. enbart för det gamla avtalet om 1,200 hkr. och till år 1965, då detta avtal utgår, skulle staden hava förlorat drygt 3 millioner kronor. Anbudet förutsätter dessutom, att staden skulle bygga en kraftledning till Edsvalla. Vidare har bolaget meddelat, att ett snart svar önskades, enär bolaget hade för avsikt att placera kraften i det tillfälliga avtalet på annat håll, och skulle staden härigenom bliva försatt i en mycket obehaglig situation.

Styrelsen föraustaltade då en utredning om det antagliga kraftbehovet till vintern, och denna utredning visade då, att om vissa inskränkningar i distributionen gjordes, staden kunde reda sig med de 1,200 hästkrafterna i det gamla kontraktet plus ångcentralen, som då skulle komma att gå fullastad så gott som

hela vintern. Visserligen ansåg styrelsen läget mycket riskabelt dels på grund av den nödsakade inskränkningen i distributionen, dels på grund av ångcentralens kontinuerliga gång, men med hänsyn till förut nämnda merkostnad genom annullerandet av det gamla kontraktet så ansåg sig styrelsen ej kunna acceptera nämnda erbjudande från bolaget.

Fortsatta förhandlingar med bolaget har till sist lett till det resultatet, att bolaget önskade leverera kraft på det villkor, att det gamla avtalet bleve oförändradt, och efter åtskilliga kompromisser har man nu enats om det avtal, som här föreligger till stadsfullmäktiges godkännande.

Avtalet omfattar lägst 700 hkr. under 2 år från den 1 okt. och därefter lägst 300 hkr. under 3 år. Från stadens sida har fordrats, att kraftbeloppet skulle sänkas till 300 hkr. efter två år med hänsyn till stadens egna anläggningar vid Kohlsäter, vilka då skulle träda i funktion.

Kraftpriset utgör ju en avsevärd ökning i förhållande till det förutvarande, men styrelsen har ansett, att man icke för denna ökning på en relativt kort tid bör äventyra driften genom att helt lita till ångcentralen.

I samband med detta abonnemang har styrelsen med Kohlsäters a.-b. träffat sådana anstalter, att denna anläggning ej behövde iordningställas till hösten 1920 såsom förut varit avsikten och skulle möjligen härmed kunna vinna den fördelen, att inköp av material kan lämpas med hänsyn till konjunkturerna, m. a. o. man kan bättre anpassa sig efter marknadsläget.

I anslutning till det anförda får styrelsen anhålla, att stadsfullmäktige måtte godkänna det föreliggande kontraktet och bemyndiga styrelsen att underteckna detsamma.

För belyningsstyrelsen:

KARL. AD. FALK.

J. Thalén.

Tilläggskontrakt över kraftleverans emellan Karlstads stad och Dejefors kraft- och fabriksaktiebolag.

Kontrakt.

Emellan Dejefors kraft- och fabriksaktiebolag, här nedan benämnt leverantören, å ena sidan, samt Karlstad stad, här nedan kallad abonenten, å andra sidan, är följande överenskommelse träffad.

§ 1.

Leverantören förbinder sig, att på de villkor, som i detta kontrakt bestämmas, från och med den $\frac{1}{10}$ 1919 till abonnenten leverera, utöver de 1,200 hkr., som leverantören enligt kontrakt, av den $\frac{20}{3}$ 1905 nu tillhandahåller abonnenten, dels ytterligare 800 hkr. under tiden $\frac{1}{10}$ 1919— $\frac{1}{10}$ 1921, dels 400 hkr. under tiden $\frac{1}{10}$ 1921— $\frac{1}{10}$ 1924.

§ 2.

För uppmätning av abonnentens förbrukning användes följande mätare:

1) En kilowattmemetare försedd med subtraktionsur, vilken inställes så att den registrerar det antal kilovattimmar, som förbrukas utöver 1,200 hkr.

2) En kilowattmemetare försedd med subtraktionsur, vilken inställes så att den registrerar de kwt., som förbrukas över 1,900 hkr. respektive 1,500 hkr.

3) En kilowattmemetare med maximalvisare, som anger högsta medelbelastningen pr kvartettimme och sålunda visar, om maximum 2,000 resp. 1,600 hkr. överskrides. Den under året totalt uttagna effekten skall anses vara medeltalet av de fyra högsta avläsningarna under året.

Leverantören äger rätt att uppsätta och inställa automatisk frånslagningsanordning i Karlstads Elektriska Primärstation för att förhindra att abonnenten uttager högre effekt än maximeffekten, 3,000 resp. 1,600 hkr.

§ 3.

För 700 av ovanstående 800 hkr., som avse tiden $\frac{1}{10}$ 1919— $\frac{1}{10}$ 1921, betalar abonnenten dels en årlig grundavgift av 77,000 kr., beräknad efter 110 kr. pr hkr. och år, och dels en förbrukningsavgift av 1 öre pr kwt. för de kwt. som förbrukas över 1,300 hkr. För återstående 100 hkr. av ovan angivna 800 hkr. betalar abonnenten en förbrukningsavgift av 10 öre pr kwt., men ej någon grundavgift.

För 300 av ovanstående 400 hkr., som avse tiden $\frac{1}{10}$ 1921— $\frac{1}{10}$ 1924, betalar abonnenten dels en grundavgift av 33,000 kronor pr år beräknad efter 110 kronor pr hkr. och år, och dels en förbrukningsavgift av 1 öre per kwt. för de kwt. som förbrukas utöver 1,200 hkr. För återstående 100 hkr. av ovan angivna 400 hkr. en förbrukningsavgift av 10 öre pr kwt., men ej någon grundavgift.

§ 4.

För tillfälliga avbrott i strömleveransen gälla samma bestämmelser, som i § 7 i kontraktet av den $\frac{20}{3}$ 1905.

Om den under året uttagna effekten uppmätt med maximalmätaren som i § 1 säges, ofrivilligt eller trots leverantörens förbud, överstiger 2,000 hkr. resp. 1,600 hkr. är abonnenten skyldig att betala *dels* 10 öre pr kwf., som i § 3 säges och *dels* en grundavgift av 110 kronor pr hkr. och år för de hkr., som uttagas över 2,000 hkr. resp. 1,600 hkr.

§ 5.

Om leverantören under någon tid ej kan tillhandahålla abonnenten de 800 respektive 400 hkr., som leverantören enligt § 1 i detta kontrakt skall leverera till abonnenten, har leverantören, för så vitt va tenmängden vid Dejefors nedgår till under 60 sek. kbm. rätt att under denna tid inställa automatiska frånslagningsanordningen i Karlstads Elektriska Primärstation på 1,200 hkr., mot att leverantören lämnar abonnenten en ersättning av en åttatusendel av minimiavgiften 77,000 kronor för varje sammanräknad timme, som leverantören ej kan tillhandahålla ifrågavarande 800 resp. 400 hkr.

Kan leverantören under någon tid ej tillhandahålla hela men dock en del av respektive effektbelopp enligt detta kontrakt, inställes förut omnämnda frånslagningsanordning på det effektbelopp, som motsvarar 1,200 hkr. plus de hkr. som leverantören kan lämna, och beräknas då ersättning enligt ovanstående beräkningsgrunder för den del av effektbeloppet, som leverantören ej kunnat lämna.

§ 6.

Tekniska bestämmelser, betalningsterminer och tiderna för kraftens tillhandahållande skola vara lika som i kontraktet av den ²⁰/₃ 1905.

§ 7.

Tvister med anledning av detta tilläggskontrakt samt tvister rörande däri omförmälda och därav härflytande rättsförhållanden med vad därmed äger samband, skola slitas genom skiljorän, tillsatta enligt lag.

§ 8.

Detta tilläggskontrakt som träder i kraft den 1 oktober 1919 gäller till och med den 1 oktober 1924, och därefter tillsvidare för leverans av 400 hkr. med sex månaders ömsesidig uppsägningstid.

Härav äro tvänne exemplar upprättade, underskrivna och växlade.

Med detta kontrakts undertecknande upphöra giltigheten av tilläggskontrakten av den 7 maj 1913 genast och av den 22 maj 1917 den 1 oktober 1919.

Karlstad och Dejefors bruk den 23 maj 1919.

Förestående kontrakt antages under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande, varom beslut dock skall vara fattat senast den 19 juni 1919.

För Karlstads Belysningsstyrelse:

Fabrikör K. A. Falks egenhändiga namnteckning bevitnas av:

Disponent D. Fieldings egenhändiga namnteckning bevitnas av:

Avskrift.

Aktiebolaget Mölnbacka—Trysil.

Forshaga den 28/6 1919.

Styrelsen för Karlstads Elektricitetsverk, Karlstad.

I anslutning till förda underhandlingar med Eder Ingeniör Thalén bedja vi härmed få bekräfta att vi äro villiga att leverera Eder elektrisk energi på följande villkor:

- 1) Det gamla kontraktet och tilläggskontraktet å 600 hkr. slopas.
- 2) Elektricitetsverket bygger kraftledning Edsvalla—Karlstad, som anslutes till Edsvalla transformatorstation.
- 3) Nytt kontrakt upprättas för t. ex. 10 å 15 år å ett minimihästkraftbelopp av t. ex. 1,500 hkr. med rätt för Eder att uttaga upp till 40 % däröver samt att successivt med 200 hkr. pr år öka minimum till 2,000 hkr.
- 4) Priset är 85 kr. pr hkr. och år plus 1 öre pr kwt. för hela förbrukningen.
- 5) Den förbrukade effekten och energien uppmättes med kilowattmätare med maximalvisare, som avläses 2 gånger i varje månad, d. v. s. 24 avläsningar per år. Den förbrukade effekten skall anses vara medeltalet av de 6 högsta avläsningarna under året.

Avgiften för minimihästkraftantalet erlägges kvartalsvis i förskott, och under påföljande januari månad erlägges avgiften för det antal hkr., som uttagits över minimihästkraftbeloppet.

Vi bedja Eder snarast lämna oss ett bestämt svar, då vi, i den händelse

överenskommelse med Eder ej kan träffas, ämna placera den kraft vi nu leverera Eder över 1,200 hkr. på annat håll.

Högaktningsfullt
AKTIEBOLAGET MÖLNBACKA—TRYSIL.
D. Fielding.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 juni 1919.

§ 249.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en del av belyningsstyrelsen gjord framställning om bemyndigande för styrelsen att med Dejefors Kraft- och Fabriksaktiebolag avsluta nytt avtal om fyllnadskraft i enlighet med ett framställningen vidfogat kontraktsförslag.

Efter granskning av handlingarna och överläggning i ärendet beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med godkännande av det föreliggande kontraktsförslaget, bemyndiga belyningsstyrelsen att å stadens vägnar underteckna det samma.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

19 Juni.

N:o 10.

Gasverkets årsberättelse för år 1918.

Utdrag ur protokoll, hållet hos Karlstads Belysningsstyrelse den 9 maj 1919.

§ 6.

Gasverkets årsberättelse får år 1918 föredrags och godkändes samt skulle överlämnas till Stadsfullmäktige med begäran att densamma måtte befordras till trycket.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Till Belysningsstyrelsen.

Jämligt gällande instruktion får jag härmed äran överlämna följande

Berättelse

över

Karlstads Gasverks verksamhet år 1918.

Gastillverkning och förbrukning.

Enligt stationsmätaren har årets gastillverkning varit 626,750 kbm. mot 650,125 kbm. under år 1917 utvisande alltså en minskning med 23,375 kbm. eller 3,6 %.

Gasbehållning i klockorna från 1917.....	2,810 kbm.
Gastillverkning år 1918	626,750
	<hr/>
Summa	629,560 kbm.

Gasbehållning i klockorna till 1919.. 1,770 kbm.
 Gasförbrukning 1918 alltså 627,790 kbm.

Då gasförbrukningen 1917 utgjorde 648,885 kbm. har alltså förbrukningen minskats med 21,095 kbm., eller 3,26 %.

Den förbrukade gasen fördelar sig sålunda:

för allmänna belysningen (gatu)	73,054 kbm. =	11,64 %
» enskilda förbrukningen	465,142 » =	74,06 »
» gasverkets eget behov	23,898 » =	3,80 »
» missvisning och läckage	65,696 » =	10,47 »
Summa	627,790 kbm. =	100, %

Största gasförbrukningen pr dygn ägde rum $^{11}/_1$ med 2,820 kbm. eller 0,45 % av årsförbrukningen och minsta gasförbrukningen den $^{18}/_7$ med 1,025 kbm. eller 0,16 % av årsförbrukningen.

Gasförbrukning pr innevånare, $^{31}/_{13}$ 1918 mantalsskrivna (18,820), har varit 33,4 kbm. mot 34,3 kbm. år 1917.

I förhållande till år 1917 har förbrukningen ökat eller minskats enligt följande:

Allmänna belysningen	— 11,131 kbm. =	— 13,2 %
Enskilda förbrukningen	+ 5,473 » =	+ 1,2 »
Gasverkets egen förbrukning	+ 3,898 » =	+ 19,4 »
Läckaget	— 19,335 » =	— 22,7 »

De genom kungl. förordningen av 13 mars 1917 påbjudna bestämmelserna om inskränkning i gasförsäljningen (se Gasverkets årsberättelse 1917) ägde oförändrade tillämpning under årets första kvartal. Fr. o. m. 1 april blevo restriktionerna enligt medgivande av Stadens Industrikommission lindrade enligt följande bestämmelser:

1:o) Förbrukare, som varit abonnent under 1916, äger rätt tillsvidare till gällande pris erhålla lika stor gaskvantitet per månad, som under 1916.

2:o) Nyttillträdande och äldre förbrukare, vilkas gasförbrukning under år 1916 ej uppgick till i nedanstående tabell angivna minimikvantiteter äga rätt till gällande pris erhålla dessa:

för hushåll av 1 persons storlek	15 kbm./månad eller	500 l./dygn
» » » 2 personers »	25 » » »	700 »
» » » 3 » »	27 » » »	900 »
» » » 4 » »	30 » » »	1 kbm./dygn
» » » 5 » »	33 » » »	1,1 »
» » » 6 » »	36 » » »	1,2 »
» » » 7 » »	39 » » »	1,3 »
» » » 8 » »	42 » » »	1,4 »
» » » 9 » »	35 » » »	1,5 »

samt för hushåll av större antal personers storlek ett tillägg av 1,3 kbm. per månad eller 50 liter per dygn för varje person

Förbrukning utöver enligt ovan tilldelad ranson skall betalas med 60 öre per kbm.

Dessa bestämmelser tillämpades för 2:dra och 3:dje kvartalen. Därefter blevo restriktionerna helt upphävda och är gasförbrukningen nu fri och oinskränt.

Kol och vedförbrukning m. m.

Den under år 1917 påbörjade vedgastillverkningen har under år 1918 utvidgats så att gasverket under 1:sta halvåret tillverkat gasen av c:a 80 % ved + 20 % kol. Några inköp av kol har icke gjorts under året.

Kolredovisning:

Lager av gaskol 1/1 1918:

Westfaliska Fettnusskol	61 ton	
New Pelton	260 »	
Old Pelton (å centralförrådet)	650 »	971 ton

Kolförbrukning för gasberedning:

Westfaliska Fettnusskol	61 ton	
New Pelton	250 »	
Old Pelton	271 »	592 ton

Lager av gaskol 1/1 1919:

Old Pelton	379 »	
		971 ton

Vedredovisning:

Lager av ved 1/1 1918:

Kastved	222,5 m ³	
Flisved	532, »	754,5 m ³

Inköpt under året:

Kastved	5,405, »	
		6,159,5 m ³

Vedförbrukning för gasberedningen:

Kastved	3,954 m ³	
Flisved	532 »	4,486 m ³

Försäld ved 113,5 »

Lager av ved 1/1 1919:	1,560 »	
		6159,5 m ³

Sammanlagda vikten av under året till förgasning använda veden har varit 1,381,8 ton. Då kolförbrukningen varit 592 ton, har alltså gasutbytet pr ton förgasad råvara (kol och ved i medeltal varit 317,5 m³ pr ton.

Tillverkningen består av s. k. blandningstjära (kol och trä) med en vattenhalt av c:a 50 0/0. Nettotjärtillverkningen är alltså endast 273 fat à 1,9 hl. = 518 hl. motsvarande 0,26 hl. pr förgasad ton råvara.

Samma är förhållandet med lagret $\frac{1}{1}$ 1919, som endast motsvarar c:a 245 hl. tjära.

I jämförelse med föregående år ställer sig tjärutbytet sålunda pr ton förgasad råvara:

1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918
0,27	0,31	0,31	0,30	0,30	0,30	0,29	0,30	0,26

Pris å gas och biprodukter.

Gaspriset: Fr. o. m. $\frac{1}{1}$ 1918 infördes enhetspris å gasen så att priset på all restriktionsfri gas var 25 öre pr kbm. Överförbrukningspriset var 60 öre pr kbm.

	Okrossad	Grovkrossad	Finkrossad
Kokspriset pr hl.: $\frac{1}{1}$ — $\frac{23}{1}$	6: 50	7: —	7: 50
$\frac{24}{1}$ — $\frac{31}{12}$	8: —	8: 50	9: —

I början av året då ingående mängden trätjära och vatten var relativt liten, erhöles 1 kr. pr kg. = c:a 200 kr. pr fat. Sedermera fastställdes av Industri kommissionen ett pris av 85 öre pr kg. vid en vattenhalt av högst 5 0/0 och med rabatt motsvarande den vattenhalt, som överskred 5 0/0.

Gasens kostnad.

I. Tillverkningen:

1. Personalkostnader:

Ingeniör och gasmästare (inkl. dyrtidstilllägg)	7,524: 16		
Tantieme till d:o.....	1,466: 13	8,990: 29	
Pension		866: 66	
Hyresersättning		400: —	10,256: 95

2. Underhåll:

Fastigheter	3,287: 51		
Driftapparater	6,081: 26		
Inventarier	1,048: 05		10,416. 82

3. Driftsmateriel:

Gaskol (592 ton)	37,908: 06		
Ved (4,486 m ³)	74,678: —		
Träkol för underfyrning.....	2,656: 50		
Elektr. kraft.....	884: 26		

Vatten ..	934: 63	
Smörjolja ..	435: 05	
Trassel och putsmedel ..	251: 25	
Myrnalm ..	1,213: 76	
Sprit ..	350: 32	
Övriga ..	367: 22	119,679: 05

4. *Speciella utgifter:*

Retorteldare (14.913: 24 + 692: 84) ..	15,606: 08	
Maskinskötsel ..	2,068: 15	
Reningskistornas skötsel ..	2,475: 83	20,150: 06

5. *Allmänna utgifter:*

Skatter ..	1,549: 51	
Försäkringsavgifter ..	2,193: 03	
Uppvärmning ..	607: 09	
Lyse (elektr.) ..	399: 07	
Renhållning ..	1,005: 78	
Medicin m. m. ..	28: 32	5,782: 80

6. *Ränta å verkets värde (byggnader m. m.)* .. 7,234: 68

7. *Amortering å dito enligt fastställt plan (byggnader, driftapparater och gasklockor)* .. 6,897: 66

Kronor 180,418: 02

Om härifrån drages nettovärdet av under året erhållna biprodukter, nämligen för

Koks (38,105: 70 — 2,593: 20) ..	34,512: 59	
Tjära (52,884: 30 — 21,608: 70) ..	31,275: 60	
Förbrukad reningsmassa ..	5,405: 63	71,193: 82

erhålls omkostnaderna för gastillverkningen .. Kr. 109,224: 20

eller alltså $\frac{10923430}{627750} = 17,4$ öre pr kbm.

Tillägges härtill kostnaderna för

II. *Distributionen:*

1. <i>Personalkostnader</i> ..	6,626: 01	
2. <i>Underhåll:</i>		
Rörsnät m. m. ..	2,690: 97	
Gasmätare ..	1,479: 07	4,170: 04
3. <i>Omkostnader för allm. lyshållningen:</i>		
Lyktskötare ..	2,779: 75	

Fjärrtändarnes skötsel	965: 03	
Ersättning till elektricitetsverket	520: —	
Gatulyktors underhåll	1,476: 79	
Brännare, glas och glödnät	419: 47	6,161: 04
4. Utställning och propaganda		43: 70
5. Allmänna och oförutsedda utgifter, samt restititioner:		
Hyror	1,131: 75	
Kontorsutensilier	549: 13	
Annonser och tryck	1,246: 72	
Förrådskostnader	2,216: 09	
Mätareavläsning m. m.	3,124: 08	
Diverse övriga	3,070: 57	
Oförutsedda utgifter	35: 29	
Restititioner	617: 66	11,991: 28
6. Räkna å värdet av rörnät, lyktor, gasmätare .		8,170: 76
7. Amortering å dito enl. plan		9,394: 45
		<u>46,557: 28</u>
Summa kostnad för tillverkning och distribution Kr.		155,781: 48

Då har alltså självkostnaden för den försålda gasen varit:

$$\frac{15500091}{538196} = 28,9 \text{ öre pr kbm.}$$

Medelförsäljningspriset inklusive inkomster för gatubelysningen har varit

$$\frac{15578148}{538196} = 28,8 \text{ öre.}$$

Gatubelysningen.

Gasförbrukningen härför beräknas till 73,054 kbm. eller omkring 30 % mindre än som före kriget varit normalt, detta beroende på den inskränkning i gatubelysningen, som ägt rum i enlighet med de påbjudna »gasrestriktionerna».

Antalet installerade gatulyktor vid årets slut var:

Aftonlyktor	188 st.	(därav 4 dubbla)
Nattlyktor	173 »	» 7 »
Hamulyktor	13 »	» 7 »

Bränntiden pr lykta har varit:

För aftonlyktor	196 timmar
» nattlyktor	2,870 ¹ / ₂ »
» hamulyktor	1,700 »

Glödnät: För gatulykterna hava använts 959 st. glödnät motsvarande 24 st. pr lyktbrännare och år.

Glas: Av Jenaglas hava åtgått 428 st, utgörande 1 st. pr lyktbrännare och år.

Nyanläggningar och avskrivningar.

Vid 1917 års slut var Gasverkets bokförda värde följande:

Byggnader	38,473: 17	
Driftapparater	39,182: 99	
Gasklockor	80,033: 83	
Huvudrörnätet ..	119,207: 63	
Servisledning	14,235: 25	
Gatulyktor	16,979: 20	
Gasmätare	34,231: 14	342,343: 21

Under 1918 hava tillkommit:

<i>Byggnader:</i> En vändskiva förut bokförd bland inventarier har överförs till byggnader med ett värde av		50: —
<i>Driftapparater:</i> En vacuumeter, förut bokförd bland inventarier, har uppsatts i ugnarna		19: —
<i>Huvudledningar:</i> Till gasledning för tomterna 1d, 1e och 1f i kv. Udden har genom Stadsfullmäktiges beslut av ¹⁷ / ₁₀ 1918 anslagits Kr. 1,600: —. Härå har arbete under året utförts för	952: 88	
Till gasledning i Grevgatan, mellan Elvgatan och mitten av kv. Laxen har Stadsfullmäktige ¹⁷ / ₁₀ 1918 anslagit Kr. 750: —. Arbete härå har under året utförts för en kostnad av	532: 68	1,485: 56
För båda dessa ledningsarbeten återstår vid nyåret betalning för en del kompletteringsarbeten för gatornas lagning efter grävningensarbetet		
<i>Servisledningar</i> hava utförts för en kostnad av		985: 90
Förslagsanslag finnes härtill i staten upptaget med Kr. 1,500: —.		
<i>Nya gatulyktor</i> hava uppsatts vid Herrhagsplanteringen enligt Stadsfullmäktiges beslut av ²⁰ / ₆ 1918, dragande en kostnad av (anslaget Kr. 500: —)		752: 26
	Kr.	345,635: 93

Avskrivningar enligt fastställd plan har ägt rum med följande belopp:

å byggnader	1,019: 98
• driftapparater	3,270: 51
• gasklockor	2,607: 17
• huvudrörnätet	2,904: 91

• servisledninga	830: 61	
• gatulyktor	2,578: 13	
• gasmätare	3,080: 80	16,292: 11

Bokförda värdet ³¹/₁₂ 1918 alltså Kr. 329,343: 82

Fördelade sig sålunda:

Byggnader	37,503: 19	
Driftapparater	35,931: 48	
Gasklockor	77,426: 66	
Huvudrörnätet	117,788: 28	
Servisledninga	14,390: 54	
Gatulyktor	15,153: 33	
Gasmätare	31,150: 34	329,343: 82

Karlstad den 15 april 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Sammanställning av tekniska

	1909	1910	1911
Gastillverkning i kbm.	566,468	560,600	577,612
ökning.....	+ 1,95 %	—	+ 3,03 %
minskning.....	—	— 1,04 %	—
Gasförbrukning i kbm.			
för gatubelysning	101,331	105,341	108,892
» enskild lysgas	198,580	156,960	132,158
» enskild kok- och kraftgas	186,374	220,277	268,942
» gasverkets eget behov	20,000	20,000	20,000
» läckage och missvisning	58,628	58,526	47,145
Summa förbrukning	564,913	561,104	577,137
Gasförbrukning pr innev. kbm.	33,7	32,6	32,5
Största dygnsförbrukning »	3,155	2,940	3,105
Minsta » »	565	392	580
Gasutbyte pr 1,000 kg. råvara	394	302	305
Koksutbyte pr ton kol, hl. (från ugnarna över bliven)	11,2	12,0	12,0
Tjärutbyte pr ton kol, hl.	0,30	0,31	0,31
Kolpris (inlagda i kolförrådet)	16: 30	17: 97	16: 40
Gaspris: lysgas	20 öre	20 öre	20 öre
» kok- och kraftgas	12 »	12 »	12 »
Utestående gasmätare	1,293	1,302	1,420
Därav automatmätare	50	106	242
Antal gatulyktor	355	362	375

resultat under åren 1909—1918.

1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918
644,470	708,165	743,935	752,410	799,645	650,125	626,750
+ 11,57 %	+ 9,86 %	+ 5,05 %	+ 1,14 %	+ 6,26 %	—	—
—	—	—	—	—	— 18,7 %	— 3,6 %
103,892	107,387	97,598	86,807	94,372	84,185	73,054
122,142	104,952	80,355	68,850	47,367	27,290	465,142
346,484	413,553	461,365	504,463	581,144	432,370	23,898
20,000	20,000	20,000	20,000	22,000	20,000	23,898
51,639	61,838	85,027	72,970	54,852	85,031	65,696
644,195	707,730	744,445	753,090	799,735	648,885	627,790
35,9	38,3	38,0	40,2	42,5	34,3	33,4
3,030	3,970	3,350	3,260	3,470	3,140	2,820
740	765	830	1,035	1,115	830	1,025
301	306	314	305	399	320	317,5
13,4	13,1	13	12,1	11,9	12,3	9,3
0,80	0,80	0,80	0,80	0,29	0,30	0,26
18: 19	22: 86	24: 09	49: 50	65: 41	—	—
20 öre	20 öre	20 öre	23 öre	23 öre	23 öre	25 öre
12 »	12 »	12 »	15 »	15 »	18 »	25 »
1,618	1,721	1,732	1,788	2,057	1,997	2,007
327	430	509	562	622	674	—
382	392	394	394	372	372	374

Karlstads gasverk.

Statavräkning.

Utbetalningar	Pag.	Beräknade	Verkliga	Över		Under	
				beräknade			
Utgifter:							
Räntor	109	16,500	—	13,448 95	—	—	3,051 03
Amortering enligt plan	113	17,000	—	16,292 11	—	—	707 89
Personalkostnader	121	9,150	—	12,680 87	3,530 87	—	—
Underhåll	125	12,700	—	16,291 76	3,591 76	—	—
Förbrukningsartiklar	129	133,960	—	104,931 90	—	—	29,028 10
Driftkostnader	133	21,160	—	45,279 71	24,119 71	—	—
Allmänna utgifter	137	11,315	—	16,479 24	5,164 24	—	—
Oförutsedda utgifter	153	1,000	—	35 29	—	—	964 72
Tillsyn av ledningar		500	—	—	—	—	500 —
Apparatutställning	149	200	—	43 70	—	—	156 30
Arbete mot ersättning	117	2,000	—	5,460 28	3,460 28	—	—
Restitutioner	141	—	—	617 66	617 66	—	—
Dyrtidstillägg	145	—	—	10,221 56	10,221 56	—	—
Kapitalökningar:							
Driftapparater	89	—	—	385 —	385 —	—	—
Inventarier	93	300	—	189 —	—	—	111 —
Anläggningar	97	3,850	—	3,023 12	—	—	826 88
Stadskassan	101	—	—	22,940 41	22,940 41	—	—
Kronor				229,635	268,320 55	74,031 49	35,345 94
Inbetalningar:							
Inkomster:							
Arbete mot ersättning	118	2,000	—	7,349 64	5,349 64	—	—
Gasförbrukning	170	143,485	—	154,390 65	10,903 65	—	—
Koks	158	50,000	—	47,807 39	—	—	2,192 61
Tjära	162	30,000	—	52,004 82	22,004 82	—	—
Träkol	166	—	—	967 —	967 —	—	—
Reningsmassa	174	—	—	5,405 63	5,405 63	—	—
Inventarier	94	300	—	350 —	50 —	—	—
Anläggningar		3,850	—	—	—	—	3,850 —
Diverse debitorer	180	—	—	45 42	45 42	—	—
Kronor				229,635	268,320 55	41,728 16	6,042 61

Balansräkning.

	Vid årets		Ökning	Minskning				
	början	slut						
Tillgångar:								
Fastigheter	118,507	—	114,929	85	—	3,577	15	
Driftapparater	73,414	18	67,081	82	—	6,332	31	
Inventariersedlar	3,508	53	2,821	88	—	686	70	
Anläggningar	150,422	08	147,332	15	—	3,089	93	
Biprodukter	34,412	50	18,682	50	—	15,730	—	
Förbrukningsartiklar	64,902	55	51,947	22	—	13,555	33	
Fordringar	35,198	59	40,022	99	4,824	41	—	
Summa tillgångar	480,365	37	442,218	36	4,824	41	42,971	42
Skulder:								
Diverse kreditorer	4,371	76	3,087	45	—	1,284	31	
Stadskassan	475,993	61	439,130	91	—	36,862	70	
Summa skulder	480,365	37	442,218	36	—	—	38,147	01

Förlust och vinsträkningen.

Utgifter:

Räntor	13,448: 95
Amortering enligt plan ..	16,292: 11
Personalkostnader	16,882: 96
Underhåll	16,063: 65
Driftkostnader	169,715: 26
Allmänna utgifter	17,121: 15
Restitutioner, propaganda och diverse	696: 64
Avskrivningar	528: 03
	<u>250,748: 74</u>

Belopp att gottskrivas:

Drätselverket	2,369: 82
	<u>Kronor 253,118: 56</u>

Karlstad i Mars 1919.

Inkomster:

Arbete mot ersättning ...	1,721: 93
Biprodukter	96,395: 72
Gasförbrukningen	155,000: 91

Kronor 253,118: 56

THURE BYTTNER.

Förklaringar till avvikelserna från staten.

Räntor.

Minskningen i beräknade utgifter bero därpå att Verket har haft inkomst av räntor å leverade medel, som delvis motvägt utgifterna.

Personalkostnader.

Vatten- och avloppsverkets överflyttning fr. o. m. 2:a kvartalet till stadskassan har gjort, att de för dessa verk beräknade avlöningarna för de tre sista kvartalen i stället utgått från gas- och elektricitetsverken.

Underhåll.

Stegrade materialpriser och arbetslöner hava förorsakat överskridandet av i staten beräknade kostnader.

Driftkostnader.

Överskridandet av de i staten beräknade utgifterna härledes till största delen av rabatter, som Verket på grund av Industrikommissionens föreskrift måst utbetala, emedan den försålda tjäran innehållit för hög vattenhalt. Uppväges för övrigt av inkomsten på tjäran.

Allmänna utgifter.

Kostnaderna hava blivit större än beräknade på grund av stegrade arbetslöner, ökade lokalhyror och uppvärmningskostnader.

Dyrtidstillägg.

Dyrtidstilläggen beräknades icke bland utgifterna vid statens uppgörande, enär stadskassan under föregående år bestred desamma,

Koksen.

Inkomsterna hava underskridit de beräknade, beroende på att vedförgasning i stor utsträckning förekommit, och koksutbytet till följd därav blivit mindre, än det beräknade.

Karlstads-Tidningens Aktiebolags tryckeri
Karlstad 1919.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

28 Juni.

N:o 11.

Lönenämndens framställning angående kristidstillägg åt stadens befattningshavare och pensionärer för innevarande års tredje kvartal.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 30 maj 1919.*

§ 26.

Sedan stadsfullmäktige den 20 februari 1919 beslutat tillerkänna *dels* samtliga de stadens nuvarande befattningshavare och pensionärer, som avsåges i de av fullmäktige den 20 juni 1918 fattade, under §§ 146, 147, 148 och 150 antecknade beslut angående kristidstillägg och vilka på grund av dessa beslut eller senare, desamma kompletterande bestämmelser åtnjutit dylika förmåner för sista halvåret 1918 eller del därav, därav *dels* stadens under kollektivavtal anställde arbetare kristidsförmåner för år 1919 att i enlighet med i beslutet angivna grunder utgå tills vidare intill dess annan reglering kunde bli fastställd, samt stadsfullmäktige till bestridande av den av detta beslut föranledda kostnad anvisat anslag för årets första sex månader, så hade lönenämnden nu att till prövning upptaga frågan, huruvida dylika kristidsförmåner fortfarande voro av nöden och i sådant fall efter vilka grunder desamma från den 1 nästa juli borde utgå.

Beträffande de under kollektivavtal anställde arbetarna vore att märka, att dessa uppsagt sitt avtal till upphörande den 1 instundande juli, och att i det förslag till nytt avtal, som från arbetarnas sida framlagts, upptagits sådana lönesatser, att krav på kristidsförmåner ej ansetts böra komma i fråga.

I avseende å övriga löntagares och pensionärers känning av kristiden hade, sedan lönenämnden avgav sitt förra yttrande i detta ärende, ingen väsentlig förändring inträffat; indextalet för levnadskostnadsstegringen hade ej minskats mera än från 167 till 165. Någon anledning till inskränkning av kristidsförmånerna föreläge sålunda icke. Beträffande formen för bestämmandet och beräkningen av

kristidsförmånerna hade lönenämnden velat avvakta innevarande års riksdags beslut i avseende å statsanställda, innan nämnden avgåve något förslag i ärendet; då emellertid riksdagen fattat sitt beslut först helt nyligen, hade nämnden ej medhunnit de beräkningar, som krävdes för att med någon grad av tillförlitlighet utröna, huru en tillämpning av de av riksdagen antagna bestämmelserna skulle ställa sig för staden i ekonomiskt avseende. För de enskilda befattningshavarna komme siffrorna att ställa sig på sätt följande jämförande tabell utvisade:

Befattningshavare med hustru och 2 barn och en avlöning av:	Kristidstillägg			
	Enligt nuva- rande bestäm- melser		Enligt riksdag- ens den 23/5 1919 fattade beslut	
1,000 kronor	1,511	67	1,470	—
2,000 »	2,178	33	2,156	—
3,000 »	2,845	—	2,646	—
4,000 »	3,031	67	3,136	—
5,000 »	3,698	—	3,626	—
6,000 »	4,000	--	4,116	--
7,000 »	4,000	—	4,606	—

Då av siffrorna i nyssintagna tabell framginge, att det för en kortare tidsperiod kunde vara ur de flesta löntagares synpunkt skäligen likgilligt, vilket beräkningssätt som med senast uträknade prisindextal vunne tillämpning, men det för lönenämnden vore av betydelse att få tillfälle att närmare taga del av de av riksdagen nu antagna bestämmelserna, vilka rent principiellt betydligt avveke från de här gällande, för att eventuellt lägga desamma till grund för en omläggning av förhållandena i detta avseende här i staden, ansåg nämnden sig böra föreslå utsträckt tillämpning av nu gällande bestämmelser under ytterligare ett kvartal, därvid emellertid borde undantagas de under kollektivavtal anställda arbetarna.

Det upplystes, att kostnaden i förevarande avseende för ett kvartal komme att uppgå till 108,852 kronor 91 öre.

Lönenämnden beslöt alltså till stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara samtliga de stadens befattningshavare och pensionärer, som avses i fullmäktiges den 20 februari 1919 fattade, under § 46 i protokollet antecknade beslut, med undantag av de under kollektivavtal anställda arbetarna, berättigade att tillsvidare under innevarande års tredje kvartal uppbära kristidsförmåner efter samma grunder, som förut under året tillämpats, samt

att stadsfullmäktige måtte till bestridande av de av detta beslut föranledda kostnader anvisa ett förslagsanslag av 108,852 kronor 91 öre.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 juni 1919.

§ 245.

Från stadsfullmäktiges ordförande hade till drätselkammaren för yttrande överlämnats ett av lönenämnden upprättat, i dess protokoll den 30 maj 1919 antecknat förslag i avseende å kristidstillägg för stadens befattningshavare och pensionärer under innevarande års tredje kvartal.

Drätselkammaren tog nu detta ärende i övervägande, och beslöt kammaren efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med lönenämndens ifrågavarande förslag ävensom bestämma, att det begärda förslagsanslaget 108,852 kronor 91 öre skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 25 juni 1919.

§ 89.

Beredningsutskottet som uppå remiss hade att yttra sig över ett av lönenämnden jämlikt dess protokoll den 30 maj 1919, § 26, avgivet förslag rörande kristidstillägg å stadens befattningshavare och pensionärer under innevarande års tredje kvartal, beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren i avgivet utlåtande anfört hemställa,

att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med lönenämndens ifrågavarande förslag ävensom bestämma, att det begärda förslagsanslaget,

108,852 kronor 91 öre, skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående ordnande av stadens trädgårdsförvaltning.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 juni 1919.

§ 268.

Rörande trädgårdsförvaltningens ordnande hade från byggnadschefen inkommit en så lydande skrivelse:

*Till Drätselkammaren.

Den 17 jan. 1918 beslöto stadsfullmäktige i samband med frågan om organisation av stadens tekniska ledning m. m, *dels* att förutvarande trädgårdsstyrelsen skulle upphöra och dess funktion övertagas av drätselkammaren, *dels* att så snart förhållandena det medgåve skulle tillsättas en stadsträdgårdsmästare, vilken såsom förman, sorterande närmast under byggnadschefen, skall förestå Stadsträdgården och leda alla arbeten för stadens planteringar och parker, enligt uppgjord instruktion (se stadsfullm. tryck 1918 ser. A. n:r 1). Beslutet avsåg att det förut praktiserade arrende- och entreprenadsystemet för trädgårdsskötseln skulle upphöra och allt arbete för planteringarna i stället skötas genom av staden genom tjänsteman direkt utövad arbetsledning.

Detta beslut har beträffande drätselkammarens övertagande av trädgårdsförvaltningen redan trätt i kraft, under det att stadsträdgårdsmästaretjänsten är avsedd att träda i funktion först sedan nuvarande arrendekontrakt angående Stadssträdgården 1 okt. d. å. upphör att gälla.

Emellertid är stadsfullmäktiges beslut icke fullständigt, i det att *dels* lönevillkoren för stadsträdgårdsmästaren icke äro fastställda, *dels* organisationen av förvaltningen torde behöva beträffande riktlinierna närmare fixeras. Man har nämligen att besluta sig för huruvida driften av växthusen och stadsträdgårdens plantering skall ske *enbart* för de växtbehov, som förefinnes för stadens planteringar *eller om därjämte* skall drivas affärsrörelse genom avyttring av plantor och blom-

mor. Valet mellan dessa båda alternativ är för trädgårdsförvaltningens ekonomi av största vikt. Det är att märka att växthusen äro byggda för större behov, än som kräves för tillgodoseende av endast stadens planteringar. Innan nuvarande arrendesystem tillämpades drev också staden själv från växthusen försäljning av trädgårdsprodukter. Arrendatorn av stadsträdgården har uppgjort en härmed bilagd tablå, huru han anser att omkostnaderna för trädgårdsförvaltningen skulle komma att ställa sig enligt de två alternativen. Tablån är baserad på en lön till stadsträdgårdsmästaren av 5,000:— kr. pr år och på de arbetsavlöningar i övrigt, som f. n. äro gällande.

Enligt alternativ 1, (alltså ingen affärsrörelse) beräknas årsomkostnaderna till Kr. 24,920:—, enligt alternativ 2, beräknas omkostnaderna på grund av vinsten av affärsrörelsen bliva reducerade till Kr. 14,640:— pr år.

Såsom jämförelse kan nämnas att i 1918 års stat för planteringarnes skötsel är upptaget dels Kr. 4,100:— att enligt kontrakt utgå till arrendatorn av stadsträdgården, dels Kr. 3,200:— för skötsel av planteringar, som tillkommit efter kontraktets uppgörande, sammanlagt kr. 7,300:—. Denna summa är emellertid icke direkt jämförbar med de föregående alternativen. Entreprenadkontraktet är nämligen uppgjort för 10 år sedan och hava arbetareavlöningarna sedan dess stegrats med omkring 200 proc. Om ny entreprenad å samma arbete nu utlyses skulle därför sannolikt kostnaderna härför komma upp i en summa av minst 10,000:— kr., även om man tar med i beräkningen att arrendet för stadsträdgården kan väntas bli högre. Härtill bör för jämförelse läggas dels c:a 3,000:— för det nämnda utom kontraktet varande planteringsunderhållet och dels de till 2 à 3,000 kr. kostnad per år uppgående arbetena för gångars underhåll m. m. vilka f. n. utgöres genom stadens gatuförvaltning men som delvis medräknas i trädgårdsförvaltningen enligt alt. 1 och 2; Sammanlagt alltså 15 à 16,000 kronor.

Härav framgår att enligt förberörda alt. 2 årskostnaderna icke torde bliva större än enligt nuvarande entreprenadssystemet men enligt alt. 1 däremot avsevärt större.

Utgående från att arrende- och entreprenadssystemet enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 jan. 1918 alltså skall upphöra, anser jag mig därför av ekonomiska skäl böra tillstyrka trädgårdsförvaltningens ordnande fr. o. m. 1919 enligt berörda alternativ 2.

Beträffande stadsträdgårdsmästarens avlöning torde kr. 5,000:— i ett för allt anses skäligt. Huruvida avlöningen för närvarande bör delas i lön och dyrtidstillägg är en principfråga, varom stadens lönenämnd lämpligen torde böra höras.

Karlstad den 7 april 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Alternativ 1.

Utgiftsstat för stadsträdgården och stadens planteringar utan försäljning.

Föreståndarens lön	5,000: —	
2 trädgårdsbiträden à 160:— pr månad	3,840: —	
2 trädgårdselever à 130:— pr månad	3,120: —	
Körningar	1,500: —	
3 arbetskarlar under 7 månader	4,500: —	
3 fruntimmer » 7 »	1,260: —	19,220: —

Inköp.

Frö	600: —	
Lökar	600: —	
Växter och plantor	500: —	
Bränsle	3,000: —	
Redskap, krukor m. m.	1,000: —	5,700: —

Kronor 24,920: —

Alternativ 2.

Utgiftsstat för stadsträdgården och stadens planteringar med försäljningsrörelse vid växthuset.

Föreståndarens lön	5,000: —	
2 trädgårdsbiträden	3,840: —	
4 elever	6,240: —	
Körningar	3,000: —	
3 arbetskarlar, 7 månader	4,500: —	
3 fruntimmer, 7 »	1,260: —	
Extra hjälp under frösäsongen	500: —	
» » vid jultiden	300: —	24,640: —

Inköp.

Blommor och grönt	8,000: —	
Frö	4,000: —	
Lökar'	7,000: —	
Bränsle	3,000: —	
Andra inköp och omkostnader	6,000: —	
Krukor m. m.	1,000: —	30,000: —

54,640: —

Beräknad försäljning

40,000: —

Deficit Kr. 14,640: —

Karlstad den 7 april 1919.

C. H. GRANQUIST, »

Som av ovannämnda framställning framginge, vore byggnadschefens förslag baserat på stadsfullmäktiges den 17 januari 1918 fattade beslut, av innebörd bl. a., att det nuvarande kombinerade arrende- och entreprenadssystemet skulle upphöra och skötseln av stadens planteringar läggas under drätselkammarens *direkta* arbetsledning med en stadsträdgårdsmästare som närmaste arbetschef, därvid bestämts, att denna nya befattning skulle tillsättas, så snart delta lämpligen kunde ske. Då drätselkammaren, som redan vid ett tidigare sammanträde tagit del av byggnadschefens förslag och den därvid fogade kostnadsutredningen, med hänsyn till de ekonomiska konsekvenserna emellertid ansett den nuvarande tidpunkten icke lämplig för genomförandet av stadsfullmäktiges berörda beslut, hade kammaren fört underhandlingar med nuvarande arrendatorn C. H. Granquist om eventuell förlängning av det nu gällande, den 1 januari 1920 utlöpande arrendekontraktet med vissa ändringar och tillägg. Dessa underhandlingar hade lett till det huvudsakliga resultat, att arrendatorn förklarat sig villig till en förlängning av kontraktet till den 1 januari 1922 mot en höjning av den årliga ersättningen för vården av stadens planteringar från nu utgående Kr. 7,300: — till Kr. 14,000: —, därvid emellertid underhålls- och vårdnadsskyldigheten avsevärt utsträckts, varjämte den arrendesumma, arrendatorn hade att erlægga till staden, höjts från Kr. 650: — till kr. 2,000: —.

Som med hänsyn till de stegrade arbetskostnaderna drätselkammaren fann de av arrendatorn fastställda villkoren för arrendets förlängning icke oskäligen, beslöt drätselkammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställen,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att på ovan i huvudsak angivna villkor träffa avtal med arrendatorn av stadsträdgården om arrendets förlängning till den 1 januari 1922.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 25 juni 1919.*

§ 90.

I framställning till stadsfullmäktige hade drätselkammaren, på sätt närmare framginge av dess protokoll den 2 juni 1919, § 268, anhållit om bemyndigande att på vissa villkor träffa avtal med arrendatorn av stadsträdgården om arrendets förlängning till den 1 januari 1922, därvid kammaren tillika framhållit att densamma med hänsyn till de ekonomiska konsekvenserna icke ansett den nuvarande

tidpunkten lämplig för genomförande av stadsfullmäktiges den 17 januari 1918 fattade beslut angående upphörande av det nuvarande kombinerade arrende- och entreprenadsystemet och förläggande under drätselkammarens direkta arbetsledning av skötseln av stadens planteringar.

Ehuru utskottet funnit önskvärt att detsamma haft längre tid för frågans bedömning, ville utskottet likväl, med instämmande i vad drätselkammaren anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak de villkor, som angivits i kammarens protokoll den 2 juni 1919, § 268, träffa avtal med arrendatorn av stadsträdgården om arrendets förlängning till den 1 januari 1922.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Brandstyrelsens framställning angående utförande av vissa reparationsarbeten i brandstationen.

Till drätselkammaren.

Brandstyrelsen får härmed överlämna inneliggande protokollsutdrag jämte stadsarkitektens kostnadsförslag över de i protokollet nämnda arbetenas utförande. Karlstad den 21 maj 1919.

A. O. ALSTERMARK

v. ordförande.

Per Ågren.

Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 8 maj 1919.

§ 9.

Brandchefen anmälde, att hälsovårdsnämndens tillsyningsman herr Flodin på begäran verkställt inspektion av fyra åt brandmän upplåtna familjebostäder inom brandstationen och funnit dessa angripna av fukt i väggarna i sådan grad, att det kunde ifrågasättas, huruvida de ej voro hälsovådliga såsom boningsrum.

Av denna anledning hade brandchefen begärt av herr stadsarkitekten ett förslag till avlägsnande av och förhindrande av fukt i ifrågavarande bostadslägenheter.

Stadsarkitekten hade inlämnat ett kostnadsförslag å erforderliga arbeten slutande på ett belopp av 2,000 kronor.

Styrelsen beslöt att hos drätselkammaren anhålla om de av stadsarkitekten föreslagna arbetenas utförande.

In fidem
PER ÅGREN.

Rätt utdraget betygar:
PER ÅGREN.

Kostnadsförslag

till avlägsnande av och förhindrande av fukt i en del rum i härvarande brandstation.

Backs lägenhet om ett enkelt kök.

Ytterväggarna förses med panel av 25 m/m spåntade bräder med mellanlägg av luktfri, impregnerad papp. På väggarna spännes med tjock väggpapp, varefter hela rummet omtapetseras.

Kostnad 316:—

Lundbergs lägenhet om rum och kök.

Köket: Ytterväggarna och trappväggen förses med panel av 25 m/m spåntade bräder med mellanlägg av luktfri, impregnerad papp. Träpanelen spännes med tjock väggpapp och tapetseras med enfärgade tapeter.

Kostnad 281:—

Rummet: Ytterväggarna förses med samma slags panel och hela rummet omtapetseras.

Kostnad 203:—

Gustafesons lägenhet om rum och kök.

Rummet: Tvänne ytterväggar panelas och hela rummet omtapetseras.

Kostnad ... 316:—

Köket: Ytterväggen panelas och tapetseras.

Kostnad 281:—

Lindhs lägenhet om ett enkelt kök.

Tvänne ytterväggar panelas och hela rummet omtapetseras.

Kostnad 316:—

Diverse oförutsedda utgifter, rengöring, nedtagande och återuppsättande av elektr. ledningar, torkning av väggar, makulering m. m. 287:--
Summa kronor 2,000:--

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 19 december 1918.

CARL CRISPIN.

Rätt avskrivet betygar:

PER ÅGREN
brandchef.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 2 juni 1919.*

§ 251.

I en till drätselkammaren inkommen framställning hade brandstyrelsen anhållit om utförande av vissa reparationsarbeten i brandstationen i enlighet med ett framställningen bifogat, av stadsarkitekten uppgjort kostnadsförslag, slutande å ett belopp av 2,000 kronor.

Drätselkammaren beslöt överlämna handlingarna till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte till utförande av ifrågavarande reparationsarbeten anvisa ett anslag av 2,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 25 juni 1919.*

§ 91.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av drätselkammaren med tillstyrkan överlämnad framställning från brandstyrelsen om anslag för utförande av vissa reparationsarbeten i brandstationen i enlighet med ett av stadsarkitekten däröver uppgjort förslag; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till utförande av ifrågavarande reparationsarbeten anvisa ett anslag av 2,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Framställning från kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad angående anslag för utredningskostnader.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

För ändamål som anges i bilagda protokoll får kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad vördsamt anhålla om beviljande av ett förslagsanslag å 2,000 kronor.

Karlstad den 2 Juni 1919.

Å kommitténs vägnar:

AXEL DAHLMAN.

Th. Helleberg.

Protokoll, fört vid sammanträde med kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad den 30 Maj 1919.

Närvarande: herrar Dahlman, Svanbom, Crispin och Helleberg.

§ 1.

Herrar Dahlman och Helleberg anmälde, att de tillika med konsul H. Th. Holm den 23 dennes uppvaktat Kungl. Skolöverstyrelsen i Stockholm, och att från dennas sida därvid bland annat framställdes förfrågan, vid vilken tidpunkt staden Karlstad kunde vara villig tillhandahålla de utlovade lokalerna för teknisk skola, jämte rektorsbostad eller eventuell bostadsersättning. Den 24 uppvaktades statsrådet Rydén.

För att kunna lämna stadsfullmäktige nödigt material för besvarande av denna fråga beslöts, att till en början herr Dahlman skulle besöka Västerås och taga kännedom om därvarande tekniska skolas lokaler och inredning.

Dessa åtgärder blevo av kommittén godkända.

§ 2.

Då sakens utredning redan kräft reskostnader, och då ytterligare kostnader komme att uppstå för anlåtande av sakkunnigt biträde vid uppgörande av byggnadsplaner, beslöt kommittén ingå till stadsfullmäktige med anhållan, att ett förslagsanslag av 2,000 kronor måtte beviljas för utredningskostnadernas bestridande.

Vid protokollet:
TH. HELLEBERG.

Justeras
AXEL DAHLMAN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 2 Juni 1919.*

§ 252.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en från kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad inkommen framställning om ett förslagsanslag å 2,000 kronor.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad ett förslagsanslag av 2,000 kronor för utredningskostnadernas bestridande ävensom bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 25 juni 1919.*

§ 92.

I till stadsfullmäktige ingiven framställning hade kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad anhållit om ett förslagsanslag av 2,000 kronor för täckande dels av i vissa i och för utredningen havda

reskostnader dels ock av de ytterligare kostnader, som komme att uppstå för anlåtande av sakkunnigt biträde vid uppgörande av byggnadsplaner.

Häröver hade tillstyrkande utlåtande avgivits av drätselkammaren.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nu beredningsutskottet att yttra sig i ärendet; och beslöt utskottet, som ansåg att den vidare utredningen angående byggnadsarbetena lämpligen kunde göras utan särskilda kostnader för kommittén genom stadens egna tjänstemän, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel ersätta kommitténs redan havda rese- och utredningskostnader ävensom hänvisa kommittén att för vidare erforderlig utredning hänvända sig till drätselkammaren för erhållande av lämpligt biträde.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Värmlands läns dispensärnämnds framställning i fråga om stadsdispensärens anslutning till landstingets dispensärorganisation.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

I de flästa län i riket hava städernas dispensärer anslutit sig till de av resp. landsling understödda länsorganisationerna, och detta har i alla avseenden visat sig synnerligen lyckligt för tuberkulosarbetet, vilket, på grund av sjukdomens natur, måste, så vitt möjligt är, centraliseras.

De värmländska städernas dispensärer hava ännu icke anslutit sig till landstingets dispensärorganisation, men 1918 års landsting har uppdragit åt dispensärnämnden att utreda, på vilka vilkor stadsdispensärerna lämpligen skulle kunna anslutas till länsorganisationen.

Till fullgörandet av detta uppdrag får Nämnden härmed förfråga sig, om stadsfullmäktige äro villiga att från den 1 januari 1920 ansluta stadsdispensären i Karlstad till landstingets dispensärorganisation på följande vilkor:

1) Den nuvarande stadsdispensärens inventarier överlåtas utan ersättning till landstinget.

2) Karlstads stad bidrager från och med nästa år till länets dispensärverksamhet med 4 öre för varje inom staden skriven person, samt

3) bekostar erforderlig dispensärlokal, bestående av 3 rum och kök med tillhörande uthus, jämte eldning, belysning och städning.

Skulle stadsfullmäktige finna dispensärläkarens arbete böra ersättas med högre belopp än det av landstinget fastställda kr. 400: —, drabbar denna merkostnad staden.

Stadsfullmäktiges benägna yttrande med anledning av denna framställning förväntas tillställt dispensärnämndens sekreterare, doktor Arvid Labatt, Arvika, före maj månads utgång innevarande år, så att nämnden kan göra framställning i ämnet till landstinget i sammanhang med statens uppsättande för nästa år.

Karlstad den 14 mars 1919.

För Värmlands läns dispensärnämnd:

K. J. LINDHOLM.

Arvid Labatt.

Utdrag av protokoll, hållet vid Dispensärstyrelsens sammanträde den 11 april 1919.

§ 9.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade dispensärstyrelsen att avgiva yttrande med anledning av en från Värmlands läns dispensärnämnd till Karlstads stadsfullmäktige avlåten skrivelse med förfrågan om stadsfullmäktige ville på i skrivelsen närmare angivna villkor, fr. o. m. den 1 januari 1920 ansluta stadsdispensären till landstingets dispensärorganisation.

Sedan dispensärstyrelsen tagit ärendet under omprövning och funnit, att framställningen på samma gång den synes erbjuda betryggande garantier för dispensärverksamheten i samhället jämväl medför väsentliga ekonomiska fördelar för staden, beslöt styrelsen tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att antaga det sålunda av Värmlands dispensärnämnd gjorda erbjudandet samt godkänna de av nämnden framställda villkoren, nämligen

att utan ersättning överlåta dispensärstyrelsens i bilagda inventarieförteckning upptagna inventarier, värderade till 786: 50 kronor,

att bidraga till länets dispensärverksamhet med 4 öre pr i staden mantalskriven invånare, vilken summa enligt nuvarande folkmängd utgör omkring 750 kronor,

att ställa styrelsens nuvarande lokal, bestående av 3 rum och kök jämte tillhörande uthus i tuberkuloshemmet på Herrhagen till länets dispensärnämnds förfogande samt att jämväl bekosta lägenhetens uppvärmning, belysning och städning, vilket i styrelsens stat för innevarande år är upptaget till sammanlagt kronor 1,081: 25 samt

att eventuellt bidra till dispensärläkarens lön med det belopp utöver det av landstinget fastställda — 400 kronor — som stadsfullmäktige kan finna läkarens arbete motivera.

In fidem:
G. A. GUSTAFSSON.

Utdrag av protokoll hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 13 maj 1919.

§ 68.

Uti en till stadsfullmäktige ställd skrivelse hade Vermlands läns dispensärnämnd under förmälan, att inom de flästa län i riket städernas dispensärer anslutit sig till de av respektive landsting understödda länsorganisationerna samt att denna centralisering visat sig medföra stora fördelar i kampen mot tuberkulosen, för fullgörande av utredningsuppdrag beträffande de vermländska städerna gjort förfrågan, huruvida stadsfullmäktige vore villiga att från den 1 januari 1920 på angivna villkor ansluta stadsdispensären i Karlstad till landstingets dispensärorganisation.

På remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade dispensärstyrelsen yttrat sig över skrivelsen samt efter utredning av kostnaderna och med bifogande av förteckning å de inventarier, som skulle överlåtas, på angivna skäl tillstyrkt den ifrågasatta anslutningen på de föreslagna villkoren.

Hälsovårdsnämnden, som nu hade att yttra sig i frågan, beslöt med instämmande i vad dispensärstyrelsen anfört tillstyrka stadsfullmäktige att besluta i enlighet med styrelsens förslag.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 juni 1919.

§ 250.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en från länets dispensärnämnd till stadsfullmäktige inkommen skrivelse med för-

frågan, huruvida stadsfullmäktige vore villiga att från den 1 januari 1920 på angivna villkor ansluta stadsdispensären i Karlstad till landstingets dispensärorganisation.

Dispensärstyrelsen, som fått ärendet för utredning till sig överlämnat, hade i avgivet yttrande föreslagit fullmäktige att besluta antaga det av länets dispensärnämnd gjorda erbjudandet och godkänna därvid fästa, i yttrandet närmare angivna villkor, och hade hälsovårdsnämnden sedermera tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta i enlighet med dispensärstyrelsens förslag.

Drätselkammaren, som nu tog ärendet i övervägande fann sig böra påpeka, att ett beslut om stadens anslutning till länsdispensären förutsatte upplösning av stadens dispensärstyrelse och förläggandet av tuberkulossjukhuset å Klaraborg under annan styrelse. Då förslagets genomförande, även om de ekonomiska fördelarna för staden, så vitt utrönas kunnat, icke vore av någon större betydelse, likväl syntes drätselkammaren önskvärt med hänsyn till de fördelar, en centralisering av kampen mot tuberkulosen kunde tänkas medföra, beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med dispensärstyrelsens förslag. Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 25 juni 1919.*

§ 93.

Sedan Värmlands läns Dispensärnämnd i framställning till stadsfullmäktige föreslagit stadsdispensärens anslutning till landstingets dispensärorganisation, hade stadens dispensärstyrelse, på sätt närmare framginge av dess protokoll den 11 april 1919, på vissa villkor tillstyrkt det av dispensärnämnden gjorda förslaget.

Med instämmande i vad hälsovårdsnämnden och drätselkammaren i ärendet anfört, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad dispensärstyrelsen föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadens kommunalarbetares av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående ökade kristidsförmåner från och med år 1918.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan stadsfullmäktige den 20 februari 1919 beslutat tillerkänna stadens samtliga befattningshavare, utom de under kollektivavtal anställda arbetarne, ökade kristidsförmåner för sista halvåret 1918 och innevarande års första hälft, har förutnämnda arbetare kommit i en ogynnsam ställning beträffande deras inkomster jämfört med övriga befattningshavare.

En arbetare, med hustru och 2 minderåriga barn, vars timlön enligt kollektivavtalet utgår med 60 öre pr timma har under 1918, med den ökade timlön som beräknats enligt socialstyrelsens levnadskostnadsundersökningar samt av stadsfullmäktige beviljad kristidshjälp, utkvitterat kronor 2,526: —.

Härtill kommer 120 kronor i form av ökad kristidshjälp, som enligt fullmäktiges beslut av 20 februari detta år tilldelas honom.

Ifrågavarande arbetare skulle, därest hans kristidsförmåner beräknades efter samma grunder som för övriga befattningshavare, för 1918 komma upp i en inkomst av kronor 2,977: 50.

Det är som synes en rätt avsevärd skillnad, som för dem det här gäller är av synnerligen stor betydelse.

Då rättelse av detta missförhållande, enligt vår mening, är av behovet påkallad, våga vi härmed hemställa

att stadsfullmäktige måtte besluta att, för 1918 och framdeles så länge kristidsförmåner skola utgå, tilldela stadens arbetare kristidstillägg och kristidshjälp enligt samma grunder som äro gällande, eller kunna komma att beslutas, för stadens övriga befattningshavare.

Karlstad den 20 mars 1919.

Svenska Kommunalarb.-förb. avd. 60, Karlstad:

C. J. TÖRNKVIST.

Upplages som motion:

A. NORSELL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 30 maj 1919.*

§ 28.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över en av Svenska Kommunalarbetsförbundets avdelning n:o 60 gjord, av hr Nor-

sell som motion upptagen framställning om beviljande av kristidsförmåner för stadens arbetare från och med år 1918 efter samma grunder som äro gällande eller kunna komma att beslutas för stadens övriga befattningshavare.

Av en av stadskamreraren uppgjord, för nämnden nu företedd tablå framgick, att kravet å ytterligare kristidsförmåner grundade sig därå, att det tillägg, motsvarande socialstyrelsens indextal för levnadskostnadsstegring, som enligt kollektivavtalets bestämmelser borde utgå å timlönen beräknats efter 1914 års timpenning 35 öre i stället för å den genom kollektivavtalet fastslagna timpenningen 50 öre. Enligt en jämväl av stadskamreraren uppgjord approximativ kostnadsberäkning skulle ett beslut i enlighet med framställningen för staden medföra en merutgift av 68,200 kronor för år 1918.

Då det i framställningen påstodes, att stadens arbetare genom stadsfullmäktiges beslut den 20 februari 1919 i förhållande till övriga befattningshavare kommit i en ogynnsam ställning beträffande inkomsterna, ville nämnden i detta avseende anmärka, att även efter nämnda beslut högst få, om ens någon i likhet med arbetarne fått full dyrtidskompensation på sin år 1914 innehavda lön, varförutom arbetarne beretts lätnader genom prisregleringar. Då dessutom kommunalarbetarna fått kristidshjälpen fördubblad från och med 1 juli 1918 och i jämförelse med motsvarande yrkesgrupper måste anses fullt jämnställda med dessa i avseende å avlöningsförmåner, beslöt lönenämnden avstyrka bifall till framställningen.

Mot detta beslut reserverade sig herr ordföranden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Approximativ kostnadsberäkning

för ökad kristidstillägg åt under kollektivavtalets bestämmelser hörande befattningshavare jämlikt af Svenska Kommunalarbetareförbundets afdelning n:o 60 i Karlstad den 20 mars 1919 gjord framställning:

(Beräkningen gjord å 1918 års aflöningssummor.)

Delegation:	Ökning pr år:
Drätselkammaren	30,400: —
Gasverket	10,600: —
Elektricitetsverket	4,800: —
Vattenverket	10,850: —
Aflopsverket	2,450: —

Centralförrådet	3,500:—
Hamnstyrelsen	5,600:—
Summa Kronor	68,200:—

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 27 maj 1919.

H. WESTLIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 2 juni 1919.*

§ 246.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av Svenska Kommunalarbetareförbundets avdelning n:o 60 gjord, av herr A. Norsell som motion upplagen framställning om beviljande av kristidsförmåner för stadens arbetare från och med år 1918 efter samma grunder, som äro gällande eller komma att beslutas för stadens övriga befattningshavare.

Lönenämnden, som i detta ärende avgivit yttrande, hade på anförda skäl avstyrkt bifall till framställningen.

Med instämmande i vad av lönenämnden anförts, beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 25 juni 1919.*

§ 95.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva utlåtande över stadens kommunalarbetares av herr Norsell som motion upplagna framställning angående ökade kristidsförmåner från och med år 1918.

Lönenämnden, som beräknat att den ifrågasatta ökningen skulle medföra en kostnad för staden av 68,200 kronor, hade i avgivet utlåtande, däri drätselkammaren sedermera instämt, på anförda grunder avstyrkt framställningen.

Vid ärendets behandling hos beredningsutskottet yrkade herr Norssell, att utskottet måtte föreslå fullmäktige att bevilja den ifrågasatta ökningen för senare halvåret 1918 och för sådant ändamål anslå ett belopp av 34,100 kronor.

Med avslag härå beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige icke måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Mot detta beslut anmälde herrar Norssell och Emil Svensson sin reservation till förmån för det av den förstnämnde framställda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens förslag i fråga om upptagande inom staden av s. k. nöjesskatt.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 16 juni 1919.

§ 272.

Från stadskamreraren hade inkommit följande förslag, avseende beslut om upptagande av nöjesskatt:

•Till drättselkammaren i Karlstad.

Jämlikt Kungl. Maj:ts förordning af den 30 maj innevarande år äger kommunen rätt, att för nöjestillställning, till hvilken allmänheten har tillträde mot afgift, uttaga en särskild skatt, benämnd nöjesskatt.

Denna skall enligt samma förordning utgå efter följande grunder:

1. *Vid konsert, opera- och annan musikalisk föreställning, dramatisk och litterär föreställning samt uppvisning i konstnärlig dans med:*
 - 5 öre för biljett, vars pris är högst 50 öre, och därutöver 5 öre för hvarje påbörjat belopp af 50 öre utaf biljettpriset;
2. *Vid biograf föreställning med:*
 - 5 öre för biljett, hvars pris är högst 50 öre;
 - 10 öre för biljett, hvars pris öfverstiger 50 öre men ej 1 krona; och därutöver 10 öre för hvarje påbörjat belopp af 50 öre utaf biljettpriset.

3. Vid cirkus-, varieté- och kabaretföreställning, uppvisning i professionell idrott samt annan tåkande tillställning;

bal, maskerad, annan danstillställning och med dessa jämförlig nöjeställning; kapplöpning, trafikörning och uppstigning i luftballong eller flygmaskin;

föreläsning af djur, trolleriföreläsning, uppvisning i bozning, akrobatikföreläsning, föreläsning av panorama, varkabinett, marionetteater och dylikt med:

5 öre för biljett, hvars pris är högst 25 öre;

10 öre för biljett, hvars pris öfverstiger 25 öre men ej 50 öre;

15 öre för biljett, hvars pris öfverstiger 50 öre men ej 75 öre;

20 öre för biljett, hvars pris öfverstiger 75 öre men ej 1 krona, och därutöfver 10 öre för hvarje påbörjat belopp av 50 öre utaf biljettpriset.

För upplagande af ifrågavarande skatt erfordras emellertid stadsfullmäktiges beslut i ärendet, och får jag med anledning häraf föreslå drättselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa:

dels att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 oktober innevarande år upptaga s. k. nöjesskatt med de belopp och efter de grunder i öfrigt, som närmare angifves i Kungl. Maj:ts ofvannämnda förordning;

och dels att stadsfullmäktige ville giva drättselkammaren i uppdrag att vidtaga de åtgärder, som på grund af förenämnda beslut blifva nödvändiga.

Karlstad i stadskamrerarekontoret den 10 juni 1919.

H. WESTLIN.*

Efter föredragning härav beslöt drättselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa: att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 oktober 1919 upptaga s. k. nöjesskatt med de belopp och efter de grunder i övrigt, som närmare angivas i Kungl. Förordningen den 30 maj 1919 om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjeställningar, ävensom lämna drättselkammaren i uppdrag att vidtaga de åtgärder, som kunna erfordras för verkställigheten av detta beslut.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 25 juni 1919.

§ 96.

Med tillstyrkande av ett av drättselkammaren till fullmäktige ingivet förslag

ifråga om upptagande inom staden av så kallad nöjesskatt, däröver beredningsutskottet nu hade att yttra sig, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 oktober 1919 upptaga s. k. nöjesskatt med de belopp och efter de grunder i övrigt, som närmare angivas i Kungl. Förordningen den 30 maj 1919 om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjeställningar, ävensom lämna drätselkammaren i uppdrag att vidtaga de åtgärder, som kunna erfordras för verkställigheten av detta beslut.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning i fråga om försäljning till Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag av nuvarande rektorsbostaden med lämpligt tomtområde för inrättande därstädes av en folkrestaurant.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 Maj 1919.

§ 273.

Från Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag hade inkommit dessa handlingar:

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

Sedan möjligheter yppat sig för Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag att till folkrestaurant förvärva den i kvarteret Kniven belägna så kallade rektorsbostaden, får Styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag härmed äran meddela följande, vilket inforrats av drätselkammarens Herr Ordförande.

Att redan nu i detalj fastslå de förändringar, som skola vidtagas å den nuvarande byggnaden för dess omändring till en s. k. folkrestaurant torde ej vara möjligt, då vi ännu ej anlitat någon sakkunnig arkitekt, men är det styrelsens avsikt att inrätta en 2:a och en 3:e klassens restaurationslokal jämte tillhörande köksavdelning och bostadsrum åt föreståndare och betjäningpersonal. För realiserandet av denna plan fordras den nuvarande byggnadens antingen på- eller tillbyggnad. Vilket som i detta fall visar sig mest fördelaktigt, dels ur skönhetsynpunkt och dels av kostnadsskäl kommer en blivande undersökning och utredning att utvisa.

Emellertid anser styrelsen, att det område, som begränsas av den nuvarande inhägnaden kring den s. k. rektorsbostaden, vore tillräckligt stort för nämnda ändamål och få vi på grund härav anhålla, att drätselkammaren behagade taga under övervägande, om denna del av kvarteret Kniven kan för ändamålet avskiljas.

Då styrelsen jämlikt gällande rusdrycksförsäljningsförordning icke utan särskilt tillstånd från Kungl. Kontrollstyrelsen får förvärva fast egendom, anhåller styrelsen om svar snarast möjligt å sin framställning, ävensom uppgift å fordrad köpeskillning.

Styrelsens beslut i ärendet framgår av vidfogat protokollsutdrag.

Karlstad den 16 juni 1919.

KARLSTADS SPRITFÖRSÄLJNINGSAKTIEBOLAG,

Y. Thulin.

”Transumt.

Sammanträde den 14 juni 1919.

Närvarande Herrar Ziegler, af Geijersstam, Vendel, Holmberg samt underinspektör G. Strömberg, inkallad i stället för Herr E. Ånkers, som anmält förhinder att bevista sammanträdet, ävensom bolagets verkställande direktör löjtnant Y. Thulin.

§ 4.

Verkställande direktören anmälde, att Kungl. Kontrollstyrelsens inspektör, A. Kollberg, den 22 sistlidne maj verkställt inspektion av bolaget utan annan anmärkning än att beträffande bolagets egen utskänkningslokal, inspektören fann densamma alldeles för trång och otidsenlig, varför en snar omändring i nu berörda hänseende påyrkadés.

Verkställande direktören meddelade i sammanhang härmed, att enligt vad han inhämtat från drätselkammaren, utsikt skulle finnas att för inrättande av en s. k. Folkrestaurant få förvärva det område av kvarteret Kniven, varå rektorsbostaden vore belägen.

Styrelsen, som enhälligt var av den mening, att inrättande ju förr dess hellre av en sådan restaurant vore av den största betydelse ej minst i socialt hänseende; att det föreslagna området vore för ändamålet synnerligen lämpligt; samt att med hänsyn jämväl till inspektörens anmärkning det vore nödvändigt att sna-

rast möjligt gå i författning om anskaffande av en annan utskänkningslokal, beslöt bemyndiga verkställande direktören att omedelbart träda i underhandling med drätselkammaren om förvärvande av området i fråga. Verkställande direktören bemyndigades tillika att ingå med framställning till Kungl. Kontrollstyrelsen, att från dess sida intet hinder mötte för köpet i fråga; att, därest så vore erforderligt, tillkalla sakkunnig person för uppgörande av de ändrings- och utvidgningsförslag, som kunde anses påkallade, samt att vidtaga de åtgärder i övrigt, som vore nödiga för frågans snara lösning.

Denna § justerades genast.

— — — — —
— — — — —
Som ovan.

In fidem:
KARL HOLMBERG.

Rätt utdraget betyga:

A. GUSTAFSSON. S. LINDH.

Herr Ordföranden, som jämte herrar vice ordföranden och stadsarkitekten haft detta ärende till sig överlämnat för utredning, erinrade därom, att sist fastställda stadsplan och tomtindelning för kvarteret Kniven ej längre vore tillämpliga sedan en del av kvarteret utlagts till park och en del ingått i gata. Såväl stadsplanen som tomtindelningen måste sålunda ändras, till följd varav någon viss tomt till den ifrågavarande byggnaden nu ej kunde angivas eller försäljas. Skulle en försäljning ske, kunde alltså för närvarande endast ett provisoriskt bestämt område säljas som tomtområde till byggnaden med förbehåll, att jämkning i areal och gränser finge ske i blivande köpebrev, sedan ny stadsplan och tomtindelning fastställts.

Herr Engström, med vilken stadsingenjören förenade sig, betonade, att den ifrågavarande byggnaden vore en av de få kvarstående sedan tiden före stadens brand och dessutom hade ett i estetiskt avseende tilltalande utseende, varför det vore önskvärt, att densamma bibehölles i sitt nuvarande skick, och att sökandebolaget hänvisades att på annan plats i staden söka utrymme för den ifrågasatta restaurantverksamheten.

Då drätselkammaren fann frågan om inrättande av en folkrestaurant kräva en snar lösning, och då därjämte den föreslagna försäljningen torde komma att ställa sig för staden synnerligen förmånlig i ekonomiskt avseende, beslöt drätselkammaren, som emellertid uppdrog dels åt stadsingenjören och stadsarkitekten att efter erhållande av nödiga upplysningar från sökandebolaget inkomma med förslag till lämpligt tomtområde för byggnaden, dels åt stadsingenjören att utreda

möjligheten av den blivande folkrestaurantens förläggande till annan plats i staden, att hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att eventuellt med Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag träffa avtal angående försäljning till bolaget av den s. k. rektorsbostaden med lämpligt tomtområde därtill mot köpeskilling och på villkor i övrigt, som drätselkammaren kan finna skäligena.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 25 juni 1919.*

§ 97.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av drätselkammaren hos fullmäktige gjord framställning ifråga om försäljning till Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag av nuvarande rektorsbostaden med lämpligt tomtområde för inrättande därstädes av en folkrestaurant.

Under överläggningen i ärendet anförde herr Vendel, att enligt vad numera upplysts bolaget icke komme att inköpa någon fastighet för ifrågavarande ändamål, utan att saken antagligen komme att ordnas så, att fastigheten inköptes av enskilda personer, vilka därefter komme att uthyra densamma till bolaget; och yrkade herr Vendel i anledning härav, med ändring av vad kammaren föreslagit, att utskottet måtte föreslå stadsfullmäktige att bemyndiga drätselkammaren att eventuellt träffa avtal angående försäljning av den s. k. rektorsbostaden med lämpligt tomtområde därtill för användning till en s. k. folkrestaurant, mot köpeskilling och på villkor i övrigt, som drätselkammaren kunde finna skäligena, och mot betryggande säkerhet att byggnaden och området bleve använda för ifrågavarande ändamål.

Beredningsutskottet beslöt, med bifall till ett av herr Norsell därom framställt yrkande, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med avslag å framställningen om försäljning av den s. k. rektorsbostaden till folkrestaurant, besluta att genom erforderlig inredning och utbyggnad av samma fastighet göra det möjligt för spritförsäljningsaktiebolaget att där få lämpliga lokaler för en folkrestaurant ävensom uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med bolagets styrelse snarast möjligt utarbeta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till dylik inredning och utbyggnad.

Mot detta beslut reserverade sig herr Vendel till förmån för det av honom framställda yrkandet.

Som ovän.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Tekniska söndags- och aftonskolan framställning angående pension åt avgående läraren vid skolan Napoleon Cæsar.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Till styrelsen för Karlstads tekniska afton- och söndagsskola har inkommit en så lydande skrivelse:

*Till Styrelsen för Karlstads tekniska söndags- och aftonskola.

Undertecknad, teckningslärare vid Karlstads tekniska söndags- och aftonskola, får härmed vördsammast anhålla att från och med den 1:ste juli detta år vara befriad från min anställning vid nämnda läroanstalt, vilken jag innehaft i 39 år sedan höstterminen 1880, och vill hos styrelsen samtidigt anhålla, att densamma godhetsfullt ville hos staden söka utverka åt mig en skälig årlig pension, stödjande mig dels på min ålder, 60 år, dels på min långa tjänstgöring därstädes.

Karlstad i februari 1919.

NAP. CÆSAR.

Teckningslärare och ingenjör:“

I anledning härav vill styrelsen meddela;

att ingenjör Cæsar varit anställd såsom lärare vid Karlstads tekniska söndags- och aftonskola sedan den 21 augusti 1880, därvid under åren 1880—1893 jämväl såsom skolans föreståndare;

att hans årliga löneförmåner under åren 1880—1893 icke överstego 1,200 kronor., fr. o. m. år 1905 bestämdes till 1,500 kronor och från och med år 1912 till 2.000 kronor för 20 timmars tjänstgöring i veckan;

att ingenjör Cæsar år 1916 till styrelsen inkom med begäran om höjning av denna lön, vilken begäran styrelsen behjärtade men på grund av vissa omständigheter icke ansåg då kunna föranleda till någon styrelsens framställning;

samt att styrelsen vid jämförelse med för andra lärarekategorier sedermera verkställda löneförbättringar anser, att hans lön bort höjas till 2,500 kronor.

Och har styrelsen nu beslutat att, med framhållande såväl av ovanstående som ock av det synnerligen intresserade arbete, ingenjör Cæsar under sin långa

tjänstetid vid Tekniska skolan nedlagt, samt av den åtminstone tidvis mycket anspråkslösa avlöning, han härför erhållit, hos stadsfullmäktige föreslå, att den av ingenjör Cæsar sökta pensionen måtte beräknas på 2,500 kronor, till vilket belopp styrelsen anser hans lön bort höjas, samt bestämmas efter 60 procent härav till 1,500 kronor.

Styrelsen får altså härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:
 att bevilja avgående läraren vid Karlstads tekniska söndags- och aftonskola ingenjören Napoleon Cæsar pension att utgå fr. o. m. den 1 juli 1919;
 och att denna pension bestämmas att utgå med 60 procent av 2,500 kronor eller 1,500 kronor för år,

Karlstad den 2 maj 1919;

Å styrelsens för Karlstads tekniska söndags- och aftonskolas vägnar:

BROR A. LARSON.

Ordförande.

Utdrag av protokoll hållet vid pensioneringskommitténs i Karlstad sammanträde den 5 juni 1919.

§ 4.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade pensioneringskommittén att yttra sig över en av styrelsen för Karlstads tekniska söndags- och aftonskola gjord framställning om pension åt avgående läraren vid skolan Napoleon Cæsar.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet, varvid kommitterade särskilt fäste sig vid den ovanligt långa tjänstgöringen samt styrelsens påpekande av de låga avlöningsförmånerna, som under hela tjänstgöringstiden kommit ingenjör Cæsar till del, beslöto kommitterade, att, ehuru efter antagna beräkningsgrunder pensionen endast borde utgå med 1,200 kr. pr år, tillstyrka stadsfullmäktige

att bevilja avgående läraren vid Karlstads tekniska söndags- och aftonskola, ingenjören Napoleon Cæsar, pension med 1,500 kr. per år att utgå fr. o. m. den 1 juli 1919,

Som ovan.

In fidem:
 H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 juni 1919.

§ 274.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande

över en av styrelsen för Karlstads tekniska söndags- och aftonskola gjord framställning om pension åt avgående läraren vid skolan Napoleon Cæsar.

Pensioneringskommittén, som i ärendet avgivit yttrande, hade på anförda skäl tillstyrkt beviljande av ett pensionsbelopp av 1,500 kronor för år, motsvarande 60 procent av 2,500 kronor, ehuru avlöningen för berörda tjänst senast utgått allenast med 2,000 kronor och pensionsbeloppet enligt antagna beräkningsgrunder alltså bort sättas till 1,200 kronor.

Då drätselkammaren fann det principiellt olämpligt att för närvarande avvika från fastslagna beräkningsgrunder vid bestämmandet av pensionsbelopp, och då för övrigt med gällande och föreslagna bestämmelser om kristidstillägg åt befattningshavare och pensionärer pensionsbeloppet tillsvidare torde komma att väsentligt ökas genom dylikt tillägg, fann kammaren sig böra hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja avgående läraren vid Karlstads tekniska söndags- och aftonskola ingenjören Napoleon Cæsar pension med 1,200 kronor för år att utgå från och med den 1 juli 1919.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 25 juni 1919.*

§ 98.

I till stadsfullmäktige ingiven framställning hade styrelsen för Tekniska Söndags- och Aftonskolan hemställt om pension åt avgående läraren vid skolan Napoleon Cæsar.

I ärendet hade infortrade utlåtanden avgivits av pensioneringskommittén och drätselkammaren, vilka på anförda skäl föreslagit en årlig pension av, kommittén 1,500 kronor och kammaren 1,200 kronor.

Med instämmande i vad drätselkammaren föreslagit beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja avgående läraren vid Karlstads tekniska söndags- och aftonskola ingenjören Napoleon Cæsar pension med 1,200 kronor för år att utgå från och med den 1 juli 1919, ävensom bestämma, att härför erforderligt belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Livsmedelsnämndens framställning angående anslag till den statsunderstödda dyrtidsverksamheten under senare halvåret 1919 m. m.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Sedan riksdagen anvisat ytterligare medel för den statsunderstödda dyrtidsverksamheten under tiden $\frac{1}{7}$ 1919— $\frac{1}{7}$ 1920 har livsmedelsnämnden beslutat fortsätta denna grön av sin verksamhet även under första halvåret 1919 samt för densamma uppgjort följande kostnadsplan.

Barnbespisning	Kr. 25,000: —
Rabatt å mjölk	» 25,000: —
» » ved	» 20,000: —
» » fotbeklädnad	» 35,000: —
» » fisk	» 12,000: —
Förvaltningskostnader	» 2,300: 32

Kronor 119,300: 32

Till täckande av dessa kostnader skulle i första rummet disponeras beräknat överskott å enskilda givares bidrag Kronor 15,124: 16 samt av Karlstads Sparbank anslagna Kronor 4,500. Från staten erhålles, utom motsvarande bidragskyldighet från kommunen, grundbidrag med Kronor 18,892. Därjämte vill nämnden förorda att fyllnadsbidrag sökes hos regeringen till ett belopp av Kronor 55,784: 16. Stadens eget bidrag skulle då bli 25,000 kronor. Det är nämndens avsikt att under kommande period betydligt inkränka denna verksamhet samt så vitt möjligt avveckla densamma under tiden $\frac{1}{1}$ — $\frac{1}{7}$ 1920.

I anledning härav har det belopp som beräknas åtgå under stundande period minskats med omkring 120,000 kronor jämfört med näst föregående period ($\frac{1}{1}$ — $\frac{1}{7}$ 1919).

Eriurande för övrigt om att samma bestämmelser gälla beträffande förvaltning och revision som under nu löpande period, får livsmedelsnämnden vördsamt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt livsmedelsnämnden att under perioden 1 juli—31 dec. 1919 handhava den statsunderstödda dyrtidsverksamheten inom Karlstads stad;

att för verksamhetens bedrivande under förutnämnda tid ställa till livsmedelsnämndens förfogande ett belopp av Kronor 25,000;

att uppdraga åt livsmedelsnämnden att hos regeringen söka statsbidrag för ifrågavarande verksamhet till ett belopp av Kronor 74,676: 16; samt att för gransk-

ning av dyrtidsverksamhetens räkenskaper under tiden $\frac{1}{7}$ 1919 utse två revisorer jämte suppleanter.

Karlstad i juni 1919.

Å Livsmedelsnämndens vägnar:

HUGO BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 juni 1919.

§ 291.

Uppå remiss från Stadsfullmäktiges vice ordförande hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av livsmedelsnämnden hos fullmäktige gjord framställning angående anslag till den statsunderstödda dyrtidsverksamhetens bedrivande inom staden under senare halvåret 1919 ävensom angående revision av denna verksamhet m. m.

Drätselkammaren, som icke fann anledning till erinran mot vad livsmedelsnämnden föreslagit, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med livsmedelsnämndens ifrågasvarande framställning ävensom föreskriva, att genom detta beslut till nämndens förfogande ställda anslagsbeloppet 25,000 kronor skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 25 juni 1919.

§ 99.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges vice ordförande hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av livsmedelsnämnden hos fullmäktige gjord framställning angående anslag till den statsunderstödda dyrtidsverksamhetens bedrivande inom staden under senare halvåret 1919 ävensom angående revision av denna verksamhet m. m., över vilken framställning drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte

dels uppdraga åt livsmedelsnämnden att under senare halvåret 1919 handhava den statsunderstödda dyrtidsverksamheten inom Karlstad stad, *dels* för verksamhetens bedrivande under nämnda tid ställa till livsmedelsnämndens förfogande ett belopp av 25,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering,

dels uppdraga åt livsmedelsnämnden att hos Kungl. Maj:t söka statsbidrag till ifrågavarande verksamhet till ett belopp av 74,676 kronor 16 öre,

dels ock till revisorer av dyrtidsverksamheten under senare halvåret 1919 utse bankombudsmannen Thure Pettersson och skogsförvaltaren P. Thoreson med handlanden Karl Fr. Arne och advokaten O. H. Granqvist som suppleanter att i nu nämnd ordning inträda i tjänstgöring.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag till fördelning av Mellqvistska slöjdstipendiet för innevarande år.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 25 juni 1919.

§ 100.

Sedan rektor vid härvarande folkskoleseminarium till stadsfullmäktige insänt till honom inom föreskriven tid inkomna ansökningar till Mellqvistska slöjdstipendiet från folkskollärarna Valfrid Georg Wahlström och Sven Birger Florell jämte eget och vederbörande slöjdlärares yttrande över ansökningarna, så hade nu beredningsutskottet uppå remiss, att avgiva förslag till stipendiets fördelning.

Efter föredragning av handlingarna beslöt utskottet att, med biträdande av rektorns och slöjdlärares förslag, hemställa,

att nu tillgängliga räntan å Mellqvistska slöjdstipendiefonden, uppgående till 500 kronor, målte, med hälften till vardera, fördelas mellan

sökandena Wahlström och Florell, med skyldighet för dem att vid högre slöjdundervisningsanstalt genomgå en slöjdkurs å minst sex veckor och med rätt att uppbära hälften av stipendiet, sedan de styrkt sig vara vid sådan läroanstalt inskrivna, och den andra hälften, då de visat sig hava under fyra veckor därstädes åtnjutit undervisning.

Som ovan.

In fidem :
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

25 September.

N:o 12.

Beredningsutskottets förslag till val av ny ledamot i pensioneringskommittén efter framlidne stadskamreraren G. Enander.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.*

§ 100.

Till ledamot i pensioneringskommittén efter framlidne stadskamreraren Gustaf Enander beslöt beredningsutskottet föreslå förste suppleanten i kommittén, speditören J. A. Håkansson samt till suppleant efter herr Håkansson bankkamreraren Viktor Andersson.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag till val av en ledamot i hyresnämnden efter underinspektören G. Strömberg och av en suppleant i samma nämnd efter kassören Otto Bengtsson.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.*

I anledning av avsägelser från underinspektören Gustav Strömberg och kassören Otto Bengtsson att vara den förre ledamot och den senare suppleant i i stadens hyresnämnd beslöt beredningsutskottet föreslå, att stadsfullmäktige måtte,

med godkännande av de gjorda avsägelse, utse till ledamot i hyresnämnden underinspektören Nils Adler och till suppleant i samma nämnd förmanen W. E. Wiktorin.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag angående tillsättande av en budgetsberedning.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.*

§ 102.

Till beredningsutskottet hade ingivits en så lydande skrivelse:

Till Stadsfullmäktiges i Karlstads Beredningsutskott.

År efter annat har vid beredningsutskottets behandling av magistratens förslag till inkomst- och utgiftsstat för nästföljande år svårigheter yppat sig att, på den korta tid, som stått till förfogande, hinna med en genomgående granskning av ifrågavarande förslag. Vidare hava en del nödvändiga åtgärder, såsom ljus- och vattenavgifters höjande, måst hänskjutas till stadsfullmäktiges beslut å ett senare sammanträde, varigenom i vissa fall en dylik nödvändig prisändringsåtgärd blivit onödigt fördröjd. Alla dylika obehag skulle kunna undanröjas om beredningsutskottet till sitt förfogande hade en "Budgets-beredning", som i tid kunde granska förslaget ifråga, och inkomma med nödiga förslag i hithörande ärenden. Denna beredning skulle enligt mitt förmenande, börja sitt arbete redan i den mån de enskilda staterna bliva färdiga samt biträda magistraten vid generalförslagets uppgörande, och således kunna ha sitt utlåtande färdigt ungefär samtidigt, som magistratens inkomst- och utgiftsförslag överlämnas till beredningsutskottet.

Som beredningen ifråga behöver träda i funktion i slutet av september månad har jag redan nu velat fästa beredningsutskottets uppmärksamhet på förhållandet och tillåter sig föreslå

att beredningsutskottet antingen ville inom sig utse ett antal ledamöter (förslagsvis tre) att utgöra en "budgetsberedning" eller också hos stadsfullmäktige anhålla om tillsättandet av en dylik beredning.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 16 juni 1919.

H. WESTLIN.

Efter tagen del av skrivelsen beslöt utskottet, som ansåg att den ifrågasatta budgetsberedningen vore av den största betydelse för generalförslagets uppgörande, hemställa att stadsfullmäktige måtte

dels besluta att tillsätta en budgetsberedning bestående av fem personer, därav en representant från var och en av beredningsutskottet, drätselkammaren, de affärsdrivande verken samt hamnstyrelsen;

dels till ledamöter i budgetsberedningen utse från beredningsutskottet dess ordförande lektorn V. Vendel, från drätselkammaren dess ordförande landsfiskalen J. Noréus, från de affärsdrivande verken boktryckaren Emil Ankers, från hamnstyrelsen speditören J. A. Håkansson ävensom bankdirektören Tell Osterman, med hr V. Vendel såsom samman kallande.

Tillika beslöt utskottet, att enär herr Osterman numera vore bosatt utom staden och heller icke därstädes mantalsskriven, samt arbetet i budgetsberedningen följaktligen komme att vålla honom särskilda kostnader och för hans del icke kunde betraktas såsom ett kommunalt förtroendeuppdrag, hemställa

att stadsfullmäktige måtte anslå ett årligt belopp av 1,000 kronor såsom ersättning åt herr Osterman för hans arbete i budgetsberedningen ävensom bestämma att detta belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag i fråga om ansvarsfrihet för spritförsäljningsaktiebolagets styrelse för år 1918.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.

§ 103.

Efter tagen del av vederbörande revisorers berättelse över Karlstads spritförsäljningsaktiebolags räkenskaper och förvaltning för år 1918 beslöt beredningsutskottet föreslå,

att stadsfullmäktige måtte för sin del tillstyrka ansvarsfrihet för spritförsäljningsaktiebolagets styrelse för räkenskapsåret 1918.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Tekniska aften- och söndagsskolan framställning om godkännande av uppgjorda förslag dels till reglemente för Karlstads lärlings- och yrkesskolor dels ock till nämnda skolors ordinarie stat för år 1920.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Sedan genom beslut av 1918 års riksdag blivit bestämt, att den lägre tekniska yrkesundervisning, som kommunerna hittills med hjälp av utgående statsbidrag anordnat i s. k. tekniska aften- och söndagsskolor, hädanefter kan omfatta icke blott teknisk undervisning för hantverk och industri utan även yrkesundervisning för handel samt anordnas i s. k. lärlings- och yrkesskolor, för vilka kommunerna erhålla högre statsbidrag än för de hittillsvarande aften- och söndagsskolorna, har styrelsen för Karlstads tekniska aften- och söndagsskola beslutat föreslå en omläggning av skolan till en dylik lärlings- och yrkesskola samt uppdragit åt särskilda kommitterade att i samma hang med organisation av stadens samtliga praktiska ungdomsskolor utarbета sådant förslag.

På grund av frågans omfattning samt försening av normalreglementen från skolöverstyrelsen hava kommitterade emellertid nu icke medhunnit mera än provisoriska förslag till undervisningens ordnande för arbetsåret 1919—1920. För lärlings- och yrkesskolornas vidkommande hava kommitterade vid sammanträde tillsammans med en från skolöverstyrelsens yrkeskoleavdelning närvarande sakkunnig beslutat föreslå, att för nämnda arbetsår undervisning i överensstämmelse med bestämmelserna i Kungl. Maj:ts stadga för den kommunala yrkesundervisningen av den 16 september 1918 måtte anordnas i 2 metallarbetareavdelningar, 1 ritareavdelning, 1 träarbetareavdelning, 1 handelsavdelning och 1 allmän grupp. Därefter hava kommitterade överlämnat åt skolans styrelse att utarbета provisoriskt reglemente för Karlstads lärlings- och yrkesskolor med ovannämnda lärlingsavdelningar ävensom att hos stadsfullmäktige begära anslag för anordnande av undervisning under läsåret 1919—1920 i enlighet med nämnda beslut.

Styrelsen för tekniska aften- och söndagsskolan har därefter nu med ledning av skolöverstyrelsens utgivna normalreglemente uppgjort dels förslag till provisoriskt reglemente för Karlstads lärlings- och yrkesskolor dels förslag till skolans utgifts- och inkomst-tat för år 1920, vilka båda förslag härmed biläggas denna skrivelse (Bil. A. och B),*) och får hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige behagade för sin del godkänna det sålunda uppgjorda reglementsförslaget för Karlstads lärlings- och yrkesskolor;

*) Reglementsförslaget tillhandahålles vid stadsfullmäktiges sammanträde.

att stadsfullmäktige behagade godkänna det uppgjorda förslaget till Karlstads lärlings- och yrkesskolors ordinarie stat för år 1920;

samt att stadsfullmäktige behagade fatta beslut härom före den 15 oktober innevarande år, före vilken tid begäran om statsbidrag för skolan författningsenligt skall vara inlämnad.

Karlstad den 17 juni 1919.

Å styrelsens för Karlstads tekniska afton- och söndagsskola vägnar:

BROR A. LARSON.

Ordförande.

BII, B.

Förslag till ordinarie stat för Karlstads lärlings- och yrkesskolor för år 1920.

Utbetalningar:

Litt. 403.	Personalkostnader	10,500: —
404.	Underhåll	75: —
405.	Förbrukningsartiklar	100: —
407.	Allmänna utgifter	3,585: —
408.	Renhållning	425: —
543.	Annan undervisningsmateriel	1,200: —
547.	Premier och stipendier	380: —
700.	Oförutsedda utgifter	85: —
	Summa Kr.	16,350: —

Inbetalningar:

Litt. 101.	Räntemedel ..	300: —
107.	Statsanslag	5,406: 50
108.	Gåvor	80: —
270(?)	Avgifter för undervisningsmateriel	600: —
119.	Stadskassan	9,963: 50
	Summa Kr.	16,350: —

Specifikationer.

Litt. 403.	Arvoden:	Utbetalningar.	
Omkring 1,200	undervisningstimmar i yrkeslära à 5 kr.		6,000: —
» 300	» i yrkesekonomi à 4 kr.		1,200: —
» 150	» i yrkes- och arbetslagstiftning à 4 kr.		600: —
» 100	» i modersmål i handelsavdeln. à 5 kr.		500: —

Omkring 100 undervisningstimmar i ekonomisk geografi à 4 kr.	400: —
» 100 » i handelsrätt.	400: —
Fristående föredrag.	400: —
Arvoden till avdelningsföreståndare.	1,000: —
	<hr/>
	10,500: —

Litt. 404.

e) Inventariers underhåll

Litt. 407.

e) Hyra för skollokalen (därav hyra till Läroverket 50 kr.)	1,550: —
g) Ved och kol	1,100: —
h) Gas och elektricitet	400: —
g) Kontorsutensilier	25: —
k) Trycksaker	350: —
l) Annonser	100: —
n) Porto	10: —
Tidskrifter	50: —
	<hr/>
	3,585: —

Litt. 408.

d) Städning och skurning 425: —

Inbetalningar.

Litt. 107.

Beräknat statsbidrag för undervisningen	5,206: 50
» för undervisningsmateriel.	200: —
	<hr/>
	5,406: 50

Litt. 270.

Avgifter för undervisningsmateriel (ritpapper, skriv- och bokföringsböcker m. m.) 600: —
 Karlstad den 17 juni 1919.

Å styrelsens för Karlstads tekniska afton- och söndagssola vägnar:

BROR A. LARSON.
 Ordf.

M. P. BANDELIN.
 Kassör.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 augusti 1919.

§ 377.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande

över en av styrelsen för Karlstads tekniska och afton- och söndagsskola gjord framställning om godkännande dels av uppgjort förslag till reglemente för Karlstads lärlings- och yrkesskolor, dels förslag till nämnda skolors ordinarie stat för år 1920.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med den gjorda framställningen ävensom bestämma, att det erforderliga anslagsbeloppet 9,963 kronor 50 öre skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.*

§ 104.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att avgiva yttrande över en av styrelsen för Tekniska afton- och söndagsskolan hos stadsfullmäktige gjord framställning om godkännande av uppgjorda förslag dels till reglemente för Karlstads lärlings- och yrkesskolor dels ock till nämnda skolors ordinarie stat för år 1920, beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anfört hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med den gjorda framställningen ävensom bestämma, att det erforderliga anslagsbeloppet 9,963 kronor 50 öre skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående uppgörande av bytesbrev mellan Kungl. Maj:t och Kronan samt Karlstads stad beträffande tomt för folkskoleseminariets i Karlstad nybyggnad m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 augusti 1919.

§ 375.

Från Konungens Befallningshavande i länet hade till drätselkammaren överlämnats bestyrkt avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 19 juni 1919 angående nya byggnader för folkskoleseminariet i Karlstad m. m., därvid Konungens Befallningshavande tillika hemställt om kammarens medverkan för uppgörande av bytesbrev rörande ifrågavarande fastigheter jämte tillhandahållande av det för bytet erforderliga gravationsbevis å Mariebergsägorna.

Drätselkammaren beslöt att hos stadsfullmäktige anmäla Kungl. Maj:ts ifrågavarande beslut ävensom hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att med statsverket upprätta bytesbrev på de villkor, som finnas angivna i fullmäktiges beslut den 30 december 1912 och den 22 maj 1913, därvid beträffande tiden för de olika områdenas av- och tillträde samt de övriga detaljbestämmelser, som kunna ifrågakomna, drätselkammaren må åga träffa avtal efter omständigheterna.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Konungens Befallningshavande får härigenom överlämna bestyrkt avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 19 juni 1919 angående nya byggnader för folkskoleseminariet i Karlstad m. m.: och får Konungens Befallningshavande tillika hemställa om benügen medverkan för uppgörande av bytesbrev rörande ifrågavarande fastigheter jämte tillhandahållande av det för bytet erforderliga gravationsbevis å Mariebergsägorna.

Karlstad i Landskontoret den 14 augusti 1919.

På Länsstyrelsens vägnar:

TURE BROSTRÖM.

ELIAS STENIUS.

Avskrift.

GUSTAF, etc.

Vår ynnest etc. I statsverkspropositionen till innevarande års riksdag förelögo Vi, bland annat, riksdagen att dels godkänns ett av stadsfullmäktige i Karlstad genom beslut den 30 december 1912 och den 22 maj 1913 gjort erbjudande i fråga om tilhandahållande av tomt för nya byggnader för folkskoleseminariets i Karlstad utvidgning till dubbelseminarium dels ock till uppförande av ifrågavarande byggnader bevilja ett anslag av 2,434,500 kronor och därav anvisa på extra stat för år 1920 såsom reservationsanslag ett belopp av 800,000 kronor.

Nu har riksdagen i skrivelse den 12 juni 1919 angående regleringen av utgifterna under riks tatens för år 1920 åttonde huvudtitel anmält, att riksdagen

dels godkänt ett av stadsfullmäktige i Karlstad gjort erbjudande att avträda ett å en av arkitekten Bror Almquist uppgjord, såsom Bil. A. 2 betecknad kartskiss med blå begränsningslinje utmärkt område av den inom staden belägna egendomen Marieberg med därå uppförda byggnader, med förbindelse tillika att på stadens bekostnad låta framdraga avlopps- vatten- och gasledningar samt gata till området ävensom att iakttaga vissa i ärendet angivna villkor beträffande angränsande områdens bebyggande, mot det att staden i utbyte erhöle den nuvarande, staten tillhöriga seminarie:omten med därå befintliga byggnader;

dels ock till uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Almquist upprättade ritningar av byggnaden för dubbelseminarium i Karlstad beviljat ett anslag av 1,800,000 kronor och därav anvisat på extra stat för år 1920 såsom reservationsanslag ett belopp av 600,000 kronor (1920: VIII F. 41).

Vid föredragning av detta ärende hava Vi, med godkännande av riksdagens beslut, i vad det skiljer sig från vad Vi föreslagit samt med förklarande att stadsfullmäktiges omförmälda erbjudande blivit av Oss antaget, funnit gott anbefalla Eder att *dels* med vederbörande myndighet i Karlstad träffa avtal därom, att i enlighet med stadsfullmäktiges erbjudande i förenämnda beslut den 30 december 1912 och den 22 maj 1913 med däri gjorda åtgärderna och därvid fastade villkor det å ovannämnda kartskiss med blåa begränsningslinjer utmärkta området jämte å detsamma uppförda byggnader och vad i övrigt till området hör varder för Vår och kronans räkning förvärvat i utbyte mot den nuvarande seminarie:tomten jämte därå förefintliga byggnader, åliggande det Eder att därvid tillse, att det av kronan förvärvade området varder överlämnat fritt från alla gravationer, *dels ock* ombesörja, att lagfart å området sedermera sökes samt att, sedan lagfart beviljats, vederbörliga expeditioner härom jämte övriga handlingar i ärendet i sändas till ecklesiastikdepartementet.

Därjämte hava Vi funnit gott förklara Oss vilja framdeles meddela beslut

angående fastställande av ritningar till ifrågavarande byggnadsföretag. Detta meddelas Vi Eder för kännedom och efterrättelse jämte det brev i ämnet avgår till statskontoret. Ovanberörda kartskiss ävensom utdrag av stadsfullmäktiges i Karlstad protokoll vid sammanträden den 30 december 1912 och den 22 maj 1913, innefattande stadsfullmäktiges erbjudande angående tomtområdet jämte till sistnämnda protokoll hörande ritningar bifogas härjämte.

Stockholms slott den 19 juni 1919.

GUSTAF.

Värner Rydén.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
TURE BROSTRÖM.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.*

§ 105.

Med förordande av en av drätselkammaren gjord framställning, över vilken utskottet nu hade att yttra sig, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att med statsverket upprätta bytesbrev beträffande tomt för Folkskoleseminariets i Karlstad nybyggnad m. m. på de villkor, som finnas angivna i av fullmäktige i ärendet den 30 december 1912 och den 22 maj 1913 fattade beslut, därvid beträffande tiden för de olika områdenas av- och tillträde samt de övriga detaljbestämmelser, som kunna ifrågakomma, drätselkammaren må äga träffa avtal efter omständigheterna.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående överklagande av Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 31 december 1918 i fråga om skyldighet för staden att deltaga i kostnaden för färjhållningen över Suttersälven mellan stadens område och Hammarön.

Resolution.

Översändes till magistraten i Karlstad för att vederbörande för kännedom tillställas.

Karlstad i landskansliet den 10 juli 1919.

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Öfverlemnas till stadsfullmäktige i Karlstad för kännedom.

Karlstads rådhus den 19 Juli 1919.

På Magistratens vägnar:
C. LIDBERG.

Konungens Befallningshavandes i Värmlands län utslag på ansökning av vägstyrelsen i Karlstads härads väghållningsdistrikt angående åläggande för staden Karlstad att deltaga i kostnaden för färjhållning mellan stadens område och Hammarö socken; Givet, Karlstad i landskansliet den 31 december 1918.

Efter väckt förslag i ämnet hade, å vägstämma den 22 mars 1916, de väghållningsskyldige inom Karlstads härads väghållningsdistrikt, vilka funnit det uppenbart, att staden Karlstad vore lagligen skyldig att till hälften deltaga i färjhållningen vid Hammarö färja, beslutat lämna vägstyrelsen inom distriktet i uppdrag att hos staden göra hemställan om åtagande att fullgöra berörda skyldighet ävensom att, därest staden icke godvilligt tillmötesginge sådan hemställan i vederbörlig ordning mot staden föra talan om skyldighet att deltaga i nämnda färjhållning.

I anledning härav hade vägstyrelsen uti en den 15 maj 1916 dagtecknad och till stadsfullmäktige i Karlstad ingiven skrivelse anført huvudsakligen: Ifrågasvarande färja, som förbunde allmänna vägen från Karlstad, vars underhåll ålåg staden, med allmänna landsvägen å Hammarön, vilken sistnämnda väg efter till-

komsten av den nya väglagen ingått i vägdelning, hade efter tiden för berörda vägdelning alltså underhållits av Karlstads härads väghållningsdistrikts väghållningsskyldige. Då emellertid denna färjhållning varken på grund av särskilt åtagande eller eljest lagligen åläge väghållningsdistriktet ensam, vore det uppenbart, att staden, vars område gränsade intill häradets, måste deltaga i färjhållningen. Frågan i vad mån nämnda skyldighet vilade å staden, torde ej kunna besvaras annorlunda, än att staden vore pliktig att till hälften deltaga i färjhållningsbesväret. På grund härav anhölle vägstyrelsen, att fullmäktige måtte förklara staden villig och skyldig att med väghållningsdistriktet till hälften deltaga i färjhållningen samt besluta, att staden skulle från och med år 1916 till distriktets vägkassa utbetala det belopp, som enligt sålunda angiven grund åläge staden att gälda.

Sedan berörda framställning av stadsfullmäktige överlämnats för utredning till bland andra, stadens drätselkammare, hade denna i avgivet utlåtande anfört: Förevarande fråga hade varit föremål för myndigheternas prövning i början av 1870 talet, då Karlstads tingslagsbor sökt åläggande för staden att till hälften med tingslaget deltaga i kostnaden för Hammaröfärjan. I alla instanser hade denna ansökan avslagits. Kungl. Maj:ts och Rikets Kammarkollegium hade därvid yttrat att, som hos vederbörande häradsrätten verkställd undersökning visat, att Hammarö socken först ensam och sedan gemensamt med övriga socknar i Karlstads tingslag bekostat färjhållningen över Klarälven (Suttersälven) å ifrågavarande plats, samt nämnda farled, med avseende å läge och övriga förekomna omständigheter icke kunde anses vara av den allmänna nytta och nödvändighet för resande eller varutransporter, att staden då mera än förr borde deltaga i upprätthållandet av ifrågavarande färjanstalt, den där uteslutande tillkommit för Hammarö socknemäns behov, Kollegium icke funne skäl göra ändring i Konungens Befallningshavandes utslag, varigenom tingslagets ansökning avslagits. Detta Kungl. Kollegii beslut hade sedermera fastställts genom nådig resolution den 6 november 1874. Vägen på Hammarön från färjan till Mörmon hade ingått i vägdelning inom Karlstads härad redan år 1863, vadan nya väglagens tillkomst icke, såsom vägstyrelsen förmenat, ändrade förutvarande förhållanden. Några nya sådana hade icke, såvitt drätselkammaren kunde finna, inträffat sedan år 1874. Tvärtom vore stadens intresse av färjhållningen i fråga mindre än förr genom ordnad ångbåtsförbindelse med Hammarön sommartid och hållandet av vinterväg över Hammarösjön vintertid.

Stadsfullmäktige hade därefter vid sammanträde den 28 september 1916, under återopande av den av drätselkammaren förebragta utredningen, beslutit lämna vägstyrelsens framställning utan vidare avseende.

I nu förevarande ansökan, som hit inkommit den 9 december 1916, har vägstyrelsen anhållit, att Konungens Befallningshavande måtte, med förklarande att

underhållet av omförmälda färja skulle åligger till hälften staden och till hälften häradets väghållningsdistrikt, ålägga staden att efter sådan grund utgöra bidrag till färjhållningen, till stöd för vilken framställning åberopats dels enahanda skäl som i ovananmärkta skrivelse till stadsfullmäktige, dels ock därutöver att trafiken emellan staden och Hammarön numera vore mycket livlig och komme att ytterligare ökas, sedan Uddeholms Aktiebolags industriella anläggningar vid Skoghall å Hammarön blivit fullbordade, varför det vore påtagligt, att färjan för den allmänna samfärdseln i orten vore av synnerligt stor betydelse. Jämlikt 25 kap. 8 § av Byggningsbalken åläge det staden att hålla väg och broar, så långt stadens ägor räckte. Då gränsen mellan staden och Hammarön av ålder ansetts framgå i mitten av älven, vore tydligt, att staden måste vara pliktig att lika med distriktets väghållningsskyldiga deltaga i meranämnda färjhållning.

Sedan stadsfullmäktiges förklaring i ärendet infordrats, har, på remiss från stadsfullmäktige, drätselkammaren avgivit yttrande samt därvid åberopat ovanberörda av drätselkammaren förut förebragta utredning i angelägenheten samt därutöver, till bemötande av vägstyrelsens påstående om ökning av landsvägstrafiken på grund av Uddeholms Aktiebolags industriella anläggningar å Skoghall, framhållit, att järnvägsförbindelse numera funnes mellan staden och Skoghall, varför trafiken på landsvägen i stället torde bliva obetydligare än hittills, vartill komme att staden, just på grund av den nya industrien vid Skoghall, framdeles mindre än förr kunde påräkna någon tillförel från den del av Hammarön, för vilken med hänsyn till Hammaröns belägenhet icke heller utgjorde någon allmän genomgående kommunikationsled, utan fortfarande huvudsakligen tillgodosåge Hammarö socknemäns behov.

Såsom infordrad förklaring hava stadsfullmäktige härefter, jämlikt sitt beslut den 15 mars 1917, åberopat drätselkammarens sistangivna yttrande och på då i anförda grunder bestritt bifall till vägstyrelsens förevarande framställning.

Slutligen har vägstyrelsen inkommit med påminnelser i ärendet, därvid styrelsen anført, bland annat, att det visserligen förhölle sig så, att vägen mellan Hammarö färja och Mörmon redan före nya väglagens tillkomst varit indelad till allmänt underhåll, men att denna vägsträcka då utgjort allenast omkring 2,500 meter, under det att längden av samtliga vägar å Hammarön numera uppginge till 19,510 meter.

Här skulle tillika antecknas, att uti det av Karlstads drätselkammare åberopade Konungens Befallningshavandes utslag i mål mellan Karlstads tingslagsbor och Karlstads stad angående deltagande i kostnader för den s. k. Hammaröfärjan, av vilket utslag, meddelat den 31 augusti 1873, en avskrift tillfogats handlingarna i nu förevarande mål, intagit utredning angående tillkomsten av ovanberörda färjanstalt och därtill ledande vägar ävensom därom, att stadens ägoområde sträcker

sig till mitten av den Suttersälven benämnda del av Klarälven, varöver trafik mellan angivna vägar förmedlas medelst omförmälda färja.

Detta med vad mera handlingarna innehålla har Konungens Befallningshavande tagit i övervägande; och då de allmänna vägar, som leda till och från ifrågakomna färjanstalt och därmed även den dessa vägar förbindande färjan såsom trafikled mellan Hammarö socken och länet i övrigt äro för den allmänna samfärdseln nödiga och nyttiga,

alltså och då, efter vad utredningen giver vid handen, gränsen mellan Karlstads stad och Karlstads härads väghållningsdistrikt framgår i mitten av det vattendrag, varöver omförmälda färjförbindelse är anordnad. samt den stad, jämlikt bestämmelserna i 25 kap. 8 § Byggningsbalken åliggande skyldighet att röja och hålla väg och broar, så långt stadens ägor räcka, jämväl måste anses omfatta hållande av färja, där sådan i den allmänna samfärdselns intresse är erforderlig,

förty och emedan från stadens sida icke nu påståtts, än mindre visats, att staden på grund av särskilt privilegium eller jämlikt särskilt ingången förening är befriad från skyldighet i här förevarande avseende, prövar Konungens Befallningshavande skäligt härigenom ålägga Karlstads stad att med hälften deltaga i kostnaden för färjhållningen över den s. k. Suttersälven mellan Karlstads stads område och Hammarö socken; viljande Konungens Befallningshavande, därest överenskommelse om bidragets storlek eller eljest ifråga om dess utbetalande icke skulle kunna träffas, på framställning av endera parten därom meddela närmare bestämmelser.

Klagan över detta utslag må föras hos Kungl. Maj:t genom besvär, som, vid talans förlust, skola i Jordbruksdepartementet ingivas sist före klockan tolv å trettionde dagen från delfäendet; dock att menighet, som klagar, äger tillgodonjuta femton dagars längre besvärstid. Vid besvären skall fogas behörigen styrkt bevis, vid vad tid klaganden fått del av utslaget. Det är klagande tillåtet att, under iakttagande för övrigt av vederbörlig tid och ordning, på eget äventyr, insända besvären i betalt brev med allmänna posten.

Som ovan.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 1 September 1919.*

§ 411.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade drätselkammaren att av-

giva yttrande över Konungens B.fallningshavandes i Värmlands län utslag den 31 december 1918, varigenom Karlstads stad blivit ålagd att med hälften deltaga i kostnaden för färjhållningen över den s. k. Suttersälven mellan Karlstads stads område och Hammarö socken.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta överklaga ifrågavarande utslag och lämna drätselkammaren i uppdrag att föra stadens talan i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.

§ 106.

Med tillstyrkande av drätselkammarens i ärendet avgivna förslag, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta överklaga Konungens Befallningshavandes i Värmlands län utslag den 31 december 1918 på ansökning av vägstyrelsen i Karlstads härads väghållningsdistrikt angående åläggande för staden Karlstad att deltaga i kostnaden för färjhållning mellan stadens område och Hammarö socken ävensom att lämna drätselkammaren i uppdrag att föra stadens talan i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående försäljning av tomten N:o 39 i kvarteret Uttern.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 juli 1919.

§ 327.

Till drätselkammaren hade inkommit följande köpeanbud å gårdarne Östra Haga 39 och Östra Haga 39—13:

«Karlstad den 19/5 1919.

Karlstads Drätselkammare!

Som jag genom översåmglärare Lindh hört att Karlstads stad möjligen kan sälja f. d. Enkan Kristina Lindbergs gård tomten N:o 39 kvarteret Utern vid Åttkantsgatan jemte derå uppförda byggnader jämte gården 39/13 enligt uppgift på samma tomt efter nya regleringen belägna hus. Som anbud på dessa gårdar bjudes 27,000 kronor med vissa villkor:

1:o) 14 eller 15,000 kan jag försöka anskaffa rüsten behöver jag veta om det går an att få lån där räntan icke överstiger 6 eller högst 6½ proc. och tillträden kan ske efter överenskommelse.

2:o) Hyresgästerna må bliva uppsagda i Lindbergs'ta huset och hyran må få bliva något höjd icke till det yttersta men någorlunda efter denna tiden.

3:o) En snygg s. k. kiosk må beviljas få uppsättas med mindre butik samt ett mindre rum innanför der kamin får uppsättas och vintertid få användas för att der som jag tänkt bereda någon trevnad och liten förtjänst åt min ofärdiga dotter, affären ifråga har jag tänkt skulle bliva någon mindre pappersaffär, eller frukt-affär eller dylikt.

Högaktningsfullt
LUDVIG FORSÉN.α

«Till Drätselkammaren i Karlstad.

Som undertecknad för cirka 1 och half månad sedan inlämnat anbud å gårdarna 39/13 vid åttkantsgatan å 27,000 kronor, detta anbud beder jag nu få höja till 30,000 kr. och skall då betala om drätselkammaren så fordrar hälften vid tillträdet, dock icke allt inestående utan en del på sparbanksbok och en del på upp- och avskrivning i A.-B. Nya Banken. Som jag hört att en spekulant finnes till som avgivit samma anbud, så beder jag ändå att få företräde emedan jag sålt mitt lantställe landeriet Elfium till staden för billigt pris och utan någon förtjänst då jag innehaft detsamma i tolv år och emedan mitt anbud var det första.

Karlstad & Fahlgrensgatan N:o 293 den 11/7 1919.

Högaktningsfullt
LUDVIG FORSÉN.α

«Till Drätselkammaren i Karlstad.

Undertecknad får härmed ingiva anbud å tomten 39 Ö:a Haga här i staden med därpå uppförda åbyggnader med kronor Trettiotusen (30,000) att tillträdas den 1 Okt. 1919.

Ingrirud, Värmlandsbro d. 10 Juli 1919.

O. W. JOHANSSON.α

«Till Drätselkammaren, Karlstad.

Jag får härmed ändra mitt anbud å f. d. Lindbergs gård i Haga, så tillvida att alla av Fru Lindberg för sina egna undantagna rättigheter för hennes livstid respekteras. Men att i så fall mitt anbud är Tjuguniotusenfemhundra (29,500) kronor.

Ingrirud, Värmlandsbro den 12 juli 1919.

O. W. JOHANSSON.α

Sedan ärendet i och för utredning överlämnats till fastighetsförvaltaren hade från denna inkommit en skrivelse, så lydande:

«Till Drätselkammaren i Karlstad.

Över bilagda köpeanbud från O. W. Johansson, Ingerud, Värmlandsbro, får undertecknad avgiva följande yttrande:

För gården Östra Haga 39 har staden betalt kr.....	19,000: —
» » » » » ^{99/100} » » »	13,673: —
	Summa Kr. 32,673: —

Dessa fastigheter lämna staden för närvarande en hyresinkomst av:

Östra Haga 39 kronor 996: — och

« « 39 « 1,222: — = kronor 2,218: — eller cirka 6,79 % av inköpssumman.

Efter nu verkställd reglering av hyrorna inom dessa fastigheter stiger deras avkastning till 2,772 kr. eller till 8,38 % av samma värde, varigenom möjlighet förefinnes för dem att bestrida sina egna utgifter i skatter, onera och underhållskostnader:

Vatten- och trapplyusavgifterna — 160: 50 kr. — äro ej frändragna hyresinkomsten.

Från de inköpta tomterna avgå i och för tomtregleringar:

Till tomterna N:ris 40 och 44	286: 89 m ²
» tomt N:o 38	51: 02 »
» tomt N:o 37	77: 76 »
	Tillsammans 415: 67 m ²

eller 4,715,76 kvadratfot, i kapitalvärde motsvarande samma antal kronor, varigenom köpesumman nedbringas till 27,957: 24 kronor.

Härtill bör läggas värdet av:

dels 8,38 kvadratmeter mark från Åttkantsgatan

och dels 1,33 kvadratmeter mark från tomt N:o 38 tillsammans 9,71 m² eller 108,90

kvadratfot vadan tomten med byggnader representerar ett värde av kr. 28,066:14 förutom nedlagda reparationskostnader cirka

433:86 med vilka totalsumman blir i avrundat tal Kr: 28,500:—.

Dels på grund av dessa tomtregleringar, dels för att få utfartsväg för gården N:r 39/13 måste uthusen till gården N:o 39 ändras eller byggas om inom den närmaste framtiden, varigenom ytterligare kap tal måste i fastigheten insättas.

På grund av det anförda framgår, att anbudet fullt motsvarar stadens självkostnader, varför detsamma — under förutsättning att stadens förbindelse till fru Lindberg på nöjaktigt sätt kan ordnas — förordas till antagande.

Karlstad den 10 juli 1919.

A. FR. LINDH.^a

Efter föredragning härav beslöt kammaren att antaga det av Ludvig Forsén senast avgivna köpeanbudet, 30.000 kronor, på av fastighetsförvaltaren i övrigt föreslagna villkor.

Som ovan.

In fidem:
ESKIL WIKLUND.

Ex protokoll:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 26 augusti 1919.*

§ 380.

Sedan drätselkammaren den 21 juli 1919 under § 327 i protokollet beslutat antaga ett av Ludvig Forsén avgivet köpeanbud å tomt N:o 39 i kvarteret Uttern i stadsdelen Haga här i staden, hade upprättats följande förslag till köpekontrakt:

"Köpekontrakt.

Karlstads drätselkammare upplåter och försäljer härmed till Ludvig Forsén staden tillhöriga tomt n:r 39 i kvarteret Uttern inom stadsdelen Haga här i staden, innehållande i areal 1.354,7 kvadratmeter eller 15,367,8 kvadratfot, med därå uppförda byggnader mot en överenskommen köpesumma av trettiotusen (30,000) kronor och följande villkor i övrigt:

1:o) Överlåtna fastigheten försäljes gravationsfri i det skick vari den nu befinnes att efter vederbörlig utstakning av tomtgränserna tillträdas den 1 oktober 1919.

2:o) Av köpeskillingen erlägges halva beloppet eller femtontusen (15,000)

kronor kontant vid detta kontrakts underskrivande. Å återstoden kronor femton-tusen (15,000) avlämnas till drätselkammaren skuldförbindelse löpande med 6 $\frac{1}{2}$ % årlig ränta från den 1 oktober 1919 försedd med inteckningsmedgivande i ifrågavande fastighet.

3:o) Fru Stina Lindbergs rätt att under sin återstående livstid fritt och utan ersättning få kvarbo i sin nuvarande lägenhet, varmed följer dispositionsrätten över trädgården, skall respekteras av köparen; dock att köparen under förutsättning av byggnadsnämndens tillstånd berättigas att i nämnda trädgård uppföra en så kallad kiosk.

4:o) Köparen betalar ensam lagfartskostnaden för detta köp och fastigheten påkommande onera och skatter, som förfalla till betalning efter tillträdesdagen.

5:o) Köparen inträder vid tillträdesdagen i säljarens rättigheter och skyldigheter gentemot fastighetens hyresgäster. Hyrorna uppbäras av säljaren till tillträdesdagen och därefter av köparen.

6:o) Skulle ellsolycka före tillträdesdagen drabba å tomten uppförda åbyggnader, stånde köparen ensam risken, men äge uppbära utfallande brandskadeersättning, som dock i första hand skall gå till avbetalning å inteckningsskulden.

Av detta kontrakt, som för sin giltighet fordrar godkännande av stadsfullmäktige i Karlstad äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den september 1919.

För Karlstads Drätselkammare:

Godkännes:

Köpevitnen:

Sedan överenskommelse träffats med Forsén enligt de i ovanintagna kontraktsförelägg avgivna grunder, hade från annan spekulant inkommit högre anbud.

Drätselkammaren beslöt att till stadsfullmäktige överlämna sistnämnda anbud, men emellerlid hemställa,

att det med Ludvig Forsén träffade köpeavtalet enligt det föreslagna kontraktet måtte av stadsfullmäktige godkännas.

Denna § justerades gonast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG

Till Karlstads Drätselkammare, Karlstad.

Härmed lämnas köpeanbud å staden tillhöriga tomter i kvarteret Uttern Ös.

Haga 39 samt därå befintliga byggnader och bjuder för ovanstående tomter och byggnader i det sk'ck det nu är 31,000 (Trettioettusen kronor).

Karlstad den 21 Aug. 1919.

C. J. TÖRNKVIST.

Adress: Kungsg. 2.

Bevittnas:

A. TÖRNKVIST.

A. W. ANDERSSON.

Till Karlstads Drätselkammare.

Enligt det köpeanbud, som var inlemnadt å tomt och byggnader i kvarteret Uttern, Östra Haga 39 vill jag härmed bifoga betalningsvilkor. Jag har då tänkt mig, då överenskommelse om köp sker å nämnda byggnader och tomt, att få till Drätselkammaren framställa om följande vilkor:

att Elvatusen kronor (11,000) erlägges då köp sker och att sedan få upptaga ett lån i Karlstads Sparbank på Tjugutusen kronor (20,000) mot första inteckning.

Karlstad den 26 Augusti 1919.

C. J. TÖRNKVIST.

Adress: Kungsgatan 2.

Bevittnas:

K. W. LIGNELL.

A. W. ANDERSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.

§ 107.

Sedan drätselkammaren på sätt närmare framginge av dess protokoll den 26 augusti 1919, § 380, beslutat att på vissa villkor till Ludvig Forssén försälja staden tillhöriga tomten N:o 39 i kvarteret Uttern inom stadsdelen Haga här i staden, hade drätselkammaren hos stadsfullmäktige anhållit om godkännande av ifrågavarande försäljning.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att avgiva yttrande i ärendet, beslöt föreslå,

att stadsfullmäktige måtte godkänna det med Ludvig Forssén träffade köpeavtalet beträffande tomten N:o 39 i kvarteret Uttern.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Lönenämndens framställning angående kristidstillägg åt stadens befattningshavare och pensionärer under innevarande års fjärde kvartal.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 8 september 1919.*

§ 39.

På framställning av lönenämnden förklarade stadsfullmäktige den 28 juni 1919 samtliga de stadens befattningshavare och pensionärer, som avsåges i fullmäktiges den 20 februari 1919 fattade, under § 46 i protokollet antecknade beslut, med undantag av de under kollektivavtal anställda arbetarne, berättigade att tillsvidare under innevarande års tredje kvartal uppbära kristidsförmåner efter samma grunder, som förut under året tillämpats.

I sin framställning till fullmäktige hade nämnden ställt i utsikt, att nämnden eventuellt skulle till nästa kvartal inkomma med förslag till omläggning av bestämmelserna om kristidstillägg i enlighet med de av årets riksdag antagna principer i detta avseende. Vid närmare granskning av dessa principer har nämnden funnit att en dylik omläggning komme att medföra en betydande merutgift för staden, vilken emellertid ej skulle komma de mest behövande tillgodo, i det att dessas kristidsförmåner tvärtom skulle komma att minskas. Som härtill komme, att nämnden hade under övervägande frågan om en generell lönereglering för samtliga stadens befattningshavare, fann nämnden sig sakna skäl att nu föreslå några nya principer i fråga om kristidstilläggen. Då fortfarande iugen väsentlig lättnad i dyrtiden inträtt, beslöt lönenämnden alltså hemställa till stadsfullmäktige att besluta

att de under innevarande års tredje kvartal tillämpade principer i fråga om kristidstillägg åt stadens befattningshavare och pensionärer skola tillämpas jämväl under årets fjärde kvartal, ävensom

att till bestridande av de av detta beslut föranledda kostnader anvisa förslagsanslag av 117,816 kronor 26 öre.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammare.
i Karlstad den 9 september 1919.*

§ 412.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade drätselkammaren att

avgiva yttrande över lönenämndens framställning angående kristidstillägg åt stadens befattningshavare och pensionärer under innevarande års fjärde kvartal.

Efter överläggning i ärendet beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med lönenämndens förslag ävensom bestämma, att det äskade anslagsbeloppet 117,816 kronor 26 öre skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.

§ 108.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över lönenämndens av drätselkammaren tillstyrkta framställning angående kristidstillägg åt stadens befattningshavare och pensionärer för innevarande års fjärde kvartal, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med lönenämndens förslag ävensom bestämma, att det äskade anslagsbeloppet, 117,816 kronor 26 öre, skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Stadsarbetaren A. G. Anderssons av Herr Norsell som motion upptagna framställning om pension från staden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan någon tid tillbaka är jag, på grund av värk i benen, nästan oförmögen att gå och kan därför icke förtjena mitt uppehälle. Min ålder, 73 år, torde väl vara den närmaste orsaken till denna åkomma, men även arbetet i stadens tjänst har otvivelaktigt bidragit härtill.

Att under 20 års tid vara stenhuggare vid stadens gatuarbeten och därvid under den mästa tiden, för arbetets utförande, vara tvingad att ligga på knä kan givitvis icke gå spårlöst förbi.

Min anställning i stadens tjänst började 1892 och fortgick till 1912 då jag fick sluta på grund av oförmåga att utföra vad arbete som hälst.

Då mina avlöningsförmåner under alla de 20 åren varit synnerligen blygsamma har så gott som ingenting kunnat sparas för ålderns dagar varför jag härmed vördsamt hemställer:

att stadsfullmäktige må te bevilja mig en årlig pension å 400 kronor under min återstående livstid.

Karlstad den 3 december 1917.

A. G. ANDERSSON.

Viken 195.

Upptages som motion:

A. NORSELL.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med pensioneringskommittén i Karlstad den 6 september 1918.

§ 4.

Pensioneringskommittén, som hade att avgiva yttrande över stadsarbetaren A. G. Anderssons av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående pension från staden, beslöt att, enär Andersson varit anställd hos drättselkammaren, hos kamraren begära närmare uppgifter angående hans tjänstetid och löneförmåner.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 2 december 1918.

§ 19.

Pensioneringskommittén, som hade att avgiva yttrande över stadsarbetaren A. G. Anderssons av Herr No-sell som motion upptagna framställning om pension från staden, hade hos drättselkammaren anhållit om närmare uppgifter angående Anderssons tjänstetid och löneförmåner.

Byggnadschefen, till vilket ärendet överlämnats för utredning, hade nu inkommit med en så lydande skrivelse:

«Till Drätselkammaren i Karlstad.

Sedan Drätselkammaren den 11 nov. d. å. till mig för utredning r.mitterat förre stenhuggare A. G. Anderssons till Stadsfullmäktige ställda skrivelse med anfallan om pension, får jag meddela, att Andersson icke under den tid, jag varit ledare av stadens gatuarbeten, haft någon anställning i stadens tjänst. Av de upplysningar, jag erhållit av förmanen för g-tuarbetena, framgår att Andersson därförut icke varit direkt anställd såsom arbetare hos saden utan snarare varit att betrakta såsom leverantör, i det han ärligen under en följd av år till Drätselkammarens gatuarbeten levererat gatsten; endast vid vissa enstaka tillfällen lär han hava arbetat på timpenning såsom extra arbetare.

Karlstad den 30 november 1918.

Karlstads Stads Byggnadskontor:

ERIK BJÖRKMAN.◄

Ur drätselkammarens protokoll den 18 November 1912 inhämtades, att kammaren nämnda dag avslagit framställningar om pension från såväl A. G. Andersson som en annan sökande, vars arbete i stadens tjänst varit av enahanda natur, därvid beträffande Andersson utretts, att han endast under vintermånaderna åren 1898—1901 haft arbete direkt i stadens tjänst och då av mera tillfällig art, och att han under åren 1901—1912 haft stadigvarande ackordsarbete med slagning av tuktad sten, makadam, huggning av rännstenar o. d. för stadens räkning.

Vad kammaren sålunda inhämtat skulle genom protokollsutdrag meddelas pensioneringskommittén.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet vid Pensioneringskommitténs i Karlstad sammanträde den 5 juni 1919.

§ 5.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Pensioneringskommittén att avgiva yttrande över en av stadsarbetaren A. G. Andersson av Herr Norsell som motion upptagen framställning om pension från staden.

Sedan Kommitterade ansett sig böra från Drätselkammaren infordra närmare upplysningar angående Anderssons tjänstetid och löneförmåner, hade från Kammaren inkommit hoslagda protokollsutdrag. (Bil.)

Efter tigen del av dessa handlingar och Drätselkammarens avlöningslistor fr. o. m. år 1892, av vilka inhämtades, att Andersson fr. o. m. detta år varit anställd hos Drätselkammaren dels mot dagavlönning och dels mot ackordsbetalning, beslöto Kommitterade tillstyrka Stadsfullmäktige

att bevilja f. d. stadsarbetaren A. E. Andersson pension med Kr. 400: — per år att utgå fr. o. m. den 1 juli 1919.

Som ovan.

In fidem:
H. WESTLIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 21 juli 1919.*

§ 322.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av stadsarbetaren A. G. Andersson gjord, av herr Norsell som motion upptagen framställning om pension från staden.

Pensioneringskommittén, som i ärendet avgivit yttrande, hade på anförda skäl tillstyrkt beviljande av ett pensionsbelopp av fyrahundra kronor per år att utgå från och med den 1 juli 1919.

Som tvivelsmål yppat sig rörande arten av sökandens anställning i stadens tjänst, hade utredning härom företagits, därvid uppgifter införskaffats från stadsarbetsförmannen Gust. Andersson, stadsarkitekten, sökanden själv och stensättaren, stadsfullmäktigeledamoten Reinhold Olsson. Den förstnämnde, vars uppgift vitsordats av stadsarkitekten, hade härvid meddelat, att sökanden ej varit fast anställd, utan måste anses hava varit entreprenör. Sökanden själv hade med vitsordande av ovannämnde Reinhold Olsson uppgivit sig hava varit fast anställd, enär han arbetat dels på ackord och dels mot timlön.

Som det i stadens tjänst funnits flera med namnet A. G. Andersson, kunde ej av för kammaren tillgängliga verifikationer avgöras, vilkendera uppgiften vore riktig.

Då det syntes drätselkammaren oklart, huruvida Andersson överhuvud arbetat i stadens tjänst under sådana förhållanden, att han kunde anses hava innehaft någon egentlig arbet:anställning och, om så varit förhållandet, denna i varje fall varat så kort tid, att beviljande av pension ej vore tillräckligt motiverat, men Andersson syntes i behov av hjälp och sådan i annat fall skulle lämnas genom fattigvården, så beslöt drätselkammaren på det sätt tillstyrka framställningen, att kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja stadsarbetaren A. G. Andersson ett årligt understöd av 400 kronor att utgå från och med den 1 juli 1919; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda understödsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Herrar ordföranden och Strömberg anmälde reservation mot förestående beslut och anförde:

Då arten av Anderssons arbetsanställning hos staden icke kunnat med visshet utrönas, men vitsord synes böra lämnas hans egna uppgifter i detta avseende, och då dessutom ömmande omständigheter synes föreligga, få vi för vår del tillstyrka stadsfullmäktige att besluta i enlighet med pensioneringskommitténs hemställan.

Som ovan.

In fidem:

ESKIL WIKLUND.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.*

§ 109.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över stadsarbetaren A. G. Anderssons av herr Norsell som motion upptagna framställning om pension från staden, över vilken framställning pensioneringskommittén och drätselkammaren avgivit infortrade yttranden.

Beredningsutskottet beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anført hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja stadsarbetaren A. G. Andersson ett årligt understöd av 400 kronor att utgå från och med den 1 juli 1919; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda understödsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Hälsovårdsnämndens förslag i fråga om stadens indelning i barnmorskedistrikt m. m.

Utdrag av protokoll hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 20 augusti 1919.

§ 102.

Föredrogs en så lydande skrivelse:

“Till Hälsovårdsnämnden i Karlstad.

På anmodan av Medicinalstyrelsen får jag härmed anhålla, att Hälsovårdsnämnden ville fästa stadsfullmäktiges uppmärksamhet på bestämmelserna och särskildt övergångsbestämmelserna i den nya lagen (den 28 mars 1919) om anställande av distriktsbarnmorskor m. m. och därvid hemställa, att stadsfullmäktige måtte taga under öfvervägande samt besluta:

huruvida icke staden Karlstad bör ingå i länets indelning i barnmorskedistrikt, och

huruvida icke staden, om den anses böra ingå i distriktsindelningen, borde på grund av stadens såväl vidsträckt område som stora folkmängd uppdelas i 2:ne barnmorskedistrikt t. ex. ett Karlstads västra, omfattande stadsdelarne och stadsområdena väster om prånkanalen eller Östra Torggatan med dess tänkta förlängning såväl norr- som söderut, och ett Karlstads östra, omfattande stadsdelarne och stadsområdena öster om nämnda kanal eller gata, vart och ett med sin distriktsbarnmorska.

Detta ärende torde benäget skyndsamt behandlas, och stadsfullmäktiges beslut i frågan medels protokollsutdrag (i 2 ex.) meddelas Barnmorskestyrelsen i Värmlands län för den åtgärd, som på sagda styrelse ankommer.

S. ALVINZI.

Förste provinsialläkare i Värmlands län.”

Efter tagen del av berörda lag, varav framgick, att en anslutning till distriktsindelningen skulle även under övergångstiden medföra ekonomiska fördelar för barnmorskorna, och sedan nämnden överlagt i ärendet, beslöt Hälsovårdsnämnden föreslå, det stadsfullmäktige ville uttala,

att staden icke önskar uteslutas ur länets distriktsindelning,

att stadsfullmäktige hemställa om stadens indelning i två barnmorskedistrikt, det västra, omfattande stadsområdet väster om Östra Torggatan och dess tänkta

förlängning, samt det östra, området öster om samma linie, med en barnmorska i vardera distriktet.

att, intill dess nya lagen här vinner tillämpning, nuvarande två stadsbarnmorskors tjänstgöring fördelas så, att Gina Lundgren placeras till tjänstgöring i västra distriktet och Maria Häll i östra distriktet, samt

att stadsbarnmorskorna skola vara skyldiga betjäna barnaföderskor i första hand inom eget distrikt men vid förfall för barnmorskan i andra distriktet även inom detta, dock med rätt för dem båda att utöva praktik i hela staden.

Enligt åtagande skulle Herr ordföranden inhämta stadsbarnmorskornas yttrande över förslaget om deras tjänstgöringsskyldighet, innan detta underställdes stadsfullmäktiges prövning, varjämte stadsfullmäktige skulle anmodas i två exemplar tillstålla barnmorskestyrelsen i Värmlands län fullmäktiges beslut i ärendet.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Till ovan föreslagna bestämmelser angående fördelning av vår tjänstgöringsskyldighet lämna vi vårt godkännande.

MARIA HÄLL.

GINA LUNDGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.*

§ 110.

Med föranledande av skrivelse i ämnet från förste provinsialläkaren i länet hade hälsovårdsnämnden, på sätt närmare framginge av dess protokoll den 20 augusti 1919, § 102; ingått till stadsfullmäktige med förslag angående stadens anslutning till länets indelning i barnmorskedistrikt samt stadens uppdelning i dylika distrikt, allt i enlighet med bestämmelserna i lagen den 28 mars 1919 om anställande av distriktsbarnmorskor m. m., ävensom angående de nuvarande stadsbarnmorskornas tjänstgöring intill dess nya lagen vunnit tillämpning m. m.

Beredningsutskottet, som icke fann anledning till erinran mot förslaget, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad hälsovårdsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS

Belysningsstyrelsens förslag angående höjning av gaspriset från och med den 1 oktober 1919.

Utdrag av protokoll hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 11 september 1919.

§ 8.

Hänvisande till härmed bifogade av gasverkets föreståndare uppgjorda självkostnadsberäkning för gasen, beslöt styrelsen ingå till Stadsfullmäktige med framställning om att gaspriset från och med 1 oktober måtte höjas till 40 öre per kubikmeter.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Till Belysningsstyrelsen.

För bedömande av frågan angående höjning av gaspriset får jag härmed överlämna *beräkning av gasens självkostnadspris* utförd på basis av de avlöningar och priser på driftmateriel och biprodukter, som gasverket f. n. har att räkna med. Beräkningen är utförd under förutsättning att förbrukningen blir densamma som år 1916, d. v. s. året innan «gasrestriktionerna» infördes. Av beräkningen framgår att för gas, tillverkad av endast kol, blir självkostnadspriset *34,2 öre pr kubm.* till försäljning nyttiggjord gas, därav 28,2 öre är tillverkningskostnad samt 6 öre är distributionskostnad. För år 1918 voro de på samma sätt beräknade priserna för tillverkningen 20,2 öre, för distributionen 7,5 öre, sammanlagt *27,7 öre pr kubikmeter.* Nuvarande självkostnadspriset beräknas alltså bliva 7 öre högre än 1918.

Ökningen beror huvudsakligen på högre nettokostnad för driftmateriel samt ökade driftkostnader.

För 1918 var nettokostnaden för driftmateriel, d. v. s. inköpskostnaden minskad med försäljningsvärdet å de biprodukter (koks, tjära m. m.) som erhållits, lika med Kr. 48,485:23. Det är då att märka att gasverket år 1918 innehade gammalt kollager, köpt till förmånligt pris före den stora prisstegringen. Nu beräknas samma kostnad pr år bliva Kr. 124,100:—.

Driftkostnaden var 1918 Kr. 20,150:06 och beräknas nu bliva Kr. 31,800:— pr år. Ökningen beroende på de höjningar i arbetareavlöningar, som under 1919 bestämts.

Såsom jämförelse kan nämnas att om gasverket bleve nödsakat återgå till förgasning av huvudsakligen ved (80 proc. ved + 20 proc. kol) skulle självkostnadspriset bliva 42,3 öre pr kbm.

Karlstad den 9 september 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Beräkning av gasens »självkostnadspris» på basis av de avlöningar och priser på driftsmateriel och biprodukter, som f. n. äro rådande, under förutsättning att gasförbrukningen närmaste året blir densamma som 1916, d. v. s. året före »gasrestriktionernas» införande, samt att enbart kol användes till förgasning.

A. Tillverkningskostnad pr år.

1. Personalkostnader:

Andel i byggnadschefens lön, inklusive dyrtidstillägg ..	4,000: —	
Gasmästarens lön, dyrtidstillägg, tantiem och hyresbidrag	6,600: —	
Pensioner	1,000: —	11,600: —

2. Underhåll:

Fastigheter ...	2,000: —	
Driftapparater.....	10,000: —	
Inventarier	800: —	12,800: —

3. Driftmateriel:

Gaskol, 2,600 ton à 120:—	312,000: —	
Elektrisk kraft	900: —	
Vatten	600: —	
Smörjoljor, trassel m. m.	500: —	
Myrmalm	1,200: —	
Sprit	300: —	
Övriga	600: —	316,100: —

4. Driftkostnader:

Retorteldare 7 st. à 3,600:—	25,200: —	
Maskinskötsel	3,600: —	
Reningskistornas skötsel.....	3,000: —	31,800: —

5. Allmänna utgifter:

Skatter	1,600: —	
Försäkringsavgifter	2,500: —	
Uppvärmning	600: —	
Elektr. ljus.....	500: —	
Renhållning	1,000: —	
Semesterarvoden	2,200: —	
Övriga	700: —	9,100: —

6. Räkta å verkets värde	7,000: —	
7. Amortering å dito	7,000: —	
		<u>395,400: —</u>

Härifrån drages värdet av de erhållna biprodukterna
(efter avdrag av kostnaden för deras tillvaratagning).

30,000 hl. koks à 6:—	180,000: —	
400 fat tjära à 30:—	12,000: —	192,000: —
		<u>203,400: —</u>

Detta motsvarar $\frac{203,400}{800,000} = 25,4$ öre pr kbm. tillverkad gas, och

$\frac{203,400}{720,000} = 28,2$ öre pr kbm. försåld gas.

B. Distributionskostnad pr år.

1. Personalkostnader:

Löner till kamrer, bokhållare m. fl. inklusive nu gäl-
lande dyrtidstillägg

9,500: —

2. Underhåll:

Rörnätet

3,000: —

Gasmätare

1,000: —

4,000: —

3. Allmänna utgifter:

Hyror

1,055: —

Kontorsutensilier

600: —

Annonser

400: —

Trycksaker

700: —

Telefonavgifter

600: —

Postavgifter

150: —

Förrådskostnader

2,000: —

Mätareavläsning och mätareuppsättn.

3,600: —

Övriga

3,000: —

12,105: —

4. Räkta å värdet av rörmätel och
gasmätare m. m.

8,000: —

5. Amortering å dito

9,500: —

43,105: —

Distributionskostnaderna motsvara $\frac{43,105}{720,000} = 6$ öre pr kbm. försåld gas.

Sammanlagt kan alltså gasens »självkostnad« under förutsättning enbart koldrift beräknas bli $28,2 + 6 = 34,2$ öre pr kbm. till försäljning nyttigjord gas.

Alternativ.

Användning av 80 % ved + 20 % kol såsom förgasningsmateriel:

Tillverkningen:

1. Personalkostnader = föreg.	11,600: —	
2. Underhåll = föreg.	12,800: —	
3. Driftmateriel:		
Gaskol 500 ton à 120, —	60,000: —	
Ved 2,000 ton à 75: —	150,000: —	
I övrigt = föreg.	<u>4,100: —</u>	214,100: —
4. Driftkostnader:		
Retorteldare	25,200: —	
Maskinskötsel	3,600: —	
Reningskistorna	3,000: —	
Vedbuntning	<u>5,000: —</u>	36,800: —
5. Allmänna utgifter = föreg.	9,100: —	
6. Räntor = föreg.	7,000: —	
7. Amortering = föreg.	<u>7,000: —</u>	298,400: —
Härfån drages värdet av överblivna biprodukter.		
4,500 h. koks à 6: —	27,000: —	
400 fat blandningstjära à 15: —	<u>6,000: —</u>	33,000: —
		<u>265,400: —</u>

Detta motsvarar $\frac{265,400}{800,000} = 33,3$ öre pr kbm. tillverkad gas
och $\frac{265,400}{720,000} = 36,8$ öre pr kbm. försäld gas.

Distributioner:

Kostnad = föregående 43,105: —
motsvarande 6 öre pr kbm. försäld gas.

Sammanlagt alltså självkostnadspriset för »blandningsgas» = $36,8 + 6 = 42,8$ öre pr kbm. till försäljning nyttiggjord gas.

Då är emellertid att märka att denna »blandningsgas» värmevärde endast är c:a $\frac{3}{4}$ av kolgasens. En m³ kolgas med självkostnad 34,2 öre motsvaras av c:a 1,33 m³ blandningsgas kostande 56,9 öre.

Karlstad den 9 september 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 september 1919.

§ 415.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren ått yttra sig över en av belysningsstyrelsen gjord framställning om att gaspriset från och med den 1 oktober 1919 måtte höjas till 40 öre per kubikmeter.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.

§ 111.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över en av belysningsstyrelsen gjord och av drätselkammaren tillstyrkt framställning angående höjning av gaspriset från och med den 1 nästkommande oktober, beslöt att med förordande av framställningen föreslå,

att stadsfullmäktige måtte besluta att gaspriset skall från och med den 1 oktober 1919 höjas till 40 öre pr kubikmeter.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Belysningsstyrelsens framställning om rörelsekapital för inköp av gaskol.

Utdrag av protokoll hållet hos Belysningsstyrelsen den 11 sept. 1919.

§ 10.

Sedan gasverket nu efter «gasrestriktionernas» upphävande kunnat återgå till förgasning av enbart kol erfordras att kollager för kommande vinterns drift anskaffas före sjöfartens slut å Venern i år.

Det är att märka att 1919 års stat för gasverket, vilken uppgjordes i september 1918, i enlighet med då rådande förhållanden var baserad på att till för-gasning skulle användas huvudsakligen ved, avsedd att inköpas från Livsmedels-nämndens vedgård succesivt i mån av behov. Något rörelsekapital för hållande av större lager å gasverket vore alltså icke då erforderligt.

Annorlunda blir emellertid fallet vid koldrift. Med hänsyn till osäkerheten å kolmarknaden torde bliva nödvändigt i höst söka inköpa kol för verket så att de räcka åtminstone till omkring 1 juni nästa år.

Styrelsen beslöt nu därför att hos Stadsfullmäktige såsom rörelsekapital för inköp av gaskol äska ett anslag av Kronor 200,000: —.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkamma-
ren i Karlstad den 12 september 1919.*

§ 414.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av belysningsstyrelsen gjord framställning om erhållande av ett anslag av 200,000 kronor för inköp av gaskol.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för inköp av gaskol ställa till belys-ningsstyrelsens förfogande ett anslag av 200,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, täckas medelst tillfällig upp-låning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 16 sept. 1919.*

§ 112.

Uppå remiss från drätselkammaren hade beredningsutskottet att yttra sig över en av belysningsstyrelsen gjord framställning om rörelsekapital för inköp av gaskol.

Med instämmande i vad drätselkammaren i häröver avgivet yttrande anförd beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för inköp av gaskol ställa till belysningsstyrelsens förfogande ett anslag av 200,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång täckas medelst tillfällig upplåning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Belysningsstyrelsens framställning angående beräkning av avgiften för gatubelysningen med gas under lysåret 1919—1920 m. m.

Utdrag av protokoll hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 11 september 1919.

§ 9.

Vid avlämnande av lyshållningsförslaget för vintern 1919 -20 (intaget i Stadsfullmäktiges tryck, Ser. A. n:o 9) har styrelsen anmält, dels att gasverket med nuvarande höga driftkostnader icke kan upprätthålla gatubelysningen med gas i full utsträckning till hittills fastställda å-priser per lykta och år, nämligen 40: — kronor för aftonlykta och 75: — kronor för nattlykta, dels att styrelsen därför förbehöll sig att i höst, då gasverkets självkostnadspris för gasen bättre kunde överblickas inkomma med förslag till ny taxa.

Hänvisande till den framställning åtföljd av detaljerad beräkning av gasens självkostnadspris som styrelsen samtidigt härmed inlämnat till Stadsfullmäktige angående höjning av gaspriset till 40 öre per kbm. från och med 1 oktober detta år får styrelsen lämna följande beräkning av huru å-priserna för gatubelysning med gas nu ställa sig:

<i>Aftonlyktor:</i>	100 kbm. gas å 40 öre	40: —	
	Lyktskötare, brännare, glas och glödnät	25: —	Kr. 65: —
<i>Nattlyktor:</i>	375 kbm. gas å 40 öre	150: —	
	Lyktskötare, brännare, glas och glödnät	25: —	, 175: —

För närvarande äro i avvaktan på reglering av taxan endast tända de s. k. nattlyktorna, men avser styrelsen nu att från och med 1 oktober gasbelysningen

ökas till full utsträckning, dock med rätt för styrelsen att fortfarande, liksom hittills söka genom frivillig överenskommelse med husägare om uppsättning av elektriska ytterbelysningslampor söka minska antalet brännande gatulyktor.

För de gaslyktor, som skulle komma att brinna, föreslår härmed styrelsen att Stadsfullmäktige fastställa att avgiften beräknas efter 65: — kronor per år för aftenlykta och 175: — kronor per år för nattlykta.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 12 september 1919.

§ 416.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av belysningsstyrelsen gjord framställning att avgifterna för gatubelysningen med gas under kommande lysår måtte få beräknas efter 65 kronor per år för aftenlykta och 175 kronor per år för nattlykta.

Sedan antecknats, att den sålunda beräknade förhöjningen i avgifterna komme att för innevarande kalenderårs fjärde kvartal medföra en i årets stat ej be.äknad merkostnad av 5,000 kronor, beslöt drätselkammaren hemställa,

dels att stadsfullmäktige måtte fastställa ifrågavarande avgifter för kommande lysår till 65 kronor per år för aftenlykta och 175 kronor per år för nattlykta,

dels att stadsfullmäktige måtte till täckande av den genom beslutet uppkommande merkostnaden för innevarande år anvisa ett belopp av 5,000 kronor att anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 16 juni 1919.

§ 113.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över ett av belysningsstyrelsen avgivet förslag angående fastställande av avgiften för gatubelysningen med gas för lysåret 1919—1920.

Med inslämnande i vad drätselkammaren i ärendet anförde beslöt utskottet hemställa,

dels att stadsfullmäktige måtte fastställa ifrågavarande avgifter för kommande lysår till 65 kronor pr år för aftonlykta och 175 kronor pr år för nattlykta,

dels att stadsfullmäktige måtte, till täckande av den genom beslutet uppkommande merkostnaden, för innevarande år anvisa ett belopp av 5,000 kronor att anskaffas medels uttaxering.

Karlstads-Tidningens Aktiebolags tryckeri 1919.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

16 Oktober.

N:o 13.

Styrelsens för läsestugorna framställning i fråga om ändrade bestämmelser för val av ledamöter i styrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads läsestugor har vid ett par sammanträden överlagt om, huruvida icke läsestugorna, om deras verksamhet skall för:sätta, borde ställas under Nykterhetsnämnden, då deras uppgift nära sammanfaller med det arbete denna har sig anförtrott. Då emellertid nykterhetsföreningarna i styrelsen hava två representanter och arbetarekommunen en, kan detta önskemål icke f. n. v. förverkligas. En närmare anslutning är dock önskvärd och skulle kunna vinnas, om de tre medlemmar av styrelsen, som nu väljas av Stadsfullmäktige, i stället utsåges av Nykterhetsnämnden och bland dess medlemmar och suppleanter.

Läsestugestyrelsen hemställer därför till Stadsfullmäktige att besluta,

att Nykterhetsnämnden — i stället för Stadsfullmäktige — skall bland sina medlemmar eller suppleanter utse tre ledamöter i styrelsen för Karlstads läsestugor.

Karlstad den 16 april 1919.

Å Styrelsens för Karlstads läsestugor vägnar:

ERNST LUNDHOLM.

Ernst Strandman.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över Styrelsens för Karlstads Läsestugor förslag

att nykterhetsnämnden — i stället för Stadsfullmäktige — skall bland sina medlemmar eller suppleanter utse tre ledamöter i styrelsen för Karlstads läsestugor. Nykterhetsnämnden beslöt hemställa om bifall till förslaget.

Karlstad den 10 sept. 1919.

ANDERS LÖFBERG.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.

§ 115.

I anledning av från styrelsen för läsestugorna därom ingiven framställning, som av nykterhetsnämnden tillstyrks, beslöt utskottet föreslå,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att nykterhetsnämnden skall, i stället för stadsfullmäktige, bland sina medlemmar eller suppleanter utse tre ledamöter i styrelsen för Karlstads läsestugor.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Herr Noréus' m. fl:s motion i fråga om visst tillägg till de för detaljhandeln med rusdrycker här i staden meddelade föreskrifter.

Efter framställning av Stadsfullmäktige har Konungens Befallningshavande genom utslag den 4 november 1918, i sammanhang med beviljande åt Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag av rätt till handel med rusdrycker inom staden, funnit skäligt bestämma, bland annat, att utskänkning av rusdrycker å Stadshotellet, Grand hotell, Stadsträdgården och Frimurarelogen må fortfara till klockan 11 eftermiddagen samt å dagar, då teaterföreställning eller därmed jämförlig tillställning äger rum å stadens teater, till klockan 11,30 eftermiddagen.

Någon föreskrift om utskänkningstidens utsträckning för visst tillfälle, såsom festligt samkväm eller annan särskild tillställning, blev icke meddelad, enär Stadsfullmäktiges framställning icke innefattade någon begäran därom. Detta förhållande har medfört, att Stadsfullmäktige måste för varje särskilt fall besvaras med yttrande över ansökning om tillfällig utsträckning av utskänkningstiden och att, då Stadsfullmäktige i regel sammanträda endast en gång i månaden och som-

martiden med ännu större mellanrum, för oss uppstått stor svårighet att få våra ansökningar prövade i rätt tid. I flere andra städer — såsom Malmö, Jönköping, Örebro och Gävle — har denna olägenhet undanröjts på så sätt, att Stadsfullmäktige begärt fastställelse å föreskrifter, varigenom åt vederbörande Polischef, Magistrat eller Konungens Befallningshavande uppdragits att för baler, bröllop och andra större tillställningar bevilja förlängning av utskänkningstiden.

För en stad av Karlstads storlek torde en liknande föreskrift icke böra saknas. Det är för Stadsfullmäktige känt, att flere större föreningar, omfattande mellersta Sverige, förlagt sina årsmöten hit, och tiden för dessa möten är icke alltid bestämd så långt i förväg, att Stadsfullmäktige hinna bli hörda över ansökan om utsträckning av utskänkningstiden. Men alldeles särskilt gäller detta för soiréer, bröllop, konserter och dylika tillställningar, om vilka man får känedom endast några dagar i förväg.

Det synes oss som om Stadsfullmäktige skulle kunna med fullt förtroende överlämna åt länsstyrelsen att utan Stadsfullmäktiges hörande fatta beslut i här berörda fall, och vi tillåta oss därför vördsamt hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta att hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning om sådant tillägg till de för detaljhandeln med rusdrycker här i staden meddelade föreskrifter, att Konungens Befallningshavande må, efter för varje gång särskilt gjord ansökan, för visst tillfälle, såsom festligt samkväm eller annan särskild tillställning, bevilja utsträckning av utskänkningstiden å Stadshotellet och Grand hotell utöver den tid, som genom Konungens Befallningshavandes utslag den 4 november 1918 blivit bestämd.

Karlstad den 14 juni 1919.

ANTON JOHANSSON.

FREDRIK ODÉN.

Upptages som motion av:

A. NORÉUS.

HUGO SEVERIN.

OTTO ÅGREN.

V. ANDERSSON.

VALDEMAR VENDEL.

OSCAR STARCK.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Till Nykterhetsnämnden har från Stadsfullmäktige för yttrande remitterats en av källarmästarna hrr Johansson och Odén av hrr J. Noréus m. fl. som motion upptagen framställning med begäran

att Stadsfullmäktige ville besluta att hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning om sådant tillägg till de för detaljhandeln med rus-

drycker här i staden meddelade föreskrifter, att Konungens Befallningshavande må, efter för varje gång särskilt gjord ansökan, för visst tillfälle, såsom festligt samkväm eller annan särskild tillställning, bevilja utsträckning av utskänkningstiden å Stadshotellet och Grand Hotell utöver den tid, som genom Konungens Befallningshavandes utslag den 4 november 1918 blivit bestämd.

Nämnden, som i princip ej är för en ändring av lagens föreskrift i berörda hänseende, beslöt dock, med uttalande av önskvärdheten av, att utsträckning av utskänkningstiden ej beviljas för tillställningar i vilka ungdom komma att deltaga, att tillstyrka den gjorda framställningen.

Mot beslutet antecknade hrr Strandman, Nyberg och Eklund sin reservation, då de önskat att Nämnden skulle uttala,

att då Stadsfullmäktige redan beslutat den utsträckning av utskänkningstiden, utöver den i lagen föreskrivna, som ansetts lämplig, så vore det principiellt oriktigt och ej gagnande nykterheten, om Stadsfullmäktige dessutom avhände sig den rätt till prövning i varje särskilt fall, då begäran om utskänkningstidens ytterligare utsträckning framställdes, vilken i lagen föreskrives, vadan Stadsfullmäktige borde avslå motionen.

Karlstad den 11 september 1919.

ANDERS LÖFBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.*

§ 116.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över Herr Noreus m. fl:s motion angående sådant tillägg till de för detaljhandeln med rusdrycker här i staden meddelade föreskrifter, att Konungens Befallningshavande skulle äga att utan stadsfullmäktiges hörande för särskilda tillfällen bevilja utsträckning av utskänkningstiden å Stadshotellet och Grand Hotell.

I häröver avgivet utlåtande hade nykterhetsnämnden på vissa villkor tillstyrkt motionen, därvid emellertid tre av nämndens ledamöter i avgiven reservation på anförda skäl uttalat, såsom sin åsikt, att stadsfullmäktige borde avslå motionen.

Efter överläggning i ärendet beslöt beredningsutskottet föreslå,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad motionärerna föreslagit.

Mot detta utskottets beslut anmälde Herr Ankers avvikande mening under

uttalande av, att han för sin del ansåge att stadsfullmäktige borde besluta i enlighet med den mot nykterhetsnämndens beslut avgivna reservation.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Änkefru Emma Enanders av Herr Noréus som motion upptagna framställning om pension från staden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Som min man förre stadskamreraren G. Enander den 15 nästlidne maj avlidit och boets tillgångar icke äro tillräckliga för att kunna bereda mig en skälig utkomst, får jag vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige ville tillerkänna mig någon pension, vars belopp torde bestämmas efter de grunder, som tillämpats vid änkepensioners beviljande under senare tiden.

Karlstad den 18 juni 1919.

EMMA ENANDER.

Upptages som min motion:

J. NORÉUS.

Utdrag av protokoll, hållet vid Pensioneringskommitténs i Karlstad sammanträde den 27 september 1919.

§ 2.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Pensioneringskommittén att yttra sig öfver en af aflidne f. d. Stadskamreraren Gustaf Enanders enka, Emma Enander, gjord framställning om pension från staden, hvilken framställning af herr J. Noréus upptagits som motion.

Efter öfverläggning i ärendet, hvarvid antecknats, dels att Enander, som vid afskedstagandet år 1915 varit stadskamrer i 19 år, då åtnjöt en aflöning af kr. 5,000: —, och dels att boets behållning, enligt företedd bouppteckning, utgjorde Kronor 7,045: 95 beslöt Kommittén enhälligt tillstyrka,

att Stadsfullmäktige måtte, i enlighet med de principer, som varit bestämmande för Fullmäktiges beslut den 21 februari 1918 och 17 april 1919 angående

pension åt enkorna efter 1:ste Stadsläkaren H. Söderbaum och Poliskonstapeln Karl V. Hedman, bevilja f. d. Stadskamreraren Gustaf Enanders enka, Emma Enander, en årlig pension af Kr. 1,250: —, att utgå fr. o. m. 1 juni innevarande år så länge fru Enander lefver ogift.

Som ofvan.

In fidem:
H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1919.

§ 448.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av avlidne förre stadskamreraren G. Enanders änka Emma Enander gjord, av herr J. Noréus som motion upptagen framställning om pension.

Pensioneringskommittén, som i ärendet avgivit utlåtande, hade på anförda skäl tillstyrkt en pension för fru Enander av 1,250 kronor för år; och beslöt drätselkammaren med instämmande häri hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja avlidne förre stadskamreraren Gustaf Enanders änka Emma Enander en årlig pension av 1,250 kronor att utgå från och med den 1 Juni 1919 så länge hon lever ogift, ävensom bestämma att härför erforderligt anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.

§ 117.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av förre stadskamreraren G. Enanders änka Emma Enander gjord av Herr J. Noréus såsom motion upptagen framställning om pension.

I häröver avgivna utlåtanden hade pensioneringskommittén och drätselkammaren föreslagit att stadsfullmäktige måtte bevilja änkefru Enander en årlig pension av 1,250 kronor.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Clarholm, att den begärda pensionen måtte sättas till 1,000 kronor eller samma belopp, som beviljats stadsläkaren Söderbaums änka för hennes personliga del.

Med bifall till vad Herr Clarholm sålunda yrkat, beslöt beredningsutskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja avlidne förre stadskamreraren Gustaf Enanders änka Emma Enander en årlig pension av 1,000 kronor att utgå från och med den 1 juni 1919 så länge hon lever ogift, ävensom bestämma att härför erforderligt anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem

ELIAS STENIUS.

Nycterhetsnämndens förslag till fördelning av anslaget till nykterhetens befrämjande för år 1920.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Nykterhetsnämnden får härmed till Stadsfullmäktige överlämna mottagna redogörelser för Karlstads Läsestugors verksamhet ävensom för arbetet inom nykterhetsföreningarnas ungdomsorganisationer och föreningen Vita Bandet under år 1918, vilka samtliga erhålla anslag av de för nykterhetens befrämjande anslagna medlen, samt ansökningar om förnyade anslag.

Nykterhetsnämnden har intet att erinra mot det utförda arbetet och tillstyrker Stadsfullmäktige att för 1920 bevilja begärda anslag sålunda:

till Läsestugorna	Kr. 1,550:—
Nykterhetsorganisationer och ungdomsavdelningar	„ 300:—
Vita Bandet	„ 300:—

Summa Kr. 2,150:—

Återstående medel av anslaget till nykterhetens befrämjande torde även för år 1920 ställa till Nykterhetsnämndens förfogande.

Karlstad den 10 september 1919.

ANDERS LÖFBERG.

Ernst Strandman.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Styrelsen för Karlstads läsestugor får härmed avgiva följande redogörelser för verksamheten under år 1918.

Liksom under föregående år hava två läsestugor i förening med kaféerörelse varit tillgängliga för allmänheten. I medeltal kommer på varje läsestuga ett besökareantal på c:a 200 pr dag. Å båda läsestugorna föras journaler i överensstämmelse med gällande föreskrifter.

För år 1919 har för båda läsestugorna prenumeration verkställts å följande tidningar och tidskrifter: Aftontidningen, Arvika Tidning, Bergslagernas Nyheter, Blå Bandet, Dagens Nyheter, Göteborgs-Posten, National-Kuriren, Reformatorn, Social-Demokraten, Stockholms Dagblad, Stockholms-Tidningen, Svenska Morgonbladet, Templaren, Nya Folkets Röst och Värmlands-Posten.

Karlstad den 7 maj 1919.

ERNST LUNDHOLM,
ordförande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads läsestugor beslöt å sammanträde den 16 april att framlägga följande förslag till utgiftsstat för läsestugeverksamheten för tiden 1 jan.—31 dec. 1920:

Till Haga läsestuga, hyresbidrag	500:—
„ Tingvallastadens läsestuga, hyresbidrag	450:—
„ båda gemensamt: prenumeration av tidningar	500:—
„ „ „ underhåll av inventarier	100:—

Summa kr. 1,550:—

Med anledning av ovanstående utgiftsstat får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte för läsestugeverksamheten under 1920 anslå kr. 1,550:—.

Då hyreskontrakten å båda lokalerna äro uppsagda för hyresreglering fr. o. m. 1 okt. 1919 anhåller styrelsen att sedermera till stadsfullmäktige eventuellt få nkomma med förslag till tilläggsstat för år 1920.

Å styrelsens vägnar:
ERNST LUNDHOLM,
ordförande.

Till Karlstads stad Nykterhetsnämnd.

Ungdomsavdelningarne av inom Karlstad arbetande nykterhetsföreningar, vilka

under år 1918 fingo mottaga anslag ur för nykterhetens befrämjande anslagna medel, frambära härmed sitt vördsamma tack, samtidigt de anhålla, att även för år 1920 få mottaga liknande understöd.

Föreskriven redogörelse för arbetet inom de olika avdelningarna under år 1918 meddelas här nedan.

I. O. G. T.

Ungdomslogerna Linnéa N:r 109 och Pyrola N:r 1300 ha tillsammans hållit 23 arbetsmöten. Antalet är något mindre än det vanliga, men detta är orsakat av mötesförbud under hösten på grund av epidemi. Under året hava hållits instruktionsföreläsningar av folkskollärarna Ernst Strandman, Karlstad och Ernst Lindstrand, Storfors, samt fabrikör K. F. Rabe, Karlstad. Flera fester och aftonunderhållningar ha varit anordnade, varjämte skridsko- och skidutflykter anordnades under vintern, friluftsmöten under sommaren. Av tidningen Daggdroppen har 50 ex. utdelats gratis liksom 75 ex. av jultidningen Snöbollen.

Godtemplarbiblioteket har varit tillgängligt även för barnen, och logen Ägir har fortfarande upplåtit lokal.

Ledare för Linnéa har varit verkmästare W. G. Nordström och för Pyrola bankman Gideon Eriksson.

Antalet barn vid årsskiftet var i Linnéa 250 och i Pyrola 66.

Utdrag ur kassaboken:

Annonskostnader och tryck	14: 55
Daggdroppen	17: 10
Snöbollen	35: —
Julgransfäst (utöver inkomst)	43: 42
	<u>Summa kr. 110: 07</u>

N. G. T. O.

Ungdomstempleet Dygdens Sköldborg N:r 3 har hållit 32 möten, vår-, höst- och julfester samt utflykter. Nykterhetsföredrag för barnen hava hållits av hrr O. Nord, Hedemora, och J. F. Falk och G. Vestling, Edane.

Fri lokal med värme och lyse har upplåjits av logen Tingvalla.

Som ledare kvarstå forfarande fröken Elna Bank och gjutaren Aug. Olsson. Medlemsantal vid årsskiftet 157.

Utdrag ur kassaboken:

Böcker	7: —
Julgransfäst (utöver inkomst)	38: 75
Omkostnader vid utflykter	13: 25

Barntidningen Solstrålen	25: —
Jultidningen Snöbollen	12: 90
Andra tidningar.....	21: —
	Summa kr. 117: 90

T. O.

Barntemplet Fästet N:r 66 har hållit 24 möten jämte flera fester. Föredrag hava hållits i nykterhetsfrågan och ungdomens uppförande ute i livet. Biblioteket har flitigt anlitats.

Templet Lyckan och Kämpen hava lämnat fri lokal, varjämte Kämpen be- kostade barntemplets julfest.

Ledare under året hava varit hrr Gust. E. Johansson och Wilh. Lindström. Barnantalet i föreningen vid årsskiftet 73.

Utdrag ur kassaboken:

Böcker	50: 10
Barntidningen Dagdroppen	30: —
Annonser.....	14: 85
Fester (utöver inkomster).....	6: —
	Summa kr. 100: 95

N. O. V.

Ungdomsavdelningen Unga Viljor, N:r 144 har hållit 20 arbetsmöten samt anordnat sagoaftnar, utflykter och mindre fester. Lektioner hava hållits av herr Andreas Johansson. Ett mindre bibliotek finnes, varjämte barntidningen Gnistan och en del böcker gratis utdelats.

Fri lokal har lämnats av fackföreningarnes lokalkommitte.

Ledningen av avdelningen har handhafs av herr Andreas Johansson.

Avdelningens medlemsantal var vid årsskiftet 56.

Utdrag ur kassaboken:

Tidningen Gnistan	17: 64
Inköpta böcker.....	16: —
Arbetsmateriel	11: 35
Annonser	5: 50
Fester (utöver inkomsterna)	10: 60
Städning	5: —
	Summa kr. 66: 09

Karlstad den 28 april 1919.

Enligt uppdrag:
ERNST STRANDMAN.

Till Karlstads nykterhetsnämnd.

Styrelsen för Vita Bandet i Karlstad får härmed, med bifogande av redogörelse för användningen av det anslag av medlen för nykterhetens befrämjande, som föreningen utbekom under år 1918, vördsamt anhålla att föreningen för sin fortsatta sociala verksamhet måtte även för nästa år erhålla ett anslag av dessa medel.

Karlstad den 6 maj 1919.

Å styrelsens vägnar:

CLARY NYMAN,

ordförande.

Redogörelse för Vita Bandets sociala verksamhet under år 1918.

Delta arbetet utgjordes liksom 1917 av mödramöten, systuga och ungdomsverksamhet. Dessutom beredde föreningen 2 å 3 veckors sommarvistelse å K. F. U. K:s vilohem åt fyra klena mödrar, därav tre föreningsmedlemmar, samt reshjälp till landet åt en hustru.

Systugan, där mindre bemedlade fingo hjälp med förfärdigande av nya och gamla kläder, arbetade under mycket ogynnsamma förhållanden på grund av ransoneringen av tyger jämte de dåliga kvaliteterna och de höga priserna och måste under större delen av hösten vara inställd på grund av influensaepidemien. Under början av året var systugan inrymd i K. F. U. K:s lokal, senare i en av Herrhagsskolans slöjdsalar.

Mödramötena pågingo under våren enligt samma plan som 1917. Deltagarna ha i antal växlat från några stycken till ett 30-tal. Flera av mödrarna ha varit med alltsedan dessa mötens början. Bristen på det kära kaffet var väl kännbar, men värre var det med förut omnämnda svårigheten att anskaffa tyger. Hade ej ett litet vävnadslager funnits kvar sedan 1917, vilket nu tillhandahölls till låga priser, skulle även de ivrigaste mödrarna nödgats försaka mötena. Vid vårterminens slut uttalades allmänt den önskan att få fortsätta arbetet till hösten. Så blev emellertid ej förhållandet på grund av den allmänna sjukligheten. Trots ransoneringssvårigheten lyckades föreningen få till stånd en enkel men stämningsfull julfest.

För att bereda de läsintresserade mödrarne tillfälle läsa nya böcker inköptes 38 ex., dels skönlitteratur, dels sådana böcker, som behandla uppfostringsfrågor, hygien m. m.

På föreningens bekostnad utdelades till konfirmander och folkskolans femte klass 77 ex. "En hälsning från mor" samt till gossar i fjärde klassen 135 ex.

av Professor Thunbergs "Tobak". För ungdom var och det möte, som hölls den 10 maj med föredrag av Pastor Sven Fredén, sång och musik. 2—300 ungdomar närvaro. Ett par andra möten för ungdom måste inhiberas på grund av influensaepidemien. Så måste ock ske med en för hösten planlagd kurs i hygien.

Karlstad den 6 maj 1919.

Å styrelsens vägnar:
CLARY NYMAN,
ordförande.

Utdrag

ur Vita Bandets i Karlstad räkenskaper år 1918, omfattande föreningens sociala verksamhet härstädes.

Inkomster:

Stadens anslag för år 1918	300: 40
Föreningens eget bidrag	378: —
	Summa kronor 678: 40

Utgifter:

Sommarvistelse för klena mödrar.....	200: —
Systuga för mindre bemedlade.....	191: 22
Mödramöten och offentliga föredrag	166: 68
Litteratur till mödrar och ungdom	120: 50
	Summa kronor 678: 40

Rätt utdraget intygas
Karlstad den 7 maj 1919.

LISA JAHRL,
kassaförvaltare.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.*

§ 118.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet rörande nykterhetsnämndens förslag till fördelning av anslaget till nykterhetens befrämjande för år 1920, i vilket beredningsutskottet hade att avgiva utlåtande, beslöt utskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta, att av det för innevarande år disponibla anslaget skall utgå

till läsestugorna	kr. 1,550
” nykterhetsorganisationer och ungdomsavdelningar ”	300
” Vita bandet ,	300
	<hr/>
	Summa kronor 2,150

samt att återstående del av anslaget skall ställas till nykterhetsnämndens förfogande.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads Arbetsstuga framställning om anslag för år 1920.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads Arbetsstuga anhåller härmed, att Fullmäktige ville för stugans fortsatta verksamhet under år 1920 bevilja henne det sedvanliga bidraget av Ett tusen femhundra (1,500) kronor.

Redogörelse för Arbetsstugans verksamhet och ekonomi skall översändas, så fort vi få den från trycket.

Karlstad den 29 augusti 1919.

Å Styrelsens vägnar:
G. JAKOBSSON.

David Karlström.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1919.

§ 443.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över styrelsens för Karlstads Arbetsstuga framställning om anslag för arbetsstugans verksamhet under nästkommande år; och beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads Arbetsstuga ett anslag å 1,500 kronor till arbetsstugans verksamhet under år 1920 med föreskrift tillika, att därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1921 skulle ifrågasättas,

sättas, ansökan därom, åtföljd av redogörelse för arbetsstugans verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1920; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.*

§ 119.

Med instämmande i vad drätselkammararen anført i avgivet utlåtande över styrelsens för Karlstads Arbetsstuga framställning om anslag för år 1920, beslöt utskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads Arbetsstuga ett anslag å 1,500 kronor till arbetsstugans verksamhet under år 1920 med föreskrift tillika, att därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1921 skulle ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd av redogörelse för arbetsstugans verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1920; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Stadsrevisionens berättelse över verkställd granskning av folkskolestyrelsens räkenskaper och förvaining under år 1917.

*Utdrag av protokoll, hållet vid Karlstads Stads-
revisions sammanträde den 17 september 1919.*

Närvarande: Herr Ordföranden, undertecknad vice ordförande samt sakrevisorerna Herrar Thoesson, Arne och suppleanten Edman.

§ 1.

Upprättades och underleknades berättelse över verkställd granskning av folkskolestyrelsens räkenskaper och förvaltning under år 1917.

Denna § justerades genast.

Som ovan

In fidem:

TH. PETTERSSON.

Rätt utdraget, intygar

TH. PETTERSSON.

Undertecknade få härmed avgiva berättelse över verkställd granskning av folkskolestyrelsens räkenskaper för år 1917.

Sedan dessa, numera fullständigade i de delar, där stadsrevisionen vid sin tidigare granskning gjort anmärkningar, undergått förnyad granskning och det därvid framgått, att styrelsen gottgjorts alla medel, som rätteligen tillkommit densamma, samt räkenskaperna i övrigt befunnits i ordning, finner sig Stadsrevisionen böra tillstyrka ansvarsfrihet för nämnda års förvaltning, men samtidigt upprepa sin förut gjorda erinran om nödvändigheten av effektiv kontroll över kassaförvaltningen från styrelsens och dess kassakontrollants sida.

Karlstad den 17 september 1919.

T. OSTERMAN.

TH. PETTERSSON.

P. THORESSON.

KARL FR. ARNE.

GUSTAF EDMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.

§ 120.

Beredningsutskottet som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig i anledning av stadsrevisionens berättelse över verkställd granskning av folkskolestyrelsens räkenskaper och förvaltning under år 1917, beslöt att i enlighet med vad revisionen föreslagit hemställa:

att stadsfullmäktige måtte, under erinran om nödvändigheten av effektiv kontroll över kassaförvaltningen från styrelsens och dess kassakontrollants sida, bevilja folkskolestyrelsen ansvarsfrihet för 1917 års räkenskaper och förvaltning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående pension åt bergsprängaren A. G. Pettersson.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 augusti 1919.

§ 370.

Från bergsprängaren A. G. Pettersson hade inkommit en med vad därå tecknats så lydande framställning om pension:

*Till Drätselkammaren i Karlstad.

Som undertecknad nu är över 75 år och klen till hälsan samt varit i stadens tjänst sedan 1888 eller närmare 31 år, anhåller jag härmed vördsamt om entledigande från min befattning som förman oeh stadsarbetare ävensom att jag må komma i åtnjutande av den pension, som under senare år tillerkänts kommunens befattningshavare och som utgår med sextio procent av årslönen.

Karlstad den 20 Maj 1919.

A. G. PETERSSON,
Bergsprängare, Berget 147.

Med vitsordande av förestående uppgifters riktighet tillstyrkes pension.

Petterssons avlöning 1918 var 60 öre pr tim. Han var sjuk under en stor del av året, men om han arbetat full tid skulle hans *avlöning gått till c:a kr. 1,600:— pr år* och hans totalinkomst inklusive dyrtidstillägg blivit c:a kr. 2,400:—.

Karlstad den 20 Juni 1919.

ERIK BJÖRKMAN.*

Drätselkammaren, som ansåg Pettersson med hänsyn till såväl tjänstetid som antal levnadsår berättigad till pension, fann det emellertid principiellt oriktigt, att pensionen skulle bestämmas att för framtiden utgå med viss procent å senaste, av den nu rådande kristiden betingade årsinkomst och under den närmaste tiden med ett kristidstillägg dessutom. Enligt de grunder, som av stadsfullmäktige tillämpats å under åren 1915 och 1919 förekomna fall, syntes Petterssons pension böra bestämmas till ett belopp av 600 kr. årligen, vilket belopp för närvarande komme att ökas med kristidstillägg å $66\frac{2}{3}$ procent samt grundbelopp å 200 kr.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja bergsprängaren A. G. Pettersson en årlig pension av 600 kronor att utgå från och med den 1 september 1919 under hans återstående livslid,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda pensionsbelopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Över detta förslag skulle, innan ärendet överlämnades till stadsfullmäktige, inhämtas yttrande från pensioneringskommittén.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll, hållet vid pensioneringskommitténs i Karlstad sammanträde den 24 september 1919.

§ 3.

På därom av Drätselkammaren gjord framställning hade Pensioneringskommittén att yttra sig över en af bergsprängare A. G. Pettersson till Kammaren ingiven framställning angående pension från staden.

I utlåtande i ärendet hade Kammaren på anförda skäl föreslagit, att Pettersson måtte beviljas en årlig pension av kr. 600: — att utgå fr. o. m. 1 september innevarande år.

Efter tagen del av handlingarna beslöt Kommittén, att, med instämmande i vad Drätselkammaren anfört under framhållande särskilt, att Pettersson, vilken endast i trettioett år varit i stadens tjänst, icke uppnått den för full pension vedertagna tjänstetiden, för sin del instämma i det av Drätselkammaren avgivna förslaget.

Som ovan

In fidem

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.

§ 121.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av drätselkammaren efter pensioneringskommitténs hörande till stadsfullmäktige ingiven framställning angående pension åt bergsprängaren A. G. Pettersson; och beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot drätselkammarens förslag, hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja bergsprängaren A. G. Pettersson en årlig pension av 600 kronor att utgå från och med den 1 september 1919 under hans återstående livstid,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda pensionsbelopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadsrevisionens berättelse över verkställd granskning av styrelsens för Karlstads läsestugor räkenskaper och förvaltning under år 1918.

Undertecknad, som å Stadsrevisionens vägnar, efter anmodan, verkställt granskning av styrelsens för Karlstads läsestugor räkenskaper och förvaltning under år 1918, får därom avgiva följande berättelse.

Över räkenskaperna meddelas följande sammandrag:

ingående balans den 1 januari 1918:

innestående i sparkasseräkning	4: 87	
inventarier	1,400: —	
	Summa	1,404: 87
avgår: skuld till kassören	12: 10	1,392: 77

influtit under året:

stadens anslag	1,370: —	
föreståndarnes hyresbidrag:		
Haga läsestuga	500: —	
Tingvallastadens läsestuga ..	450: —	
sparkasseränta	0: 91	2,320: 91
	Summa	3,713: 68

utgivits under året:

hyra för Haga läsestuga	1,000: —	
hyra för Tingvallastadens läsestuga	900: —	
tidningsprenumeration	399: —	
brandförsäkringspremier	6: 24	2,305: 24
avskrivning å inventarier		205: —

utgående balans den 31 december 1918:

kassa	8: 44	
inventarier	1,195: —	1,203: 44
		<hr/>
	Summa	3,713: 68

Ny inventarieförteckning har upprättats den 31 december 1918. Inventarierna äro brandförsäkrade vid Haga läsestuga för 500: — ooh vid Tingvallastadens läsestuga för 1,200: — kr.

Räkenskaperna föranleda ej erinran, varför ansvarsfrihet tillstyrkes.

Karlstad den 26 juni 1919.

TH. PETTERSSON,
Stadsrevisionens vice ordf.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.*

§ 122.

I enlighet med vad stadsrevisionen föreslagit i avgiven berättelse över verkställd granskning av styrelsens för Karlstads läsestugor räkenskaper och förvaltning för år 1918, beslöt utskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för läsestugorna ansvarsfrihet för 1918 års förvaltning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Hälsovårdsnämndens framställning angående bidrag från staden till stadsbarnmorskan Anna Helgina Lundgrens pensionering.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 20 augusti 1919.

§ 94.

Med anledning af Stadsfullmäktiges beslut den 12 november 1909 i fråga om stadsbarnmorskornas afgang och pension och efter antecknande däraf, att stads-

barnmorskan Anna Lovisa Helgina Lundgren, hvilken den 1 sistlidne januari tillträdte sin befattning, tidigare varit anställd hos Ödeshögs kommun och blifvit delaktig i barnmorskornas pensionsanstalt, att nämnda kommun enligt inhämtade upplysningar genom kontrakt den 4 mars 1909 förbundit sig att under minst femton år lämna ett bidrag till hennes pensionering af tio kronor årligen samt att Stadsfullmäktige enligt beslut den 30 december 1909 åtagit sig att för stadsbarnmorskan Maria Häll betala ett pensionsbidrag af femton kronor årligen i tjugu år, beslöt Hälsovårdsnämnden under anmälan, att Nämnden inbetalat årsbidraget för stadsbarnmorskan Lundgren innevarande år, hemställa,

det Stadsfullmäktige ville förbinda sig att, oafsedt henne själf åliggande pensionsavgift af tio kronor, från och med år 1919 under den tid hon är i stadens tjänst anställd, dock högst i tjugu år, som bidrag till stadsbarnmorskan Lundgrens pensionering hos förutnämnda anstalt före den 1 juli hvarje år i härvarande postsparebankskontor erlägga femton kronor samt, så snart beslutet vunnit laga kraft, tillställa Riksförsäkringsanstalten protokoll däröfver.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1919.

§ 447.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av hälsovårdsnämnden gjord framställning om pensionsavgiftsbidrag för stadsbarnmorskan Anna Helgina Lundgren till barnmorskornas pensionsanstalt:

och beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med hälsovårdsnämndens framställning.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.

§ 123.

Beredningsutskottet som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av hälsovårdsnämnden hos stadsfullmäktige gjord framställning om bidrag

från staden till barnmorskornas pensionsanstalt för stadsbarnmorskan Anna Helgina Lundgrens pensionering, beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anført hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med den av hälsovårdsnämnden gjorda framställningen.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads förening för anordnande av skollovskolonier framställning om anslag för år 1920.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads skollovskolonier anhåller härmed, att Stadsfullmäktige behagade jämväl för år 1920 bevilja kolonierna det sedvanliga anslaget av Ett tusen (1,000) kronor för deras fortsatta verksamhet.

På grund av typografstrejken har årsredogörelsen och revisionsberättelsen ej ännu blivit färdiga utan ligga under tryckning, och be vi därför att senare få inkomma med dessa.

Karlstad den 29 augusti 1919.

Å styrelsens vägnar:

G. JAKOBSSON.

David Karlström.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1919.

§ 444.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av styrelsen för Karlstads förening för anordnande av skollovskolonier gjord framställning om anslag för föreningens verksamhet under nästkommande år; och beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads förening för anordnande av skollovskolonier ett anslag av 1,000 kronor för föreningens verksamhet under år 1920

med föreskrift tillika, att därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1921 skulle ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd av redogörelse för föreningens verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1920; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.

§ 124.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över styrelsens för Karlstads förening för anordnande av skollovskolonier framställning om anslag för år 1920, beslöt att med instämmande i vad drättselkammaren i ärendet anført hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads förening för anordnande av skollovskolonier ett anslag av 1,000 kronor för föreningens verksamhet under år 1920 med föreskrift tillika, att därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1921 skulle ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd av redogörelse för föreningens verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1920; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS

Hälsovårdsnämndens framställning om anslag till täckande av uppkommen brist samt till inköp av inventarier.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 20 augusti 1919.

§ 99.

Under påvisande af den brandfara, som det medförde, att, såsom nu sker,

koksaskan från värmeugnen å epidemisjukhuset utan något skydd direkt från ugnen uttömmes utanför sjukhusets vägg, anmälde andre stadsläkaren, att han begärt kostnadsförslag å en cementlår för uppsamling af koksaskan samt föredde nu en ritning å sådan lå, hvilken byggnadsfirman Bröderna Wästlund åtagit sig att utföra för ett pris av 295 kronor.

Andre stadsläkaren framhöll vidare, *dels* att ett särskilt kärl borde anskaffas vid sjukhuset till förvaring af förbandsartiklar och dylikt, som användts vid smittosamma sjukdomar, enär det kunde medföra en viss risk för smittas spridande, om dessa blandades med de öfriga skräpsoporna, *dels ock* att såsom vid andra sjukhus vore vanligt särskilda stativ borde uppställas vid patienternas sängar för upphängande af journaltaflor, handdukar och klädespersedlar, då det visat sig svårt att få fäste i väggarna för de krok, hvarmed man hittills sökt hjälpa sig, samt meddelade, att kostnaderna för stativen skulle belöpa sig till ungefär 500 kronor.

Hälsovårdsnämnden, som ansåg, att ett plåtkärl skulle kunna användas för uppsamling af den varma koksaskan, beslöt för sjukhusets behof låta inköpa tvenne plåtkärl, det ena avsedt för koksaska och det andra för sådana skräpsopor, som kunde tänkas sprida sjukdoms-smitta, äfvensom järnstativ att uppställas vid sängarna.

Sedan sundhetstillsyningsmannen Sandberg tillika upplyst, att enligt meddelande från stadskamreraren det af Drättselkammaren för anskaffning af inventarier vid epidemisjukhuset beräknade anslaget af 500 kronor öferskridits med 490 kronor, beslöt Hälsovårdsnämnden ingå till Stadsfullmäktige med begäran om ett tilläggsanslag för nämnda ändamål af 1,200 kronor för fyllande af berörda brist samt för inköp af ofvan omförmälde plåtkärl och stativ äfvensom andra inventarier, som visat sig behöfliga.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 29 september 1919.*

§ 441.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drättselkammaren att yttra sig över en av hälsovårdsnämnden gjord framställning om ett anslag av 1,200 kronor till fyllande av uppkommen brist samt för inköp av vissa inventarier för epidemisjukhusets behov.

Drättselkammaren, som fann framställningen motiverad, beslöt hemställa: att stadsfullmäktige måtte för i framställningen omförmälta ändamål anvisa

ett anslag av 1,200 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.

§ 125.

I en till stadsfullmäktige ingiven framställning hade hälsovårdsnämnden i enlighet med sitt protokoll den 20 augusti 1919, § 99, anhållit om ett anslag av 1,200 kronor för fyllande av uppkommen brist samt för inköp av vissa inventarier för epidemisjukhusets behov.

Häröver hade drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt beredningsutskottet, som icke fann anledning till erinran mot framställningen hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för i framställningen omförmälta ändamål anvisa ett anslag av 1,200 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående anslag till Karlstads allmänna intressekontor för år 1919.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1919.

§ 446.

Från Karlstads Allmänna intressekontor u. p. a. hade till Drätselkammaren inkommit en så lydande framställning om anslag till kontorets verksamhet.

*Till Drätselkammaren, Karlstad.

Styrelsen för Karlstads Allmänna Intressekontor får härmed anhålla om ett

anslag för år 1919 såsom bidrag för täckandet av föreningens administrationskostnader. Storleken av beloppet har tidigare bestämts till 1 kr. pr medlem. Då medlemsantalet för 1919 utgör 368 hemställes sålunda om ett belopp av 368 kronor. Såsom skäl till vår framställning tillåta vi oss hänvisa till den motivering som föregått tidigare framställningar i denna sak, men anse oss dock böra påpeka att föreningen under innevarande år till uppbördsmyndigheterna inbetalt i kommunalskatt kronor 30,782:12 samt i prästskatt kr. 650:—.

Revisionsberättelse för verksamhetsåret 1918 bifogas.

Karlstad den 20 september 1919.

För Karlstads Allmänna Intressekontor u. p. a.

JULIUS JOHNSON.

GUSTAF STRÖMBERG.*

Framställningen jämte en därvid fogad revisionsberättelse över kontorets verksamhet under året 1918 föredrogs;

och beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads Allmänna Intressekontor förening utan personlig ansvarighet ett anslag för år 1919 av 368 kronor med föreskrift tillika, att därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1920 skulle ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd av redogörelse för föreningens verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1920; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Avskrift.

Undertecknade utsedda att granska och revidera Karlstads Allmänna Intressekontors räkenskaper för år 1918 få efter fullgjort uppdrag avgiva följande

Revisionsberättelse.

Inkomster:

Behållning från år 1917	4,757: 77
Insatser under året	58,330: 07
Årsavgifter	157: —
Räntor	341: 45
Anslag av staden	314: —
	<hr/>
Summa kronor	63,900: 29

Utgifter:

Utbetalt till skatt	28,874: 24	
Uttaget kontant av insättarna	21,619: 95	
Div. räkningar	22: 30	
Kassörens arvode för år 1917 och 1918.....	464: —	50,980: 49
Behållning till nästkommande år:		
Insatt å sparkasseräkning i Nya banken	2,245: 91	
» » giro i Nya banken	10,343: 10	
Kontant hos kassören.....	330: 79	12,919: 80
	Summa kronor	63,900: 29
Ovanstående kassabehållning redovisas sålunda:		
Medlemmarnas tillgodohavande vid årets slut.....		12,711: 76
Intressekontorets behållning		208: 04
	Kronor	12,919: 80

Medlemsantalet under året har varit 314.

Som räkenskaperna äro förda med ordning och reda föreslå vi full och tacksam ansvarsfrihet åt styrelsen och kassören för den tid revisionen omfattar.
Karlstad i dec. 1919.

J. A. FRIMODIG.

L. G. LARSSON.

Revisorer.

Vidimeras:

BIRGER SJÖGREN. SIWERT ANDERSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.*

§ 126.

Såsom infortrat yttrande över en av drätselkammaren hos stadsfullmäktige gjord framställning angående anslag till Karlstads Allmänna intressekontor beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot framställningen, föreslå:

att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads Allmänna Intressekontor förening utan personlig ansvarighet ett anslag för år 1919 av 368 kronor med föreskrift tillika, att därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1920 skulle ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd av redogörelse för föreningens verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1920; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp

skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning om anslag till färdigställande av stadens nybyggnad å tomten N:o 218 å Herrhagen.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1919.

§ 452.

Av stadsarkitekten ingavs nu ett kostnadsförslag till färdigställandet av den genom stadens försorg under nästlidet och innevarande år uppförda nybyggnaden på tomten N:o 218 å Herrhagen.

Sedan antecknats, att de i förslaget upptagna arbeten^{ej} inginge i entreprenaden, samt kammaren vid granskning av förslaget ej funnit anledning till anmärkning mot detsamma, beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 3,760 kronor för utförande av de i kostnadsförslaget avsedda arbeten å fastigheten N:o 218 å Herrhagen ävensom bestämma, att berörda anslagsbelopp skall anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Kostnadsförslag till färdigställandet av nybyggnaden på tomten N:o 218 å Herrhagen.

Komplettering av diktningen på yttre sidorna av ytterväggarna	304: 20	
Panelbräder av 25×160 mm. bräder	1,064: —	
Locklister 25×50 m. m.	608: —	
Arbetslöner	378: —	
Rödfärgning	152: =	
Oljemålning	100: —	
Diverse ställningar	193: 80	2,800: —
Staket i gräusen till tomten N:o 219		480: —

Putsning av betongsockeln	180: —
Dörrar med väggar i källarnedgångarne	300: —
	<hr/>
	S:a Kronor 3,760: —

Karlstad i Stadsarkitektkontoret den 27 September 1919.

CARL CRISPIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.*

§ 127.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av drätselkammaren hos stadsfullmäktige gjord framställning om anslag till utförande, i enlighet med ett av stadsarkitekten upprättat kostnadsförslag, av vissa kompletteringsarbeten å stadens nybyggnad å tomten n:o 218 å Herrhagen; och beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot framställningen föreslå:

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 3,760 kronor för utförande av de i kostnadsförslaget avsedda arbeten å fastigheten n:o 218 å Herrhagen ävensom bestämma, att berörda anslagsbelopp skall anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**Drätselkammarens framställning om anslag till reparations- och underhålls-
arbeten under år 1920 å stadens byggnader.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 29 september 1919.*

§ 451.

Sedan inom drätselkammaren utsedda delegerade tillsammans med stadsarkitekten uppgjort kostnadsförslag till underhåll av stadens under drätselkammarens vård stående fastigheter under år 1920, så blev nu detta förslag till kammaren överlämnat; och som kammaren vid granskning av förslaget ej fann anled-

ning till anmärkning mot detsamma, beslöt kammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 31,725 kronor för reparations- och underhållsarbeten under 1920 å stadens byggnader m. m. i enlighet med det vid denna framställning fogade förslag ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Förslag till underhåll av stadens under drätselkammarens vård stående byggnader under år 1920.

Litt. 404 a. 1. *Tingvallastaden.*

a) Rådhuset	2,000: —	
b) Komministergården	800: —	
d) Gamla flickskolan	800: —	
e) Ångspruthuset	50: —	
f) Annonioskioskerna å Stora torget, målas	150: —	
g) Klapphuset	200: —	
h) Klappbryggan vid Klaraborg ..	150: —	
k) f. d. Ridhuset vid Klaraborg, rödfärgas	500: —	4,650: —

2. *Klara.*

a) f. d. Ridhuset	300: —
-------------------------	--------

3. *Haga.*

a) Spruthus vid Götgatan	50: —	
b) Klappbryggan vid Östra Hyttan	100: —	
d) Annonskiosken vid Hagatorget, målas	75: —	225: —

4. *Herrhagen.*

a) Tuberkuloshemmet, upptages i Dispensärstyrelsens stat.

15. *Utom stadsplanen.*

a) Tullhuset	600: —	
b) Nederlagsmagasinet	400: —	
d) Expositionshuset	500: —	
e) Friluftsbaden	100: —	
f) Järnvågen	200: —	
g) Spruthus vid Grevgatan	200: —	2,000: —

Litt. 404 b. 1. *Tingvallastaden.*

a) Gamla lasarettshuset	400: —	
b) Magasinen vid fängelset	200: —	
d) Materialhuset på Sandgrund. Bör rivras och flyttas till Centralförrådet	1,100: —	1,700: —

2. *Klara.*

a) Wåxnäs	1,000: —	
Ombyggnad av södra verandan på stora bostadsbyggnaden	1,500: —	2,500: —

3. *Haga.*

a) Östra Haga N:o 11 (f. d. Björkmans)	500: —	
b) » » N:o 38 (f. d. Svenssons)	600: —	
c) » » N:o 43	500: —	
d) Västra Haga N:o 12 C	300: —	1,900: —

4. *Herrhagen.*

a) Engholmska villan, yttre underhåll	300: —	
b) Östra Herrhagen 2, 6 och 15a	500: —	
a) Kullen N:o 1	150: —	
c) Barackerna	500: —	1,450: —

5. *Berget.*

a) Västra Berget 22 E	500: —	
» » N:o 18	100: —	
» » N:o 20	200: —	
7 » N:o 21 (halva huset)	100: —	900: —

6. *Viken.*

a) Västra Viken 29	200: —	
b) Östra Viken N:o 17a	200: —	400: —

15. *Utom stadsplan.*

a) Stadsträdgården, underhåll av byggnader och staket m. m.	500: —	
Reparation av växthuset vid boningshuset	2,000: —	
D:o av palmhuset	3,000: —	
b) Marieberg	300: —	
d) Tallåsen	800: —	
e) Annelund	600: —	
f) Östbro	200: —	
g) Eriksdal	400: —	
h) Hammmagasinen, yttre underhåll	300: —	

i) Åttkanten.....	100: —	
j) Elverum.....	400: —	
k) Högberg på Lamberget	600: —	
l) Strömsholm 4	500: —	
Yttre brädfodring och rödfärgning	1,000: —	
m) Diverse arbeten, som ej kunna hänföras till någon viss fastighet	3,000: —	
n) Materialinköp	2,000: —	15,700: —
		<u>S:a Kronor 31,725: —</u>

Karlstad i Stadsarkitektkontoret den 27 September 1919.

CARL CRISPIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.*

§ 128.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, mot vilken beredningsutskottet icke fann anledning till erinran, beslöt utskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 31,725 kronor för reparations- och underhållsarbeten under år 1920 i enlighet med ett av stadsarkitekten därom uppgjort förslag, ävensom bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Styrelsens för stadsbiblioteket och föreläsningssanstalten framställning om anslag för år 1920.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Härmed får styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsningssanstalt överlämna förslag till stater för biblioteket och föreläsningssanstalten för 1920, upptagande anslag från kommunen på 12,000 kr. till stadsbiblioteket och på 1,800 kr. till föreläsningssanstalten.

Den höjning av de nuvarande anslagsbeloppen, som förslagen innebära nödvändiggöras, vad biblioteket angår, dels av de ytterligare stegrade kostnaderna för bokinköp och bindning, dels av den allt större omfattning bibliotekets verksamhet efter handfått, och dels av nödvändigheten att ett supplement till bokkatalogen under nästa år utgives, samt, vad föreläsningssanstalten beträffar, dels och förnämligast av de väsentligt ökade kostnaderna för föreläsarnes resor och vivre och dels av behovet av flera kurser och föreläsningar, än anstalten de senare åren kunnat anordna.

Redogörelser för stadsbiblioteket och föreläsningssanstaltens verksamhet under år 1918 bifogas.

Karlstad den 12 september 1919.

På biblioteks- och föreläsningssstyrelsens vägnar:

AUG. BERGH.

G. A. Gustafson.

Redogörelse för låneverksamheten i Karlstads Stadsbibliotek 1918.

Månad	Samlingsverk		Religion—Filosofi	Undervisning och uppföstran	Språkvetenskap	Litteraturhistoria	Skönlitteratur		Konst, musik, teater	Historia	Levnadsvetenskap	Geografi	Sociala frågor	Teknologi	Handel o. näringar	Matematik	Naturvetenskap	Fysiologi, hygien och sjukvård	Jakt och idrott	Tidskrifter	Litteratur på främmande språk	Summa boklån	Nyinskrivna lästare	Besök i läsrummet	Besök i läneexpeditionen	
	Svensk	Utländsk (översatt)					Dansk och norsk																			
Januari . . .	27		39	17	3	24	1,369	1,233	31	6	82	90	86	17	37	7	5	70	12	16	9	10	3,190	55	329	2,094
Februari . . .	55		48	21	10	17	1,236	1,215	42	15	103	94	100	28	22	17	5	77	17	4	15	9	3,150	54	442	2,158
Mars . . .	49		55	22	4	28	1,211	1,273	25	16	98	106	107	26	36	17	4	84	16	10	20	8	3,215	32	353	2,599
April . . .	45		46	29	7	39	1,192	1,238	26	21	91	94	104	32	31	21	2	77	16	18	15	7	3,151	29	318	2,119
Maj . . .	32		37	19	—	18	1,027	985	18	14	78	101	68	16	29	13	7	75	4	14	7	7	2,569	21	167	1,815
Juni . . .	19		17	13	4	13	719	737	26	8	50	44	45	17	18	9	9	25	8	9	3	6	1,799	21	77	1,290
Juli . . .	19		17	7	—	5	710	654	20	4	28	30	36	12	18	11	7	27	11	18	11	8	1,653	19	55	1,133
Augusti . . .	15		18	6	—	7	758	669	11	8	31	46	33	14	22	6	1	39	3	6	11	3	1,707	10	70	1,147
September . . .	37		41	22	13	15	902	774	13	8	73	62	57	22	19	14	7	55	8	11	12	4	2,169	38	282	1,682
Oktober . . .	34		54	24	8	24	1,180	1,159	34	17	92	78	84	23	27	16	6	80	10	24	20	3	2,997	53	543	2,087
November . . .	42		45	28	13	34	1,159	1,218	37	25	103	89	85	35	27	10	7	79	12	22	18	1	3,089	63	516	2,310
December . . .	31		42	26	6	26	1,046	1,046	17	20	84	69	81	19	19	7	8	51	11	7	26	3	2,645	27	337	1,802
Summa	405	459	234	68	250	12,509	12,201	300	162	913	903	886	261	305	148	68	739	123	159	167	69	31,334	422	3,489	22,186	

Karlstad den 3 februari 1919.

G. A. GUSTAFSON.

Redogörelse för Karlstads föreläsningssanstalts verksamhet under år 1918.

Antal föreläsningar.

Under vårterminen hölls 14 och under höstterminen 12 föreläsningar, varjämte under året anordnades 3 konserter.

Föreläsare:

Belfrage, K., börsdirektör	1
Bergholtz, A., överlärare	1
Beskow, Mascha, sjuksköterska	1
Bohlin, J. A., bokförläggare	1
Brieskorn, R., lektor	1
Engberg, H., fil. magister	1
Forsström, G., lektor	1
Frödin, J., docent	1
Hallström, G., amanuens	1
Holmsten, K., herr	1
Jacobsson, M., docent	2
Kjellman, H., docent	1
Lindhagen, Anna, fröken	1
Lundborg, H., docent	1
Nordberger, C., konsertmästare	1
Ringström, A., konsertsångare	2
Svensén, E., skriftställare	1
Söderman, S., skriftställare	1
Thörnberg, E. H., skriftställare	3
Vernberg, Hj., skriftställare	2
Vikander, Naina, fru	1

De tre konserterna hölls av resp. konsertmästaren S. Kjellström och konsertsångerskorna Signe Bedinger och Julia Tideström.

Föreläsningssämnena:

Jämförelse mellan solstrålning, röntgenstrålning och radiumstrålning (Forsström)	1	föreläs.
Ett besök i Fords automobilfabriker (Holmsten)	1	»
Det gamla spelet om envar (Vernberg)	1	»
Genom Sibirien, Amurlandet och Nordkina 1915—1916 (Hallström) ..	1	»
De nya lagarna om barn utom äktenskapet (Lindhagen)	1	»
Vi och våra barn (Bergholtz)	1	»
De stridande folkens frändskap (Svensén)	1	»
Vättertrakten. Några drag ur en gammal kulturbygds historia (Kjellman)	1	»
Livets invandring i vårt land (Frödin)	1	»
Från invalidtågen genom Sverige (Beskow)	1	»

Bellmans skaldskap, med sång (Ringström)	2	föreläs.
Weimar, Goethes och Schillers stad (Bälfrage)	1	»
Suggestion och hypnotism i folkpsykologi och historia (Brieskorn) ...	1	»
Äro kontinenterna rörliga? En ny världsteori (Engberg).....	1	»
Om Röda korsets verksamhet (Wikander)	1	»
Romain Rolland (Söderman)	1	»
Världskrigets skugga i svensk poesi (Vernberg)	1	»
Drag ur Sveriges samhällsliv under 1800-talet (Thörnberg)	1	»
Sverige, folkrörelsernas land (Thörnberg)	1	»
Ståndscirkulationen i Sverige (Thörnberg)	1	»
Bilder från Kalifornien (Bohlin)	1	»
En svensk bondesläkts öden under 200 år (Lundborg)	1	»
Nationell tonkonst, belyst med en konsertavdelning (Nordberger med biträde av mademoiselle Nathalie Radisse)	1	»
Olika sätt att mäta intelligensen (Jacobsson)	1	»
Hjärnan och själslivet (Jacobsson)	1	»

Åhörareantal:

Föreläsningar och konserter besöktes enligt sannolikhetsberäkning av till sammans 5,480 personer eller i medeltal ungefär 189 på varje föreläsning, resp konsert.

Kurs.

En kurs i svenska språket på 25 timmar med 19 deltagare under ledning av tillsyningsläraren J. Stenbäck.

Sammandrag av räkenskaperna.

Inkomster:

Behållning från 1917	79: 36
Statsbidrag	625: —
Kommunalt bidrag	800: —
Inträdes- och kursavgifter m. m.	1,271: 65
Förskott av kassören	41: 03
	<hr/>
Summa kronor	2,817: 04

Utgifter:

Arvoden till föreläsarne och kursledare, reseersättningar.....	1,891: 10
Undervisningsmaterial	6: 50
Hyra av lokal, städning m. m.	292: 20
Föreståndarens arvode	250: —
Annonser och trycksaker	329: 24
Övriga utgifter	48: —
	<hr/>
Summa kronor	2,817: 04

Karlstad den 31 augusti 1919.

AUG. BERGH.

Förslag till stat för Karlstads stadsbibliotek för år 1920.

Inkomster:

Stadsfullmäktiges anslag.....	12,000:—
Statsbidrag	400:—
Inkomst av försålda kataloger.....	100:—
Inkomst av övertidsavgifter	100:—
	<hr/>
	Summa kr. 12,600:—

Utgifter:

Inköp av böcker och tidskrifter	3,500:—
Inbindning	1,300:—
Tryckning av katalogsupplement.....	2,000:—
Trycksaker och skrivmaterialier	250:—
Hyra, värme, lyse, renhållning.....	2,150:—
Inventarier.....	300:—
Löner och arvoden	2,700:—
Porto, telefon, frakter	200:—
Oförutsedda utgifter	200:—
	<hr/>
	Summa kr. 12,600:—

Förslag till stat för Karlstads föreläsninganstalt för år 1920.

Inkomster:

Statsbidrag	1,200:—
Kommunalt bidrag	1,800:—
Inträdes- och kursavgifter.....	1,350:—
	<hr/>
	Summa kr. 4,350:—

Utgifter:

Arvoden till föreläsare och kursledare.....	3,000:—
Undervisningsmateriel.....	100:—
Hyra, städning, visande av skioptikonbilder.....	400:—
Föreståndarens arvode	300:—
Annonser och trycksaker	450:—
Oförutsedda utgifter	100:—
	<hr/>
	Summa kr. 4,350:—

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 september 1919.

§ 445.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över styrelsens för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt framställning om anslag för nästkommande år för bibliotekets och föreläsninganstaltens verksamhet.

Drätselkammaren, som efter inhämtade upplysningar ansåg den i bibliotekets utgiftstat upptagna posten 2,000 kronor för tryckning av katalogsupplement böra kunna nedbringas till ungefärligen halfva beloppet, beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte, med betonande av önskvärdheten av att största möjliga sparsamhet iakttages, där så utan men för verksamheten ske kan, bevilja styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt anslag för år 1920 dels till biblioteksverksamheten med 11,000 kronor, dels till anordnande av föreläsningar och undervisningskurser med 1,800 kronor med föreskrift tillika, att, därest anslag för här ifrågasvarande ändamål jämväl för år 1921 skulle ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd av redogörelse för bibliotekets och föreläsninganstaltens verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1920; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.

§ 129.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över styrelsens för Karlstads Stadsbibliotek och Föreläsninganstalt framställning om anslag för nästkommande år, beslöt att med insämmande i vad drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa:

att stadsfullmäktige måtte, med betonande av önskvärdheten av att största möjliga sparsamhet iakttages, där så utan men för verksamheten

ske kan, bevilja styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsning-
anstalt anslag för år 1920 dels till biblioteksverksamheten med 11,000
kronor, dels till anordnande av föreläsningar och undervisningskurser
med 1,800 kronor, med föreskrift tillika, att, därest anslag för här
ifrågasvarande ändamål jämväl för år 1921 skulle ifrågasättas, ansökan
därom, åtföljd av redogörelse för bibliotekets och föreläsninganstaltens
verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige
ingivas före den 1 september 1920; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp
skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas
medelst utfaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens framställning rörande ordnande av Karlstad—Munkfors Järnvägs-Aktiebolags ekonomi och i samband därmed uppkommen fråga om försäljning av stadens aktier i nämnda bolag.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 11 Augusti 1919.*

§ 357.

Till drättselkammaren hade från Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag in-
kommit en skrivelse, vari bolaget hänvände sig till Karlstads stad såsom varande
bolagets största delägare, och tillika den delägare som syntes hava jämväl i annat
avseende än såsom aktieägare största intresse i järnvägen och trafikens på den-
samma upprätthållande, för att höra, huruvida staden hade något förslag att göra
för tryggande av järnvägens ekonomi.

Det skulle här antecknas, att närmaste orsaken till oförmälda skrivelse
vore, att Nordmark—Klarälvens Järnvägsaktiebolag i skrivelse den 28 juni 1919
meddelat, att detta bolag icke efter den 1 augusti 1919 kunde förskottera ytter-
ligare penningar för Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag och att den senare
järnvägens skuld till Nordmark—Klarälvens Järnvägsaktiebolag då vore omkring
320,000 kronor samt att Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag på grund härav
kommit i ett mycket bekymmersamt läge.

Med anledning härav, och då kammaren ansåg sig böra, då frågan förelades stadsfullmäktige, avgiva något positivt förslag, beslöt kammaren utse tre personer att å kammarens vägnar föra preliminära underhandlingar med Nordmark—Klarälvens Järnvägsaktiebolag och Uddeholms Aktiebolag om angelägenhetens ordnande på det för staden fördelaktigaste sätt, därvid kammaren såsom alternativa utvägar tänkte sig *moratorium* med skuldens betalning intill dess verkningarne av den senaste begärda taxeförhöjningen hunnit visa sig, *utarrendering* tillsvidare av Karlstad—Munkfors järnväg eller försäljning av stadens aktier i samma järnväg; och utsågos nu till medlemmar i denna underhandlingskommitté herrar borgmästaren K. J. Lindholm, drättselkammarens ordförande, landsfiskal J. Noréus och drättselkammarens vice ordförande, bankdirektör R. Tjerneld.

Sedan kommitténs yttrande inkommit skulle ärendet ånyo företagas till behandling hos kammaren.

Som ovan.

In fidem:

ESKIL WIKLUND.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 1 september 1919.*

§ 403.

I anledning av uppkommen fråga om ordnande av Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolags ekonomiska mellanhavanden med Nordmark—Klarälvens Järnvägsaktiebolag och vad härmed kunde äga sammanhang hade drättselkammaren, på sätt kammarens protokoll för den 11 Augusti 1919 utvisar, utsett herrar borgmästaren K. J. Lindholm, kammarens ordförande, landsfiskal J. Noréus och kammarens vice ordförande bankdirektören Ragnar Tjerneld att å kammarens vägnar föra preliminära underhandlingar med sistnämnda bolag och Uddeholms Aktiebolag, därvid kammaren såsom alternativa utvägar angivit *moratorium* med betalningen av förstnämnda bolags skuld intill dess verkningarna av den senast begärda taxeförhöjningen hunnit visa sig, *utarrendering* tillsvidare av Karlstad—Munkfors järnväg eller *försäljning* av stadens aktier i samma järnväg.

Herr ordföranden meddelade nu, att kommitterade sammanträtt tillika med verkställande direktören för järnvägsbolagen och Uddeholms Aktiebolag, kabinettskamarherren Aug. Herlenius samt järnvägsbolagens trafikchef Herman Ljunggren. Underhandlingar hade vid detta sammanträde förts, därvid kommitterade till en början framfört förslagen om moratorium och utarrendering av järnvägen. Kabinettskamarherren Herlenius hade i avseende å dessa förslag medgivit an-

stånd med betalningen av Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolags skuld till den 1 oktober 1919, men bestämt avböjt förslaget om järnvägens utarrendering. Kommittéerade hade i anledning härav nödgats upplaga frågan om försäljning av stadens aktier i järnvägsbolaget till Uddeholms Aktiebolag, vars chef emellertid förklarar sig icke vilja för bolagets räkning avgiva något anbud, utan begärt, att drätselkammaren måtte lämna besked, till vilket pris och under vilka villkor i övrigt, kammaren vore villig hos stadsfullmäktige förordade försäljning av stadens aktier. Kommittéerade hade i anledning härav utarbetat ett förslag till köpekontrakt, så lydande:

“Köpekontrakt.

— — — — —
— — — — —

Som i avseende å priset för aktierna kommittéerade ej ansett sig böra avgiva något förslag, blev denna fråga föremål för en livlig diskussion inom kammaren, därvid gjordes gällande, att etthundra kronor per aktie finge anses som ett rimligt pris. Såsom stöd härför anfördes bl. a., att Uddeholms Aktiebolag genom stadgandet i kontraktets 5:te punkt därom, att staden fortfarande skulle stå såsom löftesman för obligationslånet, gjorde en icke obetydlig vinst. Skulle vid en eventuell exekutiv försäljning av järnvägen stadens ansvarighet försvinna, kunde ett mot obligationslånet svarande kapital icke uppbringas till lägre ränta än 6 proc. mot nu utgående 4½ proc. Då stadens förbindelse skulle gälla i ytterligare 30 år, vunne bolaget alltså under denna tidrymd 1½ proc. pr år å lånets oinlösta del, som vid 1920 års början komme att utgöra 2,328,000 kr. Denna vinst eller, om man så vill kalla den, besparade utgift komme att uppgå till omkring 26,000 kronor pr år och motsvarade alltså kapitaliserad ett belopp av i runt tal 360,000 kronor.

Då kammaren i övrigt ej fann anledning till erinran mot det föreslagna kontraktet, beslöt kammaren meddela Uddeholms Aktiebolag, att kammaren vore villig hos stadsfullmäktige förordade försäljning av stadens aktier i Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag till ett pris av 100 kronor pr aktie och på de villkor i övrigt, som angäves i ovanintagna förslag till köpekontrakt.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 september 1919.

§ 417.

I ärendet angående ifrågasatt försäljning av stadens aktier i Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag hade från Uddeholms Aktiebolag inkommit ett förslag, innefattat i ett förslag till köpekontrakt.

Drätselkammaren beslöt *dels* att hos hamnstyrelsen anhålla om dess yttrande om möjligt före den 17 innevarande september över kontraktsförslagen ävensom om en utredning huru mycket Uddeholmsgods, som under åren närmast före och under kriget gått över stadens hamn och vilka hamnavigifter godset ifråga inbringat, *dels* att uppdraga åt byggnadschefen att med biträde av annan sakkunnig uppgöra en approximativ beräkning över uppkommande engångskostnader, därest järnvägens drift skulle övertagas av staden, vilken beräkning borde upptaga alternativt kostnaden såväl med som utan järnvägens elektrifiering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållna vid Uddeholms Aktiebolags styrelsesammanträden under år 1919.

Den 9 September å Uddeholm.

Lämnade Verkställande direktören redogörelse för de förhandlingar, som på begäran af Drätselkammaren i Karlstad förts mellan Verkställande Direktören och delegerade för Drätselkammaren angående villkoren för en eventuell försäljning af stadens aktier i Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag till Uddeholms Aktiebolag. Ifrågavarande förhandlingar och resultat af desamma voro ock sammanfattade i ett af Drätselkammaren till Verkställande Direktören öfverlämnadt protokoll vid Drätselkammarens sammanträde den 1 September 1919, hvilket protokoll nu af Verkställande Direktören föredrogs. Af samma protokoll inhämtades, att Drätselkammaren vid ifrågavarande sammanträde förklarar sig villig att hos Stadsfullmäktige förordade försäljning af stadens aktier i järnvägsbolaget till ett pris af 100 kronor per aktie och på de villkor i öfrigt, som angåves i ett af Drätselkammarens delegerade utarbetadt förslag till köpekontrakt, som intagits i Drätselkammarens protokoll.

Hvad \int först anginge frågan om köpevillkoren, i hvad desamma icke afsägo

priset för aktierna, framhöll Verkställande Direktören, att de i Drätselkammarens förslagskontrakt upptagna köpevillkoren icke vore under nuvarande förhållanden antagliga för Uddeholms Aktiebolag, och meddelade Verkställande Direktören, att han i samråd med Trafikchefen Ljunggren omarbetadt ifrågavarande förslagskontrakt. Efter föredragning af det omarbetade förslagskontraktet och sedan några mindre ändringar däri vidtagits, beslöt styrelsen för sin del godkänna samma förslagskontrakt, hvilket i sin sålunda godkända affattning skulle biläggas detta protokoll (Bil.).

Härefter upptogs till behandling frågan om det pris, som af Uddeholms Aktiebolag skulle kunna för aktierna erläggas, och lämnade härvid Verkställande Direktören äfvensom Trafikchefen Ljunggren detaljerade redogörelser för järnvägens ekonomi och för dess utsikter för framtiden. Styrelsen fann af dessa redogörelser framgå att, därest järnvägens drift komme att i fortsättningen liksom hittills baseras på stenkol, aktierna i järnvägsbolaget vore fullkomligt värdelösa. Endast för det fall, att hela järnvägslinjen från Filipstad till Karlstad blefve elektrifierad i enlighet med ett förslag till dylik elektrifiering, som nu föreläge inför styrelsen och i annat sammanhang vore föremål för pröfning, funnes enligt styrelsens åsikt någon förhoppning, att Karlstad—Munkfors järnväg skulle lämna någon afkastning å utlagda kapital. Huruvida ens under denna förutsättning aktierna i järnvägsbolaget kunde uppskattas till det pris Drätselkammaren ifrågasatt, vore enligt styrelsens mening ytterst tvifvelaktigt, och styrelsen ansåge sig därför icke kunna godkänna samma pris, utan nödgades förbehålla bolagets aktieägare att härom vid bolagsstämma träffa afgörande.

Härefter beslöt styrelsen uttala att, under förutsättning att stadsfullmäktige i Karlstad inom utgången af innevarande September månad fattade beslut om försäljning till Uddeholms Aktiebolag af stadens aktier i järnvägsbolaget för ett pris ej öfverstigande 100 kronor per aktie och på de villkor i öfrigt, som upptoges i det af styrelsen denna dag godkända förslagskontrakt, styrelsen ville till extra bolagsstämma med bolagets aktieägare, afsedd att hållas under oktober månad, hänskjuta ej mindre frågan om godkännande af det sålunda föreslagna aktieinköpet, än äfven frågan om elektrifiering af järnvägen Filipstad—Karlstad.

Utdrag af styrelsens i förevarande ärende förda protokoll skulle öfverlämnas till Drätselkammaren i Karlstad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 2 oktober 1919.*

§ 470.

I ärendet under § 417 i protokollet för den 12 September 1919 angående

ifrågasatt försäljning av stadens aktier i Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag hade till drätselkammaren nu inkommit infordrad utredning från hamnstyrelsen och byggnadschefen, skolande av dessa handlingar här intagas följande:

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i
Karlstad den 19 september 1919.*

§ 132.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 12 dennes hade drätselkammaren anhållit om hamnstyrelsens yltrande över dels av drätselkammaren och dels av Uddeholms A.-B. upprättade förslag till kontrakt angående försäljning av stadens aktier i Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag, ävensom om utredning om, huru mycket Uddeholmshogs, som under åren närmast före och under kriget gått över stadens hamn och vilka hamnavgifter, som härför erlagts. Förutom de förenämnda kontraktförslagen förelåg ännu ett förslag med en del av drätselkammarens ordförande utverkade jämkningar i Uddeholmshogsförslaget.

Vid genomgåendet av och jämförelse mellan de olika förslagen, varunder upplystes, att Uddeholms godsomsättning och hamnavgifter under nedanstående år utgjort i runda tal c:a

År 1912	12,350 ton	6,680 kronor	
1913	19,960	» 8,500	»
1914	17,180	» 6,900	»
1915	12,580	» 3,800	»
1916	8,830	» 3,950	» och
1917	8,230	» 4,900	»

eller i medeltal 13,188 » 5,788 » beslöt styrelsen göra följande uttalande.

Då hamnstyrelsen har sig bekant, att det varit ifrågasatt att upptaga hamnavgifter även i Skoghall, så bör, om så kommer att ske, vid kostnadsjämförelse hänsyn tagas jämväl härtill, varför styrelsen föreslår, att punkt 2 mom. a i Uddeholmshogsförslaget erhåller följande tillägg:

”samt hamnavgifter i Skoghall, om sådana komma att för denna hamn upptagas”.

Den formulering, som drätselkammaren givit bolagets punkt 2 mom. b anser hamnstyrelsen vara att föredraga framför Uddeholms, dock vill styrelsen föreslå sådant tillägg, att K. M. J:s fraktsatser icke få sättas lägre än statens på motsvarande avstånd.

Punkt 2 mom. c. Då ingen väsentlig skillnad finnes i avstånden mellan stationer och hamnar i Karlstad och Skoghall, så torde ock, som drätselkammaren

föreslagit överföringsavgifterna beräknas lika för bägge platserna. Detta moment bör därför uteslutas och i följd därav även orden "överföringsavgift från järnvägsstation och hamn" i punkt 2 mom. a.

Punkt 2 mom. d. Då det helt säkert komme att möta stora svårigheter att för varje fall beräkna och effektivt kontrollera den direkta utgiften för 3 timmars gång mellan ifrågavarande platser, och då konsekvenserna av momentets bestämmelser knappast kunna överskådas, så bör detsamma helt utgå liksom orden "utgift för sjöfart i visst nedan angivet fall" i punkt 2 mom. a.

Punkt 2 mom. e, första stycket vill styrelsen godkänna med den lydelse, som i jämningsförslaget anges. Beträffande andra stycket, så torde, då det är bolaget, som avgör, när "särskild brådska" föreligger och då det ligger i bolagets skön att nedlägga mer eller mindre energi på tonnageanskaffning — hamnstyrelsen kan naturligtvis ej taga någon befattning med sådant —, undantagen komma att bliva regel. Styrelsen får därför föreslå följande ändrade lydelse: "Undantag från dessa bestämmelser medgivnas, då naturhinder möta för angörande av Karlstads hamn".

Punkterna 3, 4, 6 och 8 vill styrelsen godkänna enligt kammarens formulering.

I punkt 5 får styrelsen föreslå, att det i andra raden förekommande ordet "häri genom" utbytes mot "genom detta kontrakt", samt att i punkt 7 orden "Svenska Järnvägsföreningens styrelse" utbytes mot "Sveriges tekniskt industriella skiljedomsinstitut".

Kontraktetsförslagen innehålla inga som helst bestämmelser, som garantera att trafiken efter en eventuell försäljning kommer att skötas på ett för stadens behov tillfredsställande sätt. Då det, oaktat staden är innehavare av aktiemajoriteten i järnvägen, hittills icke varit möjligt att få yttre hamnens vagnbehov nöjaktigt fyllt, så är det ju alldeles givet, att bolaget efter aktiemajoritetens förvärvande kommer att som hittills i främsta rummet tillgodose sina och i sista hand hamnens behov. Skall därför en aktieförsäljning komma till stånd, så bör detta ej ske utan full garanti för att såväl person- som godstrafiken och särskilt hamnens vagnbehov ordnas på ett för staden nöjaktigt sätt; och, för att staden skall i framtiden kunna utöva något inflytande på dessa förhållanden, får hamnstyrelsen föreslå, att staden icke säljer alla sina aktier, utan behåller t. ex. 101 st. och förbehåller sig att, så länge Uddeholms Aktieholag har aktiemajoriteten i järnvägsbolaget, utse en representant i dess styrelse.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Till Drätselkammaren.

Vid drätselkammarens sammanträde 12 dennes anmodad inhämta uppgifter angående uppkommande engångskostnader för utvidgningsarbeten och ny materiel, därest staden skulle övertaga Karlstad—Munkfors Järnvägs drift, dels om banan elektrifieras dels för det fall att ångdrift fortfarande tillämpas har jag i samråd med elektricitetsverkets föreståndare konfererat med ingenjörsfirman Bergman & C:o, Stockholm såsom expert i utredningar för järnvägs elektrifiering, vilken firma, efter att dess ingenjör Charles Hässler härstädes tagit del av förhållandena, angivit preliminär utredning angående elektrifieringskostnaderna.

Beträffande frågan om anskaffande av den erforderliga elektriska kraften har utlåtande inhämtats från Elektricitetsverket.

Engångskostnaden, om banan fortfarande skulle drivas med ånglok, är delvis beräknad av trafikchefen Ljunggren i till K. M. J:s styrelse i febr. d. å. avgivet utlåtande.

Med överlämnande av utlåtandet angående elektrifieringen samt hänvisande till trafikchefens nämnda beräkning får jag härmed uppställa följande sammandrag över de båda alternativen:

Alternativ I. Banan elektrifieras omedelbart.

1:o) *Elektrifieringskostnader:*

Elektriska ledningar m. m. för linjen samt 4 st. elektriska lokomotiv	1,716,000: —	
Ändring av telefon och telegrafledningarna utefter linjen ..	300,000: —	
Härtill torde böra läggas kostnader för eventuella ändringar av tunnelböjd, lokstallar och broar jämte andra oförutsedda arbeten, som kunna bli en följd av elektrifieringen, jämnande utfört med Kr.	184,000: —	2,200,000: —
2:o) Anskaffande av flera godsvagnar (samma kostnad, som vid fortsatt ångdrift)		150,000: —
3:o) Anskaffande av nya lokstall och bostäder till personalen (här upptagas samma kostnad, som vid fortsatt ångdrift enligt trafikchefens beräkning, ehuru det kan tänkas, att maskinpersonalen efter införande av elektrisk drift bliver mindre än vid ångdrift)		250,000: —
		<u>Summa Kr. 2,600,000: —</u>

Alternativ II. Banan drivas fortfarande med ånglok:

1:o) Enligt trafikchefens beräkning:

Anskaffande av 2 nya lok.....	150,000: —
-------------------------------	------------

Anskaffande av nya bostäder för personalen samt lokstall	250,000:—	400,000:—
2:o) Anskaffande av flera godsvagnar.....		150,000:—
3:o) Till oförutsedda kostnader, som kunna bliva en följd av driftens övertagande ..		50,000:—
	<u>Summa Kr.</u>	<u>600,000:—</u>

Såsom av ingenjörsfirman Bergman & C:o påpekats äro beräkningarna beträffande elektrifieringskostnaden mycket approximativa beroende på den korta tid, som stått till buds för utredningens verkställande.

Karlstad 28 september 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Approximativ uppskattning av K. M. J:s driftresultat dels efter elektrifieringen av banan dels om ångdriften bibehålles.

Om man utgår från att trafiken bleve lika med 1918 års, att kolpriset icke överstiger 150 kr. pr ton samt att avlöningarna till personalen i enlighet med trafikchefens uppgift blir c:a 315,000:— kr. högre än 1918 kan med ledning av uppgifter angående driftkostnaderna, som äro bilagda 1918 års styrelseberättelse göra följande uppskattning av driftkostnad och räntor för närmaste tiden:

Alternativ I. Elektrifierad bana.

Driftkostnader m. m.

a) 1918 års driftkostnader, kr. 1,521,902:47 minskade med dels kostnaderna för driftmaterial och underhåll för ångloken och motorvagnarna, kr. 619,699:77 + 43,998:41 = kr. 663,698:18, dels minskad kostnad för smörjmedel, uppskattad till minst kr. 40,000:—	818,204:29
b) Ökning i personalens avlöningar.....	315,000:—
c) Ökning i administrationskostnad på grund av egen förvaltning, förslagsvis.....	25,000:—
d) Amortering och underhåll å elektriska anläggningen och å de elektriska loken enligt ingenjörsfirman Bergman & C:os beräkning	101,000:—
e) Kostnad för elektrisk ström.....	96,000:—

Summa driftkostnad m. m. Kr. 1,355,204:29

Räntor:

6 % ränta å ett beräknat minimiinköpspris för banan = kr. 3,400,000:— motsvarande bolagets skulder exklusive aktiekapitalet	204,000:—
6 % ränta å kostnaden för elektrifiering, utvidgning av materiel och bostäder, kr. 2,600,000:—.....	156,000:—
	<u>360,000:—</u>

Summa driftkostnad och räntor Kr. 1,715,204:29

Alternativ II. Ångdrift.*Driftkostnad:*

a) 1918 års driftkostnader, kr. 1,521,902:47, reducerade med minskningen i kolkostnad från 193 till 150 kr. pr ton motsvarande 3,200 ton à 43:— = kr. 137,600:— samt minskning i kostnad för smörjmedel, uppskattad till 30,000:—	1,354,302:47
b) Ökning i personalens avlöning	315,000:—
c) » i administrationskostnad på grund av egen förvaltning..	25,000:—

Summa driftkostnad Kr. 1,694,302:47

Räntor:

6 % ränta å beräknat minimiinköpspris av kr. 3,400,000:—	204,000:—
6 % ränta å utvidgningskostnader kr. 600,000:— ...	24,000:—
	<u>228,000:—</u>

Summa driftkostnad och räntor Kr. 1,922,302:47

Huru kunna trafikinkomsterna komma att täcka dess utgifter?

Om man enligt föregående antager att trafiken skulle bli lika med 1918 års, kan man göra följande beräkning:

1918 års inkomst av persontrafik.....	374,178:41
» » » » godstrafik	1,237,964:15
» » » » annat slag	10,840:99
	<u>1,622,983:55</u>

Under år 1918 voro avgifterna i förhållande till 1914 höjda sålunda:

Persontrafik i III klass	70 %.
» i II »	110 %.
Godstrafiken	200 %.

Nu är enligt uppgift taxa ytterligare höjd så att den för gods är 300 % högre än 1914, d. v. s. 33,33 % högre än 1918 samt dessutom persontrafiktaxan ytterligare höjd.

Detta motsvarar i ökade inkomster för godstrafiken c:a	400,000:—
Ökade inkomster för persontrafiken bör kunna beräknas till..	50,000:—

Summa beräknad inkomst Kr. 2,073,983:55

Med de gjorda antagandena skulle alltså icke blott räntorna kunna bli betalda utan också vinst uppkomma enligt följande:

För alternativ I (elektriska drift) vinst = 2,073,983:55 — 1,715,204:29 = Kr. 358,779:26.

För alternativ II (ångdrift med 150 kr. kolpris pr ton) vinst = 2,073,983:55 — 1,922,302:47 = kr. 151,681:08.

Beträffande de antaganden, varpå denn. beräkning grundats, kan anmärkas bland annat:

att det är ganska problematiskt, huruvida trafiken, om staden övertager driften, de närmaste åren blir lika stor som 1918. Uddeholmsbolaget kan ju tänkas dels komma att överflytta en stor del av sin trafik på Nordmark—Klarälvens Järnväg med Kristinchamn som exporthamn, dels överföra en del trafik till Bergslagsbanan.

att om Nordmark—Klarälvens Järnväg omedelbart elektrifieras under det att K. M. J:s elektrifiering uppskjutes eller inhiberas avlastningen av trafik från K. M. J. till N. K. J. är högst sannolik, emedan i så fall denna senare bana kan hålla lägre taxa än K. M. J.

att de höga godstaxorna i och för sig komma att medföra minskning i trafiken, med de vinstresultat, som ovan visats, är ju emellertid en nedsättning i taxan möjlig.

att inköpspriset för banan vid en eventuell försäljning å exekutiv auktion kommer att ställa sig avsevärt högre än 3,400,000: — kr., förorsakande högre ränteutgifter.

Å andra sidan kan bemärkas att vid elektrisk bandrift enligt föregående vinstmarginalen är såpass stor att kompenstation finnes för minskade trafikinkomster, att sänkning av trafiktaxan vid elektrisk drift därför kan ske om man därigenom kan beräkna ökad trafik. Beträffande ångdriften kan anmärkas att det ju icke är osannolikt att lägre kolpris än 150 kr. pr ton snart kunde erhållas.

Av det sagda framgår en del av de f. n. oberäkneliga omständigheter, som göra kalkylen angående driftresultatet högst osäker, därutöver kan tänkas tillkomma en hel del andra faktorer, som man, utan intimare kännedom om förhållandena vid banan, icke kan förutse. Härmed har jag velat framhålla att enligt ovan beräknade kostnadsiffror och eventuella driftresultat böra användas med stor försiktighet och endast betraktas såsom uppskattade värden, avsedda visa åt vilket håll resultaten peka under vissa förutsättningar.

Karlstad 28 september 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Med avseende å hamnstyrelsens förslag att staden skulle behålla exempelvis 101 st. aktier i järnvägsbolaget och förbehålla sig att utse en representant i bolagets styrelse för att på detta sätt kunna öva något inflytande på ordnandet av trafiken, fann kammaren, med hänsyn till redan gjorda erfarenheter, detta förslag icke vara av något synnerligt praktiskt värde, varför kammaren för sin del icke ville förorda detsamma. Beträffande däremot de av hamnstyrelsen föreslagna jämkningarna i kontraktsbestämmelserna fann kammaren dessa värda beaktande, och skulle kammaren, i händelse aktiernas försäljning av stadsfullmäktige beslötes, söka i möjligaste mån få desamma genomförda i blivande köpekontrakt av förslagsvis följande lydelse:

Köpekontrakt.

Emellan undertecknade Karlstads stad, här nedan kallad staden, å ena sidan samt Uddeholms Aktiebolag, här nedan kallat Uddeholm, å andra sidan, är följande avtal träffat:

Till Uddeholm försäljer staden sina ägande 3,101 aktier i Karlstad—Munkfors Järnvägs Aktiebolag med utdelningskuponger från och med N:o 1 mot en köpeskillning af kronor pr aktie eller sålunda tillhoppa kronor att betalas inom trettio dagar härefter och i öfrigt på följande villkor:

1:o) Uddeholm förbinder sig att ofördröjligen erbjuda samtliga öfriga i aktieboken upptagna aktieägare i Järnvägsbolaget att öfvertaga äfven deras aktier till ofvannämnda pris per aktie och att sålunda inlösa de aktier, som transporterade öfverlämnas till Uddeholm inom tre månader från erbjudandets mottagande.

2:o) Vidare förbinder sig Uddeholm att icke använda Skoghalls hamn för införsel eller utförsel av andra produkter än sådana, som skola användas vid eller, som tillverkats å bolagets anläggningar i Skoghall eller äro samlastade med eller skola samlastas med sådana produkter och dessa utgöra minst hälften af lasten, så länge kostnaden för införsel eller utförsel genom Karlstads yttre hamn blir för Uddeholm lika billig som öfver Skoghalls hamn, hvarvid nedanstående gäller för beräkning af kostnaderna:

a) Vid jämförelse af kostnaderna må hänsyn icke tagas till andra utgifter än järnvägsfrakt och hamnavgifter i Karlstads yttre hamn samt hamnavgifter i Skoghall, om sådana komma att för denna hamn upptagas.

b) Järnvägsfrakterna beräknas till Karlstad Östra resp. Skoghall efter för hvarje tid för resp. gods gällande genomgående taxa, utan nedsättningar; dock att Karlstad—Munkfors Järnvägs fraktsatser icke må sättas lägre än statens järnvägars på motsvarande avstånd.

c) Skulle på nu angifna sätt räknadt billigare kostnad erhållas öfver Skoghall än öfver Karlstad, äger Uddeholm sköta sin in- och utfrakt af ifrågavarande varuslag öfver Karlstad eller öfver Skoghall efter godtfinnande, men förbinder sig hos Karlstads Hamnstyrelse söka lindring i hamnumgålderna, så att skeppning öfver Karlstad blir lika billig som öfver Skoghall, samt att, därest sådan lindring erhålles, för framtiden så länge detta förhållande varar, skeppa sina varor i Karlstad.

Undantag från dessa bestämmelser medgifvas, då naturhinder möta för angörande af Karlstads hamn.

3:o) Uddeholm förbinder sig att för främmande gods ej göra sådana nedsättningar, att skillnaden i fraktkostnad för ut- eller inskeppning via Karlstad eller Skoghall blir mindre än hvad som enligt punkt 2 här ofvan gäller för Uddeholm.

4:o) Uddeholms åtagande enligt mom. 2 och 3 här ofvan gäller för den tid,

som Karlstads stad enligt förpliktelse här nedan kvarstår som löftesman för Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolags obligationslån, och står Uddeholm i ansvar för dess uppfyllande äfven om Nordmark—Klarälvens, Skymnäs—Munkfors, Karlstad—Munkfors och Karlstad—Skoghalls järnvägar, en eller alla, öfvergå i andra händer.

5:o) Staden kvarstår fortfarande som löftesman för järnvägsbolagets obligationslån, men förbinder sig Uddeholm genom detta kontrakt att hålla staden skadelös för de utbetalningar, som staden tilläfventyrs kan få vidkännas på grund af denna borgensförbindelse.

7:o) Om staten inom tio år härefter inlöser Karlstad—Munkfors järnväg, ersätter Uddeholm staden skillnaden mellan hvad bolaget nu gifvit för stadens aktier och hvad som efter det pris staten betalar skulle belöpa på desamma.

7:o) Vid skiljaktiga meningar om tydningen eller tillämpningen af detta kontrakt får saken ej dragas inför domstol, utan afgöras med bindande verkan af en skiljenämnd, bestående af tre personer, utsedda af Sveriges tekniskt-industriella skiljedom-institut; ägande skiljenämnden jämväl med bindande kraft besluta om ersättning till skiljenämndens medlemmar och sättet för dess gäldande.

8:o) Den vid öfverlåtelsen ifrågakommande fondstämpla betalas af köparen ensam.

Af detta kontrakt äro två exemplar upprättade, hvaraf kontrahenterna tagit hvar sitt.

Då drätselkammaren vore af den uppfattningen, att staden icke borde vare sig betala den skuld, vari järnvägsbolaget kommit till Nordmarks-Klarälvens järnväg, eller tillskjuta ytterligare rörelsekapital för Karlstad—Munkfors järnvägs drift, fann kammaren sig icke böra tillstyrka stadsfullmäktige att på detta sätt träda emellan för att trygga järnvägens ekonomi; och då det utredningsresultat, vartill byggnadschefen kommit, vore grundat på skäligen ovissa förutsättningar, ansåg drätselkammaren det vara för staden ekonomiskt fördelaktigast att försälja aktierna på i huvudsak de villkor, som nu föreslagits, till följd varav kammaren beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att till Uddeholms Aktiebolag försälja stadens ägande 3,101 aktier i Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolag mot ett pris av 100 kronor per aktie och på villkor i öfrigt i möjligaste mån överensstämmande med härovan intagna förslag till köpekontrakt.

Herr Håkansson var så till vida av avvikande mening, som han ansåg, att staden, under förutsättning att nödiga penningmedel kunde anskaffas, i stället för att avhända sig ifrågavarande aktier borde söka få till stånd en självständig till Karlstad förlagd förvaltning för järnvägsbolaget.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 okt. 1919.*

§ 130.

I en till stadsfullmäktige ingiven framställning hade drätselkammaren i enlighet med sitt beslut den 2 oktober 1919, § 470, på anförda skäl hemställt om bemyndigande att på vissa villkor till Uddeholms Aktiebolag försälja stadens aktier i Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag, och hade beredningsutskottet att uppå remiss häröver avgiva yttrande.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* att utskottet måtte tillstyrka drätselkammarens förslag, *dels ock* av Herr Håkansson, i anslutning till en av honom mot drätselkammarens beslut avgiven reservation, att — enär stadens ekonomi, med hänsyn till bland annat antalet bevillningskronor innevarande år, finge antagas vara sådan, att staden kunde påtaga sig det ekonomiska ansvaret för de utgifter, som bleve en följd av att staden behölle aktierna — utskottet måtte föreslå stadsfullmäktige att i stället för att avhända sig ifrågavarande aktier söka få till stånd en självständig till Karlstad förlagd förvaltning för järnvägsbolaget.

Med bifall till vad Herr Håkansson sålunda yrkat beslöt utskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte, med avslag å drätselkammarens framställning, besluta vidtaga åtgärder för att få till stånd en självständig, till Karlstad förlagd förvaltning för järnvägsbolaget.

Mot detta utskottets beslut anmälde Herrar Ordföranden, vice Ordföranden och Clarholm sin reservation till förmån för drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

20 November.

N:o 14.

Berättelse över Karlstads Elektricitetsverks verksamhet år 1918.

Det ekonomiska resultatet av strömdistributionen har i jämförelse med föregående år varit sämre. Inkomsterna voro desamma, som under år 1917, utgifterna däremot betydligt högre, beroende på ökade arbetskostnader och materialpriser. Att bokslutet ändock visar samma vinstresultat som under år 1917 beror på den avsevärda vinst, som uppstått å enskilda arbeten och materialförsäljningar.

Beträffande anslutningen av nya abonnemang må antecknas den relativt höga motoreffekt, som tagits i anspråk för hamnens kranar, till följd varav en ny transformatorstation monterats å nya hamnen. För elektricitetsverket har denna anslutning ej varit till ekonomisk fördel, då inkomsterna av strömförsäljningen på grund kranarnas ringa användning ej ens motsvarar utgifterna för material och montering. Intill dess kranarne komma till flitigare användning, bliver anläggningen för verket förlustbringande.

Ångcentralens nybyggnad har under hösten fullbordats så tillvida, att centralen kunde tagas i bruk för strömleverans. För de utlägg, centralen kräfter, redovisas här nedan.

Från tillgängliga rapporter och journaler må i övrigt antecknas följande:

Anslutning.

Abonnenter:

Antalet abonnenter vid årets slut utgjorde 5,686, motsvarande en ökning av 4,2 %/o. Antalet ljusabonnenter var 5,274, därav 1,080 med mätare och 3,294 med ackord.

Antalet abonnenter å kraft var 232 och i värme 179, motsvarande en ökning av 0 resp. 24,3 %/o.

Lampor:

Glödlampornas antal vid årets slut, utgjorde 33,766 med ett anslutningsvärde av 1,105 kw., motsvarande en ökning av 4,5 och 6,2 % resp.

Motorer.

Motorernas antal vid årets slut utgjorde 442 med ett anslutningsvärde av 2,010 kw., motsvarande en ökning av 6,2 och 12,1 % resp.

Värmeapparater:

Värmeapparaternas anslutningsvärde utgjorde 435 kw.

Strömberedningen.*Nyanläggningar:*

Ångcentralens nybyggnad har under åren 1917 och 1918 dragit följande kostnader:

	Beräknade.	Verkliga.
Maskinhus och grunder	90,000: —	136,243: 13
Skorsten	18,000: —	33,479: 68
Ny ångpanna och ångpannemurning	60,000: —	75,787: 40
Flyttning av turbin och panna	10,000: —	23,392: 13
Instrumentställ	7,000: —	2,758: 42
Jordkabel	10,000: —	—
Spåntransportör	1,000: —	5,041: 65
Diversa och oförutsedda	14,000: —	5,101: 34
Travers	—	5,886: 55
Vattenledning	—	1,721: —
Stoker	—	5,690: 68
Vedtugg och motor	—	7,854: 54
Skjul för d:o	—	439: 70
Betongkulvert till hamnkanalen	—	30,355: 69
Turbinolja	—	2,089: —
Landgång och fyllning	—	1,074: 75
Värmeledning	—	457: 38

S:ma Kronor 210,000: — 337,373: 14

De verkliga kostnaderna överstiga de beräknade med avsevärda belopp beroende på de abnorma prisstegringarne å såväl materiel som arbeten under tiden från förslaget uppgörande i början av år 1917 till hösten 1918. Vidare hava tillkommit arbeten, som ej voro intagna i förslaget. Så t. ex. erfordrades för kondensorvattnet en kulvert från hamnkanalen; ursprungligen hade beräknats att intaga kondensorvatt-

net från Orrholmsviken vilket dock visade sig, om ej omöjligt, så dock riskabelt till följd av markens beskaffenhet. Vidare anskaffades en begagnad travers, som inköptes från Mek. Verkstaden till relativt billigt pris. För beredning av bränslet erfordrades en tuggmaskin med motor. En modern eldningsapparat, s. k. Stoker, avsedd för såväl spån som koleldning anskaffades i stället för den befintliga kedjerosten, vilken skulle avyttras. Då nu stokern icke levererades i rätt tid nödgades man behålla kedjerosten tillsvidare.

Transformatorerna:

Från transformatorerna i primärstationen har uttagits ett sammanlagt energibelopp av 6,684,100 kwt., motsvarande en ökning av 6,8 %. Av denna energi hava 1,970,716 kwt. gått till omformarestationen och återstoden 4,713,384 kwt. direkt till ledningsnätet.

Omformarne:

hava mottagit 1,670,716 kwt. och levererat i likstömsenergi 1,600,000 kwt., varav 49,543 kwt. gått till batteriet och återstoden 1,450,457 kwt. till ledningsnätet.

Batteriet

har mottagit 49,543 kwt. och levererat direkt till nätet 25,605 kwt.

Ångcentralen

här levererat 54,660 kwt. direkt till nätet.

Sammanlagd energileverans:

å trefasnätet	4,713,384 kwt.
å likströmsnätet.....	1,476,062 »

Summa 6,189,446 kwt.

Årsproduktionen har ökats med 3,1 %.

Belastningsförhållanden:

Den totala belastningen å högspänningsnätet var störst den ¹⁰/₁₂ med 2,600 hkr. och å likströmsnätet den ¹⁸/₁₂ med 930 hkr.

Maximum per dygn utgående energi har utgjort 36,300 kwt. å trefasnätet och 9,410 kwt. å likströmsnätet.

Reservdrift:

Vid avbrott å ledningsnätet och vid driftsinskränkningar till följd av iskravning

och driftstörningar vid Dejefors har ångcentralen varit igångsatt vid 15 tillfällen under en sammanlagd tid av 40 timmar och 5 minuter.

Distributionen.

Sekundära transformatorstationer :

Under året har uppsatts följande transformatorstationer :

- 1 st. à 200 kva. vid yttre hamnen,
- 1 » » 80 » » Värmlands Rederi A.-B.,
- 1 » » 15 » » Råtorp.

En transformatorstation vid Färjestad har slopats och transformatorn överflyttats till Råtorp.

Gatubelysningen

har under året utvidgats med

- 12 st. lampor vid Svinbäcken (betalas av Karlstads landsförsaml.),
- 7 » » på Lamberget,
- 1 » » » Kvarnberget,
- 15 » » vid Elvkullen,
- 1 » » på Herrhagstorget.

Nätet för högspänd trefasström:

Två kablar nedlagda mellan ångcentralen och omformarestationen. Luftledning dragen mellan ångcentralen och Säfveåns sågverk. Kabel framdragen till transformatorn vid Nya Hamnens kranar. Kabel nedlagd vid Värmlands Rederi A.-B. En kabel från Spritbolaget till Säfveåns sågverk har upptagits.

Nätet för lågspänd trefasström

har utvidgats med:

Kabel under älven mellan Färjestad och Råtorp.

Luftledning till: Jakobsberg,
Kartberget,
Zachrisdal,
Sjövik,
Svenstorp och
Örsholmen,

varjämte luftledningsnätet kompletterats vid Råtorp och Svinbäcken.

Nätet för likriktad ström

har kompletterats med kablar i V:a Torggatan och Elvgatan.

Serviser:

Under året har utförts 60 st. servisledning (oberäknat sådana anslutningar, som blivit gjorda i samband med nätets utbyggande och för vilka viss inträdesavgift eller amorteringsavgift blivit beräknad).

Konsumtion.*Förbrukning för belysningsändamål:*

Förbrukningen enl. mätare uppgick till 391,809 kwt. utgörande en ökning av 37,5 %.

Förbrukningen enligt ackord å 3: — kr. pr 10 watt uppgick till 253 kw. utgörande en ökning av 87,9 %.

Förbrukningen enligt ackord med särskild uppgörelse (Stadshotellet och Grand Hotell) uppgick till 42 kw.

Förbrukningen för motordrift:

Förbrukningen enligt mätare å 8 till 40 öre uppgick till 338,416 kwt., med en ökning av 36,5 %.

Förbrukningen enl. mätare för större kraftabonnenter uppgick till 2,470,316 kwt.

Förbrukning enligt taxa D_s i medeltal 381 hkr.

» » » D₁ och särskild uppgörelse i medeltal 1,924,6 »

Summa 2,305,6 hkr.

Förbrukningen för värmeändamål:

Förbrukningen enl. mätare 10 och 40 öre pr kwt. uppgick till 94,990 kwt. med en ökning av 52,5 %.

Förbrukningen enligt ackord å 30: — kr. pr kw.-år uppgick till 76 kw. och å 75: — kr. pr kw.-år till 116 kw.

Förbrukningen enligt särskild överenskommelse uppgick till 245 kw. med en minskning av 7,5 %.

Förbrukningsavgifterna:

Samtliga förbrukningsavgifter hava belöpt sig på Kronor 450,801: 67

varjämte för utförda arbeten mot ersättning influtit Kr. 105,534: 04

eller tillsammans 556,335: 71

fördelade sålunda:

Belysning:			
Enligt mätare	140,221:	96	
» ackord à 3: — kr. pr 10 watt	75,974:	03	
Gatubelysningen ..	<u>13,120:</u>	—	229,315: 99
Kraft:			
Enligt mätare	15,767:	56	
» taxa D ₃	16,157:	34	
» » grundavgift à 44 kr. hkr.	14,074:	08	
» » D ₁ o. särskild uppgörelse ..	<u>138,540:</u>	57	184,539: 55
Värme:			
Enligt mätare	10,393:	82	
» accord	<u>16,105:</u>	77	26,499: 59
Mätareavgifter			10,446: 54
Arbeten mot ersättning			<u>105,534:</u> 04
	Summa Kr.		556,335: 71

Karlstad i oktober 1919.

J. THALÉN.

Karlstads Elektricitetsverk.
Statavräkning.

	Pag.	Beräknade	Verkliga	Över		Under			
				beräknade					
Utgifter:									
Räntor	117	35,000	29,343	36	—	—	5,656	64	
Amortering enl. plan	121	36,000	34,722	43	—	—	1,277	57	
Personalkostnader	125	22,805	25,491	75	2,686	75	—	—	
Underhåll	129	9,500	20,863	03	11,363	03	—	—	
Förbrukningsartiklar	133	133,700	158,792	43	25,092	43	—	—	
Driftkostnader	105	2,850	6,627	95	3,777	95	—	—	
	137								
Allmänna utgifter	141	18,175	23,962	42	5,787	42	—	—	
Restitutioner	145	1,000	947	89	—	—	—	52	
Dyrtidstillägg	153	—	14,900	11	14,900	11	—	—	
Oförutsedda utgifter	157	2,000	2,194	80	—	194	80	—	
Installationsbidrag	149	16,000	5,920	49	—	—	10,079	51	
Tillsyn av privata ledningar		200	—	—	—	—	200	—	
Arbete mot ersättning	109	40,000	15,087	19	—	—	24,912	81	
Överskott		92,770	—	—	—	—	92,770	—	
		410,000	338,853	85	63,802	49	134,948	64	
Kapitalökningar:									
Driftapparater	89	27,500	50,213	28	22,713	28	—	—	
Inventariepersedlar	93	1,000	2,968	51	1,968	51	—	—	
Materialier	101	56,000	136,989	03	80,989	03	—	—	
Anläggningar	97	19,092	12,215	33	—	—	6,876	67	
Ny Ångcentral	169	167,329	294,554	46	127,225	44	—	—	
Omkostnader för inköp av vattenfall	173	10,932	25,254	29	14,321	94	—	—	
		Kronor	691,853	37	861,048	75	311,020	69	141,825
Inkomster:									
Strömförbrukningen	114	360,000	451,183	85	91,183	85	—	—	
Arbete mot ersättning	110	40,000	100,303	23	60,303	23	—	—	
Fastigheter	82	—	10,000	—	10,000	—	—	—	
Diverse debitorer	178	—	377	50	377	50	—	—	
Stadskassan	166	291,853	299,184	17	7,330	80	—	—	
		Kronor	691,853	37	861,048	75	169,195	38	—

Balansräkning.

	Vid årets		Ökning	Minskning
	början	slut		
Tillgångar:				
Fastigheter	67,173 38	56,122 97	—	11,050 41
Driftapparater	337,580 40	362,310 98	24,730 58	
Inventariersedlar	19,031 37	19,596 48	565 11	
Anläggningar	255,652 25	297,901 14	42,248 89	
Materialier	89,617 45	105,478 51	15,861 06	
Bränsle	4,535 92	2,960 —	—	1,575 92
Ofullbordade arbeten	53,466 82	385,768 92	327,302 10	
Fordringar	108,562 81	115,922 93	7,360 12	
Summa tillgångar	940,620 40	1,346,061 93	418,067 86	12,626 33
Skulder:				
Diverse kreditorer	24,212 37	7,309 34	—	16,902 53
Stadskassan	916,408 03	1,338,752 09	422,344 06	—
Summa skulder	940,620 40	1,346,061 93	422,344 06	16,902 53

Förlust- och vinst-räkning.

Utgifter:		Inkomster:	
Räntor	29,343: 36	Strömförbrukningen	451,493: 29
Amortering enl. plan	34,722: 43	Arbete mot ersättning	42,492: 48
Personalkostnader	38,543: 83		
Underhåll	24,069: 18		
Tillverkningskostnader	73,566: 96		
Allmänna utgifter	27,006: 83		
Avskrivningar	2,954: 18		
Installationsbidrag och div.	5,696: 68		
	336,103: 45		
Belopp att gottskrivas Stads- kassan	157,882: 32		
Kronor	493,985: 77	Kronor	493,985: 77

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

20 November.

N:o 15.

Beredningsutskottets förslag till val av kommunalombud för Karlstads stad vid mantalsskrivningarna.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 134.

Till kommunalombud för Karlstads stad vid mantalsskrivningarna beslöt beredningsutskottet föreslå poliskonstapeln Karl Erland Johannesson.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens framställning angående täckande av på grund av stadens borgen för Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolags obligationslån utbetalda belopp.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 135.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges Herr ordförande hade beredningsutskottet att yttra sig i anledning av följande från drättselkammaren till stadsfullmäktige ingivna

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 okt. 1919.

§ 546.

Angående försträckning till Karlstads—Munkfors Järnvägsaktiebolag hade inkommit en så lydande skrivelse:

”Uddeholm den 18 oktober 1919.

Dikt. A. H./A. C.

Till Herr Ordföranden i Karlstads stads drätselkammare, Karlstad.

Med anledning av att järnvägsbolaget saknar medel att till fastställd tid eller den 21 dennes inbetala förfallen halvårsränta å bolagets obligationslån med kronor 52,380:— jemte $\frac{1}{8}$ % provision derå kronor 65:48, tillsammans kr. 52,445:48, få vi vördsamt anhålla, att drätselkammaren såsom ene borgesmannen för obligationslånet måtte till nyssnämnda dag tillhandahålla oss $\frac{3000}{5410}$ -delar av sagda belopp eller kronor 29,082:52. Återstående $\frac{2410}{5410}$ -delar eller kronor 23,362:96 försträckas av Uddeholms Aktiebolag.

Högaktningsfullt

KARLSTAD—MUNKFORS JERNVÄGSAKTIEBOLAG.

Aug. Herlenius.”

Herr ordföranden meddelade, att det sålunda äskade beloppet 29,082 kronor 52 öre redan måst utbetalas.

Med anteckning av att drätselkammaren enligt beslut den 7 april 1919 fått för enahanda ändamål utbetala ett belopp av 40,953 kronor 33 öre, som ännu ej blivit återbetald, beslöt drätselkammaren anmäla förhållandet till stadsfullmäktige och därvid hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta att sålunda utbetalta beloppet 70,035 kronor 85 öre skall täckas genom tillfällig upplåning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

och beslöt utskottet efter tagen del av utredningen hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta att ifrågakomna belopp, 70,035 kronor 85 öre skall täckas genom tillfällig upplåning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

**Isidor Smedbergs m. fl:s av Herr Norsell som motion upptagna framställning
i fråga om rätt att försälja konditorivaror till avhämtning under sön-
och helgdagar.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade, som idka handel i öppen bod med konditorivaror och jämnväl driva kaféerörelse, få härmed vördsamt anhålla om tillstånd att, jämlikt §§ 2 och 3 i Lag om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse den 30 maj 1919, å sön- och helgdagar i våra konditoributiker få försälja konditorivaror under tiden mellan klockan 8 och 11 förmiddagen samt mellan klockan 1 och 3 eftermiddagen.

Som stöd för denna vår ansökan få vi anföra.

För en hel del personer, särskilt sådana som hava stor familj, förefinnas säkerligen vissa svårigheter att intaga sitt kaffe jämte bakverk i konditorierna, då detta ur kostnadssynpunkt skulle ställa sig för dyrt för dem, och därför i stället önska att i hemmet använda sig av i konditorierna inköpta bakverk. Då det dessutom på sön- och helgdagar är oss tillåtet att hålla våra lokaler öppna för allmänheten med undantag av tiden mellan 11 och 1 middagen och 5 och 6 eftermiddagen, för servering och förtäring på stället och samma personal tjänstgör vid försäljningen, är vårt motiv för vår anhållan allenast att tillmötesgå allmänhetens önskan.

Karlstad den 7 oktober 1919.

Isidor Smedbergs Kond.

Isidor Smedberg.

J. A. Svenssons Eftr. Kond.

G. Jernberg.

Wiener-Konditoriet.

Emilia Schough.

Hugo Nilsson.

Konditor.

Upptages som motion.

A. NORSELL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.*

§ 136.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva utlåtande över Isidor Smedbergs m. fl:s av Herr Norsell som motion upptagna fram-

ställning ifråga om rätt att försälja konditorivaror till avhämtning under sön- och helgdagar; och beslöt utskottet, som fann att det ifrågasatta öppethållandet för försäljning i vad det avsåge tiden mellan klockan 10 och 11 f. m. icke lagligen kunde bifallas samt att dylikt öppethållande beträffande tiden mellan klockan 8 och 10 f. m. redan vore i lag tillåtet, men som i övrigt icke hade något mot framställningen att invända, föreslå,

att stadsfullmäktige måtte, jämlikt bestämmelserna i 3 och 5 §§ av Lag om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse den 30 maj 1919, beträffande konditorierna inom staden medgiva, att desamma få hållas öppna för försäljning av konditorivaror å sön- och helgdagar jämväl under tiden mellan klockan 1 och 3 e. m., ävensom överlämna beslutet härom till magistraten för vederbörligt underställande.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning om anslag till färdigställande av den beslutade breddningen av Rudsvägen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 15 oktober 1919.

§ 512.

Från byggnadschefen hade inkommit följande förslag över ökning i kostnaderna för den av stadsfullmäktige beslutade breddningen av Rudsvägen:

*Till Drätselkammaren.

Härmed får jag överlämna kostnadsförslag över ökning, som beräknas uppkomma å kostnaderna för färdigställande av den breddning av Rudsvägen och i samband därmed stående arbeten till skydd mot översvämning, varom Stadsfullmäktige 18 januari 1917 och 18 april 1918 fattat beslut.

Det är att märka att de arbeten, som avsågos enligt Stadsfullmäktiges beslut av 17 januari 1917 icke kunde utföras förr än genom beslutet av 18 april 1918 blivit fastställt, å vilken höjd den nya vägbanan skulle förläggas i förhållande till Klarälvens högvattensyta. Då arbetena sedermera under sommaren 1918 kunde

hava utförts, hade kostnaderna å material och arbete stigit så högt i förhållande till de vid tidpunkten för kostnadsberäkningen gjorda anlagandena, att det ansågs lämpligt tillsvidare uppskjuta arbetet i avvaktan på färdigställandet av nya kyrkogården vid Rud.

Sedan nu bebådats, att nya kyrkogården under nästa år skall öppnas för begravningar, anses att man icke längre kan uppskjuta vägbreddningen.

För färdigställandet av arbetet erfordras nu ytterligare anslag å kr. 6,500 enligt nedanstående beräkning; avseende ökning i kostnaderna för:

Fyllningsarbetenas fullbordande.....	2,000: —	
Makadam, grus, pinno och vägbreddning.....	4,000: —	
Slätskoningar och torfläggning.....	500: —	6,500: —

Karlstad den 10 oktober 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställen:

att stadsfullmäktige måtte för färdigställande av den av fullmäktige beslutade breddningen av Rudsvägen anvisa ett tilläggsanslag av 6,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 137.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag till färdigställande av den beslutade breddningen av Rudsvägen, beslöt att med tillstyrkan av framställningen föreslå,

att stadsfullmäktige måtte för färdigställande av den av fullmäktige beslutade breddningen av Rudsvägen anvisa ett tilläggsanslag av 6,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning om anslag å extra stat till vattenverket för år 1920.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 oktober 1919.

§ 554.

Vid granskning av det uppgjorda statförslaget för vattenverket för år 1920 antecknades, att å extra stat upplagits följande utgifter, nämligen

till servisedningar	Kr. 3,000: —
„ vattenmätare	„ 1,000: —
„ inventarier	„ 200: —

Drätselkammaren beslöt i anledning härav hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige ville för nämnda ändamål ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag av 4,200 kronor, varav i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, 1,200 kronor skola täckas medelst uttaxering och 3,000 kronor anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 138.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren därom gjord framställning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för utgifter å vattenverkets extra stat för år 1920 ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag av 4,200 kronor, varav i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, 1,200 kronor skola täckas medelst uttaxering och 3,000 kronor anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning om anslag till underhållsarbeten å stadens landsvägar under år 1920.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 15 oktober 1919.

§ 509.

Byggnadschefen ingav ett av honom uppgjort förslag å de underhållsarbeten å stadens landsvägar, som nästa år erfordrades, slutande å ett belopp av 17,300 kronor.

Efter föredragning och granskning härav beslöt drätselkammaren, som för sin del godkände förslaget, ingå till stadsfullmäktige med framställning,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 17,300 kronor för underhållsarbeten å stadens landsvägar under år 1920 i enlighet med det vid denna framställning fogade förslag ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Stadens landsvägar 1920.

Kostnaderna för underhåll av de landsvägar, för vilka staden har laglig underhållsskyldighet eller för vilka årliga underhållet är på annat sätt fastställt, kan, med ledning av verkliga kostnaderna för 1918 och 1919, i staten för 1920 upptagas till följande belopp:

1. Vestra landsvägen	4,500: —	
2. Hammarövägen	3,000: —	
3. Östra landsvägen jämte bivägarna till Sjöstad och avstjälpningsplatsen vid Sundsta.....	5,000: —	
4. Rudsvägen	3,000: —	
5. Sandbäcksvägen.....	1,800: —	17,300: —

Karlstad i Okt. 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag av pro'okoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 139.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren därom gjord framställning beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 17,300 kronor för underhållsarbete å stadens landsvägar under år 1920 i enlighet med ett av byggnadschefen däröver uppgjort förslag ävensom bestämma att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning om anslag å extra stat för centralförrådet för år 1920.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 oktober 1919.

§ 552.

Vid granskning av det uppgjorda statförslaget för år 1920 för stadens centralförråd antecknades, att å extra stat upplagits ett belopp av 6,000 kronor, avsedda för inköp av inventarier, varibland en ny vattenvagn.

Sedan byggnadschefen framhållit, att det med den utsträckning staden numera fält, redan visat sig otillräckligt med de två vattenvagnar, staden nu ägde, och att efter åttatimmarsdagens införande det komme att bli ännu mera omöjligt att tillfredsställande betjäna alla stadsdelar med dessa två vagnar, beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige ville för år 1920 anvisa ett belopp av 6,000 kronor till inköp för centralförrådets räkning av inventarier, varibland en ny vattenvagn, ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 140.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren därom gjord framställning beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville för år 1920 anvisa ett belopp av 6,000 kronor till inköp för centralförrådets räkning av inventarier, varibland en ny vattenvagn, ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst ut-taxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning om anslag å extra stat för avloppsverket för år 1920.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 oktober 1919.

§ 555.

Vid granskning av det uppgjorda statförslaget för avloppsverket för år 1920 antecknades, att å extra stat upptagits ett belopp av 1,500 kronor till servisleddningar.

Drätselkammaren beslöt i anledning härav hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige ville för nämnda ändamål ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag av 1,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 141.

I enlighet med av drätselkammaren i ärendet gjord framställning, däröver beredningsutskottet uppå remiss hade att yttra sig, beslöt utskottet föreslå,

att stadsfullmäktige ville för anskaffande av å avloppsverkets extra stat för år 1920 upptagna servisleddningar ställa till drätselkammarens

förfogande ett anslag av 1,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens framställning angående tillägg till stadsfullmäktiges föregående beslut i fråga om stadens borgen för Kohlsäters Kraftaktiebolags förbindelser.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 23 oktober 1919.

§ 524.

Angående omfattningen av stadens borgen för Kohlsäters Kraftaktiebolags förbindelser hade från Wermlands Enskilda Bank inkommit följande skrivelse:

“Karlstad den 9 oktober 1919.

Drättselkammaren, Karlstad.

Härmed hava vi äran meddela, att bankens styrelse önskar, att Karlstads stad ikläder sig borgen för Kohlsäters Kraftaktiebolags förbindelser till belopp av Kr. 1,332,500: — som för egen skuld.

Vi tillåta oss därför bifoga blankett till ny borgensförbindelse för utbyte mot den erhållna handlingen, som endast gäller enkel borgen.

Högaktningsfullt

WERMLANDS ENSKILDA BANK.

Ombudsmansexpeditionen.

Otto Ågren.

1 bil.”

Då stadsfullmäktiges beslut rörande ifrågakomna borgen icke innefattade be-nyndigande för kammaren att teckna borgen som för egen skuld och banken förklarat sig icke godkänna annan borgen, beslöt drättselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige måtte förklara sitt beslut i avseende å berörda borgensförbindelse avse tecknande av borgen såsom för egen skuld.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.*

§ 142.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av drätselkammaren hos fullmäktige gjord framställning angående tillägg till stadsfullmäktiges föregående beslut ifråga om stadens borgen för Kohlsäters Kraftaktiebolags förbindelser; och beslöt utskottet med, tillstyrkande av framställningen, föreslå,

att stadsfullmäktige måtte förklara sitt beslut i avseende å berörda borgensförbindelse avse teeknande av borgen såsom för egen skuld.
Som ovan. In fidem:

ELIAS STENIUS.

**Drätselkammarens framställning om anslag till fortsättande av arbetet
med upprättande av registerkarta över staden för år 1920.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 15 oktober 1919.*

§ 510.

Från stadsingenjören hade inkommit följande framställning om anslag till kostnader för upprättande av registerkarta över staden:

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

Härmed får jag hos Drätselkammaren vördsamt hemställa, att Drätselkammaren måtte ingå till stadsfullmäktige med begäran om anslag till ett belopp av 6,000 kronor för fortsättande av arbetena under nästkommande år med upprättande av registerkarta över staden. Av detta belopp skulle c:a 4,000 kr. användas till avlöning åt medhjälpare och c:a 1,000 kr. till papperskostnader, inbindning m. m., samt 1,000 kr. i likhet med föregående år utgå till mig personligen.

Av föregående års anslag komma vid årets slut att resten c:a 700 kr., beroende på att hjälp vid arbetet tagits mindre i anspråk än beräknat var.

Karlstad den 15 oktober 1919.

G. LOVÉN.*

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige ville till fortsättande av arbetet med upprättande av registerkarta över staden för år 1920 anvisa ett anslag av 6,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 143.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren därom gjord framställning beslöt beredningsutskottet bemötta,

att stadsfullmäktige ville till fortsättande av arbetet med upprättande av registerkarta över staden för år 1920 anvisa ett anslag av 6,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag till gatuarbeten under år 1920.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 15 oktober 1919.

§ 508.

Sedan inom drätselkammaren utsedda delegerade tillsammans med byggnadschefen verkställt besiktning å stadens gator till utrönande av, vilka gatuarbeten som kunde behöva komma till utförande under nästa år, samt byggnadschefen därefter uppgjort beräkningar över kostnaderna för de arbeten, som delegerade ansett sig böra föreslå, så blev nu detta förslag av kammaren genomgånget, därvid inhämtades, att följande belopp, nämligen för stadsdelen Haga 1,500 kronor,

för stadsdelen Herrhagen 17,800 kronor, för stadsdelen Berget 2,200 kronor, för stadsdelen Viken 1,900 kronor, för stadsdelen Klara 25,825 kronor samt för stadsdelen Tingvalla 77,500 kronor eller sammanlagt 126,725 kronor.

Mot det sålunda framlagda förslaget gjordes ej annan anmärkning, än att drätselkammarens majoritet ansåg den mellan Residenstorget och Västra Torggatan belägna delen av norra körbanan i Kungsgatan böra sättas med fältsten i stället för med smågatsten, varigenom kostnaden torde kunna nedbringas från i förslaget upptagna 18,700 kronor till 3,000 kronor. Hela medelsbehovet skulle därigenom komma att utgöra 111,025 kronor.

Drätselkammaren beslöt hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige, med godkännande av det uppgjorda förslaget till gatuarbeten under år 1920 med av drätselkammaren sålunda föreslagna inskränkning, måtte för dessa arbetens utförande *dels* medgiva att av det lån å 700,000 kronor, som upptagits för gatubyggnader och ledningar, får användas ett belopp av 50,000 kronor, *och dels* bevilja ett anslag av 61,025 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Herrar ordföranden och Falk reserverade sig mot beslutet i vad detsamma avveke från byggnadschefens förslag.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Gatuarbeten inom Stadens planlagda område 1920.

Kostnadsberäkning.

Underhållsarbeten:

Stadsdelen Haga:

Underhåll av makadamiserade gator.. . . .	1,000: —	
Dyskrapningar.....	500: —	1,500: —

Stadsdelen Herrhagen:

Underhåll av makadamiserade gator.....	4,500: —	
» » vägen till Djäknefältet	1,500: —	
» » vägen till Kanikenäset	2,500: —	
Dyskrapningar	600: —	9,100: —

Stadsdelen Berget:

Underhåll av makadamiserade gator, vägar och gångbanor.....	1,800: —	
Dyskrapningar.....	400: —	2,200: —

<i>Stadsdelen Viken:</i>			
Underhåll av makadamiserade gator, vägar och gångbanor.....	1,500: —		
Dyskrapningar.....	400: —	1,900: —	
<i>Stadsdelen Klara:</i>			
Underhåll av makadamiserade gator.....	4,000: —		
» » yttjärade gator.....	1,000: —		
Dyskrapningar.....	900: —	5,900: —	
<i>Stadsdelen Tingvalla:</i>			
Grusning av promenader och trottoarer.....	2,000: —		
Underhåll av makadamiserade gator.....	6,000: —		
» » fältstensatta.....	2,500: —		
Dyskrapningar.....	1,300: —	11,800: —	32,400: —

Nybyggnader:*Stadsdelen Herrhagen:*

1. <i>Långgatan:</i>			
Utfylles till full bredd, avjämnas och grusas å delen mellan Geijers- och Tegnérgatorna	2,400: —		
2. <i>Geijersgatan:</i>			
Den terrassering av gatan, som påbörjats 1919 forsättes så att gatan blir avschaktad till full bredd och provisoriskt grusad utanför tomt 148.....	3,000: —		
3. <i>Herrhagsgatan:</i>			
Makadamiserad trottoar mellan Fryxells- och Vasagatorna inklusive avschaktning....	3,300: —	8,700: —	

Stadsdelen Klara:

4. <i>Regementsgatan:</i>			
Trottoaren och halva körbanan utanför kv. Trumpeten makadamiseras.....	10,925: —		
5. <i>Odensgatan:</i>			
Trottoar och halva körbanan makadamiseras utanför kv. Viskan och Trumpeten.....	9,000: —	19,925: —	

*Stadsdelen Tingvalla:**Kungsgatan:*

6. <i>Södra körbanan</i> mellan Västra och Östra Torggatorna sättes med tuktad sten.....	25,000: —		
---	-----------	--	--

7. Norra körbanan mellan Residenstorget och Västra Torggatan sättes med smågatsten på samma sätt som Residenstorget	18,700: —		
8. Trottoarerna utanför kv. Vägen omsättes i hela sin längd med svarta Tegelpeltor ..	7,000: —		
9. Norra körbanan utanför kv. Enigheten omsättes med befintlig fältsten	3,000: —		
10. Trottoaren utanför kv. Enigheten belägges med gula plattor	12,000: —	65,700: —	94,325: —
			Kronor 126,725: —

Ovanstående i moment 6, 7 och 8 upptagna arbeten å Kungsgatan voro av Stadsfullmäktige 20 dec. 1917 beslutade till utförande 1918. På grund av då rådande svårigheter blevo emellertid arbetena genom Drätselkammarens beslut, som av Stadsfullmäktige godkändes den 21 november 1918, tillsvidare inställda. Karlstad den 1 oktober 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Specifikation å medelanskaffningen för 1920 års gatuarbeten.

	1913 års lån.	Uttaxeringsmedel.
<i>Underhållsarbeten</i>	—	32,400: —
<i>Nybyggnadsarbeten:</i>		
Långgatan, mellan Geijers- och Tegnérgatorna	2,400: —	—
Herrhagsgatan, mellan Fryxells- och Vasngatorna	—	3,300: —
Geijersgatan	3,000: —	—
Regementsgatan	10,600: —	325: —
Odensgatan	9,000: —	—
Kungsgatan, Södra körbanan	25,000: —	—
Norra körbanan	—	10,000: —
" "	—	15,000: —
	Kronor 50,000: —	61,025: —

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 144.

Vid behandling av ett av byggnadschefen den 1 oktober 1919 uppgjort förslag till gatuarbeten under år 1920 hade drätselkammaren för sin del godkänt samma förslag dock med den inskränkningen, att den mellan Residenstorget och

Västra Torggatan belägna delen av norra körbanan skulle sättas med fältsten i stället för, såsom byggnadschefen föreslagit, med smågatsten, ävensom hemställt, att stadsfullmäktige måtte godkänna det sålunda ändrade förslaget samt för arbetenas utförande dels medgiva, att av det lån å 700,000 kronor, som upptagits för gatubyggnader och ledningar, finge användas ett belopp av 50,000 kronor, och dels bevilja ett anslag av 61,025 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Mot detta kammarens beslut i vad det avveke från byggnadschefens förslag hade kammarens ordförande och fabrikören K. A. Falk avgivit reservation:

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nu beredningsutskottet att häröver avgiva yttrande; och yrkades under överläggningen inom utskottet, *dels* att utskottet måtte instämma i drätselkammarens förslag, *dels* ock av Herr Clarholm, att utskottet måtte tillstyrka byggnadschefens förslag i ärendet, dock med den ändringen, att däri upptaget arbete med omsättning av Kungsgatans norra körbanan utanför kvarteret Enigheten för ett belopp av 3,000 kronor måtte utgå ur förslaget samt att i följd härav dels det av drätselkammaren föreslagna anslaget ur 1913 års lån måtte ökas med 18,700 kronor, vartill omsättning med smågatsten av norra körbanan mellan Residenstorget och Västra Torggatan beräknats, dels ock beloppet att anskaffas medelst uttaxering måtte minskas med 6,000 kronor, utgörande den summa, som i drätselkammarens förslag upptagits för omsättning med fältsten av Kungsgatans norra körbanan från Residenstorget till Östra Torggatan.

Beredningsutskottet beslöt efter överläggning i ärendet hemställa,
att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren föreslagit.

Mot detta utskottets beslut anmälde Herrar Ordföranden, Clarholm och Severin sin reservation till förmån för det av Herr Clarholm framställda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag till nyanläggning av planteringar under år 1920.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 15 oktober 1919.

§ 507.

Från byggnadschefen hade inkommit följande förslag till nyanläggning av planteringar under år 1920:

”Till Drätselkammaren.

Härmed får jag föreslå att i staten för 1920 upptagas följande nyanläggningar och omläggningar av planteringar.

1. *Planteringar vid nya vägporten:*

Hänvisande till bilagda planritningar föreslås till utförande i anslutning till arbetena för vägporten följande planteringsarbeten. Slänten, som ligger i begränsningen mellan promenaden och nedfarterna i Hamngatan besås med gräs samt avslutas upptill med en längs hela överkanten löpande hagtornshäck avsedd att, sedan den blir uppväxt, hållas rakklippt och tämligen låg. Området utefter västra nedfarten, mellan järnvägsbanken och gatan ordnas i huvudsak enligt bilagda specialförslag.

Slänterna utefter nedfarten från hamntorget besås med gräs. Utefter slänternas översida planteras hagtornshäckar.

Den å hamntorget planerade refugen förses med gräsmattor och rabattplantering.

Planteringen framför Expositionshuset uppsnyggas, gräsmattan omgräves och omsås.

De höga grusbankarne för järnvägen utefter Hamngatan böra givetvis förses med grästorv, ett arbete som emellertid faller helt inom S. J:s område. Enligt vad baningenjören meddelat är också sådan grästorvbeläggning påtänkt så snart som grusbanken tillräckligt ”satt” sig.

En framställning från drätselkammaren till S. J. om grusslänternas snaraste ordnande på ändamålsenligt och prydligt sätt torde emellertid böra göras.

Det triangelformade område, som blir beläget mellan nedfarten, järnvägsbanken och gatan vid hamnens plåtmagasin, bör helt ordnas till plantering. Området, som f. n. användes till upplagsplats för materiel till arbetena för vägporten och bangården, torde emellertid icke bliva helt avröjt förrän i slutet av nästa sommar. Då därjämte förslag föreligger att slopa de å platsen liggande mindre prydliga hamnkioskerna och ersätta dem med en mera permanent hyggnad, har, i avvaktan på huru härmed kommer att ordnas, plan för plantering av platsen ifråga nu icke uppgjorts.

2. *Trädgårdsplantering utefter Rudsvägen.*

I samband med den pågående breddningen av Rudsvägen från gamla kyrkogården fram till avtagsvägen till nya kyrkogården vid Rud föreslås att en rad träd (lönnar) planteras utanför den breddade vägens norra sida.

3. *Provisoriskt ordnande av Sandgrund.*

I avvaktan på de förslag till plan för Sandgrunds framtida ordnande, varom

utredning är å bane föreslås att uppsnygning sker genom att de misspydande snåren och det höga ogräset å södra delen bortrensas, allt avfall och skräphögar bortköras och att planerna i görligaste mån plöjas upp, harvas och besås. De skjul, som f. n. stå å platsen äro avsedda nästa år nedrivnas och flyttas till stadens centralförråd.

Det förutsättes att basartillställningar å Sandgrund hädanefter icke bliva tillåtna.

Kostnaderna för de föreslagna arbetena beräknas bliva kr.:

1. Planteringsarbetena vid vägporten . . .	kr. 1,900: --
2. Trädplantering vid Rudsvägen	„ 750: —
3. Arbetena å Sandgrund	„ 2,000: —
	<hr/>
	Kr. 4,650: —

Karlstad den 1 oktober 1919.

ERIK BJÖRKMÄN.

Härvid funnos fogade de i förslaget omförmälta planritningar.

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren *dels* tillskriva vederbörande baningeniör angående järnvägsbankerna beläggande med grästorv, *dels* att hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta utförandet av de sålunda föreslagna planteringsarbetena under år 1920 och för ändamålet anvisa ett anslag av 4,650 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov 1919.

§ 145.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren därom gjord framställning, över vilken beredningsutskottet nu hade att yttra sig, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta utförandet av de av byggnadschefen i förslag av den 1 oktober 1919 upptagna planteringsarbeten under år 1920 vid nya vägporten och vid Rudsvägen samt å Sandgrund och för ändamålet anvisa ett anslag av 4,650 kronor att, i den

mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Belysningsstyrelsens framställning angående utsträckning av gasledningar till kvarteren Trumpeten och Mimer.

Utdrag av protokollet hos Karlstads Belysningsstyrelse den 15 oktober 1919.

§ 2.

På framställning av Byggnadschefen beslöt styrelsen utsträckande av huvudledningar för gas i samband med pågående arbeten för vatten- och avloppsledningar till kvart. Trumpeten i Klara och kvart. Mimer å Herrhagen; Och skulle för arbetets utförande hos Stadsfullmäktige begäras ett anslag av 2,700 Kronor.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 oktober 1919.

§ 544.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av belysningsstyrelsen gjord framställning om anslag för utsträckande av gasledningar till kvarteren Trumpeten i Klara och Mimer å Herrhagen.

Och beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte till ifrågavarande arbetens utförande anvisa ett anslag av 2,700 kronor, att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Kostnadsberäkning

å utsträckande av huvudledningar för gas i samband med pågående arbeten för

vatten- och avloppsledningar till kv. Trumpeten i Klara och kv. Mimer å Herrhagen.

1. *För kv. Trumpeten:*

120 lm. 2" gasledning utdrages i Regementsgatan från huvudledningen i Odensgatan fram till tomten n:r Kostnad Kr. 1,700: —

2. *För kv. Mimer:*

60 lm. 3" gasledning utdrages i Långgatan från befintlig huvudledning i hörnet av Tegnér- och Långgatorna till mitten av kvarteret. Från denna 3" ledning skall sedan 2" servisledning indragas till den öppna platsen i centrum av kv. Mimer för gasdistributionen till de omkringliggande tomterna. Kostnad för huvudledningen Kr. 1,000: —

Summa Kr. 2,700: —

Karlstad den 30 september 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 146.

I enlighet med en av belysningsstyrelsen därom gjord framställning, som av drätselkammaren tillstyrkts, beslöt utskottet hemställa

att stadsfullmäktige måtte för utsträckande av huvudledningar för gas i samband med pågående arbeten för vatten- och avloppsledningar till kvarteret Trumpeten i Klara och kvarteret Mimer å Herrhagen anvisa ett anslag av 2,700 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Styrelsens för barnkrubborna framställning om extra anslag för år 1920.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads Barnkrubbor får härmed vördsamt anhålla att utöver tidigare beviljat anslag på ordinarie stat för år 1920 erhålla ett extra anslag av Kr. 4,000: —.

För år 1919 begärde och erhöll styrelsen Kr. 2,000: — som extra anslag. Styrelsen ansåg sig då kunna reda sig med detta belopp, beroende på att styrelsen hade till sitt förfogande en del gåvomedel för verksamheten. Dessa äro emellertid nu i det närmaste förbrukade.

Som synes av bifogade revisionsberättelse utgjorde omkostnaderna för barnkrubbarnas verksamhet för år 1918 kr. 8,125: —, varav framgår att styrelsen är i största behov av det begärda anslaget för att kunna upprätthålla barnkrubbarnas verksamhet även för år 1920.

Karlstad den 14 oktober 1919.

Å styrelsens vägnar:

EMMY WELIN.

Avskrift.

Undertecknad, som å Stadsrevisionens vägnar, efter anmodan, verkställt granskning av styrelsens för Karlstads barnkrubbor räkenskaper för år 1918, får däröver avgiva följande berättelse:

Över räkenskaperna meddelas följande sammandrag:

Tillgångar vid årets början;

Innestående i Karlstads sparbank	430: 03
» i Wermlands Enskilda Bank	6,016: 77
Obligationer med räntor	3,018: —
Fastigheter	19,648: 67
Inventarier	951: 40
Kassa	3: 64
	<u>Summa Kr. 30,068: 51</u>
Avgår: skuld till Fruntimmersföreningen	812: 95
	<u>Behållning Kr. 29,255: 56</u>

Inkomster:

Gåvor	508: 50
Medlemsavgifter	225: —
Hyror	683: 79
Räntor	321: 96
Dagavgifter	587: 60
Stadens anslag	3,300: —
	<u>Summa Kr. 5,626: 85</u>

Utgifter:

Löner	1,325: —
Hushållet,	4,346: 56

Omkostnader för krubborna	1,859: 29
» allmänna.....	594: 15
	<u>Summa Kr. 8,125: —</u>
Tillgångar vid årets slut:	
Innestående i Karlstads Sparbank	453: 21
» i Wermlands Enskilda Bank.....	3,323: 63
Obligationer.....	3,000: —
Fastigheter	19,648: 67
Inventarier	2,030: —
Kassa	114: 85
	<u>Summa Kr. 27,570: 36</u>
Avgår: skuld till Fruntimmersföreningen	812: 95
	<u>Behållning Kr. 26,757: 41</u>

Räkenskaperna hava vid inom stadsrevisionen verkställd siffergranskning befunnits väl förda och utgifterna styrkta med vederbörliga verifikationer. Värdehandlingarna hava granskats och befunnits överensstämma med böckerna.

Anledning till anmärkning eller erinran mot räkenskaperna eller förvaltningen föreligger icke.

Karlstad den 20 maj 1919.

TH. PETERSSON

vice ordförande i Stadsrevisionen.

Rätt avskrivet intyga:

CLARY NYHLÉN.

INGEBORG NORBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 23 oktober 1919.

§ 543.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads barnkrubbor framställning om extra anslag för år 1920; och beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads barnkrubbor för dess verksamhet under år 1920 ett extra anslag av 4,000 kronor, att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering; samt

att stadsfullmäktige därjämte måtte föreskriva, att, därest anslag

för samma ändamål jämväl för år 1921 skulle ifrågasättas, det skall åligga styrelsen dels att före den 1 september 1920 inkomma till fullmäktige med ansökan därom, åtföljd av redogörelse för barnkrubbornas verksamhet och ekonomi för innevarande år, dels ock att inom samma tid överlämna 1919 års räkenskaper med tillhörande verifikationer till stadsrevisionen, som har att med utlåtande däröver inkomma till stadsfullmäktige, innan dessas beslut i anslagsfrågan fattas.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 147.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över styrelsens för barnkrubborna framställning om extra anslag för år 1920.

Häröver hade drätselkammaren jämlikt sitt protokoll den 23 oktober 1919, § 543, avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Särskilda av Herrar Håkansson och Norsell som motioner upptagna framställningar från Karlstadsortens mejeriförening och J. P. Magnusson angående utsträckt tid för mjölkhandel under sön- och helgdagar.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med anledning av den nya butikstängningslagen vari bestämmes att bod, där handel idkas med mejeriprodukter skall hållas öppen sön- och helgdagar mellan kl. 7—10 f. m., få vi härmed anhålla om stadsfullmäktiges kraftiga ingripande att för staden söka erhålla tillstånd få ha nämnda butiker öppna den förut

tillåtna tiden näml. kl. 8—11 f. m., enär mjölk ej inkommer till staden så tidigt i tillräcklig mängd att den kan salubjudas inom i lag föreskriven tid på grund av följande:

För det 1:sta är det s. k. mjölkståget, som ankommer från Kil 7,48 f. m. indraget sön- och helgdagar.

För det 2:dra kommer det tåg, som har mästa mjölken till staden ej in förr än kl. 10,07 f. m.

För det 3:dje undviker alla mindre leverantörer att köra mjölken till staden på sön- och helgdagar och

För det 4:de kan vi ej begagna oss av annan i lag tillåten försäljningstid enär föreningens personal fordrar att ha sön- och helgdagsafton fri.

Därest ofvanstående framställning ej skulle bifallas kommer helt säkert många svårigheter ibland stadens befolkning att uppstå.

Karlstad den 13 oktober 1919.

För Karlstadsortens mejeriförening:

E. LINDSKOG:

Mejeriföreståndare.

Upptages som min motion.

J. A. HÅKANSSON.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Genom lag av den 30 maj 1919 om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse, vilken lag trädde i kraft den 1 oktober detta år, har bestämts bl. a., att bod, där handel idkas med mejeriprodukter, ägg, margarin eller bageri- och konditorivaror, må under sön- och helgdagar hållas öppen endast å tid mellan kl. 7 och kl. 10 f. m.

Denna bestämmelse har för Karlstads vidkommande medfört avsevärda olägenheter beträffande mjölkdistributionen. Sålunda ankommer den för vissa mjölkbuliker avsedda mjölken först med tåg, som inträffa i Karlstad efter sedan den tid, då butikerna få hållas öppna, utgått. Detta förhållande medför, att konsumenterna icke bliva i tillfälle att under sön- och helgdagar inköpa mjölk för dagsbehovet. Till denna olägenhet kommer också en annan av intet mindre betydelse, nämligen den att den under sön- och helgdagar inkomna mjölken, som sålunda inte kan utlämnas till konsumenterna, löper risk att under den varma årstiden surna och sålunda förlora i värde.

Uppenbart är emellertid, att här ovannämnda lag endast avser att vara den

ram inom vilken de kommunala myndigheterna ha att med hänsyn till de lokala förhållandena bestämma tiden för butikernas öppethållande. Detta synes framgå därav att lagen lämnar rätt för stadsfullmäktige i städerna att medgiva vissa butikers öppethållande å andra än i lagen angivna tider.

Undertecknad, som under firma Broby Mjölkkaffär idkar handel med mejeriprodukter i huset n:o 9 i stadsdelen Haga i Karlstad, har genom här nämnda lags tillämpning och på grund av att den för min butik avsedda mjölken ankommer med tåg till Karlstad först efter kl. 11 f. m. blivit förhindrad att under sön- och helgdagar utlämna någon mjölk till de många konsumenter, som i min butik göra sina inköp.

En ändring av tiden för butikens öppethållande synes mig väl befogad. Det är också en allmän önskan bland kunderna att en ändring vidtages. Vidkommande biträdena i butiken, så skulle, enligt deras egen förklaring, en timmes öppethållande efter kl. 1 e. m. under sön- och helgdagar icke medföra förlängd arbetstid för dem under nämnda dagar, ty skall butiken hållas stängd, då måste mjölken isas och på annat sätt skötas, vilket tager lika lång tid som att utexponera den till kunderna under en starkt begränsad tid.

Med åberopande härav och med hänvisning till §§ 3 och 5 i ovan omnämnda lag anhåller jag härmed vördsamt,

att stadsfullmäktige måtte medgiva mig rätt att under sön- och helgdagar hålla min mjölkbutik öppen under tiden från kl. 1 till kl. 2 e. m.

Broby, Ölme den 14 okt. 1919.

J. P. MAGNUSSON.

Upptages som motion.

A. NORSELL.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.*

§ 148.

Till stadsfullmäktige hade inkommit särskilda framställningar dels från Karlstadsortens Mejeriförening och dels från J. P. Magnusson för Broby Mjölkkaffär angående utsträckt tid för öppethållande av butiker för mejeriprodukter under sön- och helgdagar, vilka framställningar upptagits som motioner, den förstnämnda av Herr Håkansson och den sistnämnda av Herr Norsell.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet nu att häröver avgiva yttrande; och beslöt utskottet, som fann det av mejeriföreningen ifrågasatta öppethållandet mellan klockan 10 och 11 f. m. icke lagligen kunna beviljas, men som med hänsyn till tiden för de mjölkförande tågens ankomst till staden ansåg en utsträckning av försäljningstiden för mejeriprodukter under sön- och helgdagar, vara påkallad, föreslå.

att stadsfullmäktige måtte, jämlikt bestämmelserna i 3 och 5 §§ av Lag om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse den 30 maj 1919, beträffande de bodar inom staden, där handel idkas med mejeriprodukter, medgiva att desamma få hållas öppna för försäljning av dylika produkter å sön- och helgdagar jämväl under tiden mellan klockan 1 och 3 e. m., ävensom överlämna beslutet härom till magistraten för vederbörligt underställande.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

D. Ekelunds i Karlstad m. fl:s av Herr O. W. Karlsson som motion upptagna framställning angående utdragande av elektrisk ljusledning till Norra Svinbäcken.

Till Stadsfullmäktige.

I juni 1918 beslöto stadsfullmäktige att utdraga elektriskt ljus till N:a Svinbäcken. Vi tänkte därför att under vintern 1918—1919 även vi skulle ha elektriskt ljus, men på grund av vissa omständigheter blev frågan uppskjuten på grund av brist å material. Vi våga nu göra en vördsam påminnelse om denna vår ljusfråga. Brist på material förefinnes ej nu, för övrigt äro vi villiga, om så anses lämpligt, att själva skaffa material och betala uppsättning samt överlämna det kostnadsfritt till staden mot villkor att vi få ström till det pris som övriga inom landsförsamlingen betala.

Då det gäller endast 8 fastighetsägare hoppas vi att stadsfullmäktige bifaller denna vår anhållan så att vi nästa lysår ha elektriskt ljus. Enligt det av belysningsingenjören uppgjorda förslaget medför det för staden en vinst av 233 kronor per år.

Karlstad den 19 Juni 1919.

C. W. Johansson.

D. Ekelund.

S. Runfeldt.

K. Fr. Spångberg.

A. P. Linder.

C. O. Johansson.

Ludvig Lundberg.

O. F. Bood.

Upptages som motion av

O. W. KARLSSON.

Utdrag ur protokoll hos Karlstads Belysningsstyrelse den 11 september 1919.

§ 3.

Efter återupptagande av frågan rörande den av D. Ekelund gjorda framställningen om elektrisk ledning till norra Svinbäcken beslöt styrelsen att ur affärsynpunkt tillstyrka anläggningen på samma villkor som förut beviljats lägenhetsinnehavare å Svinbäcken, dock att ledningarna, vilka skola *bekostas av abonnenten*, komma att tillfalla staden, som då har att underhålla desamma.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1919.

§ 462.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av D. Ekelund m. fl. gjord, av herr O. W. Karlsson som motion upptagen framställning om utdragande av elektrisk ljusledning till Norra Svinbäcken.

Belysningsstyrelsen hade i avgivet utlåtande på vissa villkor tillstyrkt framställningen.

Drätselkammaren beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen på enahanda villkor, som den 20 juni 1918 bestämts för framdragande av elektrisk belysningsledning till fastigheter å Svinbäcksområdet, med tillägg att ledningarna böra bekostas av abonnenten men tillfalla staden mot övertagande av underhållsskyldigheten.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 149.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över D. Ekelunds i Karlstad m. fl:s av Herr O. W. Karlssons som motion

upptagna framställning angående utdragande av elektrisk ljusledning till Norra Svinbäcken.

Häröver hade belysningsstyrelsen och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden; och beslöt utskottet att, med instämmande i vad kammaren anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen på enahanda villkor, som den 20 juni 1918 bestämts för framdragande av elektrisk belysningsledning till fastigheter å Svinbäcksområdet, med tillägg att ledningarna bära bekostas av abonnenten men tillfalla staden mot övertagande av underhållsskyldigheten.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS

Rektor A. Dahlmans m. fl:s avsägelse av ledamotskap i kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Sedan kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad hos stadsfullmäktige anhållit om ett förslagsanslag å 2,000 kronor för sakens utredning, ha stadsfullmäktige beslutat endast ersätta kommitténs redan havda rese- och utredningskostnader, men i övrigt under hänvisning till biträde från drätselkammaren avslagit kommitténs anhållan om anslag.

Som kommitténs verksamhet härigenom ej kan fortsättas på ett saken främjande sätt, få undertecknade avsäga sig ledamotskapet i nämnda kommitté.

Karlstad den 22 oktober 1919.

AXEL DAHLMAN.
AXEL SVANBOM.

TH. HELLEBERG.
AUG. HERLENIUS.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den II nov. 1919.

§ 150.

I skrivelse till stadsfullmäktige hade rektorn A. Dahlman, överstelöjtnant Th. Helleberg, ingenjören Axel Svanbom och kabinettskammarherre Aug. Herlenius

på anförda skäl avlagt sig ledamotskapet i kommittén för främjande av frågan om ett tekniskt läroverks inrättande i Karlstad.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig häröver, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte dels godkänna de sålunda gjorda avsägelserna, dels ock till nya ledamöter i kommittén utse lektorn V. Vendel, sammankallande, lektorn E. Lundholm och handelskammarens sekreterare Uno Källström, med rätt för kommittén att med sig adjungera lämpliga personer.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Idrottsnämndens av Herr Hultman som motion upptagna framställning om bidrag från staden till täckande av å idrottsplatsen vilande skuld.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Efter många års väntan ha Karlstads idrottsmän äntligen fått en värdig bana för utövandet av sin idrott och för avhållandet av sina tävlingar. Idrottsplatsen har vederbörligen invigts, och staden har haft äran att hit få förlagda årets nationella mästerskapstävlingar uti allmän idrott.

Naturligen skulle det för stadens anseende hava varit högst nedsättande, om man behövt förklara sig inkompetent att avhålla dessa mästerskapstävlingar här, då idrottsplatsen redan var rätt nära sin fullbordan, och idrottsnämnden ansåg sig därför skyldig att till räddande av stadens ära göra allt vad på densamma ankomme, för att idrottsplatsen skulle bli färdig i tid. Som bekant lyckades också detta, men därvid kunde det icke undvikas, att de uppkomna kostnaderna betydligt översköt de ekonomiska resurser, varöver idrottsnämnden disponerade.

Det ursprungligen uppgjorda kostnadsförslaget på en idrottsplats här i staden stannade på något över 20,000 kronor, varvid är att märka, att i detta förslag inginge en del byggnader, som ännu icke kunnat uppföras. Idrottsplatsen sådan den ter sig har dragit en kostnad av över 50,000 kronor, trots att den största sparsamhet iakttagits, och endast det absolut nödvändigaste utförts. Så till den grad ha de onormala tiderna kullkastat de ursprungliga beräkningarne. Den stora ökningen i anläggningskostnad kan emellertid gott förklaras, då man betänker, att arbetslöner och körslor, varav i huvudsak en idrottsanläggning består, stigit

med tre till fyra gånger kostnaden före kriget. Idrottsnämnden har likväl haft den trösten att höra, att vederbörande sakkunniga från Stockholm givit Karlstads idrottsplats det smickrande betyget, att densamma ur idrottssynpunkt är bland de bästa om inte rent av den främsta av landsortens idrottsanläggningar.

Av förenämnda stora anläggningskostnad kronor femtiotusen har idrottsnämnden på olika vägar dock utan stadens medvärkan lyckats anskaffa över 34,000 kronor, ett resultat, som man måste anse vara synnerligen gott. Då emellertid en så stor skuldsumma som 16,000 kronor ännu vilar över anläggningen, och ytterligare minst 10,000 kronor komma att behövas för iordningsställande av en särskild träningsbana och för uppförande av en avklädningslokal för idrottsmännen, inser nämnden att i betraktande av de allt svårare tiderna man omöjligen kan förvänta att genom frivilliga gåvor från allmänhetens sida få ihop summan, utan ser sig nämnden tvungen att inkomma till stadsfullmäktige med begäran om ett anslag.

Visserligen är det sant, att när idrottsmännen på sin tid ingingo till fullmäktige med anhållan att få ett område till idrottsplats åt sig upplåtet, deras ansökan beviljades med det tillägg, att staden ej skulle behöva ekonomiskt bidra till platsens anläggning.

Idrottsnämnden har emellertid velat tolka detta förbehåll så, att fullmäktige med skyldig hänsyn till stadens ekonomi ville giva idrottsmännen en fingervisning att i första rummet lita till sig själva och först i sista hand räkna på stadens bistånd. Nämnden vill ogärna förutsätta, att bristande förståelse för sakens stora betydelse ens i någon mån skulle ha dikterat uppställandet av ett sådant villkor. Det torde också böra ihågkommas, att vid den tiden idrottsmännen hade den ekonomiska sidan av saken ganska klar, och att sedermera inträdd dyrtid omöjligen kunde förutses.

Bortsett från dessa förhållanden kan emellertid stadens idrottsnämnd ej förstå, varför vårt samhälle skulle behöva inlaga en särställning i idrottsplatsfrågan och på densamma lägga en annan synpunkt, än vad man gjort på andra håll. Vart än nämnden hänvänt sig med förfrågningar, har den upplysningen erhållits, att där man nu gläder sig åt idrottsplats, där ha också kommunerna utan undantag såväl upplåtit område som genom mer eller mindre kraftiga anslag möjliggjort anläggningarna ifråga.

Så har Lunds stad för några år sedan enbart till omändring av sin idrottsplats anslagit 8,000 kronor. I Malmö har staden under en lång följd av år lämnat 2,500 kronor, och i Gäfle ha anslagits 5,000 kronor före kriget, och samtidigt bidrag utgått med 500 kronor om året, Örebro idrottsplats fick före kriget 8,000 kronor och för något år sedan ytterligare 1,400 kronor, varförutom till årliga underhåll utgått i fem år 400 kronor årligen och därefter alltjämt 800

kronor, Linköping har i år anslagit 10,000 kronor, Kalmar ett lika stort belopp, det lilla Västervik 7,000 kronor och Nyköping, långt mindre än vårt samhälle, 14,500 kronor. Långt flera exempel kunde andragas, men det torde vara överflödigt. Det bör emellertid nämnas såsom ett bevis på vad tiden kräver, att idrottsnämnden i Borås av sin stad begärt hela 30,000 kronor.

Det synes nämnden, att Karlstads idrottsplatsanläggning haft så mycket större anledning att räkna på kommunalt bistånd, som staden till skillnad från de flesta andra orter var i totalt avsaknad av ett område så högt beläget, att de oerhört dyrbara extra fyllningsarbetena kunde undvikas.

Då nu nämnden av fullmäktige vågar anhålla om ett anslag, är det ej dess mening, att begära, att staden skulle täcka hela den nu uppkomna bristen eller 16,000 kronor. Nämnden anser emellertid, att om staden ville bidraga med 10,000 kronor, skulle i betraktande av nuvarande låga penningvärde ett sådant anslag kunna anses vara jämförelsevis blygsamt och komme att motsvara blott cirka 3,000 före kristiden, ett anslag, som man då säkerligen ej skulle ha vågat påstå vara för högt för en kommunal idrottsplats. Idrottsnämnden vågar också tro, att stadsfullmäktige med full förståelse för idrottens alltmer växande betydelse ej skall säga nej till denna framställning.

Idrottens utövning är numera en sak, som tränger alltmer på djupet, och den nyligen lagstadgade 8-timmarsarbetsdagen kommer att lämna särskilt arbetarungdomen mycken ledig tid övrig, som knappast torde kunna användas bättre än till utövande av idrott. På idrottsplatsen kommer sålunda ungdom ur alla samhällsklasser att möta varandra i härdande och förädlande tävlan. Det är också idrottsnämndens förhoppning, att stadens idrottsplats ej skall bliva en anstalt för uppdragning av specialutbildade tävlingsmaskiner utan en rekreationsplats, där ungdomens bredare lager skall möta upp i stort antal under utövning av alla sorters idrott och genom stärkande av såväl kroppslig som själslig hälsa grundlägga ett sundare och lyckligare samhälle.

Med hänvisning till ovan anförda får Karlstads idrottsnämnd sålunda anhålla om ett anslag av staden å kronor 10,000 till täckande delvis av den på idrottsplatsen vilande skulden.

Karlstad den 15 okt. 1919.

För Karlstads Idrottsnämnd:
RAGN. TJERNELD.

Upptages som egen motion.

HOLTER HULTMAN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 23 oktober 1919.*

§ 541.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över stadens idrottsnämnds av herr Hultman som motion upptagna ansökan om bidrag från staden till täckande av på idrottsplatsen vilande skuld.

Ehuru vid upplåtelsen av mark till idrottsplats förutsatts, att staden icke skulle behöva vidkännas några uppoffringar för platsens ordnande, fann drätselkammaren likväl, med hänsyn till de numera helt förändrade ekonomiska förhållanden, sig icke kunna avstyrka bifall till framställningen, utan beslöt kammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja stadens idrottsnämnd ett anslag av 10,000 kronor som bidrag till täckande av den på idrottsplatsen vilande skulden ävensom bestämma, att sålunda beviljat belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.*

§ 151.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över Karlstads Idrottsnämnds av Herr Hultman som motion upptagna framställning om bidrag från staden till täckande av å idrottsplatsen vilande skuld, över vilken framställning drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* att beredningsutskottet måtte instämma med drätselkammaren, *dels ock* av Herr Norsell, att utskottet måtte, under hänvisning till stadsfullmäktiges uttalande i samband med beslutet om upplåtande av mark till idrottsplatsen hos fullmäktige avstyrka bifall till framställningen.

Med avslag på Herr Norsells yrkande, beslöt utskottet hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja stadens idrottsnämnd ett anslag av 10,000 kronor som bidrag till täckande av den på idrottsplatsen vilande skulden ävensom bestämma, att sålunda beviljat belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Mot beslutet reserverade sig Herr Norsell till förmån för det av honom framställda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Byggnadsnämndens framställning om anslag för fortsättande av stadens nymätning.

Utdrag av protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 14 oktober 1919.

§ 185.

Stadsingenjören ingav en så lydande framställning:

”Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

För fortsättande av stadens nymätning under nästkommande år får jag hos Byggnadsnämnden hemställa, att nämnden måtte ingå till stadsfullmäktige med begäran om anslag enligt nedanstående ungefärliga specifikation.

Lön åt medhjälpare för mätnings- och beräkningsarbeten	4,000	kr.
Lön åt tre hantlangare	10,000	”
Materialkostnad för punktmarkering 100 pktr à 15 kr.	1,500	”
Mätattiralj och diverse utgifter	1,500	”

Summa 17,000 kr.

Av föregående års anslag komma c:a 2,000 kr. att restera vid årets slut. Denna besparing har uppkommit därigenom att markeringen av de fasta mätningspunkterna har kunnat göras betydligt billigare än beräknat på grund av de för nedgjutning av betongplintar gynnsamma förhållanden marken flerstädes erbjuder. C:a 300 fasta mätningspunkter äro för närvarande markerade, och torde dessas antal innan årets slut ökas med något 50-tal. Hela det å donationsjorden belägna bebyggda området med kringliggande trakter är polygoniserat. Beräkningen av triangelnätet samt en stor del av de därtill anslutna mätningslinjerna torde före årets slut föreligga färdig. Detaljmätningen har visat sig taga avsevärt längre tid och kräva mera arbete än först tänkts beroende på flere orsaker. 1) Det har visat sig olämpligt att använda förut uppgjorda kartor annat än som skissmaterial. Inläggas å de medelst den noggrannare siffermetoden åstadkomna kartorna detaljer

från kartor, uppgjorda å grafisk väg uppstår vid senare användning av kartmaterialet ovisshet om vilka föremål som äro exakt inmätta, 2) En annan orsak till ökat arbete ligger i att de gränser den för lagfarter rättsligen gällande kartan uppvisar i allmänhet ej kunna återfinnas å marken, varför ett oerhört krävande och tidsödande arbete ofta måste företas för att inpassa dessa ägogränser å det nya kartmaterialet. Problemet att redovisa de ägogränser till vilka lagfarterna hänföra sig är ju i själva verket huvuduppgiften för mätningen. Sedan fastighetsregistret upplagts komma lagfarterna ej att hänföra sig till de nu åberopade kartor med tillhörande beskrivningar utan till nya fastighetsenheter, inen innan detta kan ske, måste de hittills gällande fastighetsenheterna redovisas på bästa tänkbara sätt. Arbetet härmed blir helt visst mycket svårartat och tidsödande, men bör man ju härvid ej sky någon möda för att åstadkomma ett arbete av bestående värde. Planmässigheten och kontinuiteten i arbetet måste ofta delvis förryckas genom att de privata behoven av kartor göra sig gällande än här, än där, men om härvid blott tillses, att noggrannheten ej eftersättes och att det arbete som utföres blir av bestående värde genom anslutning till de fasta mätningspunkterna, behöver arbetet i sin helhet ej bliva lidande på annat sätt än att tidsutdräkten naturligen blir större än om arbetet finge fortskrida efter en mera teoretisk plan. Emellertid kommer ofta att inträffa, att en partiell utredning visar sig omöjlig att utföra, utan får då denna anstå, tills ett större område är färdigmätt.

Då jag sålunda har givit någon inblick i arbetets gång och i de svårigheter, som återstå att lösa, vill jag uttala den förhoppningen, att mina anslags-
äskanden måtte synas befogade och ej allför betungande för staden.

Karlstad den 14 oktober 1919.

G. LOVÉN."

Byggnadsnämnden beslöt att till stadsfullmäktige ingå med en hemställan om ett anslag av 17,000 kronor i och för fortsättande under år 1920 av arbetet med stadens nymätning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 15 oktober 1919.*

§ 511.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av bygg-

nadsnämnden gjord framställning om anslag för fortsättande av stadens nymätning; och beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige ville till fortsättande av arbetet med stadens nymätning under år 1920 anvisa ett anslag av 17,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.

§ 152.

Beredningsutskottet som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av byggnadsnämnden gjord framställning om anslag för fortsättande av arbetet med stadens nymätning beslöt, att med instämmande i vad drätselkammaren i avgivet utlåtande i ärendet anfört hemställa,

att stadsfullmäktige ville till fortsättande av arbetet med stadens nymätning under 1920 anvisa ett anslag av 17,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Hamnstyrelsens förslag i från Konungens Befallningshavande i länet återremitterade ärendet angående ändring av och tillägg till gällande hamnordning.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Resolution.

Här förevarande skrift överlämnas till hamnstyrelsen i Karlstad för avgivande av yttrande, därvid jämväl bör tagas i beaktande innehållet i en vid granskning av ifrågakomna förslag till ändringar i eller tillägg till gällande hamnordning här-

städes upprättad promemoria. Samtliga övriga handlingar i ärendet bifogas härjämte; och förväntas i sinom tid med ovan angivna yttrande remissakten hit åter.

Karlstad i landskansliet den 30 juni 1919.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Sedan stadsfullmäktige i Karlstad vid sammanträde den 20 februari 1919 för sin del antagit ett av hamnstyrelsen här i staden upprättat förslag till ändringar i och tillägg till för staden nu gällande hamnordning samt å nämnda förslag sökt Konungens Befallningshavandes fastställelse, får undertecknad i nedannämnda hänseende mot förslaget ifråga framställa följande erinringar.

Nu gällande hamnordning innehåller bl. a. uti § 6 mom. 4 föreskrift därom, att, om timmer löst inkommit eller sjunkit i hamnområdet på sådant sätt, att fara eller olägenhet för seglationen därav kan uppkomma, sådant virke skall genom hamnkaptensens försorg på ägarens bekostnad eller annan vederbörandes bekostnad tillvaratagas eller bortföras. I samband därmed stadgas, huru sådant tillvarataget virke må av ägaren därtill utbekommas, samt att, där det ej utlöses, försäljning därav får av hamnstyrelsen verkställas.

Uti motsvarande bestämmelser i förslaget heter det, att, om rundvirke eller annat flottgods löst inkommit i hamnområdet, så att, efter hamnkaptensens bedömning, fara eller olägenhet för trafiken därav kan uppstå, bör hamnkaptens, därest ägaren eller annan vederbörande, efter därom erhållen tillsägelse, uraktlåter eller icke med tillräcklig skyndsamhet hopsamlar eller bortför godset, eller om ägaren icke är känd eller kan anträffas, låta utföra arbetet. Förslaget anger därjämte betingelser, under vilka ägare till genom hamnens försorg bärgat och omhändertaget gods, varom här är fråga, äger att utfå det, vilket eljest tillfaller hamnen såsom dess egendom.

Hamnområdet för staden Karlstad omfattar, jämlikt nädigt brev den 25 maj 1905, vissa Klarälven och den s. k. Hammarösjön tillhörande vattenområden med gränser, närmare beskrivna under § 1 i nu gällande hamnordningen. Frånsett de delar av Klarälven, som sålunda tillhöra hamnområdet, ingå däri ej mindre inre och yttre hamnen än även utanför yttre hamnen belägna Hammarösjön till Tynäs låde. Var och en, som något oftare med båt befarit omförmälda vattenområden, gör ganska snart erfarenheten, att löst rundvirke och annat flottgods är en rätt vanlig företeelse i dessa områden, vare sig det härleder sig från flottar eller mossor, som gått sönder, eller s. k. spilltimmer. Dess bättre inträffar mera sällan, att större mängder virke mer eller mindre utgöra hinder för infarten till inre

hamnen eller upptaga större delar därav. Däremot är det tyvärr rätt så vanligt, att rundvirke flyter löst omkring på angivna områden eller där ställer sig i sjunkande ställning (s. k. ståndare eller dykare). Det är dessa senare, som för trafiken i hamnområdet vålla största olägenheterna. Särskilt när sådana ståndare eller dykare med sin uppåtvända del icke alls eller endast obetydligt höja sig över vattenytan samt i vattnet stå i sned riktning utgöra de en verklig fara för de i farvatten trafikerande fartyg eller båtar. Redan vid solskimmer över vattnet iakttagas de icke på längre avstånd samt äro oftast mindre skönjbara vid blåst, då de genom vågorna bringas att dyka under vattnet för att hastigt åter resa sig. Även om sådan fara är mindre för större och kraftigare byggda fartyg, som följa den särskilt utmärkta segelleden, är faran desto större för mindre farkoster, såsom motorbåtar eller segelfartyg, som icke alltid följa angivna segelleden utan kunna gå på grundare farvatten. Sådana farkoster äventyra lätt att, framför allt då de framföras med jämförelsevis större hastighet, taga läck vid inträffade törn mot nämnda ståndare eller dykare. Dessa kunna förekomma över hela hamnområdet och uppträda, bl. a., gärna i närheten av den invid s. k. Gerholmen befintliga vass, förbi vilken motortrafik mellan Karlsbad och Tynäs gemenligen framgår.

Nuvarande bestämmelse om skyldighet för hamnkaptenen att draga försorg om tillvaratagande och bortförande av i hamnområdet löst inkommet eller sjunket virke, som kan medföra fara eller olägenhet för segelationen, lärers få så förstås, att nämnda skyldighet gäller hela hamnområdet, ej blott den djupare infartsvägen till hamnen för större fartyg, utan var helst båtfart i hamnområdet ifrågakommer, åtminstone där sådan i större utsträckning äger rum, såsom exempelvis är fallet med redan omförmälda båttrafikvägen förbi Gerholmen. Jämväl har jag förstått bestämmelsen så, att densamma tillkommit icke endast i hamnens intresse utan i främsta rummet ur trygghetssynpunkt för dem, som genom att befara hamnområdet därav begagna sig.

Enligt det Konungens Befallningshavande nu underställda förslaget skulle emellertid trafikanternas intresse i nyssangivna hänsende väsentligen mindre effektivt tillgodoses. I stället för den skyldighet, som nu förefinnes för hamnkaptenen att omedelbart ingripa till avlägsnande av fara eller olägenhet för trafiken genom i hamnområdet löst inkommet eller sjunket timmer, innehåller föreliggande förslag icke bestämd sådan skyldighet. Det betydligt svagare att hamnkaptenen böra låta utföra arbetet, är ytterligare begränsat genom att frågan om fara eller olägenhet för trafiken kan uppkomma genom i hamnområdet löst inkommet rundvirke eller annat flottgods enligt förslaget göres *uteslutande* beroende av hamnkaptensens bedömande, vartill kommer, att den eventuella åtgärden från hamnkaptensens sida än ytterligare göres beroende av att ägaren eller annan vederbörande, efter därom erhållen tillsägelse, uraktlåter eller icke med tillräcklig skyndsamhet

hopsamlar eller bortför godset, eller att ägaren icke är känd eller kan anträffas. Man måste med skäl fråga, huru detta i praktiken skall komma att ställa sig. En s. k. ständare eller dykare finnes på en plats, där efter de trafikerandes mening den för trafiken vållar allvarsam fara eller olägenhet. Hamnkaptenen finner kanske gjord anmälan böra föranleda ett ingripande; då skall företagas undersökning om ägaren eller annan vederbörande och dennes vistelseort — därefter skall ägaren eller annan vederbörande tillsägas om förhållandet, så en tid tillmätes för ägaren eller annan vederbörande att verkställa den behöfliga åtgärden, och först därefter böra hamnkaptenen låta utföra erforderligt arbete. En sådan ordning synes mig fullständigt onödig. Rivligt och skäligt måste väl ändå vara, att om ett trafikhinder yppas i hamnområdet, detta utan något dröjsmål undanröjes. Virkesägaren, som utan anmaning bör tillse sitt virke, torde ej kunna göra anspråk på några tidsödande formaliteter.

I följd härav tillåter jag mig hemställa, att den sökta fastställelsen å nu förevarande stadganden icke måtte meddelas.

Karlstad den 5 juni 1919.

PONTUS BLOMBERG,
advokat.

P. M.

Rent allmänt sett får man av förslaget det intrycket, att alltför mycket enligt detsamma lagts å hamnkaptenen. Sålunda har — efter ordalydelsen i mom. 4 av § 12 i förslaget — hamnstyrelsen ställts utanför vid anbefallande av åtgärder och vidtagande av sådana i fall, där dock befogenhet i sådant hänseende främst synes böra tillkomma styrelsen.

Starkare framträder nämnda intryck vid tagen del av innehållet i mom. 4 av § 7 i förslaget, enligt vilket hamnkaptenen tillagts befogenheter, som eljest tillkommer polismyndighet (§ 7 i ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868); förslagets lagenlighet i nu förevarande hänseende synes sålunda starkt kunna ifrågasättas.

Ett stadgande, om vars lämplighet åtminstone man synes kunna vara tveksam, upptages i mom. 1 av § 12 i förslaget, då däri heter att våld och miss-handel å och förolämpning emot någon av dem (hamnens tjänstemän) straffas alltså enligt allmän lag om ansvar för brott mot offentlig myndighet. Prövningen om tillämpligheten eller icke av gällande allmänna strafflagsbestämmelser synes här som eljest uteslutande tillkomma domstol.

I § 13 mom. 2 av förslaget har intagits en bestämmelse om böter intill 500

kronor, vilket strider mot föreskrift i § 20 av ovan angivna ordningsstadgan för rikets städer, att bötesbelopp ej må överskrida 100 kronor. Att nämnda föreskrift gäller även för en hamnordning, torde framgå av innehållet i Kungl. förordningen den 8 maj 1874, däri det heter att för antagande och tillämpning av hamnordningar gäller vad angående ordningsföreskrifter i allmänhet är i ordningsstadgan bestämt eller framdeles kan vara förordnat. I detta samband kan också påpekas, att bestämmelsen i mom. 4 av nyssberörda § 13 i förslaget att viss del av ådömda böter skall tillfalla stadens hamnkassa, icke fullt överensstämmer med föreskrifterna i § 28 av merberörda ordningsstadga för rikets städer. Motsvarande stadganden i nu gällande hamnordning äro givetvis riktigare.

Utdrag av protokoll hållet hos hamnstyrelsen i Karlstad den 20 aug. 1919.

§ 105.

Sedan Konungens Befallningshavande på förekommen anledning till hamnstyrelsen för yttrande återremitterat förslaget till ändring av och tillägg till gällande hamnordning, hade hamnkassören till styrelsen ingivit en så lydande skrivelse:

— — — — —
Efter genomgående härav beslöt styrelsen att med godkännande av de utav hamnkassören föreslagna ändringarna och tilläggen översända handlingarna till stadsfullmäktige med hemställan att fullmäktige ville,

dels hos Konungens Befallningshavande göra förnyad framställning om fastställelse och

dels hos Konungen göra underdånig ansökan om, att ett högsta bötesbelopp av 500 kr. måtte få tillämpas i Karlstads hamnordning.

In fidem

IWAR OLSSON.

Bil. I.

Till Hamnstyrelsen.

Sedan advokaten Pontus Blomberg i till Konungens Befallningshavande ingiven skrivelse på angivna grunder hemställt, att den sökta fastställelsen på upprättat förslag till ändringar i och tillägg till den för Karlstads hamn gällande hamnordningen icke måtte meddelas, har Konungens Befallningshavande över-

lämnat denna skrivelse till hamnstyrelsen, därvid även torde tagas i betraktande innehållet i en vid granskningen av ifrågavarande förslag upprättad och remisshandlingarna bilagd promemoria.

Med anledning härav tillåter jag mig anföra följande.

Vidkommande först advokaten Blombergs inlaga, vari kritiseras föreskrifterna för tillvaratagande av löst kringflytande rundvirke, så torde mot densamma ej vara mycket att i huvudsak invända, för så vitt den vidkommer handelstrafiken. Man torde nämligen böra skilja på den nyttiga trafiken, handelstrafiken, och den till nöjstrafiken övertvägande hänförliga motor- och segelsporttrafiken. Handels- trafiken erlägger hamnavgifter, varför den ock kan ställa krav på att dess trygghet och bekvämlighet tillgodoses. Däremot torde det ej kunna anses vara en hamnens angelägenhet, att med ekonomisk uppoffring särskilt tillgodose nöjstrafikens behov, då hamnen av densamma ej har några inkomster, men väl olägenheter. Man bör även skilja på sådant virke, som är helt flytande och sådant, som i sjunkande tillstånd med endast en del synlig i vattenytan, s. k. älvdalingar. Medan det flytande virket kan vara till olägenhet och på sin höjd skada för nöjstrafiken, så kunna älvdalingarerna bliva till fara för all trafik. Vidare bör man skilja på farled, som genom hamnens försorg utprickats till ledning för handelstrafiken, och övrigt vattenområde, som kan befaras av nöjstrafiken. Inom utprickad farled inom hamnområdet bör hamnen givetvis i möjligaste mån tillse, att något binder för trafiken ej uppkommer, varemot all trafikering därutån för må ske på vederbörandes egen risk.

Enligt det uppgjorda förslaget tillkommer det hamnen att tillvarataga löst rundvirke, varhelst det befinner sig inom hamnområdet. På anförda skäl anser jag detta åliggande böra inskränkas till att omfatta endast utprickad farled.

I den remisshandlingarna åtföljande promemorian påpekas först, att hamnkaptenen tillagts väl så stora och i visst fall annan myndighet tillkommande befogenheter. Ehuru förslaget ej kan sägas giva hamnkaptenen härstädes större befogenheter än som, enligt införskaftade hamnordningar från ett 30-tal städer, i allmänhet tillkomma sådana tjänstemän, så torde dock en jämkning härutinnan böra företagas, och skall jag här nedan lämna förslag härtill.

Vidare uttalas tvekan om lämpligheten av bestämmelsen om att eväld och misshandel å och förolämpning mot någon av dem (hamnens tjänstemän) straffas alltså enligt allmän lag om ansvar för brott mot offentlig myndighet. Motsvarande bestämmelse återfinnes i hamnordningarna för: Falkenberg, Halmstad, Helsingborg, Kalmar, Landskrona, Luleå, Malmö, Norrköping och Oskarshamn. Bestämmelsen kan dock saklöst uteslutas.

Slutligen påpekas att bestämmelsen om böter upp till 500 kr. är stridande mot föreskriften i § 30 av ordningsstadgan för rikets städer, samt att den före-

slagna användningen av ådömda böter tcke står i full överensstämmelse med nyssnämnda stadgar. Böter av högst 500 kr. äro bestämda i hamnordningarna för Hernösand, Sundsvall och Södertälje, och att viss del av böter skola tillfalla hamnkassan föreskrives i hamnordningarna för: Falkenberg, Gävle, Lidköping, Mariestad, Simrishamn och Södertälje.

Härav framgår, att de bestämmelser i förslaget, mot vilka invändningar gjorts i förenämnda promemoria, icke äro några för Karlstad speciella nyheter, utan hava de förut på andra orter inom skilda län vunnit vederbörande Konungens Befallningshavandes stadfästelse. Då nu emellertid befogade anmärkningar gjorts emot desamma, så får jag härmed föreslå följande ändringar:

Lydelse enligt förslaget:

§ 1 m. 3 Hamnen med vad därtill hör förvaltas av en hamnstyrelse. Inom hamnområdet övervakas ordningen av en hamnkaptän med underlydande personal.

§ 6 m. 4 Har ründvirke eller annat flottgods löst inkommit i hamnområdet, så att, efter hamnkaptänens bedömande, fara eller olägenhet för trafiken därav kan uppkomma, så bör han, därest ägaren eller annan vederbörande, efter där- om erhållen tillsägelse, uraktlåter eller icke med tillräcklig skyndsamhet hopsamlar och bortför godset, eller om ägaren icke är känd eller kan anträffas, låta utföra arbetet.

Sådant — — — — — egendom.

Ny lydelse:

Hamnen med vad därtill hör förvaltas av en hamnstyrelse. Under hamnstyrelsens överinseende och i enlighet med denna hamnordning samt av Konungens Befallningshavande fastställd instruktion ävensom de kompletterande föreskrifter till befrämjande av ordning, trygghet och bekvämlighet, som hamnstyrelsen kan finna anledning att därutöver meddela, övervakas ordningen inom hamnområdet av en hamnkaptän med erforderlig betjäning.

Virkesflottar skola läggas och sammanbindas så, att virke ej kan komma löst och flyta omkring. Kommer virke löst inom hamnområdets II, III eller IV distrikt, åligger det flottgodsägaren eller annan vederbörande att ofördröjligen gå i författning om detsammans hopsamlande och tillvaratagande. Den, som detta uraktlåter, böte minst 25 kronor.

Oavsett denna bestämmelse skall hamnkaptänen, om virke, som är i sjunkande tillstånd, eller som är flytande och av sådana dimensioner, att det kan anses medföra fara för trafiken, löst inkommer i utprickad farled inom hamnområdet eller befinner sig i sådan närhet därintill, att det kan befaras, att det

§ 7 m. 4. Inom stadens vattenområde får icke utan hamnkaptensens tillstånd upptagas vak i isen eller skridskobana anläggas. Vid sådant tillstånds lämnande skall föreskrivas, att vak skall på betryggande sätt utmärkas eller inhägnas. Vid avloppsutloppen uppkommande öppningar i isen skola av vederbörande inhägnas.

Stängsel kring vakar och skridskobanor, ävensom ruskor för vintervägar eller dylikt, skall av den, som sådant anbrakt, i god tid före islossningen bortföras.

§ 12 m. 1. Hamnens tjänstemän åtnjuta under tjänsteutövning sådant skydd, som tillkommer dem, som äro förordnade att offentligt tjänsteärende förrätta. Våld och misshandel å och förolämpning emot någon av dem under tjänsteutövning straffas alltså enligt allmän lag om ansvar för brott mot offentlig myndighet.

§ 12 m. 3. Allt vad hamnkaptens till befrämjande av behörig ordning och nödig bekvämlighet inom hamnområdet föreskriver, även i andra fall än denna hamnordning föreskriver, skola vederbörande ställa sig till efterrättelse.

§ 12 m. 4.

samma genom ström eller vind kan förflyttas till farled, efter därom erhållen kännedom skyndsamt föranstalta om virkets tillvaratagande.

Sådant — — — — — egendom.

Stängsel kring vakar och skridskobanor, ävensom ruskor för vintervägar eller dylikt, skall av den, som sådant anbrakt, i god tid före islossningen föras i land.

Hamnens tjänstemän åtnjuta under tjänsteutövning sådant skydd, som tillkommer dem, som äro förordnade att offentligt tjänsteärende förrätta.

Om på grund av denna hamnordnings bestämmelser eller eljest hamnstyrelsen anbefallt utförande av visst arbete eller vidtagande av viss åtgärd, och detta icke hörsammas eller icke verkställs med erforderlig skyndsamhet eller på anbefallt sätt, eller om den, som verkställigheten ålegat, icke är känd eller kan anträffas, så äger hamnstyrelsen vidtaga alla erforderliga åtgärder.

(Detta mom. ersättes med förslagets 5 mom. oförändrat.)

§ 13 m. 2. Överträdelse av denna hamnordning, för vilka särskilt ansvar i gällande lag och författning icke finnes föreskrivet, straffas med böter.

Minsta bot vare 10 kronor, där ej anorlunda i hamnordningen finnes för särskilt fall bestämt, och högsta bot 100 kronor, och vare överträdare i varje fall skyldig ersätta vållad skada.

§ 13 m. 3. Då genom hamnens försorg arbete eller åtgärd vidtagits såsom i 12 § 4 mom. sägs, vare den felande skyldig ersätta alla kostnader, som därav kunna bli en följd.

§ 13 m. 4. Av ådömda böter skola tre fjärdedelar ställas till polismyndighetens förfogande för att kunna användas till uppmuntran av nitiskt arbete i polismyndighetens tjänst och återstoden tillfaller stadens hamnkassa.

Dessutom tillåter jag mig påpeka följande. Sista avdelningen av 6 § 5 mom. lyder: «Förhållning av virkesflotte i eller till inre hamnen får icke utan särskilt tillstånd äga rum annat än mellan kl. 12 midnatt och kl. 5 f. m. c. Det torde vara mindre lämpligt att förlägga ifrågavarande flottning till den mörkare delen av dygnet, då den ostridigt är till större fara för trafiken än vid dagsljus, och det torde ej heller vara lämpligt att i hamnordningen fastslå viss tid för denna flottning, utan låta erfarenheten och omständigheterna bli bestämmande. Det synes mig därför, att denna bestämmelse borde erhålla en friare formulering och föreslår jag följande: «Endast under tid och på villkor, som hamnstyrelsen bestämmer, må förhållning av virkesflotte till eller från inre hamnen äga rum.»

Vidare får jag på förekommen anledning föreslå, att 6 mom. 11 §, som lyder sålunda: «Hamnstyrelsen ikläder sig intet ansvar för å hamnens landområde, varuskjul eller vattenområde befintligt gods», måtte erhålla följande tillägg: «likasom ej heller för genom flottgods eller andra flytande föremål uppkommen skada.»

På grund av föreskriften i ordningsstadgan för rikets städer har Konungens Befallningshavande varit förhindrad fastställa högre bötesbelopp än 100 kr. Med nu rådande låga pänningevärde torde detta belopp vara väl lågt för att i någon högre grad verka avskräckande och då, såsom förut påvisats, ett högsta belopp av 500 kronor finnes bestämt i flera hamnordningar, så får jag föreslå hamnstyrelsen

Överträdelse av denna hamnordning, för vilka särskilt ansvar i gällande lag och författning icke finnes föreskrivet, straffas med böter.

Minsta bot vare 10 kronor, där ej anorlunda i hamnordningen finnes för särskilt fall bestämt, och högsta bot 100 kronor; och vare överträdare i varje fall skyldig ersätta vållad skada.

Då genom hamnens försorg arbete eller åtgärd vidtagits såsom i 12 § 3 mom. sägs, vare den felande skyldig ersätta alla kostnader, som därav uppkomma.

Ådömda böter fördelas på sätt i ordningsstadgan för rikets städer sägs.

att ingå till stadsfullmäktige med hemställen, att fullmäktige måtte hos Konungen göra underdånig ansökan om, att det högre beloppet måtte få tillämpas för Karlstads hamnordning.

Karlstad den 31 juli 1919.

IWAR OLSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 2 Oktober 1919.*

§ 466.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över till hamnstyrelsen återremitterade förslaget till ändring av och tillägg till gällande hamnordning.

Sedan kammarens ledamöter haft tillfälle att taga del av handlingarna, företog drätselkammaren nu detta ärende till behandling, och beslöt kammaren hemställa;

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med hamnstyrelsens hemställen med den ändring att § 3 mom. 4 av hamnordningen måtte få följande lydelse:

«För fartyg, flottar, segel- eller roddbåtar må ej till förtöjande eller förhållande begagnas enskildas bryggor eller andra tillhörigheter utan vederbörande ägares eller rättsinnehavares tillstånd.»

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.*

§ 153.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande i anledning av hamnstyrelsens förslag i från Konungens Befallningshavande i länet jämlikt resolution den 30 juni 1919 återremitterat ärende angående ändring av och tillägg till gällande hamnordning.

I häröver avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt hamnstyrelsens förslag med den ändringen, att § 3 mom. 4 av hamnordningen skulle få följande lydelse:

“För fartyg, flottar, segel- eller roddbåtar må ej till förtöjande eller förhållande begagnas enskildas bryggor eller andra tillhörigheter utan vederbörande ägares eller rättsinnehavares tillstånd.”

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Hamnstyrelsens framställning om anslag för år 1920 till muddring i Lambergskanalen m. m.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktige
i Karlstad beredningsutskott den 11 nov. 1919.*

§ 154.

Till stadsfullmäktige hade hamnstyrelsen inkommit med ett så lydande

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen
i Karlstad den 30 oktober 1919.*

§ 172.

Med ledning av för året upprättat statavräkningsförslag företogs till behandling 1920 års stat, och beslöt styrelsen för sin del antaga och till Magistraten översända det förslag, som är detta protokoll bilagt.

Samtidigt ville styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa om anslag till följande i staten upptagna större utgiftsposter och därvid anföra följande:

Inkomsterna av arrenden och platshyror beräknas för nästa år uppgå till 28,400 kr., vilket belopp eventuellt kommer att ökas med kr. 12,000, beroende på förläggandet till hamnens område av en ny industri, varom underhandlingar sedan någon tid förts. Skulle dessa förhandlingar leda till önskat resultat, varom styrelsen har de bästa förhoppningar, så blir därmed i det närmaste all hamnens för fasta upplag avsedd mark utarrenderad. Då det för hamnens utveckling är nödvändigt, att behovet av upplagsplatser i möjligaste mån tillgodoses, så måste

ytterligare mark skapas. Hamnstyrelsen har därför tänkt sig påbörja uppuddringen av en kanal till Lambergsjärn och därvid upplägga muddret på ömse sidor om denna, varigenom ökat såväl land- som trafikabelt vattenområde erhålles. Enligt kostnadsberäkning (Bil. A) kommer detta arbete att belöpa sig på 100,000 kr. Spekulant finnes redan på en del av området.

För att de flyttbara lyftkranarna skulle kunna användas på yttre hamnens träkaj, påbörjades under innevarande år förstärkandet av denna, och styrelsens mening var från början att uppdelat förstärkningsarbetet på flera år. Emellertid hava stora olägenheter visat sig av att kranarna icke kunna användas på hela ifrågavarande kajsträcka, och då härtill kommer att under nu rådande exceptionellt låga vattenstånd hela förstärkningsarbetet kan med största fördel och minsta kostnad utföras, så bör detta tillfälle begagnas. Kostnaden har beräknats (Bil. C) till 60,000 kr., varav en tredjedel torde böra betraktas som underhåll.

För utnyttjandet av de senast utthyrdas upplagsplatserna på Tyggården erfordras anläggandet av bryggor, järnvägsspår och körvägar, som enligt beräkning (Bil. B. 4, 5 och 6) kosta resp. 7,000, 11,000 och 1,500 kr.

Lyftkranarnas underhåll har av hamningeniören beräknats till (Bil. B. 2 och 3, 5,500 + 1,500) 7,000 kr., men anser styrelsen detta belopp böra ökas till kr. 8,100.

Vidare har det visat sig nödvändigt att för undvikande av avbrott i arbetet anskaffa en reservmotor till Temperleykranen för en beräknad kostnad av 4,000 kr. samt att för tillfredsställelsen av kravet på båtbyggor anlägga en del nya sådana, för vilket ändamål förslagsvis upptagits 1,000 kr.

De äskade anslagen föreslås att täckas sålunda:

	Lån.	Uttaxering.
Muddring i Lambergskanalen ..	100,000: —	
Lyftkranars underhåll	—	8,100: —
Lastbyggor vid Tyggården	7,000: —	—
Järnvägsspår & d:o	11,000: —	—
Vägar & d:o	—	1,500: —
Kajförstärkning	40,000: —	20,000: —
Reservmotor	4,000: —	—
Båtbyggor	—	1,000: —
	<hr/>	<hr/>
Kronor	162,000: —	30,600: —

In fidem:
IWAR OLSSON.

Häröver hade drätselkammaren utlåtit sig sålunda:

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 10 november 1919.

§ 590.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över hamnstyrelsens hemställan om anslag för år 1920 till nedannämnda ändamål och belopp, nämligen:

Muddring i Lambergskanalen	Kr. 100,000: —
Lyftkranars underhåll	» 8,100: —
Lastbryggor vid Tyggården	» 7,000: —
Järnvägsspår å d:o	» 11,000: —
Vägar å d:o	» 1,500: —
Kajförstärkning	» 60,000: —
Reservmotor	» 4,000: —
Båtbryggor	» 1,000: —

Med avseende å posten muddring i Lambergskanalen framhölls, att genom denna muddring stadens områden invid Lamberget tidigare kunde bliva tillgängliga att tagas i bruk för sitt avsedda ändamål samt att markvärdet härigenom bleve betydligt höjt.

Då kammaren i övrigt ej fann anledning till anmärkning mot de äskade anslagen, beslöt kammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för år 1920 ställa till hamnstyrelsens förfogande för ovanangivna ändamål ett belopp av 192,600 kronor, varav i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, 162,000 kronor böra täckas genom upplåning och 30,600 kronor anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot vad hamnstyrelsen föreslagit, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.	18 December.	N:o 16.
-------	--------------	---------

Stadsrevisionens berättelse över verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning under år 1918.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed överlämna sakrevisorernas för granskning av stadens förvaltning och räkenskaper under år 1918 till magistraten ingivna berättelse ävensom från drätselkammaren, belysningsstyrelsen, badhusstyrelsen, fattigvårdsstyrelsen, hamnstyrelsen och hälsovårdsnämnden i anledning av revisionsberättelsen infordrade förklaringar.

Karlstads rådhus den 1 december 1919.

På Magistratens vägnar:
C. LIDBERG.

Utdrag av protokoll, hållet vid Karlstads Stadsrevisions sammanträde den 1 november 1919.

§ 1.

Upprättades berättelse över den hittills verkställda revisionen av stadens räkenskaper och förvaltning under år 1918; och skulle densamma med utdrag av detta protokoll överlämnas till Magistraten.

Som ovan.

In fidem:
TH. PETTERSSON.

Justerat
T. OSTERMAN.

Rätt utdraget, betygar:
TH. PETTERSSON.

• Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade, utsedde sakrevisorer för granskning av Karlstads stads förvaltning och räkenskaper under år 1918, få härmed avgiva följande

Revisionsberättelse.

Under revisionsarbetet, som vi enligt instruktionens medgivande uppdelat oss emellan, hava vi funnit anledningar till några allmänna anmärkningar, erinringar och förslag, nämligen:

Revisorerna hava redan tidigare — i revisionsberättelsen för år 1916 — berört frågan om lämpligheten av, att samtliga delegationer förses med instruktioner, och att i fall, där äldre sådana, som ej numera kunna efterföljas, föreligga, desamma bliva moderniserade. Revisorerna återkomma till denna fråga och vilja därtill nu foga förslag, att en samling av gällande reglementen, om ej tryckt, så maskin- eller handskrivna, förvaras och vid behov hålles tillgänglig hos lämplig funktionär, t. ex. stadens ombudsman.

Vid upprättande av nya instruktioner eller omarbetande av äldre sådana torde särskild tilläyn ägnas åt bestämmelserna om de särskilda delegationernas rättigheter i fråga om tillsättande av nya befattningar samt bestämmande av löneförmåner och fastställande av instruktion för befattningshavare, i ändamål att dessa bestämmelser må bliva enhetliga och uttömmande.

Kassainventeringar böra verkställas å tider, som icke genom uppkommen praxis kunna antagas vara i förväg kända för vederbörande kassör.

En upphandlingsordning, som lämnar föreskrifter om förfaringsätt m. m. vid inköp för stadens räkning av materiel och andra förnödenheter, saknas nästan helt och hållet, ehuru behov därav torde vara oavvisligt med den omfattning, stadens ekonomiska angelägenheter numera erhållit. Där dylik finnes, för centralförrådet, är den både ordknapp och obestämd. I sammanhang med upprättande och fastställande av en generell sådan ordning böra lämpligen efter nödig utredning föreskrifter givas, huru för staden bindande underskrift skall tecknas under ekonomiska avtal. Revisorererna hemställa, att Stadsfullmäktige uppdraga åt drätselkammaren att utarbeta och inkomma med förslag i dessa frågor.

Flera fall hava förekommit, som föranleda en erinran till delegationerna om Stadsfullmäktiges beslut vid statsförslagets godkännande, att detta lämnats under förutsättning, att sådana i de olika delegationernas stater ingående anslagsbelopp, som vore av beskaffenhet att böra av Fullmäktige prövas och beviljas, men då icke varit Fullmäktiges prövning underställda, bleve efter särskilda framställningar av Fullmäktige beviljade.

Då delegationer hos Stadsfullmäktige göra framställning om anslag för särskilt ändamål, böra de avvakta Stadsfullmäktiges beslut i frågan, innan de vidtaga någon verkställighetsåtgärd. Undantag från denna regel kunna hava berättigande, allenast om verkligt talande skäl för omedelbar verkställighet föreligga, men böra i dylikt fall dessa skäl och beslut om verkställigheten ovillkorligen tagas till delegationens protokoll.

Innan de delegatloner, som själva ombesörja sin bokföring, avsluta räkenskaperna för året, böra de, till vinnande av samstämmighet mellan egna och drätselkammarens räkenskaper, konferera med stadskamreraren.

Jämväl för nu ifrågavarande räkenskapsår saknas ekonomiska verksamhetsberättelser från några delegationer (föreskrift om desammas avlämnande har av Stadsfullmäktige meddelats genom beslut den 17 juni 1915 punkt 15:o).

Revisionen av de särskilda delegationernas räkenskaper har givit anledning till följande speciella anmärkningar.

Drätselkammaren:

Genom beslut den 17 juni 1915 § 117 hava stadsfullmäktige, på förslag av kommittén för uppgörande av ny plan för stadens bokföringsväsende, beslutat, att avtal, eom gälla penningtransaktioner, vid uppgörelsen skola bokföras under person-

liga konton (kommitténs förslag punkt 8). Med tillämpning härav bör, vid försäljning av tomter, för ogulden del av köpeskillingen uppläggas konto för köparen.

Belysningsstyrelsen:

En för 10,750 kronor inköpt transformator är bland tillgångarna bokförd med detta belopp, men bör värdet nedsättas till 7,000 kronor, enär skillnaden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 21 mars 1918 skulle utgå av uttaxerade medel.

Ångcentralen är vid årsskiftet bokförd med ett värde av 338,339 kronor 31 öre; för densamma intill årets utgång beviljade anslag utgjorde dels 58,885 kronor, att utgå av uttaxerade medel, dels 128,000 kronor, att täckas genom upplåning. Värdet borde hava nedsatts med ett belopp, motsvarande det av uttaxerade medel beviljade anslaget. Till täckande av det belopp 151,454 kronor 31 öre, varmed beviljade anslag överskridits, men vartill Stadsfullmäktige likväl efter 1918 års utgång anslagit 76,115 kronor, borde tilläggsanslag hava äskats tidigare.

Utan att ärendet varit föremål för beslut av styrelsen har i elektricitetsverkets namn den 11 november 1918 föranstaltats om inköp av 9 ton koppar, avsedda för Kohlsäters Aktiebolag.

Badhusstyrelsen:

Styrelsen har under år 1917 accepterat en växel å 1,600 kronor, avseende varor, som inköpts under nämnda år. Frånsett det fullkomligt oriktiga förfaringsättet, att en annan delegation än drätselkammaren för staden utfärdar skuldförbindelser (i vilket avseende återopas Stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1915 punkt 4:o), anmärkes, att denna skuld av styrelsen icke balanserats i räkenskaperna från år 1917.

Fattigvårdsstyrelsen:

Över mottagna och utlämnade varor bör uppläggas och föras lagerbok.

Fondmedel böra redovisas ej allenast med kvitto av den utdelande funktionären, utan jämväl med dennes specifika, underskrivna uppgift om användningen utav de av honom utkvitterade beloppen, så att vid revisionen må kunna framgå, att givna föreskrifter om medlens användning blivit iakttagna.

Ehuruväl fondernas räkenskaper numera, i enlighet med styrelsen givit föreläggande, äro skilda från styrelsens övriga räkenskaper, synas uppenbarligen de särskilda kassorna hava varit föremål för sammanblandning. Revisorerna hava tidigare, i sin berättelse för år 1917, påtalat samma förhållande.

Åt den renlighet och ordning, som visat sig råda inom fattigvårdsinrättningen, kunna revisorerna icke underlåta att giva sitt erkännande.

Folkskolestyrelsen:

Den del av statsbidraget för året, som icke innan årets slut bekommits, borde hava balanserats såsom fordran.

Årets utgående balanskonto är ej överensstämmande med Drätselkammarens räkenskaper.

Hamnstyrelsen:

Styrelsen har den 2 juli beslutat, att medel till samtidigt av styrelsen beslutade förstärkningsarbeten å temperleykranen c:a 4,000 kronor och inköp av malmkoppor c:a 5,000 kronor skulle tagas av centralförrådets rörelsekapital, i stället för att, såsom bort ske, av Stadsfullmäktige begära anslag till dessa utgifter. Centralförrådets rörelsekapital torde icke vara avsett att användas i fall som detta.

Hälsovårdsnämnden:

Delegationens bokföring har befunnits ofullständig, varför efter verkställd revision, särskild berättelse kommer att avgivas häröver.

Livsmedelsnämnden:

Dennas räkenskaper och förvaltning hava ännu icke undergått sakrevision, utan kommer särskild revisionsberättelse att avgivas om densamma.

Revisionen har i fråga om ovan icke nämnda delegationer ej givit anledning till anmärkningar av beskaffenhet att här erfordra omnämmande.

Då de anmärkningar, som ovan framställts, icke torde vara av beskaffenhet att föranleda underkännande av delegationernas i övrigt förtjänstfulla förvaltning, få revisorerna, under förbehåll att rättelser, där så ifrågakommer, vidtagas i 1919 års räkenskaper och med tillstyrkande av de utav vederbörande delegationer gjorda avskrivningarna, tillsyrka ansvarsfrihet för 1918 års förvaltning för samtliga delegationer utom Hälsovårdsnämnden och Livsmedelsnämnden, rörande vilka Stadsfullmäktige torde avvakta de särskilda berättelser, som komma att avgivas.

Karlstad i oktober 1919.

T. OSTERMAN.

TH. PETTERSSON.

REINH. TERNQVIST.

P. THORESSON.

KARL FR. ARNE.

Kapital-

Utgående balans	576,858: 69
Drätselverket	570,409: 10

Kronor 1,147,267: 79

Delegationernas

	Balanserad skuld	Kapital- minskning	Stadskassans tillskott av:		Summa
			Länemedel	Uttaxerings- medel	
Affärsverken.					
Gasverket	—	20,570 59	—	—	20,570 59
Elektricitetsverket	—	—	299,184 17	—	299,184 17
Vattenverket	—	—	5,429 99	20,833 03	26,263 02
Avloppsverket	—	—	5,324 10	89,652 97	44,977 07
Centralförrådet	—	—	32,909 55	6,887 47	39,747 02
Fattigvården	—	6,716 54	—	344,316 60	351,033 14
Häsovården	951 33	—	—	94,022 60	94,973 93
Dispensiren	1,815 43	—	—	48,641 12	50,456 55
Folkskolan	—	—	7,485 —	310,809 71	318,294 71
Elementarskolan för flickor	548 75	—	—	59,369 65	59,918 40
Tekniska söndags- och aftonskolan	300 —	—	—	7,041 65	7,341 65
Brandväsendet	109 87	—	—	93,308 88	93,418 75
Polisväsendet	782 80	—	—	151,822 04	152,604 84
Barnavårdsnämnden	—	—	—	6,997 30	6,997 30
Badhusstyrelsen	—	—	—	37,108 80	37,108 80
Saluhallen	—	—	—	10,268 20	10,268 20
Mariebergsskogen	—	—	—	86 24	86 24
Trädgårdsstyrelsen	—	—	—	11,072 55	11,072 55
Livsmedelsnämnden	—	—	—	74,890 16	74,890 16
Hamnen	—	—	—	86,024 21	86,024 21
Drätselkammaren	—	—	712,168 15	424,607 27	1,136,775 42
					Kronor 2,922,006 72

Drätsel-

Delegationernas avräkning

2,171,271: 45

Kronor 2,171,271: 45

Konto.

Ingående balans..... 1,147,267: 79

Kronor 1,147,267: 79**avräkning:**

	Kapitalökning	Bestritt av fonderade län	Inlevererat överskott	Summa
Affärsverken.				
Gasverket	—	—	22,940 41	22,940 41
Elektricitetsverket	457,066 49	—	—	457,066 49
Vattenverket	11,445 95	—	—	11,445 95
Avloppsverket	6,445 93	—	—	6,445 93
Centralförrådet	41,782 98	—	—	41,782 98
Barnavårdsnämnden	41 21	—	—	41 21
Badhusstyrelsen	2,409 50	—	—	2,409 50
Folkskolan	499 14	—	—	499 14
Gatubyggnadsfonden:				
Drätselkammaren	—	77,797 85	—	77,797 85
Vattenverket	—	404 90	—	404 90
Hamnens byggnadsfond	—	6,573 25	—	6,573 25
Drätselkammaren	123,327 66	—	—	123,327 66
Drätselverket	—	—	—	2,171,271 45
				<u>Kronor 2,922,006 72</u>

verket.

Allmänna skatteuppbörden 1,600,862: 35

Kapital-Konto..... 570,409: 10

Kronor 2,171,271: 45

Drättselkammarens förvaltningsberättelse år 1918.**Kassarörelsen.**

Det för året fastställda generalförslaget slutade på en brist av Kr. . . . 2,206,931: 71
Härförutom har under året anvisats extra anslag med tillsammans Kr. 1,854,203: 68

Summa beslutade utbetalningar Kr. 4,061,135: 39

som anvisats att täckas genom:

		Häraf har förbrukats:	Och hava medel härtill erhållits sålunda:
Uttaxeringsmedel.....	2,305,892: 93	1,827,710: 45	1,437,608: 88
Tillgängliga medel för:			
Rörelsekapital och förskott.....	429,432: 35	231,408: 93	
Tillfällig upplåning.....	7,653: 40		1,673,449: 80
Lån att fondera.....	1,064,876: 71	990,103: 71	
Förut upptagna lån.....	253,280: —	84,776: —	
Inlevererade överskott från delegationerna (Gasverket).....			22,940: 41
	<u>Kronor 4,061,135: 39</u>	<u>3,133,999: 09</u>	<u>3,133,999: 09</u>

De tillfälligt upplånade medlen utgöra alltså.....	Kr. 1,673,449: 80
Häraf hava för ändamål, som skola bestridas med fasta lån använts.....	Kr. 990,103: 71
För rörelsekapital och förskott, som beräknas komma att sinom tid åter inflyta i stadskassan.....	» 231,408: 93
Och för ändamål, som skola bestridas med uttaxeringsmedel.....	» <u>451,937: 16</u> 1,673,449: 80

Uppbörd.

Påförda utskylder belöpte sig på kr. 1,677,910: 57 (1,146,803: 84*) varav för kyrkliga ändamål kr. 77,048: 22 (46,390: 47). Vid årets slut voro oguldna kr. 163,253: 47 (114,855: 05) eller 9,729 (10,015) %). Samtliga balanserade skatterestantier utgjorde kr. 442,684: 97 (306,303: 23). Utav de vid 1917 års slut balanserade restantierna hava influtit kr. 26,871: 73 (26,425: 27) eller 8,772 (11,34) %).

*) Siffror inom () angiva motsvarande för 1917.

Debiterade pensionsgrundavgifter utgjorde kr. 33,828: — (33,129: —), varav vid årets slut voro oguldna kr. 14,490: — (14,394: —) eller 42,⁸³ (43,⁴⁴ %). Samtliga balanserade pensionsrestantier belöpte sig på kr. 45,936: — (39,948: —). Utav de vid 19²² års slut balanserade restantierna hava influtit kr. 8,502: — (6,261: —) eller 21,²⁸ (13,⁵¹) %.

Kapitalavbetalningar.

Stadens fonderade skulder, som vid årets början uppgingo till 6,777.334: 76, hava amorterats med kr. 125,433: 10 (120,169: 15). De övertagna lånen, som vid årets början utgjorde kr. 21,608: 67 och som under året ökats med kr. 5,000: —, hava amorterats med kr. 1,545: 05 (10,532: 61).

Lånerörelsen.

Genom protokollsutdrag av den 3 Juni 1918 föreslog drätselkammaren stadsfullmäktige att upptaga ett 40-årigt amorteringslån å kr. 1,020,000: —. Vid ärendets behandling i stadsfullmäktige den 20 september samma år anmärktes, att flera av de utgiftsposter, vilka voro avsedda att täckas genom ifrågavarande lån, vore av beskaffenhet att böra gäldas av uttaxerade medel och andra att amorteras på kortare tid än den för lånet föreslagna, varför framställningen återremitterades. Efter inhämtande av vederbörande delegationers yttranden överlämnade drätselkammaren den 16 december förnyat förslag i ärendet, vilket dock av stadsfullmäktige behandlades först den 16 januari innevarande år, varvid den vid årsskiftet höga summan å tillfällig upplåning till viss del förklaras.

Därjämte har stadsfullmäktige den 21 november 1918 beslutat ingå till Kungl. Maj:t med anhållan att få upptaga ett 40-årigt amorteringslån å Kr. 80,207: 50 för byggnadsverksamhetens understödjande och den 19 december s. å. likaledes beslutat begära tillstånd till upptagande av ett 40 årigt lån å kr. 134,000: — för anläggningar i samband med bangårdens ombyggnad.

I förenämnda tillfälliga upplåning ingår jämväl bland annat stadskassans förskott till Livsmedelsnämnden med kr. 411,349: 04.

Utav det år 1913 för gatubyggnader och ledningsarbeten upptagna lånet å kr. 700,000: — har under året förbrukats kr. 78,202: 75, vadan vid årsskiftet kvarstår oanvänt kr. 322,267: 62. Uppgift på hittillsvarande användningen av ifrågavarande lån bifogas.

Fastighetsförvärv och försäljningar.

Under året hava inköpts fastigheterna n:o 38 och 39 i Östra Haga jämte ridhuset i Våxnäs samt nybyggets fastigheten 218 i kvarteret Loke och en uthusbyggnad i Tallåsen. Kostnaderna härför hava belöpt sig på kr. 131,565: 15.

Försålt hava fastigheterna n:o 24 och 55 i Viken till ett pris av kr. 22,000: — samt 15,712 m² mark till kr. 10,850: 22.

Avskrivningar.

Enligt stadsfullmäktiges den 20 mars innevarande år fattade beslut hava alla skatte- och folkpensioneringsrestantier, uppgående till 489,919: 69 avförts ur räkenskapen. Avskrivningarna enligt plan hava utgjort kr. 143,114: 11 (138,566: 46).

Anläggningar.

Från år 1917 återstodo följande ofullbordade gatuarbeten:

Herrhagsgatan mellan Filare- och Fahlgrensgatorna, makadamisering av körbanan och trottoaren närmast planteringen samt *Herrhagstorgets plantering*. För dessa arbeten hade under 1917 till största delen terrassering utförts och erforderlig material tillverkats och delvis framkörts.

Utav de i 1918 års statförslag upptagna gatuarbetena hava följande under året blivit utförda:

Filaregatans avschaktning mellan Verkstads- och Fahlgrensgatorna samt körbanans och trottoarens makadamisering,

Långgatans avschaktning och förseende med gatubrunnar å delen mellan Vasagatan och Geijersgatan, körbanan terrasserad och ena trottoaren makadamiserad,

Geijersgatan utanför Aktiebolaget Smålägenheter terrasserad och grusad närmast byggnaden,

Fernebogatan, sprängning utanför tomterna 177 och 178,

Kvarnbergsgatan utanför Aktiebolaget Smålägenheter avsprängd,

Sandbäcksgatan, trottoaren mellan Västra bron och Våxnäsgatan stensatt med smågatsten,

Norra Klaragatan, makadamiserad trottoar och halva körbanan fullbordad utanför kvarteret Kanonen,

Drottninggatans trottoar mellan Järnvägsgatan och Västra Torggatan satt med smågatsten och granitplaner samt

Älvgatan mellan Residenstorget och Fredsgatan, körbanan i mitten samt trottoarerna satta med smågatsten.

I staten för 1918 voro vidare upptagna för anläggning Kungsgatans körbana och trottoar mellan Älv- och Vestra Torggatan och körbanan närmast torget mellan Vestra och Östra torggatorna. Enligt drätselkammarens vid stadsfullmäktiges sammanträde den 22 november 1918 gjorda anmälan äro dessa arbeten emellertid tills vidare uppskjutna.

Till de under året utförda och i stat upptagna gatuanläggningarna har anslagits:

I staten.....	50,450: —	
Extra anslag ^{21/11} 1919	19,550: —	samt
av drätselkammaren oförutsedda	400: —	70,400: —
De utförda arbetena hava kostat		74,347: 46
vadan anslagen överskridits med kr.		3,947: 46

Terrassering av gatorna omkring tomterna 1 d, 1 c och 1 f i kvarteret *Udden* har utförts för en kostnad av kr. 3,323: 15. Anslag härtill beviljades den 19 september 1918 med kr. 3,500: —.

Gångbron vid Östra Järnvägsbron, vartill stadsfullmäktige den 18 april 1918 beviljade ett anslag av kr. 8,500: —, har utförts för en kostnad av kr. 9,008: 69.

Malmtorgsgatans framdragning mellan Kasern- och Regementsgatorna i enlighet med stadsfullmäktiges beslut av den 20 juni 1918 (anslag ^{20/6} 1918 kr. 5,100: — och ^{21/11} 1918 kr. 900: — = kr. 6,000: —) har utförts för en kostnad av kr. 5,989: 59.

Fontänen å Herrhagstorget, anslag ^{20/6} 1918 kr. 3,000: —, har utförts för en kostnad av kr. 3,034: —.

Vägporten vid Hamntorget och därmed sammanhängande arbeten hava under 1918 påbörjats och av de beviljade anslagen förbrukats medel enligt följande tablå:

	Anslag.	Förbrukning.
Vägporten.....	124,000: —	7,026: 57
Trädgårdsgatans ordnande.....	49,000: —	3,450: 39
Nya vägövergångar.....	10,000: —	7,887: 98
Vägövergången vid Klaraborg	2,000: —	716: 50
Kronor	185,000: —	19,081: 44

För *Rudsvägens* breddning och därmed sammanhängande *skyddsåtgärder mot Klarälvens översvämningar* hava stadsfullmäktige anslagit 7,000 kr. ^{18/1} 1917 samt ^{18/4} 1918 dels 3,000: — kr. i och för vägbreddningens utförande, så att den även utgjorde skydd mot Klarälvens översvämning, dels 2,600: — kr. för en mindre skyddsvalls anordnande vid stranden strax norr om koloniträdgårdarna. Härför vore t. o. m.

1917 arbeten utförda för kr. 5,305:46. På grund av de högt uppdrivna kostnaderna för framkörning av erforderlig fyllning har under 1918 inga arbeten utförts, utan har återstoden av anslaget balanserats till innevarande år i avvaktan på eventuell sänkning i kostnaderna för lejning av hästar.

Underhåll.

För *gatuunderhåll* hade i staten för 1918 anslagits kr. 26,750:— samt ²¹/₁₁ 1918 tilläggsanslag av kr. 9,250:—, summa 36,000:— kr. Arbetena hava i verkligheten dragit en kostnad av kr. 40,978:69.

Till *landsvägars* underhåll var i staten anslaget kr. 13,915:—, och den ²¹/₁₁ 1918 extra anslag kr. 5,585:— samt av drätselkammaren oförutsedda kr. 1,460:— tillsammans kr. 20,960:—. Arbetena hava kostat kr. 21,925:46.

För reparation av *Hantverkaregatan* å Norr Strand anslogs av stadsfullmäktige ¹⁷/₁ 1918 kr. 4,000:— och ²¹/₁₁ tilläggsanslag av kr. 1,500:—, summa kr. 5,500:—. Arbetets utförande har kostat kr. 5,944:14.

Underhåll av *ledningar, broar, pålarmar, stängsel och strandskoningar* har dragit en kostnad av kr. 1,594:65 mot i staten beräknade kr. 1,800:—.

Balansräkningen.

	Vid årets början	Vid årets slut	Ökning	Minskning
Tillgångar:				
Kassa och bankräkning	5,957 80	36,727 05	30,769 25	
Aktier	795,875 —	1,007,875 —	212,000 —	
Fastigheter	3,786,622 85	3,836,429 72	49,806 87	
Inventarier	152,122 64	181,100 42	28,977 78	
Affärsverken	2,545,705 19	2,935,783 48	390,078 29	
Hamnen	1,015,869 75	1,356,941 06	341,071 31	
Div. delegationer	16,446 32	12,654 63	—	3,791 69
Centralförrådet	189,608 56	181,286 21	41,677 65	
Restantier	346,251 23	—	—	346,251 23
Förskotter	338,064 05	420,108 69	82,044 64	
Div. debitorer	15,782 03	81,762 38	65,980 35	
Kronor	3,158,305 42	10,050,668 64	1,242,406 14	350,042 92
Skulder:				
Fonderade skulder	6,798,943 43	6,676,965 28	—	121,978 15
Svävande skulder	665,826 72	2,334,874 69	1,669,047 97	—
Kronor	7,464,770 15	9,011,839 97	1,669,047 97	121,978 15
Kapitalbehållning:				
Avsatta medel	546,267 48	461,969 98	—	84,297 50
Tillgångar därutöver	1,147,267 79	576,858 69	—	570,409 10
Kronor	9,158,267 42	10,050,668 64	1,669,047 97	776,684 75

Kapitalräkning.

Avskrivningar	628;640: 46	Ingående balans	1,147,267: 79
Delegationernas avräkning	1,566,528: 73	Allmänna skatteuppbörden	1,600,862: 35
Utgående balans	576,858: 69	Revisionsanmärkning . . .	23,897: 74
: Kronor	2,772,027: 88	Kronor	2,772,027: 88

Årets kapitalminskning utgör alltså kr. 570,409: 10.

Beträffande utfallet av i stat beräknade inkomster och utgifter samt verkliga sådana, så hänvisas till här bifogade:

Generalstatsavräkning,

Anslagsavräkning,

Drätselkammarens statavräkning samt statavräkningar för följande delegationer, vars räkenskaper föras å stadskamrerarekontoret,

Vattenverket,

Avloppsverket,
Hälsovårdsnämnden,
Dispensärstyrelsen,
Elementarskolan för flickor,
Brandstyrelsen,
Polisväsendet,
Centralförrådet,
Saluhallstyrelsen.

Trädgårdsstyrelsen (har från och med den 1 september 1918 uppgått i Drätselkammaren),

Livsmedelsnämnden.

(Sistnämnda delegations kassaräkning föres hos Drätselkammaren).

Därjämte bifogas redogörelse för under drätselkammarens förvaltning stående donationsfonder samt bokslut för Karlstads stads stads Centralförråd.

Karlstad den 31 maj 1919. .

På drätselkammarens vägnar:

J. NORÉUS.

H. Westlin.

Specifikation

över stadens under drätselkammarens förvaltning stående fonder.

Fondens namn	Behållning vid årets början	Inkomster	Utgift	Behållning vid årets slut	Ökning	Minskning
Flitpremfonden	2,737 81	148 38	131 95	2,754 24	16 43	—
Fahlgrens stipendiefond	6,098 36	250 33	198 —	6,130 69	32 33	—
Amecitiefonden	1,447 35	78 35	—	1,525 89	78 54	—
Mellqvistska fonden för studier .	10,500 —	500 —	500 —	10,500 —	—	—
D:o för slöjd	11,258 84	523 42	144 71	11,626 55	367 71	—
Setterbergiska fonden	10,000 —	543 05	543 05	10,000 —	—	—
Fahlgrens donationsfond	31,334 25	1,701 64	—	33,035 89	1,701 64	—
Hj. Lagerlöfs donationsfond	120,075 03	6,520 77	—	126,595 80	6,520 77	—
Eneströmska	183,154 23	9,946 26	5,300 —	187,800 49	4,646 26	—
Göthbergiska	30,000 —	1,500 —	1,500 —	30,000 —	—	—
Clarholmska	10,000 —	543 05	543 05	10,000 —	—	—
Palmgrenska	20,925 —	1,086 10	925 —	21,086 10	161 10	—
Venströmska	18,096 37	992 18	1,088 55	18,000 —	—	96 37
Bergerska	3,138 75	162 91	138 75	3,162 91	24 16	—
Lagerlöfska donationsfonden för sjuksk. hjälp	5,587 88	297 16	115 62	5,769 42	181 54	—
Mæchels gåfva	2,000 —	108 60	108 60	2,000 —	—	—
Sandwalls donationsfond	76,717 07	4,180 06	—	80,897 13	4,180 06	—
Nermanska fonden	25,882 78	1,250 —	1,000 —	26,132 78	250 —	—
Nylanderska donationsfonden . . .	—	11,216 72	—	11,216 72	11,216 72	—
Donationsjordsfonden	45,004 56	27,932 39	2,842 67	70,095 28	25,090 72	—
Brandkårens kassa	2,117 03	114 96	142 90	2,089 09	—	27 94
Konstutställningsfonden	1,549 84	83 35	—	1,633 19	83 35	—
Fonden för Ö. bron	3,266 45	177 35	—	3,443 80	177 35	—
” ” V. ”	47,136 95	2,559 80	1,057 25	48,639 50	1,502 55	—
Kronor	668,028 55	72,398 02	16,291 10	724,135 47	56,231 23	124 31

Redovisas sålunda:

Inteckningar och reverser	109,404: 88
Obligationer	56,000: —
Bankfordringar	268,880: 66
Stadskassans skuld	289,849: 93

Kronor 724,135: 47

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med hänvisning till av Drätselkammaren tidigare under året avgiven teknisk-ekonomisk berättelse för år 1918, få vi härmed överlämna Vattenverkets bokslut för ovannämnda år.

Karlstad den 31 maj 1919.

För Karlstads Drätselkammare:

J. NORÉUS.

H. Westlin.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med hänvisning till av Drätselkammaren tidigare under året avgiven teknisk-ekonomisk berättelse för år 1918, få vi härmed överlämna Avloppsverkets bokslut för ovannämnda år.

Karlstad den 31 maj 1919.

För Karlstads Drätselkammare:

J. NORÉUS.

H. Westlin.

Till Stadsrevisionen.

Härmed få vi anmäla att förvaltningsberättelse över Gasverkets drift under 1918 är till Stadsfullmäktige överlämnad och finnes intagen i fullmäktiges tryck Ser. A. N:o 10 samt att förvaltningsberättelsen över Elektricitetsverkets drift i Ser. A. N:o 14 för innevarande år.

Karlstad den 16 Oktober 1919.

Karlstads Belysningsverk.

KARL AD. FALK,

v. Ordf.

Berättelse över Karlstads stads fattigvård år 1918.

Styrelsen har under året haft 12 ordinarie och 3 extra sammanträden.

De vid sammanträdena förda protokoll upptaga 75 nummer, och hava under 12 av dessa nummer handlagts tillhopa 540 ärenden angående ansökningar om understöd.

Enligt styrelsens beslut hava under året 3 försumliga familjeförsörjare kallats till utförande av arbete å fattigvårdsinrättningen.

Tillsyn över bettlare har under året varit uppdragen åt stadens poliskommissarie mot ett årligt arvode av 100 kronor.

Gudstjänster hava under året hållits å fattigvårdsinrättningen varje sön- och helgdag av inrättningens predikant.

De å inrättningen intagna arbetsföra manliga hjonen hava under året sysselsatts dels utom inrättningen med vedhuggning, stadens gatuhållning och annat, dels inom inrättningen med skomakeri-, snickeri-, borstbinderi-, plåtslageri-, trädgårds- och diverse arbeten. De kvinnliga hjonen hava inom inrättningen biträtt med husliga sysslor.

I flitpenningar hava under året till å inrättningen intagna hjon utdelats 965 kronor.

Styrelsen har under året avgivit 209 yttranden i fattigvårdsmål mot främmande kommuner.

Då de medel, som i 1918 års stat anvisats till täckande av fattigvårdens utgifter samma år, på grund av kristidsförhållandena visat sig otillräckliga, har styrelsen den 19 oktober 1918 nödgats hemställa om ett extra tilläggsanslag för året av 20,000 kronor.

I avseende å fattigvårdens verksamhet i övrigt, sådan densamma framgår av räkenskaperna och därur gjorda uppdrag, hänvisas till de vid denna berättelse följande bilagor.

Karlstad den 31 maj 1919.

Å Fattigvårdsstyrelsens vägnar:

JOS. LÖFBERG.

Birger Gillner.

Bortackorderade barn vid årets början 109. Under året avgångna: genom döden 1, på annat sätt 8. Tillkommit under året 19 och kvarvarande till kommande år 119. Av dessa barn bortackorderade i staden 22 och på landet 97, därav annat fattigvårdssamhälle tillhöriga 6.

Ordinarie understödstagare vid årets början 348. Under året avgångna genom döden 16, på annat sätt 50. Tillkommit under året 87 och kvarvarande till kommande år 369, av dem 22 tillhörande annat fattigvårdssambälle.

Mathållningen å Klaraborg 1918.

Under år 1918 har använts matvaror för en inköpssumma av Kr. 129,567: 73 som fördelas sålunda:

Dispensärstyrelsen för kosthållning åt betjäning 1,095 dagar						
å 1: 50	1,642:	50				
Patienter 5,573 dagar å 1: 50	8,359:	50				
Tuberkulösa skolbarn 1,504 dagar å 0: 50	752:	—			10,754:	—
Sandelinska fonden: för förplägnad å Klaraborg enl. testamentets föreskrift					400:	—
Kosthållning för: Föreständerska, 3 sköterskor, kokerska, köksbiträden, 6 sjukhusbiträden, 4 barnsköterskebiträden, tvättföreständerska och sömmerska, 21 personer = 7,530 dagar å 1: 25					9,412:	50
Tvättbiträden, bakerska, skurbiträden, snickare, skomakare 1,180 dagar å 1: 25					1,475:	—
Av fattiga i staden hämtade 51,130 middagsportioner å 50 öre ..					25,565:	..
Återstoelen fördelas på å Klaraborg intagna fattiga och sjuka 95,534 dagar å 85, s öre					81,961:	23
					Kronor	129,507: 73

I ovanstående kostnader ingå icke kostnad för bränsle, gas, ånga, vatten, underhåll av inventarier och avlöning till betjäning.

Å Karlstads Fattigvårdsinrättning intagna personer 1918.

	Kvarvarande från föregående år	Avgångna under året		Tillkomna under året	Kvarvarande vid årets slut	Antal underhållsdagar	Därav annat fattigvårdssambälle tillhöriga
		Döda	På annat sätt				
Å Arbetsinrättningen	67	4	66	68	65	31,205	7
• Kroppssjukhuset	49	36	62	87	38	26,720	12
• Sinnessjukhuset	22	2	14	18	24	12,640	3
• Barnavdelningen	38	3	58	62	39	24,969	5
Summa	176	45	200	235	166	95,534	27

Till Karlstads Stadsfullmäktige!

Med anledning Stadsfullmäktiges beslut den 17 Juni 1915, får Badhusstyrelsen härmed avgiva följande

ekonomiska berättelse för 1918.

Under detta år hava i 1:a klassens badavdelning serverats 19,109 bad och på 2:a klass 22,089, därav 13,536 varit s. k. billighetsbad, tillsammans alltså 41,198 bad, utvisande en ökning av ej mindre än 5,477 bad, detta oaktat badhuset en stor del av året hölls öppet endast tre dagar i veckan. På manliga avdelningen komma 27,291 bad och på kvinnliga 13,907.

För dessa bad hava i badavgifter erlagts kr. 34,334: 55 (i staten upptagna till 25,000 kr.); för vågavgifter kr. 592: 80 samt hyror 200 kr. (för mek. gymnastiken), tillsammans alltså inkomster kr. 35,127: 35.

Priserna på alla förnödenheter för badhusets drift hava under året varit mycket höga, i synnerhet hava bränslepriserna (ved och kol) varit i jämt stigande, vadan bränslekontot visar betydligt större kostnad än vad som beräknats i staten.

Bristen i badhusets stat har också betänkligt ökats under den s. k. kristiden och håller sig nu omkring 25,000 kr. — kristidstillägget på lönera oräknat — då bristen i 1914 års stat endast var omkring 3,000 kr.!

För att något motvärka denna stora brist torde en ökning av badpriserna vara nödvändig, så mycket mera befogad som priserna vid badinrättningar i flere andra med Karlstad jämförliga städer äro avsevärt högre.

Enligt uppdrag:
ALBIN FORSELL,
v. ordf. o. kassakont.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 12 mars 1919.

§ 44.

Efter föredragning af uppgjort förslag beslöt Hälsovårdsnämnden till stadsrevisionen afgifva en så lydande skrifvelse:

»Hälsovårdsnämndens ekonomiska berättelse för år 1918.

Enligt en från stadskassan erhållen statafräkning för år 1918 hafva, oberäknadt de af Stadsfullmäktige beslutade dyrtidsförmånerna, stadens omkostnader för den på

Hälsovårdsnämnden ankommande hälso- och sjukvården uppgått till Kr. 15,491: 31 mer än Hälsovårdsnämnden i staten för året beräknadt. Då slutsumman i staten på utgiftssidan var angifven till Kr. 69,992: —, hafva nämligen utgifterna i verkligheten utgjort Kr. 96,022: 81, hvartill kommer beloppet af ofvanberörda kristidsförmåner Kr. 13,789: 29, hvilka icke voro i staten upptagna, under det att Nämndens egna inkomster beräknats till Kr. 5,250: — men utgått med Kr. 15,789: 50.

Hvad den allmänna hälsovården beträffar, visar statafräkningen endast obetydliga differenser mellan de beräknade och de verkliga utgifterna. Överskottet på anslaget till personalkostnader utgöres af besparade ålderstillägg för förste stadsläkaren; och bristen i kontot för allmänna utgifter har hufvudsakligen sin orsak däri, att Hälsovårdsnämnden debiterats ganska dryga kostnader för uppvärmning af laboratorielokalen, hvilka icke medtagits i staten,

För epidemisjukhuset åter hafva kostnaderna varit väsentligt högre än hvad Hälsovårdsnämnden vid statförslagets uppgörande kunde förutse. Såsom förklaring härtill torde det vara tillräckligt att hänvisa till den dyrtid, som fortgått under hela år 1918, och som gjort sig gällande på alla de områden. inom hvilka anslagen öfverskridits, särskilt i fråga om utgifterna för uppvärmning, kosthåll och medicin. I fråga om utgiftsposten för underhåll bör dock anmärkas, att däri ingå *dels* betalning för en del under åren 1916 och 1917 köpta inventarier *dels* Kr. 254: — för anskaffade av vattenvärmare *dels* Kr. 971: 90 för målning af tak och möbler *dels* och Kr. 494: 70, som rätteligen borde hafva förts på kontot för medicin och dylikt.

Ehuru Hälsovårdsnämnden under de senare åren successivt ökat beloppet för beräknade inkomster och legosängsavgifter, har ändå detta för år 1918 afsevärdt öfverskridits. Såsom förut framhållits, anser sig Hälsovårdsnämnden i detta afseende böra räkna med ett minimum, då faktorerna för summans beräkning i förväg äro till stor del obekanta, men under nästlidne år har till följd af olika epidemier beläggningen å epidemisjukhuset under stor del af året nått maximum af sjukhusets möjlighet att bereda plats, ja, ofta hafva sjuka från landsbygden måst afvisas på grund af bristande utrymme. Hälsovårdsnämnden har därför redan nu ansett sig böra till öfverläggning upptaga frågan om åtgärder till afhjälpan af bristen på utrymme och moderna anordningar vid sjukhuset, och förslag härom kommer i sinom tid under Stadsfullmäktiges behandling.

Emellertid har Hälsovårdsnämnden i staten för innevarande år beräknat sina inkomster Kr. 4,000: — högre än föregående år.»

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Ekonomisk förvaltningsberättelse från Dispensärstyrelsen i Karlstad för år 1918.

Dispensären.

Verksamhetsområdet är Karlstads stadsförsamling.

Personalen och dess löner äro: En läkare med lön Kronor 1,000:— + $33\frac{1}{3}$ % kristidstillägg 333:33. En sköterska med lön Kronor 600:—, kostpängar 600:— + $33\frac{1}{3}$ % kristidstillägg 400:— + grundplåt 365:—, semesterpängar 50:—, julpängar 30:—, klädpengar 30:—, hyra 218:75, värme och ljus 175:—. Lokalen utgöres av 2 rum i Tuberkulohemmet, Herrhagen 397—98, Mottagningarne äga rum onsdagar $\frac{1}{2}$ 9— $\frac{1}{2}$ 10 f. m., lördagar 3—4 e. m., men tiden överskrides oftast. De hjälpsökande måste förete intyg från Fattigvårdstillsyningsman. Under året har 123 familjer rådfrågat byrån, av dem voro 41 nytillkomna under året, 38 ledo av tuberkulos. Läkaren har undersökt 224 personer med 466 undersökningar och gjort 73 besök i hem. Sköterskan har besökt 217 hem och utfört 1,294 besök i hemmen och gjort 5 resor för byråns räkning. Inskickade till sanatorium blevo 39 patienter och till andra sjukvårdsinrättningar 11. Intyg av olika slag har utfärdats till ett antal av 109.

10 st. barn hava sänts till Appelvikens sanatorium och 2 st. till Kronprinsessan Viktorias kustsanatorium. 18 st. barn mellan 3-7 år ur fattiga, tuberkulösa hem ha under sommaren vistats vid slummens barnkoloni på Finngården Lindås vid sjön Gapern i Ö:a Fogelviks socken. Dessa senare barn visade en viktökning av i medeltal 1,38 kg. 4 st. friska barn från tuberkulösa hem ha under året vistats vid Nationalföreningen mot tuberkulos barnhem Mohed. Tillsyningsmannen har utfört desinfektion i 6 fall på byråns bekostnad, dessutom har byrån ombestyrat regelbundna rengöringar 28 gånger åt 2 familjer. Understöd har under året lämnats åt 43 familjer medels utdelning av mjölk (10,845 l.) middagar från centralköket 5,133 st., kött (96 kg.), fett (27 kg.) etc. samt beviljande av fri bostad åt 5 familjer i Tuberkulohemmet och beredande av 310 fria bad. Åt en person har hyresnedsättning beviljats. Dessutom hava 13 understödstagare erhållit på byråns räkning 1,504 middagsmål å stadens tuberkulossjukstuga. Halm har utdelats till 11 madrasser. Inkomsterna hava utgjorts av anslag från Karlstad stad 22,608:61 kr., statsbidrag kr. 829:35, övriga inkomster bland annat bidrag från pensionsstyrelsen till understöd kronor 695:15. Utgifterna hava utgått i löner kr. 3,802:08, som förut specificerats, hyra och underhåll av dispensärlokalen kronor 1,493:19. Resor av sköterskan för dispensärens räkning kr. 62:47. Expeditionskostnader och nödvändiga sjukvårdsartiklar, medicin m. m. kronor 543:98. Till slummens barnkoloni kr. 500:—. Utdelat understöd kronor 17,675:39, övriga kostnader kr. 56:—.

Tuberkulosjukstugan

är inrymd i översta våningen i nybyggda huset å Klaraborg. Under året hava inga förändringar vidtagits beträffande sjukstugans direktiön och personal. Ett större dokuments- och instrumentskåp har inköpts jämte nödiga kompletteringar av utredningspersedlar och instrument. Ingen förändring har vidtagits med mathållningen annat än de inskränkingar som kristiden medfört. Dispensärstyrelsen har under året vid sammanträde den 14 okt. bestämt att namnet skulle förändras till Karlstads stads Tuberkulosjukstuga. Under året har intagits 55 patienter, av dessa avledo 13 patienter. Underhållsdagarnas antal var 6,429 och kurtidens längd för de under året utskrivna (frånsett avlidna) var i medeltal 120 dagar.

Denna förvaltningsberättelse åtföljes av följande tvenne bilagor: Dispensärstyrelsens statavräkning för år 1918 samt uppgift från Karlstads Tuberkulosjukstuga.

Karlstad den 15 Mars 1919.

A. HÖGSTRÖM,

Till Stadsfullmäktige.

Härmed öfverlemnas ekonomisk berättelse från Högre Elementarläroverket för flickor för år 1918.

Den allmänna stegringen af kostnader har äfven för läroverkets del gjort sig märkbar under det gångna året. Denna stegring inom vissa utgiftskonton har dock på flera sätt kompenserats, så att kostnaderna i sin helhet föga öfverskridit inkomsterna. Förhållandet är följande:

Personalkostnader har stigit, dels till följd af ökad elevantal, dels genom riksdagens beslut om tillfälliga lönetillägg, men kompenseras genom ökad statsbidrag. Kontot för underhåll har öfverskridits med kr. 238:31, hufvudsakligen genom nödvändigheten af reparation å dörrar m. m. Allmänna omkostnader öfverstiga staten med c:a 2,400 kronor, för städning och rengöringsmedel, annonser och tryck samt kontorsutensilier (papper m. m.). Häremot svarar emellertid i det närmaste en ökning af c:a 1,300 kronor i skolafgifter, hvarjämte må frambållas c:a 600 kronor å oförutsedda utgifter, som icke tagits i anspråk för sådana. En ökning af kontot för undervisningsmateriel sammanhänger med en från 1917 försenad leverans, som redan i förra berättelsen omnämndes.

En ökning af c:a 200 kronor å skolkökets konto sammanhänger med prisstegringen å rengöringsmedel.

Det i oktober beräknade behovet af tilläggsanslag å 430:29 har icke uppgått till denna summa, som blott till en mindre del behöft tagas i anspråk.

Karlstad den 21 Mars 1919.

TH. PETTERSSON.
Styrelsens ombudsman.

Anna Danielsson.

Till Stadsrevisionen.

Härmed meddelas, att Hamnstyrelsens förvaltningsberättelse för 1918 är intagen i Stadsfullmäktiges tryck för den 20 mars 1919.

På Hamnstyrelsens vägnar:

C. O. AHLMARK.
Ordförande.

Ivar Olsson.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 november 1919.

§ 591.

Magistraten hade, med överlämnande av vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av Karlstads stads förvaltning och räkenskaper under år 1918, anmodat drätselkammaren att avgiva förklaring över däri framställd, kammaren vidkommande anmärkning att vid försäljning av tomter, för ogulden del av köpeskillingen bör uppläggas konto för köparen.

Med erkännande av anmärkningens riktighet beslöt drätselkammaren meddela, att det av revisorerna i nyssnämnda avseende påyrkade förfaringssättet tillämpats från och med innevarande års ingång.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll hållet hos Karlstads belysningsstyrelse den 27 november 1919.

§ 2.

Genom resolution av den 8 november 1919 hade magistraten anmodat styrelsen att inom fjorton dagar inkomma med förklaring i anledning av de anmärkingar, som stadsrevisionen framställt mot dess förvaltning och räkenskaper för år 1918 enligt resolutionen bifogad revisionsberättelse; och beslöt styrelsen, efter att hava tagit del av de mot densammas åtgöranden riktade erinringarna, anföra, att i innevarande års bokslut kommer att göras nedskrivning såväl å en transformator med 3,750: — kronor som ock å ångcentralen med 58,885: — kronor.

För det belopp, varmed kostnaden för den nya ångcentralen överskridit tidigare av stadsfullmäktige beviljade anslag, har styrelsen i samband med ingivande av årets statförslag begärt fyllnadsanslag, och har näppeligen tidigare kunnat framkomma med begäran därom, alldenstund kompletteringsarbetena å ångcentralen alltjämt fortgått och knappast ännu äro fullt avslutade.

Med anledning av stadsrevisionens anmärkning, att ett parti koppar blivit inköpt i elektricitetsverkets namn, under det att detsamma i själva verket var avsett för Kohlsäters Aktiebolag, får styrelsen hänvisa till bifogade förklaring från styrelsens ordförande angående nämnda transaktion och samtidigt framhålla, att Kohlsätersbolaget likviderat kopparn, vadan staden icke haft någon som helst utgift därför.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

I sin berättelse för år 1918 hava de av stadsfullmäktige utsedda sakrevisorerna gjort bl. a. den erinran, att i elektricitetsverkets namn den 11 november 1918 föranstaltats om inköp av 9 tons koppar, avsedda för Kohlsäters Aktiebolag, och att detta skett utan ärendets föregående behandling inom belysningsstyrelsen.

Enligt mig av stadsrevisionens ordförande muntligen lämnad upplysning hava revisorerna huvudsakligen av principiella skäl ansett förhållandet böra bringas på tal, och anser jag mig därför böra, i den mån detta nu är mig möjligt, ur minnet återge ställningen vid affärens ordnande.

Stadens leverantör av elektrisk energi från Dejefforsfallen hade vidtagit åtgärder, vilka gjorde en snar byggnad av ny kraftledning till Karlstad från väster behöfvig. Bristen på koppar inom landet nödvändiggjorde emellertid import av denna vara, och då det ännu ej var klargjort, att någon annan än elektricitetsverket skulle utföra anläggningen, begärdes importlicens i verkets namn, något som väntades lättare leda till resultat än en framställning från bolagets sida, även om staden meddelades vara målsman för båda.

Då bolaget senare ansågs lämpligen böra taga saken om hand, var alltså licensen redan utfärdad för elektricitetsverket, som följaktligen nödgades göra även rekvisitionen i sitt namn, för att ej den såsom redan anförts, då brådskande leveransen skulle i betydlig mån försenas under väntan på ny licensansökans beviljande.

Affären har naturligt nog icke ingått i elektricitetsverkets ekonomiska bokföring utan har, utom vad beträffar själva skriftväxlingen därom, handhafts av Kohlsäters Aktiebolag;

Av vad som ovan anförts, torde framgå, att affären ifråga endast formellt förmedlats av elektricitetsverket och har jag anledning antaga att denna väg var den enda möjliga för affärens genomförande.

Någon föredragning av ärendet i belysningsstyrelsen har icke ansetts behöblig enär staden icke komme att genom transaktionen ifråga iklädas ekonomiskt ansvar, Stockholm den 25 november 1919.

S. GULLSTRÖM.

Belysningsstyrelsens ordförande.

Till Magistraten i Karlstad

Med anledning den mot Badhusstyrelsen av Stadsrevisionen gjorda anmärkningarna angående en accepterad vaxel å 1,600 kr. för inköpta varor 1917, får styrelsen härmed avgiva följande förklaring.

Den anmärkta utbetalningen gäller ett under slutet av 1917 från Stockholm inköpt tvåparti. Den häröver avgivna fakturan åtföljdes av en vaxel å beloppet med anmodan att omgående insända densamma behörigen accepterad, vilket även återföljdes och vaxeln inlöstes i början av 1918. Varan fanns då kvar i badhuset. Någon avsikt att falla Drätselkammaren i ämbetet förelåg ej utan endast en önskan att på detta numera icke ovanliga sätt fullgöra likviden och någon återuppreppning av detta enstaka fall är icke att befara.

Anmärkningen är emellertid formellt riktig och erkännes, men Badhusstyrelsen vill dock erinra, att densamma allt ifrån badhusets öppnande 1909 utan anmärkning fått sköta sig ganska självständigt såväl i avseende å inköp som likvider intill 1 april 1919, då föreläggande gjordes att inleverera alla medel till Drätselkammaren, som även därefter besörjt alla utbetalningar.

Om Stadsfullmäktiges beslut av den 17 juni 1915 punkt 4, som åberopas i Stadsrevisionens anmärkningar har Badhusstyrelsen hittills saknat kännedom och hemställes för framtiden att styrelsen erhåller underrättelse om de Stadsfullmäktiges beslut som beröra densamma.

Karlstad den 19 November 1919.

På Badhusstyrelsens vägnar:

ALBIN FORSSELL,

kassakontrollant.

*Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med
fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 18 november 1919.*

§ 117.

Sedan genom magistraten inforrats fattigvårdsstyrelsens förklaring i anledning av de anmärkningar, som stadens revisorer framställt i sin revisionsberättelse för år 1918 mot bl. a. fattigvårdsstyrelsen, beslöt styrelsen, efter föredragning av revisionsberättelsen, såsom förklaring anföra, dels att styrelsen uppmärksammat de av revisorerna uttalade önskemål beträffande lagerboks förande och utbetalda fondmedels specificering ävensom erinran ifråga om fondkassornas sammanblandning dels även att styrelsen ville tillse vederbörligt iakttagande härutinnan för framtiden.

Som ovan.

In fidem:
BIRGER GILLNER.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i
Karlstad den 19 november 1919.*

§ 177.

På remiss från Magistraten hade hamnstyrelsen att avgiva förklaring över en av Stadsrevisionen framställd anmärkning om fattat beslut om förstärkning av Temperleykranen och inköp av malmskopor, innan anslagsäskande härom blivit gjort; Och beslöt styrelsen att med erkännande av anmärkningens befogenhet som försvar för åtgärden anföra, att ifrågasättande behov, som vore av brådsäkande art, framkommo på en tid, då det skulle komma att dröja flere månader, innan stadsfullmäktiges beslut i ärendet vore att förvänta. Framställning om anslag hade sedermera gjorts och beviljades den 21 november 1919.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsoovårdsnämnden i Karlstad den 12 november 1919.

§ 151.

Af Magistraten anmodad inkomma med förklaring öfver en af stadsrevisionen vid granskning af Nämndens förvaltning och räkenskaper för år 1918 gjord anmärkning, så lydande:

»Delegationens bokföring har befunnits ofullständig, varför efter verkställd revision, särskild berättelse kommer att avgivas häröver», beslöt Hälsovårdsnämnden förklara, att Nämnden icke hade anledning afgifva något yttrande, förrän nämnda särskilda berättelse föreläge.

Som ovan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.*

§ 156.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över sakrevisorernas berättelse över granskning av Karlstads stads förvaltning under år 1918.

I denna berättelse hade revisorerna, med vissa erinringar i fråga om drätselkammaren, belyningsstyrelsen, badhusstyrelsen, fattigvårdsstyrelsen, folkskolestyrelsen och hamnstyrelsen, tillstyrkt ansvarsfrihet för samtliga delegationer under förbehåll att rättelser, där så ifrågakomme, vidtoges i 1919 års räkenskaper, dock med undantag för hälsovårdsnämnden och livsmedelsnämnden beträffande vilka särskilda berättelser framdeles skulle komma att av sakrevisorerna avgivas.

I anledning av de av revisorerna gjorda erinringarna hade vissa av omförmälda delegationer avgivit särskilda förklaringar.

Efter tagen del av handlingarna, beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot vad revisorerna föreslagit, hemställa

att stadsfullmäktige måtte låta anstå med prövning av frågan angående ansvarsfrihet åt hälsovårdsnämnden och livsmedelsnämnden i avvaktan på de särskilda berättelser angående dessa delegationer, som revisorerna framdeles komma att avgiva,

samt att stadsfullmäktige beträffande övriga delegationer måtte bevilja ansvarsfrihet för 1918 års förvaltning under förbehåll att vederbörliga rättelser iakttagas i 1919 års räkenskaper.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Fattigvårdsstyrelsens förslag till reglementen för fattigvården i Karlstad och för Karlstads stads vårdhem samt till instruktioner för syssloman, kassör, tillsyningsmän och sekreterare vid stadens fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Kar'stad.

Genom den från början av innevarande år tillämpade nya fattigvårdslagen har bland annat föreskrivits, att varje fattigvårdssamhälle skall hava ett reglemente för fattigvården, innehållande de allmänna grunder för ordnande och handhavande av sambällets fattigvård, som anses erforderliga, ävensom att fattigvårdsreglemente skall antagas av fattigvårdssamhället efter förslag av fattigvårdsstyrelsen och före innevarande års slut underställas prövning av Konungens Befallningshavande, som har att antingen oförändrat fastställa eller ock ogilla detsamma.

I anledning härav har fattigvårdsstyrelsen utarbetat det förslag till «Reglemente för fattigvården i Karlstad», om vars antagande av stadsfullmäktige och vidare befordran före årets slut till Konungens Befallningshavande styrelsen härigenom hemställer. Därvid vill styrelsen påpeka, att genom det sålunda upprättade reglementsförslaget ingen annan huvudsaklig ändring uti den hittillsvarande organisationen av stadens fattigvård införts än att staden föreslagits indelad i lämpligt antal kretsar, vardera ställd under närma'ste uppsikt av en därtill av fattigvårdsstyrelsen bland dess ledamöter utsedd kretsföreståndare, med åligganden, som av styrelsen beräknats vara ägnade att i någon mån förbättra den nuvarande på s. k. tjänstemannasystem byggda organisation av fattigvården. En övergång till s. k. vårdare-system har styrelsen nu liksom vid ett tidigare tillfälle, då fråga därom väckt, icke ansett efter stadens förhållanden lämplig.

För att kretsarna genom sin storlek icke alltför mycket skulle betunga ledamöterna i styrelsen såsom kretsföreståndare har emellertid styrelsen föreslagit ökning av ledamöternas antal till tio, varav betingas ökning jämväl av suppleanternas antal till fem.

Då emellertid i samband med upprättande av förenämnda reglemente för fattigvården ansetts lämpligt, att även åtgärder vidtoges för fastställande av ej mindre reglemente för stadens fattigvårdsanstalt eller vårdhemmet å Klaraborg, än även instruktioner för fattigvårdens tjänstemän, har styrelsen jämväl upprättat de förslag till «Reglemente för Karlstads stads vårdhemmet samt instruktioner för syssloman, kassör, tillsyningsmän och sekreterare, som jämväl härhos överlämnas till stadsfullmäktiges fastställande.

Styrelsen hemställer sålunda:

att stadsfullmäktige måtte fastställa och före innevarande års slut underställa Konungens Befallningshavandes prövning upprättat förslag till «Reglemente för fattigvården i Karlstad»;

samt att stadsfullmäktige ville ävenledes fastställa upprättade förslag till «Reglemente för Karlstads stads vårdhem samt instruktioner för syssloman, kassör, tillsyningsmän och sekreterare vid stadens fattigvård. Karlstad den 15 oktober 1919.

På Fattigvårdsstyrelsens vägnar:
JOS. LÖFBERG.

Birger Gillner.

Förslag till Reglemente för Fattigvården i Karlstad.

1 kap.

Om fattigvårdsstyrelsens åligganden.

§ 1.

1. Fattigvårdestyrelsen har att fullgöra den fattigvårdssamhället åliggande skyldigheten i avseende å meddelande av fattigvård och skall därvid i främsta rummet ställa sig till esterrättelse 1 § i lagen om fattigvården, så lydande:

*Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs.

Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderårig jämväl uppfostran.

Med minderårig förstås i denna lag den, som icke fyllt 16 år."

2. Utöver vad i nämnda lagrum föreskrives, må fattigvårdsstyrelsen lämna fattigvård, i den mån fattigvårdsstyrelsen prövar nödigt. Fattigvårdsstyrelsen har härvid att ombesörja, att den som finnes vara i behov av fattigvård, erhåller sådan.

3. I fråga om understöd åt fattiga barn eller deras föräldrar och målsmän för att sätta barnen i tillfälle att begagna undervisning i folkskola har fattigvårdsstyrelsen att iakttaga, vad som föreskrives i § 49 i K. stadgan angående folkundervisningen i riket den 10 december 1897.

4. Fattigvårdsstyrelsen tillkommer dessutom att i enlighet med Lagen om kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag den 14 juni 1918 och i den mån, stadsfullmäktige härför ställa medel till förfogande, bevilja pensionstillskott och sjukvårdsbidrag, vilka icke skola vara att anse såsom fattigvård. Sådana pensionstillskott och sjukvårdsbidrag må icke tilldelas andra personer än dem, som äro mantalsskrivna inom staden och där äga hemortsrätt ifråga om fattigvård.

§ 2.

Fattigvårdsstyrelsen har att ombesörja alla de angelägenheter beträffande stadens fattigvård, som äro att hänföra till förvaltning och verkställighet, och åligger i sådant hänseende fattigvårdsstyrelsen utöver vad i 1 § 1 och 2 mom. sägs, särskilt:

att förvalta alla till fattigvården anslagna eller eljest hörande medel, fastigheter och annan egendom;

att varje år avlämna utgifts- och inkomstförslag för fattigvården under det nästföljande året, föra fullständiga räkenskaper över de medel, styrelsen har om händer, samt lämna redovisning för sin förvaltning, allt i överensstämmelse med kommunallagarna;

att föra förteckning över dem, som åtnjuta fattigvård, och avgiva statistisk redogörelse angående fattigvården jämlikt föreskrifter, som Konungen låter utfärda;

att i ärenden som röra fattigvården, själv eller genom ombud, företräda staden och bevaka dess rätt;

att hos stadsfullmäktige göra framställningar rörande de på deras beslut ankommande åtgärder, som fattigvårdsstyrelsen finner böra vidtagas för fattigvårdens ändamålsenliga ordnande och handhavande; samt

att i avseende på förvaltningen och användande av donation, som blivit gjord för något av de med fattigvården avsedda ändamål, tillse att av givaren meddelade föreskrifter noggrant följas.

2 kap.

Om fattigvårdsstyrelsens organisation samt fattigvårdens tjänstemän.

§ 3.

Fattigvårdsstyrelsen skall bestå av 10 ledamöter, utsedda på sätt i lagen om fattigvården stadgas; och skola för dessa utses 5 suppleanter.

Det åligger fattigvårdsstyrelsen att varje år i god tid före den dag då val skall äga rum, göra anmälan om vilka ledamöter och suppleanter, som äro i tur att avgå.

Kyrkoherden eller hans ställföreträdare samt stadens tjänsteläkare äga deltaga i styrelsens förhandlingar.

§ 4.

Stadsfullmäktige utse bland fattigvårdsstyrelsens ledamöter ordförande och vice ordförande att tjänstgöra för den tid, de äro valda till ledamöter.

Äro både ordföranden och vice ordföranden frånvarande från styrelsens sammanträde, utser styrelsen inom sig ordförande för tillfället.

§ 5.

Styrelsens sammanträden, i vilka även suppleanterna äga deltaga, hållas, där ej ordföranden för visst fall annorlunda bestämmer, å stadens vårdhem, Klaraborg.

Ordinarie sammanträde hålles en gång varje månad å dag, som för varje år vid årets början bestämmes av fattigvårdsstyrelsen. Tiden för sammanträdena kungöres i början av varje år genom anslag å kommunens anslagstavlor samt annons i tre av stadens tidningar.

Extra sammanträde hålles, då ordföranden finner sådant nödigt, eller då minst halva antalet av styrelsens ledamöter, Länsstyrelsen eller vederbörande fattigvårdskonsulent gör framställning därom. Kallelse till sådant sammanträde meddelas, på sätt styrelsen beslutar, och skola i kallelsen angivas de ärenden, som föranlett sammankallandet.

§ 6.

Ordförande, ledamot eller till tjänstgöring kallad suppleant, som utan anmält, av styrelsen godkänt förhinder avhåller sig från styrelsens sammankomst, skall böta till kommunens kassa två kronor och dubbelt så mycket, om sammanträdet måst inställas eller upplösas i anseende till de närvarandes fåtalighet.

§ 7.

1. Ärende må icke hos fattigvårdsstyrelsen företagas till avgörande, såvida ej flera ledamöter än hälften av hela antalet äro tillstädes.

2. Omröstning till beslut sker öppet och tillkommer varje röstande en röst. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträder.

Val skall, där så äskas förrättas med slutna sedlar, och skiljer lotten mellan lika röstetal.

Sysslomannen skall närvara vid styrelsens sammanträden och äger deltaga i förhandlingarna.

§ 8.

Vid fattigvårdsstyrelsens sammanträden skall föras protokoll, upplagande styrelsens beslut och skälen därför.

Protokollet skall justeras antingen genast eller sist vid styrelsens nästa sammanträde; dock kan styrelsen särskilt för varje gång uppdraga åt två eller flera av sina ledamöter att jänte ordföranden verkställa justeringen.

Utdrag av protokollet skall utan avgift tillhandahållas den, som är i behov därav för klagan över styrelsens beslut.

Vid sammanträde skall ordföranden meddela, huruvida och på vad sätt de vid föregående sammanträde fattade besluten blivit verkställda.

§ 9.

Ordföranden i fattigvårdsstyrelsen tillkommer:

att befordra styrelsens beslut till verkställighet och för sådant ändamål å styrelsens vägnar ingå avtal;

att låta föra protokoll vid styrelsens sammanträden;

att vårda styrelsens handlingar och ansvara för räkenskapernas ordentliga förande;

att med laga verkan mottaga stämningar och andra meddelanden, som skola delgivas styrelsen; samt

att ombesörja all skriftväxling för styrelsen och själv eller genom ombud inför domstolar och andra myndigheter företräda styrelsen och föra dess talan.

§ 10.

Tillsynen över stadens vårdhem utövas av fattigvårdsstyrelsen i enlighet med för hemmet gällande reglemente.

En var ledamot av fattigvårdsstyrelsen ansvarar gemensamt med de övriga för de medel, som styrelsen haft under sin förvaltning, ävensom för de säkerhetshandlingar, mot vilkas antaglighet han icke gjort anmärkningar till protokollet.

Fattigvårdsstyrelsen skall före den 1 mars varje år till drätselkammaren avlämna redovisning för de medel, styrelsen under nästföregående år omhänderhaft.

§ 11.

För fattigvårdens handhavande indelas staden utav fattigvårdsstyrelsen i lämpligt antal kretsar, varom liksom om av styrelsen vid behov vidtagen ändring i kretsindelningen tillkännagivande lämnas uti samma ordning, som om tid för styrelsens sammanträden här ovan i § 5 nämnts.

Varje krets står under närmaste uppsikt av en därtill av fattigvårdsstyrelsen bland dess ledamöter utsedd kretsföreståndare med följande åligganden:

a) att genom besök hos understödstagarna förvärva erfarenhet om deras förhållanden samt tillse, huru av styrelsen tilldelat understöd användes;

b) att med allvar och kärleksfull omtanke utöva vård och tillsyn så, att verkliga behov tillgodoses, men obefogade anspråk tillbakavisas, samt understödstagarna uppmuntras och tillhållas att i första rummet bruka sin arbetskraft och andra förefintliga möjligheter till självhjälp;

c) att för vidare legal utredning och åtgärd meddela vederbörande tillsyningsman underrättelse om anmält eller på annat sätt yppat fattigvårdsbehov;

d) att till ordföranden eller styrelsen anmäla, vad som uti arbetet framkommit av vikt att särskilt böra bringas till styrelsens kännedom.

§ 12.

Till biträden uti fattigvårdens angelägenheter äger fattigvårdsstyrelsen tillsätta syssloman, kassör, husmoder, tillsyningsmän och sekreterare samt sköterskor och annan personal till det antal, som av stadsfullmäktige på fattigvårdsstyrelsens förslag bestämmes.

Sysslomannens, kassörens, tillsyningsmännens och sekreterarens åligganden bestämmas uti av stadsfullmäktige för dem fastställda instruktioner, men äger fattigvårdsstyrelsen, ifråga om deras likasom beträffande husmoderns, sköterskors och annan personals åligganden meddela av omständigheterna belingade föreskrifter.

3 kap.

Om sökande och meddelande av fattigvård.

§ 13.

Vill någon komma i åtnjutande av fattigvård, har han att göra anmälan därom hos fattigvårdsstyrelsens ordförande, den ledamot av fattigvårdsstyrelsen, inom vilkens krets den behövande vistas (kretsföreståndaren), eller hos vederbörande tillsyningsman. Anmälan om fattigvård må ock göras hos prästerskapet i församlingen.

Har anmälan gjorts hos annan än ordföranden, vare den, som mottagit anmälan, skyldig att ofördröjligen fortskaffa densamma till fattigvårdsstyrelsen eller dess ordförande.

Polisman, kronobeljänt, läkare eller barnmorska, som finner någon vara i sådan belägenhet, att fattigvårdsstyrelsens ingripande är av nöden, bör därom göra anmälan hos styrelsen.

Oavselt om anmälan skett, åligger det fattigvårdsstyrelsen och dess ledamöter samt tillsyningsmännen att ombesörja, att den, som vistas inom staden och finnes vara i behov av fattigvård, erhåller sådan.

§ 14.

Då någon är i så trängande behov av fattigvård, att med dess avhjälpande ej kan anså, till dess fattigvårdsstyrelsen sammanträder, må ordföranden tills vidare bevilja den nödställda fattigvård.

Fattigvård, som här sägs, må dock beviljas allenast för tiden till styrelsens nästa sammanträde, då anmälan därom skall göras och i protokollet anlecknas.

§ 15.

1. Innan fråga om beviljande av fattigvård avgöres, skall noggrann undersökning göras om den behövandes hälsotillstånd, hans större eller mindre förmåga

att genom arbete bidra till sin försörjning, möjligen befintliga tillgångar, pension eller understöd, som han åtnjuter eller kan påräkna från det allmänna, föreningar, kassor, försörjningspliktiga eller andra enskilda personer, med flera omständigheter, som kunna inverka på frågans bedömande.

I och för inhämlande av nödiga upplysningar bör besök göras hos den hjälpsökande och förfrågningar anställas på annat håll, där antagligt är, att upplysningar kunna vinnas.

2. Förutom de i mom. 1 omförmälda uppgifter bör jämväl införskaffas utredning angående de i 52 § av lagen om fattigvården angivna omständigheter. Protokoll över utredningen skall föras enligt föreskrivet formulär.

§ 16.

Fattigvårdsstyrelsen tillkommer att efter i varje särskilt fall förekommande omständigheter bestämma, huruvida och på vad sätt fattigvård bör lämnas. Därvid bör tillses, att understödet lämnas på sådant sätt, att den behövande beredes utväg att, om möjlighet därtill föreligger, för framtiden genom eget arbete försörja sig och de sina.

Där den hjälpsökande äger arbetsförmåga, bör fattigvårdsstyrelsen söka förhjälpa honom till erhållande av arbete. För sådant ändamål bör fattigvårdsstyrelsen samarbeta med arbetsförmedlingsanstalt.

Vid prövning av fråga om fattigvård bör fattigvårdsstyrelsen taga i övervägande, huruvida den hjälpsökande kan erhålla understöd ur fonder eller kassor, som äro avsedda att anlitas för särskilda fall eller behov.

§ 17.

Där fråga är om fattigvård åt minderåriga barn, som vårdas hos sina föräldrar, eller åt äkta makar, som sammanleva, eller någondera av dem, eller där den behövande har sitt hemvist hos anhöriga, som bidra till hans försörjning, eller förhållandena eljest tala för den behövandes bibehållande i hans förutvarande omgivning, ävensom när fråga är om hjälp vid tillfälligt behov, bör hjälpen i allmänhet lämnas medelst understöd i hemmet.

Understöd i hemmet bör ej lämnas åt den, vilkens behov är förorsakat av dryckenskap eller arbetsovillighet, och ej heller när anledning eljest finnes till antagande, att understödet icke kommer till behörig användning.

Då understöd lämnas i hemmet, bör fattigvårdsstyrelsen, så snart anledning därtill föreligger och i varje fall minst två gånger om året, efter verkställd undersökning taga under omprövning, huruvida understöd fortfarande bör utgå.

§ 18.

Utackordering av behövande får endast ske till personer, rörande vilkas lämplighet och förmåga att uppfylla de åligganden, som för varje fall krävas, fattigvårdsstyrelsen genom föregående undersökning gjort sig förvissad. Om utackorderingen bör upprättas skriftligt kontrakt, i vilket ömsesidiga rättigheter och skyldigheter noggrant angivas.

Utackordering av vuxna personer bör äga rum, endast då särskilda förhållanden göra denna understödsform lämplig.

§ 19.

Över personer, vilka erhålla understöd i hemmet eller utackorderats i enskilt hem, skall fattigvårdsstyrelsen, och särskilt vederbörande tillsyningsman, utöva noggrann tillsyn samt därvid förvissa sig om, att lämnat understöd användes till avsett ändamål och att de utackorderade erhålla dem tillkommande förmåner.

Understöddjas barn i hemmet eller äro barn utackorderade, skall ägnas särskild uppmärksamhet åt, att dessa erhålla den vård, som deras ålder kräver, och uppfostas till dugliga medborgare. Därvid bör tillses, att de fullgöra dem åliggande skolplikt, använda sig av tillfällen till utbildning och övas i för deras ålder lämpat arbete.

§ 20.

1. Understödstagare, som ej försörjas genom understöd i hemmet eller genom utackordering, intagas å stadens vårdhem.

2. I fråga om anordningarna vid hemmet skall iakttagas, att åt män och kvinnor beredes bostad i särskilda rum, dock att, där så kan ske, äkta makar få bo tillsammans för sig. Sinnessjuka och sinnesslöa, tuberkulösa och med svårare sjukdom behäftade böra, där de måste för vård intagas å hemmet, vårdas i särskilda rum (eller avdelningar).

I hemmet intagna personer, som äro i någon mån arbetsföra, böra beredas lämpligt arbete.

Barn över två år må icke annat än tillfälligtvis och till dess annan anordning hunnit träffas intagas å fattigvårdens anstalt, där ej en från den övriga anstalten skild avdelning för barns omhändertagande och vårdande inrättats.

§ 21.

Befinnes å fattigvårdens anstalt intagen understödstagare, som är i någon mån arbetsföra, genom svårare oart eller dåligt uppförande i allmänhet verka störande på ordningen och trevnaden inom hemmet, bör han genom fattigvårdsstyrelsens försorg intagas å arbetshem.

§ 22.

Understödstagare, som på grund av kropps- eller sinnessjukdom, vanförhet eller annan kroppslig eller andlig brist eller svaghet är i behov av vård å särskild anstalt, skall, såvitt ske kan, beredas dylik vård; och har fattigvårdsstyrelsen att vidtaga erforderliga åtgärder för att förskaffa honom inträde å sådan anstalt.

§ 23.

Då minderårig, som av fattigvårdsstyrelsen omhändertagits, hunnit den ålder samt nått den utveckling och stadga, att han kan anses i stånd att försörja sig, har styrelsen att söka bereda honom lämplig tjänst eller anställning samt tillse, att han erhåller nödig utrustning.

Över den, som genom fattigvårdsstyrelsens försorg beretts tjänst eller anställning, bör styrelsen, ändå att han icke åtnjuter fattigvård, öva tillsyn, intill dess han fyllt aderton år.

§ 24.

Fattigvårdsstyrelsen bör verka därför att samhällets invånare genom försäkring, inträde i sjukkassor och understödsföreningar, insättningar i sparkassor eller annorledes bereda sig trygghet mot nöd vid arbetsoförmåga, sjukdom eller andra olyckor; den bör ock i övrigt söka att genom tjänliga åtgärder förebygga framtida fattigvårdsbehov.

Om på grund av missväxt, annan allmännare olycka eller av förhållanden utom riket vållad allmän kristid nöd i större utsträckning kan befaras uppkomma inom staden, har fattigvårdsstyrelsen att hos stadsfullmäktige göra framställning om vidtagande av åtgärder (nödhjälpsarbeten, anordnande av provisoriska bostäder, bespisning m. m.), som kunna vara ägnade att förebygga eller avhjälpa nöden.

§ 25.

Fattigvårdsstyrelsen bör låta sig angeläget vara att uppehålla samarbete såväl med myndigheter och institutioner, vilkas verksamhet berör fattigvården, som ock med föreningar eller enskilda, vilka utöva understödsverksamhet eller annan social verksamhet inom staden.

4 kap.

Om bevakande av fattigvårdssamhällets rätt i vissa avseenden m. m.

§ 26.

Fattigvårdsstyrelsen har att tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse för lämnad fattigvård hos annat samhälle, landsting och staten varda be-

vakade i enlighet med därom i lagen om fattigvården eller eljest meddelade föreskrifter, ävensom att föranställa därom, allt hämtning eller hemsändning av understödsdagare äger rum, då skäl därför föreligga.

§ 27.

I fråga om uttagande hos den, som åtnjuter fattigvård, eller hos enskild försörjningspliktig av ersättning för lämnad fattigvård ävensom ifråga om talan mot försörjningspliktig om fullgörande av honom åliggande skyldighet har fattigvårdsstyrelsen att ställa sig till efterrättelse ej mindre lagen om fattigvården än även lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta och lagen om förbud för vissa underhållsskyldiga att avflytta från riket samt i övrigt givna föreskrifter; och bör fattigvårdsstyrelsen därvid sorgfälligt pröva varje förekommande fall, så att vederbörande bliva satta i tillfälle att på lämpligaste sätt fullgöra sina skyldigheter.

§ 28.

Den, som åtnjuter fattigvård, står under fattigvårdsstyrelsens tillsyn.

Å fattigvårdens anstalt intagen person är skyldig att visa fattigvårdsstyrelsen eller dess representant lydadt.

§ 29.

1. Den, som enligt 1 § i lagen om fattigvården åtnjuter fattigvård, vilken icke är allenast tillfällig, eller som för egen försörjning är intagen å vårdhemmet, är skyldig att efter sin förmåga förrätta arbete, som av fattigvårdsstyrelsen eller å dess vägnar anvisas.

2. Den, som genom lättja eller liknöjdhet ådrager sitt minderåriga barn eller adoptivbarn eller sin hustru sådan nöd, att fattigvård enligt 1 § måste lämnas någon av dem, är, även om fattigvården är allenast tillfällig, skyldig att efter föreläggande av fattigvårdsstyrelsen inställa sig till och efter sin förmåga fullgöra honom å fattigvårdsanstalt eller eljest anvisat arbete; och må han, oavsett om fattigvården upphört, kunna kvarhållas å anstalten eller i arbetet, intill dess grundad anledning föreligger till antagande, att han skall söka efter förmåga försörja sig själv och de sina, dock icke i oavbruten följd under längre tid än ett år. Sådan person bör, där arbete ej annorledes kan anvisas honom, genom fattigvårdsstyrelsens försorg intagas å landstingets arbetshem.

§ 30.

Om handräckning för arbetsskyldigs inställande eller återförande till honom förelagt arbete samt om kvarhållande å anstalt av där intagen person stadgas i 72 § av lagen om fattigvården.

§ 31.

1. Undandraget sig någon, som intagits å fattigvårdens anstalt eller inställt sig eller hämtats till förrättande av arbete utanför anstalten, att fullgöra anvisat arbete, eller lämnar han utan tillstånd arbetet, eller visar han tredska att efterkomma givna föreskrifter, eller gör han sig skyldig till uppförande, som strider mot sedlighet och god ordning, äger fattigvårdsstyrelsen att tillrättavisa honom genom inskränkning under viss tid i friheter och förmåner, som annars äro medgivna.

För gossar under 15 år och flickor under 12 år må aga användas; vid svårare förseelser dock endast i samråd med fattigvårdsstyrelsens ordförande eller verkställande ledamot i anstaltsstyrelsen.

Agan bör överlåtas till den, som har fostran sig anförtrodd.

Fattigvårdsstyrelsen må uppdraga åt sysslomannen att även utan styrelsens beslut i varje särskilt fall vidtaga åtgärd, som här ovan sägs.

Vid fattigvårdens anstalt skall föras särskild journal över alla därstädes vidtagna disciplinära åtgärder.

2. Visa sig härövan angivna åtgärder icke verksamma eller är felet av svårare beskaffenhet, har fattigvårdsstyrelsen att tilldela den felande varning enligt 74 § i lagen om fattigvården; beslut om varningen skall i protokollet antecknas samt därefter meddelas understödstagaren muntligen inför styrelsen eller skriftligen genom delgivning av utdrag ur styrelsens protokoll.

Låter sig den felande ej rättas av varningen, må fattigvårdsstyrelsen vidtaga åtgärd, som i 75 § av lagen om fattigvården sägs.

§ 32.

Där någon, som icke uppnått myndig ålder, på fattigvårdssamhälles bekostnad åtnjuter vård utanför sina föräldrars eller målsmans hem, har samhällets fattigvårdsstyrelse målsmansrätt över honom.

Kräves på grund av understödstagare tillfallet arv eller eljest förmyndare för honom, har fattigvårdsstyrelsen att hos vederbörande domstol göra anmälan därom.

Förslag till Reglemente för Karlstads stads vårdhem.

§ 1.

1. Vårdhemmet är avsett att till full försörjning emottaga sådana understödstagare, som icke lämpligen kunna försörjas genom understöd i hemmet eller genom utackordering; i fall utackordering skall äga rum, men beslutet därom ej genast kan verkställas, må understödstagare under tiden intagas å anstalten.

2. Person, som äger mindre tillgångar eller som ej kan erhålla nöjaktig vård av försörjningspliktiga anhöriga, må jämväl, där utrymmet så medgiver, kunna intagas å hemmet mot erläggande av genom styrelsen fastställd inackorderingsavgift.

3. Befinnes å hemmet intagen person, som är i någon mån arbetsför, genom svårare oart eller dåligt uppförande i allmänhet verka störande på ordningen och trevnaden inom hemmet, bör han genom fattigvårdsstyrelsens försorg intagas å landstingets arbetshem.

4. Där hjälpsökande äger arbetsförmåga och arbete ej omedelbart kan anskaffas åt honom på annat håll, må arbete, då så lämpligen kan ske, beredas honom å hemmet med eller utan hans intagande därstädes.

5. I hemmet må även kunna intagas person, som utan att för egen del behöva fattigvård likväl, på den grund att hans hustru eller minderåriga barn åtnjuta sådan, är skyldig att efter föreläggande av fattigvårdsstyrelsen inställa sig till och fullgöra honom anvisat arbete, under förutsättning att hans vistande å hemmet icke där medför olägenheter.

§ 2.

Stadens fattigvårdsstyrelse är tillika styrelse för hemmet.

§ 3.

Styrelsen har att handhava ledningen av hemmets förvaltning i överensstämmelse med lagen om fattigvården, stadens fattigvårdsreglemente och detta reglemente. Särskilt tillkommer det styrelsen:

att antaga och entlediga syssloman, ävensom husmoder och övrig personal vid hemmet;

att utfärda instruktioner för personalen;

att fastställa ordningsregler, dagordning och spisordning;

att träffa uppgörelse med leverantörer angående leverans av viktigare livsmedel och material för hemmets och understödstagarnas underhåll.

Det är befattningshavare förbjudet:

att av fattigvårdens leverantörer eller av understödstagare mottaga gåvor, av vad slag det vara må;

samt att av försörjningstagare begära enskilt arbete eller handräckning, så vitt icke styrelsens ordförande därtill givit särskilt tillstånd.

§ 4.

Styrelsen utser bland sina ledamöter för varje år en verkställande ledamot med uppgift att jämte ordföranden utöva den närmare tillsynen över hemmets

förvaltning samt i sådant avseende med uppmärksamhet följa förvaltningen och tillse, att de å hemmet intagna erhålla den vård och de förmåner i övrigt, som de böra åtnjuta, att renlighet, ordning och sedlighet iakttagas vid hemmet samt att den där anställda personalen ordentligt fullgör sina åligganden.

§ 5.

Den omedelbara ledningen av hemmet handhaves av sysslomannen och husmodern.

§ 6.

Sysslomannen har att över de å hemmet intagna utöva den tillsyn, som enligt lag tillkommer fattigvårdsstyrelsen. Han är styrelsen ansvarig för hemmets behöriga skötsel och bör i sådant hänseende noga vaka över, att underlydande uppfylla sina skyldigheter, att givna befallningar punktligt fullgöras samt att renlighet, ordning och sedlighet iakttagas.

Vid fullgörande av sina åligganden har sysslomannen att iakttaga de föreskrifter, styrelsen genom utfärdad instruktion eller eljest meddelar honom.

§ 7.

Husmodern har att med biträde av särskilt anställd personal och å hemmet intagna understödstagare förestå den inre hushållningen, därvid hon har att rätta sig efter den för hemmet givna spisordningen, dagordningen och övriga ordningsregler med de undantag, som styrelsen kan finna lämpligt medgiva.

Vid fullgörandet av sina åligganden har husmodern att iakttaga de föreskrifter, styrelsen genom särskild instruktion eller eljest meddelar henne.

§ 8.

Understödstagarna å hemmet åtnjuta därstädes bostad, beklädnad och föda i enlighet med de närmare föreskrifter, som styrelsen meddelar. Understödstagare äger dock att begagna egna kläder.

Vid understödstagarnas fördelning å de olika rummen iakttagas, att män och kvinnor beredas bostad i särskilda rum, dock att äkta make böra, om så kan ske, få bo tillsammans för sig.

Barn över två år må icke annat än tillfälligtvis och till dess annan anordning hunnit träffas intagas å hemmet, där icke en från den övriga anstalten skild avdelning för barns omhändertagande och vårdande inrättats.

§ 9.

Understödstagarna skola visa sysslomannen, husmodern och avdelningsföreståndare lydnad samt iakttaga de för hemmet gällande ordningsreglerna.

Rusdrycker få ej i hemmet införas eller där förtäras.

Understödstagarna äro skyldiga att utföra det arbete inom eller utom hemmet, som föreskrives dem av sysslomannen eller husmodern; skolande vid arbetets utdelande tillses, att ingen ålägges arbete, som överstiger hans förmåga.

Enligt av fattigvårdsstyrelsen fastställda principer må understödstagare utföra arbete utom hemmet, dock endast under förutsättning att arbetskraften ej är erforderlig för arbetet inom hemmet.

§ 10.

Den, som i arbete ådagalägger särskild flit, tilldelas flitpenningar eller annan lämplig uppmuntran efter de grunder, som fattigvårdsstyrelsen föreskriver.

§ 11.

Undandrager sig å hemmet intagen person att utföra anvisat arbete, eller avviker han från hemmet, eller visar han tredska att efterkomma givna föreskrifter, eller gör han sig eljest skyldig till uppförande, som strider mot sedlighet och god ordning, äger sysslomannen att förmana den felande och erinra om de påföljder, som för sådana fall föreskrivas i lagen om fattigvården och fattigvårdsreglementet; ägande sysslomannen, där rättelse ej följer, att anmäla förhållandet hos styrelsen eller dess ordförande.

Sysslomannen har att särskilt anteckna alla vidtagna disciplinära åtgärder.

§ 12.

Förmenar någon å hemmet intagen sig hava skäl till klagomål över den behandling, som kommer honom till del, må han därom göra anmälan hos styrelsens ordförande, den verkställande ledamoten eller styrelsen eller begagna sig av den i 78 § 2 mom. fattigvårdslagen anvisade utvägen.

§ 13.

Styrelsen har att tillse, att hemmets byggnader och tillhörigheter i övrigt hållas i gott stånd, och att för sådant ändamål låta utföra smärre reparationer å byggnaderna. Rörande nybyggnad, ombyggnad eller större reparationer besluta stadsfullmäktige. Byggnader och inventarier skola genom styrelsens försorg försäkras mot brandskada.

Styrelsen skall genom två av sina ledamöter minst en gång om året anställa besiktning å byggnaderna ävensom övervaka att inventering och avkassering av hemmets inventarier och förråd årligen förrättas genom sysslomannens försorg.

§ 14.

Exemplar av detta reglemente ävensom av de för hemmet gällande ordningsregler och dagordning böra finnas anslagna å lämplig plats inom hemmet, varjämte spisordning bör finnas tillgänglig.

Instruktion för sysslomannen.

Sysslomannen, vilken är skyldig att åt sin tjänst uteslutande ägna sin tid och verksamhet, är föreståndare såväl för stadens vårdhem, som även för dess fattigvårdskontor.

Såsom föreståndare för vårdhemmet är sysslomannen i första hand ansvarig för, att fattigvården där utövas i enlighet med fattigvårdslagen, reglementena för stadens fattigvård samt för hemmet, ävensom styrelsens i övrigt givna föreskrifter; och åligger det honom i sådant avseende, utöver vad reglementet för hemmet föreskriver, särskilt:

1) att ansvara och redovisa för hemmets inventarier, förråd och andra tillhörigheter, däröver årligen inom januari månads utgång skall uppgöras inventeringsinstrument, ävensom föranstalta därom, att hemmets fasta och lösa egendom behörigen försäkras mot brandskada;

2) att föra förteckning över å hemmet intagna understödstagare samt taga vård om och på lämpligt sätt förvara deras tillhörigheter;

3) att sörja för, att understödstagarne äro ordentligt klädda och, såvitt de ej hava egna kläder, erhålla nödiga klädespersedlar;

4) att övervaka, att gällande ordningsregler för hemmet efterlevas;

5) att meddela understödstagare tillstånd, att för kortare tid lämna hemmet;

6) att anvisa manliga understödstagare, som äro helt eller i någon mån arbetsföra, lämpligt arbete samt tillse kvinnligas arbete utomhus och att anvisat arbete ordentligt fullgöres;

7) att hos styrelsen eller dess ordförande göra anmälan om nödiga reparationer å hemmets byggnader;

8) att tillse, det åtagna leveranser riktigt och ordentligt fullgöras;

9) samt att från antagen leverantör i mån av behov rekvirera nödiga persedlar och matvaror, ävensom att, då styrelsen icke träffat uppgörelse om leverans, på dess speciella uppdrag anskaffa de matvaror, beklädnadspersedlar, inventarier m. m., som för fattigvården erfordras. Inköp av större partier livsförnödenheter, inventarier, ved eller dylikt skola underställas styrelsens prövning eller i brådskande fall ske i samråd med ordföranden, men anmälas för styrelsen vid nästa ordinarie sammanträde.

I egenskap av föreståndare för fattigvårdens kontor åligger det sysslomannen:
10) att vara tillgänglig å kontoret under den expeditionstid, som av styrelsen bestämmes;

11) att övervaka och ombesörja, att alla göromål, som tillhöra kontoret, varda i behörig tid utförda;

12) att efter egen granskning genom å vederbörlig handling tecknat bevis till betalning godkänna alla utgifter, innan desamma av kassören bestridas;

13) att över fattigvårdens inkomster föra kontrollbok, som, för varje månad avslutad, skall överensstämma med den av kassören förda kassaboken;

14) att minst en gång i månaden inventera kassan för att tillse dess överensstämmelse med kassaboken;

15) att vaka över att räkenskapsföringen dagligen korrekt verkställs samt att de uti särskilda instruktioner för kassören och tillsyningsmännen omnämnda understödsliiggare, avräkningsböcker och förteckningar ordentligen föras ävensom, därest något i nämnda hänseende försummas, om förhållandet underrätta styrelsen;

16) att uppgöra och i rätt tid avlämna föreskrivna statistiska uppgifter angående fattigvården;

17) att årligen före den 1 november uppgöra förslag till inkomst- och utgiftsstat för följande år;

18) att tillse, att uti mål mot andra fattigvårdssamhällen eller försörjningspliktiga styrelsen på grund av utslag eller vederbörandes tidigare lämnade godkännande tillkommande ersättningsbelopp bliva vederbörligen indrivna.

19) att närvara vid alla styrelsens sammanträden;

20) att med vaket intresse följa fattigvårdens angelägenheter och arbeta för dess sunda utveckling; samt

21) att i övrigt ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, fattigvårdsstyrelsen eller dess ordförande i och för tjänsten meddela.

Instruktion för kassören.

Kassören, som jämte sin tjänst icke får ägna sig åt annan verksamhet, har till åliggande:

1) att efter annotation av sysslomannen mottaga av dem båda i förening kvitterade fattigvårdens anslagsmedel ävensom övriga inkomster;

2) att bestrida alla förefallande av sysslomannen till betalning godkända utgifter;

3) att å av styrelsen bestämd tid månatligen verkställa utbetalning av beviljade understödsbelopp, därvid såsom kontrollant skall närvara en tillsyningsman;

4) att lämna kontanta kassabehållningen till inventering, när styrelsens ordförande, sysslomannen eller stadens revisorer sådant påfordra;

5) att under eget förvar och ansvar hava kassamedlen uti kassaskåp inlåsta;

6) att för omhänderhavda medel ställa borgen eller annan säkerhet, som av styrelsen godkännes;

7) att föra fattigvårdens räkenskaper, vilka senast inom februari månads utgång varje år skola vara för det näst föregående året behörigen avslutade;

8) att vid varje styrelsens ordinarie sammanträde förete kassaboken från föregående månad avslutad och av sysslomannen attesterad;

9) att utan dröjsmål såväl från styrelsens protokoll och kassaboken som även med ledning av från sekreteraren eller tillsyningsmännen överlämnade handlingar verkställa erforderliga anteckningar uti:

a) liggare över understödstagare,

b) avräkningsbok med andra fattigvårdssamhällen och försörjningspliktiga, samt

c) avräkningsbok över ersättningar av stats- eller landstingsmedel:

10) att efter begäran av sekreteraren eller tillsyningsman skyndsamt lämna för fattigvårdsmål erforderliga uppgifter å av styrelsen utgivna fattigvårdskostnader för uppgiven person;

11) att årligen inom januari månad till sekreteraren överlämna i samråd med vederbörande tillsyningsman upprättade räkningar å under förflutna året bestridda fattigvårdskostnader, varför ersättning bör genom sekreterarens försorg sökas av statsmedel eller hos landstinget;

12) att utskriwa och översända räkning till vederbörande betalningsskyldige å genom utslag utdömd eller enligt lämnat godkännande utgående ersättning för fattigvårdskostnader;

13) att vara tillgänglig å fattigvårdens kontor söckendagar på av styrelsen bestämd tid; samt

14) att i övrigt ställa sig fattigvårdsstyrelsens, dess ordförandes ävensom sysslomannens föreskrifter till efterrättelse.

Instruktion för tillsyningsmännen.

Tillsyningsmännen, vilka icke utan fattigvårdsstyrelsens särskilda medgivande få utöva annan syssla, tjänst eller yrke, åligger det, en var inom det honom anförtrodda distriktet:

1) att varje helgfri dag å tid, som styrelsen bestämmer, hava mottagning för i fattigvårdsärenden besökande;

2) att förskaffa sig fullständig kännedom om de fattigas inom distriktet

levnadsomständigheter och större eller mindre behov av understöd samt med vaksamhet och intresse följa de fattiges förhållanden;

3) att sedan genom vederbörande kretsföreståndare eller på annat sätt för tillsyningsman anmäls, att någon är i behov av understöd, själv sorgfälligt undersöka den anmäldes verkliga behov därav samt genom förhör med denne noggrannt utreda familje- och hemortsrättsförhållanden m. m.; skolande om allt vad därvid förekommit anteckningar göras, särskilt för varje understödstagare, å för ändamålet avsedda blanketter, vilka därefter förvaras av tillsyningsmannen och bland annat tjäna till ledning vid avfattande av de i punkt 10) nedan nämnda protokoll;

4) att inför styrelsen föreslå det understöd, som efter sålunda gjord framställning och verkställd undersökning anses böra den understödssökande tilldelas;

5) att, där så hastig hjälp är av nöden, att beviljandet av understöd ej kan uppskjutas till fattigvårdsstyrelsens nästa sammanträde, i samråd med ordföranden genast utanordna lämpligt understöd;

6) att utfärda ansvarsförbindelse för erhållande av lasarettsvård och intyg för erhållande av läkarevård och medicin ävensom bevilja smärre tillfälliga understöd in natura såsom matportioner, träskor och halvsulning m. m.;

7) att föra dagbok över företagna besök hos understödstagare med uppgift å därvid eventuellt tilldelade understöd, ävensom till varje styrelsesammanträde lämna utdrag av dagboken för tiden från föregående sammanträde, vilket utdrag såsom bilaga bör åtfölja protokollet från sammanträdet;

8) att hos styrelsen anmäla, när i följd av förändrade omständigheter av styrelsen beviljat understöd anses böra jämkas eller indragas;

9) att till styrelsen anmäla de fall, där laga åtgärder anses böra vidtagas mot understödstagare eller försörjningspliktiga för ersättande av fattigvårdskostnader;

10) att inom fjorton dagar från det fattigvård eller därmed jämställd sjukvård lämnats person med hemortsrätt i annan kommun överlämna protokoll över verkställd utredning om vederbörandes familje- och hemortsrättsförhållanden m. m. jämte av kassören utskrivnen kostnadsräkning till sekreteraren för vidare lagliga åtgärder för kostnadernas ersättande;

11) att i övrigt utan onödigt dröjsmål tillhandahålla sekreteraren de handlingar samt ombestyras de utredningar, som uti fattigvårdsmålen erfordras;

12) att varje år före styrelsens sammanträde i juni månad genom granskning av årets mantalslängd övertyga sig om och i vad mån i staden för året mantalsskrivits personer, vilka rätteligen icke bort där mantalsskrivas och dymedelst där förvärva hemortsrätt, samt om resultatet av granskningen lämna styrelsen underrättelse för eventuellt anförande av besvär över vidtagen mantalsskrivningsåtgärd; samt

13) att övervaka att bouppteckning förrättas efter avlidna understödstagare och därvid bevaka fattigvårdsstyrelsens rätt.

Härförutom åligger det:

tillsyningsmannen i östra distriktet:

att närvara och för vinnande av kassakontroll upprätta förteckning över utbetalda understöd vid de tillfällen, då allmän utbetalning av de månatliga understöden äger rum;

samt att från förvaltare av särskilda kassor och fonder inom staden, från vilka understöd ål behövande meddelas, förskaffa sig uppgift å understödstagarnes namn och understödens belopp samt däröver föra särskild förteckning;

tillsyningsmannen i västra distriktet:

att upprätta förteckning, med kort angivande av innehållet, över alla uti fattigvårdsmål givna utslag och erkännanden, som varda till fattigvårdskontoret överlämnade, samt upplägga namnregister däröver ävensom tillse, att nämnda handlingar alltid äro i god ordning;

samt att vara kassören behjälplig vid upprättandet av räkningar å kostnader för fattig- och sjukvård, varför ersättning skall sökas av statsmedel eller hos landstinget.

Utom förenämnda åligganden hava tillsyningsmännen att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som av fattigvårdsstyrelsen eller dess ordförande kunna ytterligare meddelas.

Instruktion för sekreteraren.

Sekreteraren åligger:

1. att vid styrelsens sammanträden föra protokollet, ävensom meddela erforderliga utdrag av detsamma;

2. att uti mål och ärenden rörande stadens fattigvård biträda ordföranden, i vilket avseende sekreteraren har:

a) att väcka och utföra talan mot andra fattigvårdssamhällen angående ej mindre mottagande till försörjning av personer, vilka, ehuru icke i fattigvårdshänseende tillhörande staden, dock tilldelats fattigvård härstädes, än även utbekommande av ersättning för de kostnader, stadens fattigvård för sådana personer fått vidkännas:

b) att likaledes väcka och utföra talan samt vidtaga av omständigheterna påkallade lagliga åtgärder mot understödstagare eller för dem försörjningspliktiga personer i anledning av staden drabbade fattigvårdskostnader;

c) att i vederbörlig ordning söka ersättning för fattigvårdskostnader, vilka enligt givna stadganden skola staden av statsmedel eller från landstinget ersättas;

d) att avgiva förklaring uti mot styrelsen av andra fattigvårdssamhällen eller myndigheter anhängiggjorda mål om ersättning för fattigvårdskostnader: samt

e) att jämväl i andra vid domstol eller administrativ myndighet förekommande angelägenheter, som beröra styrelsen, bevaka och utföra dess rätt och talan;

3. att över alla mål och ärenden, som av sekreteraren handlagts, föra diarium samt dessutom föra fullständig konceptbok till alla genom sekreteraren expedierade skrivelser; ävensom

4. att i övrigt utföra de uppdrag, som styrelsen eller dess ordförande i och för tjänsten lämna sekreteraren.

Sekreteraren är berättigad att av övriga tjänstemän vid fattigvården erhålla det biträde, som för fattigvårdsärendenas handläggning erfordras.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 23 oktober 1919.*

§ 540.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande i anledning av fattigvårdsstyrelsens framställning om fastställande av reglemente för fattigvården i Karlstad, reglemente för Karlstads stads vårdhem samt instruktioner för syssloman, kassör, tillsyningsmän och sekreterare vid stadens fattigvård.

Drätselkammaren beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med fattigvårdsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.*

§ 157.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande i anledning av fattigvårdsstyrelsens framställning angående antagande av reglementen för fattigvården i Karlstad och för Karlstads stads vårdhem samt av instruktioner för syssloman, kassör, tillsyningsmän och sekreterare vid stadens fattigvård.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet, med instämmande i vad drätselkammaren i avgivet utlåtande i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte antaga och före innevarande års slut underställa Konungens Befallningshavandes prövning det upprättade förslaget till reglemente för fattigvården i Karlstad.

samt att stadsfullmäktige måtte fastställa de upprättade förslagen till reglemente för Karlstads stads vårdhem samt till instruktioner för sysselman, kassör, tillsyningsmän och sekreterare vid stadens fattigvård.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

G. Nilsons m. fl:s av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående utsträckning av tiden för fruktaffärernas öppethållande här i staden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade frukthandlande i Karlstad, som idka handel i öppen bod, få härmed vördsamt anhålla om tillstånd att, jämlikt §§ 2 och 3 i Lag om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse den 30 maj 1919, få å söckendagar hålla våra handelsbutiker öppna mellan klockan 7 och 8 eftermiddagen samt under tiden från och med den 10 till och med den 23 december få öppethålla våra butiker mellan klockan 8 och 9 eftermiddagen.

Som stöd för denna vår anhållan få vi anföra, att den allmänhet, vilken hos oss gör sina inköp, till övervägande del utgöres av så kallade strökunder, och göra dessa personer vanligen sina inköp efter arbetstidens slut och följaktligen mellan klockan 7 och 8 eftermiddagen. Vi äro för vårt uppehälle helt beroende av den affärsrörelse vi bedriva och komma, om icke någon lindring i lagens bestämmelser bliva oss medgivna, att med bekymmer se framtiden an.

Karlstad den 15 oktober 1919.

G. Nilson.

Nya Frukt- och Grönsaksaffären.

A. Bäckström.

H. Lindqvist.

P: A. Nyren.

C. A. Lundmarks Eftr.

Aug. Larsson.

Fruktaffären Pomona.

Klara Fruktaffär.

Inneh.: K. Strömwall.

Albin Lundgren.

Upptages som motion:

A. NORSELL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.*

§ 158.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över G. Nilsons med flere frukthandlares av Herr Norsell som motion upptagna framställning angående utsträckning av tiden för fruktaffärernas öppethållande här i staden.

Beredningsutskottet beslöt på de skäl, som av sökandena anförts, och då den begärda utsträckningen syntes lagligen kunna bifallas, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, beträffande fruktaffärerna här i staden, för sin del medgiva att desamma få under söckendagar utöver eljest medgiven tid hållas öppna mellan klockan 7 och 8 eftermiddagen samt under tiden från och med den 10 till och med den 23 december därjämte mellan klockan 8 och 9 eftermiddagen, ävensom överlämna beslutet härom till magistraten för vederbörligt underställande.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens förslag i fråga om hyresnämndens stat för år 1920.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Drättselkam-
maren i Karlstad den 19 november 1919.*

§ 616.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drättselkammaren att yttra sig över hyresnämndens förslag till utgiftsstat.

Beträffande de i staten upptagna anslag till annonskostnader, blanketter och papper, porton, hyra för ett rum för hyresförmedlingen samt oförutsedda utgifter fann drättselkammaren ej anledning till anmärkning.

I avseende å sammanträdesersättningar beslöt kammaren, sedan föreslagits, att dessa ersättningar skulle bibehållas oförändrade, med tre röster, varibland ordförändens, mot tre förorda, att ifrågavarande ersättningar höjas till samma belopp, som utgå till taxeringsnämndernas ledamöter eller 5 kronor för varje bevistat sammanträde. Posten sammanträdesersättningar komme härigenom att nedbringas från 1,800 till 1,500 kronor.

Arvodena till nämndens ordförande och sekreterare fann kammaren skäliggen böra sättas till 1,800 kronor för dem var, utan rätt till särskild sammanträdesersättning; mot beslutet reserverade sig herrar ordföranden och Nyberg till förmån för hyresnämndens förslag.

Anslaget till hyresförmedlingen ansåg kammaren med hänsyn till den ringa omfattning, vari denna verksamhet kunde bedrivas, böra bibehållas vid samma belopp som innevarande år eller 500 kronor.

Med iakttagande härav beslöt drätselkammaren alltså hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att ersättningen till nämndens av stadsfullmäktige utsedda ledamöter skall från och med den 1 januari 1920 tillsvidare utgå med 5 kronor för varje bevistat sammanträde;

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att arvodena till nämndens ordförande och sekreterare skola från och med den 1 januari 1920 tillsvidare utgå med 1,800 kronor för dem var;

att stadsfullmäktige måtte för nämndens verksamhet under år 1920 ställa ett belopp av 7,100 kronor till nämndens förfogande med redovisningsskyldighet i vanlig ordning; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljat anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av Hyresnämndens i Karlstad protokoll den 2 oktober 1919.

§ 482.

Upprättades följande förslag till utgiftsstat för nästkommande år:

Annonskostnader	250: —
Blanketter och papper	350: —
Porton	100: —
Sammanträdesersättningar	1,800: —
Arvode till ordföranden	1,800: —
» » sekreteraren	2,000: —

Hyresförmedling	900: —
Hyra för ett rum för hyresförmedlingen	300: —
Oförutsedda utgifter	500: —
	<hr/>
	Summa kronor 8,000: —

Nämnden ansåg nödvändigt, att såväl sammanträdesersättningarna som arvodena till ordförande och sekreterare väsentligt ökades. Nämndens arbetsbörda växte alltjämt, vilket framginge av följande tabell över inkomna ansökningar:

	Antal ärenden	1917	1918	$\frac{1}{2}$ 1919
Uppsägningsansökningar	23	138	166	
Undersökningar om hyresreglering	21	64	79	
Undersökningar om förändring av lägenheter m. m. .	9	13	16	
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	Summa	53	215	261

Då en ansökan om hyresreglering oftast avsåge ett flertal lägenheter, ibland ända till över 30 lägenheter, insågs lätt, vilken betydligt ökad arbetsbörda detta innebure. Antalet sammanträden hade även ökat; så hölls 1917 10, 1918 39 och de tre första kvartalen av 1919 34 sammanträden. Till årets slut torde sammanträdenas antal med säkerhet komma att överstiga 50-talet. Varje sammanträde varade numera i regel 3 å 4 timmar. Det kunde därför ej anses obilligt om Nämnden nu begärde, att ersättningarna för varje bevisat sammanträde höjdes från nu utgående 4 till 6 kronor.

Då vidare ordförandens och sekreterarens arbete vore mycket påkostande och tidsödande, ansåg nämnden, att det nu utgående arvodet av 1,200 kronor till vardera ej utgjorde skälig ersättning utan att arvodena borde höjas till 1,800 kronor för ordföranden och 2,000 kronor för sekreteraren. Inberäknas sammanträdesersättning komme ordföranden då att bliva likställd med t. ex. livsmedelsnämndens ordförande, som åtnjöt ett arvode av 2,000 kronor.

Nämnden beslöt sålunda hos Stadsfullmäktige hemställa:

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att ersättningen till Nämndens ordförande och ledamöter samt till ordförandens suppleant, då denne i ordförandens ställe leder förhandlingarna, skall från och med den 1 januari 1920 tills vidare utgå med 6 kronor för varje bevisat sammanträde;

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att arvodena till Nämndens ordförande och sekreterare skola från och med den 1 januari 1920 tills vidare för år utgå med 1,800 kronor för ordföranden och 2,000 kronor för sekreteraren;

samt att Stadsfullmäktige måtte för Nämndens verksamhet under år 1920 ställa ett belopp av 8,000 kronor till Nämndens förfogande med redovisningsskyldighet i vanlig ordning.

In fidem:
HARRY ALMQUIST.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.

§ 159.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över hyrrsnämndens förslag till stat för år 1920.

Vid behandlingen härav hade drätselkammaren, på sätt framginge av dess protokoll den 19 november 1919, § 616, tillstyrkt bifall till nämndens förslag, dock med vissa ändringar däri.

Beredningsutskottet, som icke fann anledning till erinran mot vad drätselkammaren föreslagit, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens i ärendet avgivna förslag.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag angående ny taxa för vattenavgifter att gälla från och med år 1920.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 november 1919.

§ 579.

Sedan drätselkammaren från belysningsstyrelsen erhållit krav & ökad avgift för kraftabonnemang för vattenverkets räkning, vilket krav kammaren ansett sig böra tillmötesgå genom att erbjuda en höjning av avgiften med 5,000 kronor pr år, hade kammaren, som ansåg en höjning av vattenavgifterna motiverad jämväl med hänsyn till det förhållandet, att den i staten upptagna avgiften för brand-

väsandets vattenförbrukning Kr. 8,970: — icke utgjorde någon verklig inkomst, uppdragit åt byggnadschefen att uppgöra och till kammaren inkomma med förslag till höjning av vattenavgifterna.

Byggnadschefen ingav nu en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren.

Enligt uppdrag får jag härmed överlämna förslag till ny taxa för vattenavgifter jämte beräkning av de ökade inkomster, som därav för vattenledningsverket skulle uppkomma. Som jämförelse äro nuvarande och 1914 års taxor sammanställda med den föreslagna.

	1914 års taxa	Nuvarande taxa fastställd ²⁰ / ₁₀₀ 1919	Nytt taxeförslag
Rumsavgift	Kr. 3:—	Kr. 4: 50	Kr. 5: 50
Badrum	" 3:—	" 10:—	" 10:—
V. C. med septisk tank	" 6:—	" 10:—	" 10:—
V. C. utan "	" 10:—	" 15:—	" 15:—
Vatten till kreatur	" 2:—	" 3:—	" 3: 50
" " rengöring av 4-hjuligt åkdon	" 3:—	" 4: 50	" 5:—
Vatten till rengöring av 2-hjuligt åkdon	" 1:—	" 1: 50	" 2:—
Vattning av plantering med slang, pr m ²	öre 5	öre 7,5	öre 8
D:o utan slang pr m ²	" 2	" 3	" 4
Tegelmurning pr tusen tegel	" 60	" 90	" 100
Vatten genom mätare	" 20*	" 30	" 33
Fasta ackord	—	50 % å 1914 års	70 % å 1914 års

* Anm. Med rabatt för större förbrukare.

Inkomstökningen för vattenledningsverket kan med den nya taxan beräknas bliva:

Rumsavgiftens höjning Kr. 11,000: —
 Kubikmeterpriset » 4,000: —
 Övrig höjning » 500: — C:a Kr. 15,500: —

Karlstad den 1 november 1919.

ERIK BJÖRKMAN».

Drätselkammaren beslöt efter överläggning hemställa hos stadsfullmäktige att vattenavgifterna måtte fastställas att från och med den 1 januari 1920 utgå i enlighet med det nu uppgjorda här ovan intagna förslaget.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.*

§ 160.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte fastställa ny taxa för vattenavgifter i enlighet med ett i kammarens protokoll den 10 november 1919, § 579, intaget förslag; och beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran häremot, föreslå,

att stadsfullmäktige måtte fastställa vattenavgifterna att från och med den 1 januari 1920 utgå i enlighet med ifrågavarande av drätselkammaren ingivna förslag.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag angående höjning av avgiften för länslasarettets vattenförbrukning.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 nov. 1919.

§ 593.

Angående länslasarettets vattenavgifter hade från byggnadschefen inkommit följande utredning:

"Lasarettets vattenförbrukning.

1910 gjorde Vatten- & Gasverksstyrelsen framställning till Stadsfullmäktige om höjning av å-priset för vatten till lasarettet. Denna framställning låg bordlagd i Beredningsutskottet till 1914 och blev ^{19/2} 1914 av Stadsfullmäktige behandlad med resultat att någon höjning icke skulle förekomma.

De skäl, som då anfördes mot höjning av Lasarettets å-pris, äro nu icke längre bärande då vattenverkets självkostnadspris sedan dess väsentligt ökats och nu överstiger 12 öre pr m³.

Självkostnadspriset ställer sig sålunda för följande år:

1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918
7,3	7,38	10,2	8,8	9	8,8	11,6	12,1	12,7 öre.

För 1919 beräknas självkostnadspriset bliva 13,5 öre. 1918 var Lasarettets vattenförbrukning = 34,686 m³.

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställen:

att avgiften för vatten, som från stadens vattenverk levereras till härvarande länslasarett, måtte bestämmas att från och med den 1 januari 1920 utgå med 16 öre för kubikmeter.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.

§ 161.

Med tillstyrkande av ett av drätselkammaren därom ingivet förslag, över vilket beredningsutskottet nu hade att yttra sig, beslöt utskottet hemställa,

att avgiften för vatten, som från stadens vattenverk levereras till härvarande länslasarett, måtte bestämmas att från och med den 1 januari 1920 utgå med 16 öre för kubikmeter.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Karl Johanssons i Arvidslund m. fl:s av Herr O. W. Karlsson som motion upptagna framställning angående isländsättande av vägen till Arvidslund.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade fastighetsägare i Arvidslund få härmed vördsamt anhålla det stadsfullmäktige måtte besluta att iordningställa, väg från stora landsvägen till Arvidslund. Hittills har vi själva sökt å lediga stunder ordna den saken men anser vi oss nu nödgade anhålla om stadsfullmäktiges hjälp härmed. Kostnaden för staden bleve helt obetydlig då staden har makadam och grus i det närbelägna

Rudsbärgen. Då nio familjer äro bosatta å Arvidslund hoppas vi att stadsfullmäktige ville bifalla vår anhållan.

Arvidslund den 14 maj 1919.

Gust. Johansson.

J. E. Jansson.

K. A. Jonsson.

Erik Nordin.

Karl Osk. Fogelmark.

J. G. Olsson.

Karl Evald Olsson.

J. Y. Karlsson.

Upptages som motion av

O. W. KARLSSON.

Till Drätselkammaren.

Med anledning Herr O. V. Karlssons motion i stadsfullmäktige den 15 maj 1919 anmodad inkomma med kostnadsberäkning å iståndsättande av vägen till Arvidslund får jag härmed meddela, att en provisorisk förbättring av vägen, på sätt motionen avsett, kan åstadkommas för kr. 800: —

Karlstad den 2 augusti 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1919.

§ 467.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av Karl Johansson m. fl. gjord, av herr O. W. Karlsson som motion upptagen framställning, avseende iståndsättande av väg till Arvidslund.

Enligt utredning av byggnadschefen skulle en provisorisk förbättring av den väg, motionen avsåge, kunna åstadkommas för en kostnad av 800 kronor.

Efter överläggning i ärendet beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte med bifall till framställningen anvisa ett anslag av 800 kronor till iståndsättande av ifrågavarande väg till Arvidslund ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.*

§ 163.

Beredningsutskottet som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över Karl Johanssons i Arvidslund med fleres av Herr O. W. Karlsson som motion upptagna framställning angående iståndsättande av vägen till Arvidslund, beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anført, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte med bifall till framställningen anvisa ett anslag av 800 kronor till iståndsättande av ifrågavarande väg till Arvidslund ävensom bestämna, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel därtill ej lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

**Aug. Johanssons och P. A. Perssons i Sundby av Herr Ohlsson som motion
upptagna framställning angående iordningsställande av gatan från östra
landsvägen förbi Östbro till Hantverkaregatan.**

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Undertecknade fastighetsägare å Norrstrand få härmed värdsamt anhålla hos stadsfullmäktige att gatan från östra landsvägen förbi Östbro fram till den så kallade Hantverkaregatan iordningställes så att den blir i trafikabelt skick. Som stöd för denna vår anhållan våga vi påpeka den långa omväg som vi och våra hyresgäster samt övriga trafikerande måste taga för att komma fram till våra fastigheter.

Karlstad den 19 juni 1919.

August Johansson.
Sundby 16—21.

P. A. Persson.
Sundby 15.

Upptages som motion.
REINHOLD OHLSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 15 oktober 1919.*

§ 506,

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av August Johansson och P. A. Persson gjord, av Reinhold Olsson som motion upptagen framställning om iordningställande av vägen förbi Östbro mellan Östra landsvägen och den s. k. Hantverkaregatan.

Enligt en av byggnadschefen verkställd utredning skulle vägens fullständiga iordningställande draga en kostnad av 4,700 kronor. Ett provisoriskt iordningställande kunde däremot ske till en kostnad av cirka 1,100 kronor genom påkörande av slagg.

Drätselkammaren beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige ville till provisoriskt iordningställande av ifrågasvarande väg anvisa ett belopp av 1,100 kronor ävensom bestämma, att detta belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Kostnadsförslag

till reparation av vägen förbi Östbro mellan Östra landsvägen och den s. k. Hantverkaregatan;

Körbanan ordnas till 4 m. bredd, sänkan i vägen utfylles så att dagvatten kan avledas till diket i Östbrotomten.

Fyllning	300: —	
Slaggunderlag, 50 lass à 2: —	100: —	
Makadam, 50 m ³ à 20: —	1,000: —	
Grus, 40 m ³ à 15: —	600: —	
Arbetslöner	800: —	
Vältning med ångvält	500: —	
Flyttning och reparation av staket	150: —	3,450: —

Gångbana, 1,8 m. bred utefter östra sidan:

Slaggunderlag, 25 lass à 2: —	50: —	
Makadam, 25 m ³ à 20: —	500: —	
Grus, 20 m ³ à 15: —	300: —	
Arbetslöner	400: —	1,250: —

Kronor 4,700: --

Karlstad den 16 augusti 1919.

ERIK BJÖRKMAN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.*

§ 164.

Beredningsutskottet som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att avgiva utlåtande över Aug. Johanssons och P. A. Perssons i Sundby av Herr Ohlsson som motion upptagna framställning angående iordningsställande av gatan från östra landsvägen förbi Östbro till Hantverkaregatan, beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anført, hemställa,

att stadsfullmäktige ville till provisoriskt iordningsställande av ifrågasvarande väg anvisa ett belopp av 1,100 kronor ävensom bestämma, att detta belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**Drätselkammarens framställning angående utförande av avloppsledning
å Mariebergsområdet.**

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 18 november 1919.

§ 604.

Till drätselkammaren hade inkommit en så lydande ansökan:

»Till Drätselkammaren, Karlstad.

Hos Drätselkammaren får undertecknad å egna och även å övriga egna-hemsbyggares å Mariebergsområdet vägnar anhålla om provisorisk dränering av området genom upptagande av ett täckdike i blivande gator, och bör diket vara så djupt, att vi genom detsamma kunna få avledning för det vatten, som grunderna till husen nu besväras av.

Förhållandet är att i samtliga grunder har tillströmmat vatten — i undertecknads c:a en fot djupt över blivande golv i källaren, försök har gjorts att läns-pumpa utan annat resultat, än att vattnet för tillfället sjunkit något för att

sedan om någon timme stå i samma om ej högre nivå än förut, och anser jag, att så länge dränering saknas, det vara omöjligt att hålla källarlokalerna fria från vatten. Fara är, att golven i källarne, om de inläggas under nuvarande omständigheter, förstöras av vatten, och grunderna i övrigt taga skada.

Karlstad den 27 sept. 1919.

SIXTUS HENZE.

Tomt 2 i kvarteret Katedern.»

Häröver hade byggnadschefen utlåtit sig sålunda:

»Till Drätselkammaren.

Med anledning av skrivelse från Herr Sixten Henze angående grundvattnets inträngande i källarne å de nya byggnaderna å Mariebergsområdet, får jag föreslå att Drätselkammaren redan nu låter utföra avloppsledning i gatan norr om tomterna ifråga på sätt bilagda plankarta utvisar. Avloppsledningen är avsedd ingå såsom led i blivande fullständigt avloppsnät, för vilket f. n. förslag är under utarbetande.

Kostnaden för nu ifrågasatta å kartan med rött markerade ledning beräknas bliva Kr. 3,000:—.

Karlstad den 20 oktober 1919.

ERIK BJÖRKMAN.»

Vid sistintagna skrivelse fanns fogad däri åberopade plankarta.

Det skulle här antecknas, att ärendet redan den 23 nästlidne oktober underkastats en förberedande behandling, därvid byggnadschefen bemyndigats att vidtaga de åtgärder, som med hänsyn till möjligen påkommande frost kunde bliva nödigt att omedelbart företaga.

Drätselkammaren, som fann den av byggnadschefen föreslagna avloppsledningens omedelbara utförande nödvändigt, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta, att ifrågavarande avloppsledning skall omedelbart utföras, samt för ändamålet anvisa ett belopp av 3,000 kronor att utgå av det för gatubyggnader och ledningar redan upptagna lån.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.*

§ 165.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren jämlikt dess protokoll den 18 november 1919, § 604, gjord framställning, angående utförande av avloppsledning å Mariebergsområdet, över vilken framställning beredningsutskottet nu hade att yttra sig, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att ifrågasvarande avloppsledning skall omedelbart utföras, samt för ändamålet anvisa ett belopp av 3,000 kronor att utgå av det för gatubyggnader och ledningar redan upptagna lån.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Herr Strandmans motion angående framställning till Kungl. Järnvägsstyrelsen om att nattågen måtte stanna vid Karlstads Östra Järnvägsstation.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad:

Enligt meddelande i tidningspressen komma efter den 1 okt. nattågen från och till Laxå icke längre att stanna vid Karlstads Ö:a station. Sedan flera år tillbaka har nattåget till Laxå stannat för påstigning av resande, som löst biljett från stationen eller kommit med Karlstad—Munkfors järnväg för att fortsätta resan åt Laxå, samt för avstigning, då resande kommit därifrån och innehaft biljett till stationen eller skolat fortsätta norrut. På senaste tiden hava nattågen stannat oberoende av dessa förhållanden. För dem av stadens invånare, som bo i Haga, Norrstrand och större delen av Herrhagen, har detta varit till ej ringa fördel vid resa med dessa tåg, och nu beslutade ändringar innebära därför en försämring av dessa stadsdelars trafikförhållanden med ökade besvär och kostnader.

Då detta sålunda kommer att drabba en såpass stor del av stadens befolkning borde stadsfullmäktige söka få en ändring av påtalade beslut, vadan jag tillåter mig föreslå,

att stadsfullmäktige måtte hos K. Järnvägsstyrelsen göra framställning om, att nattågen måtte, som sista året skett, stanna vid Karlstads Ö:a station, eller,

om detta ej kan låta sig göra, stanna för resande, som löst biljett till eller från stationen i fråga.

Karlstad den 25 sept. 1919.

ERNST STRANDMAN.

Utdrag av protokoll fört vid sammanträde med stadsfullmäktiges i Karlstad trafiknämnd fredagen den 17 oktober 1919 kl. 5:30 e. m. å Handelskammarens lokal.

§ 4.

Från stadsfullmäktige hade kommit på remiss följande motion av herr Ernst Strandman:

”Till — — — — —”

vari hemställdes att stadsfullmäktige ville göra framställning till Kungl. Järnvägsstyrelsen, att nattågen n:r 31 och 32 som hittills måtte stanna vid Karlstads Östra station.

Sedan frågan ingående dryftats beslöts göra följande uttalande:

I skrivelse till Kungl. Järnvägsstyrelsen den 21 november 1918 betonade Trafiknämnden bl. a. på det kraftigaste önskvärdheten av, att nattågen n:r 31 och 32 måtte stanna vid Karlstads Östra station för passagerares såväl på- som avstigning.

På grund av den gjorda framställningen, fann sig Järnvägsstyrelsen böra gå med på förslaget. Nattågen ha alltså under vinterns och sommarens lopp regelbundet stannat även vid Karlstads Östra station. Dessa uppehåll ha orsakat Statens Järnvägar icke obetydliga extra kostnader och ha även i sin mån bidragit till att snälltågens gångtider blivit förlängda.

Enligt den nya tidtabell, som tillämpas fr. o. m. den 1 innevarande oktober, ha nämnda tåguppehåll åter indragits.

För att få kännedom om orsakerna till denna åtgärd, har Trafiknämnden satt sig i förbindelse med vederbörande trafikinspektör i Kristinehamn. Nämnden har därvid erfarit, att de närmast liggande orsakerna varit dels att spara de med uppehållet förbundna kostnaderna, dels och för att i någon mån förkorta snälltågens gångtider, man har även genom denna indragning velat kompensera utgifterna och tidsspillan, som orsakas genom stigningen vid den nya järnvägsövergången, vilken visat sig vara ganska besvärlig för tågen att komma över. För

övrigt ansågs att olägenheterna ifråga om morgontågen blivit borteliminerade, därigenom att Munkforsbanan hämtar såväl passagerare som post från detta tåg vid Karlstads Västra station.

Då Statens järnvägars finanser som bekant äro synnerligen ansträngda, anser sig Trafiknämnden f. n. kunna instämma i den genom trafikinspektoren framförda motiveringen. Nämnden vill även påpeka, hurusom liknande åtgärder med indragning av snälltågsuppehåll vid bistationer vidtagits på flera andra platser, exempelvis i Göteborg, utan hänsyn till av trafikanterna framförda klagomål, varför man givetvis från Karlstad näppeligen torde kunna hålla på ett dylikt yrkande med någon utsikt till framgång. Slutligen har sig nämnden bekant, att en framställning till Järnvägstyrelsen i av motionären föreslagen riktning, torde komma att avstyrkas av vederbörande trafikinspektör i Kristinehamn.

På här anförda skäl anser sig Trafiknämnden icke kunna tillstyrka stadsfullmäktige att f. n. vidtaga de av herr Strandman i nämnda motion föreslagna åtgärderna.

Trafiknämnden vill emellertid påpeka, att den alltjämt kommer att ha sin uppmärksamhet fäst vid denna fråga, och torde ärendet, när förhållandena finnas lämpliga, komma att åter tagas upp till dryftning.

Ur protokollet:
UNO KÅLLSTRÖM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.*

§ 166.

Beredningsutskottet som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över Herr Strandmans motion angående framställning till Kungl. Järnvägsstyrelsen om att nattågen måtte stanna vid Karlstads Östra järnvägsstation, beslöt att, med instämmande i vad Trafiknämnden i ärendet anført, hemställa,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag angående utseende av granskningsman för utbetalande av skottpenningar för dödade skadedjur.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1919.

§ 485.

Sedan innevarande års landsting beslutat bevilja ett förslagsanslag av 8,000 kronor att under varje av åren 1919—1923 utgå till skottpenningar för dödande av räv, grävling, berguv, duv- eller hönshök, sparvhök och kråka enligt jämväl av landstinget fastställda grunder ävensom bestämt, att de för skottpenningarnas utbetalande nödiga medlen skola efter nödig kontroll av en av vederbörande kommunalmyndighet utsedd kompetent person förskjutas av kommunen, så hade nu landstingets kamrerare på uppdrag av landstinget anmodat drätselkammaren att tillse, att granskningsman för nyssnämnda ändamål bleve för staden Karlstads vidkommande utsedd.

Drätselkammaren beslöt i anledning härav hos stadsfullmäktige hemställa:
att stadsfullmäktige ville utse lektorn m. m. Conrad Fristedt att här i staden under åren 1919—1923 öva sådan kontroll, som av landstinget fordras för utbetalande av skottpenningar för dödade skadedjur.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 dee. 1919.

§ 167.

Med tillstyrkande av ett av drätselkammaren därom avgivet förslag, beslöt utskottet föreslå,

att stadsfullmäktige ville utse lektorn Conrad Fristedt att här i staden under åren 1919—1923 öva sådan kontroll, som av landstinget fordras för utbetalande av skottpenningar för dödade skadedjur.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Distriktsförvaltningens vid statens järnvägars II distrikt skrivelse angående utfärdande av förbud för uppläggande av gods inom visst avstånd från hamnspåren i Karlstad.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Det har vid ett flertal tillfällen förekommit, att vid hamnspåren i Karlstad, särskilt vid gamla hamnen, olyckstillbud förekommit under tågrörelser och vagnväxlingar i anledning av att gods funnits upplagt för nära intill spåren. Såsom exempel härpå må anföras, att ersättningsanspråk nyligen riktats mot Statens järnvägar på grund av att ett fat olja, som upplagts intill hamnspår vid gamla hamnen sönderslagits av fotsteget å en järnvägsvagn, varvid oljan utrunnit. Det är emellertid icke blott det upplagda godset och järnvägsmaterielen, som utsättes för skada genom dylika upplag, utan dessa kunna även utgöra en fara för järnvägspersonalen, som under växlingsrörelserna behöva medfölja vagnarna, stående på dessas fotsteg. Något olyckstillbud i sistnämnda riktning har visserligen icke hittills kommit till distriktsförvaltningens kännedom från stationerna i Karlstad, men erfarenheterna från andra hamnstäder liksom även från industriella spåraneläggningar, göra det till en förpliktelse för distriktsförvaltningen att räkna med sådana möjligheter och i tid vidtaga åtgärder till deras förebyggande.

I sådant syfte har i större hamnsläder utverkats, att i reglementen eller ordningsföreskrifter för trafiken vid hamnarna blivit införda närmare bestämmelser rörande uppläggning av gods å kajer m. m. med förbud vid vite att upplägga godset inom visst avstånd från järnvägsspår. Vid överenskommelsers avslutande med industriella företag om inledande och trafikerande av järnvägsspår å industriområdena hava Statens järnvägar för regel att i överenskommelserna införa klausuler av liknande innehåll. Det må tilläggas, att genom bestämmelser i den vid Statens järnvägar gällande säkerhetsordningen för järnvägspersonalens efterrättelse dylika föreskrifter stadgats, ävensom att enligt Kungl. Järnvägsstyrelsens order till förekommande av olycksfall den principen numera tillämpas vid uppgörande av bangårdsförslag, att minsta avstånd mellan järnvägsspårs mittlinjer och fasta föremål i spårets närhet om möjligt bör utgöra 2,8 meter. Erfarenheten har nämligen visat, att med hänsyn till bredden å en del nyare godsvagnar full trygghet för skada å person ej vinnes med mindre än att sistnämnda avstånd iakttages.

Distriktsförvaltningen får fördenskull hemställa, att stadsfullmäktige måtte föranstalta om utfärdande av bestämmelser, innefattande förbud vid vite att gods vid hamnspåren i Karlstad uppläggas på mindre avstånd än 2,8 meter från spårs mittlinje.

Göteborg den 26 september 1919.

E. KLINGBERG.
Tjfr.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i
Karlstad den 21 oktober 1919.*

§ 159.

På remiss från stadsfullmäktige hade hamnstyrelsen att avgiva yttrande över en av Statens järnvägar gjord hemställan, att fullmäktige måtte föranstalta om utfärdande av bestämmelser, innefattande förbud vid vite att gods vid hamnspåren i Karlstad upplägges på mindre avstånd än 2,8 meter från spårs mitt, och beslöt styrelsen göra följande uttalande.

I de mellan Statens järnvägar och hamnstyrelsen uppgjorda kontrakten angående anläggning och trafikering av hamnspår på Tyggården år 1915 och till propsgårdsplatsen år 1916 är bland annat överenskommet att: "Byggnader få icke uppföras och varor ej uppläggas på närmare avstånd från spårets mitt än 2,5 meter", och i ett från härvarande stins i maj 1916 inkommet meddelande, vari under åberopande av "säkerhetsordningens § 24" hemställdes om sådan order till hamnpolisens eller annan stadens upprätthållare av ordningen vid hamnen, att lösa föremål, vilka måste uppläggas intill spår, aldrig ovan räls överkant komma närmare spårets mittlinje än 2,5 meter.

I anledning härav har hamnstyrelsen, dels i alla sedan den 1 april 1916 utfärdade arrendekontrakt och dels i ett under innevarande år uppgjort förslag till ny hamnordning infört ifrågasatt avståndsbestämmelse med ansvar för överträdelse.

Då hamnstyrelsen alltså iakttagit, vad som i Statens järnvägars säkerhetsordning stadgas och vad som i särskilda överenskommelser avtalats, så kan styrelsen ej anse, att fog för framställningen om ökning av avståndsmåttet finnes, och då många av de till ett antal av 61 st. uppgjorda arrendekontrakten äro fleråriga, ända till 10 år, så är den ifrågasatta förändringen icke möjlig att för närvarande genomföra.

In fidem:
IWAR OLSSON.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.*

§ 168.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande i anledning av en av distriktsförvaltningen vid Statens Järnvägars andra distrikt till

stadsfullmäktige avlåten skrivelse angående utfärdande av förbud för uppläggande av gods inom visst avstånd från hamnspåren i Karlstad.

I ärendet hade hamnstyrelsen avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet att, med instämmande i vad hamnstyrelsen anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte på av hamnstyrelsen åberopade skäl besluta, att distriktsförvaltningens ifrågavarande skrivelse icke skall till någon fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Fattigvårdsstyrelsens framställning angående tilläggsanslag för innevarande år.

Utdrag av protokoll hållet vid sammanträde med fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 4 november 1919.

§ 109.

Uti det av fattigvårdsstyrelsen för år 1919 uppgjorda statförslaget hade stadsfullmäktige vidtagit den ändring, att anslag beviljats med endast 381,000 kronor i stället för av styrelsen beräknade erforderliga 442,748 kronor.

Då emellertid nämnda beviljade anslag för närvarande vore förbrukat samt därutöver beräknades åtgå ytterligare medel till samma belopp, varmed anslaget av stadsfullmäktige reducerats eller 61,748 kronor, nödgades styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa om tilläggsanslag för år 1919 med nämnda belopp 61,748 kronor.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
BIRGER GILLNER.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 1 december 1919.

§ 623.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över fattigvårdsstyrelsens framställning om ett tilläggsanslag för innevarande år av 61,748 kronor; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja det begärda tilläggsanslaget 61,748 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.*

§ 169.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning angående tilläggsanslag för innevarande år; och beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot framställningen, föreslå,

att stadsfullmäktige måtte bevilja det begärda tilläggsanslaget 61,748 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Hälsovårdsnämndens framställning om anslag för år 1920 till ersättning åt stadsveterinären för minskade sportelinkomster.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 30 oktober 1919.

§ 141.

Med anledning av att de såsom sportler till stadsveterinären utgående avgifterna för köttbesiktning fortfarande endast uppginge till en riaga del av det belopp, som vid lörens bestämmande beräknats, beslöt hälsovårdsnämnden dels hos stadsfullmäktige hemställa, att som ersättning för dessa minskade sportelinkomster måtte även för nästkommande år utgå ett belopp av 1,500 kronor dels ock i avvaktan på fullmäktiges beslut upptaga nämnda summa som utbetalning i hälsovårdsnämndens statförslag för år 1920.

Som ovan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 1 december 1919.

§ 625.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över hälsovårdsnämndens framställning om anslag för 1920 till ersättning åt stadsveterinären för minskade sportelinkomster.

Drätselkammaren beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för år 1920 bevilja ett anslag å 1,500 kronor att utgå till stadsveterinären såsom ersättning för minskade sportelinkomster ävensom bestämma, att det sålunda beviljade anslagsbeloppet skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, arskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.

§ 170.

Beredningsutskottet som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att avgiva yttrande över hälsovårdsnämndens framställning om anslag för år 1920 till ersättning åt stadsveterinären för minskade sportelinkomster, beslöt att, med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anført, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1920 bevilja ett anslag å 1,500 kronor att utgå till stadsveterinären såsom ersättning för minskade sportelinkomster ävensom bestämma, att det sålunda beviljade anslagsbeloppet skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst utaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Hälsovårdsnämndens framställning angående tilläggsanslag för innevarande år m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 30 oktober 1919.

§ 140.

Med ledning av en från stadens kassakontor erhållen statavräkning för innevarande års tre första kvartal och efter verkställd beräkning av inkomster och utgifter under fjärde kvartalet hade upprättats en tablå över hälsovårdsnämndens utbetalningar och inbetalningar under år 1919, därvid hänsyn dock icke tagits vare sig till ett överskjutande kristidstillägg av kr. 4,676: 79 eller ett obegagnadt förslagsanslag av kr. 3,850: — till avlusningsanstalt.

Enär av denna tablå framgick, att statens utgiftposter överskridits med sammanlagt kr. 18,914: 13, att på en del beviljade anslag besparats tillhopa kr. 6,400: —, ävensom att inkomsterna böra uppgå till kr. 9,250: — utöver de i staten upptagnä, beslöt hälsovårdsnämnden hemställa, det stadsfullmäktige måtte *dels* medgiva, att berörda besparingar och inkomstöverskott, så långt de förslå, användas till täckande av brist i andra anslag *dels ock* till fyllande av därefter återstående brist i staten bevilja ett tilläggsanslag av kr. 3,264: 13.

Som ovan.

In fidem:
OTTO ÄGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 1 december 1919.

§ 624.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av hälsovårdsnämnden gjord framställning, att stadsfullmäktige måtte *dels* medgiva, att vissa uppgivna besparingar och inkomstöverskott å nämndens stat för innevarande år, så långt de förslå, användas till täckande av brist i andra anslag, *dels ock* till fyllande av därefter återstående brist i staten bevilja ett tilläggsanslag av kr. 3,264: 13.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla hälsovårdsnämndens ifrågavarande framställning ävensom bestämma, att det sålunda beviljade anslagsbeloppet,

3,264 kronor 13 öre, skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.
Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 dec. 1919.*

§ 171.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av hälsovårdsnämnden, jämlikt dess protokoll den 30 oktober 1919, § 140, gjord framställning angående tilläggsanslag för innevarande år m. m.; och beslöt utskottet, med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med bifall till hälsovårdsnämndens ifrågasvarande framställning, bevilja det däri begärda anslagsbeloppet, 3,264 kronor 13 öre, att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

30 December.

N:o 16^{1/2}.

Belysningsstyrelsens förslag till höjning av elektricitetsverkets taxor för belysning och värme.

Utdrag ur protokoll hållet hos Karlstads Belysningsstyrelse den 30 oktober 1919.

§ 6.

Från elektricitetsverkets föreståndare hade inkommit följande förslag till höjning av verkets taxor för belysning och värme:

Se bil.

Efter föredragning härav beslöt styrelsen så till vida tillstyrka den gjorda framställningen, att taxan A2, ljusackord, höjes från nuvarande 3 kronor 50 öre per tio watt till 4: — kronor för belysning av rum med normalt dagsljus, och för trappor, källare och liknande lokaler till kronor 4: 50, samt att värmeackordet höjes från 30: — till 40: — kronor pr kilowatt; förhöjningarna att gälla från 1 januari år 1920; och skulle styrelsen hos stadsfullmäktige anhålla om godkännande av dessa taxeförhöjningar.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 5 december 1919.

§ 655.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande

Över ett av belysningsstyrelsen i protokollsutdrag den 30 oktober 1919, § 6, framställt förslag till höjning av elektricitetsverkets taxor för belysning och värme.

Efter tagen del av utredningen i ärendet beslöt drätselkammaren hemställa:
att stadsfullmäktige måtte godkänna belysningsstyrelsens ifrågavarande förslag.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 22 dec. 1919.

§ 173.

Med tillstyrkande av ett av belysningsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjort och av drätselkammaren förordat förslag angående höjning av elektricitetsverkets taxor för belysning och värme, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna det av belysningsstyrelsen jämlikt dess protokoll den 30 oktober 1919, § 6, framställda förslag till höjning av elektricitetsverkets taxor för belysning och värme.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Hälsovårdsnämndens förslag i fråga om vissa förhållanden, som föranledas av stadsdispensärens anslutning till länets dispensärorganisation.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 30 oktober 1919.

§ 139.

Sedan Hälsovårdsnämnden begärt dispensärstyrelsens utlåtande med anledning av en utav Stadsfullmäktiges ordförande till Nämnden remitterad skrivelse, så lydande:

”Till Herrar Stadsfullmäktige i Carlstad.

Undertecknad, som genom Herrar Stadsfullmäktiges beslut i juni d. å. ent-

ledigats från dispensärläkarebefattningen i Carlstad, anhåller härmed vördsamt att även erhålla avsked från tjänsten som läkare vid Carlstads tuberkulossjukstuga på Klaraborg från detta års slut.

Carlstad 19 September 1919.

A. HÖGSTRÖM,

hade dispensärstyrelsen vid sammanträde den 29 innevarande månad avgivit följande yttrande:

“Enär det åberopade stadsfullmäktigebeslutet blott avsåge en omläggning av stadens dispensär därhän, att den för framtiden komme att inordnas under Värmlands landstings dispensärverksamhet, men på intet sätt åsyftade någon personalförändring med avseende på läkartjänsten, får Dispensärstyrelsen — under beklagande av den formulering D:r Högström givit sin anmälan angående sagda befattning — föreslå, att skrivelsen vad den angår dispensärläkartjänsten läggas till handlingarna.

Med anledning av det i skrivelsen begärda avskedet från befattningen som läkare vid tuberkulossjukstugan torde det tillkomma Hälsovårdsnämnden att gå i författning om ifrågavarande tjänsts återbesättande“.

Efter tagen del av handlingarna beslöt Hälsovårdsnämnden godkänna den avsägelse av dispensärläkartjänsten och läkarbefattningen vid tuberkulosavdelningen å Klaraborg, som enligt Nämndens uppfattning innehölles i doktor Högströms skrivelse samt att underrätta Stadsfullmäktige därom.

Med anledning av berörda avsägelse och de ändrade förhållanden, som inträda därigenom, att staden ingår i länets dispensärorganisation, fann Hälsovårdsnämnden en del nya dispositioner för tiden efter nästa års ingång erforderliga och beslöt därför föreslå, det Stadsfullmäktige ville besluta:

att dispensärstyrelsens verksamhet upphör med innevarande års slut,

att den dispensärläkare, som kommer att tillsättas av landstingets dispensärnämnd, beviljas ett lönetillägg från stadens sida av 600 kronor utöver de 400 kronor som utgå från landstinget,

att tuberkulosavdelningen å Klaraborg fortsätter sin nuvarande verksamhet men av skäl, som betingas av lokalförhållandena, anordnas som en särskild avdelning under fattigvårdsinrättningen å Klaraborg,

att avdelningen i enlighet därmed under särskilt konto upptages i fattigvårdsinrättningens räkenskaper och stat,

att särskild läkare för avdelningen förordnas av Fattigvårdsstyrelsen,

att avlöning till läkaren utgår med 750 kronor om året, samt

att läkarens lön, då beslut därom icke fattats, för nästkommande år upptages på Hälsovårdsnämndens stat.

Som ovan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Carlstad.

Undertecknad som genom Herrar Stadsfullmäktiges beslut i Juni d. å. entledigats från dispensärläkarebefattningen i Carlstad, anhåller härmed vördsamt att även erhålla afsked från tjänsten som läkare vid Carlstads tuberkulosjukstuga på Klaraborg frå detta årets slut.

Carlstad 19 September 1919.

A. HÖGSTRÖM.

Utdrag av protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 18 november 1919.

§ 116.

Sedan D:r A. Högström uti till Stadsfullmäktige ställd och av de:s ordförande till Hälsovårdsnämnden för yttrande remitterad skrivelse anhållit om entledigande från dispensärläkaretjänsten och läkarebefattningen vid tuberkulosavdelningen å Klaraborg, hade Hälsovårdsnämnden under åberopande av de ändrade förhållanden, som inträdde därigenom att staden från och med år 1920 inginge i länets dispensärorganisation, beslutat föreslå Stadsfullmäktige följande:

att dispensärstyrelsens verksamhet upphör med innevarande års slut,

att den dispensärläkare, som kommer att tillsättas av landstingets dispensärnämnd, beviljas ett lönelillägg från stadens sida av 600 kronor utöver de 400 kronor, som utgå från landstinget,

att tuberkulosavdelningen å Klaraborg fortsätter sin nuvarande verksamhet men av skäl, som betingas av lokalförhållandena, anordnas som en särskild avdelning under fattigvårdsinrättningen å Klaraborg,

att avdelningen i enlighet därmed under särskilt konto upptages i fattigvårdsinrättningens räkenskaper och stat,

att särskild läkare för avdelningen förordnas av Fattigvårdsstyrelsen,

att avlöning till läkaren utgår med 750 kronor om året, samt

att läkarens lön, då beslut därom icke fattats, för nästkommande år upptages på Hälsovårdsnämndens stat.

Då Fattigvårdsstyrelsens yttrande infordrats i anledning av vad Hälsovårdsnämnden sålunda föreslagit, beslöt Styrelsen göra följande uttalande.

Den från och med detta år ikraftträdde nya fattigvårdslagen föreskriver att fattigvårdssamhällellenas kostnader för anstaltsvård av sinnessjuka, sinnesslöa, fallandesjuka, tuberkulösa eller vanföra ävensom kostnader för lasaretsvård skola

ersättas av vederbörande landsting. Vad de tuberkulösa beträffar fordras emellertid, att de vårdats å anstalt, vilken åtnjuter statsbidrag.

För vård, som fattigvårdssamhälle bereder personer, vilka lida av annan kronisk eller obotlig sjukdom än tuberkulos och vanförhet, utgår ersättning, vare sig vården beretts å särskild samhället eller annan tillhörig anstalt eller å en vid fattigvårdsanstalt för ändamålet anordnad särskild avdelning, vilken ställts under läkares tillsyn, med hälften av det belopp, vartill vårdkostnaden visas hava uppgått.

En följd av åberopade stadganden torde vara, att, då den hittillsvarande tuberkulosavdelningen å Klaraborg icke är anordnad i särskild byggnad samt statsbidrag till densamma såsom tuberkulosanstalt därför ej kan erhållas, gottgörelse av landstinget icke kan påräknas för kostnaden för fattiga, tuberkulösa vård därslädes, utan måste sålunda hela utgiften för verksamheten å dylik tuberkulosavdelning beräknas stanna å staden.

Vore däremot avdelningen i likhet med annan å Klaraborg befintlig sjukavdelning anordnad med uppgift att vårda personer med annan kronisk eller obotlig sjukdom än tuberkulos, kunde ersättning av landstinget för halva vårdkostnaden påräknas.

Tydligt torde vara, att lagstiftaren icke velat uppmuntra tuberkulosvård inom en fattigvårdsanstalt, en anordning mot vilken givetvis även ur den egentliga fattigvårdens synpunkt sett betänkligheter måste inställa sig.

Styrelsen vill dock å ena sidan icke bortse från den fördel, som vunnits genom att det under dispensärstyrelsen ställda tuberkulossjukhuset å Klaraborg hittills kunnat emottaga tuberkulossjuka patienter från staden, för vilka plats vid länets sanatorium ej omedelbart kunnat beredas.

Emellertid nödgas Styrelsen å andra sidan *i första hand* framhålla, att beläggningen å fattigvårdens sjukavdelning (för icke tuberkulösa) under senaste tiden understundom varit så stor, att ett verkligt behov av ökat utrymme för denna sjukvårdsavdelning förefinnes. Av sådan anledning hyser Styrelsen tvekan om lämpligheten av att under fattigvårdsstyrelsens uppgifter för fattigvården inordna en ny uppgift, tuberkulossjukvård, och detta inom fattigvårdsanstalten, där tillgängligt utrymme väl behöves för den sjukvård i övrigt, som ej blott tidigare omhänderhäfts av fattigvårdsstyrelsen utan, enligt vad ovan åberopade stadganden giva vid handen, av lagstiftaren förutsätts att även för framtiden bliva en fattigvårdssamhällets angelägenhet; tuberkulossjukvården har tydligen avsetts att bliva en länets angelägenhet, och sålunda landstingets uppgift.

Först *i andra hand* vill Styrelsen erinra om kostnadsfrågan, innebärande, enligt vad ovan åberopats, att vid tuberkulosvård å fattigvårdsinrättningen intet landstingsbidrag till kostnaderna erhålles, medan däremot kostnaden för annan sjukvård till hälften ersättes av landstinget.

På grund av vad sålunda anförts anser Fattigvårdsstyrelsen de av dispensärstyrelsen för tuberkulossjukhus hittills disponerade utrymmen inom fattigvårdsinrättningen icke böra för framtiden användas till tuberkulosavdelning under fattigvårdsstyrelsen utan i stället till fattigvårdens övriga uppgifter och därvid främst för vård av personer, som lida av annan kronisk eller obotlig sjukdom än tuberkulos.

För att emellertid tillfälle må beredas till avveckling av den hittillsvarande verksamheten under en icke alltför knappt tillmätt tid, får Styrelsen för sin del hemställa

att tuberkulosavdelningen å Klaraborg tillsvidare under år 1920 får fortsätta sin hittillsvarande verksamhet såsom en särskild avdelning under fattigvårdsinrättningen;

samt att tuberkulosvård icke må förekomma därstädes efter utgången av nämnda år.

Mot vad hälsovårdsnämnden i övrigt föreslagit har Styrelsen intet annat att erinra än att, som följd av Styrelsens ovan gjorda hemställan, det föreslagna upplagandet av tuberkulosavdelningen i fattigvårdsinrättningens räkenskaper och stat under särskilt konto torde sakna betydelse.

Som ovan.

In fidem:

BIRGER GILLNER.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 5 december 1919.

§ 649.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över hälsovårdsnämndens framställning i fråga om vissa förhållanden, som föranledas av stadsdispensärens anslutning till länets dispensärorganisation, i vilket ärende fattigvårdsstyrelsen avgivit infordrat utlåtande.

Av handlingarna i ärendet inhämtades, att meningsskiljaktighet yppats mellan hälsovårdsnämnden och fattigvårdsstyrelsen angående den blivande användningen av nuvarande tuberkulosavdelningen å Klaraborg. Såvitt drätselkammaren kunnat utröna, hade avdelningen hittills använts huvudsakligen för i staden hemmahörande mindre bemedlade tuberkulösa, och man torde kunna utgå från, att en upptagningsanstalt här i staden för dylika sjuka i avvaktan å sanatorievård ej kunde undvaras. Då det skulle medföra allt för stora svårigheter och kostnader för staden att redan under nästkommande år anlägga en särskild bygg-

nad för delta ändamål, ansåge drätselkammaren, att fattigvårdsstyrelsens hemställen, att tuberkulosvården å Klaraborg måtte upphöra redan med utgången av år 1920 ej kunde bifallas, utan att verksamheten borde få fortsätta tills vidare, intill dess sådana anordningar blivit genomförda, att ersättning för kostnaden för vård av tuberkulösa fattiga erhålles från landstinget.

Drätselkammaren beslöt alltså i huvudsaklig överensstämmelse med vad hälsovårdsnämnden föreslagit hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta:

att dispensärstyrelsens verksamhet skall upphöra med innevarande års utgång;

att den dispensärläkare, som kommer att tillsättas av landstingets dispensärnämnd skall erhålla ett lönetillägg från stadens sida av 600 kronor utöver de 400 kronor, som utgå från landstinget;

att uppdraga åt hälsovårdsnämnden att till stadsfullmäktige inkomma med utredning och förslag angående de åtgärder, staden har att vidtaga för att få kostnaden för tuberkulosvård åt i staden hemmahörande fattiga helt ersatt av landstinget;

att tuberkulosavdelningen å Klaraborg skall i avbidan å resultatet av denna utredning fortsätta sin nuvarande verksamhet, men anordnas som en särskild avdelning under fattigvårdsinrättningen å Klaraborg;

att avdelningen i enlighet därmed skall under särskilt konto upptagas i fattigvårdsinrättningens räkenskaper och stat;

att särskild läkare för avdelningen skall förordnas av fattigvårdsstyrelsen;

att avlöning till läkaren skall utgå med 750 kronor för år; samt

att läkarens lön, då beslut därom icke fattats, för nästkommande år skall upptagas på hälsovårdsnämndens stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 22 dec. 1919.*

§ 174.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig i anledning av en av hälsovårdsnämnden hos fullmäktige gjord framställning i fråga om vissa förhållanden, som föranledas av stadsdispensärens anslutning till länets dispensärorganisation.

I ärendet hade fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren avgivit infordrade utlå-

tanden; och beslöt utskottet att med instämmande i vad kammaren därvid anført, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drättselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Flickskolestyrelsens framställning angående tillfällig löneförbättring åt flickskolans lärarinnor.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till medföljande protokollsutdrag och bilaga får styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor värdsamt anhålla, att Stadsfullmäktige ville låta nämnda läroverks båda föreståndarinnor samt alla ämnes- och övningslärarinnor för år 1919 själva tillgodoräkna sig $\frac{2}{3}$ av det utav staten dem beviljade kristidstillägget för samma år och dessutom åt de båda småskollärarinnorna bevilja en ytterligare tillökning i lönen för år 1919, proportionellt motsvarande den tillökning, som av styrelsen föreslås för skolans övriga lärarinnor.

Karlstad den 12 december 1919.

Å Styrelsens vägnar:

MAURITZ TISELL,

Ordförande.

Nils Bure.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 17 december 1919.*

§ 55.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att yttra sig över en av flickskolestyrelsen gjord framställning om rätt för flickskolans lärarinnor att få tillgodoräkna sig $\frac{2}{3}$ av det utav staten dem beviljade kristidstillägg för år 1919, vilket enligt stadsfullmäktiges tidigare beslut inlevererats till stadskassan.

Sedan antecknats att totalbeloppet av berörda statens kristidstillägg utgjorde 750 kronor samt att lärarinnorna genom beviljande av framställningen skulle i lönehänseende jämnställas med folkskolans lärarinnor, beslöt lönenämnden tillstyrka den gjorda framställningen.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 18 december 1919.

§ 686.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av flickskolestyrelsen gjord framställning om rätt för flickskolans lärarinnor att få tillgodoräkna sig $\frac{2}{3}$ av det utav staten beviljade kristidstillägg för år 1919, vilket enligt stadsfullmäktiges beslut ingått till stadskassan.

Sedan upplysts, att sammanlagda beloppet av det kristidstillägg, vars återbäring till lärarinnorna nu krävdes, utgjorde 12,000 kronor, beslöt drätselkammaren att i likhet med lönenämnden, som i ärendet avgivit yttrande, tillstyrka framställningen och sålunda hemställa:

att stadsfullmäktige måtte tillerkänna samtliga 24 lärarinnor vid flickskolan rätt att som tillfällig löneförbättring för år 1919 uppbära ett belopp av 500 kronor var;

att stadsfullmäktige ville för ändamålet ställa till förfogande ett belopp av 12,000 kronor; samt

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att nyssnämnda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 22 dec. 1919.*

§ 175.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en av flickskolestyrelsen hos fullmäktige gjord framställning om rätt för flickskolans lärarinnor att få tillgodoräkna sig $\frac{2}{3}$ av det av staten dem beviljade kristidstillägg för år 1919, vilket enligt stadsfullmäktiges beslut ingått till stadskassan.

I ärendet hade infordrade utlåtanden avgivits av lönenämnden och drätselkammaren.

Beredningsutskottet, som inhämtat att vid flickskolan funnos anställda dels sju ton ämneslärarinnor, för vilka kristidstillägg av staten utgått med 750 kronor för var och en, dels fem övningslärarinnor med respektive 33, 28, 21, 15 och 8 veckotimmar, för vilka dylikt tillägg utgått efter 15 kronor per veckotimme, dels ock tre vikarierande lärarinnor med respektive 15, 13 och 6 veckotimmar samt två småskollärarinnor, för vilka kristidstillägg från staten icke utgått, och som ansåg, att den gjorda framställningen vore skälig, ävensom att i förevarande hänseende de vikarierande lärarinnorna borde likställas med övningslärarinnorna samt att småskollärarinnorna borde erhålla skälig gottgörelse med ett belopp av 240 kronor för dem var, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillerkänna lärarinnorna vid flickskolan rätt att som tillfällig löneförbättring för år 1919 uppbära, var och en av ämneslärarinnorna 500 kronor, övningslärarinnorna och de vikarierande lärarinnorna var och en ett belopp, beräknat efter 10 kronor per veckotimme, samt småskollärarinnorna vardera 240 kronor;

samt att stadsfullmäktige ville för ändamålet ställa till förfogande ett belopp av 10,370 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående ytterligare anslag för bostadssubvention.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 15 december 1919.

§ 681.

Ombudsmannen meddelade, att drätselkammaren till och med sitt senaste sammanträde beviljat bostadssubvention för uppförande av 48 byggnader, och att sammanlagda beloppet av beviljade subventionslån utgjorde i runt tal 425,000 kronor. Efter de beslut, kammaren under dagens sammanträde fattat om beviljande av subvention åt ytterligare fem sökande, vore de för subvention anslagna medlen, 500,000 kronor, så nära tagna i anspråk, att det med hänsyn till de jämkningar i lånebeloppen, som kunde komma att ske efter slutbesiktningarna, ej vore rådligt att bevilja ytterligare subvention i form av direkta lån, för så framt ej ytterligare medel kunde erhållas. Efterfrågan å subventionslån vore emellertid alltjämt synnerligen livlig och åtskilliga ansökningar föreläge redan, vilka likväl i avvaktan å komplettering av handlingarna ej föredragits för kammaren. Härtill komme, att det på sista tiden från skilda håll yppat sig intresse för bildande av bostadsföreningar i och för uppförande av större hus, där varje föreningsmedlem skulle praktiskt taget bliva ägare av sin lägenhet.

I anledning av denna anmälan och då bostadsnöden i staden, efter vad kammaren funnit, fortfarande ej kunde anses avhjälpd, beslöt drätselkammaren dels att tillsvidare ej bevilja några nya låneansökningar annat än med reservation i avseende å tillgång till nödiga medel, dels att ingå till stadsfullmäktige med hemställan att fullmäktige måtte besluta

att för fortsatt bedrivande av subventionsverksamhet efter enabanda grunder, som den 20 mars 1919 av stadsfullmäktige faststälts, ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 300,000 kronor;

att hos Kungl. Maj:t göra framställningar om rätt för staden att för nyssnämnda ändamål upptaga ett amorteringslån å 300,000 kronor på högst 40 år; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att skyndsamt vidtaga alla de åtgärder, kammaren kan finna nödiga för genomförandet av detta beslut.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 22 december 1919.*

§ 176,

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av drätselkammaren jämlikt dess protokoll den 15 december 1919, § 681, hos fullmäktige gjord framställning om ytterligare anslag för bostadssabvention, beslöt att med tillstyrkande av den gjorda framställningen föreslå, att stadsfullmäktige måtte

dels för fortsatt bedrivande av subventionsverksamhet efter enahanda grunder, som den 20 mars 1919 av stadsfullmäktige fastställts, ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag av 300,000 kronor;

dels hos Kungl. Maj:t göra framställning om rätt för staden att för nyssnämnda ändamål få upptaga ett amorteringslån å 300,000 kronor på högst 40 år;

dels ock uppdraga åt drätselkammaren att skyndsamt vidtaga alla de åtgärder, som kammaren kan finna nödiga för genomförandet av detta beslut.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**Drätselkammarens framställning angående tillfällig löneförbättring för år
1919 åt stadens befattningshavare m. fl.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 15 december 1919.*

§ 687.

Från Karlstads kommunala befattningshavareförening hade till drätselkammaren inkommit en så lydande framställning:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Karlstads kommunala befattningshavareförening, som är en sammanslutning av i stadens tjänst anställda befattningshavare, ingav i sistlidne oktober månad till Karlstads Lönenämnd en ansökning, att Nämnden ville utarbета samt hos Stadsfull-

mäktige föreslå en efter nuvarande låga penningvärde anpassad lönereglering för stadens befattningshavare samt, i avvidan på genomförandet härav, hos Fullmäktige utverka en provisorisk hjälp mot dyrtiden att utgå retroaktivt, dels med en grundplåt av 365 kronor för hela året 1919 och dels med $33\frac{1}{3}$ procent av respektive befattningshavares löner att utgå under innevarande års sista kvartal tills den ifrågakvarande löneregleringen hunnit genomföras.

Lönenämnden har emellertid meddelat, att Nämnden upptagit frågan om löne-reglering till behandling, men att denna fråga icke kunnat hinna utredas i så god tid, att den kunnat föreläggas Stadsfullmäktige under innevarande år, och hade Nämnden icke ansett sig böra skilja frågan om ytterligare dyrtidstillägg från frågan angående löne-reglering.

Om det begärda dyrtidstillägget skall bliva till verklig nytta och kunna rädda oss från ytterligare skuldsättning och i vissa fall från ekonomisk ruin, är det emellertid absolut nödvändigt, att detsamma beviljas nu, så att det kan komma oss till godo redan före instundande jul. Vi anse det icke vara nödigt, att såsom stöd för detta vårt påstående förebringa någon redogörelse över nu rådande låga penningvärde, som föranlett och nödvändiggjort vår ansökning, enär detsamma torde vara för drätselkammarens ledamöter förut allt för väl känt. Det torde emellertid böra påpekas, att då det dyrtidstillägg, som nu utgår till oss, beviljades, så hade samtliga delegationer, som haft att behandla frågan, tillstyrkt, att vi skulle erhålla dubbel grundplåt eller 730 kronor för innevarande år. Emellertid hoppades Stadsfullmäktige i likhet med oss och de flesta andra, att dyrtiden skulle lindras efter fredsslutet, vilket föranledde Fullmäktige att göra den förändringen i Lönenämndens av delegationerna godkända förslag, att grundplåten bestämdes till allenast 365 kronor. Det har senare visat sig att förhoppningen om bättre förhållanden icke gått i uppfyllelse, utan att penningens köpkraft fortfarande är lika låg som förut. Under senare delen av år 1918, då vi erhöilo dubbel grundplåt, visade Kungl. Socialstyrelsens beräkningar av prisnivån över huvud beräknat en *lägre* indexsiffra än den, som vid genomsnittlig gjord beräkning erhålles för innevarande år. Den 1 juli 1918 var indexsiffran nämligen 119 och den 1 oktober 142. Under årets sista kvartal stegrades priserna så, att indexsiffran vid årsskiftet var 167. I början av innevarande år var sistnämnda indexsiffra fortfarande gällande, men sänktes senare, så att den den 1 april beräknades till 165 samt den 1 juli och 1 oktober 157. Genomsnittligt blir siffran alltså högre för innevarande år än för sista delen av förlidet år, då vi likväl ansågos böra erhålla det omnämnda högre dyrtidstillägget.

På grund av vad ovan anförts få vi härmed anhålla, att Drätselkammaren under avvaktan på Lönenämndens åtgärd i saken ville tillstyrka Stadsfullmäktige att

Åt stadens befattningshavare bevilja ett dyrtidstillägg nämligen ovan omnämnda grundplåt av 365 kronor att utgå retroaktivt för år 1919 samt att sagda dyrtidstillägg utanordnas omedelbart.

Karlstad den 13 december 1919.

J. F. LÖF.
Tillsyningsman.

PER ZANDÉN.
Poliskommissarie.

K. G. EDSTRÖM.
Bokhållare.

A. Y. NILSSON.
Poliskonst.

MARIA HÄLL.
Stadsbarnmorska.“

Lönenämnden, till vilken framställningen för yttrande överlämnats, hade i ärendet utlåtit sig på sätt framgår av följande protokollsutdrag:

› Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 17 december 1919.

§ 56.

Från drätselkammaren hade till lönenämnden för yttrande överlämnats en av Karlstads kommunala befattningshavareförening gjord framställning att kammaren ville tillstyrka stadsfullmäktige att åt stadens befattningshavare bevilja en extra grundplåt av 365 kronor att utgå retroaktivt för år 1919.

Lönenämnden, som fann de till stöd för framställningen anförda motiv värda beaktande, och dessutom ansåg sig böra taga hänsyn till den omständigheten, att det förslag till allmän löneroglering för stadens befattningshavare, nämnden hade under utarbetande, ej kunnat framläggas så tidigt, som nämnden ursprungligen avsett, beslöt på det sätt förorda framställningen, att nämnden för sin del ville tillstyrka en tillfällig löneförbättring för år 1919 för samtliga stadens löntagare med undantag av flickskolans lärarinnor samt under kollektivavtal anställd personal ävensom en tillfällig ökning i pensions- och understödsbelopp för samma år åt till dylika förmåner berättigade, att utgå med följande belopp, nämligen

till samtliga ej härovan undantagna befattningshavare, som ej åtnjuta	
fritt vivre eller vilkas syssla är att anse som bisyssla.....	Kr. 300:—
till personal, som åtnjuter fritt vivre.....	„ 100:—
till pensionärer, utom pensionsberättigade änkor	„ 200:—
till pensionsberättigad änka	„ 125:—

Mot beslutet att undantaga flickskolans lärarinnor reserverade sig herrar Ågren, Bergh och Ander under påpekande av, att de 500 kronors löneförbättring, som under nästföregående § i protokollet tillstyrkte för dessa lärarinnor, endast utgjorde en

rättvis utjämning av deras löneförmåner, jämförda med folkskolans lärarinnors, vilka sistnämnda emellertid genom det nu fattade beslutet alltjämt skulle komma i en gynnsammare ställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Enligt av stadskamreraren lämnad uppgift skulle den av lönenämnden föreslagna löneförbättringen medföra en utgift för staden av 75,200 kronor; enligt reservanternas förslag komme beloppet att ökas till 82,400 kronor.

Då drätselkammaren i likhet med lönenämnden fann den gjorda framställningen behjärtansvärd, men fann billigheten tala för ett bifall till densamma i den utsträckning reservanterna i lönenämnden föreslagit, beslöt drätselkammaren med 4 röster mot 2 hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för år 1919 bevilja:

1:o) Till samtliga ej under kollektivavtal anställda befattningshavare, som ej åtnjuta fritt vivre eller vilkas syssla är att anse som bisyssla, en tillfällig löneförbättring av 300 kronor;

2:o) till personal, som åtnjuter fritt vivre en tillfällig löneförbättring av 100 kronor;

3:o) till pensionärer och understödstagare utom pensionsberättigade änkor en tillfällig ökning av pensions- resp. understödsbeloppet av 200 kronor; samt

4:o) till pensionsberättigade änkor likaledes en tillfällig ökning i pensionen av 125 kronor; ävensom

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att härför erforderliga medel, tillhoppa 82,400 kronor, skola i den mån tillgängliga medel ej härtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Kostnadsberäkning

för tillfällig löneförbättring för 1919 åt Karlstads stads befattningshavare i enlighet med Lönenämndens förslag den 17 december 1919.

Delegation:	Kronor
Magistraten och Drätselkammaren	9,600: —
Belysningsverken	4,900: —

Vattenverket	1,400: —
Fattigvårdsstyrelsen	4,500: —
Häsovårdsnämnden	4,800: —
Folkskolestyrelsen	24,900: —
Elementarläroverket för flickor	700: —
Karlstads Lärlings- och Yrkesskolor	200: —
Brandväsendet	5,500: —
Polisväsendet	12.275: —
Centralförrådet	300: —
Varmbadhuset	3,300: —
Saluhallsstyrelsen	300: —
Hamnstyrelsen	2,525: —
	<hr/>
	Kronor 75,200: —

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 18 december 1919.

H. WESTLIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 22 dec. 1919.*

§ 177.

I en till stadsfullmäktige ingiven framställning hade drätselkammaren, efter lönenämndens hörande, hemställt att stadsfullmäktige måtte för år 1919 bevilja *dels* samtliga ej under kollektivavtal anställda befattningshavare, som ej åtnjöte fritt vivre eller vilkas syssla ej vore att anse som bisyssla, en tillfällig löneförbättring av 300 kronor, *dels* den personal, som åtnjöte fritt vivre, en tillfällig löneförbättring av 100 kronor, *dels* pensionärer och understödstagare, med undantag av pensionsberättigade änkor, en tillfällig ökning av pensions-, respektive understödsbeloppet av 200 kronor, *dels* och pensionsberättigade änkor likaledes en tillfällig ökning i pensionen av 125 kronor.

På förslag av Herr Ankers beslöt utskottet, som icke ansåg skäl föreligga för beviljande av de ifrågasatta löneförbättringarna och pensionsförhöjningarna för innevarande år, men som ansåg att desamma, dock med undantag för folkskollärarekåren, vars löner bleve reglerade från 1920 års ingång ävensom med undantag av flickskolans lärarinnekår, för vilken en provisorisk löneroglering vore att vänta nästa år, vore påkallade för nästkommande år i avvaktan på ikraftträdandet av en då avsedd allmän löneroglering för kommunens befattningshavare, att hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med avslag å drätselkammarens framställning angående löneförbättring m. m. för år 1919, besluta att tillfällig

löneförbättring och höjning av pensions- och understödsbelopp skall för år 1920 tillsvidare och i avvaktan på ikraftträdandet av en ifrågasatt allmän reglering av de kommunala befattningshavarnes löner m. m. utgå till de i kammarens förslag avsedda personer, dock med undantag för folkskol-lärarekåren och flickskolans lärarinnekår, med i förslaget angivna belopp, räknade för helt år;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att härför erforderligt belopp skall utgå av 1920 års anslag för oförutsedda ändamål.

Mot detta beslut anmälde Herr Norsell sin reservation.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag angående val av ledamöter och suppleanter i livsmedelsnämnden för år 1920.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 26 dec. 1919.

§ 179.

Beslöt utskottet föreslå, att stadsfullmäktige måtte för nästkommande år omvälja livsmedelsnämndens nuvarande ledamöter och suppleanter.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag till val av suppleant i saluhallsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1922.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 26 dec. 1919.

§ 180.

Till suppleant i saluhallsstyrelsen i stället för Herr Alb. Svensson, som av sagt sig uppdraget, beslöt utskottet föreslå slaktaren Axel Andersson.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag i fråga om kungörandet av stadsfullmäktiges sammanträden m. m. under år 1920.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 26 dec. 1919.

§ 181.

Beslöt utskottet föreslå, att kungörande av stadsfullmäktiges sammanträden m. m. skulle för år 1920 liksom under innevarande år ske i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmtands Folkblad.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1919.

30 December.

N:o 17.

Magistratens skrivelse med överlämnande av generalförslag till utgifter och inkomster för staden Karlstad för år 1920.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed äran överlämna det av budgetberedningen upprättade generalförslaget över stadens inkomster och utgifter för 1920 jämte de av drätselkammaren och övriga delegationer upprättade statavräkningar för 1919 och statförslag för 1920.

Till 1920 beräknas en brist uppstå av kr. 222,074: 14.

Nöjesskatten är upptagen bland drätselkammarens inkomster med kr. 50,000: —.

Till dyrtidstilläggen för nästa år, hvilka icke ingå i specialstaterna, är avsatt ett belopp av kr. 500,000: — ingående i anslaget för oförutsedda utgifter.

Magistraten har emot generalförslaget, som upptar en uttaxering av 8,75 procent av den bevillningstaxerade inkomsten, intet att erinra.

Uttaxeringen för den borgerliga kommunen utgör 8,299 procent, återstoden avser kyrkliga ändamål och prästerskapets avlöning.

Magistraten föreslår:

att de särskilda staterna godkännas, allenast med förbehåll för stadsfullmäktiges bifall till de särskilda anslag, som ännu ej hunnit prövas av stadsfullmäktige;

att bristen i hamnens ordinarie stat debiteras hamnen, men hos drätselkammaren föres som en tillgång inom linien;

att i avseende å tlagsersättningsmedlen stadsfullmäktige ville besluta, att de skola användas, så långt de förslå, till betalning av räntor å stadens fonderade lån; samt

att uppbörden av utskylder för den borgerliga och kyrkliga kommunen och prästerskapets löne-medel får ske gemensamt och fördelas på tre uppbördsstämmor.

Karlstads rådhus den 2 december 1919.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Protokoll. hållet vid Budgetberedningens sammanträde den 27 november 1919.

Närvarande: Beredningens samtliga ledamöter, byggnadschefen, föreståndaren för Elektricitetsverket och Stadskamreraren.

§ 1.

Att föra dagens protokoll uppdrogs åt undertecknad.

§ 2.

Stadskamreraren jämte undertecknad hade fått i uppdrag att vidtaga en förberedande granskning av delegationernas statavräkningar för år 1919 och statförslag för år 1920 ur formell synpunkt. Det anmäldes nu, att denna granskning blivit verkställd och en sammanfattning av statavräkningarna och statförslagen jämte förslag till beräkning av statbristen blivit upprättad.

§ 3.

Beredningen, som därefter tog frågan om statbristen under behandling, beslöt, att vid utarbetandet av förslaget till stat för år 1920 utgå från de beräknade bristerna i 1918 och 1919 års stater. Det antecknades därvid, att dessa års statbrister i 1919 års stat beräknats till 257,784 kr. 97 öre, hvaremot Drätselkammarens bokslut för år 1918 utvisade en nedgång i stadens tillgångar på 570,409 kr. 10 öre, vilket förhållande vore beroende å ena sidan därpå, att på grund av Stadsfullmäktiges beslut av den 20 mars 1919 från kapitalkontot avförts utestående skatterestantier till ett belopp av 442,684 kr. 97 öre, hvaremot å andra sidan dels vissa utbetalningar till kapitalbildande ändamål, hvilka stadsfullmäktige beslutat skola täckas genom uttaxering, blivit i balansen upplagna såsom tillgångar, dels inga avkortningar å skatterestantier blivit verkställda under sistnämnda år.

Beredningen beslöt emellertid, att bokslutet i fråga skulle läggas till grund för beräkningen av statbristen från 1918 med tillägg av beräknade bristen från 1917, utgörande 27,934 kr. 22 öre. Men för att bokslutets vinst- och förlustkonto skulle bringas i överensstämmelse med de principer, som tillämpas vid uppgörandet av utgiftsstaterna, skulle förberörda omständigheter iakttagas vid beräkningen av statbristen för år 1919.

Beredningen beslöt i enlighet härmed fastställa 1918 års statbrist till 274.109 kr. 06 öre (se bil. 1).

§ 4.

Efter föredragning av delegationernas statavräkningar för år 1919 godkändes dessa med följande ändringar:

att från drätselkammarens inkomster avfördes bokföringsvärdet av de under året försålda tomtområdena, beräknade till 15,000 kr.,

att från fattigvårdsstyrelsens inkomster avfördes 5,900 kr., utgörande av dispensärstyrelsen beräknade besparingar å anslagen till ersättningar till styrelsen,

att från fattigvårdsstyrelsens utgifter avfördes dels av barnavårdsnämnden beräknad minskning i ersättning för utackorderade barn 1,000 kr., dels den i statförslaget upptagna balansen från år 1918, utgörande 14,162: 11, enär någon motivering till detta beräkningssätt ej avlämnats, och dels utgiftsposten för inventarier 176 kr., som enligt fullmäktiges beslut skall ersättas av drätselkammaren,

att från hamnstyrelsens inkomster avdrogs posten diverse debitorer 3,708 kr. 69 öre,

att från hamnstyrelsens utgifter å ena sidan avdrogos posterna diverse kreditorer 2,541 kr. 95 öre och kassa 207 kr. 35 öre och å andra sidan tillades utgiften för kranskopor 12,134 kr. 19 öre, som av styrelsen beräknats skola täckas genom lån, men på grund av K. Maj:ts avslag å drätselkammarens härom gjorda framställning, måste uttaxeras.

Efter sålunda vidtagna ändringar beslöt beredningen föreslå, att ingående bristen till 1920 års stat beräknas till 222,074 kr. 14 öre (se bil. 2).

§ 5.

Föredrogs delegationernas statförslag för år 1920 och tillstyrktes dessa med undantag av anslaget till hästlega 3,000 kr. i Polisverkets stat, med vilket belopp bristen i detta verks statförslag nedsatts i beredningens förslag.

Föreslagna höjningar av avgifter till Elektricitetsverket och Vattenverket beslöt beredningen ej upptaga till prövning, enär en eventuell höjning av dessa avgifter på grund av skilda anledningar ej kunde komma att tillföra stadskassan så nämnvärda inkomster, att dessa kunde föranleda någon sänkning av uttaxeringsprocenten.

§ 6.

Föredrogs en av stadskamreraren upprättad förteckning å av stadsfullmäktige beslutade lån, vilka dels av Kungl. Maj:t icke godkänts för fondering och dels av stadsfullmäktige genom senare beslut anvisats att täckas genom uttaxering, men icke blivit upptagna i respektive delegationers statförslag till uttaxering utgörande 136,205 kr. 23 öre (se bil. 3).

Beredningen beslöt föreslå, det förenämnda belopp i sin helhet måtte intagas i 1920 års statförslag till uttaxering.

§ 7.

Antecknades att till kyrkliga ändamål begärts av Karlstads Pastorat 102,132 kr. 14 öre och av Karlstads stadsförsamling 12,800 kr., samt till avlöning av prästerskapet i Karlstad för ecklesiastikåret $\frac{1}{3}$ 1919— $\frac{1}{3}$ 1920 13,097 kr. 10 öre (se bil. 4, 5, 6).

§ 8.

Med hänsyn till oberäkneligheter av de framtida ekonomiska förhållandena beslöt Beredningen föreslå en avkortning av 7 % å samtliga skatteinkomster för år 1920.

§ 9.

Med instämmande i vad som föreslagits beträffande särskild uttaxering enligt gällande överenskommelse angående kommunalutskylders utgörande samt § 4 av prästerskapets löneregringsresolution (se bil. 7) samt medelanskaffningen genom lån för kommande året, och sedan med ledning av vad som i övrigt förekommit generalstatsförslag upprättats för år 1920, beslöt Beredningen föreslå en uttaxering av 8,299 procent å den bevillningspliktiga inkomsten och med hänsyn till att kyrkliga ändamål krävde en uttaxering av ett i allt 0,451 procent, skulle sålunda den för täckande av samtliga utgifter nödiga skatteprocenten uppgå till 8,76 procent, varvid Beredningen ansett sig böra upptaga till oförutsedda utgifter ett belopp av 660,083: 74, däri inberäknade event. dyrtidstillägg, beräknade till omkring 500,000: — kronor.

§ 10.

Justering av detta protokoll skulle äga rum å Drätselkammarens lokal måndagen den 1 december 1919 kl. 2 e. m.

§ 11.

Det antecknades, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Karlstad som ovan

T. OSTERMAN.

Justerat den 1 december 1919.

VALDEMAR VENDEL.

J. NORÉUS.

J. A. HÅKANSSON.

EMIL ANKERS.

Bristberäkning 1917 och 1918.

Brist från 1917		27,984: 22
Brist från 1918:		
Bokslutet	570,409: 10	
Restantier	442,684: 97	127,725: 13
Under år 1918 utförda anläggningar, till vilka anslag anvisats att täckas genom uttaxering:		
Gator vid kvarteret Udden	3,323: 15	
Trottoar å Filaregatan	400: —	
Malmtorgsgatans framdragande till Regementsvägen	5,989: 59	
Gångbro vid östra järnvägsbron	9,008: 69	
Fontän å Herrhagsparken	34: —	
Vägövergång vid Klaraborg	716: 50	19,471: 93
Under året inköpta inventarier		28,977: 78
Avkortning å äldre restantier		70,000: —
		<u>Kronor 274,109: 06</u>

Anm. Av revisorerna påtalad felaktighet i elektricitetsverkets bokslut för år 1918, har tagits i betraktande vid uppgörandet av 1919 års statavräkningsförslag.

Generalstatavräkningsförslag år 1919.

Delegation	Utgifter	Inkomster	Brist	Överskott
Brist från föregående år	274,109 06	—	274,109 06	—
Drätselkammaren	1,673,197 01	1,200,490 94	372,706 07	—
Gasverket	410,892 01	369,939 10	40,952 91	—
Elektricitetsverket	395,997 31	532,742 12	—	136,744 81
Vattenverket	147,602 80	139,038 34	8,564 46	—
Avloppsverket	43,790 07	1,385 38	42,404 69	—
Fattigvårdsstyrelsen	481,947 91	60,162 81	421,785 10	—
Häsovårdsnämnden	141,380 38	18,500 —	122,880 38	—
Dispensärstyrelsen	49,479 78	3,021 29	46,458 49	—
Folkskolestyrelsen	512,196 32	147,454 60	364,741 72	—
Elementarläroverket för flickor	150,092 81	80,336 —	69,756 81	—
Karlstads Lärings- och Yr-				
kesskola	11,351 75	3,692 11	7,659 64	—
Brandväsendet	142,729 68	18,800 —	123,929 68	—
Polisväsendet	217,522 53	2,500 —	215,022 53	—
Karlstads Stads Centralförråd	267,593 90	263,614 90	3,979 —	—
Barnavårdsnämnden	16,407 70	6,108 30	10,299 40	—
Badhusstyrelsen	87,162 99	48,992 50	38,170 49	—
Saluhallsstyrelsen	36,606 13	14,600 —	22,006 13	—
Styrelsen för Mariebergsskogen	560 —	143 10	416 90	—
Livsmedelsnämnden	1,409,473 56	1,244,642 51	164,831 05	—
Hamnstyrelsen	265,392 52	117,248 08	148,144 44	—
	6,735,486 22	4,373,412 08	2,498,818 95	136,744 81
Allmänna uppbörden	—	2,140,000 —	—	2,140,000 —
Brist att uttaxera 1920	—	222,074 14	—	222,074 14
Kronor	6,735,486 22	6,735,486 22	2,498,818 95	2,498,818 95

Uppgift

å av Stadsfullmäktige beslutad upplåning, som dels av Kungl. Maj:t icke godkänts för fondering, och dels av Stadsfullmäktige genom ändringsbeslut anvisats att täckas genom uttaxering.

Av Kungl. Maj:t gjorda ändringar:

Brist i hamnens stater för åren 1912—1915	104,674: 07
Expropriationsnämnd, samt ombudskostnad och protokollslösen vid inköp av fastigheten Östra Haga n:o 38 ..	742: 50

Av Stadsfullmäktige gjorda ändringar:

Breddning av Rudsvägen samt anordning av skyddsvall mot över- svämning.....	10,000: --
Ny fyr vid Röske	5,000: —
Muddring i proppgårdshamnen	2,000: —
Utjämningsaggregat	6,064: 76
Spånugn vid Ångcentralen	4,566: 90
Ny åskledare	3,157: —

Kronor 136,205: ~~2~~3

Transumt.

Utdrag av protokoll vid årets andra ordinarie kyrkostämma med Karlstads Pastorat den 29 oktober 1919.

§ 3.

Kyrkostämman beslöt antaga följande av kyrkorådet framlagda förslag till utgifts- och inkomststat för nästa år:

Utgifter.

Inkomster.

Uttaxering av båda församlingarna efter givna grunder:

Av stadsförsamlingen 94,6 % 102,232: 14
 Av landsförsamlingen:

Rätt utdraget betygar

G. JAKOBSSON.

Transsumt.

Utdrag av protokoll vid Karlstads stadsförsamlings andra ordinarie kyrkostämma den 29 oktober 1919.

§ 3.

Kyrkostämman beslöt antaga följande av kyrkorådet framlagda förslag till utgifts- och inkomststat för nästa år:

Utgifter:

Inkomster:

Uttaxering..... Kr. 12,800:—

Rätt utdraget betygar:

G. JAKOBSSON.

Uppgift å uttaxering för avlöning av prästerskapet i Karlstad för ecklesiastikåret
¹/₅ 1919—¹/₅ 1920 inom Karlstads stadsförsamling:

A) Enligt löneregleringsresolutionen § 1 a):

420 kbf = 109,914 hl. råg à 14:75	1,621: 23	
420 kbf = 109,914 hl. korn à 12:66	1,391: 51	
1680 kbf = 439,656 hl. havre à 8:69	3,820: 61	
kontant.....	2,005: —	8,838: 35

B) Enligt löneregleringsresolutionen § 4:

5316 man à 50 öre	2,658: —	
6403 kvinnor à 25 öre	1,600: 75	4,258: 75

Kronor 13,097: 10

Karlstad den 27 november 1919.

GUSTAF BRAUNERHJELM.
Kyrkorådets kassaförvaltare.

Uttaxering

enligt gällande överenskommelse angående kommunalutskylders utgörande.

a) Avgift för mantalsskrivna personer, som innevarande år debiterats med.....	20,739: 50
b) Grundskatt av bevillningsfri fast egendom ej tillhörig staten, och med undantag av lasaretsfastigheten med ett taxeringsvärde av 2,498,500: — à 2 %	4,997: —
c) Grundskatt av bevillningspliktig jordbruksfastighet med taxeringsvärde av 1,118,100: — à 4.5 %	5,031: 45
d) Grundskatt av annan bevillningspliktig fastighet med taxeringsvärde av 40,404,300: — à 2,25 %	90,909: 67
e) Statens fastigheter med undantag av järnvägsfastigheten med ett taxeringsvärde av 2,874,500: — andel i kostnaden för eldsläckningsväsendet kr. 124,938: 32 fördelad på all fastighet utom jord med taxeringsvärde 47,000,800: —	7,640: 42
	<u>129,318: 04</u>
som efter 7 % avkortning	9,052: 26
	<u>beräknas giva 120,265: 78</u>

Enligt § 4 av prästerskapets löneregleringsresolution.

5,316 män à 50 öre	2,658: —
6,403 kvinnor à 25 öre	1,600: 75
	<u>Kronor 4,258: 75</u>

Generalstafförslag år 1920.

D e l e g a t i o n	Utgifter	Lån redan upp- tagna
Brist från år 1919.....	222,074 14 ✓	—
<i>Drätselkammaren:</i>		
Ordinarie stat.....	1,258,004 65 ✓	—
Extra stat.....	55,264 — ✓	283,585 06 ✓
<i>Gasverket:</i>		
Ordinarie stat.....	453,303 — ✓	—
Extra stat.....	500 — ✓	—
<i>Elektricitetsverket:</i>		
Ordinarie stat.....	465,402 — ✓	—
Extra stat.....	19,000 — ✓	—
<i>Vattenverket:</i>		
Ordinarie stat.....	127,040 — ✓	—
Extra stat.....	1,200 — ✓	—
<i>Avloppsverket:</i>		
Ordinarie stat.....	43,485 — ✓	—
Extra stat.....	—	—
<i>Fattigvårdsstyrelsen:</i>		
Ordinarie stat.....	459,480 — ✓	—
<i>Hälsovårdsnämnden:</i>		
Ordinarie stat.....	121,380 60 ✓	—
<i>Folkskolestyrelsen:</i>		
Ordinarie stat.....	401,170 —	—
<i>Elementarläroverket för flickor:</i>		
Ordinarie stat.....	128,503 —	—
<i>Karlstads Lärings- och Yrkesskolor:</i>		
Ordinarie stat.....	17,850 —	—
<i>Brandväsendet:</i>		
Ordinarie stat.....	92,630 —	—

Lån att upptaga	Inkomster	Brist att täcka genom uttaxering	Överskott	Anmärkingar
—	—	222,074 14 ✓	—	
—	918,004 65 ✓	340,000 — ✓	—	
10,258 87 ✓	1,839 — ✓	53,425 — ✓	—	
—	453,303 — ✓	—	—	
2,000 — ✓	—	500 — ✓	—	
—	591,245 — ✓	—	125,848 ² — ✓	
90,000 — ✓	15,000 — ✓	4,000 — ✓	—	
—	137,440 — ✓	—	10,400 — ✓	
3,000 — ✓	—	1,200 — ✓	—	
—	500 — ✓	42,985 — ✓	—	
1,500 — ✓	—	—	—	
—	55,010 — ✓	404,470 — ✓	—	
—	15,500 — ✓	105,880 60 ✓	—	
—	138,504 50	262,665 50	—	
—	92,941 67	35,561 33	—	
—	6,386 50	11,463 50	—	
—	18,350 —	74,280 —	—	

D e l e g a t i o n	Utgifter	Lån redan upp- tagna
<i>Polisväsendet:</i>		
Ordinarie stat	113,141 65	—
<i>Karlstads stads centralförråd:</i>		
Ordinarie stat	237,741 —	—
Extra stat	6,000 —	—
<i>Barnavårdsnämnden:</i>		
Ordinarie stat	18,775 —	—
<i>Badhusstyrelsen:</i>		
Ordinarie stat	75,200 —	—
Extra stat	2,500 —	—
<i>Saluhallsstyrelsen:</i>		
Ordinarie stat	20,000 —	—
Extra stat	5,000 —	—
<i>Styrelsen för Mariebergsskogen:</i>		
Ordinarie stat	560 —	—
<i>Hamnstyrelsen:</i>		
Ordinarie stat	200,575 —	—
Extra stat	1,300 —	2,604 52
	4,547,079 04	286,189 58
Tidigare beslutade lån, som skola täckas genom uttaxeringsmedel (bil.)	136,205 23 ✓	—
Oförutsedda utgifter	660,083 74 ✓	—
	5,343,368 01	286,189 58
Kyrkliga ändamål	114,932 14 ✓	—
Prästlönesmedel	8,838 35 ✓	—
Kronor	5,467,138 50	286,189 58

Lån att upptaga		Inkomster		Brist att täcka genom uttaxering		Överskott		Anmärkningar	
—		2,500	—	110,641	65	—		Hästlega, Kr. 3,000, struken.	
—		237,741	—	—		—			
—		—		6,000	—	—			
—		6,467	—	12,308	—	—			
—		50,800	—	24,400	—	—			
—		—		2,500	—	—			
—		15,300	—	4,700	—	—			
—		—		5,000	—	—			
—		—		560	—	—			
—		106,575	—	94,000	—	—			
159,395	48	—		1,300	—	—			
266,154	35	2,863,407	32	1,819,914	72	136,243	—		
—		—		136,205	23	—			
—		—		660,083	74	—			
266,154	35	2,863,407	32	2,616,203	69	136,243	—		
—		—		114,932	14	—			
—		—		8,838	35	—			
266,154	35	2,863,407	32	2,739,974	18	136,243	—		

Sammandrag.

Erforderliga medel:

Lånemedel	552,343: 93	
Uttaxeringsmedel	2,739,974: 18	
		Kronor 3,292,818: 11

Föreslås att täckas sålunda:

Överskott från:		
Elektricitetsverket	125,843: —	
Vattenverket	10,400: —	136,243: —
Redan upptagna lån		286,189: 58
Nya och tillfälliga lån		266,154: 35
Uttaxering enligt särskild överenskommelse (bil.)		120,265: 78
Uttaxering för kommunala behov på den bevillnings- taxerade inkomsten, efter årets taxeringslängder be- räknad till Kr. 30,518,766: —, å Kr. 8, ⁹⁹⁹ utgörande	2,532,732: 43	
varifrån avgår 7 % avkortning	177,296: 27	2,355,436: 16
Uttaxering för kyrkliga ändamål å Kr. 0, ⁴⁰⁵ , beräknad på samma sätt som för borgerliga kommunen ...	123,577: 57	
varifrån avgår 7 % avkortning	8,645: 43	114,932: 14
Uttaxering till prästlönemedel å Kr. 0, ⁰⁴⁶ , beräknad på förenämnda sätt	14,082: 90	
varifrån avgår 7 % avkortning	985: 80	13,097: 10
		Kronor 3,292,818: 11

Sammandrag av taxeringslängderna i Karlstad för år 1919.

Av taxeringsnämnden uppskattade värden & fast egendom, för vilken bevillning erlägges:			
Jordbruksfastighet	1,118,100: —		
Annan fastighet	40,404,380: —	41,522,400: —	
för vilken bevillning icke erlägges:			
Tillhörig staten:			
Jordbruksfastighet	307,000: —		
Annan fastighet	2,601,500: —	2,908,500: —	
Tillhörig kommuner och menigheter m. fl.	4,096,700: —	7,005,200: —	
			Summa värde & all fast egendom 48,527,600: —
Av taxeringsnämnden taxerad inkomst:			
Av kapital	559,010: —		
Av arbetsanställning, tjänst eller pension	16,744,520: —		
Av rörelse, yrke eller eljest	13,799,360: —	31,102,890: —	
Medgivet avdrag		2,671,415: —	
			Beskattningsbar inkomst 28,431,475: —
Beräknad inkomst efter vilken skatt utgår:			
För jordbruksfastighet med taxeringsvärde av 1,118,100: — å 6 %		67,086: —	
För annan fastighet med taxeringsvärde av 40,404,300: —		2,020,215: —	
För inkomst av kapital och arbete		28,431,475: —	
			Summa Kronor 30,518,776: —

Uppgift å bevilningen i Karlstads stad för åren 1911—1919.

År 1911.....	Kr.	8,149: 54
› 1912.....	›	8,613: 21
› 1913.....	›	9,748: 62
› 1914....	›	10,211: 90
› 1915.....	›	10,477: 02
› 1916.....	›	12,281: 77
› 1917.....	›	17,962: 79
› 1918.....	›	23,059: 20
› 1919.....	›	30,517: 09

Uppgift på uttaxeringen i Karlstad för nedanstående år.

1900	4: —
1901	4: 75
1902	5: —
1903	5: —
1904	5: —
1905	5: —
1906	5: —
1907	5: 80
1908	5: 75
1909	7: —
1910	7: 20
1911	7: 50
1912	6: 85
1913	6: 50
1914	6: 50
1915	6: 60
1916	6: 81
1917	8: —
1918	8: 25
1919	9: 25
1920	

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 november 1919.

§ 570.

Genomgicks och granskades av stadskamreraren uppgjort förslag till utgifts- och inkomststat för nästa år, och blev detsamma av kammaren godkänt.

Förslaget tillika med därvid fogat statavräkningsförslag för år 1919 skulle till magistraten överlämnas.

Som ovan

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

För Drätselkammarens godkännande överlämnas härjämte Kammarens statförslag för år 1919 utarbetat med ledning av Kammarens, likaledes närlagda, statavräkningsförslag för innevarande år.

Handlingarna torde efter godkännande benäget tillställas Magistraten.

Till förklaring av vissa i 1920 års statförslag förekommande större skiljaktigheter vid jämförelse med innevarande års stat ber jag att få anföra följande:

Skuldräntor.

Ökningen företrädesvis beroende på upptagande av ett lån i Karlstads Sparbank å kr. 500,000:— för subventionsändamål, varjämte räntemedel upptagits för ett hos Kungl. Pensionsstyrelsen sökt lån å kr. 157,326:54. Genom upptagande av 1919 års lån har bankräntor nedbringats med kr. 60,000:—.

Kapitalavbetalningar.

Ökningen till största delen beroende på 1919 års lån, hvarå under år 1920 amorteras kr. 20,000:—, samt förenämnda lån i Karlstads Sparbank.

Personalkostnader.

Av Stadsfullmäktige den 20 december 1917 beviljade lönetillägg hava, för ernående av likhet med övriga delegationer, upptagits i stat.

Underhåll.

Fastigheters underhåll har i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut av den 16 oktober d. å. upptagits med kr. 31.725:— mot kr. 23,000 innevarande år.

Underhåll av gator, torg och öppna platser har ökats från kr. 23,400: — till kr. 32,400: —. (Drätselkammarens framställning till Stadsfullmäktige den 15 oktober d. å.)

Kr. 8,600: — av Stadsfullmäktiges anslag för Västra brons reparation har under året icke kommit till användning, varför denna summa överföres till 1920 års stat.

Planteringar enligt kontrakt har ökats i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges i detta ärende fattade beslut (28 juni 1919) varemot planteringar utom kontrakt högst väsentligt minskats.

Landsvägars underhåll har ökats med kr. 5,500: —.

Samtliga dessa ökningar till stor del beroende på ökade arbetskostnader.

Allmänna utgifter.

Uppvärmning belysning, vattenavgifter, kontorsutensilier, trycksaker samt telefonavgifter hava samtliga måst ökas, varjämte anslaget till arbetares semester, på grund av senaste arbetsavtalet, ökats från kr. 1,500: — till kr. 2,500: —.

Renhållningen.

Kostnaderna för »allmänna renhållningen» hava något ökats.

Allmänna lyshållningen.

Beträffande detta konto hänvisas till Stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1919.

Dyrtidstillägg

hava i enlighet med Stadsfullmäktige den 30 december 1919 fattade beslut icke upptagits i stat, utan avsetts att anvisas medelst extra anslag.

Omkostnader för tobaksnederlag.

Kostnaderna för hamnavgifter o. dyl. hava ökats från kr. 500: — till kr. 10,100: — på grund av att importen av tobak numera åter kommit igång.

Kostnader för Registerkarta

hava upptagits i enlighet med Drätselkammarens framställning till Stadsfullmäktige den 15 oktober d. å.

Anslag för sociala ändamål.

Av Stadsfullmäktige på sammanträde i september och oktober beviljade ökning för år 1920 hava iakttagits.

Kommittéer, tillfälliga styrelser och nämnder.

Anslag till Hyresnämnden har upptagits med det belopp, som nämnden själv begärt. (Ärendet ännu ej behandlat). Beträffande Livsmedelsnämndens anslag för dyrtidslindring hänvisas till en denna dag från nämnden inkommen skrivelse.

Inkomsträntor och kapitalinbetalningar

hava ökats med beräknade inkomster & subventionslån.

Statsanslag och gåvomedel.

Ökningen motsvarar Livsmedelsnämndens tidigare omnämnda dyrtidslindringsanslag.

Skatterestantier.

Ökningen motiveras med de numera betydligt högre skattebeloppen.

Tolagsmedel.

Enligt uppgift från Tobaksmonopolet väntas förtullningen under 1920 att bli densamma som under si-ta halvåret 1919. Sedan 1 juli innevarande år har tolagsmedlen uppgått till cirka 10,000: — kr. pr månad.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 10 november 1919.

H. WESTLIN.

Karlstads Drätselkammars stafförslag 1920.

Karlstads Drätselkammare. Ordinarie stat år 1920.

Litt.	U t b e t a l n i n g a r	1920		Motsvarande belopp			
				I 1919 års stat	Beräknade år 1919		
401	Skuldräntor.....	438,909	71	398,630	47	413,534	63
402	Kapitalavbetalningar.....	164,965	27	133,511	50	134,665	92
403	Personalkostnader.....	120,450	=	119,630	—	121,456	47
404	Underhåll.....	123,525	—	78,600	—	93,932	59
406	Drifts- och tillverkningskostnader.....	4,360	—	4,060	—	4,170	—
407	Allmänna utgifter.....	81,572	36	71,301	66	81,534	35
408	Renhållning.....	43,250	—	36,215	—	38,358	63
409	Allmänna lyshållningen.....	56,525	—	35,960	—	40,960	—
410	Restitutioner.....	830	—	830	—	300	—
417	Dyrtidstillägg.....	—	—	—	—	128,975	62
418	Avskrivningar.....	25,450	—	26,000	—	33,700	—
419	Arbeten mot ersättning.....	5,000	—	5,000	—	25,000	—
420	Diverse utgifter.....	10,750	—	10,750	—	15,911	46
421	Skatteindrivningskostnader.....	3,000	—	2,000	—	3,000	—
422	Kungl. Pensionsstyrelsen.....	34,000	—	34,000	—	34,000	—
423	Omkostnader för folkpensioneringen .	6,550	—	6,750	—	6,559	50
424	Stadens planmätning.....	17,000	—	22,200	—	18,800	—
425	Fastighetsförvaltningen.....	2,300	—	2,500	—	2,200	—
427	Omkostnader för tobaksnederlag.....	11,000	—	1,400	—	14,900	—
428	Tomtregleringskostnader.....	1,000	—	1,000	—	—	—
429	Kostnader för registerkarta.....	6,000	—	1,200	—	1,200	—
448	Anslag för sociala ändamål.....	32,027	50	23,416	—	26,951	50
449	Kommittéer, tillfälliga styrelser och nämnder.....	52,824	90	6,024	90	8,053	—
700	Oförutsedda utgifter.....	16,714	91	11,666	26	2,725	36
Kronor		1,258,004	65	1,032,645	79	—	—

Karlstads Drätselkammare. Ordinarie stat år 1920.

Litt.	Inbetalningar	Motsvarande belopp					
		1920		I 1919 års stat	Beräknade år 1919		
101	Inkomsträntor	223,924	67	208,554	08	197,554	08
102	Kapitalinbetalningar.....	16,552	32	13,319	05	13,319	05
103	Arrenden.....	21,000	—	20,150	—	20,980	20
104	Hushyror	174,865	—	169,785	—	171,615	—
105	Tomt- och platshyror	5,000	—	5,000	—	4,866	—
107	Statsanslag	20,060	—	60	—	60	—
108	Gåvomedel	20,000	—	—	—	—	—
120	Diverse inkomster	2 802	66	2,892	66	3,000	91
122	Skatterestantier.....	35,000	—	30,000	—	53,000	—
123	På konkurs beroende.....	100	—	100	—	1,436	74
124	Brännvinsförsäljningsmedel	56,550	—	58,435	—	58,435	—
125	Tolagsmedel ..	100,000	—	40,000	—	63,184	14
126	Hundskatt.....	3,000	—	3,000	—	3,295	—
127	Artistskatt.....	1,000	—	1,000	—	1,000	—
128	Vexelprotester.....	900	—	200	—	900	—
129	Bötesandelar	200	—	200	—	200	—
130	Skogsaccis	100	—	100	—	53	74
131	Stadens skogar.....	2,000	—	2,000	—	2,000	—
132	Andel i hamnavgifter	12,000	—	10,000	—	13,000	—
133	Allmänna pensionsuppbörden	19,000	—	19,000	—	19,534	—
134	Folkpensioneringsrestantier	9,000	—	6,000	—	9,550	—
137	Nöjesskatt.....	50,000	—	—	—	20,000	—
139	Förslitningsmedel.....	119,950	—	107,000	—	114,700	—
419	Arbeten mot ersättning.....	5,000	—	5,000	—	25,000	—
F	Fastigheter:						
	Tomt- och fastighetsförsäljningar	20,000	—	10,000	—	120,000	—
		918,004	65	711,795	79	—	—
	Brist att täckas genom uttaxering....	340,000	—	320,850	—	—	—
	Kronor	1,258,004	65	1,032,645	79	—	—

Karlstad den 10 november 1919.

För Karlstads Drätselkammare:

J. NORÉUS.

H. Westlin.

Drätselkammaren. Extra stat 1920.

Litt.	Utbetalningar 1920	Att täckas genom		
		Redan upp- tagna lån	Tillfälliga lån	Uttaxering
E	Anläggningar:			
1	Gator, torg och öppna platser:			
a	Tingvallastaden:			
1	Kungsgatan, Södra körbanan	25,000: —	25,000 —	—
2	" Norra körbanan	25,000: —	—	25,000 —
b	Klara:			
1	Regementsgatan	10,925: —	10,600 —	325 —
2	Odengatan	9,000: —	9,000 —	—
e	Herrhagen:			
1	Långgatan	2,400: —	2,400 —	—
2	Geijersgatan	3,000: —	3,000 —	—
3	Herrhagsgatan	3,300: —	—	3,300 —
j	Viken:			
1	Trädgårdsgatan	29,549: 61	29,549: 61	—
5	Planteringar och promenader:			
a	Planteringsarbeten vid vägporten	1,900: —	—	1,900 —
b	Trädplantering vid Rudsvägen	750: —	—	750 —
d	Sandgrunds iordningsställande	2,000: —	—	2,000 —
4	Landsvägar:			
a	Rudsvägens breddning	6,500: —	—	6,500 —
11	Strandskoningar:			
	Vid Sundstad	2,600: —	—	2,600 —
17	Vägportar:			
	Vid hamntorget	2,973: 43	2,973: 43	—
22	Vattenkonster:			
	Fontän å Herrhagen	1,839: —	—	—
E 26	Järnvägsövergångar: <i>(fördrånad del)</i>	—	—	—
a	Elektricitetsverket	1,062: 02	1,062: 02	—
29	Kallbadhus; Vid Sundstad	500: —	—	500 —
F	Fastigheter:			
20	N:o 218 kvarteret Loke för fastig- hetens färdigställande	3,760: —	—	3,760 —
21	Kvarteret Uttern: För ordnande av tomträtsinnehavet inom kvarte- ret	6,498: 87	—	6,498: 87
I	Inventarier:			
a	Stadskamrerarens längd:			
1	Drätselkammaren	4,000: —	—	4,000 —
2	Fattigvårdsstyrelsen	500: —	—	500 —
3	Hälsovårdsnämnden	500: —	—	500 —
5	Folkskolestyrelsen	2,000: —	—	2,000 —
6	Elementarläroverket för flickor	450: —	—	450 —
7	Karlstads lärlings- och yrkesskolor	100: —	—	100 —
8	Brandväsendet	2,000: —	—	2,000 —

Litt.	Utbetalningar 1920	Att täckas genom			
		Redan upptagna lån	Tillfälliga lån	Uttaxering	
9	Polisväsendet	100: —	—	100 —	
11	Badhusstyrelsen	300: —	—	300 —	
12	Saluhallstyrelsen	50: —	—	50 —	
d	Stadsarkitektens längd	50: —	—	50 —	
e	Stadsingenjörens längd	500: —	—	500 —	
R	Subventionsmedel:				
	Beräknad återstod av anslag	200,000: —	200,000 —	—	
	Kronor	349,107: 93	283,585 06	10,258 87	53,425 —

Inbetalningar:

Brist att täckas genom:

Redan upptaget lån	283,585: 06
Tillfällig upplåning	10,258: 87
Fondräntemedel	1,839: —
Uttaxering	53,425: —
	<u>Kronor 349,107: 93</u>

Sammandrag.

Ordinarie stats brist, att täckas genom uttaxering	340,000: —
Extra stats brist, att täckas genom uttaxering	53,425: —
	<u>Summa uttaxering 393,425: —</u>

Extra stats brist, att täckas genom:

Redan upptagna lån	283,585: 06
Ny upplåning	10,258: 87
Fondräntemedel	1,839: —
	<u>295,682: 93</u>

Summa erforderliga medel 689,107: 93

Karlstad den 10 november 1919.

För Karlstads Drätselkammare:

J. NORÉUS.

H. Westlin.

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
401.	Skuldräntor:		
a)	1. Fonderade lån:		
	1888 års	1,880: —	2,060: —
	1896 "	2,310: 57	3,403: 92
	1902 "	37,137: 48	38,080: 99
	1907 "	101,248: 84	103,093: 65
	1913 "	126,470: 34	127,971: —
	1916 "	33,177: 66	33,491: 80
	1917 "	4,664: 45	4,708: 22
	1919 "	73,817: 12	—
	Lån hos Karlstads Sparbank	25,000: —	—
	Lån hos Kungl. Pensionsstyrelsen	7,500: —	—
		413,206: 46	312,809: 58
	2. Tillfälliga lån:		
	Bankräntor och dyl.	25,000: —	85,000: —
	3. Övertagna lån:		
	Karlstads Sparbank	600: —	650: —
	Stadshypotekskassan	103: 25	170: 89
		703: 25	820: 89
	b) Andra räntor	—	—
		Kronor 438,909: 71	398,630: 47
402.	Kapitalavbetalningar:		
a)	Fonderade lån:		
	1. 1888 års	4,500: —	4,500: —
	2. 1896 "	30,405: 70	29,312: 35
	3. 1902 "	23,143: 67	22,200: 16
	4. 1907 "	42,000: —	40,000: —
	5. 1913 "	30,000: —	29,000: —
	6. 1916 "	7,000: —	6,000: —
	7. 1917 "	965: 22	921: 45
	8. 1919 "	20,000: —	—
	9. Lån hos Karlstads Sparbank	4,139: 08	—
	10. Lån hos Kungl. Pensionsstyrelsen	1,350: —	—
	25. Tingshuslånet	19: 48	19: 48
		163,523: 15	131,953: 44
	d) Övertagna lån:		
	1. Karlstads Sparbank	1,250: —	1,250: —
	2. Stadshypotekskassan	192: 12	308: 06
		1,442: 12	1,558: 06
		Kronor 164,965: 27	133,511: 50
403.	Personalkostnader:		
a)	Löner:		
	1. Magistraten:		
	Borgmästaren:		
	Lön	6,000: —	—
	Tjänstgöringspenningar	2,000: —	—
	Ålderstillägg	1,000: —	—
		9,000: —	9,000: —

Litt.		Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
	1:e Rådmannen:		
	Lön	2,500: —	
	Tjänstgöringspenningar . .	1,200: —	
	Ålderstillägg	1,000: —	
		<u>4,700: —</u>	4,700: —
	2:e Rådmannen:		
	Ålderstillägg	1,000: —	1,000: —
	3:e Rådmannen:		
	Lön	3,300: —	
	Tjänstgöringspenningar . .	1,200: —	
	Ålderstillägg	1,000: —	
		<u>5,500: —</u>	5,500: —
	Kronouppbörds-kassören;		
	Lön	3,000: —	3,000: —
	Stadsfiskalen:		
	Lön	2,200: —	
	Tjänstgöringspenningar . .	1,000: —	
	Ålderstillägg	300: —	
		<u>3,500: —</u>	3,500: —
	Stadsfogden:		
	Lön	3,200: —	
	Tjänstgöringspenningar . .	800: —	
	Ålderstillägg	800: —	
		<u>4,800: —</u>	4,800: —
	1:e Exekutionsvaktmästare:		
	Lön	1,200: —	
	Lönetillägg	300: —	
	Ålderstillägg	450: —	
		<u>1,950: —</u>	1,650: —
	2:dre Exekutionsvaktmästare:		
	Lön	1,200: —	
	Lönetillägg	300: —	
	Ålderstillägg	300: —	
		<u>1,800: —</u>	1,500: —
	3:dje Exekutionsvaktmästare:		
	Lön	1,200: —	
	Lönetillägg	300: —	
		<u>1,500: —</u>	1,200: —
	4:de Exekutionsvaktmästare:		
	Lön	1,200: —	
	Lönetillägg	300: —	
		<u>1,500: —</u>	1,200: —
		<u>38,250: —</u>	<u>37,050: —</u>
2.	Stadsfullmäktige:		
	Sekreteraren	2,000: —	2,000: —
3.	Drätselkammaren:		
	Stadskamrerarekontoret:		
	Stadskamreraren:		
	Lön	4,500: —	
	Tjänstgöringspenningar . .	1,500: —	
		<u>6,000: —</u>	6,000: —
	Stadskassören:		
	Lön	2,000: —	
	Tjänstgöringspenningar . .	1,000: —	
	Ålderstillägg	1,000: —	
		<u>4,000: —</u>	4,000: —
	1:ste Stadsbokhållaren:		
	Lön	1,600: —	
	Lönetillägg	300: —	
	Tjänstgöringspenningar . .	800: —	
		<u>2,700: —</u>	2,400: —

Litt.		Utbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.	
	Stadsbokhållaren:				
	Lön	1,400: —			
	Lönstillägg	300: —			
	Tjänstgöringspenningar	700: —	2,400: —	2,100: —	
	Kontorsbiträdet:				
	Lön	1,200: —			
	Lönstillägg	300: —	1,500: —	1,200: —	
	Kontorsvakten:				
	Lön		900: —	600: —	
	Övriga:				
	Stadsombudsmannen:				
	Lön	4,666: 67			
	Tjänstgöringspenningar	2,333: 33	7,000: —	7,000: —	
	Byggnadschefen:				
	Andel i lön		4,000: —	4,000: —	
	1:ste Gatuförman:				
	Lön	2,100: —			
	Lönstillägg	300: —	2,400: —	2,100: —	
	2:dre Gatuförman:				
	Lön	1,680: —			
	Lönstillägg	420: —	2,100: —	1,680: —	
	Byggnadsförman:				
	Lön	2,100: —			
	Lönstillägg	300: —	2,400: —	2,100: —	
	Skorstensfejaren:				
	Lön	13,000: —			
	Ålderstillägg	1,000: —	14,000: —	14,000: —	47,180: —
4.	Byggnadsnämnden:				
	Stadsarkitekten:				
	Lön	3,333: 33			
	Tjänstgöringspenningar	1,666: 67			
	Ålderstillägg	1,000: —	6,000: —	6,000: —	
	Stadsingenjören:				
	Lön	3,333: 33			
	Tjänstgöringspenningar	1,666: 67	5,000: —	5,000: —	
	Ritbiträdet:				
	Lön		1,200: —	900: —	11,900: —
d)	Semester och vikariatsarvoden:				
	1. Magistraten:				
	Rådmännen	900: —			
	Stadsfogden	100: —	1,000: —	1,000: —	
	2. Drätselkammaren:				
	Stadskamrerarekontoret	1,000: —		800: —	
	Byggnadskontoret	600: —		400: —	
	Ombudsmannen	400: —	2,000: —	—	2,200: —
e)	Pensioner och understöd:				
	f. Stadskamrer G. Enander	—	—	4,000: —	
	f. Kronokassör A. Nymansson	3,000: —	—	3,000: —	
	f. Stadsläkare N. Lundberg	—	—	3,000: —	
	f. Stadsbyggmästare C. J. Andersson	2,000: —	—	2,000: —	

Litt.	Utbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.	
f. Stadsförman C. Johansson	900: —		900: —	
f. Exekutionsvalkmästare A. Höglind	400: —		400: —	
f. Stadsarbetare A. Olsson	400: —		400: —	
f. Stadsarbetare N. Bergman	500: —		—	
f. Stadsarbetare A. G. Andersson	400: —		—	
f. Stadsarbetare A. G. Pettersson	600: —		—	
f. Stadsl. Söderbaums enka och barn	1,600: —		1,600: —	
f. Magistratssekreterare Falks enka	500: —		500: —	
f. Stadskamreraren Enanders enka	1,000: —	11,300: —	—	15,800: —
ii) Tillfälligt skrivbiträde:				
Drätselkammaren	1,500: —		1,500: —	
Stadsfullmäktige	350: —	1,850: —	350: —	1,850: —
ö) Diverse arvoden:				
1. Upprättande av uppbördsbok	800: —		400: —	
2. Uppgörande av statistiskt räken- skapssammandrag	400: —		400: —	
4. Byggnadsnämndens sekreteriat	900: —		500: —	
6. Skogsförvaltaren	250: —		250: —	
7. Ombud vid mantalsskrivning	100: —	2,450: —	100: —	1,650: —
		<u>Kronor 120,450: —</u>		<u>119,630: —</u>
404. Underhåll:				
a) Fastigheter för allmänna behov:				
1. Tingvallastaden	4,650: —		3,975: —	
2. Klara	300: —		1,000: —	
3. Haga	225: —		175: —	
4. Herrhagen	—		—	
5. Berget	—		—	
6. Viken	—		—	
15. Utom stadsplanen	2,000: —	7,175: —	1,850: —	7,000: —
b) Fastigheter för annat ändamål:				
1. Tingvallastaden	1,700: —		750: —	
2. Klara	2,500: —		2,200: —	
3. Haga	1,900: —		2,500: —	
4. Herrhagen	1,450: —		1,050: —	
5. Berget	900: —		900: —	
6. Viken	400: —		600: —	
15. Utom Stadsplanen	15,700: —	24,550: —	8,000: —	16,000: —
e) Inventarier:				
1. Stadskamrerarens längd	1,000: —		1,000: —	
2. Stadsingenjörens längd	300: —		500: —	
3. Stadsarkitektens längd	200: —		500: —	
4. Trädgårdsförvaltningens längd	500: —	2,000: —	500: —	2,500: —
f) Anläggningar:				
1. Gator torg och öppna platser:				
a) Tingvallastaden	11,800: —		11,000: —	
b) Klara	5,900: —		3,600: —	
d) Haga	1,500: —		6,300: —	
e) Herrhagen	9,100: —			

Litt.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
f) Berget	2,200: —	} 2,500: —
g) Viken	1,900: —	
h) Norr Strand	—	
i) Vester Strand	—	
j) Övriga	—	
	<u>32,400: —</u>	<u>28,400: —</u>
2. Broar:		
a) Östra bron	500: —	300: —
d) Gångbron över pråmkanalen	300: —	300: —
e) Vestra bron	14,600: —	1,200: —
	<u>15,400: —</u>	<u>1,800: —</u>
3. Planteringar och promenader:		
a) Planteringar enligt kontrakt	14,000: —	4,100: —
b) Planteringar utom kontrakt	500: —	—
Residenstorget	—	550: —
Herrhagstorget	—	1,100: —
Saluhallsplatsen	—	200: —
Vid Varmbadhuset	—	190: —
Vid Haga pensionat	—	360: —
Växnäsparken	—	300: —
Övriga planteringar	—	500: —
d) Hyra för växthus m. m.	2,400: —	2,400: —
e) Gångar och grus	1,500: —	1,090: —
f) Matjord och dyl.	1,500: —	1,500: —
	<u>19,900: —</u>	<u>12,200: —</u>
4. Landsvägar:		
a) Vestra landsvägen	4,500: —	3,020: —
b) Östra "	5,000: —	3,500: —
d) Hammarövägen	3,000: —	2,125: —
e) Rudsvägen	3,000: —	2,000: —
f) Sandbäcksvägen	1,800: —	1,150: —
	<u>17,300: —</u>	<u>11,800: —</u>
5. Ledningar och rörnät	800: —	400: —
11. Standskoningar och slänter	1,200: —	1,200: —
13. Pålarmar	600: —	500: —
19. Lekplatser	500: —	400: —
20. Stängsel	400: —	400: —
21. Bekvämlighetsinrättningar	100: —	100: —
22. Vattenkonster	200: —	100: —
25. Diken	1,000: —	800: —
	<u>Kronor 123,525: —</u>	<u>78,600: —</u>
406. Drifts- och tillverkningskostnader:		
n) Kallbadhus	100: —	100: —
o) Klapphus	—	—
1. Pumpens drift	760: —	760: —
2. Avlöning	400: —	900: —
	<u>1,160: —</u>	<u>1,060: —</u>
p) Bekvämlighetsinrättningar	1,000: —	1,000: —
q) Stadens ur	250: —	250: —
r) Annonskioskerna	250: —	250: —
s) Vattenkonster:		
1. Stadsträdgården	500: —	500: —
2. Residenstorget	500: —	500: —
3. Herrhagsparken	400: —	400: —
	<u>1,400: —</u>	<u>1,400: —</u>
t) Trädgårdssoffor:		
transport av	200: —	—
	<u>Kronor 4,360: —</u>	<u>4,060: —</u>

Litt.		Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
407.	Allmänna utgifter:		
a)	Utskylder:		
	1. Kronoutskylder	1,000: —	1,000: —
	2. Kyrkoutskylder	—	200: —
	3. Kommunalutskylder	10,000: —	9,000: —
	4. Ersättning till landsförsamlingen	4,096: 46	4,096: 46
		15,096: 46	14,296: 46
b)	Försäkringsavgifter:		
	1. Brand-	5,500: —	5,000: —
	2. Sjuk- och olycksfalls-	3,500: —	5,000: —
		9,000: —	10,000: —
e)	Hushyror:		
	Auktionslokalen	200: —	400: —
f)	Platshyror	1,205: 90	321: 20
g)	Uppvärmning;		
	1. Ved	1,000: —	900: —
	3. Koks	200: —	—
	6. Gas	1,000: —	3,000: —
	8. Elektricitet	5,000: —	3,000: —
	10. Arbetskostnad	300: —	—
	11. Diverse utensilier	200: —	100: —
		7,700: —	7,000: —
h)	Belysning:		
	1. Gas	50: —	100: —
	2. Elektricitet	3,800: —	3,800: —
	9. Elektriska lampor	150: —	—
	11. Diverse utensilier	100: —	100: —
		4,100: —	4,000: —
i)	Vattenavgifter:		
	1. Allmänna byggnader	800: —	1,300: —
	2. Andra byggnader	1,000: —	—
		1,800: —	—
j)	Kontorsutensilier:		
	1. Stadskamrerarekontoret	2,000: —	1,700: —
	2. Byggnadskontoret	300: —	300: —
	3. Stadsarkitektkontoret	300: —	300: —
	4. Stadsingeniörskontoret	1,030: —	600: —
	5. Stadsfullmäktige	100: —	100: —
	6. Magistraten	1,000: —	1,000: —
	7. Kronokassörskontoret	300: —	200: —
	8. Stadsfogdekontoret	300: —	300: —
	9. Exekutionsvaktmästarnes kontor	100: —	200: —
	10. Stadsombudsmannen	500: —	—
	15. Övriga	100: —	300: —
		6,000: —	5,000: —
k)	Trycksaker:		
	1. Stadskamrerarekontoret	2,000: —	1,500: —
	2. Byggnadskontoret	50: —	—
	3. Stadsingeniörskontoret	100: —	100: —
	4. Stadsombudsmannen	300: —	—
	5. Stadsfullmäktige	9,000: —	6,000: —
	6. Magistraten	1,000: —	1,000: —
	7. Kronokassörskontoret	200: —	100: —
	8. Stadsfogdekonteret	200: —	100: —
	9. Exekutionsvaktmästarnes kontor	50: —	100: —
	10. Övriga	100: —	100: —
		13,000: —	9,000: —

Litt.		Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
l)	Annonser:		
	1. Drätselkammaren	1,500: —	1,500: —
	2. Stadsfullmäktige	600: —	1,000: —
	3. Magistraten	1,000: —	1,000: —
	4. Byggnadsnämnden	300: —	300: —
	5. Övriga	200: —	200: —
		3,600: —	4,000: —
m)	Telefonavgifter	4,000: —	3,000: —
n)	Porto och telegramavgifter	1,000: —	600: —
o)	Lagsökning, protokollslösen, stämpel, delgivning, indrivningskostnader, skiljenämndskostnader o. dyl.	1,500: —	1,500: —
p)	Resekostnader:		
	1. Drätselkammaren	500: —	500: —
	2. Byggnadsnämnden	500: —	500: —
q)	Föreningsavgifter: Svenska Stadsförbundet	1,880: —	1,504: —
r)	Utredningskostnader:		
	1. Tekniska	1,000: —	1,000: —
	2. Stadsplane-	1,000: —	1,000: —
	3. Ekonomiska och andra	3,000: —	3,000: —
		5,000: —	5,000: —
y)	Sjuk- och olycksfallsersättning	1,500: —	1,000: —
z)	Representationskostnader	500: —	500: —
ä)	Arbetares semester	2,500: —	1,500: —
ö)	Övriga:		
	1. Fraktkostnader, som ej kunna på andra littera fördelas	50: —	50: —
	2. Velocipedslitningsersättning	300: —	300: —
	3. Kassafackshyra	40: —	30: —
	6. Tidningar och tidskrifter: Svenska Stadsförbundets tidskrift	450: —	500: —
	Övriga	150: —	880: —
		990: —	880: —
		Kronor 81,572: 36	71,301: 66
408.	Renhållning:		
a)	Allmänna renhållningen:		
	1. Bekvämlighetsinrättningar, slask och avskräde	6,340: —	4,450: —
	2. Avstjälningsplatser	3,000: —	1,500: —
	3. Sopning av gator och allmänna platser	10,000: —	9,000: —
	4. Vattning av gator och allmänna platser	5,000: —	5,000: —
	5. Snöplöjning	3,500: —	2,115: —
	6. Is, snö och sandkörning	6,000: —	6,000: —
	7. Diken	600: —	500: —
	8. Gatubrunnar o. dyl.	2,500: —	2,500: —
	14. Renhållningsmateriel	260: —	500: —
		37,200: —	31,565: —
b)	Stadens fastigheter:		
	1. Gärd och gata	1,000: —	750: —
	2. Gärdbrunnar, kalkning o. dyl.	3,600: —	2,400: —
		4,600: —	3,150: —

Litt.	Utbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.	
d) Städning och skurning:				
1. Material	150: —		150: —	
2. Arbetskostnad	1,200: —	1,350: —	1,200: —	1,350: —
e) Tvätt:				
1. Material	25: —		50: —	
2. Arbetskostnad	75: —	100: —	100: —	150: —
	Kronor	43,250: —		36,215: —
409. Allmänna lyshållningen:				
a) Gator och allmänna platser:				
1. Gas	40,000: —		20,985: —	
2. Elektricitet	16,525: —	56,525: —	14,975: —	35,960: —
	Kronor	56,525: —		35,960: —
410. Restitutioner:				
a) Kommunkatt		800: —		800: —
g) Grundavgifter		30: —		30: —
	Kronor	830: —		830: —
418. Avskrivningar:				
a) Enligt plan:				
Förslitningsmedel		25,450: —		26,000: —
	Kronor	25,450: —		26,000: —
420. Diverse utgifter:				
b) Lånepåkostnader		1,000: —		1,000: —
d) Revisionsanmärkning		—		—
e) Fångars och luffares vård och underhåll		750: —		750: —
f) Tillfällig maskinskrivning, som ej kan på annat littera uppdelas		100: —		100: —
g) Hyresbidrag till rektor vid Karlstads Högre Allmänna Läroverk		1,400: —		1,400: —
n) Markiser och innanfönster		50: —		50: —
ii) Ersättning för skötsel av:				
2. Gatubrunnar	500: —		500: —	
3. Vattenkastare & vattenrätgång i dem	6,750: —		6,750: —	
5. Tyggårdspumpen	200: —	7,450: —	200: —	7,450: —
	Kronor	10,750: —		10,750: —
421. Skatteindrivningskostnader:				
a) Exekutionsvaktmästarnes provisioner		3,000: —		2,000: —
	Kronor	3,000: —		2,000: —
423. Omkostnader för folkpensioneringen:				
a) Pensionsnämndsarvoden		1,400: —		1,400: —
b) Annonser och trycksaker		100: —		100: —
d) Indrivningskostnader		—		200: —
e) Pensionstillägg		5,000: —		5,000: —
f) Prenumerationskostnader		50: —		50: —
	Kronor	6,550: —		6,750: —

Litt.	Utbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.	
4.42 Stadens planmätning:				
a) Löner		14,000: —		10,000: —
b) Material		1,500: —		9,900: —
g) Övriga kostnader		1,500: —		2,300: —
	Kronor	17,000: —		22,200: —
425. Fastighetsförvaltningen:				
a) Fastighetsförvaltarens lön		1,500: —		1,500: —
b) Anslag för mindre reparationer		500: —		500: —
f) Övriga utgifter		300: —		500: —
	Kronor	2,300: —		2,500: —
427. Omkostnader för tobaksnederlag:				
a) Jernvägsfrakter		500: —		500: —
b) Åkarepengar		300: —		300: —
d) Arbetskostnader		100: —		100: —
e) Hamnavgifter, tullbevakning m. m.		10,100: —		500: —
	Kronor	11,000: —		1,400: —
429. Kostnader för registerkarta.				
a) Löner:				
1. Stadsingenjören	1,000: —		1,000: —	
2. Biträden	4,000: —	5,000: —	—	1,000: —
b) Papper, trycksaker o. dyl.		1,000: —		200: —
	Kronor	6,000: —		1,200: —
448. Sociala ändamål:				
a) Arbetsförmedlingen		3,000: —		3,000: —
b) Arbetslöshets- och hjälpkommittén		2,000: —		—
d) Arbetsstugor		1,500: —		1,500: —
e) Barnhem		1,100: —		1,100: —
f) Barnkrubbor		6,300: —		4,300: —
i) Föreläsningssanstalten		1,800: —		1,200: —
l) Intressekontoret		400: —		200: —
n) Läsestugor och folkkök		1,550: —		1,450: —
o) Nykterhetsnämnden		677: 50		966: —
p) Nykterhetsföreningar		300: —		300: —
s) Stadsbiblioteket		1,000: —		7,000: —
t) Skollovskolonier		1,000: —		1,000: —
u) Sjukkasor		1,100: —		1,100: —
v) Vita bandet		300: —		300: —
	Kronor	32,027: 50		23,416: —
449. Kommittéer, tillfälliga styrelser och nämnder:				
a) Spårvägskommittén		124: 90		124: 90
b) Kommunikationskommittén		—		—
d) Pensioneringskommittén		900: —		300: —
e) Taxeringsnämnden		600: —		600: —
f) Egnahemskommittén		—		—
g) Lönenämnden		1,000: —		—
h) Tekniskt Läroverks-kommittén		—		—

Litt.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
i) Stadsrevisionen:		
1. Löner	1,700: —	
2. Papper och utskrift	100: —	2,000: —
j) Budgetberedningen	1,800: —	—
	1,000: —	
k) Hyresnämnden:		
1. Arvode till ordföranden och sekre- teraren	3,800: —	
2. Sammanträdesersättningar	1,800: —	
3. Hyresförmedling	1,200: —	
4. Blanketter och papper	350: —	
5. Annonskostnader	250: —	
6. Porton o. dyl.	100: —	
7. Oförutsedda utgifter	500: —	3,000: —
l) Livsmedelsnämnden:		
1. Dyrtidslindring:		
a) Beklädnadsartiklar	16,300: —	
b) Ved	10,000: —	
d) Mjök	10,000: —	36,300: —
2. Administrationskostnader:		
a) Löner:		
Föreståndaren	1,500: —	
Skrifbiträde	960: —	
b) Lokalhyra	200: —	
d) Värme	200: —	
e) Kontorsutensilier o. d.	100: —	
f) Trycksaker	500: —	
g) Annonser	50: —	
h) Telefon och telegram	100: —	
ö) Diverse	90: —	3,700: —
	Kronor 52,824: 90	6,024: 90

Inbetalningar.

Litt.	Inbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
101. Inkomsträntor:		
a) Utdelning på aktier:		
b) Utlånta medel:		
1, Hamnen	74,458: 80	75,540: 22
Gasverket	15,000: —	15,000: —
Elektricitetsverket	45,000: —	29,000: —
Vattenverket	35,000: —	35,000: —
Avloppsverket	16,000: —	16,000: —
Centralförrådet	15,000: —	15,000: —
Livsmedelsnämnden	—	20,000: —
2. A.-Bol. Smålägenheter	5,965: 87	3,013: 26
Diverse personer (subventionslån)	12,500: —	18,465: 87
d) Bankräntor	500: —	—
	Kronor 223,924: 67	208,554: 08

Litt.		Inbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
102.	Kapitalinbetalningar:		
a)	Hamnen	13,313: 47	12,720: 82
b)	A.-Bol. Smålägenheter	1,169: 31	589: 73
	Diverse personer (subventionslån)	2,069: 54	589: 73
		<u>Kronor 16,552: 32</u>	<u>13,319: 05</u>
103.	Arrenden:		
a)	Markarrenden:		
	1. Diverse jordar	16,000: —	15,000: —
	2. Potatis- och grönsaksland	4,000: —	4,000: —
d)	Fiskarrenden	750: —	750: —
e)	Bergbrott	150: —	300: —
f)	Gräs- och vasskörd samt beten	100: —	100: —
		<u>Kronor 21,000: —</u>	<u>20,150: —</u>
104.	Hushyror:		
a)	Stadens delegationer:		
	Gasverket	1,055: —	1,025: —
	Elektricitetsverket	1,725: —	1,625: —
	Vattenverket	650: —	650: —
	Fattigvårdsstyrelsen	21,900: —	21,900: —
	Häsovårdsnämnden	9,000: —	9,000: —
	Dispensärstyrelsen	—	1,750: —
	Folkskolestyrelsen	36,400: —	36,400: —
	Elementarläroverket för flickor	20,000: —	20,000: —
	Karlstads lärlings- och yrkesskolor	1,500: —	1,500: —
	Brandväsendet	10,500: —	10,200: —
	Polisväsendet	2,400: —	2,400: —
	Centralförrådet	2,000: —	2,000: —
	Badhusstyrelsen	3,000: —	3,000: —
	Saluhallsstyrelsen	9,000: —	9,000: —
	Styrelsen för Mariebergsskogen	360: —	360: —
	Livsmedelsnämnden	400: —	2,000: —
	Hamnstyrelsen	1,375: —	1,375: —
	Trädgårdsförvaltningen	2,400: —	2,400: —
	Stadsbiblioteket	600: —	600: —
	Barnhemmet	600: —	600: —
		<u>124,865: —</u>	<u>127,785: —</u>
b)	Andra byggnader:		
	Diverse uthyrda lägenheter	50,000: —	42,000: —
		<u>Kronor 174,865: —</u>	<u>169,785: —</u>
107 a)	Statsanslag:		
	1. För dyrtidslindring	20,000: —	—
	2. För vägunderhåll	60: —	60: —
		<u>20,060: —</u>	<u>60: —</u>
		<u>Kronor 20,060: —</u>	<u>60: —</u>
108.	Gåvomedel:		
	Under år 1918 skänkta medel, som beräknas komma till användning först år 1920	20,000: —	—
		<u>Kronor 20,000: —</u>	<u>—</u>

Litt.		Inbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.	
120.	Diverse inkomster:				
d)	Bekvämlighetsinrättningar	1,400:	—	1,400:	—
e)	Stadskassans andel i hamnens platshyror	340:	—	340:	—
f)	Tullfrihetsersättning	132:	66	132:	66
g)	Annonskioskerna	200:	—	200:	—
h)	Kartor och böcker	10:	—	—	—
ii)	Ersättning för:				
	6. Skötsel av hamnens planteringar	—	—	100:	—
	7. Polisbevakning vid hamnen	720:	—	720:	—
		Kronor	2,802: 66		2,892: 66
137.	Nöjesskatt:				
a)	Biografer	40,000:	—	—	—
b)	Teater, konsert och dyl.	5,000:	—	—	—
d)	Cirkus, kabaret, bal och dyl.	4,000:	—	—	—
e)	Tillställningar, vartill biljetter icke säljes	1,000:	—	—	—
		Kronor	50,000: —		—
139.	Förslitningsmedel:				
	Drätselkammaren	25,450:	—	26,000:	—
	Gasverket	17,000:	—	17,000:	—
	Elektricitetsverket	45,000:	—	35,000:	—
	Vattenverket	22,000:	—	21,000:	—
	Avloppsverket	10,500:	—	8,000:	—
		Kronor	119,950: —		107,000: —

Utdrag av protokoll, hållet hos Belysningsstyrelsen
i Karlstad den 30 oktober 1919.

§ 4.

Gasverkets och Elektricitetsverkets statavräkningsförslag för år 1919 och förslag till nya stater för 1920 med tillhörande specifikationer, vilka för genomseende varit utlämnade till Styrelsens ledamöter, blevo nu efter granskning justerade; Och beslöt Styrelsen att desamma skulle till Magistraten överlämnas.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Karlstads Gasverk. Statförslag för 1920.

Ordinarie stat.

Litt.	Utbetalningar:		
401.	Skuldräntor.....	15,000:	—
403.	Personalkostnader.....	11,933:	—
404.	Underhåll.....	20,200:	—
405.	Driftmaterial.....	303,950:	—
406.	Drift- och tillverkningskostnader.....	40,700:	—
407.	Allmänna utgifter.....	15,720:	—
408.	Renhållning.....	1,250.	—
409.	Allmänna lyshållningen.....	9,500:	—
410.	Restitutioner.....	50:	—
412.	Distributionskostnader.....	5,000:	—
417.	Dyrtidstillägg (förslagsvis).....	10,000:	—
418.	Avskrivningar enligt plan.....	17,000:	—
419.	Arbeten mot ersättning.....	2,000:	—
700.	Oförutsedda utgifter.....	1,000:	—
			<u>453,303: —</u>
	Inbetalningar:		
171.	Gasförbrukningen.....	258,603:	—
172.	Biprodukter.....	192,200:	—
419.	Arbete mot ersättning.....	2,500:	—
			<u>453,303: —</u>

Extra stat.Litt. **Utbetalningar:**

I. Inventarier	500: --	
E. 5 b) Servisledningar	<u>2,000: --</u>	2,500: --

Inbetalningar:

Erforderligt anslag		2,500: --
---------------------------	--	-----------

Karlstad den 30 oktober 1919.

KARL AD. FALK.

ERIK BJÖRKMAN.

THURE BYTTNER.

Gasverket. Stafförslag för 1920.**Specifikationer av utbetalningar å ordinarie stat.**

Litt.

403. *Personalkostnader:*

a) Löner:

Andel i sekreterarens lön	200: --	
» i kamrerarens lön	1,333: --	
» i 1:e bokhållarens lön	900: --	
» i 2:e » »	1,600: --	
» i skrivbiträdes lön	525: --	
Gasverksföreståndarens lön	3,000: --	
Gasmästarens lön	<u>3,000: --</u>	9,558: --
b) Tantieme		600: --
c) Pension		500: --
l) Hyresersättning till gasmästaren		600: --
ä) Tillfälligt skrivbiträde och kontorsvakt		<u>675: --</u>
		11,933: --

404. *Underhåll:*

a) Fastigheter		1,500: --	
d) Driftapparater:			
46. Gasmätare	1,700: --		
57. Retortugnar	10,000: --		
Övriga	<u>1,300: --</u>	13,000: --	
e) Inventarier		900: --	
f) Anläggningar:			
5 a) Huvudledning	2,500: --		
5 b) Servisledningar	300: --		
27. Gatulyktor	<u>2,000: --</u>	<u>4,800: --</u>	20,200: --

Litt.

h) <i>Lyse och material härför:</i>			
2. Elektrisk ström	600: —		
9. Elektr. lampor	40: —		
10. Brännare, glas och glödnät	100: —		
11. Diverse material	40: —	780: —	
j) Kontorsutensilier, skriv- och ritmat.		800: —	
k) Trycksaker		500: —	
l) Annonser		500: —	
m) Telefonavgifter		700: —	
n) Post och telegram		200: —	
o) Indrivningskostnader		50: —	
p) Resekostnader		200: —	
g) Föreningsavgifter:			
Svenska Gasverksföreningen		200: —	
r) Utredningskostnader		500: —	
x) Medicin och sjukvårdsutensilier		50: —	
j) Sjuk- och olycksfallsersättning		500: —	
å) Förrådskostnader		2,500: —	
ä) Arbataresemester		2,500: —	
ö) 6. Tidningar och tidskrifter		60: —	15,720: —
<hr/>			
408. <i>Renhållning:</i>			
b) 1. Gård, gatan och arbetslokaler	1,200: —		
d) 2. Kontorslokaler	50: —		1,250: —
<hr/>			
409. <i>Allmänna lyshållningen:</i>			
1. 1. Gasbelysningen:			
a) Fjärrtändarnes skötsel	1,500: —		
b) Lyktskötare	6,000: —		
4. Brännare, glas och glödnät	2,000: —		9,500: —
<hr/>			
412. <i>Distributionskostnader:</i>			
a) Mätareuppsättning	1,500: —		
b) Mätareavläsning	1,500: —		
d) Tillsyn av inomhusledning	1,500: —		
e) Inkassering och utbärning av räkningar	500: —		5,000: —
<hr/>			

Litt. **Specifikationer av inbetalningar å ordinarie stat.**171. *Gasförbrukningen:*

a) 1. Gatubelysningen	40,000: —		
2. Hamnbelysningen	<u>1,250: —</u>	41,250: —	
b) Enskilda förbrukningen		<u>217,353: —</u>	258,603: —

172. *Biprodukter:*

a) Koks	180,000: —		
b) Tjären	12,000: —		
d) Grafit	<u>200: —</u>		192,200: —

Karlstads Elektricitetsverks stafförslag för år 1920.**Ordinarie stat.**Litt. **Utbetalningar:**

401. Skuldräntor	45,000: —	
403. Personalkostnader	22,742: —	
404. Underhåll	20,350: —	
405. Driftmateriel och förbrukningsartiklar	193,330: —	
406. Drift- och tillverkningskostnader	20,000: —	
407. Allmänna utgifter	31,405: —	
408. Renhållning	850: —	
409. Allmänna lyshållningen	4,400: —	
410. Restitutioner	1,000: —	
412. Distributionskostnader	10,200: —	
417. Dyrtidstillägg	45,000: —	
418. Avskrivningar	45,000: —	
419. Arbeten mot ersättning	25,000: —	
420. Diverse utgifter	125: —	
700. Oförutsedda utgifter	1,000: —	
Överskott	<u>125,843: —</u>	v
	Kronor	591,245: —

Litt.	Inbetalningar:		
191.	Strömförbrukningen	528,245: —	
	Tillkommer efter stadsfullmäktiges prövning och godkännande av därom väckt förslag:		
	genom höjning av ackordsavgifterna för ljus.....	10,000: —	
	genom höjning av " " för värme....	3,000: —	541,245: —
192.	Ledningsamortering		3,000: —
419.	Arbeten mot ersättning....		47,000: —
			<u>Kronor 591,245: —</u>

Karlstad den 30 Oktober 1919.

Karlstads Elektricitetsverk.

KARL AD. FALK.

J. THALÉN.

THURE BYTTNER.

Karlstads Elektricitetsverks stafförslag för år 1920.

Extra stat.

Litt.	Utbetalningar:	
E.	Anläggningar	50,000: —
F.	Fastigheter	10,000: —
G.	Driftapparater	30,000: —
H.	Materialier	15,000: —
I.	Inventarier	4,000: —
		<u>Kronor 109,000: —</u>

Inbetalningar:

Erforderligt anslag..... Kronor 109,000: —

Karlstad den 30 Oktober 1919.

Karlstads Elektricitetsverk:

KARL AD. FALK.

J. THALÉN.

THURE BYTTNER.

Specifikation till Karlstads Elektricitetsverks stat för år 1920.

Litt.

Ordinarie stat.

403. *Personalkostnader:*

a) Löner:

Andel i sekreterarens lön	400: —	
» i kamrerarens lön	2,667: —	
» i 1:ste bokhållarens och registratörens lön	2,100: —	
» i 2:dre bokhållarens lön	800: —	
Föreståndarens lön	8,000: —	
Distributionsingenjörens lön	3,600: —	
Övermontörens lön	2,400: —	
Skrivbiträdens löner	1,575: —	21,542: —

ä) Tillfälligt skrivbiträde och kontorsvakt	1,200: —	22,742: —
---	----------	-----------

404. *Underhåll:*

a) Fastigheter:

Ångcentralen	500: —	
Omformarestationen	500: —	
Primärstationen	300: —	1,300: —

d) Driftapparater:

1. Åkumulatorbatteriet	1,500: —	
24. Instrumentering o. förb.-ledningar .	1,500: —	
46. Mätare	3,500: —	
51. Omformare	500: —	
64. Eldningsapparater	300: —	
65. Bränsletransportör	500: —	
71. Transformatorer	1,000: —	
73. Turbogenerator	300: —	
75. Trätugg	100: —	
76. Utjämningsaggregat	50: —	
85. Ångpannor och rörledningar	3,000: —	
87. Ångturbin	500: —	12,750: —

e) Inventarier	600: —	
----------------------	--------	--

f) *Anläggningar:*

5. Ledningar	5,000: —	
27. Ledningsstolpar och lyktor	700: —	5,700: —
		20,350: —

405. *Driftmateriel och förbrukningsartiklar:*

a) 1. Bränsle:

5. Ångkol	10,000: —	
Ved	5,000: —	15,000: —

b)	Maskinförnödenheter:			
	1. Maskinolja	100: —		
	2. Cylinderolja	—		
	3. Consistensfett	50: —		
	4. Packningar	200: —		
	5. Trassel och putsmedel	200: —		
	6. Kolborstar	200: —	750: —	
i)	Elektrisk kraft		176,000: —	
j)	Vatten		380: —	
l)	Bensin och sprit		200: —	
r)	Renhållningsutensilier:			
	1. Tvål		—	
	2. Såpa		—	
	3. Skur- och tvättpulver		300: —	
	4. Borstar och kvastar		—	
a)	Akkumulatorsyra		500: —	
ö)	Övriga		200: —	193,330: —
406.	<i>Tillverkningskostnader:</i>			
e)	Elektriska strömbereidningen:			
	1. Primärstationen		300: —	
	2. Omformarestationen		8,700: —	
	3. Ångcentralen		10,000: —	
	4. Sekundära transformatorstationer		1,000: —	20,000: —
407.	<i>Allmänna utgifter:</i>			
a)	Utskylder:			
	1. Krono-	130: —		
	2. Kyrko-	10: —		
	3. Kommunal-	1,150: —	1,290: —	
b)	<i>Försäkringspremier:</i>			
	1. Brand-	1,400: —		
	Ansvars-	250: —		
	Maskin-	4,200: —	5,850: —	
e)	<i>Hus- och lokalhyror:</i>			
	Andel i kontorshyra		1,625: —	
f)	Platshyror		200: —	
g)	Uppvärmningsmedel		800: —	
h)	Lyse och materiel härför		400: —	
i)	Vattenvgifter		15: —	
j)	Kontorsutensilier		1,600: —	
k)	Trycksaker		900: —	

l) Annonser	700: —	
m) Telefonavgifter	2,500: —	
n) Post- och telegramavgifter	250: —	
o) Lagsökningar m. m.	100: —	
p) Resekostnader	1,600: —	
q) Föreningsavgifter	400: —	
r) Utredningskostnader	6,000: —	
s) Beklädnadspersedlar	100: —	
x) Medicin och sjukvårdsartiklar	50: —	
z) Representationskostnader	600: —	
å) Förrådskostnader	4,000: —	
ä) Arbetsaresemester	2,000: —	
ö) Övriga:		
1. Frakter som ej kunna fördelas	100: —	
2. Velocipedslitningsersättning	300: —	
6. Tidningar och tidskrifter	25: —	
	<u>425: —</u>	31,405: —
408. <i>Renhållning:</i>		
b) Stadens fastigheter:		
Gård och gata	300: —	
d) Städning och skurning	500: —	
e) Tvätt	50: —	850: —
409. <i>Allmänna lyshållningen:</i>		
a) Gator och allmänna platser:		
7. Lyktskötares löner	3,000: —	
5. Elektr. lampor	1,400: —	4,400: —
412. <i>Distributionskostnader:</i>		
a) Mätareuppsättning och justering	4,900: —	
b) Mätareavläsning	1,700: —	
e) Inkassering och utbärning av räkningar	600: —	
h) Installationsbidrag	3,000: —	10,200: —

Inbetalningar.

91. <i>Strömförbrukningen:</i>		
a) Allmänna lyshållningen	16,525: —	541,245: —
b) Enskild förbrukning	524,720: — 533,475: —	550,000: —

Karlstad i Okt. 1919.

THURE BYTTNER.

Specifikation till Elektricitetsverkets extra stat för år 1920.

Litt.		Utbetalningar.	
E. Anläggningar:			
5 a)	Huvudledningar:		
	Balanserat anslag till jordkabel m. m. enl. stadsfullmäktiges beslut den 20 febr. 1919	31,000: —	
	Jordkabelnätet för högspänd ström	5,000: —	
	D:o » lågspänd »	5,000: —	
	Luftledningsnätet	6,000: —	
5 b)	Servisledningar	3,000: —	50,000: —
F. Fastigheter:			
	Förvaringsskjul för sågavfall		10,000: —
G. Driftapparater:			
46 b)	Mätare	5,000: —	
24 b)	Strömställare och instrumentering för högspänningskablarne vid omform.stationen	15,000: —	
71.	Transformator å 300 kva för energileverans till Nor och Segerstad	10,000: —	30,000: —
H.	Materialier		15,000: —
I. Inventarier:			
	Kontrollinstrument	1,000: —	
	Diverse inventarier	3,000: —	4,000: —
		Kronor	109,000: —

Karlstad i Okt. 1919.

THURE BYTTNER.

P. M.

till Elektricitetsverkets stat för åren 1919—1920.

Betr. ordinarie staten 1919.

Utbetalningar:

Utbetalningar över stat beräknas till 73,830: 66 kr. och under stat till 14,360: 70 kr. för resp. poster, vadan i sin helhet anslagssumman kommer att överskridas med skillnaden av förutnämnda siffror eller 59,469: 96 kronor.

Överskridandet beror dels på skador i maskineri och transformatorer, dels på ökade kostnader för arbetslöner, elektrisk energi och materiel. Närmare förklaringar återfinnas post för post i statavräkningen.

Som fyllnadsanslag erfordras således Kr. 59,469:96.

Betr. extra stat för 1919.

Utbetalningar.

E. 5. *Jordkabelnätet:*

Vid statens uppgörande planerades en ny tryckpunkt med kabel vid Fredsgatan. Denna anläggning kom ej till utförande beroende på att beställd omformare icke levererats till belysningssaisonnens början. För att vidmakthålla belysningen anbringades ett mindre omformareaggregat å 100 hkr. vid Klaraborg och därmed kan man för ett år framåt *hjälpigt* klara situationen utan nämnda tryckpunktsledning och en summa av 21,000:— kronor inbesparas tillsvidare.

E. 5. *Luftledningsnätet:*

Till följd nya ledningars utsträckning till åtskilliga gårdar inom stadens jordområden har anslaget för detta nät överskridits med 11,240:34 kronor. Delvis kompenseras utgifterna genom bidrag från abonnenterna, ehuru dessa bidrag dock influtit på inkomstsidan såsom »ledningsamortering».

F. *Fastigheter.*

Å anslaget till fundament för den nya omformaren har inbesparats en summa av 3,462:66 kronor.

Ångcentralen.

Sedan delta omfattande och under ytterst vanskliga förhållanden utförda arbete nu är avslutat och mellanhavandet med entreprenörerna uppklarat kan den totala kostnaden i sin helhet överblickas. Anläggningskontot visar då, att till förut av Stadsfullmäktige beviljade medel erfordras ett *fyllnadsanslag av 62,174:17 kronor*, omfattande följande arbeten:

Betongkulvert till kanalen,
Travers i maskinrummet,
Värmeledning,
Vedtugg med motor och skjul därför,
Spånfläkt med rörledning,
Vattenledning,
Turbinolja, samt
Landgångar och fyllningsarbeten.

Mätare.

Vid statens uppgörande kunde till följd exportförbud å mätare från Tyskland ej beställning göras och utsikterna till förbudets upphävande under året voro ytterst små.

I och med världskrigets avslutande upphävdes exportförbudet och då inköptes omedelbart mätare till behöfligt antal och för en summa av 8,000: — kronor.

Sammanfattning.

På grund av förestående anslags överskridande erfordras följande tilläggsanslag:

För luftledningsnätet	11,240: 31 kronor.
» Ångcentralen	62,174: 17 »
» Mätare.....	8,000: — »

Summa 81,414: 48 kronor.

På grund av vissa anslags underskridande finnes disponibla följande belopp:

För jordkabelnätet	21,000: — kronor.
» Fastigheter	3,462: 66 »

Summa 24,462: 66 kronor.

Betr. Ordinarie stat för år 1920.**Utbetalningar:**

Med ledning av 1919 års statavräkning har utgiftssumman för år 1920 fixerats till 465,402 kronor.

Inbetalningar:

Genom strömförsäljning	528,245: —
Genom höjning av accordstariffen för ljus enl. särskild framställning från Styrelsen	10,000: —
Genom höjning av värmeaccordet enl. liknande framställning	3,000: —
Ledningsamortering (bidrag)	3,000: —
Arbeten mot ersättning	47,000: —

Summa Kr. 591,245: —

Överskott:

Överskottet att användas på sätt Stadsfullmäktige besluta, utgör alltså Kr. 125,843: —.

Karlstad den 30 Oktober 1919.

J. THALÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 oktober 1919.

§ 548.

Genomgicks och granskades av stadskamreraren uppgjort statförslag för år 1920 för Karlstads Vattenledningsverk, och blev detsamma av drätselkammaren godkänt.

Förslaget skulle tillika med därvid fogat statavräkningsförslag till magistraten överlämnas.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Vattenverkets stafförslag 1920.

Ordinarie stat 1920.

Litt.	Utbetalningar.	1920	Motsvarande belopp	
			I 1919 års stat	Beräknade 1919
401	Skuldräntor	35,000	35,000	35,000
402	Kapitalavbetalning .. <i>(arvinst)</i>	22,000	21,000	21,525
403	Personalkostnader	6,520	4,750	6,520
404	Underhåll	12,400	9,900	14,050
405	Driftsmateriel	14,275	13,175	15,454
406	Drifts- och tillverkningskostnader	20,800	16,300	19,303
407	Allmänna utgifter	10,595	8,735	10,472
408	Renhållning	2,100	1,850	1,900
410	Restitutioner	100	100	100
411	Rabatter	—	—	—
412	Distributionskostnader	450	400	360
417	Dyrtidstillägg	—	—	15,357
419	Arbeten mot ersättning	800	800	4,100
420	Diverse utgifter	—	—	1
700	Oförutsedda utgifter	2,000	2,000	2,000
		127,040	114,010	146,146
	Överskott	10,400	470	—
	Kronor	137,440	114,480	146,146
	Inbetalningar.			
104	Hushyror	1,200	1,000	1,258
106	Mätarehyror	1,000	—	1,000
120	Diverse inkomster	1,760	1,760	1,760
201	Vattenförbrukningen	123,510	101,750	121,750
202	Avgift från Brandväsendet	8,970	8,970	8,970
419	Arbeten mot ersättning	1,000	1,000	4,300
	Brist att täcka genom uttaxering	—	—	7,108
	Kronor	137,440	114,480	146,146

Karlstad den 27 oktober 1919.

För Karlstads Drätselkammare:

J. NORÉUS.

H. Westlin.

Extra stat 1920.

Litt.	Utbetalningar.	1920
E. 5.	Ledningar och rörnät:	
b)	Servisledningar	3,000: —
G.	Driftapparater:	
	Vattenmätare	1,000: —
I.	Inventarier	200: —
		Kronor 4,200: —
	Inbetalningar.	
	Brist att täckas genom:	
	Utlaxering	1,200: —
	Upplåning	3,000: —
		Kronor 4,200: —

Karlstad den 27 oktober 1919.

För Karlstads Drätselkammare:

J. NORÉUS.

H. Westlin.

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
403.	Personalkostnader:		
a)	Löner:		
	Andel i Rörnätsförmannens lön	2,000: —	2,000: —
	Andel i Byggnadschefens lön	1,800: —	1,800: —
		3,800: —	3,800: —
d)	Semester och vikariatsarvoden	200: —	200: —
e)	Pensioner	1,620: —	—
ä)	Tillfälligt skrivbiträde	900: —	750: —
		Kronor 6,520: —	4,750: —
404.	Underhåll:		
a)	Fastigheter	2,000: —	3,000: —
d)	Driftapparater	2,500: —	2,000: —
e)	Inventariepersedlar	500: —	300: —
f)	Anläggningar:		
	5. Ledningar och rörnät:		
	a) Huvudledningar	4,000: —	2,500: —
	b) Servisledningar	400: —	800: —
	28. Vattenkastare	3,000: —	1,800: —
		Kronor 12,400: —	9,900: —

405. Driftmateriel och förbrukningsart:

a) Bränsle:			
1. Ångkol			
5. Ved	3,000: —		2,000: —
10. Diverse utensilier			
b) Maskinförnödenheter:			
1. Smörjoljor	150: —		200: —
5. Trassel och putsmedel	125: —		125: —
10. Diverse utensilier	200: —	475: —	50: —
			375: —
i) Elektrisk ström		10,800: —	10,800: —
	Kronor	14,275: —	13,175: —

406. Drifts- och tillverkningskostnader:

g) Vattenberedningen:			
1. Filtrering		13,000. —	9,000: —
2. Uppfordring:			
Maskinmästaren	2,400: —		2,400: —
1:ste maskinist	2,100: —		2,100: —
2:dre "	1,900: —		1,900: —
Extra maskinskötsel	400: —	6,800: —	200: —
			6,600: —
3. Vattenundersökning		1,000: —	700: —
	Kronor	20,800: —	16,300: —

407. Allmänna utgifter:

a) Utskyldes:			
1. Krono-	190: —		190. —
2. Kyrko-	10: —		10: —
3. Kommunal-	1,609: --	1,800: —	1,500: —
			1,700: —
b) Försäkringsavgifter:			
1. Brand-	250: —		250: —
2. Olycksfalls-	200: —		200: —
3. Ansvars-	80: —		50: —
4. Maskin-	260: --	790: —	130: —
			630: —
e) Hushyror:			
Andel i kontorshyra, ljus och värme		650: —	650: —
g) Uppvärmning		3,500: —	2,500: —
h) Lyshållning		700: —	400: —
j) Kontorsutensilier		150: —	350: —
k) Trycksaker		200: —	200: —
l) Annonser		150: --	100: —
m) Telefon		400: —	350: —
n) Telegram och porto		25: —	25: —
p) Resekostnader		150: —	150: —
r) Utredningskostnader:			
1. Tekniska		500: —	500: —
y) Sjuk- och olycksfallsersättning		600: —	300: —
z) Representationskostnader		50: —	50: —
ii) Arbetares semester		1,200: —	800: —
ö) 6. Tidningar och tidskrifter		30: --	30: —
	Kronor	10,595: —	8,735: —

Litt.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
408. Renhållning:		
a) Allmänna renhållningen:		
9. Bassänger och reservoarer	900: —	900: —
b) Fastigheter:		
1. Gård och gata	1,000: —	900: —
d) Städning och skurning:		
1. Materiel	175: —	25: —
2. Arbetskostnad	25: —	25: —
	200: —	50: —
	Kronor 2,100: —	1,850: —
412. Distributionskostnader:		
a) Mätareuppsättning	200: —	200: —
b) Mätareavläsning	50: —	50: —
d) Tillsyn av privata ledningar och apparater	100: —	100: —
e) Inkasseringar och utbärning av räkningar	100: —	50: —
	450: —	400: —
	Kronor 450: —	400: —
Inbetalningar.		
120. Diverse inkomster:	Inbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
8) 1. Ersättning för skötsel av brandposter	1,000: —	1,000: —
4. Ersättning för skötsel av klapphus	760: —	760: —
	1,760: —	1,760: —
	Kronor 1,760 —	1,760: —
201. Vattenförbrukningen:		
a) Allmänna förbrukningen	6,750 —	6,750: —
b) Enskilda förbrukningen:		
1. Enligt rumsberäkning eller ackord	116,760: —	95,000: —
2. Tegelmurningar	—	—
	123,510: —	101,750: —
	Kronor 123,510: —	101,750: —

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 oktober 1919.

§ 550.

Gönogicks och granskades av stadskamreraren uppgjort statförslag för år 1920 för Karlstads Avloppsverk, och blev detsamma av drätselkammaren godkänt.

Förslaget skulle tillika med därvid fogat statavräkningsförslag till magistraten överlämnas.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Avloppsverkets statförslag 1920.

Ordinarie stat 1920.

Litt.	Utbetalningar.	1920	Motsvarande belopp	
			I 1919 års stat	Beräknade 1919
401	Skuldräntor	16,000 —	16,000 —	16,000 —
402	Kapitalavbetalningar . <i>(avskrivning)</i> ...	10,500 —	8,000 —	10,530 91
403	Personalkostnader	1,500 —	1,500 —	1,500 —
404	Underhåll	1,750 —	1,700 —	1,500 —
405	Driftsmateriel och förbrukningsartiklar ..	4,575 —	3,675 —	4,675 —
406	Drifts- och tillverkningskostnader	6,200 —	3,400 —	5,100 —
407	Allmänna utgifter	2,360 —	2,270 —	2,400 —
408	Renhållning..	100 —	100 —	60 —
417	Dyrtidstillägg	—	—	547 75
419	Arbete mot ersättning	—	100 —	250 —
420	Diverse utgifter	—	—	—
700	Oförutsedda	500 —	500 —	500 —
	Kronor	43,485 —	37,245 —	43,063 66
120	Inbetalningar.			
	<i>Diverse inkomster:</i>			
	ö 2. Ersättning för skötsel av gatubrunnar	500 —	500 —	500 —
	Brist att täckas genom uttaxering	42,985 —	36,745 —	42,563 66
	Kronor	43,485 —	37,245 —	43,063 66

Karlstad den 27 oktober 1919.

För Karlstads Drätselkammare:
J. NORÉUS.

H. Westlin.

Extra stat 1920.

Litt.	Utbetalningar.	1920
E. 5.	Ledningar och rörnät:	
b)	Servisledningar	1,500: —
		<u>Kronor 1,500: —</u>
	Inbetalningar.	
	Brist att täckas genom upplåning	1,500: —
		<u>Kronor 1,500: —</u>

Karlstad den 27 oktober 1919.

För Karlstads Drätselkammare:

J. NORÉUS.

H. Westlin.

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
403.	Personalkostnader:		
a)	Löner:		
	Andel i Byggnadschefens	700: —	700: —
	Andel i Rörnätsförmannens	700: —	700: —
		<u>1,400: —</u>	<u>1,400: —</u>
ä)	Tillfälligt skrivbiträde	100: —	100: —
		<u>Kronor 1,500: —</u>	<u>1,500: —</u>
404.	Underhåll:		
a)	Fastigheter	200: —	200: —
d)	Driftapparater	500: —	500: —
e)	Inventarier	50: —	100: —
		<u>750: —</u>	<u>800: —</u>
f)	Anläggningar:		
	5. Ledningar och rörnät:		
	Huvudledningar	800: —	500: —
	Servisledningar	200: —	400: —
		<u>1,000: —</u>	<u>900: —</u>
		<u>Kronor 1,750: —</u>	<u>1,700: —</u>
405.	Driftmateriel och förbrukningsartiklar:		
h)	Gas	1,500: —	800: —
i)	Elektrisk ström	3,000: —	2,800: —
b)	Maskinförnödenheter:		
	1. Smörjoljor	50: —	50: —
	5. Trassel och putsmedel	25: —	25: —
		<u>75: —</u>	<u>75: —</u>
		<u>Kronor 4,575: —</u>	<u>3,675: —</u>

406. Drifts- och tillverkningskostnader:

j) 1. Pumpverket	3,000: —		1,200: —	
2. Ledningar och brunnar	3,000: —	6,000: —	2,000: —	3,200: —
1) 5. Rensning av Tyggårdspumpen		200: —		200: —
	Kronor	6,200: —		3,400: —

407. Allmänna utgifter:

a) Utskylder		100: —		100: —
b) Försäkringsavgifter:				
1. Brand-	50: —		50: —	
2. Olycksfalls-	20: —		20: —	
4. Maskin-	50: —	120: —	50: —	120: —
g) Uppvärmning:				
Koks	500: —		390: —	
Diverse utensilier	10: —	510: —	10: —	400: —
h) Belysning:				
1. Gas			20: —	
2. Elektricitet	20: —		20: —	
9. Elektriska lampor	5: —		5: —	
11. Diverse utensilier	5: —	30: —	5: —	50: —
i) Utredningar		1,500: —		1,500: —
ii) Arbetsresor		100: —		100: —
	Kronor	2,360: —		2,270: —

408. Renhållning:

b) 1. Gård och gata		100: —		100: —
	Kronor	100: —		100: —

*Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med
Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 4 november 1919.*

§ 108.

Föredrogs ett från den s. k. budgetsberedningen inkommet protokollsutdrag, innehållande bland annat uppmaning till stadens delegationer, att, innan 1920 års statsförslag slutbehandlades, giva budgetsberedningen tillfälle att yttra sig över detsamma; och meddelades därefter, att samma beredning i god tid före den 1 november lämnats tillfälle att taga del av upprättat statsförslag för stadens fattigvård för år 1920, dock hade något yttrande av beredningen ännu icke avgivits.

I anledning härav beslöt styrelsen, efter granskning av det upprättade inkomst- och utgiftsförslaget för år 1920, att för sin del godkänna detsamma samt hemställa om anslag till belopp, som motsvarade bristen i staten, eller 404,470 kronor.

Beträffande statsförslaget i sin helhet ville styrelsen särskilt framhålla, att enär stadens dispensärstyrelse från och med år 1920 icke komme att omhändervärd tuberkulosjukhuset å Klaraborg samt detsamma ansetts böra läggas omedelbart under fattigvårdsstyrelsens förvaltning, den såsom inkomst från »dispensären» uti fattigvårdsstyrelsens stat för år 1919 upptagna posten å 33,737 kronor 50 öre icke hade någon motsvarighet uti årets statsförslag, varför bristen naturligtvis företedde en motsvarande ökning. Av nämnda förändring hade jämväl betingats smärre höjningar såväl vid inkomsterna å titlarna bostad m. m. samt kosthållning för personalen som även vid utgifterna å personalkostnader m. m.

Utgiften »ersättning för lämnad fattigvård» hade måst beräknas till förhöjt belopp, som emellertid motsvarades utav på grund av nya fattigvårdslagen beräknad förhöjning uti inkomsten »ersättning från landstinget».

Beträffande utgifterna för löner åt syslomanen, kassören och tillsyningsman Lindh ville styrelsen särskilt framhålla, dels att löneroglering för nämnda befattningshavare under år 1918 begärts hos stadsfullmäktige, dels även att de sålunda ifrågasatta, ändrade lönerna upptagits uti styrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1919, vilket av stadsfullmäktige uti nämnda del lämnats utan anmärkning. Av sådan anledning ansåge styrelsen, ehuru lönerogleringsfrågan ännu icke blivit särskilt prövad av stadsfullmäktige, nämnda föreslagna löner likväl böra upptagas jämväl uti det förevarande statsförslaget för år 1920.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
BIRGER GILLNER.

Fattigvårdsstyrelsens statförslag 1920.

Ordinarie stat för år 1920.

Litt.		Staten 1919		Staten 1920	
	Inkomster:				
101	Fondräntor	174	17	190	—
221	Ersättning för lämnad vård	6,000	—	6,000	—
223	Arbeten mot ereättning	5,000	—	7,000	—
225	Löseegendom som tillfallit kommunen	500	—	300	—
227	Pensionsavgifter från pensionsstyrelsen	1,500	—	1,000	—
235	Ersättning från landstinget för utg. å litt. 513	2,000	—	14,000	—
107	Ersättning från Kungl. Statsverket	3,963	72	4,000	—
	Bostad, värme och lyse för personalen	4,500	—	5,000	—
	Kosthållning för personalen	15,330	—	17,520	—
	(Dispensären föregående år)	33,737	50	—	—
	Brist	370,042	61	404,470	—
	S:ma Kr.	442,748	—	459,480	—
		Staten 1919	Verkliga 1919	Staten 1920	
	Utgifter:				
403	Personalkostnader	51,018	—	51,500	—
404	Underhåll av byggnader och inventarier	4,000	—	5,000	—
405	Förbrukningsartiklar	8,000	—	7,000	—
407	Allmänna utgifter	95,600	—	94,984	—
502	Födoämnen	130,000	—	128,000	—
503	Begravningskostnader	1,600	—	1,600	—
504	Beklädnad	18,000	—	12,000	—
511	Understöd	70,000	—	69,000	—
512	Utackorderade barn	31,000	—	31,000	—
513	Ersättning för lämnad fattigvård	18,500	—	20,000	—
516	Bränsle för utdelning	15,000	—	22,000	—
	S:ma Kr.	442,748	—	442,084	—
				459,480	—

Specifikation.

Litt.		Staten 1919	Staten 1920
a)	Personalkostnader:		
	Predikanten	500 —	500 —
	Sekreteraren	1,000 —	1,000 —
	Sysslomannen	4,000 —	4,000 —
	Kassören	2,200 —	2,200 —
	Tillsyningsman Lindh	2,600 —	2,600 —
	» Löf	2,000 —	2,000 —
	Vaktmästaren	1,620 —	1,620 —
	Rättaren	1,500 —	1,500 —
	Maskinisten	1,500 —	1,500 —
	Portvakten	1,500 —	1,500 —
	Förestånderskan	800 —	800 —
	2:ne sjuksköterskor	1,200 —	1,250 —
	Tuberkulossjuksköterskan	—	600 —
	Barnavdelningsförestånderskan	600 —	600 —
	Kokerskan	600 —	800 —
	Tvättförestånderskan	480 —	480 —
	Sömmerskan	360 —	360 —
	6 sjukhusbiträden	1,988 —	2,000 —
	2 » å tuberkulosavdelningen	—	600 —
	4 köksbiträden	1,200 —	1,200 —
	4 barnsköterskebiträden	1,272 —	1,200 —
	Extra köksbiträden	48 —	100 —
b)	Semester- och vikariatavvoden	1,000 —	1,400 —
d)	Pensioner: f. d. sjuksköterskan Mellin	400 —	400 —
	» » Larsson	300 —	300 —
	» tillsyningsman Höglind	400 —	400 —
	» förestånderskan Dyhlén	750 —	750 —
	21 pers.	15,330 —	17,520 —
g)	Kosthållning för 24 personer		
o)	Gratifikationer och julgåvor	800 —	900 —
	Bostad, värme och lyse	4,500 —	5,000 —
	Sjukvård	600 —	600 —
	Oförutsedda löneförhöjningar	—	600 —
	S:ma Kr.	51,048 —	56,280 —

Litt.		Staten 1919	Verkliga 1919	Staten 1920
404	Underhåll:			
	a) Fastigheten.....	3,000	4,000	—
	Inventarier.....	1,000	1,000	4,000
	S:ma	4,000	5,000	4,000
417	Allmänna utgifter:			
	a) Utskylder.....	900	829	900
	b) Försäkringsavgifter.....	100	100	100
	e) Hushyror.....	21,900	21,900	21,900
	S:ma	22,900	22,829	22,900
	Uppvärmning och kokning:			
	1. Ved.....	50,400	41,000	15,000
	3. Koks 5,500 hl. å 6:—.....	—	9,000	33,000
	6. Gas.....	1,500	2,000	2,000
	11. Diverse utensilier.....	1,200	1,200	1,200
	S:ma	53,100	53,200	51,200
	h) Lyse.....	3,500	5,000	5,000
	i) Vattenavgifter.....	1,000	1,000	1,000
	j) Kontorsutensilier.....	600	800	800
	k) Trycksaker.....	200	400	600
	m) Telefonavgifter och postporto.....	700	900	1,000
	p) Resekostnader.....	300	50	200
	u) Träull, krollspint och sänghalm.....	1,500	1,200	1,200
	ö) 5. Tobak och snus.....	600	800	800
	Tillsyn av luffare.....	100	100	100
	Oförutsedda utgifter.....	2,000	1,500	2,000
	4. Is.....	600	205	300
	Renhållning, städning, tvätt och material härför.....	8,500	7,000	6,000
	S:ma	19,600	18,955	19,000
	Summa	95,600	94,984	93,100
511	Understöd:			
	a) Kontanter.....	62,000	62,000	62,000
	b) Naturapersedlar.....	8,000	7,000	8,000
	S:ma	70,000	69,000	70,000

Litt.		Staten 1919		Verkliga 1919		Staten 1920	
512	Utackorderingskostnader för barn:						
	gen. Styrelsen.....	25,000	—	25,000	—	25,000	—
	gen. Barnavårdsnämnden.....	6,000	—	6,000	—	5,500	—
	S:ma	31,000	—	31,000	—	30,500	—
513	Ersättning för lämnad vård:						
	Andra kommuner.....	4,000	—	3,000	—	11,000	—
	Sjukvård.....	10,000	—	5,000	—	6,000	—
	Sjukvårdsanstalter och lasaretsavgifter.	4,500	—	12,000	—	15,000	—
	S:ma	18,500	—	20,000	—	32,000	—

Karlstad 25 Okt. 1919.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

JOS. LÖFBERG.

Hälsovårdsnämndens stafförslag 1920.

Ordinarie stat 1920.

Litt.	Utbetalningar.	Staten 1920.		Motsvarande belopp	
				i 1919 års stat	beräknade 1919
	Allmänna hälsovården:				
403	Personalkostnader	21,495	—	20,120	— 20,523 50
407	Allmänna utgifter	2,705	—	2,245	— 2,795 —
408	Renhållning	11,600	—	10,700	— 10,850 —
417	Dyrtidstillägg	—	—	—	— —
521	Bostadstillsyn	600	—	600	— 600 —
522	Yrkesinspektion	300	—	300	— 300 —
523	Desinfektion	1,200	—	800	— 1,200 —
524	Vaxination	—	—	100	— 100 —
525	Livsmedelsundersökning	500	—	200	— 300 —
526	Dispensärverksamheten	3,100	—	—	— —
700	Oförutsedda utgifter	400	—	200	— 1,900 —
			41,900		
	Epidemisjukhuset.				
403	Personalkostnader	15,975	—	11,640	— 11,780 50
404	Underhåll	9,990	—	5,050	— 7,850 —
407	Allmänna utgifter	50,565	60	40,752	60 48,217 73
408	Renhållning	2,450	—	2,050	— 2,420 —
417	Dyrtidstillägg	—	—	—	— 32,343 65
706	Oförutsedda utgifter	500	—	500	— 200 —
			79,480	60	
	Kronor		121,380	60	95,257 60 141,380 38
	Inbetalningar.				
231	Ersättning för lämnad sjukvård		15,500	—	9,250 — 18,500 —
	Brist att täcka genom uttaxering		105,880	60	87,007 60 122,880 38
	Kronor		121,380	60	95,257 60 141,380 38

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
Allmänna hälsovården.			
403.	Personalkostnader:		
a)	Löner:		
	Sekreteraren	500: —	500: —
	Förste stadsläkaren	5,000 —	5,000: —
	Andre "	3,000 —	3,000: —
	Stadsveterinären ¹⁾	2,250: —	2,250 —
	Förste sundhetstillsyningsmannen	2,250: —	2,250: —
	Andre "	2,250: —	1,950: —
	Stadsbarnmorska 1 "	950: —	750: —
	" 2	750: —	550: —
	Stadsjuksköterska 1	1,200: —	1,000: —
	" 2	1,200: —	1,000: —
		19,350: —	18,250: —
d)	Semesteravoden	120: —	60: —
e)	Pensionärer:		
	Emma Andersson	300: —	300: —
	W. Adamsson	750: —	550: —
	Gerda Flach	500: —	500: —
		1,550: —	1,350: —
f)	Pensionsavgifter	75: —	60: —
i)	Beklädnadsersättning	400: —	400: —
		Kronor 21,495: —	20,120: —
407.	Allmänna utgifter:		
b)	Olycksfallsförsäkringspremier	125 —	125: —
c)	Expeditionslokaler	600: —	600: —
g)	Uppvärmning av laboratoriet	400: —	400: —
j)	Kontorsutensilier	300: —	150: —
k)	Trycksaker	300: —	150: —
l)	Annonser	400: —	400: —
m)	Telefon	505: —	370: —
n)	Telegram och porto	75: —	50: —
		Kronor 2,705: —	2,245: —
408.	Renhållning:		
a)	Ersättning till Renhållningsverket	11,600: —	10,700: —
		Kronor 11,600: —	10,700: —
	Livsmedelsundersökning:		
a)	Köttbesiktningslokal	400: —	200: —
b)	Mjölckprov m. m.	100: —	100 —
		500: —	300: —
		Kronor 500: —	300: —
	Dispensärverksamheten:²⁾		
a)	Byrå ³⁾	1,000: —	
b)	Avgifter till landstinget	750: —	
c)	Tillägg till läkarelön ¹⁾	600: —	
d)	Arvode till läkaren vid tuberkulosavdelningen å Klaraborg ¹⁾	750: —	
		Kronor 3,100: —	

1) Beroende på särskild framställning.

2) Övertagen från dispensärstyrelsen.

3) Byrå, gemensam för staden och kringliggande landsbygd. Landstinget beräknas betala hälften av kostnaderna.

Litt.	Utbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.	
	Epidemisjukhuset.			
403. Personalkostnader:				
a) Löner:				
Sköterskan	700: —		700: —	
Undersköterskan	500: —		—	
Sköterskebiträden (1 à 400 —, 4 à 300. —)	1,600 —		1,200: —	
Köksföreståndarinnan	600: —		500: —	
Köksbiträdet	360: —		240: —	
Extra biträde i köket	240: —		—	
Tvätterskan	450 —		450: —	
Portvakten	1,300: —	5,750: —	1,000: —	4,090: —
d) 1. Semesterarvoden åt kvinnlig personal	525: —		250: —	
2. Semesterarvode åt portvakten	75: —	600: —	—	250: —
h) Kosthåll		9,625: —		7,300: —
		Kronor 15,975: —		11,640: —
404. Underhåll:				
a) Byggnader:				
1. Arbeten verkställda genom stadsarkitekten	1,790: —		600: —	
2. Arbeten verkställda genom hälsovårdsnämnden	200: —	1,990: —	200: —	800: —
b) Grusning av gårdsplan genom stadsarkitekten		750: —	—	
c) Inventarier		6,000: —		3,000: —
f) 3. Planteringar m. m.		1,250: —		1,250: —
		Kronor 9,990: —		5,050: —
407. Allmänna utgifter:				
a) Utskylder		200: —		200: —
b) Försäkringspremier:				
1. Brand-	25 60		25: 60	
2. Olycksfalls	50: —	75: 60	50: —	75: 60
e) Hushyror		9,000: —		9,000: —
g) Uppvärmning:				
1. a) Ved för kokningsändamål	1,000: —		1,000: —	
b) " " värmeledning	—		5,250: —	
2. Ångkol	80: —		80: —	
3. Koks	9,000: —		7,875: —	
6. Kokgas	1,000: —		1,000: —	
11. Diverse utensilier	200: —		50: —	
10. Arbetskostnader	100: —	11,380: —	—	15,255 —
h) Belysning:				
2. Elektricitet	2,000: —		1,500: —	
9. Elektriska lampor	200: —		100: —	
11. Diverse utensilier	300: —	2,500: —	50: —	1,650: —
i) Vattenavgifter		750: —		350: —
m) Telefon		610: —		372: —
n) Telegram och porto		50: —		50: —
t) Kosthåll		22,000: —		12,000: —
x) Medicin och dylikt		4,000: —		1,800: —
		Kronor 50,565: 60		40,752: 60

Litt.		Utbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.
409.	Renhållning:			
b)	1. Gård och gata		150: —	150: —
g)	Städning och skurning	500: —		100: —
	1. Material	500 —	1,000: —	500: —
	2. Arbetskostnader			600: —
c)	Tvätt:			
	1. Material	1,000: —		1,000: —
	2. Arbetskostnader	300: —	1,300: —	300: —
		<u> </u>	<u> </u>	<u>1,300: —</u>
		Kronor	2,450: —	2,050: —

Litt.	Inbetalningar.		Inbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.
241.	Ersättning för lämnad sjukvård:				
a)	Legosängsavgifter		15,000: —		9,000: —
d)	Sjuksköterskeersättning		500: —	15,500: —	250: —
			<u> </u>	<u> </u>	<u>9,250: —</u>
			Kronor	15,500: —	9,250: —

Karlstad den 31 oktober 1919.

På Hälsovårdsnämndens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 7 november 1919.

§ 112.

Folkskolestyrelsen beslöt härefter antaga och för stadsfullmäktige framlägga följande av folkskoleinspektören och kassaförvaltaren uppgjort förslag till folkskoleväsendets utgifts- och inkomststat för år 1920.

In fidem:
BROR A. LARSON.

Karlstads Folkskolestyrelsens ordinarie stat 1920.

Litt.	Utbetalningar.	1920	Motsvarande belopp		
			1919 års stat	Beräknade för 1919	Verkliga 1918
403	Personalkostnader	276,070 —	255,489 50	255,785 30	193,752 50
404	Underhåll	7,000 —	7,000 —	6,853 88	7,474 —
407	Allmänna utgifter	79,750 —	78,450 —	78,450 —	} 95,192 16
408	Renhållning	10,400 —	8,400 —	8,400 —	
420	Diverse utgifter	250 —	1,350 —	1,350 —	—
541	Slöjdmateriel	7,550 —	7,150 —	7,065 20	3,282 59
542	Skolköksmateriel	7,300 —	6,600 —	6,590 —	4,919 77
543	Annan undervisningsmateriel .	2,500 —	1,500 —	1,500 —	2,233 02
544	Skolbad	900 —	900 —	828 95	678 33
545	Skolresor	300 —	150 —	—	—
546	Skolträdgård	150 —	1,000 —	1,000 —	—
548	Skodon och skolagning	3,000 —	3,000 —	3,000 —	2,921 99
549	Fri undervisningsmateriel	3,000 —	3,000 —	3,000 —	3,000 02
553	Skolbiblioteket	1,000 —	1,000 —	1,000 —	—
700	Oförutsedda utgifter	2,000 —	—	—	470 37
	Kronor	401,170 —	374,989 50	374,823 33	313,924 75
	Inbetalningar.				
107	Statsanslag	138,009 50	141,780 70	146,959 60	81,129 11
119	Stadskassan	262,665 50	232,713 80	227,368 73	230,489 39
120	Diverse inkomster	495 —	495 —	495 —	2,306 25
	Kronor	401,170 —	374,989 50	374,823 33	313,924 75

Litt.	Utbetalningar.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
403.	Personalkostnader:		
a)	Löner:		
	Folkskoleinspektören	7,000: —	7,000: —
	Översångläraren	5,200. —	4,800: —
	9 ord. lärare i 4:e lönegraden à 4,600 .	41,400: —	37,800: —
	2 " " i 3:e " à 4,200 .	8,400: —	15,200: —
	1 " " i 2:a " à 3,800 .	3,800: —	6,800: —
	5 " " i 1:a " à 3,400 .	17,000: —	6,000: —
	1 e. o. lärare à 3,000	3,000: —	2,600: —
	8 ord. lärarinnor i 4:e lönegr. à 3,725 .	29,800: —	23,800: —
	5 " " i 3:e " à 3,425 .	17,125 —	15,500: —
	2 " " i 2:a " à 3,125 .	6,250 —	8,400: —
	4 " " i 1:a " à 2,825 .	11,300: —	10,000: —
	2 e. o. lärarinnor à 2,425	4,850. —	4,200: —
	13 småsk.-lär. i 4:e lönegr. à 2,450 . .	31,850: —	28,800: —
	6 " i 3:e " à 2,250 . .	13,500: —	19,800: —
	3 " i 2:a " à 2,050 . .	6,150: —	6,000: —
	2 " i 1:a " à 1,850 . .	3,700: —	3,600: —
	Vikariatsarvoden i läroämb.	1,500: —	1,000: —
	2 handarb.-lärarin. i 4:e lönegr. à 2,450	4,900: —	4,800: —
	1 " i 3:e " à 2,250 . .	2,250: —	2,200: —
	2 " i 1:a " à 1,850 . .	3,700 —	3,600: —
	Timarvoden för undervisning i handarbete	1,800. —	1,200: —
	2 skolkökslärarinnor i 2:a lönegraden à 2,900	5,800: —	5,200: —
	1 skolkökslärarinna i 1:a lönegraden à 2,600	2,600. —	2,300: —
	2 gymnastiklärare à 1,200	2,400 —	2,400: —
	1 slöjdlärare à 3,100	3,100: —	—
	1 skolläkare à 1,000	1,000: —	1,000: —
	Kassaförvaltaren	1,000: —	1,000: —
	Skrifbiträde å expeditionen	600: —	600: —
	Skolornas vaktmästare	4,500 —	4,500: —
e)	Pensioner:		
	Charlotta Hultman	300: —	300: —
	Anna Lena Olsson	360 —	360: —
	E. G. Ferm	250: —	250: —
	Helena Hamnqvist	240: —	240: —
	Augusta Lundgren	635: —	635: —
	Mathilda Olsson	710: —	—
f)	Pensionsavgifter:		
	Avgifter för lärarepersonalen till stadens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.	3,500: —	4,954: 50
g)	Diverse arvoden:		
	För undervisning i fortsättningsskolan	15,000: —	10,000: —
	För undervisning i 18 slöjdgrupper à 300	5,400: —	5,400: —
	För undervisning i 10 slöjdgrupper à 225	2,250: —	1,650: —

Litt.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
För undervisning i trädgårdsskötsel	600: —	400: —
För undervisning i särklass	250: —	100: —
Tillsyningslärare vid Herrhagsskolan	300: —	300: —
" " Gamla skolan	150: —	150: —
" " Tjäderskolan	150: —	150: —
" " Norra skolan	50: —	50: —
2 tillsyningsmän för skolgången å 150	300: —	300: —
2 slöjdföreståndare å 75	150: —	150: —
	<u>276,070: —</u>	<u>255,489: 50</u>
404. Underhåll:		
a) Fastigheter	5,000: —	5,000: —
e) Inventarier	2,000: —	2,000: —
	<u>7,000: —</u>	<u>7,000: —</u>
407. Allmänna utgifter:		
a) Utskylder	1,200: —	1,200: —
b) Försäkringsavgifter:		
Brandförsäkring	850: —	850: —
Olycksfallsförsäkring	200: —	—
e) Hyror:		
Folkskoleexpeditionen	500: —	500: —
Norra skolan	1,500: —	1,500: —
Herrhagsskolan	21,500: —	21,500: —
Tjäderskolan	7,630: —	7,630: —
Gamla skolan	5,270: —	5,270: —
g) Uppvärmning och materiel härför	31,250: —	31,250: —
h) Lyse och materiel härför	4,000: —	4,000: —
i) Vattenavgifter	400: —	400: —
j) Kontorsutensilier	300: —	200: —
k) Trycksaker	1,500: —	1,500: —
l) Annonser	750: —	500: —
m) Telefonavgifter	600: —	500: —
n) Post- och telegramavgifter	400: —	250: —
p) Resekostnader	500: —	500: —
r) Utredningskostnader	500: —	500: —
x) Medicin och sjukvårdsutensilier	200: —	200: —
ö) Övriga (frakter m. m.)	700: —	500: —
	<u>79,750: —</u>	<u>78,450: —</u>
408. Renhållning:		
b) Stadens fastigheter	600: —	600: —
d) Städning och skurning:		
Materiel	800: —	800: —
Arbetskostnad	9,000: —	7,600: —
	<u>10,400: —</u>	<u>8,400: —</u>
420. Diverse utgifter:		
f) Tillfällig maskinskrivning	250: —	1,350: —
541. Slöjdmateriel:		
Träslöjden	3,000: —	1,700: —
Metallslöjden	800: —	700: —
Pappslöjden	750: —	750: —
Flickslöjden	3,000: —	4,000: —
	<u>7,550: —</u>	<u>7,150: —</u>

Litt.		Utbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.	
542.	Skolköksmateriel:				
	Köksutensilier	800: —		600: —	
	Matvaror	6,500: —	7,300: —	6,000: —	6,600: —
543.	Annan undervisningsmateriel:				
	Böcker, kartor, planscher m. m.		2,590: —		1,500: —
544.	Skolbad:				
	Baderskans lön	600: —		600: —	
	Badutensilier	300: —	900: —	300: —	900: —
545.	Skolresor		300: —		150: —
546.	Skolträdgård		150: —		1,000: —
548.	Skodon och skolagning		3,000: —		3,000: —
549.	Fri undervisningsmateriel		3,000: —		3,000: —
553.	Skolbiblioteket		1,000: —		1,000: —
700.	Oförutsedda utgifter		2,000: —		—
			Kronor 401,170: —		374,989: 50

Inbetalningar.

Litt.		Inbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.	
107.	Anslag (statsbidrag):				
	Folkskoleinspektören	1,910: —		1,910: —	
	10 ord. lärare à 2,810: —	28,100: —		28,100: —	
	2 " " à 2,510: —	5,020: —		10,040: —	
	1 " " à 2,210: —	2,210: —		4,420: —	
	5 " " à 1,910: —	9,550: —		3,820: —	
	1 e. o. " à 1,550: —	1,550: —		1,550: —	
	8 ord. lärarinnor à 2,310: —	18,480: —		16,170: —	
	5 " " à 2,110: —	10,550: —		10,550: —	
	2 " " à 1,910: —	3,820: —		5,730: —	
	4 " " à 1,710: —	6,840: —		6,840: —	
	2 e. o. " à 1,350: —	2,700: —		2,700: —	
	13 småskollärarinnor à 1,530: —	19,890: —		18,360: —	
	6 " " à 1,380: —	8,280: —		12,420: —	
	3 " " à 1,230: —	3,690: —		3,690: —	
	2 " " à 1,080: —	2,160: —		2,160: —	
	27 gosslöjdgrupper à 81: —	2,187: —		2,187: —	
	10 pappslöjdgrupper à 61: 20	612: —		673: 50	
	41 flickslöjdgrupper à 40: 50	1,660: 50		1,660: 50	
	18 skolköksgrupper à 100: —	1,800: —		1,800: —	
	Beräknat anslag till fortsättningsskolan	7,000: —	138,009: 50	7,000: —	141,780: 70
119.	Stadskassan:				
	Uttaxerade medel		262,665: 50		232,713: 80
120.	Diverse inkomster:				
	Hyra för gymnastiksalen	375: —		375: —	
	Telegrafverket takhyra	120: —	495: —	120: —	495: —
			Kronor 401,170: —		374,989: 50

Beträffande det uppgjorda statförslaget må särskilt påpekas:

att i detsamma lönerna upptagits med de belopp, som folkskolestyrelsen i särskild framställning till stadsfullmäktige föreslagit;

att pensionsavgifterna (litt. 403 f) endast äro approximativt beräknade, då man på grund av pensionsinrättningarnas pågående omorganisation ej med visshet känner avgifternas blivande storlek;

att för undervisningen i fortsättningsskolorna, vilkas organisation ännu ej är fullt genomförd, upptagits en rund summa av 15,000 kronor (litt. 403 ö), om vars användande folkskolestyrelsen sedermera skall inkomma med särskild framställning;

att ökningen av utgifterna för slöjdmateriel, skolköksmateriel och annan undervisningsmateriel (litt. 541, 542 och 543) är betingad av de tillkomna nya fortsättningsskolorna;

att statsbidraget för fortsättningsskolorna ej kan exakt bestämmas, förrän organisationen av desamma är fullständigt genomförd, och därför endast är approximativt beräknat.

Karlstad i oktober 1919.

BROR A. LARSON.

AUG. BERGH.

A. NORSELL.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor får härmed överlämna förslag till stat för år 1920 med en vördsam anhållan, att Stadsfullmäktige ville till fyllande av bristen bevilja erforderligt anslag.

Karlstad den 30 oktober 1919.

Å Styrelsens vägnar:

MAURITZ TISELL.

Ordförande.

Nils Bure.

Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 30 oktober 1919.

§ 3.

Granskades och godkändes följande av vederbörande uppgjorda förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1920 (se medföljande handling).

Styrelsen beslöt ingå till Stadsfullmäktige med en vördsam anhållan, att de till fyllande av bristen ville bevilja erforderligt anslag.

In fidem:
NILS BURE.

Justeras:
MAURITZ TISELL.

Rätt utdraget betygar:
NILS BURE.

Elementarläroverkets för flickor stafförslag.

Ordinarie stat 1920.

Litt.		Staten 1920		Motsvarande belopp	
				i 1919 års stat	beräknade 1919
	Utbetalningar.				
403	Personalkostnader	82,588	—	61,543	— 62,774 46
404	Underhåll	1,100	—	1,100	— 900 —
407	Allmänna utgifter	38,740	—	36,326	78 38,585 50
408	Renhållning	3,675	—	2,810	— 3,550 —
542	Skolköksmateriel	800	—	800	— 800 —
543	Annan undervisningsmateriel	1,000	—	1,000	— 600 —
546	Skolträdgården	100	—	100	— 50 —
700	Oförutsedda utgifter	500	—	100	— 200 —
	Summa	128,503	—	103,779	78 107,459 96
	Inbetalningar.				
107	Statsanslag	41,666	67	20,320	— 19,855 73
261	Skolavgifter	49,600	—	40,000	— 44,700 —
270	Övriga	1,675	—	1,675	— 1,675 —
	<i>Brist att täckas genom uttaxering</i>	35,561	33	41,784	78 41,229 23
	Summa	128,503	—	103,779	78 107,459 96

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
403.	Personalkostnader:		
	a) Löner:		
	Föreståndarinnan	2,300: —	2,300: —
	16 lärarinnor	27,000: —	26,800: —
	2 småskolelärarinnor	2,300: —	2,300: —
	5 övningslärarinnor	7,130: —	7,170: —
	Tillfälliga tjänster	4,300: —	1,500: —
	Studierektor	500: —	500: —

Litt.	Utbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.	
Skolläkare	975: —		800: —	
Skrivbiträde	300: —		300: —	
Vaktmästare*)	1,700: —	46,505: —	1,100: —	42,770: —
d) Vikariat arvoden:				
Arvoden	100: —			
Avgift till vikariatkassan	500: —	600: —		600: —
e) Pensioner:				
H. Renborg	541: —		541: —	
H. Tengberg	500: —	1,041: —	500: —	1,041: —
f) Pensionsavgifter		3,100: —		3,100: —
l) Hyresersättning till föreståndarinnan		1,142: —		922: —
m) Värme till föreståndarinnan och vaktm.		700: —		588: —
n) Lyse till föreståndarinnan och vaktm.		100: —		62: —
å) Tillfällig löneförbättring av statsmedel		29,400: —		12,460: —
	Summa	82,588: —		61,543: —
404. Underhåll:				
a) Byggnader:				
1. Enligt stadsbyggmästarens förslag	600: —		600: —	
2. Enligt föreståndarinnans förslag	200: —	800: —	200: —	800: —
e) Inventarier		300: —		300: —
	Summa	1,100: —		1,100: —
407. Allmänna utgifter:				
a) Utskylder		1,500: —		—
b) Försäkringsavgifter:				
1. Brand-	100: —		76: 78	
2. Olycksfalls-	530: —	630: —	530: —	606: 78
d) Arrende		25: —		25: —
e) Hushyra		20,000: —		20,000: —
g) Uppvärmning:				
1. Ved	1,000: —		10,000: —	
3. Koks	12,000: —		3,000: —	
6. Gas	350: —		300: —	
11. Diverse utensilier	50: —	13,400: —	50: —	13,350: —
h) Belysning:				
2. Elektricitet	500: —		360: —	
9. Elektriska lampor	100: —		100: —	
11. Diverse utensilier	50: —	650: —	50: —	510: —
i) Vattenavgifter		450: —		450: —
j) Kontorsutensilier		400: —		200: —
k) Trycksaker		1,000: —		650: —
l) Annonser		160: —		160: —
m) Telefon		275: —		200: —
n) Porton		50: —		50: —
p) Resekostnader		150: —		75: —
ö) 6. Tidningar och tidskrifter		50: —		50: —
	Summa	38,740: —		36,326: 78

*)Spec.: Begynnelselön 1,000: —
Lönstillägg enl. Stfm:s beslut dec. 1917 300: —
Begärt ålderstillägg 200: —
Begärd löneförhöjning 200: —

Tills. 1,700: —

Litt.	Utbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.	
408. Renhållning:				
b) 1. Bortkörning av slagg m. m.		75: —		50: —
d) Städning och skurning:				
1. Materiel		850: —		850: —
2. Arbetskostnad	2,600: —	3,450: —	1,800: —	2,650: —
e) Tvätt:				
1. Materiel		50: —		50: —
2. Arbetskostnad	100: —	150: —	60: —	110: —
	<u>Summa</u>	<u>3,675: —</u>		<u>2,810: —</u>

Inbetalningar.

107. Anslag:				
a) 3. Statsanslag:				
Allm. anslaget	5,200: —		5,200: —	
Till undervisn. i huslig ekonomi	1,000: —		1,000: —	
Lönebidrag	2,400: —		2,400: —	
Ålderstillägg	3,666: 67		3,418: 33	
Tillfällig löneförbättring	29,400: —	41,666: 67	8,306: 67	20,320: —
	<u>Summa</u>	<u>41,666: 67</u>		<u>20,320: —</u>
270. Övriga:				
Pensionsavgifter	1,175: —			
Diverse	500: —	1,675: —		1,675: —
	<u>Summa</u>	<u>1,675: —</u>		<u>1,675: —</u>
<i>Brist</i> att täckas genom uttaxering:				
Stadens anslag:				
Allm. anslaget	20,000: —			
Till undervisn. i huslig ekonomi	1,000: —			
Ålderstillägg	1,833: 33			
Pensionsavgifter	1,925: —	24,758: 33		
Därutöver		10,803: —	}	41,784: 78
	<u>Summa</u>	<u>35,561: 33</u>		<u>41,784: 78</u>

Karlstad den 20 oktober 1919.

Å styrelsens vägnar:
MAURITZ TISELL.
 Ordförande.

Till Karlstads stads Budgetberedning.

Styrelsen för Karlstads Tekniska afton- och söndagsskola får härmed överlämna det av Karlstads Stadsfullmäktige den 18 sistlidne september godkända förslaget till inkomst- och utgiftsstat för Karlstads lärlings- och yrkesskola (= hittillsvarande Tekniska afton- och söndagsskolan) för år 1920.

I den härmed överlämnade staten är den för ingenjören N. Cæsar av stadsfullmäktige den 28 sistlidne juni beviljade pensionen upptagen i personalkostnadernas utbetalningar (litt. 403).

Karlstad i november 1919.

Å styrelsens för Karlstads Tekniska afton- och söndagsskola vägnar:

BROR A. LARSON.

Karlstads lärlings- och yrkesskolas ordinarie stat för år 1920.

Litt.		Staten 1920		Motsvarande belopp		
				1919 års stat	Beräknade för 1919	Verkliga 1918
	Utbetalningar.					
403	Personalkostnader	12,000 —	6,020 —	6,330 75	4,623 —	
404	Underhåll	75 —	75 —	75 —	11 —	
405	Förbrukningsartiklar	100 —	300 —	300 —	215 54	
407	Allmänna utgifter	3,585 —	3,180 —	3,180 —	} 3,436 71	
408	Renhållning	425 —	175 —	405 —		
543	Annan undervisningsmateriel .	1,200 —	800 —	656 —	697 25	
547	Premier och stipendier	380 —	380 —	380 —	380 —	
700	Oförutsedda utgifter	85 —	25 —	25 —	13 10	
	Kronor	17,850 —	10,955 —	11,351 75	9,376 60	
	Inbetalningar.					
101	Räntemedel	300 —	300 —	300 —	301 60	
104	Hyror	—	800 —	640 —	200 —	
107	Statsanslag	5,406 50	2,000 —	2,000 —	2,000 —	
108	Gåvor	80 —	80 —	80 —	80 —	
119	Stadskassan	11,463 50	6,975 —	7,659 64	5,950 —	
261	Skolavgifter	600 —	800 —	672 11	845 —	
	Kronor	17,850 —	10,955 —	11,351 75	9,376 60	

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
403.	Personalkostnader:		
e)	Pensioner:		
	N. Cæsar	1,500: —	
ö)	Arvoden:		
	För undervisning i yrkeslära . . .	6,000: —	} 6,020: —
	” ” i yrkesekonomi . . .	1,200: —	
	” ” i yrkeslagstiftning . . .	600: —	
	” ” i modersmålet . . .	500: —	
	” ” i ekonomisk geografi . . .	400: —	
	” ” i handelsrätt . . .	400: —	
	För fristående föredrag	400: —	
	Till avdelningsföreståndare	1,000: —	
		12,000: —	6,020: —
304.	Underhåll:		
	Inventariers underhåll	75: —	75: —
405.	Förbrukningsartiklar	100: —	300: —
407.	Allmänna utgifter:		
e)	Hyror	1,550: —	1,550: —
g)	Uppvärmning och materiel härför . . .	1,100: —	1,000: —
n)	Lyse och materiel härför	400: —	400: —
j)	Kontorsutensilier	25: —	25: —
k)	Trycksaker	350: —	100: —
l)	Annonser	100: —	75: —
n)	Postavgifter	10: —	10: —
ö)	Övriga	50: —	20: —
		3,585: —	3,180: —
408.	Renhållning:		
	Städning och skurning	425: —	175: —
543.	Annan undervisningsmateriel	1,200: —	800: —
546.	Premier och stipendier	380: —	380: —
700.	Oförutsedda utgifter	85: —	25: —
		Kronor 17,850: —	10,955: —
	Inbetalningar.	Inbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
101.	Räntemedel	300: —	300: —
104.	Hyror	—	800: —
107.	Statsanslag:		
	För undervisningen	5,206: 50	2,000: —
	För undervisningsmateriel	200: —	—
		5,406: 50	2,000: —
108.	Gåvor	80: —	80: —
119.	Stadskassan	11,463: 50	6,975: —
261.	Skolavgifter:		
	Avgifter för ritpapper, skriv- o. bokföringsböcker m. m.	600: —	800: —
		Kronor 17,850: —	10,955: —

Karlstad i november 1919.

M. P. BANDELIN.

Utdrag ur protokoll hållet hos brandstyrelsen den 28 oktober 1919.

§ 28.

Brandchefen hade uppgjort ett förslag till inkomst- och utgiftsstat för brandväsendet under år 1920.

Detta förslag blev nu granskat.

Styrelsen beslöt *beträffande utgifterna*:

att i förslaget upptaget belopp av 3,470 kronor för brandstationsbyggnadernas underhåll skulle minskas med 570 kronor (kostnaden för uppsättning av en vägg i telegrafrummet);

att för reparationer, som skola utföras genom brandstyrelsens försorg, begära ett anslag av 300 kronor och

att minska det föreslagna anslaget till renhållning med 45 kronor;

samt *beträffande inkomsterna*, att den av brandchefen i förslaget beräknade ersättningen för det körarbete, som av brandkårens personal och hästar utföres för gatuförvaltningens räkning, föreslås utgå allenast efter 18 kronor pr dag och icke såsom brandchefen föreslagit efter 20 kronor per dag.

Med här uppräknade undantag blev förslaget godkänt; och skulle detsamma till stadens budgetsberedning överlämnas.

Dessutom beslöt styrelsen hos drätselkammaren anhålla, att kammaren ville å vederbörlig titel upptaga ett lika stort belopp som i föregående års stat, nämligen 2,000 kronor, avsedda för inköp av brandredskap och inventarier.

Denna § förklarades genast vara justerad.

In fidem:
PER ÅGREN.

Rätt utdraget betygar å tjänstens vägnar:

PER ÅGREN.

Brandchef.

Brandstyrelsen.

Förslag till utgifts- och inkomststat för år 1920.

Ordinarie stat år 1920.

Litt.		Staten 1920	Motsvarande belopp	
			i 1919 års stat	beräknade 1919
	Utbetalningar.			
403	Personalkostnader	35,656 —	36,046 —	35,044 23
404	Underhåll	6,670 —	3,807 —	3,810 31
406	Drifts- och tillverkningskostnader	13,000 —	17,200 —	16,189 77
407	Allmänna utgifter	21,478 60	19,670 50	22,529 47
408	Renhållning	336 —	250 —	331 20
420	ä) Ersättning för skötsel av brandposter..	1,000 —	1,000 —	1,000 —
571	Extra kostnader vid eldsläckning	200 —	200 —	200 —
572	Brandsyner	700 —	700 —	700 —
573	Avgift till vattenverket	8,970 —	8,970 —	8,970 —
700	Oförutsedda utgifter	389 40	496 50	496 50
	Kronor	88,400 —	83,340 —	
	Inbetalningar.			
104	Hushyror	150 —	150 —	
282	Ersättning för körarbete utfört för gatu- förvaltningens räkning	14,850 —	14,850 —	
283	Ersättning av drätselkammaren för en häst, som utför körslor för husbyggnadsav- delningens räkning	3,000 —	3,000 —	
284	Hästspilling	350 —	350 —	
	Brist att täcka genom uttaxering	70,050 —	69,990 —	
	Kronor	88,400 —	88,340 —	

Extra stat 1920.

Litt.		Staten 1920	Motsvarande belopp i 1919 års stat
	Utbetalningar.		
403	Personalkostnader: a) Löner: tillfällig löneförbättring åt brandmästaren och 13 brandmän à 300 kr..... (enligt stadsfullmäktiges beslut den 20/12 1917).	4,800 —	4,800 —
E	5 d) Brandtelegraf till nya hamnen.	—	—
	Inbetalningar.		
404	Underhåll: Brandstationsbyggnaderna ..	—	2,000 —

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
403.	Personalkostnader:		
	a) Löner:		
	Kasernerade kåren:		
	Brandchefen:		
	Lön	1,500: —	
	Ålderstillägg	300: —	
		1,800: —	1,650: —
	Brandmästaren:		
	Lön	1,500: —	
	Beklädnadsbidrag	150: —	
		1,650: —	1,650: —
	Förste maskinisten:		
	Lön	350: —	300: —
	Korporalen:		
	Lön	1,200: —	
	Ålderstillägg	240: —	
		1,440: —	1,440: —
	Vice korporalen:		
	Lön	1,140: —	
	Ålderstillägg	240: —	
		1,380: —	1,380: —
	Kusken:		
	Lön	1,140: —	
	Ålderstillägg	240: —	
		1,380: —	1,380: —

Litt.		Utbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.
	12 brandmän:			
	Löner	12,960: —		
	Ålderstillägg	2,000 —	14,960: —	15,000: —
	Icke kasererade kåren:			
	Förste förmanen	100: —		
	Andre d:o	50: —		
	Andre maskinisten	300: —		
	30 brandmän	750: —	1,200: —	
			24,160: —	1,200: —
d)	Semester- och vikariatsarvodet		296: —	896: —
e)	Pensioner och understöd:			
	Förre brandchefen	2,000: —		
	„ brandmästaren	1,550: —	3,550: —	3,550: —
i)	Beklädnad:			
	16 brandmän à 300 kr.		4,800: —	4,800: —
j)	Sjukvård och medicin		200: —	150: —
m)	Värme (kockgas)		2,500: —	2,500: —
ö)	Arvode till sekreteraren		150: —	150: —
			Kronor 55,656: —	36,046: —

404. Underhåll:

a)	Brandstationsbyggnaderna:			
	1. Reparationer, som skola utföras genom stadsarkitektens försorg		3,470: —	1,200: —
	2. Reparationer, som skola utföras genom brandstyrelsens försorg		300: —	357: —
				1,557: —
e)	Inventariersedlar:			
	1. Kaserninventarier, körredskap o. d.	1,000: —		350: —
	2. Brandredskap	1,500: —	2,500: —	1,500: —
			400: —	400: —
f)	Brandtelegraf och allarmledning till reserven		400: —	400: —
			Kronor 6,670: —	3,807: —

406. Drifts- och tillverkningskostnader:

m)	Stallet:			
	Underhåll av 8 st. hästar à 1,625 kr.		13,000: —	17,200: —
			Kronor 13,000: —	17,200: —

407. Allmänna utgifter:

a)	Utskylder		550: —	550: —
b)	Försäkringsavgifter:			
	1. Brand-	66: 60		100: —
	2. Sjuk- och olycksfalls-	200: —	266: 60	193: 50
				293: 50
e)	Hus- och lokalhyror:			
	Brandstationsbyggnaderna	10,000: —		
	Reparationsverkstaden	200: —		
	f. d. körkarlsbostaden	200: —		
	Uthusbod i f. d. materialgården	100: —	10,500: —	10,200: —

Litt.	Utbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.	
g) Uppvärmning:				
1. Ved	300: —		5,000: —	
2. Kokes	7,500: —		1,500: —	
10. Skötare av värmeledningen	250: —	8,050: —	250: —	6,750: —
h) Belysning:				
1. Gas	80: —		10: —	
2. Elektrisk ström	800: —		700: —	
9. Lampor	50: —	880: —	90: —	800: —
i) Vattenavgifter		242: —		242: —
j) Kontorsutensilier		200: —		200: —
k) Trycksaker		75: —		75: —
l) Annonser, som ej kunna fördelas på andra littera		25: —		25: —
m) Telefonavgifter		600: —		450: —
n) Postporton och telegramporton		55: —		50: —
ö) 6. Tidningar och tidskrifter		35: —		35: —
	Kronor	21,478: 60		19,670: 50
408. Renhållning:				
a) Bekvämlighetsinrättning		36: —		36: —
d) Städning och skurning:				
1. Material	50: —		50: —	
2. Arbetskostnad	100: —	150: —	25: —	75: —
e) Tvätt:				
1. Material	75: —		64: —	
2. Arbetskostnad	75: —	150: —	75: —	139: —
	Kronor	336: —		250: —
573. Avgift till vattenverket:				
Motsvarande ränta och amortering på den del av vattenverket, som huvudsakligen tillkommit för eldsläckningsändamål $6\frac{1}{2}$ % å kr. 138,000: — .		8,970: —		8,970: —
	Kronor	8,970: —		8,970: —
20. ä) 1. Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposter		1,000: —		1,000: —
	Kronor	1,000: —		1,000: —
571. Extra kostnader vid eldsläckning		200: —		200: —
	Kronor	200: —		200: —
572. Brandsyner		700: —		700: —
	Kronor	700: —		700: —

Litt.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
700. Oförutsedda utgifter	389: 40	496: 50
	Kronor 389: 40	496: 50

Karlstad den 13 oktober 1919.

PER ÅGREN.
Brandchef.

Överlämnas & brandstyrelsens vägnar:

EMIL ANKERS.
Ordförande.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 18 november 1919.

§ 607.

Från magistraten hade inkommit följande skrivelser angående polisens ridhästar:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Med anledning av Drätselkammarens förfrågan i protokollsutdrag för den 27 dennes, § 561, får Magistraten under hänvisning till tjänstgörande stadsfiskalens bilagda skrivelse förklara sig anse obehövt, att i staten vidare upptaga anslag för förhyrning av ridhästar för polisens räkning.

Karlstads rådhus den 31 oktober 1919.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.»

»Till Magistraten i Karlstad.

I anledning av att utdrag av Drätselkammarens i Karlstad protokoll den 27 innevarande oktober med Magistratens därå tecknade remiss till mig överlämnats med anmodan att inkomma med vissa uppgifter. får jag vördsamt meddela, att på grund av bristande tillgång på polispersonal och då den tillgängliga personalen måst tagas i anspråk för patrullering inom stadens planlagda område, i protokollsutdraget omnämnd patrullering till häst i stadens omgivningar kunnat förekomma år 1918 181 och under år 1919 endast 8 gånger.

Vid ifrågavarande tillfällen hava överstelöjtnanten G. Björnström samt kaptenen J. Nordström tillhöriga hästar använts, men, enär avtal angående användning av ifrågavarande hästar träffats av stadsfiskalen Albert Nelson personligen, är jag för närvarande icke i stånd att meddela innehållet av meromnämnda avtal.

Karlstad den 31 oktober 1919.

e. f.

PER ZANDÉN.»

Vad sålunda framkommit skulle genom protokollsutdrag meddelas budgetsberedningen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Polisverkets stafförslag 1920.

Ordinarie stat 1920.

Litt.		1920	Motsvarande belopp		
			i 1919 års stat	beräknade 1919	
	Utbetalningar.				
403	Personalkostnader	99,811 65	97,320 80		
404	Underhåll	1,000 —	400 —		
407	Allmänna utgifter	9,780 —	8,080 —		
408	Renhållning	900 —	900 —		
417	Dyrtidstillägg	—	—		
420	Diverse utgifter	650 —	890 —		
581	Hästlega ^{*)}	3,000 —	3,000 —		
700	Oförutsedda utgifter	1,000 —	1,000 —		
	Kronor	116,141 65	111,590 80		
	Inbetalningar:				
107	Statsanslag	2,500 —	2,500 —		
	Brist att täcka genom uttaxering	113,641 65	109,090 80		
	Kronor	116,141 65	111,590 80		

Karlstad den 25 oktober 1919.

ALBERT NELSON.

Per Zandén.

*) I stället för två extra konstaplar förhyres två ridhästar. Indrages hästarna tillsättes konstapelsbefattningarna. Nuvarande anordningen dock billigare och effektivare.

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
403.	Personalkostnader:		
a)	Löner:		
	Poliskommissarien:		
	Lön	2,475: —	2,475: —
	Tjänstgöringspengar	825: —	825: —
4	överkonstaplar:		
	Lön	6,600: —	6,600: —
	Tjänstgöringspengar	2,200: —	2,200: —
	Ålderstillägg	2,400: —	2,400: —
4	detektivkonstaplar:		
	Lön	5,700: —	5,700: —
	Tjänstgöringspengar	1,900: —	1,900: —
	Ålderstillägg	825: —	1,137: 50
1	rådhusvaktmästare:		
	Lön	1,350: —	1,350: —
	Tjänstgöringspengar	450: —	450: —
	Ålderstillägg	600: —	600: —
24	ord. konstaplar:		
	Lön	32,400: —	32,400: —
	Tjänstgöringspengar	10,800: —	10,800: —
	Ålderstillägg	6,262: 50	6,212: 50
4	extra konstaplar:		
	Lön	4,800: —	4,800: —
	Ålderstillägg	366: 65	470: —
2	distriktkonstaplar	2,000: —	2,000: —
d)	Semester- och vikariatsarvode	1,200: —	1,200: —
g)	Olycksfallsförsäkringsprem.	500: —	500: —
i)	Beklädnad	14,000: —	12,000: —
j)	Läkare och sjukvård	500: —	500: —
å)	Ersättning för extra tjänstgöring	800: —	800: —
e)	Pensioner och understöd	857: 50	—
		<u>17,857: 50</u>	<u>15,000: —</u>
		81,954: 15	82,320: 80
		<u>99,811: 65</u>	<u>97,320: 80</u>
404.	Underhåll:		
e)	Inventarier	1,000: —	400: —
407.	Allmänna utgifter:		
e)	Hyra för polisstation	2,400: —	2,400: —
g)	Uppvärmning:		
	1. Ved	2,500: —	2,500: —
	3. Koks		
	6. Gas		
	10. Arbetskostnader	450: —	450: —
	11. Diverse utensilier	300: —	—
h)	Belysning:		
	1. Gas	1,200: —	600: —
	2. Elektricitet		
	9. Elektriska lampor		
	11. Diverse utensilier		

Litt.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
j) Kontorsutensilier	1,200: —	1,200: —
k) Trycksaker	350: —	350: —
l) Annonser	1,200: —	400: —
m) Telefon		
n) Telegram och porto	30: —	30: —
n) Sängservis	75: —	75: —
x) Förbandsartiklar	75: —	75: —
ö) 6. Tidningar och tidskrifter		
	9,780: —	8,080: —
408. Renhållning:		
d) Städning och skurning:		
1. Materiel	900: —	900: —
2. Arbetskostnader		
e) Tvätt:		
1. Materiel	900: —	900: —
2. Arbetskostnader		
	900: —	900: —
420. Diverse utgifter:		
e) Fångars vård och underhåll:		
1. Underhåll	600: —	600: —
2. Skjutslegor	50: —	50: —
s) Polishundar	—	240: —
	650: —	890: —

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 oktober 1919.*

§ 551.

Genomgicks och granskades av stadskamreraren uppgjort statförslag för 1920 för Karlstads stads Centralföråd, och blev detsamma av drätselkammaren godkänt.

Förslaget skulle tillika med därvid fogat statavräkningsförslag till magistraten överlämnas.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Centralförårets statförslag 1920.

Ordinarie stat 1920.

Litt.	Utbetalningar.	1920	Motsvarande belopp	
			i 1919 års stat	beräknade 1919
401	Utgiftsräntor	15,000 —	15,000 —	15,000 —
403	Personalkostnader	2,400 —	2,100 —	2,100 —
404	Underhåll	3,600 —	2,600 —	2,900 —
407	Allmänna utgifter	6,641 —	5,530 —	6,637 40
417	Dyrtidstillägg	—	—	4,377 50
419	Arbete mot ersättning	10,000 —	12,000 —	12,500 —
700	Oförutsedda utgifter	100 —	100 —	100 —
H	Varor: inköp av	200,000 —	200,000 —	220,000 —
	Överskott	—	1,605 —	—
	Kronor	237,741 —	238,935 —	—
	Inbetalningar.			
104	Hushyror	660 —	600 —	600 —
109	Inventariehyror	3,500 —	4,500 —	6,000 —
419	Arbete mot ersättning	12,000 —	14,000 —	14,500 —
H	Varor: Försäljningar	221,641 —	219,835 —	260,000 —
	Kronor	237,741 —	238,935 —	—

Karlstad den 27 oktober 1919.

För Karlstads Drätselkammare:

J. NORÉUS.

H. Westlin.

Extra stat 1920.

Litt.		1920	Motsvarande belopp		
			i 1919 års stat	beräknade 1919	
	Utbetalningar.				
1	Inköp av inventarier	—	3,000	—	
	Diverse inventarier	3,000	—		
	En ny vattenvagn.....	3,000	—		
	Kronor	6,000	3,000	—	
	Inbetalningar.				
	Brist att täckas genom uttaxering	6,000	3,000	—	
	Kronor	6,000	3,000	—	

Karlstad den 27 oktober 1919.

För Karlstads Drätselkammare:

J. NORÉUS.

H. Westlin.

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
403.	Personalkostnader:		
a)	Löner	2,100: —	2,100: —
	Lönetillägg	300: —	—
		2,400: —	2,100: —
	Kronor	2,400: —	2,100: —
404.	Underhåll:		
a)	Byggnader	600: —	600: —
i)	Inventarier	3,000: —	2,000: —
		3,600: —	2,600: —
	Kronor	3,600: —	2,600: —
407.	Allmänna utgifter:		
a)	Utskylder	50: —	50: —
b)	Försäkringsavgifter:		
	1. Brand-	400: —	375: —
	2. Olycksfalls-	25: —	25: —
		425: —	400: —

e) Hushyror	2,000: —	2,000: —
f) Platshyror	275: —	275: —
g) Uppvärmning	125: —	125: —
h) Belysning	125: —	125: —
j) Kontorsutensilier	150: —	100: —
k) Trycksaker	30: —	30: —
m) Telefon	136: —	100: —
n) Telegram och porton	25: —	25: —
y) Sjuk- och olycksfallsersättning	200: —	200: —
å) Förrådskostnader	2,600: —	1,800: —
ä) Arbetares semester	500: —	300: —
	<hr/>	
	Kronor 6,641: —	5,530: —

Utdrag av protokoll vid sammanträde hos Karlstads folkskolestyrelse den 7 november 1919.

§ 117.

Folkskolestyrelsen beslöt antaga och för stadsfullmäktige framlägga följande av barnavårdsnämnden uppgjort förslag till nämndens utgifts- och inkomstat för år 1920.

In fidem:
BROR A. LARSON.

Barnavårdsnämndens ordinarie stat 1920.

Litt.		Staten 1920	Motsvarande belopp					
			1919 års stat	Beräknade för 1919	Verkliga 1918			
	Utbetalningar.							
403	Personalkostnader	2,550 —	750 —	750 —	1,775	79		
407	Allmänna utgifter	1,725 —	1,258 —	1,550 —	1,228	28		
561	Utackorderingskostnader	9,000 —	9,000 —	8,707	70	14		
562	D:o till främmande inrättningar	3,500 —	3,000 —	2,400 —	2,060	—		
563	Anslag för organisation	2,000 —	8,000 —	2,400 —	—	—		
417	Kristidstillägg 1919 och div. utgifter 1918	— —	—	600 —	1,549	27		
	Kronor	18,775 —	22,000 —	16,407	70	14,054	48	
	Inbetalningar.							
107	Statsanslag	967 —	986	50	1,067	09	1,023 —	
271	Ersättning från fattigvården ..	5,500 —	6,000 —	5,000 —	6,000	—	6,000 —	
119	Stadskassan	12,308 —	15,013	50	6,699	40	7,000 —	
417	» kristidstillägg	—	—	—	600	—	—	
120	Diverse inkomster	—	—	—	41	21	31	48
	Kronor	18,775 —	22,000 —	16,407	70	14,054	48	

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	Utbetalningar 1920.	Motsvarande 1919.
403. a)	Personalkostnader:		
	Sekreterarens arvode	900: —	600: —
	Barnavårdsföreståndarens arvode . . .	1,500: —	—
	Kassaförvaltarens arvode	150: —	150: —
		2,550: —	750: —
407. j)	Skrivmaterialier	150: —	100: —
k)	Trycksaker	200: —	325: —
m)	Telefonavgifter	175: —	125: —
p)	Resekostnader	500: —	350: —
s)	Beklädnadskostnader	500: —	500: —
v)	Sjukvård	150: —	125: —
x)	Medicin	50: —	25: —
		1,725: —	1,550: —
561.	Utackorderingskostnader för 34 barn 1920 och 36 1919	7,226: —	8,078: 90
	D:o för barn, som under året tillkom- ma m. m.	1,774: —	628: 83
		9,000: —	8,707: 70
562.	D:o för 4 barn å Kumla barnhem . . .	1,000: —	1,000: —
	D:o för 5 barn å Älvåsen	1,250: —	750: —
	D:o för 3 barn å Hall 1920 och 2 1919	675: —	300: —
	D:o för barn, som under året tillkom- ma m. m.	575: —	350: —
		3,500: —	2,400: —
563.	Till organisation	2,000: —	2,400: —
417.	Kristidstillägg	—	600: —
		Kronor 18,775: —	16,407: 70
	Inbetalningar.		
107.	Anslag:		
	Statsanslag för 38 barn 1920 och 40 1919	967: —	1,067: 09
271.	Ersättning från fattigvården för 46 barn 1920 och 47 1919	4,600: —	4,700: —
	D:o för barn, som tillkomma m. m. . .	900: —	300: —
		5,500: —	5,000: —
119.	Stadskassan	12,308: —	9,699: 40
417.	Kristidstillägg	—	600: —
120.	Bankränta från 1918	—	41: 21
		Kronor 18,775: —	16,407: 70

Karlstad i november 1919.

DAVID KARLSTRÖM.

Till Magistraten i Karlstad.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna statförslag för 1920.

Karlstad den 3 november 1919.

På Badhusstyrelsens vägnar:

AXEL DAHLMAN.

Utdrag av Badhusstyrelsens protokoll för den 31 oktober 1919.

§ 2.

Beslöts antaga ett så lydande förslag till stat för

Badhusstyrelsen.

Ordinarie stat för år 1920.

Litt.	Inkomster:		
104.	Hushyror	200: —	
120 a)	Badavgifter	50,000: —	
120 b)	Vågavgifter	600: —	50,800: —
	Brist att täckas genom uttaxering		24,400: —
			<u>75,200: —</u>
	Utgifter:		
403.	Personalkostnader	12,779: —	
404.	Underhåll	7,400: —	
405.	Driftmaterial och förbrukningsartiklar	47,200: —	
407.	Allmänna utgifter	5,991: —	
408.	Renhållning och material härför	1,500: —	
700.	Oförutsedda	330: —	75,200: —

Extra stat för 1920.

Anskaffande af en torkcentrifug för tvätten	2,500: —
---	----------

Specifikation

till Badhusstyrelsens ordinarie utgiftsstat 1920.

403. *Personalkostnader:*

a) Löner	10,629: —	
b) Semester och vikariatsarvodena	200: —	
m) Värme	450: —	
Extra arbetskraft för tvätten	1,500: —	12,779: —

404. *Underhåll:*

a) Fastigheter, att verkställas av drätselkammaren ...	4,500: —	
Övriga	300: —	
d) Driftapparater	500: —	
e) Inventarier	2,100: —	7,400: —

405. *Driftsmaterial och förbrukningsartiklar:*

a) Bränsle	35,000: —	
b) Maskinförnödenheter	200: —	
i) Elektrisk ström för bad	150: —	
j) Vatten (25,000 m ³ à 30 öre — förut 16 öre —),	7,500: —	
n) Renhållningsutensilier:		
1. Tvål	3,000: —	
3. Skur- och tvättpulver	300: —	
4. Borstar	300: —	
9. Salt	350: —	
10. Tallbarrsolja	300: —	4,250: —
ö) Övriga	200: —	47,200: —

407. *Allmänna utgifter:*

a) Utskylder	1.381: —	
b) Försäkringsavgifter	10: —	
e) Hushyror	3,000: —	
h) Lyse och material härför	750: —	
j) Kontorsutensilier	50: —	
k) Trycksaker		
i) Annonser }	600: —	
m) Telefonavgifter	200: —	5,991: —

408. *Renhållning:*

b) Gård och gata	}	1,500: —
c) Tvätt:		
1. Material		
2. Arbetskostnader		
d) Städning och skurning		
1. Material		
2. Arbetskostnader		

Vid statförelaget beslöt styrelsen göra följande erinringar:

1) 120 a) Badavgifter.

Förutsättning för upptagande av beloppet till kr. 50,000: — vore bestämmandet av i viss mån ökade badavgifter. De av styrelsen föreslagna ökningarna vore obetydliga och avgifterna skulle även med tillämpning av förslaget kunna betecknas såsom låga och understege avsevärt avgifterna i flera med Karlstad jämnställda städer, helst som nu utgående avgifter för tillhandahållen tvål skulle bortfalla. Styrelsens förslag till badtaxa, om vars fastställande styrelsen ville hemställa, lydde sålunda:

	1:sta klass		1920 års pris.	
	Nuvarande pris.			
	(tillägget för tvål inberäknat)			
	Enkel biljett	Kupong	Enkel biljett	Kupong
Karbad	1: 85	1: 60	2: —	1: 80
Halvbad	1: 15	1: —	1: 30	1: 20
Varmluftsbad med borstning	1: 50	1: 30	1: 75	1: 60
» utan »	1: 25	1: 10	1: 40	1: 20
Simhallsbad, dusch och bassäng	1: —	0: 90	1: 10	1: —
Ljusbad, dusch och halvbad	2: 40	2: 20	3: —	2: 80
Skolbad	0: 75	—	0: 75	—
Karbad med varmluft			2: 25	2: —
	2:dra klass			
Karbad	1: 15	1: —	1: 25	1: 10
Badstu, dusch och bassäng	0: 80	0: 70	1: —	0: 90
Simhallsbad, dusch och bassäng	0: 60	0: 55	0: 75	0: 65
Halvbad	0: 80	0: 70	1: —	0: 90
Skolbad	0: 50		0: 50	
Billighetsbad (Lördagar)	0: 55		0: 65	

2) Under 404 a underhåll av fastigheten att verkställas av drätselkammaren hade beräknats ett belopp av Kr. 4,500: —. Styrelsen hade infordrat anbud å botande av målningen inom badhuset, vilken under flera år icke kunnat omses och nu vore så förfallen, att dess upphjälpande åtminstone delvis icke kunde längre upp-

skjutas. Kostnadsförslaget härå slutade å 7,000 kronor. Styrelsen beslöt fördela kostnaden å två år, i följd varav för 1920 skulle beräknas Kr. 3,500: —. För annat underhåll av ifrågavaranda art skulle beräknas Kr. 1,000: —.

3) Under 404. e) Inventarier upptagna beloppet Kr. 2,100: — avsåge nyanskaffning av 100 badlakan Kr. 1,500: — och av mattor Kr. 400: — samt i övrigt diverse inventarieunderhåll kr. 200: —.

403. 4) Å extra stat hade upptagits ett belopp av Kr. 2,500: — för anskaffning och inmontering av en torkcentrifug för tvätten. De nuvarande anordningarna för tvättens torkning hade vid nu rådande ökade badfrekvens visat sig otillfredsställande och medförde stor bränsleåtgång. Genom anskaffning av en torkcentrifug kunde påräknas tidsvinst samt besparing av arbete och bränsle.

Som ovan.

ERIK LUNDBLAD.

Saluhallsstyrelsens staförslag 1920.

Ordinarie stat 1920.

Litt.		Staten 1920	Motsvarande belopp		
			i 1919 års stat	beräknade 1919	
Utbetalningar.					
403	Personalkostnader	2,360	2,065	2,406	50
404	Underhåll	2,100	575	1,000	—
407	Allmänna utgifter	13,960	12,755	13,059	70
408	Renhållning	1,350	1,300	1,400	—
417	Dyrtidstillägg	—	—	2,757	46
700	Oförutsedda utgifter	230	300	100	—
	Kronor	20,000	16,995	20,723	66
Inbetalningar.					
104	Hallhyror	15,200	14,000	14,500	—
120	Vägavgifter	100	100	100	—
	Brist att täckas genom uttaxering	4,700	2,895	6,123	66
	Kronor	20,000	16,995	20,723	66

Extra stat år 1920.

Litt.	Utbetalningar,	1920
T. a)	Omläggning av elektriska ljusledningarne	5,000: —
	Kronor	5,000: —

Inbetalningar.

Brist att täckas genom uttaxering	5,000: —
Kronor	5,000: —

Karlstad den 29 okt. 1919.

För Karlstads Saluhallsstyrelse:

HUGO BERG.

H. Westlin.

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	Utbetalningar 1920.		Motsvarande 1919.	
403.	Personalkostnader:				
a)	Hallmästarens lön	1,950: —			1,950: —
	” lönstillägg	300: —	2,250: —		100: —
d)	Semesterarvode		100: —		100: —
i)	Beklädnad		10: —		15: —
			Kronor	2,360: —	2,065: —
404.	Underhåll:				
a)	Byggnader:				
	1. Stadsbyggmästaren	1,500: —			
	2. Styrelsen	500: —	2,000: —	500: —	500: —
e)	Inventarier		100: —		75: —
			Kronor	2,100: —	575: —
407.	Allmänna utgifter:				
a)	Utskylder		1,200: —		1,200: —
b)	Försäkringspremier:				
	1. Brandförsäkring	60: —		60: —	
	2. Olycksfalls-	15: —	75: —	15: —	75: —
e)	Hushyror		9,000: —		9,000: —
g)	Uppvärmning:				
	6. Gas	200: —		100: —	
	8. Elektricitet	1,400: —		300: —	
	11. Div. utensilier	50: —	1,650: —		1,000: —
h)	Belysning:				
	2. Elektricitet	1,200: —		975: —	
	11. Div. utensilier	100: —	1,300: —	25: —	1,000: —
i)	Vattenavgifter		500: —		300: —
j)	Kontorsutensilier		25: —		30: —
k)	Trycksaker		50: —		50: —
m)	Telefonavgifter		150: —		80: —
n)	Porto		10: —		20: —
			Kronor	13,960: —	12,755: —
408.	Renhållning:				
b)	1. Gård och gata		1,200: —		1,200: —
d)	Städning:				
	1. Materiel	50: —			
	2. Arbetskostnader	100: —	150: —	100: —	100: —
			Kronor	1,850: —	1,300: —

Styrelsen för Mariebergsskogen.

Ordinarie stat 1920.

Litt. 407. Ränta och amortering å byggnader	360: —
Utskylder, skogsplantering, underhåll av hus och vägar, målning av bord och bänkar	200: —
	<hr/>
	Brist för år 1920 560: —

Karlstad 26 okt. 1919.

A. W. ADDE.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i
Karlstad den 30 oktober 1919.*

§ 172.

Med ledning av för året upprättat statavräkningsförslag företogs till behandling 1920 års stat, och beslöt styrelsen härafter för sin del antaga och till Magistraten översända det förslag, som är detta protokoll bilagt.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Hamnens statförslag för år 1920.

Ordinarie stat för år 1920.

Litt. Utbetalningar.	1920 års stat		Innevarande års stat		Beräknade för innev. år		Verkliga år 1918	
Beräknad ingående brist.....	—		28,928	48	27,072	69	—	
401 Skuldräntor	74,458	80	75,540	82	73,040	82	56,519	12
402 Kapitalavbetalningar	13,313	47	12,729	32	12,729	32	12,170	28
403 Personalkostnader	20,055	—	20,935	—	20,949	10	18,989	75
404 Underhåll	50,175	—	36,475	—	31,444	32	54,689	73
406 Driftkostnader	8,800	—	4,500	—	6,165	—	4,999	47
407 Allm. utgifter.....	11,486	—	9,945	—	10,798	98	6,750	42
408 Renhållning	315	—	305	—	315	—	—	
409 Allm. lyshållningen	2,830	—	2,550	—	2,680	—	2,705	19
417 Dyrtidstillägg	—		12,000	—	27,055	91	14,974	21
420 Div. utgifter.....	2,505	—	2,145	—	3,502	18	1,724	50
Div. debitorer	—		—		—		7,479	51
Div. kreditorer.....	—		—		2,541	95	—	
451 Stadsandelen.....	12,000	—	10,000	—	13,000	—	10,726	04
452 Isbräkning	2,000	—	2,000	—	2,000	—	1,698	87
700 Oförutsedda	2,636	73	1,571	38	2,677	01	1,200	40
Extrastaten	—		57,900	—	80,879	06	333,308	29
Summa utbetalningar	200,575	—	277,525	—	316,851	34	527,944	78
Inbetalningar.								
103 Arrenden	8,400	—	8,000	—	9,567	71	4,842	92
104 Hushyror	1,775	—	1,775	—	1,775	—	1,575	—
105 Platshyror	20,000	—	16,300	—	18,000	—	21,262	35
109 Inventariehyror.....	—		—		7,000	—	—	
120 Div. inkomster.....	400	—	400	—	547	87	1,009	13
151 Hamnavgifter	60,000	—	50,000	—	65,000	—	53,630	18
152 Kranhyror.....	15,000	—	5,500	—	14,000	—	5,740	40
153 Kölhalning och sjösättning.....	—		50	—	—		—	
154 Lustbåtsavgifter	1,000	—	350	—	1,057	50	330	—
155 Varuskjulsavgifter	—		50	—	300	—	—	
156 Slipavgifter	—		—		—		289	—
Div. debitorer	—		—		3,708	69	—	
S:a inbetalningar	106,575	—	82,425	—	120,956	77	88,678	98
Brist kronor.....	94,000	—	195,100	—	195,894	57	439,265	80
Kronor	200,575	—	277,525	—	316,851	34	527,944	78

Hamnens extra stat år 1920.

Litt. Utbetalningar.			Att täckas genom	
			Lån	Uttaxering
E. Anläggningar:				
6. 1. Muddring av en kanal inåt Lambergstjärn inclusive verkens ut- och avrustning samt ersätt- ning av förslitna delar	100,000		100,000	
9. Förstärkning av yttre hamnens tråkaj	40,000		40,000	
10. a) 1. Bryggor vid Tyggården ..	7,000		7,000	
10. a) 2. Lustbåtsbryggor	1,000		—	1,000
16. Järnvägsspår å Tyggården.....	11,000	159,000	11,000	
G. Driftapparater:				
43. En reservmotor för Temperley- kranen	—	4,000	4,000	
I. Inventarier	—	300	—	300
Brist kronor		163,300	162,000	1,300

Sammandrag.

Ordinarie stats brist att uttaxera	94,000: —
Extra stats brist att uttaxera	1,300: —
Summa uttaxeringsmedel	95,300: --
Extra stats brist av lånemedel föreslås att täckas:	
Av förut anslagna lånemedel	2,604: 52
Genom ny upplåning	160,695: 48
Summa erforderliga medel	163,300: —
Summa erforderliga medel	258,600: —

Karlstad den 30 oktober 1919.

C. O. AHLMARK.

Ordförande.

Iwar Olsson.

Specifikation.

Litt.	Utbetalningar.	Innevarande år	År 1920.
401.	Skuldräntor:		
a)	1. Å fonderade lån	38,551: 96	37,967: 81
	2. Å tillfälliga lån	32,988: 86	32,490: 99
	4. Å ny tillfällig upplåning	4,000: —	4,000: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 75,540: 82	74,458: 80
402.	Kapitalavbetalningar:		
a)	Fonderade lån:		
	4. 1907 års	10,462: 16	10,932: 96
	5. 1913 års	2,267: 16	2,380: 51
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 12,729: 32	13,313: 47
403.	Personalkostnader:		
a)	Löner, tjänstgöringsp., ålderstillägg:		
	1. Sekreteraren	400: —	400: —
	2. Hamnkassören	4,500: —	4,500: —
	3. Hamningeniören	2,100: —	2,100: —
	4. Hamnkaptenen	3,500: —	3,500: —
	5. 1:e bokhållaren	1,800: —	1,800: —
	6. 2:e bokhållaren	1,500: —	1,500: —
	7. Hamnarbetsförmannen	1,800: —	1,800: —
	8. 1:e hamnservisen	1,000: —	1,000: —
	9. 2:e hamnservisen	880: —	880: —
	10. 3:e hamnservisen	880: —	—
	11. Slussvakten	800: —	800: —
		<hr/>	<hr/>
		19,160: —	18,280: —
d)	Semester- och vikariatsarvoden	325: —	325: —
e)	Pensioner och understöd	300: —	300: —
l)	Hyresättning och -bidrag:		
	Hamnkaptenen	500: —	500: —
	Hamnarbetsförmannen	150: —	150: —
	Slussvakten	200: —	200: —
	2:e hamnservisen	200: —	200: —
		<hr/>	<hr/>
		1,050: —	1,050: —
n)	Lyse: Hamnkaptenen	100: —	100: —
		<hr/>	<hr/>
		Kronor 20,935: —	20,055: —
404.	Underhåll:		
a)	Fastigheter för allm. behov	500: —	500: —
b)	Fastigheter för annat ändamål	200: —	200: —
		<hr/>	<hr/>
		700: —	700: —
d)	Driftapparater:		
	11 a) Tyggårdspumpen	50: —	200: —
	17 b) Pråmar	300: —	300: —
36.	Lyftkranar:		
	a) Temperleykranen		3,300: —
	b) Titankranen		2,000: —
	d) Portalsvängkranen		1,500: —
	e) 15-tonskranen	1,000: —	150: —
	f) 6½-tonstråkransen		100: —
	g) 1-tonskranen		50: —
	h) 1-ton järnkranen	600: —	1,000: —
		<hr/>	<hr/>
		1,600: —	1,000: —

Litt.	Utbetalningar.	Innevarande år.	År 1920.
	14. Mudderverket	3,000: —	2,500: —
	45. Mudderelevatorn	3,000: —	500: —
	63. Slip		11,600: —
e)	Inventarier	300: —	300: —
f)	Anläggningar:		
	1. Gator och torg	800: —	800: —
	2. Broar:		
	b) Kanalbron	200: —	200: —
	3. Planteringar och promenader	200: —	300: —
	4. Landsvägar	3,300: —	
	Tyggården		1,500: —
	Övriga		1,000: —
	5. Ledningar och rörrät:		
	Gas	50: —	
	Elektriska	200: —	
	D:o till Tyggårdspumpen	250: —	600: —
	Övriga		300: —
	e) Röskärsleden	11,000: —	5,000: —
	8. Slussar	300: —	300: —
	9 b) Yttre hamnens träkaj	5,000: —	20,000: —
	e) Inre hamnens kajer	200: —	500: —
	Övriga	500: —	20,500: —
10.	Bryggor:		
	a) 1. Lastbryggor	1,000: —	2,000: —
	Övriga	1,000: —	
	4 Lustbåtsbryggor	2,000: —	300: —
	3 Båtrappor		500: —
	e) I v:a älvgrenen		2,800: —
	11. Strandskoningar och slänter	300: —	300: —
	12. Upplagsplatser och godsunderlag	300: —	300: —
	13. Pålarmar och vågbrytare	500: —	500: —
	14. Dykdalber	1,000: —	1,000: —
	15. Fyrrar och sjömärken	500: —	500: —
	16. Järnvägsspår	1,000: —	1,000: —
	20. Stängsel	25: —	25: —
	21. Bekvämlighetsinrätt.	50: —	50: —
	25. a) Tyggårdsdiket		200: —
	26. Belysningsstolpar och armatur	100: —	100: —
	29. Järnvägsövergångar		300: —
		Kronor 36,475: —	50,175: —
406.	Driftskostnader:		
	1) 2. Lyftkranar: Temperleykranen		3,000: —
	Titankranen		2,000: —
	Portalkranen		3,000: —
	15-tonskranen		300: —
	3. Slip	4,500: —	8,300: —
	5. Tyggårdspumpen		500: —
		Kronor 4,500: —	8,800: —

Litt:	Utbetalningar.	Innevarande år.	År 1920.
407.	Allm. utgifter:		
a)	Utskylder:		
	1. Kyrko-	8: —	50: —
	2. Krono-	3: —	3: —
	3. Kommunal-	349: —	350: —
		360: —	403: —
b)	Försäkringsavgifter:		
	1. Brand-	1,600: —	1,650: —
	3. Ansvars-	200: —	750: —
	4. Maskin-	1,200: —	1,500: —
		3,000: —	3,900: —
e)	Hus- och lokalhyra		1,375: —
g)	Uppvärmning:		
	3. Koks	20: —	20: —
	6. Gas	600: —	400: —
	8. Elektricitet	250: —	450: —
		870: —	870: —
h)	Lyse:		
	1. Gas	24: —	40: —
	2. Elektricitet	400: —	300: —
	9. Glödlampor	10: —	20: —
	10. Brännare, glas, glödkroppar	10: —	20: —
		444: —	380: —
i)	Vattenavgift	16: —	18: —
j)	Kontorsutensilier	300: —	300: —
k)	Trycksaker	800: —	1,000: —
l)	Annonser	100: —	100: —
m)	Telefonavgifter	550: —	640: —
n)	Porto, telefon, telegram	100: —	100: —
o)	Lagsökning, protokollslösen m. m.	100: —	100: —
p)	Resekostnader	300: —	300: —
q)	Föreningsavgifter	100: —	150: —
r)	Utredningskostnader	200: —	
	1. Tekniska		200: —
	2. Ekonomiska och andra		100: —
			300: —
y)	Sjuk- och olycksfallsersättning	200: —	200: —
z)	Representationskostnader	300: —	300: —
ä)	Arbetares semester	2,000: —	1,000: —
ö)	6. Tidningar och tidskrifter	30: —	50: —
		Kronor	
		9,945: —	11,486: —

408. **Renhållningen:**

a)	Allm. renhållningen:		
	3. Sopning	100: —	100: —
	7. Diken	100: —	100: —
	9. Broar	20: —	20: —
	14. Renhållningsmaterial	50: —	50: —
		270: —	270: —
d)	Städning och skurning	30: —	40: —
e)	Tvätt	5: —	5: —
		Kronor	
		305: —	315: —

Litt.	Utbetalningar.	Innevarande år.	År 1920.
109.	Allm. lyshållningen:		
b)	Hamnbelysningen:		
	1. Gas	1,250: —	1,250: —
	2. Elektricitet	850: —	1,000: —
		2,100: —	2,250: —
d)	Fyrbelysningen	450: —	
	1. Gas		400: —
	3. Tillsyn, fyrars och behållares in- och utfraktning		180: —
			580: —
		Kronor	2,550: —
			2,830: —
420.	Diverse utgifter:		
i)	Stadskassans andel i platshyror	340: —	340: —
j)	Polisbevakning vid hamnen	720: —	720: —
k)	Godsbevakning	200: —	200: —
l)	Hamnroddare	120: —	120: —
o)	Pejling	400: —	600: —
p)	Prickhållning	165: —	225: —
r)	Vintervägar	200: —	300: —
		Kronor	2,145: —
			2,505: —
Litt.	Inbetalningar.		
103.	Arrenden:		
a)	Markarrenden		7,000: —
b)	Vattenarrenden	8,000: —	1,200: —
f)	Gräs- och vasskörd		200: —
		Kronor	8,000: —
			8,400: —
104.	Hushyror:		
b)	Andra byggnader	1,775: —	1,775: —
		Kronor	1,775: —
105.	Platshyror:		
a)	Tomthyror		12,500: —
b)	Upplagsplatshyror	16,300: —	
	1. Fasta		7,300: —
	2. Tillfälliga		200: —
			7,500: —
		Kronor	16,300: —
			20,000: —

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 22 dec. 1919.*

§ 178.

Till stadsfullmäktige hade magistraten överlämnat av drätselkammaren och övriga delegationer upprättade statförslag för år 1920 jämte det generalförslag över stadens utgifter och inkomster för samma år, som med ledning därav upprättats av stadens budgetsberedning; och hade därvid magistraten, med förordande av generalförslaget, vilket upptog en uttaxering av 8,75 % av den bevillningstaxerade inkomsten, därav 8,299 % för den borgerliga kommunen och återstoden för kyrkliga ändamål, därjämte föreslagit, att de särskilda staterna skulle godkännas allenast med förbehåll för stadsfullmäktiges bifall till de särskilda anslag, som ännu ej hunnit prövas av stadsfullmäktige; att bristen i hamnens stat skulle debiteras hamnen men hos drätselkammaren föras som en tillgång inom linjen; att i avseende å tolagsersättningsmedlen stadsfullmäktige måtte besluta deras användning, så långt de försloge, till betalning av räntor å stadens fonderade lån; samt att uppbörden av utskylder för den borgerliga och kyrkliga kommunen samt prästerskapets löneomedel finge ske gemensamt och fördelas på tre uppbördsstämmor.

Beredningsutskottet, som ansåg att, med hänsyn till den rådande vattenbristen och därav förorsakad forcering av ångcentralen, den i förslaget beräknade vinsten å elektricitetsverket borde såväl för år 1919 som år 1920 väsentligt nedsättas, och som inhämtat att beloppet å under år 1919 influtna skatter kunde ökas med 12,500 kronor, beslöt att i anledning härav ävensom med tillämpning av de efter statförslagets uppgörande fattade fullmäktigebesluten, föreslå följande ändringar i förslaget, nämligen:

Bristen från 1919 ökas med:

lönetillägg åt lärarinnorna vid flickskolan	Kr.	10,370: —
nedsättning av elektricitetsverkets vinst för år 1919	>	25,000: —
		Kr. 35,370: —

samt minskas med

höjning av beloppet å influtna skatter för år 1919	>	12,500: —
		ökning således Kr. 22,870: —

Staten för 1920 ökas med:

anslag till idrottsplatsen	Kr.	10,000: —
> för väg till Arvidslund	>	800: —
> för gata till Sundby	>	1,100: —

anslag för avloppsledning till Marieberg	»	3,000: —
nedsättning i den beräknade vinsten från elektricitetsverket	»	36,205: 23
ytterligare ränteutgifter för bostadssubventionen	»	3,500: —
		Kronor 54,605: 23

varifrån avgår

beslutad nedsättning av hyresnämndens anslag för 1920	Kr.	900: —
beräknad inkomst genom höjda vattenavgifter	»	16,500: —
		Kronor 17,400: —

vilket motsvarar en höjning av utgifterna i 1920 års stat med kronor 37,205: 23; och bör följaktligen anslaget till oförutsedda utgifter i 1920 års stat minskas med sistnämnda belopp jämte ovan beräknade ökning i bristen från 1919, kronor 22,870 eller sålunda med kronor 60,075: 23 till kronor 600,008: 51.

Utskottet, som i övrigt icke fann anledning till erinran mot förslaget, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med vidtagande av de av utskottet föreslagna ändringar i statförslaget, godkänna samma förslag i övrigt;

att stadsfullmäktige måtte besluta en uttaxering för kommunala ändamål av kronor 2,532,732: 43, motsvarande 8,299 % av den bevillnings-taxerade inkomsten samt i följd härav och med hänsyn till att kyrkliga ändamål kräva en uttaxering av 0,405 % och prästlönemedlen av 0,046 % av samma inkomst, bestämma uttaxeringen därå i sin helhet till 8,75 %;

att de särskilda staterna måtte godkännas allenast med förbehåll för stadsfullmäktiges bifall till de särskilda anslag, som ännu ej hunnit prövas av fullmäktige;

att bristen i hamnens stat måtte debiteras hamnen, men hos drätselkammaren föras som en tillgång inom linjen;

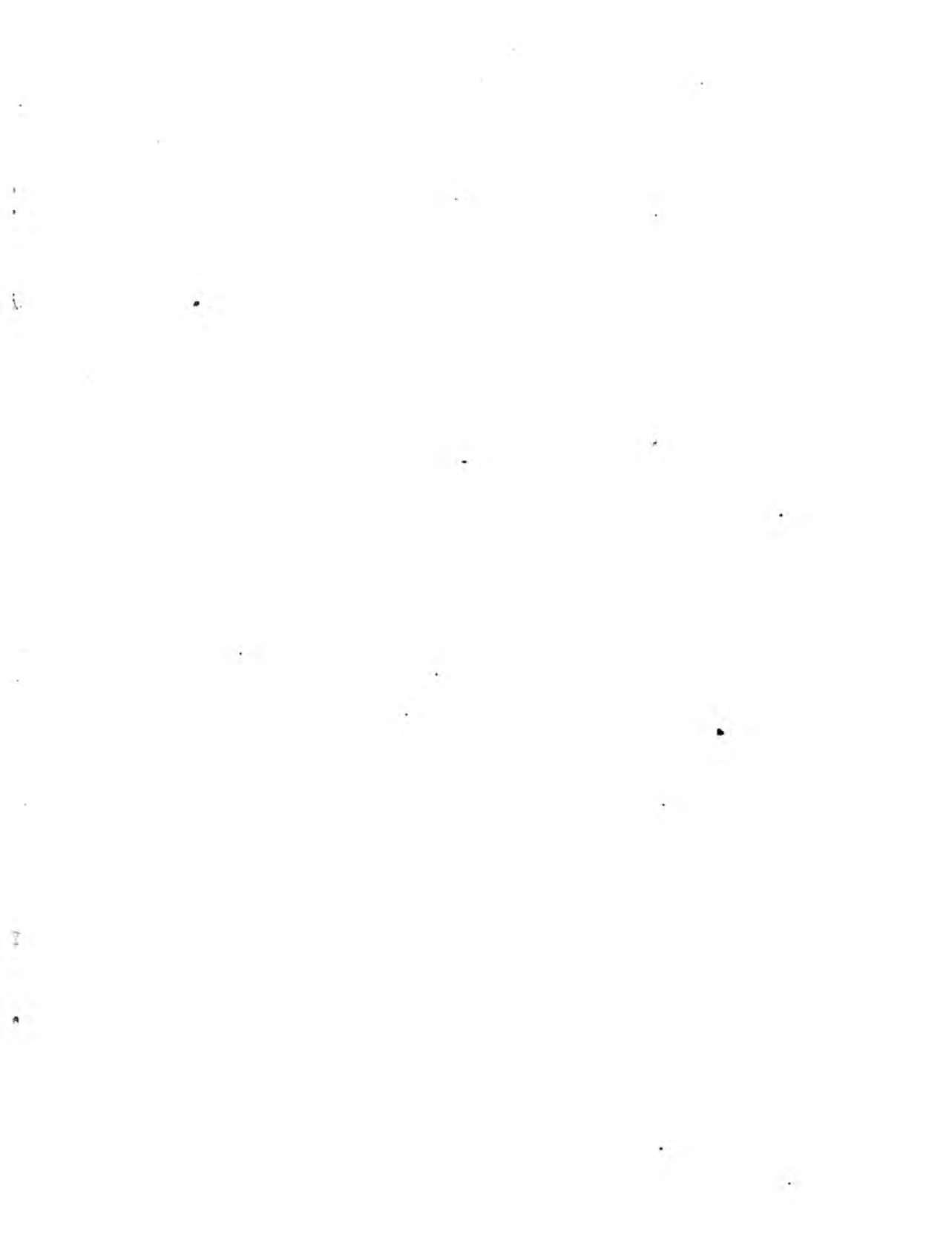
att tolagsersättningsmedlen måtte, så långt de förslå, användas till betalning av räntor å stadens fonderade lån;

samt att uppbörden av utskylder för den borgerliga och kyrkliga kommunen samt för prästerskapets lånemedel får ske gemensamt och fördelas på tre uppbördsstämmor.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1919.
KARLSTAD

